

سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ

သို့တော်တော် ၈

အာဇာနည် မြို့ပင်

سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ
សូរ៉េអាលី អាលី អ៊ីមរ៉ន

ប្រែថា "គ្រួសារអ៊ីមរ៉ន" ។ មាន ២០០ អាយ៉ាស្ក់ ។

សូរ៉េអាលី ទី ៨៩ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័រដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័របានដាក់
សូរ៉េអាលីនេះចុះមកនៅឯម៉ាឌីណាស្ក់ ។

ប្រសិទ្ធិភាព

ابْنُ بَابُوَيْهِ وَ الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ الْبَقَرَةِ وَ آلِ عِمْرَانَ جَاءَتْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تِظْلَالًا نَبِيًّا عَلَيْهِ رَأْسُهُ، مِثْلَ الْعَمَامَتَيْنِ، أَوْ مِثْلَ الْعَبَاءِ تَيْنِ». (ثواب الأعمال: 104، تفسير العياشي 2/ 25 : 1 و: 161 / 535)**

អ៊ីបនូ បាច្វីវ៉ែហ្គ័រនិងអាល់-អ៊ែយ៉ាស្ក៍បានតំណាលតមកពីអាច្វី បាស្ទៀរ តមកពីអាច្វី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ
ដែលមានវចនៈថា៖ «អ្នកណាសូត្រសូរ៉េអាលី អាល់-បាគ្វីរ៉េអាលី និង សូរ៉េអាលី អាលី-អ៊ីមរ៉ន ថ្ងៃជំនុំ
ជម្រះ សូរ៉េអាលីទាំងពីរនេះនឹងមកបាំងជាម្លប់ឲ្យអ្នកនោះ ដូចពពកពីរដុំ ឬដូចផ្លុយពីរ ។»

(ثواب الأعمال: 104)

و رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ أَعْطَاهُ اللَّهُ بِكُلِّ حَرْفٍ أَمَانًا مِنْ حَرِّ جَهَنَّمَ، وَ إِنْ كُنَيْتَ بِرِعْفَرَانَ وَ عُلَّقْتَ عَلَى امْرَأَةٍ لَمْ تَحْمِلْ، حَمَلَتْ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى، وَ إِنْ عُلِّقْتَ عَلَى نَخْلٍ أَوْ شَجَرٍ يَزْمِي تَمْرَهُ أَوْ وَرَقَهُ، أَمْسَكَ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى». (مجمع البيان 2:693 «قطعة منه»)**

គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពីវិស្វលុលឡោះហ្គ័រដែលមានព្រះវចនៈថា៖ «អ្នកណាសូត្រ
សូរ៉េអាលីនេះ (អាលី-អ៊ីមរ៉ន) សម្រាប់តួអក្សរនីមួយៗ អល់ឡោះហ្គ័រនឹងឲ្យអ្នកនោះរួចផុតពីកម្ដៅនរក ។
បើសរសេរសូរ៉េអាលីនេះជាមួយទឹកស្អាតក្នុងប្រាសាទ (ផ្កាម្យ៉ាងសម្រាប់ធ្វើម្ហូប មានពណ៌ដូចល្បឿតដែរ) ហើយ
ឲ្យស្រ្តីដែលមិនអាចមានផ្ទៃពោះបាននោះពាក់ជាប់ខ្លួន ស្រ្តីនោះនឹងមានផ្ទៃពោះ ដោយការអនុញ្ញាត
របស់អល់ឡោះហ្គ័រ ។ បើចង់នៅលើដើមលម្អើ (ឬតាលប្រឹក្ស គឺពូជត្នោត...) ឬចង់លើដើមឈើ ដើម
ឈើនោះនឹងមានផ្លែ ឬលូតលាស់ស្លឹក អាស្រ័យលើការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ។»

(مجمع البيان 2 : 693 «قطعة منه»)

عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنْ كُنَيْتَ بِرِعْفَرَانَ وَ عُلَّقْتَ عَلَى امْرَأَةٍ تُرِيدُ الْحَمْلَ، حَمَلَتْ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى، وَ إِنْ عَلَّقَهَا مُعَسِّرًا، يَسَّرَ اللَّهُ أَمْرَهُ، وَ رَزَقَهُ اللَّهُ تَعَالَى». (خواص القرآن: 1)**

អាល់-ស្វ័ឌ្វិក្វី មានវចនៈថា៖ «បើសរសេរសូរ៉េអាលីនេះជាមួយទឹកស្អាតក្នុងប្រាសាទ ហើយឲ្យស្រ្តីដែល

ចង់មានផ្ទះពោះពាក់ ស្រ្តីនោះនឹងមានផ្ទៃពោះ អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ។ អ្នកណា ដែលជួបប្រទះបញ្ហាផ្ទាល់ខ្លួនពាក់វា អល់ឡោះហ្ន៎ ៤ នឹងឲ្យអ្នកនោះបានធូរស្រាលពីបញ្ហា ហើយនឹង បាននូវគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតពីអល់ឡោះហ្ន៎ ។ (خواص القرآن: 1) «1»

تَعَلَّمُوا سُورَةَ الْبَقَرَةِ، وَ آلِ عِمْرَانَ، فَإِنَّ أَحَدَهُمَا بَرَكَةٌ، وَ تَرْكُهُمَا حَسْرَةٌ، وَ لَا يَسْتَطِيعُهُمَا الْبَطْلُ - يَغِي السَّحْرَةَ - وَ إِنَّهُمَا لَيَجِيئَانِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَأَنَّهُمَا عَمَامَتَانِ أَوْ عُقَابَتَانِ أَوْ فِرْقَانِ مِنْ طَيْرٍ صَوَافٍ، يُحَاجَّانِ عَنْ صَاحِبَيْهِمَا، وَ يُحَاجُّهُمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ رَبُّ الْعِزَّةِ يَقُولَانِ: يَا رَبَّ الْأَرْبَابِ إِنَّ عَبْدَكَ هَذَا قَرَأَنَا، وَ أَظْمَأْنَا نَهَارَهُ، وَ أَسْهَرْنَا لَيْلَهُ، وَ أَنْصَبْنَا بَدَنَهُ. يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: يَا أَيُّهَا الْفُرَّانُ فَكَيْفَ كَانَ تَسْلِيمُهُ لِمَا أَنْزَلْتُهُ فِيكَ مِنْ تَفْضِيلِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ أَخِي مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ؟ يَقُولَانِ: يَا رَبَّ الْأَرْبَابِ وَ إِلَهَ الْأَلْهَةِ، وَالْأَهْ، وَ وَالِي أَوْلِيَاءَهُ، وَ عَادَى أَعْدَاءَهُ، إِذَا قَدَرَ جَهَرَ، وَ إِذَا عَجَزَ ائْتَقَى وَ أَسَرَ.

«ចូរសិក្សាសូរ៉ាវ៉ា:តូ អាឡី-បាគ្តីវ៉ា:តូ និង សូរ៉ាវ៉ា:តូ អាឡី-អ៊ីមរ៉ន ព្រោះទាំងពីរនេះនាំមកនូវពរជ័យសិរី សួស្តី ។ មិនអើពើសូរ៉ាវ៉ា:តូទាំងពីរនេះទេនឹងមានការស្តាយក្រោយ ។ មិនអាចសិក្សាសូរ៉ាវ៉ា:តូទាំងពីរ ដើម្បីប្រព្រឹត្តខាងផ្លូវខុសបានទេ ពោលគឺ មន្តអាគម ។ ថ្ងៃជំនុំជម្រះ សូរ៉ាវ៉ា:តូទាំងពីរនេះនឹងមក ដូច សត្វស្លាបពីរនៅលើពពក ដើម្បីតវ៉ាឲ្យបុគ្គលណាដែលបានសូត្រវា ចំពោះព្រះម្ចាស់ ៤ ពិភពទាំងពួង ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្ធិ ថា: "ព្រះម្ចាស់ ៤ អើយ បាវព្រះអង្គ ៤ បានសូត្រទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរ ។ គេ ស្រែកឃ្លានអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរពេលថ្ងៃនិងពេលយប់ ហើយបានទុកអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ទាំងពីរក្នុងខ្លួនគេ ។" អល់ឡោះហ្ន៎ ៤ នឹងមានព្រះបន្ទូលថា: "គូរអានអើយ តើគេបានទទួលស្គាល់គុណ សម្បត្តិរបស់អាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាច្វី ត្ថ័លិប ^{عليه} ប្អូនប្រុសរបស់មូហាំម៉ាដ្វ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} រឺសូលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដែល អញ ^{وَجَل} បានដាក់នៅក្នុងពួកអ្នកទាំងពីរទេ?" ទាំងពីរនឹងទូលថា: "ព្រះម្ចាស់ ៤ ពិភពទាំងពួងអើយ គេជា មិត្តរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងមិត្តទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាសត្រូវរបស់សត្រូវព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ពេល គេអាចធ្វើបាន គេផ្សាយជំនឿនេះ បើគេមិនអាចធ្វើបានទេគេលាក់ទុកជាការសម្ងាត់ ។"

يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: فَقَدْ عَمِلَ إِذًا بِكَمَا كَمَا أَمَرْتُهُ، وَ عَظَمَ مِنْ حَقِّكَمَا مَا عَظَّمْتُهُ. يَا عَلِيُّ أَمَا تَسْمَعُ شَهَادَةَ الْقُرْآنِ لَوْلِيكَ هَذَا؟ [ف] يَقُولُ عَلِيٌّ: بَلَى يَا رَبَّ. فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: فَاقْتَرَحْ لَهُ مَا تُرِيدُ. فَيَقْتَرِحُ لَهُ مَا يَرِيدُ عَلَى أَمَانِي هَذَا الْقَارِي مِنْ الْأَضْعَافِ الْمُضَاعَفَاتِ بِمَا لَا يَعْلَمُهُ إِلَّا اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ. فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «قَدْ أُعْطِيْتُهُ مَا اقْتَرَحْتَ يَا عَلِيُّ».

អល់ឡោះហ្ន៎ ៤ នឹងមានព្រះបន្ទូលថា: "គេបានធ្វើអ្វីដែលអញ ^{وَجَل} បានឲ្យធ្វើ គេបានចាត់ទុកអ្នកទាំងពីរ ជារឿងធំដែលអញ ^{وَجَل} ចាត់ទុកជារឿងធំ ។ អាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ អ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ឮសូរ៉ាវ៉ា:តូទាំងពីរនេះធ្វើសាក្សីឲ្យ មិត្តអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ?" អាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងទូលថា: "បរពិត្រ ព្រះម្ចាស់ ៤ ។" អល់ឡោះហ្ន៎ ៤ នឹងមានព្រះបន្ទូល ថា: "ចូរអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមឲ្យមិត្តអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} នូវអ្វីក៏សូមមកចុះ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងសូមនូវអ្វីដែលថ្លៃថ្លានិង ឧត្តមលើសអ្នកនោះប៉ងចង់បានទៅទៀត មានតែអល់ឡោះហ្ន៎ ៤ ទេដែលដឹងចំនួន ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ៤ នឹង មានព្រះបន្ទូលថា: "អាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ អញ ^{وَجَل} ព្រមទទួលសំណូមពរអ្នកឲ្យមិត្តអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយ ។"

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: وَ إِنَّ وَالِدِي الْقَارِي لَيَتَوَجَّحَانِ بِنَاجِ الْكِرَامَةِ، يُضِيءُ نُورُهُ مِنْ مَسِيرَةِ عَشْرَةِ آلَافِ سَنَةٍ، وَ يُكْسِبَانِ حُلَّةً لَا يَقُومُ لِأَقْلٍ سَلِكٍ مِنْهَا مِائَةَ أَلْفِ ضِعْفٍ مَا فِي الدُّنْيَا، بِمَا يَشْتَمِلُ عَلَيْهِ مِنْ خَيْرَاتِهَا.

រឿងលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله មានព្រះចន្ទៈថា៖ "គេនឹងពាក់មកដក់កិច្ចានុភាពឲ្យឪពុកម្តាយរបស់អ្នកសូត្រ គួរអាន មកដនោះនឹងជះពន្លឺឆ្ងាយស្មើនឹងចម្ងាយដើរផ្លូវដប់ពាន់ឆ្នាំ នឹងមានសម្លៀកបំពាក់មានតម្លៃ លើសអ្វីដែលមាននៅក្នុងលោកនេះមួយរយពាន់ដង ហើយនឹងបានធនធានពីលើនេះច្រើនទៀត ។

ثُمَّ يُعْطَى هَذَا الْقَارِئُ الْمَلِكَ بِيَمِينِهِ فِي كِتَابٍ، وَ الْخُلْدَ بِشِمَالِهِ فِي كِتَابٍ، يُقْرَأُ مِنْ كِتَابِهِ بِيَمِينِهِ: فَذُ جُعِلَتْ مِنْ أَفْضَلِ مُلُوكِ الْجِنَانِ، وَ مِنْ رُفَقَاءِ [مُحَمَّدٍ] سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ وَ [عَلِيٍّ] خَيْرِ الْأَوْصِيَاءِ، وَ الْأَيْمَةَ مِنْ بَعْدِهَا سَادَةَ الْأَنْبِيَاءِ. وَ يُقْرَأُ مِنْ كِتَابِهِ بِشِمَالِهِ: فَذُ أَمِنَتْ الْكَوَالُ وَ الْإِنْتِقَالَ عَنْ هَذَا الْمَلِكِ، وَ أُعْذِتْ مِنَ الْمَوْتِ وَ الْأَسْقَامِ وَ الْكُفَيْتِ الْأَمْرَاضَ وَ الْأَعْلَالَ، وَ حُجِّبَتْ حَسَدَ الْخَائِدِينَ، وَ كَيْدَ الْكَائِدِينَ.

គេនឹងប្រទានអំណាចគ្រប់គ្រងអាណាចក្រឲ្យអ្នកនោះក្នុងដៃស្តាំ គេនឹងប្រទានជីវិតអមតៈឲ្យអ្នកនោះ ក្នុងដៃឆ្វេង ។ គេនឹងចារនៅក្នុងលិខិតអនុញ្ញាតក្នុងដៃស្តាំអ្នកនោះថា៖ "យើងឲ្យអ្នកនូវអាណាចក្រធំ មួយក្នុងសួនសួគ៌ ឲ្យអ្នកបានជាមិត្តរបស់មូហាំម៉ាដ្ន صلوات الله عليه وآله អគ្គប្រមុខរបស់អស់សាស្តា عليه السلام និងអាឡី صلوات الله عليه والسلام អ្នកស្នងប្រសើរលើសគេនិងអ៊ីម៉ា عليهم السلام បន្ទាប់ពីគេ صلوات الله عليه والسلام បណ្តាអ្នកដឹកនាំរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាប្រះ ថ្នា ។" គេនឹងចារនៅក្នុងលិខិតអនុញ្ញាតក្នុងដៃឆ្វេងអ្នកនោះថា៖ "អ្នកនឹងមិនឃើញអាណាចក្ររបស់អ្នក អន់ថយទេ អ្នកនឹងរួចផុតពីការស្លាប់ ពីជម្ងឺ ពីការច្រណែនឈ្នានីសនិងពីការបោកប្រាស់ ។"

ثُمَّ يُقَالُ لَهُ: اِقْرَأْ [وَ] اِزِقْ، وَ مِنْزِلُكَ عِنْدَ آخِرِ آيَةٍ تُتْرَعُهَا. فَإِذَا نَظَرَ وَالِدَاهُ إِلَى جَلِيَّتَيْهِمَا وَ تَاجِحِيهِمَا قَالَا: رَبَّنَا أُنِّي لَنَا هَذَا الشَّرْفُ وَ لَمْ تَبْلُغْهُ أَعْمَالُنَا؟ (فَقَالَ لَهُمَا كِرَامٌ مَلَائِكَةُ اللَّهِ [عَنِ اللَّهِ] عَزَّ وَ جَلَّ: هَذَا لَكُمْ لِتَعْلِيمِكُمَا) وَلَدُكُمَا الْقُرْآنُ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 60)

បន្ទាប់មកគេនឹងប្រាប់អ្នកនោះថា៖ "ចូរអ្នកសូត្រ ហើយឡើងទៅលើទៅ ព្រោះទីដៅរបស់អ្នកនៅឯ អាយ៉ាស្តុចុងបំផុតដែលអ្នកនឹងសូត្រដល់នោះ ។" ឪពុកម្តាយនឹងសម្លឹងមើលកម្មដនិងសម្លៀកបំពាក់ ខ្លួនហើយថា៖ "ទង្វើមួយណារបស់យើងដែលធ្វើឲ្យយើងបាននូវកិត្តិយសបែបនេះ?" ទេវតាកិត្តិយស របស់អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله នឹងប្រាប់ពួកគេក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله ថា៖ "នេះពីព្រោះអ្នកទាំងពីរបានបង្ហាត់ កូនអ្នកឲ្យចេះសូត្រគួរអាន ។" 31) تفسير الإمام العسكري (عليه السلام) »

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

ابن بابويه، قال: أَخْبَرَنَا أَبُو الْحَسَنِ مُحَمَّدُ بْنُ هَارُونَ الرَّجَّازِيُّ، فِيمَا كَتَبَ إِلَيَّ عَلَى يَدَيْ عَلِيِّ بْنِ أَحْمَدَ الْبَغْدَادِيِّ الْوَرَّاقِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُعَاذُ بْنُ الْمُثَنَّى الْعَنْبَرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَسْمَاءَ، قَالَ: حَدَّثَنَا جُوَيْرِيَةُ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ سَعِيدِ الثَّوْرِيِّ، قَالَ: قُلْتُ لِحُجْرَةَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ): مَا مَعْنَى قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ الْم؟ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَمَّا الْم فِي أَوَّلِ الْبَقْرَةِ فَمَعْنَاهُ: أَنَا اللَّهُ الْمَلِكُ، وَ أَمَّا فِي أَوَّلِ آلِ عِمْرَانَ فَمَعْنَاهُ: أَنَا اللَّهُ الْمَجِيدُ». (معاني الأخبار: 1 / 22)**

អ៊ីមរ៉ាន បាប៊ូយ៉េ បានថ្លែងតពី អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់ មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ហ្វារូន អាល់-ស្វានយ៉ាដ្ឋ អំពីសេចក្តីសំបុត្រដែល អាលី ប៊ិន អាល់-ម៉ាដ្ឋ អាល់-បាត្រូដ្វាដ្ឋី អាល់-ហ៊ីក្វ បានសរសេរមកលោក ធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តពី ម៉ាអ្វាស្ត ប៊ិន អាល់-ម៉ាស្តដ្ឋី អាល់-អ្វានបារី ដែលបានថ្លែងតពី អ្នកខ្ពស់ឡោះហ្វី ប៊ិន អាល់-ម៉ាអ៊ី ដែលបានថ្លែងតពី យូដីរីយ៉ាស្ត ដែលបានថ្លែងតពី ស៊ីហ្វយ៉ាន ប៊ិន សាអ៊ីដ្ឋ អាល់-ស្វេរី ដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរ យ៉ាក្វហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلا} ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلا} ប៊ិន អាលី ^{صلوات الله عليه والسلا} ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلا} ប៊ិន អាលី ^{صلوات الله عليه والسلا} ប៊ិន អាហ្វិ គ្លីលីប ^{صلوات الله عليه والسلا} ថា: "តើព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វី: "អាលីហ្វ ឡា មីម" មានអត្ថន័យអ្វីទៅ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា: "អាលីហ្វ ឡា មីម" នៅដើម សូរ៉ា: ៣ អាល់-បាត្រូដ្វាដ្ឋី មានអត្ថន័យថា: "អញគឺអល់ឡោះហ្វី ព្រះមហាក្សត្រ (انا الله الملك)" ឯ អាយ៉ាស្តមួយទៀតនៅដើមសូរ៉ា: ៣ អាលី អ៊ីមរ៉ាន មានអត្ថន័យថា: "អញគឺអល់ឡោះហ្វី ព្រះដ៏មហា រុងរឿង (معاني الأخبار: 1 / 22) "1" (أنا الله المجيد)

[ثُمَّ] قَالَ: وَ قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: ثُمَّ الْأَلِفُ حَرْفٌ مِنْ حُرُوفِ قَوْلِكَ «اللَّهُ» دُلَّ بِالْأَلِفِ عَلَى قَوْلِكَ: اللَّهُ. وَ دُلَّ بِاللَّامِ عَلَى قَوْلِكَ: الْمَلِكُ الْعَظِيمُ، الْفَاهِرُ لِلْخَلْقِ أَجْمَعِينَ وَ دُلَّ بِالْمِيمِ عَلَى أَنَّهُ الْمَجِيدُ [الْكَرِيمُ] الْمَحْمُودُ فِي كُلِّ أَفْعَالِهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 63)

អាល់-ស្វីដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា: "អាលីហ្វ" ជាតួអក្សរមួយតួក្នុងចំណោមតួអក្សរនៅក្នុងពាក្យថា "អល់ឡោះហ្វី" ។ "អាលីហ្វ" មានអត្ថន័យថា "អល់ឡោះហ្វី" ក្នុងសម្តីលោក ។ "ឡា" មានអត្ថន័យថា "ព្រះមហាក្សត្រដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់", "ព្រះដ៏មានព្រះសព្វានុភាព", "ព្រះដែលបង្កើតសព្វសារពើ" ក្នុងសម្តីលោក ។ ឯ "មីម" មានអត្ថន័យថា "ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} គឺព្រះដ៏មហារុងរឿង", "ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌", "ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} ជាទីសក្តារបូជាក្នុងទង្វើទាំងអស់របស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} " ។ (តាហ្វសៀវ អ៊ីម៉ា ហ្វាសាន់ អាល់-អ្វាសការី ខណ្ឌ 33)

وَ بِإِسْنَادِهِ إِلَى أَبِي بَصِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: «الْم» هُوَ حَرْفٌ مِنْ حُرُوفِ اسْمِ اللَّهِ الْأَعْظَمِ الْمُقَطَّعِ فِي الْقُرْآنِ، الَّذِي يُؤَلَّفُهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ الْإِمَامُ، فَإِذَا دَعَا بِهِ أُجِيبَ ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِلْمُتَّقِينَ قَالَ: بَيَّانٌ لِشِبَعِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يُؤْمُونٍ بِالْعَيْبِ وَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ قَالَ: مِمَّا عَلَّمْنَاهُمْ يَتْلُونَ وَ مِمَّا عَلَّمْنَاهُمْ مِنَ الْقُرْآنِ يَتْلُونَ. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 26)

យោលលើបណ្តាញព័ត៌មានដែលឡើងទៅដល់ អាហ្វិ បាស្វៀវ ដែលបានថ្លែងតមកពី អាហ្វិ អ្នកខ្ពស់ឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلا} ដែលមានវចនៈថា: "អាលីហ្វ ឡា មីម" ជាតួអក្សរក្នុងចំណោមតួអក្សររបស់ព្រះ

នាមជំគ្រចះគ្រចង់របស់អល់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَى សរសេរកាត់នៅក្នុងគួរអាន ដែលមានរួមទាំងវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صَلوات الله عليه وآله និងអ៊ីម៉ា صَلوات الله عليه وآله នៅក្នុងនោះ ។ ប្រសិនបើអស់ព្រះអង្គ عليه السلام អង្វររូងរូងដោយតួអក្សរទាំងនេះ គេនឹងឆ្លើយតបអស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ។" (តាហ្វ្យសៀរ នួរ អាល់-ស្វាភ្នំឡែន រគ្គ២ ហ្វាឡីស្វ័យ៥)

وَرَوَى أَبُو إِسْحَاقَ التَّعَلُّبِيُّ فِي تَفْسِيرِهِ مُسْتَدَافاً إِلَى عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: سَمِعَ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ قَوْلِهِ «الم» فَقَالَ فِي الْأَلْفِ سِتُّ صِفَاتٍ مِنْ صِفَاتِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ:

៤. គេបានឲ្យដឹងតមកពី អាហ្និ អ៊ីសហ្វាភ្នំ អាល់-ស្វាភ្នំលំដាប់ នៅក្នុងសេចក្តីអធិប្បាយរបស់លោក ដែលថ្លែងតមកពីអាលី صَلوات الله عليه وآله ប៊ិន មូសា អាល់-វីដ្នី صَلوات الله عليه وآله ថា គេបានសួរយ៉ាងក្តីហ្វារ صَلوات الله عليه وآله ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដូ អាល់-ស្វ័ឡិភ្នំ صَلوات الله عليه وآله អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَى "អាលីហ្វ ឡា មីម" ។ ព្រះអង្គ صَلوات الله عليه وآله មានចែនថា៖ "អាលីហ្វ" ប្រកបដោយប្រាំមួយគុណបុណ្យបារមីក្នុងចំណោមគុណបុណ្យបារមី (صفات) របស់អល់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَى គឺ៖

«الابتداء» فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ ابْتَدَأَ جَمِيعَ الْخَلْقِ وَالْأَلِفُ ابْتِدَاءُ الْحُرُوفِ

-ព្រះ "ដើមដំបូងបង្អស់" (الابتداء) ។ អល់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَى ចាប់ផ្តើមបង្កើតសព្វសារពើ ហើយ 'អាលីហ្វ' ជាតួអក្សរដំបូងបង្អស់ ។

و «الاستواء» فَهُوَ عَادِلٌ غَيْرَ جَائِرٍ، وَالْأَلِفُ مُسْتَوِيٌّ ذَاتِهِ،

-ព្រះ "ដែលត្រង់" (الاستواء) ។ ព្រះអង្គត្រឹមត្រូវ និងមិនអយុត្តិធម៌ទេ ហើយតួអក្សរ 'អាលីហ្វ' ជាតួអក្សរត្រង់ភ្លឺង ។

و «الانفراد» فَاللَّهُ فَرْدٌ وَالْأَلِفُ فَرْدٌ

-ព្រះ "ឯកោ" (الانفراد) ។ អល់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَى ជាព្រះតែមួយគត់ ឯ 'អាលីហ្វ' ជាតួអក្សរឯកោ ។

و «اتصال الخلق بالله» وَ اللَّهُ لَا يَتَّصِلُ بِالْخَلْقِ وَ كُلُّهُمْ يَخْتَاجُونَ إِلَيْهِ وَ اللَّهُ عَنِّي عَنْهُمْ، وَ الْأَلِفُ كَذَلِكَ لَا يَتَّصِلُ بِالْحُرُوفِ وَ الْحُرُوفُ مُتَّصِلَةٌ بِهِ وَ هُوَ مُنْقَطِعٌ عَنْ غَيْرِهِ،

- "ទំនាក់ទំនងរបស់សព្វសារពើដែលត្រូវបង្កើតឡើងជាមួយអល់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَى (اتصال الخلق بالله) ។ សត្វលោក (សព្វសារពើដែលអល់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَى បានបង្កើតមក) មានទំនាក់ទំនងជាប់នឹងអល់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَى ឯអល់ឡោះហ្ន៎ وَعَلَى ពុំមានទំនាក់ទំនងជាប់នឹងសត្វលោកនោះទេ ។ សត្វលោកទាំងអស់ត្រូវការព្រះអង្គ وَعَلَى ឯព្រះអង្គ وَعَلَى មិនពឹងផ្អែកលើសត្វលោកនោះទេ ។ 'អាលីហ្វ' ក៏មិនទៅជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងអក្សរឯទៀតដែរ ចំណែកឯអក្សរឯទៀតតមកទាក់ទងជាមួយអាលីហ្វ ហើយដាច់ឡែកពីអក្សរឯទៀត ។

وَ اللَّهُ تَعَالَى بَاطِنٌ بِجَمِيعِ صِفَاتِهِ مِنْ خَلْقِهِ، وَ مَعْنَاهُ «مِنَ الْأَلْفَةِ» فَكَمَا أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ سَبَبُ الْأَلْفَةِ الْخَلْقِ فَكَذَلِكَ الْأَلْفُ عَلَيْهِ تَأَلَّفَتْ
الْحُرُوفُ وَ هُوَ سَبَبُ أَلْفَتِهَا. (تفسير نور الثقلين ، الجزء ١ ، الصفحة ٣٠)

-ព្រះ "ទីទៃ" ។ ព្រះគុណសម្បត្តិរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ជាចំណែកពីសត្វលោកទាំងអស់របស់ព្រះអង្គ មានន័យដាច់ខ្សែក "ពីសម្ពន្ធ" ។ ព្រោះតែអល់ឡោះហ្ន៎ ជាដើមហេតុធ្វើឲ្យមានសម្ពន្ធរវាងសត្វលោក ទាំងឡាយ "អាលិហ្វ" ក៏ស្រដៀងនេះដែរ វាជាសម្ពន្ធរវាងតួអក្សរនានា ហើយវាជាដើមហេតុនៃការ ជិតស្និទ្ធ (គឺការតភ្ជាប់គ្នារវាងតួអក្សរទាំងឡាយ) (តាហ្វៈសៀរ នូវ អាល់-ស្វាភ្ន៎ឡែន រគ២ ហ្វាឡីស្វ័ត)

29:1, 31:1-5

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ﴿٢٠﴾

២. អល់ឡោះហ្ន៎ ពុំមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ ព្រះដែលគង់ព្រះជន្មនៅ[ជាអមតៈ] ព្រះដែលទ្រទ្រង់ នៅ[ដោយព្រះអង្គឯង] សព្វសារពើគង់នៅដោយសារព្រះអង្គ ។

نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ﴿٢١﴾

៣. [សាស្ត្រាអ៊ីយ] ព្រះអង្គបានបើកឲ្យអ្នកដឹងព្រះគម្ពីរក្នុងនាមនៃសច្ចៈធម៌ បញ្ជាក់អះអាងបន្ថែមពី លើអ្វីដែលមានមុនព្រះគម្ពីរនេះមកហើយ ។ ព្រះអង្គបានបើកឲ្យដឹងគម្ពីរតៅវ៉តនិងព្រះគម្ពីរ អ៊ិនឃ្លីល

مِن قَبْلُ هُدًى لِلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو

الْإِنْتِقَامِ ﴿٢٢﴾

៤. កាលពីមុន[គម្ពីរនេះ] ជាមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំមនុស្សទាំងពួង ហើយព្រះអង្គបានប្រទានចុះមកនូវ ព្រះលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ។ នូវជនណាមិនជឿបណ្តាសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្ន៎ទេ[ក្នុងបំណងបង្ក វិនាសលើខ្លួនឯង និងនៅលើផែនដី]នឹងត្រូវទទួលទោសធ្ងន់ ។ អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជី ព្រះអង្គជាព្រះម្ចាស់នៃការតបស្នង ។

إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٢٣﴾

៥. អល់ឡោះហ្ន៎ ពុំមានអ្វីនៅលើផែនដីនិងនៅលើមេឃអាចគេចផុតពីព្រះអង្គឡើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២-៥

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، عَنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "إِنَّ اللَّهَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ" * نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ * مِنْ قَبْلُ هُدًى لِلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ". قَالَ: «الْفُرْقَانُ: هُوَ كُلُّ أَمْرٍ مُحْكَمٍ، وَ الْكِتَابُ: هُوَ جُمْلَةُ الْقُرْآنِ، الَّذِي يُصَدِّقُهُ مَنْ كَانَ قَبْلَهُ مِنْ

الأَنْبِيَاءُ». (تفسير القمّي 1:96)**

[...] អាប៊ុនឌុលឡោះហ្គាំ បឺន ស៊ីណានបានតំណាលតមកពីអាឡី អាប៊ុនឌុលឡោះហ្គាំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ «ខ្ញុំបានសួរ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គាំ ^{تبارك وتعالى} [៣:១] អាឡីហ្វ ឡាំ មីម [៣:២] អល់ឡោះហ្គាំ ពុំមានព្រះ ផ្សេងពីព្រះអង្គឡើយ ព្រះដែលគង់ព្រះធន្ននៅ[ជាអមត:] ព្រះដែលទ្រទ្រង់នៅ[ដោយព្រះអង្គឯង] សព្វសារពើគង់នៅដោយសារព្រះអង្គ ។ [៣:៣] ព្រះអង្គបានបើកឲ្យអ្នកដឹងព្រះគម្ពីរក្នុងនាមនៃ សច្ចៈធម៌ បញ្ជាក់អះអាងបន្ថែមពីលើអ្វីដែលមានមុនព្រះគម្ពីរនេះមកហើយ ។ ព្រះអង្គបានបើកឲ្យដឹង គម្ពីរតៅវ៉តនិងព្រះគម្ពីរអ៊ុនយ្យីល [៣:៤] កាលពីមុន[គម្ពីរនេះ] ជាមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំមនុស្សទាំងពួង ហើយព្រះអង្គបានប្រទានចុះមកនូវព្រះលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ។» ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «ព្រះ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ (الفرقان) គឺរាល់ព្រះបញ្ញាផ្តាច់ព្រំត្រ ។ ព្រះគម្ពីរ គឺគូរអានទាំងមូល ។ បញ្ជាក់អះអាង បន្ថែមពីលើអ្វីដែលមានមុនព្រះគម្ពីរនេះមកហើយ គឺព្រះសាស្តាទាំងឡាយ ^{عليهم السلام} ។» (1 : 96) (تفسير القمّي 1 : 96)

مُحَمَّدٌ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ سِنَانٍ أَوْ عَنْ غَيْرِهِ، عَمَّنْ ذَكَرَهُ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنِ الْقُرْآنِ وَالْفُرْقَانِ، أَهْمَا شَيْئَانِ، أَوْ شَيْءٌ وَاحِدٌ؟ فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «الْقُرْآنُ: جُمْلَةُ الْكِتَابِ، وَالْفُرْقَانُ: الْمُحْكَمُ الْوَاجِبُ الْعَمَلُ بِهِ.» (الكافي 1: 11 / 461)**

មូហាំម៉ាដូ បឺន យ៉ាក្កុបបានតំណាលតមកពីអាឡី បឺន អ៊ីបរ៉ហ៊ីម តមកពីឪពុកលោក តមកពីអ៊ីបនូ ស៊ីណានឬម្នាក់ទៀតដែលបានតំណាលតមកពីបុរសម្នាក់ដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាឡី អាប៊ុនឌុលឡោះហ្គាំ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីគូរអាននិងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ (الفرقان) ថាតើទាំងពីរនេះខុសគ្នាឬតែមួយទេ ? ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «គូរអាន គឺព្រះគម្ពីរទាំងមូល ។ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ (الفرقان) គឺដីកា[ផ្តាច់ព្រំត្រ] ដែលចាំបាច់ត្រូវអនុវត្តិតាម ។» (11 / 461 : 1) (الكافي 1 : 11 / 461)

(الإحتجاج) للطبرسي - في إحتجاج الإمام الصادق (عليه السلام) على الزنادقة - قال: أَوْ لَيْسَ تُوزَنُ الْأَعْمَالُ؟ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَا، إِنَّ الْأَعْمَالَ لَيْسَتْ بِأَجْسَامٍ، وَإِنَّمَا هِيَ صِفَةٌ مَا عَمِلُوا، وَإِنَّمَا يَحْتَجَّاجُ إِلَى وَزْنِ الشَّيْءِ مَنْ جَهِلَ عَدَدَ الْأَشْيَاءِ، وَ لَا يَعْرِفُ ثِقَلَهَا أَوْ خِفَتَهَا، وَ "إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ"». (الإحتجاج: 351)**

សាត្រា អាឡ-អ៊ុនឡោះហ្គាំ ទីយ៉ាដូរបស់អាឡ-ត្នីបារស៊ីបានឲ្យដឹងអំពីសម្តីរបស់អាឡ-ស្ត្រី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលប្រកែក ជាមួយពួកមិនជឿថាមានព្រះ ។ ពួកគេបានថា៖ «គេនឹងមិនថ្លឹងទង្វើទេ ?» ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «ទេ ទង្វើមិនមានរូបរាងទេ ។ តែនេះគឺលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់អ្វីដែលគេបានធ្វើនោះទេ ។ បុគ្គលដែល ថ្លឹងវត្ថុគឺបុគ្គលដែលមិនស្គាល់ទម្ងន់វត្ថុ មិនស្គាល់ចំនួនវត្ថុ មិនដឹងថាវត្ថុនោះធ្ងន់ឬស្រាលទេ ។ [៣:៥] អល់ឡោះហ្គាំ ពុំមានអ្វីនៅលើផែនដីនិងនៅលើមេឃអាចគេចផុតពីព្រះអង្គឡើយ ។» (351 : الإحتجاج)

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦﴾

៦. ព្រះអង្គជាអ្នកធ្វើឲ្យពួកអ្នកមានរូបរាងនៅក្នុងស្បូន តាមតែព្រះធន្នៈព្រះអង្គ ។ ពុំមានព្រះទេ ក្រៅពីព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គមានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះអង្គជាព្រះមុនិរាជ ។

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَبَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ ءَأَمَّا بِهِ كُلٌّ مِّنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٧﴾

៧. ព្រះអង្គជាអ្នកបើកឲ្យអ្នកដឹងព្រះគម្ពីរ ។ ព្រះឱង្ការខ្លះរបស់គម្ពីរនេះជាព្រះឱង្ការផ្តាច់ព្រ័ត្រ (គឺ អាយ៉ាស់ច្បាស់លាស់) ជាគ្រឹះនៃព្រះគម្ពីរ រីឯព្រះឱង្ការរងទៀតមានអត្ថន័យមិនច្បាស់លាស់ ។ នរុជនដែលមានចិត្តកំណាចនឹងតាមអ្វីដែលមានអត្ថន័យមិនច្បាស់លាស់ ក្នុងបំណងសាងជម្លោះនិងសាងការបកស្រាយ[តាមតែចិត្តឯង] ។ តែមានតែអស់ឡោះហ្ន៎ទេដែលដឹងការបកស្រាយរបស់ឱង្ការនោះ និងបណ្តាអ្នកស្ងាត់ជំនាញខាងព្រះអភិញ្ញា[ដែល]ថា៖ "យើងជឿឱង្ការទាំងនោះ ។ ទាំងអស់សុទ្ធតែមកពីព្រះម្ចាស់យើង ។" មានតែបណ្តាអ្នកមានប្រាជ្ញា[ស្មាតស្តុំនិងបរិសុទ្ធ]ទេដែលយកចិត្តទុកដាក់ ។

លោក អាប់ខុល ប៊ិន ពោះហ្ន៎ម៉ាន ប៊ិន កាស្ត្រៀរ អាល់ ហ្វាស្ត្រីមី បានថ្លែងតមកពីអ៊ីម៉ា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎(رضي الله عنه) អំពីការបកស្រាយអាយ៉ាស់នេះ ។ អ៊ីម៉ា(رضي الله عنه)បានថ្លែងថា៖ "ក្នុងអាយ៉ាស់នេះ បណ្តាឱង្ការផ្តាច់ព្រ័ត្រគឺ អាមីរុល មុមិនីន(رضي الله عنه)និងបណ្តាអែម៉ាស់(رضي الله عنه) (គឺបណ្តាអ៊ីម៉ា) ។ ឯបណ្តាឱង្ការដែលមានអត្ថន័យមិនច្បាស់លាស់នោះគឺ អ្នកនេះមួយ អ្នកនេះមួយ និងអ្នកនេះមួយ ។ ឯបណ្តាជនដែលមានមន្ទិលសង្ស័យនិងសេចក្តីកាចនៅក្នុងចិត្តនោះគឺបណ្តាក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេ និងបណ្តាកនរបស់ពួកគេ ។" (តាហ្វ្យូសៀរ អ៊ែយ៉ាស្ត្រី ក្បាលទី ១ ទំព័រ ១៨៥)

មើលសូរ្យវិទ្យា ៩៧ អាយ៉ាស់ ៥ ។ មើលសូរ្យវិទ្យា ២ អាយ៉ាស់ ១៥៥-១៥៧ ។

អតិប្បាយអាយ៉ាស់ ៦-៧

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ، عَنْ آدَمَ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ عَبْدِ الرَّزَّاقِ ابْنِ مِهْرَانَ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ أَنَسًا تَكَلَّمُوا فِي الْقُرْآنِ بِعَيْرِ عِلْمٍ، وَ ذَلِكَ أَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يَقُولُ: "هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَ أُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَ ابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَ مَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ" الْآيَةَ، فَالْمَنْسُوحَاتُ مِنَ الْمُتَشَابِهَاتِ، وَ الْمُحْكَمَاتُ مِنَ النَّاسِخَاتِ» . (الكافي 2 : 1 / 24)**

[...] មូហាំម៉ាដ្ត ប៊ិន មុស្តីមបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ យ៉ាត្តុហ្វារ(صلوات الله عليه)ដែលមានវចនៈថា៖ «មានអ្នកខ្លះនិយាយអំពីតួអានដោយគ្មានការចេះដឹង ព្រោះតែអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:៧] ព្រះអង្គជាអ្នកបើកឲ្យអ្នកដឹងព្រះគម្ពីរ ។ ព្រះឱង្ការខ្លះរបស់គម្ពីរនេះជាព្រះឱង្ការផ្តាច់ព្រ័ត្រ (គឺព្រះឱង្ការច្បាស់លាស់) ជាគ្រឹះនៃព្រះគម្ពីរ រីឯព្រះឱង្ការរងទៀតមានអត្ថន័យមិនច្បាស់លាស់ ។ នរុជនដែលមានចិត្តកំណាចនឹងតាមអ្វីដែលមានអត្ថន័យមិនច្បាស់លាស់ក្នុងបំណងសាងជម្លោះ និងសាងការបក

[ស្រាយតាមតែចិត្តឯង] ។ តែមានតែអល់ឡោះហ្ន៎ទេដែលដឹងការបកស្រាយរបស់ឱង្ការនោះ ។ អាយ៉ាស្តដែលត្រូវលើកចោលគឺអាយ៉ាស្តដែលមានអត្ថន័យមិនច្បាស់លាស់ ។ អាយ៉ាស្តផ្តាច់ព្រំត្រូត (គឺ អាយ៉ាស្តដែលមានអត្ថន័យច្បាស់លាស់) គឺអាយ៉ាស្តដែលលើក[អាយ៉ាស្តឯទៀត]ចោល ។»

(الكافي 2 : 24 / 1)

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ الْجَعْفِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْقَاسِمِ الْأَكْفَابِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي بَانَ بْنِ أَبِي عَيَّاشٍ، عَنْ سُلَيْمِ بْنِ قَيْسٍ، قَالَ: حَرَجَ عَلَيْنَا عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ نَحْنُ فِي الْمَسْجِدِ فَاحْتَوَشْنَاهُ، فَقَالَ: «سَلُونِي قَبْلَ أَنْ تَفْقِدُونِي، سَلُونِي عَنِ الْقُرْآنِ، فَإِنَّ فِي الْقُرْآنِ عِلْمَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ، لَمْ يَدْعُ لِقَائِلٍ مَقَالًا، وَ لَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ، وَ لَيْسُوا بِوَاحِدٍ،

[...] សូរ្យវិទ្យា ចិន ក្លាយស័បានតំណាលថាអាណិត្តិយស ចិន អាច ក្តីលិប្បបានមកជួបយើងនៅក្នុង ម៉ាស់យុទ្ធិ យើងទៅរកព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គ បានប្រាប់យើងថា៖ «សូរ្យវិទ្យា មកមុនអស់លោក បាត់បង់ខ្ញុំ ។ សូរ្យវិទ្យា អំពីគូរអាន ព្រោះនៅក្នុងគូរអានមាននូវអភិញ្ញារបស់ជនមុនៗនិងជន ក្រោយៗ មិនខ្វះមួយពាក្យឡើយ [៣:៧] តែមានតែអល់ឡោះហ្ន៎ទេដែលដឹងការបកស្រាយរបស់ឱង្ការ នោះ និងបណ្តាអ្នកស្នាត់ជំនាញខាងព្រះអភិញ្ញា នេះគឺ[អភិញ្ញា]ដែលមិនមានអ្នកណា[ផ្សេង]ដឹងទេ ។

وَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَانَ وَاحِدًا مِنْهُمْ، عَلَّمَهُ اللَّهُ سُبْحَانَهُ إِيَّاهُ، وَ عَلَّمَنِيهِ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، ثُمَّ لَا يَزَالُ فِي عَقْبِهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، ثُمَّ قَرَأَ: "وَ بَقِيَّةٌ مِمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَى وَ آلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ"، فَأَنَا مِنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلَّا النَّبُوَّةَ، وَ الْعِلْمَ فِي عَقِبِنَا إِلَى أَنْ تَقُومَ السَّاعَةُ». (تأويل الآيات 555 / 10 : 2، البرهان في تفسير القرآن , ج 4 , ص 854)

វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ជាអ្នកស្នាត់ជំនាញខាងព្រះអភិញ្ញាម្នាក់ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ បានបង្ហាត់ព្រះអង្គ វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ បានសិក្សាព្រះអភិញ្ញានោះ ។ ក្រោយមកព្រះអភិញ្ញានោះបានទៅបណ្តាកូនចៅ ព្រះអង្គ រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។» បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គ បានសូត្រថា៖ [២:២៤៨] សារីរិកធាតុ ជាភេរដំណែលមកពីវង្សត្រកូលរបស់មូសា និងវង្សត្រកូលរបស់ហ្គារូន ដោយមានបណ្តាទេវតាសែង ។ ដូច្នោះខ្ញុំ ជាសាលោហិតរបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ដូចហ្គារូនជាសាលោហិតរបស់មូសា ដែរ តែខ្ញុំ មិនមែនសាស្តាទេ ហើយព្រះអភិញ្ញាបានទៅបណ្តាកូនចៅយើង លុះត្រាតែដល់ម៉ោង ។» (تأويل الآيات 2 : 555 / 10)

عَنْهُ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَوْرَمَةَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: "هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ" قَالَ: « أُمُّ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأُمَّةُ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) ». " وَ أَحْرُ مُتَشَابِهَاتٌ " قَالَ: «فُلَانٌ وَ فُلَانٌ».

[...] អ្នកបង្កលើកហ្ន៎មាន ចិន កាស្មៀរបានតំណាលតមកពីអាច អ្នកបង្កលើកហ្ន៎ ដែលមានរចនា៖ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ [៣:៧] ព្រះអង្គជាអ្នកលើកឱ្យអ្នកដឹងព្រះគម្ពីរ ។ ព្រះឱង្ការខ្លះរបស់គម្ពីរ

នេះជាព្រះឱង្ការផ្តាច់ព្រ័ត្រ (គឺអាយ៉ាសច្បាស់លាស់) ជាគ្រឹះនៃព្រះគម្ពីរ ថា៖ «អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام និង អ៊ីម៉ាទាងឡាយ عليه السلام ។» រីឯព្រះឱង្ការរងទៀតមានអត្ថន័យមិនច្បាស់លាស់ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «បុគ្គលនេះមួយនិងបុគ្គលនេះមួយ ។»

"فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ" : «أَصْحَابُهُمْ وَ أَهْلُ وَلَايَتِهِمْ» . « (الكافي 14 / 343 : 1، البرهان في تفسير القرآن ، ج 1 ، ص 597)

នរជនដែលមានចិត្តកំណាច គឺកនរបស់ពួកគេនិងជនដែលស្រឡាញ់ពួកគេ (គឺសត្រូវរបស់អាស្តូលុល-បៃត៍ عليه السلام) តាមអ្វីដែលមានអត្ថន័យមិនច្បាស់លាស់ ក្នុងបំណងសាងជម្លោះនិងសាងការបកស្រាយ [តាមតែចិត្តឯង] ។ តែមានតែអស់ឡោះហ្មឺទេដែលដឹងការបកស្រាយរបស់ឱង្ការនោះ និងបណ្តាអ្នកស្ងាត់ជំនាញខាងព្រះអភិញ្ញា គឺអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام និងអ៊ីម៉ា عليه السلام ។» (14 / 343 : 1) (الكافي)

و عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُؤَيْدٍ، عَنْ أَيُّوبَ بْنِ الْحَرِّ وَ عِمْرَانَ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «نَحْنُ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ»، وَ نَحْنُ نَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ». (الكافي 1 / 166 : 1)**

[...] អាច្ចិ បាស្មៀវបានតំណាលតមកពីអាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្មឺ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ «យើង عليه السلام ជា [៣:៧] បណ្តាអ្នកស្ងាត់ជំនាញខាងព្រះអភិញ្ញា យើង عليه السلام ចេះបកស្រាយ[គួរអាន]នេះ ។» (1 / 166 : 1) (الكافي)

و عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَمَّادٍ، عَنْ بُرَيْدِ بْنِ مُعَاوِيَةَ، عَنْ أَحَدِهِمَا (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ" : «فَرَسُوهُ اللَّهُ أَفْضَلُ الرَّاسِخِينَ فِي الْعِلْمِ، قَدْ عَلَّمَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ جَمِيعَ مَا أَنْزَلَ عَلَيْهِ مِنَ التَّنْزِيلِ وَ التَّأْوِيلِ، وَ مَا كَانَ اللَّهُ لِيُنْزَلَ عَلَيْهِ شَيْئًا لَمْ يَعْلَمْهُ تَأْوِيلَهُ، وَ أَوْصِيَاؤُهُ مِنْ بَعْدِهِ يَعْلمُونَهُ كُلهُ، وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ تَأْوِيلَهُ إِذَا قَالَ الْعَالَمُ فِيهِمْ يَعْلَمُ، فَأَجَابَهُمُ اللَّهُ بِقَوْلِهِ: "يَعْلَمُونَ أَمَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَ الْقُرْآنُ" خَاصُّ وَ عَامُّ، وَ مُحْكَمٌ وَ مُتَشَابِهٌ، وَ نَاسِخٌ وَ مَنْسُوخٌ، فَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَعْلَمُونَهُ» . (الكافي 1 / 166 : 2)**

[...] ច្បូវយំដ្ឋី ប៊ិន មូអុវ៉ាយ៉ាស្តូបានតំណាលតមកពីអ៊ីម៉ាមួយអង្គ صلوات الله عليه والسلام (អ៊ីម៉ាទី៥ ឬ ទី៦) ដែលមានវចនៈ អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្មឺ عليه السلام [៣:៧] តែមានតែអស់ឡោះហ្មឺទេដែលដឹងការបកស្រាយរបស់ឱង្ការនោះ និងបណ្តាអ្នកស្ងាត់ជំនាញខាងព្រះអភិញ្ញា ថា៖ «រស្មីលុលឡោះហ្មឺ صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញខ្ពស់ជាងគេខាងព្រះអភិញ្ញា ។ អស់ឡោះហ្មឺ عليه السلام បានបង្ហាត់បង្រៀព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នូវអ្វីដែលអស់ឡោះហ្មឺ عليه السلام បើកឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដឹងទាំងអស់និងការបកស្រាយវា ។ អស់ឡោះហ្មឺ عليه السلام មិនបានបើកឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដឹងអ្វីមួយដោយមិនបានប្រាប់ឲ្យចេះបកស្រាយ (គឺដឹងអត្ថន័យ) វានោះទេ ។ បណ្តាអ្នកស្ងាត់ជំនាញព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ចេះដឹងអ្វីដែលអស់ឡោះហ្មឺ عليه السلام បានបើកឲ្យដឹងទាំងអស់ ។ បណ្តាអ្នកដែលមិនដឹងការបកស្រាយពេលអ្នកចេះដឹង صلوات الله عليه والسلام និយាយប្រាប់ពួកគេនូវព្រះភិញ្ញានោះ អស់ឡោះហ្មឺ عليه السلام ឆ្លើយប្រាប់ពួកគេនោះថា៖ [៣:៧] "យើងជឿឱង្ការទាំងនោះ ។ ទាំងអស់សុទ្ធតែមកពីព្រះម្ចាស់យើង ។" គួរអានមាននូវព្រះបន្ទូលពិសេសព្រះបន្ទូលទូទៅ ព្រះបន្ទូលផ្តាច់ព្រ័ត្រ (គឺច្បាស់លាស់) ព្រះបន្ទូលមិនសូវច្បាស់លាស់ ព្រះបន្ទូលដែល

លើកចោល (គឺលើកចោលព្រះបន្ទូលមួយទៀត) ព្រះបន្ទូលដែលត្រូវលើកចោល ។ បណ្តាអ្នកស្ងាត់
ជំនាញខាងព្រះអភិញ្ញាចេះដឹងគួរអានទាំងមូល ។» (الكافي 1: 166 / 2)

الحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَوْرَمَةَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ
(عليه السلام) قَالَ: الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْأَيْمَةُ مِنْ بَعْدِهِ (عليهم السلام).

[...] អាប់ខុលពោះហ្ន៎ម៉ាន ប៊ិន កាស្ទៀរបានតំណាលតមកពីអាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈ
ថា៖ «[៣:៧] បណ្តាអ្នកស្ងាត់ជំនាញខាងព្រះអភិញ្ញា គឺអាមីរុល-មុមិនីន^{صلوات الله عليه والسلام} និងអ៊ីម៉ា^{عليهم السلام}ក្រោយព្រះ
អង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។» (អាល់-កាហ្ន៎ ហ្វាឌីស្ទ ៥៥៩)

يَا مُعَاوِيَةُ إِنَّ الْقُرْآنَ حَقٌّ وَ نُورٌ وَ هُدًى وَ رَحْمَةٌ وَ شِفَاءٌ لِلْمُؤْمِنِينَ - وَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرٌ وَ هُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى

មូអុរីយ៉ាស៊ុអ៊ីយ គួរអានជាការពិត ជារស្មី ជាមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំ ជាព្រះមេត្តាធម៌ ជាថ្នាំបន្សាបរោគ
សម្រាប់អ្នកមានសទ្ធា ។ បុគ្គលណាដែលមិនជឿទេ ត្រចៀកបុគ្គលនោះថ្លង់ បុគ្គលទាំងនោះខ្វាក់ ។

يَا مُعَاوِيَةُ إِنَّ اللَّهَ جَلَّ جلالُهُ لَمْ يَدْعُ صِنْفًا مِنْ أَصْنَافِ الضَّلَالَةِ وَ الدُّعَاةِ إِلَى النَّارِ إِلَّا وَ قَدْ رَدَّ عَلَيْهِمْ وَ اِحْتَجَّ عَلَيْهِمْ فِي الْقُرْآنِ وَ نَهَى
[فيه] عَنِ اتِّبَاعِهِمْ وَ أَنْزَلَ فِيهِمْ قُرْآنًا قَاطِعًا نَاطِقًا عَلَيْهِمْ قَدْ عَلِمَهُ مِنْ عِلْمِهِ وَ جَهَلَهُ مِنْ جَهْلِهِ

មូអុរីយ៉ាស៊ុអ៊ីយ អល់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} មិនចោលការដឹកនាំខុសគ្រប់ប្រភេទនិងបណ្តាអ្នកដែលហៅទៅរក
ភ្លើងនរកនោះដោយមិនជំទាស់ មិនប្រឆាំងពួកវានៅក្នុងគួរអាននោះទេ ព្រះអង្គ^{عليه السلام} ហាមតាមពួកវានៅ
ក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{عليه السلام} ។ ព្រះអង្គ^{عليه السلام} បានដាក់គួរអានមួយ (គឺអាយ៉ាស៊ុ) ចុះមកចែងអំពីពួកវាដើម្បីកាត់
ផ្តាច់ពួកវានិងប្រឆាំងពួកវា ដូច្នោះអ្នកណាដឹង អ្នកនោះនឹងស្គាល់វា អ្នកណាមិនដឹង អ្នកនោះនឹងមិន
ស្គាល់វាទេ ។

وَ إِنِّي سَمِعْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله) يَقُولُ: لَيْسَ مِنَ الْقُرْآنِ آيَةٌ إِلَّا وَ لَهَا ظَهْرٌ وَ بَطْنٌ وَ مَا مِنْهُ حَرْفٌ إِلَّا وَ إِنْ لَهُ تَأْوِيلٌ
- " وَ مَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ " الرَّاسِخُونَ نَحْنُ آلُ مُحَمَّدٍ.

ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឮរស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "នៅក្នុងគួរអានមិនមានអាយ៉ាស៊ុណាមួយមិន
មានអត្ថន័យក្រៅនិងអត្ថន័យក្នុងទេ ។ មិនមានគួរអានណាមួយក្នុងអាយ៉ាស៊ុនោះដែលមិនមានសេចក្តី
អធិប្បាយទេ [៣:៧] តែមានតែអល់ឡោះហ្ន៎ទេដែលដឹងការបកស្រាយរបស់ឱដ្ឋារនោះ និងបណ្តា
អ្នកស្ងាត់ជំនាញខាងព្រះអភិញ្ញា ។" បុគ្គលដែលស្ងាត់ជំនាញខាងព្រះអភិញ្ញាគឺយើង^{عليهم السلام} ព្រះរាជ
កុលដ្ឋាន^{عليهم السلام} របស់មូហ្ន៎ម៉ាដ្ឋុ^{عليه السلام} ។

وَ أَمَرَ اللَّهُ سَائِرَ الْأُمَّةِ أَنْ يَقُولُوا- "أَمَّنَّا بِهِ كُلُّ مَنْ عِنْدَ رَبِّنَا وَ مَا يَدَّكُرُ إِلَّا أَوْلُوا الْأَبْأَابِ" وَ أَنْ يُسَلِّمُوا لَنَا (وَ يَرُدُّوا عِلْمَهُ إِلَيْنَا) وَ قَدْ
قَالَ اللَّهُ - "وَ لَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَ إِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ" هُمْ الَّذِينَ يَسْأَلُونَ عَنْهُ وَ يَطْلُبُونَهُ. (كتاب

سليم بن قيس الهلالي , ج 2 , ص 748

អល់ឡោះហ្ន៎បានដាក់បញ្ជាឲ្យមនុស្សរៀនក្នុងសហគមន៍ថា៖ [៣:៧] "យើងជឿឱ្យទាំងនោះ ។ ទាំងអស់សុទ្ធតែមកពីព្រះម្ចាស់យើង ។" មានតែបណ្តាអ្នកមានប្រាជ្ញា[ស្មាតស្ម័និងបរិសុទ្ធ]ទេដែលយក ចិត្តទុកដាក់" ឲ្យពួកគេស្មោះស្ម័គ្រចំពោះយើង ឲ្យពួកគេប្រគល់រឿងចំណេះមកឲ្យយើង ។ អល់ឡោះហ្ន៎ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៤:៨៣] បើពួកគេប្រគល់រឿងនោះឲ្យទៅព្រះសាស្តាឬឲ្យទៅបណ្តា អាជ្ញាធរក្នុងចំណោមពួកគេ គឺបណ្តាអ្នកដែលអាចស្រង់យកការពិតបាន[ពិត្រឹក្រានណាមួយ] ពួកគេ ប្រាកដនឹងបានដឹងថាពិតឬទេ ។ ពួកគេជាបុគ្គលដែលគេត្រូវសូរនិងស្វែងរក ។»

(كتاب سليم بن قيس الهلالي 25)

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ زِيَادٍ بْنُ جَعْفَرِ الْأَمْدَانِيِّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، وَالْحُسَيْنُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَحْمَدِ بْنِ هِشَامِ الْمَكْتَبِ، وَعَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْوَرَّاقُ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ)، قَالُوا: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ مُحَمَّدِ الْبُرْمَكِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الصَّلْتِ الْهَرَوِيُّ، قَالَ: لَمَّا جَمَعَ الْمَأْمُونُ لِعَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَهْلَ الْمَقَالَتِ، مِنْ أَهْلِ الْإِسْلَامِ، وَ الدِّيَانَاتِ: مِنَ الْيَهُودِ، وَ النَّصَارَى، وَ الْمَجُوسِ، وَ الصَّابِيِّينَ، وَ سَائِرِ أَهْلِ الْمَقَالَتِ، فَلَمْ يَفْعَمْ أَحَدٌ إِلَّا وَ قَدْ أُلْزِمَ حُجَّتَهُ، كَأَنَّهُ أُلْقِمَ حَجْرًا.

[...] អាច អាណិត-ស្នូលត៍ អាណិត-ហ្ន៎បានតំណាលថាកាលអាណិត-ម៉ាក្នុងមូស្រមូលគ្នាប្រឆាំងអាល្លឺ ប៊ិន មូសា អាណិត-រីដ្ឋី មានអ្នកជជែកកាន់សាសនាអ៊ីស្លាម សាសនាយ៉ាហ្ន៎ខ្លី សាសនាគ្រិស្ត មានពួក ម៉ាយូស មានពួកស្ន៍ប៊ីអ៊ីន និងអ្នកជជែកច្រើនទៀត ។ អ្នកដែលងើបឡើង លុះត្រាតែអ្នកនោះមាន ភ័ស្តុតាងមាំណាស់ ។

فَقَامَ إِلَيْهِ عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ الْجُهْمِ، فَقَالَ لَهُ: يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَتَقُولُ بِعِصْمَةِ الْأَنْبِيَاءِ؟ قَالَ: «نَعَمْ». قَالَ: فَمَا تَعْمَلُ فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "وَعَصَى آدَمَ رَبَّهُ فَغَوَى"؟ وَ فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ: "وَ ذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاصِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ"؟ وَ فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي يُوسُفَ: "وَ لَقَدْ هَمَّتْ بِهِ، وَ هَمَّ بِهَا"؟

អាល្លឺ ប៊ិន មូហ្ន៎ម៉ាដូ ប៊ិន អាណិត-យ៉ាក្នុងហ្ន៎បានងើបឡើង បានទូលព្រះអង្គ ថា៖ "បុត្រ រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ តើព្រះអង្គ មានរចនៈអំពីអរិទ្ធភាពរបស់ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ មែនទេ?" ព្រះអង្គ មានរចនៈថា៖ "មែន ។" គាត់បានទូលថា៖ "តើព្រះអង្គ យល់ឃើញយ៉ាង ណាអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎, [២០:១២១] អាជ្ញាធរប្រព្រឹត្តល្មើសបណ្តាំព្រះម្ចាស់គេ ដូច្នោះគេ បានដើរខុសផ្លូវ? អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [២១:៨៧] ស្មាន់-នូន (គឺយូនូស) ត្រាដែលគេបានចាក ចេញទៅដោយក្រេវក្រោធ ។ គេបានគិតថាយើងនឹងមិនអាចធ្វើអ្វីគេបានឡើយ? និងអំពីព្រះបន្ទូលព្រះ អង្គ ពាក់ព័ន្ធនឹងយូស្វីហ្ន៎ [១២:២៤] ពិតមែននាងចង់បានគេ ។ គេនឹងបាក់ចិត្តលើរូបនាង ?

وَ قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي دَاوُدَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "وَ ظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ"؟ وَ قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي نَبِيِّ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): "وَ خُفِّي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ"؟

និងអំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិប្រទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង ពាក់ព័ន្ធនឹងដ្យាវដ្យាវ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ [៣៨:២៤] ដ្យាវដ្យាវ បានគិតថាយើងបានល្បួងពិសោធកេ? អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិប្រទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង ពាក់ព័ន្ធនឹងមូហាំម៉ាដ្យា صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ព្រះសាស្តា صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ [៣៣:៣៧] អ្នកបានលាក់ក្នុងដួងចិត្តអ្នកនូវអ្វីមួយដែលអស់ឡោះហ្ន៎នឹងបើកចំហឲ្យដឹង?"

فَقَالَ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «وَيْحَاكَ - يَا عَلِيُّ! - إِنْتَقَى اللَّهُ، وَ لَا تَنْسُبُ إِلَى أَنْبِيَاءِ الْفَوَاحِشِ، وَ لَا تَتَأَوَّلُ كِتَابَ اللَّهِ بِرَأْيِكَ، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: "وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ"».

អាល-រីដ្យា صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "អាលីអ៊ីយ អបមង្គលលើលោក ចូរលោកខ្លាចអស់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ចូរលោកកុំទម្លាក់អំពើអសីលធម៌ទៅលើព្រះសាស្តាទាំងឡាយ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ របស់អស់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ឡើយ ចូរកុំបកស្រាយព្រះគម្ពីរតាមតែការយល់ឃើញរបស់ខ្លួនឯងឡើយ ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:៧] តែមានតែអស់ឡោះហ្ន៎ទេដែលដឹងការបកស្រាយរបស់ឱង្ការនោះ និងបណ្តាអ្នកស្ងាត់ជំនាញខាងព្រះអភិញ្ញា ។" (عیون أخبار (الرضا عليه السلام) 1: 1/191) 33:37-38

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٨﴾

៨. [បណ្តាអ្នកមានប្រាជ្ញាបរិសុទ្ធទូលថា៖] "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអ៊ីយ សូមព្រះអង្គមេត្តាកុំបណ្តោយឲ្យចិត្តអស់ទូលព្រះបង្គំជារៀងរាល់ឡើយ បន្ទាប់ពីព្រះអង្គបានដឹកនាំអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំហើយនោះ ។ សូមព្រះអង្គព្រះរាជទានព្រះមេត្តាធម៌ព្រះអង្គឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង ។ ពិតណាស់ព្រះអង្គជាព្រះអ្នកប្រទានឲ្យដ៏ប្រសើរបំផុត ។

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَّا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿٩﴾

៩. ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអ៊ីយ ព្រះអង្គជាអ្នកប្រមូលមនុស្សទាំងឡាយថ្ងៃដែលពុំមានមន្ទិលសង្ស័យឡើយ ។" អស់ឡោះហ្ន៎មិនភ្លេចពាក្យសន្យា[របស់ព្រះអង្គ]ឡើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៨-៩

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْأَشْعَرِيِّ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، رَفَعَهُ، عَنْ هِشَامِ بْنِ الْحَكَمِ، قَالَ: قَالَ لِي أَبُو الْحَسَنِ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ ذَكَرَ الْحَدِيثَ إِلَى أَنْ قَالَ: «يَا هِشَامُ، إِنَّ اللَّهَ حَكَى عَنْ قَوْمٍ صَالِحِينَ: أَنَّهُمْ قَالُوا: "رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَ هَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ" حِينَ عَلِمُوا أَنَّ الْقُلُوبَ تَزِيغُ وَ تَعُودُ إِلَى عَمَاهَا وَ رَدَاهَا، إِنَّهُ لَمْ يَخْفِ اللَّهُ مَنْ لَمْ يَعْقِلْ عَنِ اللَّهِ، وَ مَنْ لَمْ يَعْقِلْ عَنِ اللَّهِ لَمْ يَعْقِدْ قَلْبُهُ عَلَى مَعْرِفَةٍ نَائِبَةٍ يَنْظُرُهَا وَ يَجِدُ حَقِيقَتَهَا فِي قَلْبِهِ، وَ لَا يَكُونُ أَحَدٌ كَذَلِكَ إِلَّا مَنْ كَانَ قَوْلُهُ لِفِعْلِهِ مُصَدِّقًا، وَ سِرُّهُ لِعَلَانِيَتِهِ مُوَافِقًا، لِأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى اسْمُهُ لَمْ يَدُلَّ عَلَى الْبَاطِنِ الْحَقِيقِيِّ مِنَ الْعَقْلِ إِلَّا بِظَاهِرٍ مِنْهُ وَ نَاطِقٍ عَنْهُ».

(الكافي 14 / 12 : 1)**

[...] ហ្ន៎ស្នាំ បឺន អាល-ហ្ន៎កាំបានតំណាលថាអាហ្ន៎ អាល-ហ្ន៎សាន់ មូសា បឺន យ៉ាក្នុងហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានប្រាប់

ខ្ញុំ ដោយលើកយកមកនូវហ្វាត្វាខ្លីមួយ ថា៖ «ហ្វាត្វាអ៊ីយ អល់ឡោះហ្វ្លែចែងអំពីបណ្តាអ្នកត្រឹមត្រូវថា ពួកគេទូលថា៖ [៣:៨] "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះអង្គមេត្តាកុំបណ្តោយឲ្យចិត្តអស់ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរៀបចំឡើយ បន្ទាប់ពីព្រះអង្គបានដឹកនាំអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំហើយនោះ ។ សូមព្រះ អង្គ ព្រះរាជទានព្រះមេត្តាធម៌ព្រះអង្គឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង ។ ពិតណាស់ព្រះអង្គជាព្រះអ្នក ប្រទានឲ្យជ័យប្រសើរបំផុត ។ ពួកគេដឹងថាចិត្តនឹងលំអៀង បែរទៅរកមោហានុការ (សេចក្តីងងឹតស្ងន់ ឈឺចាប់យល់ខុសត្រូវ) និងសេចក្តីវិនាស ។ ការពិតបុគ្គលដែលមិនខ្លាចអល់ឡោះហ្វ្លែនោះមិនមានការ យល់ដឹងអំពីព្រះអង្គទេ ។ បុគ្គលណាមិនមានការយល់ដឹងអំពីអល់ឡោះហ្វ្លែទេ បុគ្គលនោះមិនមាន ការចេះដឹងមាំនៅក្នុងចិត្តដើម្បីពិចារណារកការពិតបានទេ ។ ពុំមានអ្នកណាដូចនេះទេក្រៅពីបុគ្គល ដែលអនុវត្តតាមសម្តីខ្លួន ទង្វើក្នុងរបស់អ្នកនោះស្របនឹងទង្វើក្រៅ ។ នេះព្រោះតែអល់ឡោះហ្វ្លែ តែឲ្យការយល់ដឹងអំពីអទិស្សមានភាពលេចឡើងបានតាមតែភាពច្បាស់ក្រឡែតនិងសម្តីទេ ។»

(الكافي 1 : 14 / 12)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ﴿١٠﴾

១០. [រីង]ពួកដែលបដិសេធសទ្ធា ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ពួកគេក្តី កូនៗរបស់ពួកគេក្តីពុំមានប្រយោជន៍ សម្រាប់ពួកគេទេទល់នឹងអល់ឡោះហ្វ្លែ ។ ជនទាំងនោះជាឧសរបស់ភ្លើងនរក

كَذَابٍ ءَالٍ فَرَعُونَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَآخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١١﴾

១១. ដូចនររបស់ហ្វៀររអុននិងនរមុនៗពួកគេដែរ ។ ពួកគេបានបដិសេធបណ្តាសញ្ញា យើង ។ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្វ្លែបានចាប់ពួកគេដោយសារតែពួកគេបានសាងបាប ។ អល់ឡោះហ្វ្លែ តបស្នងវិញតឹងរឹងណាស់ ។

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَتُغْلَبُونَ وَتُخْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٢﴾

១២. ចូរអ្នកប្រាប់ពួកបដិសេធសទ្ធាថា៖ "អស់លោកនឹងទទួលបរាជ័យ នឹងត្រូវប្រមូលទៅឯឋាន នរក ។ វាជាជម្រកអាក្រក់"

قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فَعْتَيْنِ الْأَتَقَاتِ فَمَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلِهِمْ رَأَىٰ الْعَيْنِ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَن يَشَاءُ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿١٣﴾

១៣. ពួកអ្នក (គឺមនុស្សទាំងឡាយ) ធ្លាប់បានទទួលសញ្ញាមួយហើយនៅក្នុងការប្រឈមមុខគ្នារបស់ កងពលពីរ ។ កងពលមួយប្រយុទ្ធលើមាតិកាអល់ឡោះហ្វ្លែ កងពលមួយទៀតជាជនបដិសេធស ទ្ធា ។ ពួកនេះបានមើលឃើញកងពលមួយនោះមានចំនួនច្រើនជាងពួកគេមួយជាពីរ ។ អល់ឡោះហ្វ្លែគាំទ្រអ្នកណាស្រេចតែលើព្រះអង្គដោយជំនួយព្រះអង្គ ។ នៅក្នុងនេះមាននូវមេ រៀនមួយសម្រាប់បណ្តាអ្នកឈ្វេងយល់ ។

زَيْنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَبَاقِ ﴿١٤﴾

១៤. ត្រូវតាក់តែងលំអ[បំភាន់ភ្នែក]សម្រាប់មនុស្សទាំងឡាយគឺ ការស្រឡាញ់ចូលចិត្តបណ្តាស្រ្តី កូនៗ គំនរទ្រព្យសម្បត្តិមាសនិងប្រាក់ សេះពូជល្អ សត្វចិញ្ចឹមនិងស្រែចម្ការ ។ ទាំងនេះជា គ្រឿងឧបភោគបរិភោគសម្រាប់ជីវិតផ្លូវលោកនេះ ។ តែអស់ឡោះហ្ន៎ ស្ថាននិវត្តន៍ (គឺជម្រកចុង ក្រោយ) ប្រសើរវិបល្លាសនៅឯព្រះអង្គ ។

អធិប្បាយអយ៉ាស្ត ១០-១៤

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي فَتَادَةَ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ جَمِيلِ بْنِ دَرَّاجٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَا تَلَدَّدَ النَّاسُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ بِلَدَّةٍ أَكْثَرَ لَهُمْ مِنْ لَدَّةِ النِّسَاءِ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "زَيْنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ" إِلَى آخِرِ الْآيَةِ - ثُمَّ قَالَ - : وَإِنَّ أَهْلَ الْجَنَّةِ مَا يَتَلَدَّدُونَ بِشَيْءٍ مِنَ الْجَنَّةِ أَشْهَى عِنْدَهُمْ مِنَ النِّكَاحِ، لَا طَعَامٍ وَلَا شَرَابٍ». (الكافي 5 / 10 : 321)**

[...] យ៉ាមីល ប៊ិន យ៉ាមីល ប៊ិន យ៉ាមីល បានតំណាលថាអាច អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «អ្វីដែលមនុស្សចូល ចិត្តបំផុតក្នុងលោកនេះនិងលោកមុខគឺការត្រេកត្រអាលជាមួយស្រ្តី ។ នេះមានចែងនៅក្នុងព្រះបន្ទូល អស់ឡោះហ្ន៎^{عند} [៣:១៤] ការស្រឡាញ់ចូលចិត្តបណ្តាស្រ្តី កូនៗ លុះចប់អយ៉ាស្ត ។» បន្ទាប់មកព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ «ជនឋានសួគ៌មិនស្រឡាញ់ចូលចិត្តអ្វីជាងអាពាហ៍ពិពាហ៍ទេ លើសការបរិភោគ ការផឹកទៅទៀត ។» (الكافي 5 : 321 / 10)

قُلْ أَوْنَبَيْتُكُمْ بِخَيْرٍ مِّنْ ذَلِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿١٥﴾

១៥. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "តើឲ្យខ្ញុំប្រាប់អស់លោកអំពីអ្វីដែលប្រសើរជាងនេះទេ? សម្រាប់បណ្តាអ្នក ដែលខ្លាចក្រែង[អស់ឡោះហ្ន៎សីបចិត្ត] គឺមានសួនសួគ៌ដែលមានស្ទឹងហូរនៅខាងក្រោមនៅឯ ព្រះម្ចាស់ពួកគេ ពួកគេនឹងស្ថិតនៅក្នុងនោះជានិច្ចអនន្ត ពួកគេនឹងមានគូគ្រងបរិសុទ្ធនិង សំណាព្វព្រះហឫទ័យអស់ឡោះហ្ន៎ ។" អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ទស្សនាការបាវទាំងឡាយ[របស់ព្រះ អង្គ] ។

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا أَعْمَاءٌ فَأَغْفِرْ لَنَا دُنُوبَنَا وَتَنَا عَدَابَ النَّارِ ﴿١٦﴾

១៦. [បណ្តាអ្នកខ្លាចក្រែងអស់ឡោះហ្ន៎សីបចិត្តគឺ]បណ្តាអ្នកដែលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ អស់ទូលព្រះ បង្គំជាខ្ញុំជឿហើយ ។ ដូច្នេះសូមព្រះអង្គមេត្តាអត់ឱនឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផងដែលបានសាង បាប សូមព្រះអង្គមេត្តាស្រោចស្រង់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំពីទណ្ឌកម្មភ្លើងនរកផង ។"

ប្រាស៊ីប ១ - ១៧

الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَنِتَّةِينَ وَالْمُتَّقِينَ وَالْمُسْتَضْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ ﴿١٧﴾

១៧. [ពួកគេជា]បណ្តាអ្នកមានអំណត់ បណ្តាសច្ចាការី បណ្តាអ្នកស្តាប់បង្គាប់ បណ្តាអ្នកចំណាយ[លើ មាតិកាអល់ឡោះហ្ន៎] បណ្តាអ្នកអង្វរសូមខមាទោស[អល់ឡោះហ្ន៎]មុនថ្ងៃរះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៥-១៧

السَّيِّئُ: بِإِسْنَادِهِ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ فَضَالَةَ، عَنْ حُسَيْنِ بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ سَمَاعَةَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: قُلْتُ لَهُ: «الْمُسْتَضْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ؟» فَقَالَ: «اسْتَعْفَرَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فِي وَتَرِهِ سَبْعِينَ مَرَّةً». (التَهْذِيبُ 130 / 501 : 2)**

[...] អាចិ បាស្រៀវបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ាទី៦) អំពី [៣:១៧] បណ្តាអ្នកអង្វរ សូមខមាទោស[អល់ឡោះហ្ន៎]មុនថ្ងៃរះ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «រឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} សូម ខមាទោស[ឲ្យសហគមន៍ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}]ចិតសិបដងក្នុងស្លៀកក្តីអាណ៍-រ៉ាតៀវ ។» (501 / 130 : 2) (التَهْذِيبُ 2 : 501 / 130)

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: «فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ». قَالَ: «لَا يَحْضَنُ وَلَا يُحْدِثُنَ». (تَفْسِيرُ الْعِيَّاشِيِّ 164 / 11 : 1)**

អាណ៍-អែយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពីអាចិ បាស្រៀវដែលបានតំណាលតមកពី អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} [៣:១៥] គូគ្រងបរិសុទ្ធ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «ពួកនាងមិន មានរដូវខែទេ មិនបន្លោបង់ទេ (មិនបត់ជើងតូចទេ មិនបត់ជើងធំទេ) ។» (11 / 164 : 1) (تَفْسِيرُ الْعِيَّاشِيِّ 1 : 11 / 164)

عَنْ عُمَرَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ قَالَ فِي آخِرِ الْوَتْرِ فِي السَّحْرِ: اسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ سَبْعِينَ مَرَّةً وَ دَامَ عَلَى ذَلِكَ سَنَةً، كَتَبَهُ اللَّهُ مِنَ الْمُسْتَضْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ». (تَفْسِيرُ الْعِيَّاشِيِّ 165 / 14, 15 : 1)**

អ៊ីម៉ាវបានតំណាលតមកពី អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «អ្នកណាថានៅពេល ស្លៀកក្តីអាណ៍-រ៉ាតៀវចប់ ពេលព្រឹក ថា៖ "اسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ" (ខ្ញុំសូមខមាទោសអល់ឡោះហ្ន៎ខ្ញុំ សូម សារភាពកំហុសចំពោះព្រះអង្គ ^{عز وجل}) ៧០ ដងហើយនៅតែធ្វើបែបនេះមួយឆ្នាំ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} នឹង កត់ត្រា អ្នកនោះទុកក្នុងចំណោម [៣:១៧] បណ្តាអ្នកអង្វរសូមខមាទោស[អល់ឡោះហ្ន៎]មុនថ្ងៃរះ ។»

(تَفْسِيرُ الْعِيَّاشِيِّ 1 : 14, 15 / 165)

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

១៨. អល់ឡោះហ្ន៎សច្ចាថាពុំមានព្រះឡើយក្រៅពីព្រះអង្គ អល់ទេវតានិងបណ្តាអ្នកមានការចេះដឹង ដែរ ព្រះដែលរក្សា[សត្វលោកព្រះអង្គ]ដោយយុត្តិធម៌ ។ ពុំមានព្រះឡើយក្រៅពីព្រះអង្គ ព្រះដ៏ មានមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះអង្គជាព្រះមុនិរាជ ។

លោក យ៉ាបៀវ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ បានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរ អ៊ីម៉ា មូហ្គាម៉ាដូ បាត្រៀវ ^{عليه السلام} អំពី

អាយ៉ាស៊ុនេ ១ ព្រះអង្គﷺបានថ្លែងថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ បានអះអាងបញ្ជាក់ថាពុំមានព្រះផ្សេងពីព្រះអង្គឡើយ ។ ព្រះអង្គបានអះអាងបញ្ជាក់លើឧត្តមភាពរបស់ព្រះអង្គ និងលើព្រះកិត្តិយសរបស់ព្រះអង្គ ។ ពួកទេវតាក៏ដូច្នោះដែរ អល់ឡោះហ្គ័រ បានអះអាងបញ្ជាក់ពីព្រោះពួកគេគោរពតាមព្រះម្ចាស់របស់ពួកគេ ។ ហើយនៅក្នុងអាយ៉ាស៊ុនេ បណ្តាអ្នកមានការចេះដឹងគឺបណ្តាសាស្ត្រានិងបណ្តាអ្នកស្នង ។ ឯយុត្តិធម៌គឺអាមីរុល មុមីនីន ។" (តាហ្វ្សៀរ អ៊ុយ៉ាស៊ី ក្បាលទី ១ ទំព័រ ១៦៦)

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុនេ ១៩

العَيَّاشِيُّ: عَنْ جَابِرٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ هَذِهِ الْآيَةِ: "شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَ الْمَلَائِكَةُ وَ أُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ". قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): « شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ " فَإِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يَشْهَدُ بِمَا لِنَفْسِهِ، وَ هُوَ كَمَا قَالَ.

អាល់-អ៊ុយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពីយ៉ាហ្សៀរដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាឡី យ៉ាក្រូហ្សាវ វ៉ាលីអ៊ីពីអាយ៉ាស៊ុនេ [៣:១៨] អល់ឡោះហ្គ័រសច្ចាថាពុំមានព្រះឡើយក្រៅពីព្រះអង្គ អស់ទេវតានិងបណ្តាអ្នកមានការចេះដឹងដែរ ព្រះដែលរក្សា[សត្វលោកព្រះអង្គ]ដោយយុត្តិធម៌ ។ ពុំមានព្រះឡើយក្រៅពីព្រះអង្គ ព្រះដ៏មានមហិទ្ធិបូទ្ធិ ព្រះអង្គជាព្រះមុនិរាជ ។ អាឡី យ៉ាក្រូហ្សាវ មានវចនៈថា៖ «អល់ឡោះហ្គ័រសច្ចាថាពុំមានព្រះឡើយក្រៅពីព្រះអង្គ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ ធ្វើកសិណសាក្សីឲ្យព្រះអង្គឯង ដូចព្រះអង្គ មានព្រះបន្ទូលនោះឯង ។

فَأَمَّا قَوْلُهُ: "وَ الْمَلَائِكَةُ" فَإِنَّهُ أَكْرَمَ الْمَلَائِكَةِ بِالتَّسْلِيمِ لِرَبِّهِمْ، وَ صَدَقُوا وَ شَهِدُوا كَمَا شَهِدَ لِنَفْسِهِ.

ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ អស់ទេវតា នេះគឺអស់ទេវតាដែលមានកិត្យានុភាពលើសអស់ទេវតាក្នុងការចុះចូលចំពោះព្រះម្ចាស់ពួកគេ ពួកគេទទួលស្គាល់និងធ្វើកសិណសាក្សីដូចអល់ឡោះហ្គ័រ ធ្វើកសិណសាក្សីឲ្យព្រះអង្គឯងនោះដែរ ។

وَ أَمَّا قَوْلُهُ: "وَ أُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ" فَإِنَّ أُولَى الْعِلْمِ الْأَنْبِيَاءُ وَ الْأَوْصِيَاءَ، وَ هُمْ قَائِمٌ بِالْقِسْطِ، وَ الْقِسْطُ: الْعَدْلُ فِي الظَّاهِرِ، وَ الْعَدْلُ فِي الْبَاطِنِ: أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)«. (تفسير العياشي 165 / 18 : 1)**

ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ បណ្តាអ្នកមានការចេះដឹងដែរ ព្រះដែលរក្សា[សត្វលោកព្រះអង្គ]ដោយយុត្តិធម៌ ។ បុគ្គលដែលមាននូវព្រះអភិញ្ញាគឺព្រះសាស្ត្រាទាំងឡាយ និងព្រះឧត្តរាធិការី (គឺបណ្តាអ្នកស្នងព្រះសាស្ត្រា) ហើយអស់ព្រះអង្គមានយុត្តិធម៌ជាមូលដ្ឋាន ។ យុត្តិធម៌ គឺយុត្តិធម៌ដែលអាចមើលឃើញ ។ រីឯយុត្តិធម៌កំបាំង (គឺខ្លឹមសាររបស់យុត្តិធម៌) គឺអាមីរុល-មុមីនីន ។

(تفسير العياشي 1 : 165 / 18)

عَنْ مَرْزُبَانَ الْقُمِّيِّ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: "شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَ الْمَلَائِكَةُ وَ أُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا

بِالْقِسْطِ" قَالَ: «هُوَ الْإِمَامُ». (تفسير العياشي 166 / 19 : 1)**

ម៉ារស្វាបាន អាណិត្តិយស-គុម្ពីបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាថ្នី អាណិត្តិយស-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام}អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎
[៣:១៨] អស់ឡោះហ្ន៎សត្វថាពុំមានព្រះឡើយក្រៅពីព្រះអង្គ អស់ទេវតានិងបណ្តាអ្នកមានការ
ចេះដឹងដែរ ព្រះដែលរក្សា[សត្វលោកព្រះអង្គ]ដោយយុត្តិធម៌ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានចែនថា៖ «នេះគឺ
អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام}» (19 / 166 : 1) (تفسير العياشي)

عَنْ إِسْمَاعِيلَ، رَفَعَهُ إِلَى سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، قَالَ: كَانَ عَلَى الْكَعْبَةِ ثَلَاثُ مِائَةٍ وَ سِتُونَ صَنَمًا، لِكُلِّ حَيٍّ مِنْ أَحْيَاءِ الْعَرَبِ الْوَاحِدُ وَ
الْإِثْنَانِ، فَلَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ: "شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَى قَوْلِهِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ" حَزَّتِ الْأَصْنَامُ فِي الْكَعْبَةِ سُجْدًا. (تفسير العياشي
166 / 20 : 1)**

អ៊ីសម៉ាអ៊ីលបានតំណាលតមកពីសាអ៊ីដូ ប៊ិន យូបែរដែលបានតំណាលថា៖ «មានរូបបដិមាចំនួន ៣៦០
នៅឯកាក្នុងបាស្ត ។ មានមួយប្តីនៅក្នុងសង្កាត់អាភ័បនីមួយៗ ។ ដូច្នោះពេលគេបើកឲ្យដឹងអាយ៉ាស្តនេះ
[៣:១៨] អស់ឡោះហ្ន៎សត្វថាពុំមានព្រះឡើយក្រៅពីព្រះអង្គ រហូតដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ព្រះដ៏
មានមហិទ្ធិបូជ្ជ ព្រះអង្គជាព្រះមុនិរាជ រូបបដិមារលំមកក្រោម ក្រាបប្រណិប័តន៍ នៅក្នុងកាក្នុងបាស្ត ។»
(166 / 20 : 1) (تفسير العياشي)

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ
وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٩﴾

១៩. សាសនាដែលនៅឯអស់ឡោះហ្ន៎គឺអ៊ីស្លាម[ដែលត្រូវជ្រើសរើសសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា] ។ បណ្តា
អ្នកដែលគេបានប្រទាននូវព្រះគម្ពីរបានជំទាស់ ក្រោយពីព្រះអភិញ្ញាបានមកដល់ពួកគេហើយ
ដោយសារតែច្រណែនឈ្មួនសត្វ ។ អ្នកណាមិនជឿបណ្តាសញ្ញារបស់អស់ឡោះហ្ន៎
អស់ឡោះហ្ន៎គណនាទូទាត់ឆាប់រហ័សបំផុត ។

មើលសូរ្យវិញ្ញាណកម្ម ១០៧ អាយ៉ាស្ត ៧ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៩

وَرَوَى مُحَمَّدُ بْنُ جُمُهِورٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي جَمِيلَةَ، عَنْ أَبِي أُسَامَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ "أ
رَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِسْلَامِ" قَالَ: بِالْوَلَايَةِ. يَعْنِي إِنْ الدِّينَ هُوَ الْوَلَايَةُ. وَيُؤَيِّدُهُ: قَوْلُهُ تَعَالَى "إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ" وَهُوَ لَا يَتِمُّ إِلَّا
بِالْوَلَايَةِ، لِأَنَّهُ سَبَّحَانَهُ يَوْمَ فَرَضَ الْوَلَايَةَ قَالَ: "الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا". فَلَوْلَا الْوَلَايَةُ
لَمْ يَكْمَلِ الدِّينَ، وَلَمْ تَتِمَّ النِّعْمَةُ، وَلَمْ يَرْضَ اللَّهُ سَبَّحَانَهُ لَنَا دِينَ الْإِسْلَامِ، فَلِأَجْلِ ذَلِكَ صَارَ الدِّينَ الْوَلَايَةَ، فَتَمَسَّكَ بِهَا تَكُنُّ مِنْ أَهْلِهَا
الموالين وقل عند لك: الحمد لله رب العالمين. (تأويل الآيات الظاهرة في فضائل العترة الطاهرة , ج 2)

មូហ្មាម៉ាដ្ត ប៊ិន យ៉ូប្តែរ បានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍តមកពី អាប់ដុល-វ៉េហ្ន៎ម៉ាន ប៊ិន កាស្រៀរ តមក ពី

អាហ្វិ យ៉ាមីឡាស្ត តមកពី អាហ្វិ អាសាម៉ាស្ត តមកពី អាហ្វិ អាប់ខ្លុលឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូល ^{عز وجل} [១០៧:១] អ្នកបានឃើញទេ បុគ្គលដែលបដិសេធព្រះសាសនា? ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន រចនៈថា៖ "បដិសេធវីឡាយ៉ាស្ត ។ មានន័យថាព្រះសាសនាគឺវីឡាយ៉ាស្ត ។ អាយ៉ាស្តនេះត្រូវអះអាង គាំទ្របន្ថែមដោយព្រះបន្ទូល ^{عز وجل} [៣:១៩] សាសនាដែលនៅឯអល់ឡោះហ្វាគឺអ៊ីស្លាម ។ មិនមានអ្វីក្រៅពីអល់-វីឡាយ៉ាស្តទេដែលធ្វើឲ្យសាសនាពេញលេញបរិបូរបាននោះ ពីព្រោះ ^{عز وجل} មានព្រះបន្ទូលនាថ្ងៃដែលព្រះអង្គ ^{عز وجل} បានតម្រូវឲ្យមានវីឡាយ៉ាស្តថា [៥:៣] ថ្ងៃនេះអញ បានធ្វើឲ្យសាសនាពួកអ្នកសុក្រឹតឥតខ្ចោះសម្រាប់ពួកអ្នក បានបង្កប់ឧបការធម៌អញលើពួកអ្នក ហើយ អញបានជ្រើសយកអ៊ីស្លាមជាសាសនាសម្រាប់ពួកអ្នក ។ បើមិនមានវីឡាយ៉ាស្តទេ សាសនានឹងមិន សុក្រឹតទេ ព្រះឧបការធម៌ក៏នឹងមិនពេញលេញបរិបូរ អល់ឡោះហ្វា ^{عز وجل} ក៏នឹងមិនសព្វព្រះហឫទ័យ សាសនាអល់-អ៊ីស្លាមដែលយើងកាន់នោះទេដែរ ។ ក្នុងគោលបំណងនេះឯងដែលអល់-វីឡាយ៉ាស្ត ទៅជាព្រះសាសនានោះ ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកចងក្លាប់ជាមួយអល់-វីឡាយ៉ាស្ត ជាមួយបណ្តាអ្នក វីឡាយ៉ាស្ត គឺអ្នកអល់-ម៉ាវ៉ាលីន (គឺបណ្តាអ្នកដែលនៅជាមួយអល់-វីឡាយ៉ាស្ត) ។" (تأويل الايات الظاهرة) រុគ្គ 107 ហ្វាឌីស 2 ដកស្រង់ពីក្នុង សេចក្តីអធិប្បាយជើងទំព័រ) 5:2-3; 107:1

ابْنُ شَهْرَآشُوبَ: عَنِ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ". قَالَ: «التَّسْلِيمُ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِالْوَلَايَةِ». (المناقب 3:95)**

អ៊ីបន្ទូ ស្វាស្តរី អាស្វិបបានតំណាលតមកពីអល់-បាគ្លៀរ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វា ^{عز وجل} [៣:១៩] សាសនាដែលនៅឯអល់ឡោះហ្វាគឺអ៊ីស្លាម ថា៖ «គឺការព្រមចុះចូលនៅក្រោមបង្គាប់អាណិត ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាហ្វិ គ្តីលិប ^{عز وجل} ជាមួយវីឡាយ៉ាស្ត ។» (المناقب 3 : 95)

فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِّي وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْأُمِّيِّينَ ءَأَسْلَمْتُمْ فَإِنْ أَسْلَمُوا فَقَدِ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿١٠٧﴾

២០. បើពួកគេ (គឺបណ្តាពួកបដិសេធសទ្ធា) ឈ្លោះប្រកែកជាមួយអ្នក ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "ខ្ញុំបានចុះចូលចំពោះអល់ឡោះហ្វាហើយ បណ្តាអ្នកដែលតាមខ្ញុំដែរ ។" ចូរអ្នកថ្លែងប្រាប់បណ្តា អ្នកដែលគេបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យនិងបណ្តាអ្នកមិនចេះដឹងនោះថា៖ "អស់លោកព្រមចុះចូល [ចំពោះអល់ឡោះហ្វា]ទេ?" បើពួកគេព្រមចុះចូល ពួកគេនឹងបានទទួលការដឹកនាំល្អ ។ បើពួក គេបែរក្រោយ អ្នកមាននាទីត្រឹមតែផ្សព្វផ្សាយ[ព្រះរាជសារអល់ឡោះហ្វា]ទេ ។ អល់ឡោះហ្វា ទ្រង់ទស្សនាការបណ្តាបាវព្រះអង្គ ។

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّكَ بِغَيْرِ حَقِّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿١٠٨﴾

២១. បណ្តាអ្នកដែលមិនជឿបណ្តាសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្វាទេ ដែលសម្លាប់បណ្តាសាស្ត្រាដោយ អយុត្តិធម៌ ដែលសម្លាប់បណ្តាអ្នកបង្គាប់ឲ្យមានយុត្តិធម៌នោះ ចូរអ្នកប្រាប់ពួកទាំងនោះនូវ

ដំណឹងទណ្ឌកម្មដ៏ឈឺចាប់ ។

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَت أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ ﴿٣١﴾

២២. ជនទាំងនោះឯងដែលទង្វើរបស់ខ្លួនឥតបានប្រយោជន៍ ទាំងក្នុងលោកនេះ ទាំងក្នុងលោកមុខ ។ ពួកគេនឹងពុំមានអ្នកជួយសង្គ្រោះ[និងអ្នកជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យ]ទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ២០-២២

سَلِيمُ بْنُ قَيْسِ الْهَلَالِيُّ: عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ لَهُ مَعَ مُعَاوِيَةَ- قَالَ لَهُ: «يَا مُعَاوِيَةُ، إِنَّا أَهْلُ بَيْتِ ابْنِ أَبِي طَالِبٍ نَحْنُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ عَلَى الدُّنْيَا، وَ لَمْ يَرْضَ لَنَا بِالْدُّنْيَا نَوَابًا. يَا مُعَاوِيَةُ، إِنَّ نَبِيَّ اللَّهِ زَكْرِيَّا قَدْ نُشِرَ بِالْمَنَاشِيرِ، وَ يَحْيَى بْنُ زَكْرِيَّا قَتَلَهُ قَوْمُهُ وَ هُوَ يَدْعُوهُمْ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ [وَ ذَلِكَ لَهَوَانِ الدُّنْيَا عَلَى اللَّهِ]. إِنَّ أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ قَدْ حَارَبُوا أَوْلِيَاءَ الرَّحْمَنِ، وَ قَدْ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِي كِتَابِهِ: "إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ يَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَ يَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ"». (كتاب سليم بن قيس: 158)**

សូរ្យាវត្ត ប៊ិន គូយស៍ អាណិត-ហ្គាលីលីបានតំណាលតមកពីអាមីរុល មុមីនីនៃ صلوات الله عليه والسلام នៅក្នុងហ្វាត្វាមួយដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់មូហ្វារីយ៉ាស៊ូថា៖ «មូហ្វារីយ៉ាស៊ូអឺយ ស្វាភារីយ៉ា عليه السلام ព្រះសាស្តារបស់អល់ឡោះហ្វ្លុយ្យា ត្រូវគេអារដោយរណា ។ យ៉ាស៊ូយ៉ា عليه السلام ត្រូវគេសម្លាប់ ប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គ عليه السلام បានសម្លាប់ព្រះអង្គ عليه السلام ព្រះអង្គ عليه السلام ហៅពួកគេមករកអល់ឡោះហ្វ្លុយ្យា ។ សម្រាប់អល់ឡោះហ្វ្លុយ្យា លោកនេះអាចឱនដូច្នោះឯង ។ មិត្តរបស់ស្វែតូន عليه السلام ធ្វើសង្គ្រាមតទល់មិត្តរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ជានិច្ច ។ អល់ឡោះហ្វ្លុយ្យាមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:២១] បណ្តាអ្នកដែលមិនជឿបណ្តាសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្វ្លុយ្យា ដែលសម្លាប់បណ្តាសាស្តាដោយអយុត្តិធម៌ ដែលសម្លាប់បណ្តាអ្នកបង្គាប់ឲ្យមានយុត្តិធម៌នោះ ចូរអ្នកប្រាប់ពួកទាំងនោះនូវដំណឹងទណ្ឌកម្មដ៏ឈឺចាប់ ។» (158) (كتاب سليم بن قيس)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانَ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ جَابِرٍ، عَنْ يُونُسَ بْنِ ظَبْيَانَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ وَجَلَّ جَلَّ وَ جَلَّ): إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: وَنِإِلَ لِلَّذِينَ يَخْتَلُونَ الدُّنْيَا بِالذِّينِ، وَ وَنِإِلَ لِلَّذِينَ يَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ، وَ وَنِإِلَ لِلَّذِينَ يَسِيرُ الْمُؤْمِنُ فِيهِمْ بِالتَّقِيَّةِ، أَيْ يَعْتَرُونَ، أَمْ عَلَيَّ يَجْرُونَ؟ فِي حَالْفَتْ لَأَمْتَحَنَهُمْ بِفِتْنَةٍ تَتْرُكُ الْحَكِيمَ مِنْهُمْ حَيْرَانًا». (الكافي / 226 : 1) **

[...] យូនុស ប៊ិន ស្រីបយ៉ានបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮអាប៊ូ អ្នកបង្គាប់ឡោះហ្វ្លុយ្យា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា រស្មីលុលឡោះហ្វ្លុយ្យា عليه السلام មានព្រះវចនៈថាអល់ឡោះហ្វ្លុយ្យាមានព្រះបន្ទូលថា៖ «អបមង្គលលើបុគ្គលណាដែលលាយឡំលោកនេះនិងសាសនា ។ អបមង្គលលើបុគ្គលណាដែលសម្លាប់បណ្តាអ្នកដែលណែនាំឲ្យមនុស្សមានយុត្តិធម៌ ។ អបមង្គលលើបុគ្គលណាដែលស្វែងរកមុខអ្នកមានសទ្ធាដែលខំលាក់ខ្លួន (គឺធ្វើតាគីយ៉ាស៊ូ) ។ ពួកគេកំពុងតែបោកប្រាស់អញ عليه السلام ឬក៏ពួកគេហ៊ានប្រឆាំងអញ عليه السلام ? អញ عليه السلام សូមស្ស៊ីលើខ្លួនអញ عليه السلام ថាអញ عليه السلام នឹងបណ្តោយឲ្យពួកគេរងទុក្ខវេទនា សូម្បីតែអ្នកប្រាជ្ញរបស់ពួកគេក៏ស្រឡាំងកាំងដែរ[ដោយសារទុក្ខវេទនានោះ] ។» (9 / ២២៦ : ២ (الكافي))

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أَوْتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ وَهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾

២៣. អ្នកពុំបានឃើញទេ បណ្តាអ្នកដែលគេបានប្រទានឲ្យនូវព្រះគម្ពីរមួយចំណែក គេបានហៅពួកគេឲ្យមករកព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎ (គឺឲ្យអនុវត្តតាមព្រះគម្ពីរ) ដើម្បីនឹងឲ្យគម្ពីរនេះកាត់សេចក្តីឲ្យពួកគេ រួចហើយពួកគេមួយក្រុមគេចចេញ[ពីព្រះគម្ពីរ] ពួកគេដកថយ ?

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ نَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾

២៤. នេះព្រោះតែពួកគេបានថា: "ភ្លើងនរកនឹងប៉ះពាល់ពួកយើងតែប៉ុន្មានថ្ងៃទេ (គឺមិនច្រើនថ្ងៃទេ) ។" អ្វីដែលពួកគេបានប្រឌិតឡើងនោះបានបោកប្រាស់ពួកគេក្នុងសាសនាពួកគេ ។

فَكَيْفَ إِذَا جُمِعْتَهُمْ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ وَوَقَّيْتُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

២៥. តើ[ពួកគេ]នឹងទៅយ៉ាងណាពេលយើងនឹងប្រមូលពួកគេ [ដើម្បីទូទាត់] ថ្ងៃមួយដែលមិនអាចសង្ស័យបាន[ព្រោះវានឹងមកដល់យ៉ាងពិតប្រាកដ] ហើយម្នាក់ៗនឹងត្រូវតបស្នងតាមអំពើដែលខ្លួនបានសាង [ថ្ងៃនោះ:]ពួកគេនឹង[ទទួលទណ្ឌកម្មហើយនឹង]ពុំទទួលរងអំពើអយុត្តិធម៌ឡើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៣-២៥

وَ اتَّصَلَ بِأَبِي الْحُسَيْنِ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ الْعَسْكَرِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَنَّ رَجُلًا مِنْ فُقَهَاءِ شَيْعَتِهِ كَلَّمَ بَعْضَ النُّصَابِ فَأَفْحَمَهُ بِحُجَّتِهِ حَتَّى أَبَانَ عَنْ فَضِيحَتِهِ، فَدَخَلَ عَلَى عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ وَ فِي صَدْرٍ مَجْلِسِهِ دَسْتُ عَظِيمٍ مَنْصُوبٌ، وَ هُوَ قَاعِدٌ خَارِجُ الدَّسْتِ، وَ بِحَضْرَتِهِ خَلْقٌ [كثيرون] مِنَ الْعُلَوِيِّينَ وَ بَنِي هَاشِمٍ، فَمَا زَالَ يَرْفَعُهُ حَتَّى أَجْلَسَهُ فِي ذَلِكَ الدَّسْتِ، وَ أَقْبَلَ عَلَيْهِ فَاشْتَدَّ ذَلِكَ عَلَى أَوْلِيكَ الْأَشْرَافِ: فَأَمَّا الْعُلَوِيُّ فَأَجْلَسَهُ عَنِ الْعِتَابِ، وَ أَمَّا الْهَاشِمِيُّونَ فَقَالَ لَهُ شَيْخُهُمْ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ هَكَذَا تُؤْثِرُ عَامِيًّا عَلَى سَادَاتِ بَنِي هَاشِمٍ مِنَ الطَّالِبِيينَ وَ الْعَبَّاسِيِّينَ؟ فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِيَّاكُمْ وَ أَنْ تَكُونُوا مِنَ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى فِيهِمْ: « أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أَوْتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ وَ هُمْ مُّعْرِضُونَ » أ تَرْضَوْنَ بِكِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ حُكْمًا؟ قَالُوا: بَلَى.

អ៊ីម៉ា អាឡី អាឡ-ហ្គាសាន់ អាឡី ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ អាឡ-អាស្ការី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានទទួលដំណឹងថាបុរសអ្នកចេះដឹងម្នាក់ក្នុងចំណោមស្ត្រីអាស្ការីរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានជជែកជាមួយអ្នកប្រឆាំងម្នាក់ (ណាស្ត្រីប៊ី) បានពន្យល់បុរសអ្នកប្រឆាំងនេះ ដោយសំអាងលើភ័ស្តុតាងទាល់តែបុរសអ្នកប្រឆាំងនេះខ្មាស់គេ ។ បុរសអ្នកចេះដឹងនោះបានមកជួបអ៊ីម៉ាអាឡី ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ គេបានសាងវេទិកាខ្ពស់មួយនៅកណ្តាលអង្គប្រជុំ ។ បុរសនោះបានអង្គុយក្រៅវេទិកានោះ ។ មានអ្នកនិយមអាឡីនិងអ្នកបាស៊ី-ហ្គាស្ត្រីមច្រើនរូបនៅជុំជាមួយលោក ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានលើកតម្កើងបុរសចេះដឹងរូបនេះឥតឈប់ ទាល់តែបាននាំគាត់ឡើងទៅអង្គុយលើវេទិកាទល់មុខព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ប្រការនេះធ្វើឲ្យពួកអភិជន ពួកអ្នកនិយមអាឡី និងពួកបាស៊ី ហ្គាស្ត្រីមកាំចិត្ត គិតថានេះការស្តីបន្ទោស ដូច្នោះព្រឹទ្ធាចារ្យរបស់ពួកគេបានទូលថា: "បុត្រ

﴿سَادَاتٍ﴾ របស់
 បាទី-ហ្វាស្ត្រីមដែលជានិស្សិតនិងវង្សត្រកូលអាប់បាស់ ដូច្នេះឯងឬ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ចូរ
 ប្រយ័ត្នខ្លួន ក្រែងលោទៅជាដូចអស់បុគ្គលលទាំងនោះដែលអស់ឡោះហ្ន៎ رحمته ចែងថា [៣:២៣] អ្នកពុំបាន
 ឃើញទេ បណ្តាអ្នកដែលគេបានប្រទានឲ្យនូវព្រះគម្ពីរមួយចំណែក គេបានហៅពួកគេឲ្យមករកព្រះ
 គម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎ ដើម្បីនឹងឲ្យគម្ពីរនេះកាត់សេចក្តីឲ្យពួកគេ រួចហើយពួកគេមួយក្រុមគេចចេញពីព្រះ
 គម្ពីរ] ពួកគេដកថយ? អស់លោកពេញចិត្តនឹងការយកព្រះគម្ពីរជាអ្នកវិនិច្ឆ័យរបស់អស់លោកមែន
 ទេ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "មែន ។"

قَالَ: أَلَيْسَ اللَّهُ تَعَالَى يَقُولُ: « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ وَ إِذَا قِيلَ انشُرُوا
 فَاَنْشُرُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا « مِنْكُمْ وَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ », فَلَمْ يَرْضَ لِلْعَالِمِ الْمُؤْمِنِ إِلَّا أَنْ يُرْفَعَ عَلَى الْمُؤْمِنِ غَيْرِ الْعَالِمِ،
 كَمَا لَمْ يَرْضَ لِلْمُؤْمِنِ إِلَّا أَنْ يُرْفَعَ عَلَى مَنْ لَيْسَ بِمُؤْمِنٍ، أَحِبُّونِي عَنْهُ؟ أَوْ قَالَ: يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ؟ أَوْ قَالَ: يَرْفَعُ اللَّهُ
 الَّذِينَ أُوتُوا شَرَفَ النَّسَبِ دَرَجَاتٍ؟ أَوْ لَيْسَ قَالَ اللَّهُ: « قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ » فَكَيْفَ تُنْكِرُونَ رَفْعِي
 لَهُذَا لَمَّا رَفَعَهُ اللَّهُ؟ إِنَّ كَسْرَ هَذَا لِفُلَانٍ النَّاصِبِ بِحُجَجِ اللَّهِ الَّتِي عَلَّمَهُ إِيَّاهَا لِأَفْضَلُ لَهُ مِنْ كُلِّ شَرَفٍ فِي النَّسَبِ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ رحمته មិនបានមានព្រះបន្ទូលទេថា [៥៨:១១] បណ្តាអ្នកមាន
 សទ្ធាអើយ កាលណាគេប្រាប់ពួកអ្នកថា៖ "ចូរអស់លោកទុកកន្លែងក្នុងសន្និបាត" ចូរពួកអ្នកទុកកន្លែង ។
 អស់ឡោះហ្ន៎នឹងទុកកន្លែងឲ្យពួកអ្នក ។ ពេលគេប្រាប់ពួកអ្នកថា៖ "ចូរអស់លោកងើបឡើង" ចូរពួកអ្នក
 ងើបឡើង ។ អស់ឡោះហ្ន៎នឹងលើកតម្កើងឋាននូវស័ក្តិឲ្យបណ្តាពួកអ្នកដែលមានសទ្ធានិងបណ្តាអ្នក
 ដែលគេបានប្រទានឲ្យនូវចំណេះវិជ្ជា ។ ដរាបណាអស់លោកមិនលើកតម្កើងអ្នកមានសទ្ធាដែលមាន
 ចំណេះប្រាជ្ញាជាងអ្នកមានសទ្ធាដែលមិនមានចំណេះប្រាជ្ញាទេ ដរាបនោះអស់ឡោះហ្ន៎ رحمته មិនសព្វព្រះ
 ហឫទ័យទេ ដូចព្រះអង្គ رحمته មិនសព្វព្រះហឫទ័យទេដែរដរាបណា គេមិនលើកតម្កើងអ្នកមានសទ្ធាលើស
 អ្នកមិនមានសទ្ធាទេនោះ ។ ប្រាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام មកថាព្រះអង្គ رحمته មិនបានមានព្រះបន្ទូលទេថាអស់ឡោះហ្ន៎ رحمته
 នឹងតម្កើងឋាននូវស័ក្តិឲ្យជនណាដែលគេបានប្រទានឲ្យនូវចំណេះវិជ្ជា ឬតើព្រះអង្គ رحمته បានមានព្រះ
 បន្ទូលថាព្រះអង្គ رحمته នឹងលើកតម្កើងបណ្តាអ្នកដែលមានកិត្យានុភាពតាមខ្សែត្រកូល? ឬព្រះអស់ឡោះហ្ន៎ رحمته
 មិនបានមានព្រះបន្ទូលទេថា [៣៩:៩] តើបណ្តាអ្នកដឹងនិងបណ្តាអ្នកមិនដឹងស្មើគ្នាទេ? ហេតុអ្វីអស់
 លោកជំទាស់ការលើកតម្កើងបុគ្គលរូបនេះដែលអស់ឡោះហ្ន៎ رحمته លើកតម្កើងនោះ? គាត់បានឈ្នះបុគ្គល
 អ្នកប្រឆាំងម្នាក់នោះអាស្រ័យព្រះភ័ស្តុតាងអស់ឡោះហ្ន៎ رحمته ដែលគាត់បានសិក្សា ។ នេះគឺអ្វីដែលខ្ពស់
 ជាងគេសម្រាប់បុគ្គលនោះជាងអភិជនភាពនៃខ្សែត្រកូលទៅទៀត ។

قَالَ الْعَبَّاسِيُّ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ قَدْ شَرَّفْتَ عَلَيْنَا مَنْ هُوَ دُوْ نَسَبٍ يَفْضُرُ بِنَا، وَ مَنْ لَيْسَ لَهُ نَسَبٌ كَنَسَبِنَا، وَ مَا زَالَ مُنْذُ أَوَّلِ الْإِسْلَامِ
 يُفَدَّمُ الْأَفْضَلُ فِي الشَّرَفِ عَلَى مَنْ دُونَهُ.

បុរសត្រកូលអាប់បាស់បានទូលថា៖ "បុត្រ صلوات الله عليه والسلام សូលុលឡោះហ្ន៎ رحمته អើយ! ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام លើកតម្កើង
 លើសយើងបុគ្គលដែលមានត្រកូលអន់ជាងត្រកូលយើង បុគ្គលដែលមិនមានត្រកូលដូចត្រកូល
 យើង ។ ជាធម្មតាទេដែលតាំងពីដើមសាសនាអ៊ីស្លាមមកនោះគេតែងតែលើកតម្កើងអ្នកមាន
 អភិជនភាពជាងអ្នកថ្នាក់ទាប ។"

فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: سُبْحَانَ اللَّهِ أَلَيْسَ الْعَبَّاسُ بَابِعٍ لِأَبِي بَكْرٍ وَ هُوَ تَيْمِيٌّ وَ الْعَبَّاسُ هَاشِمِيٌّ؟ أَوْ لَيْسَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الْعَبَّاسِ كَانَ يَخْدُمُ
 عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ، وَ هُوَ هَاشِمِيٌّ وَ أَبُو الْخَلَفَاءِ وَ عُمَرُ عَدَوِيٌّ؟ وَ مَا بَالُ عُمَرَ أَدْخَلَ الْبُعْدَاءَ مِنْ فُرَيْشٍ فِي الشُّورَى وَ لَمْ يَدْخُلِ الْعَبَّاسُ؟
 فَإِنْ كَانَ رُفَعْنَا لِمَنْ لَيْسَ بِهَاشِمِيٍّ عَلَى هَاشِمِيٍّ مُنْكَرًا فَأَنْكَرُوا عَلَى الْعَبَّاسِ بَيْعَتَهُ لِأَبِي بَكْرٍ وَ عَلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْعَبَّاسِ خِدْمَتَهُ لِعُمَرَ بَعْدَ
 بَيْعَتِهِ لَهُ، فَإِنْ كَانَ ذَلِكَ جَائِزًا فَهَذَا جَائِزٌ فَكَمَا تَمَّ الْقَمُّ هَذَا الْهَاشِمِيُّ حَجْرًا. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1
 , ص 351)**

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎! តើអាប់បាស់មិនបានសច្ចា
 ចុះចូលខ្លួនចំពោះ អាហ្និ បាការ ទេ ។ អាហ្និ បាការអ្នកបាននី-តែមី ឯអាប់បាស់វិញជាអ្នកបាននី-ហ្នាស្តីម ? ឬ
 តើអាប់បាស់ឡោះហ្ន៎ ប៊ិន អាប់បាស់មិនបានបម្រើ អ៊ូម៉ារ ប៊ិន អាល់-ខ្ចីតូប ទេ អាប់បាស់ឡោះហ្ន៎ ប៊ិន
 អាប់បាស់ជាអ្នកបាននី-ហ្នាស្តីម ជាឪពុករបស់ខ្ចីលិហ្នាទាំងឡាយ ចំណែកឯអ៊ូម៉ារជាអ្នកបាននី អុដ្ឋារី?
 ហេតុអ្វីបានជាអ៊ូម៉ាររាប់បញ្ចូលពួកគូរយំស្នំសាច់ឆ្ងាយក្នុងការប្រជុំប្រឹក្សា តែមិនបានរាប់បញ្ចូល
 អាប់បាស់ទេ ? បើការលើកតម្កើងបុគ្គលមិនមែនត្រកូលហ្នាស្តីមខ្ពស់ជាងបុគ្គលត្រកូលហ្នាស្តីម ដែល
 ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}ធ្វើនេះជាការគួរឲ្យស្អប់ខ្ពើមនោះ អស់លោកគប្បីចាត់ទុកថាជាការស្អប់ខ្ពើមដែរដែលអាប់បាស់
 បានសច្ចាចុះចូលខ្លួនចំពោះ អាហ្និ បាការ ដែលអាប់បាស់ឡោះហ្ន៎ ប៊ិន អាប់បាស់បានចូលខ្លួនបម្រើ
 អ៊ូម៉ារនោះបន្ទាប់ពីបានសច្ចាចុះចូលខ្លួនចំពោះអ៊ូម៉ារ ។ បើនេះជាអ្វីដែលគេអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបាន នេះគឺអ្វី
 ដែលគេអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបានដែរ ។" បុរសត្រកូលហ្នាស្តីមស្ងាត់មាត់ហាក់ដូចជាមានដុំថ្មមួយដុំធ្លាក់ចូល
 ក្នុងបំពង់កតាត់ ។" (តាហ្ន៎សៀវអ៊ីម៉ាហ្នាសាន់ អាល់-អុស្តការី^{صلوات الله عليه والسلام} ខណ្ឌ២៣៨) 58:11

قُلِ اللَّهُمَّ مَلِكُ الْمَلِكِ تُوْتِي الْمَلِكِ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمَلِكِ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ
 بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦٦﴾

២៦. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះម្ចាស់អំណាចគ្រប់គ្រងអើយ (អស់ទាំងសត្វលោកនិងអស់
 ទាំងអាណាចក្រ) ព្រះអង្គមានព្រះបំណងព្រះរាជទានអំណាចគ្រប់គ្រងឲ្យអ្នកណាមួយស្រេច
 តែលើព្រះអង្គ ព្រះអង្គមានព្រះបំណងដកហូតអំណាចគ្រប់គ្រងពីអ្នកណាមួយស្រេចតែលើព្រះ
 អង្គ ។ ព្រះអង្គមានព្រះបំណងប្រទានកិត្តិយសឲ្យអ្នកណាមួយស្រេចតែលើព្រះអង្គ ព្រះអង្គមាន
 ព្រះបំណងបំបាក់មុខបុគ្គលណាមួយស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។ សេចក្តីល្អនៅក្នុងព្រះហត្ថព្រះ
 អង្គ ។ ព្រះអង្គមានសញ្ញានុភាពលើសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ២៦

عَنْ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَبِي بَكْرٍ بْنِ أَبِي سَمَّاءٍ عَنْ دَاوُدَ بْنِ فَرْقَدٍ عَنْ عَبْدِ الْأَعْلَى مَوْلى آلِ سَامٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ
 قُلْتُ لَهُ قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكُ الْمَلِكِ تُوْتِي الْمَلِكِ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمَلِكِ مِمَّنْ تَشَاءُ أَلَيْسَ قَدْ آتَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِنِي أُمِّيَّةِ الْمَلِكِ
 قَالَ لَيْسَ حَيْثُ تَذَهَبُ إِلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ آتَانَا الْمَلِكِ وَ أَخَذَنَاهُ بِنُو أُمِّيَّةِ بِنْتِ الرَّجُلِ يَكُونُ لَهُ الثَّوْبُ فَيَأْخُذُهُ الْآخَرُ فَلَيْسَ
 هُوَ لِلدِّي أَخَذَهُ .

[...] អាប់ខុល អាប់ឡា បម្រើរបស់ត្រកូលសាំ បានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាច្វី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِ السَّلَام} [៣:២៦] ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះម្ចាស់អំណាចគ្រប់គ្រងអើយ ព្រះអង្គមានព្រះបំណងព្រះរាជទានអំណាចគ្រប់គ្រងឲ្យអ្នកណាមួយស្រេចតែលើព្រះអង្គ ព្រះអង្គមានព្រះបំណងដកហូតអំណាចគ្រប់គ្រងពីអ្នកណាមួយស្រេចតែលើព្រះអង្គ ថាតើអល់ឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِ السَّلَام} មិនបានប្រទានអំណាចគ្រប់គ្រងឲ្យទៅបាន-អ្វីម៉ែយ៉ាសុំទេ ? ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «នេះមិនមែនដូចលោកស្មាននោះទេ ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِ السَّلَام} បានព្រះរាជទានអំណាចគ្រប់គ្រងឲ្យយើង^{عَلَيْهِ السَّلَام} តែបាន-អ្វីម៉ែយ៉ាសុំយកអំណាចគ្រប់គ្រងនេះ (ដោយខុសច្បាប់) ដូចបុគ្គលម្នាក់មានសំលៀកបំពាក់ត្រូវបុគ្គលម្នាក់ទៀតយកពីខ្លួន (គឺលួច) ដូច្នោះអ្វីដែលលួចមកពីគេមិនមែនជាកម្មសិទ្ធិរបស់បុគ្គលដែលយកវាមកពីគេទេ (ដោយទុច្ចរិត) ។» (អាល-កាហ្វី ហ្វាឌីស្ទ14837)

تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾

២៧. ព្រះអង្គធ្វើឲ្យពេលយប់ចូលទៅក្នុងពេលថ្ងៃ ព្រះអង្គធ្វើឲ្យពេលថ្ងៃចូលទៅក្នុងពេលយប់ ។ ព្រះអង្គយកអ្វីដែលមានជីវិតចេញពីអ្វីដែលស្លាប់ ព្រះអង្គយកអ្វីដែលស្លាប់ចេញពីអ្វីដែលមានជីវិត ។ ព្រះអង្គមានព្រះបំណងផ្គត់ផ្គង់អ្នកណាស្រេចតែលើព្រះអង្គដោយឥតគណនា ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ២៧

ابنُ بَابُوَيْهِ، قَالَ: سَمِعْتُ الْحَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) عَنِ الْمَوْتِ، مَا هُوَ؟ قَالَ: «هُوَ التَّصَدِيقُ بِمَا لَا يَكُونُ، حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: إِنَّ الْمُؤْمِنَ إِذَا مَاتَ لَمْ يَكُنْ مَيِّتًا، وَ إِنَّ الْمَيِّتَ هُوَ الْكَافِرُ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: "تُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَ تُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ" يَعْنِي الْمُؤْمِنَ مِنَ الْكَافِرِ، وَ الْكَافِرَ مِنَ الْمُؤْمِنِ». (معاني الأخبار: 10 / 290)**

អ៊ីបនូ បាច្វីអ៊ីហ្ន៎បានតំណាលថាគេបានសួរអាល-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អាលី ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីសេចក្តីស្លាប់ជាតិវាអ្វី ? ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «វាជាការយល់ព្រមទទួលយកអ្វីដែលមិនទាន់កើតឡើងនៅឡើយ ។ ព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះអយ្យកោ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អាល-ស្វីឌ្វីក្វី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ពេលអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាស្លាប់ អ្នកនោះមិនទៅជាស្លាប់ទេ អ្នកស្លាប់គឺពួកបដិសេធសទ្ធា (គឺកាហ្វៀរ) ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{عَلَيْهِ السَّلَام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:២៧] ព្រះអង្គយកអ្វីដែលមានជីវិតចេញពីអ្វីដែលស្លាប់ ព្រះអង្គយកអ្វីដែលស្លាប់ចេញពីអ្វីដែលមានជីវិត ។ មានន័យថា អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាកើតមកពីអ្នកបដិសេធសទ្ធា អ្នកបដិសេធសទ្ធាកើតមកពីអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។» (10 / 290 10 / 290) (معاني الأخبار: 10 / 290)

لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقْلَةً وَيَحْذَرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ ۗ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٢٨﴾

២៨. ចូរបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាកុំយកបណ្តាអ្នកបដិសេធសទ្ធាជាមិត្ត ក្រៅពីបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា [ដូចគ្នា] ។ អ្នកណាធ្វើបែបនេះ អ្នកនោះផ្តាច់ទំនាក់ទំនងពីអស់ឡោះហ្ន៎ លើកលែងតែពួកអ្នក ការពារខ្លួនព្រោះខ្លាច[មានគ្រោះថ្នាក់ពី]ពួកនោះ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ឲ្យពួកអ្នកប្រយ័ត្នខ្លួនអំពីព្រះ អង្គ (គឺប្រយ័ត្នប្រព្រឹត្តខុសចំពោះព្រះអង្គ) ។ ការវិលត្រឡប់វិញគឺឆ្ពោះមកឯអស់ឡោះហ្ន៎ ។

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْذِرُوهُ يَعْلَمَهُ اللَّهُ وَيَعْلَمَ مَا فِي الصُّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

២៩. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ទោះបីអស់លោកបិទបាំងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងចិត្តអស់លោក ឬអស់លោក បើកចំហវាក៏ដោយ ក៏អស់ឡោះហ្ន៎នៅតែទ្រង់ញាណវាជានិច្ច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណសព្វ សារពើដែលមាននៅលើបណ្តាមេឃនិងសព្វសារពើដែលមាននៅលើផែនដី ។ អស់ឡោះហ្ន៎ មានសព្វានុភាពលើសព្វសារពើ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៨-២៩

العِيَّاشِيُّ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ زَيْدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ) لَا إِيمَانَ لِمَنْ لَا تَقِيَّةَ لَهُ، وَ يَقُولُ: قَالَ اللَّهُ: "إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاةً"». (تفسير العيَّاشي 166 / 24 : 1)**

អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពីអាល់-ហ្វ្រែស្រី ប៊ិន ស្រែដ្វី ប៊ិន អុលី តមកពីយ៉ាកុបហ្វារ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្វី صلوات الله عليه والسلم តមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلم ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم ដែលមានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله តែងតែមាន ព្រះវចនៈថា៖ «មិនមានជំនឿទេសម្រាប់បុគ្គលណាដែលមិនលាក់បាំងទេនោះ (គឺមិនធ្វើតាគ្លីយ៉ាស់) ។ អស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:២៨] លើកលែងតែពួកអ្នកការពារខ្លួនព្រោះខ្លាច[មានគ្រោះថ្នាក់ ពី]ពួកនោះ ។» (24 / 166 : 1) (تفسير العيَّاشي 1 : 166 / 24)

وَ أَمْرُكَ أَنْ تَسْتَعْمَلَ التَّقِيَّةَ فِي دِينِكَ فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: « لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَ مَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاةً » .

ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلم ដាក់បញ្ជាឲ្យលោកលាក់បាំងក្នុងសាសនារបស់លោក (គឺឲ្យធ្វើតាគ្លីយ៉ាស់) ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:២៨] ចូរបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាកុំយកបណ្តាអ្នកបដិសេធសទ្ធាជាមិត្ត ក្រៅ ពីបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា[ដូចគ្នា] ។ អ្នកណាធ្វើបែបនេះ អ្នកនោះផ្តាច់ទំនាក់ទំនងពីអស់ឡោះហ្ន៎ លើក លែងតែពួកអ្នកការពារខ្លួនព្រោះខ្លាច[មានគ្រោះថ្នាក់ពី]ពួកនោះ ។

وَ قَدْ أَدْنَتْ لَكَ فِي تَفْضِيلِ أَعْدَائِنَا عَلَيْنَا إِنْ أَلْجَأَكَ الْخَوْفُ إِلَيْنَا [و] فِي إِظْهَارِ الْبِرَاءَةِ مِنَّا إِنْ حَمَلَكَ الْوَجَلُ عَلَيْهِ [و] فِي تَرْكِ الصَّلَوَاتِ الْمَكْتُوباتِ إِذَا حَشِيَّتْ عَلَى حُشَاشَتِكَ الْآفَاتِ وَ الْعَاهَاتِ، فَإِنَّ تَفْضِيلَكَ أَعْدَاءَنَا عَلَيْنَا عِنْدَ خَوْفِكَ لَا يَنْفَعُهُمْ وَ لَا يَضُرُّنَا، وَ إِنْ إِظْهَرْتَ بِرَاءَتَكَ مِنَّا عِنْدَ تَقْيِّتِكَ لَا يَقْدَحُ فِيْنَا وَ لَا يَنْفُصُنَا، وَ لَكِنْ تَتَبَّرٌ مِنَّا سَاعَةً بِلِسَانِكَ وَ أَنْتَ مُوَالٍ لَنَا بِجَانِبِكَ لِتُنْفِيَّ عَلَيَّ نَفْسِكَ رُوحَهَا أَنِّي بِهَا فَوَائِمُكَ وَ مَالِكَ الَّذِي بِهِ فَوَائِمُهَا، وَ جَاهَهَا الَّذِي بِهِ تَمَّاسُكُهَا، وَ تَصُونٌ مِنْ عُرْفِ بَكَ وَ عَرَفَتْ بِهِ مِنْ أَوْلِيَانِنَا وَ إِخْوَانِنَا

وَأَخَوَانًا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ بِشُهُورٍ وَ سِنِينَ إِلَى أَنْ تَنْفَجَ تِلْكَ الْكُرْبَةُ وَ تَزُولَ [بِهِ] تِلْكَ الْعَمَةُ فَإِنَّ ذَلِكَ أَفْضَلُ مِنْ أَنْ تَتَعَرَّضَ لِلْهَلَاكِ وَ تَنْقَطَعَ بِهِ عَنْ عَمَلٍ فِي الدِّينِ وَ صِلَاحِ إِخْوَانِكَ الْمُؤْمِنِينَ.

ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} អនុញ្ញាតឲ្យលោកអាចយកពួកបដិសេធសទ្ធាជាមិត្តបានបើលោកខ្លាចពួកគេ ឲ្យលោកបដិសេធយើង ^{عليهم السلام} បានដើម្បីបំភាន់ពួកគេ ឲ្យលោកលើកពេលស្នំឡាត់រូបសំលោកទៅពេលក្រោយបានបើលោកខ្លាចមានគ្រោះថ្នាក់ដល់ជីវិត ឬខ្លាចមានវិបត្តិ ឬខ្លាចខ្វះសមត្ថភាព ពីព្រោះពេលលោករើសយកសត្រូវយើង ^{عليهم السلام} ក្នុងពេលខ្លាចនោះវាមិនមានផលប្រយោជន៍ដល់ពួកគេទេ ហើយក៏មិនខូចខាតដល់យើង ^{عليهم السلام} ទេដែរ ។ ពេលលោកបង្ហាញគេឲ្យឃើញថាលោកកាត់ផ្តាច់ពីយើង ^{عليهم السلام} នេះ ក្នុងការលាក់បាំងជំនឿនោះ មិនអាចធ្វើឲ្យគុណសម្បត្តិយើង ^{عليهم السلام} អន់ថយបានទេ មិនអាចធ្វើឲ្យយើង ^{عليهم السلام} ខូចខាតបានទេ ។ លោកគ្រាន់តែថាលះបង់យើង ^{عليهم السلام} ដោយមាត់ទេ តែចិត្តលោកនៅតែស្រឡាញ់យើង ^{عليهم السلام} ដើម្បីរួចជីវិត នៅជាមួយគ្នាលោកដែលលោកមិនស្គាល់និងបណ្តាអ្នកដែលលោកស្គាល់ នៅជាមួយបងប្អូនប្រុសស្រីរបស់លោករាប់ខែ រាប់ឆ្នាំទាល់តែអន់ខ្លាច ។ **ធ្វើបែបនេះ** ល្អជាងស្លាប់ ទោះបីលោកមិនបានធ្វើតាមទង្វើរបស់សាសនាក៏ដោយ តែលោកនៅតែត្រឹមត្រូវជាមួយបងប្អូនអ្នកមានសទ្ធារបស់លោក ។

وَ إِيَّاكَ ثُمَّ إِيَّاكَ أَنْ تَتْرَكَ التَّقِيَّةَ الَّتِي أَمَرْتُكَ بِهَا، فَإِنَّكَ شَائِطٌ بِدَمِكَ وَ دِمَاءِ إِخْوَانِكَ مُعْرِضٌ لِنِعْمَتِكَ وَ نِعْمَتِهِمْ لِلرِّزَالِ، مُذِلٌّ لَهُمْ فِي أَيْدِي أَعْدَاءِ دِينِ اللَّهِ، وَ قَدْ أَمَرَكَ اللَّهُ بِإِعْزَازِهِمْ فَإِنَّكَ إِنْ خَالَفْتَ وَصِيَّتِي كَانَ ضَرْبُكَ عَلَى نَفْسِكَ وَ إِخْوَانِكَ أَشَدَّ مِنْ ضَرْبِ النَّاصِبِ لَنَا الْكَافِرِ بِنَا. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 175)

ចូរប្រយ័ត ។ ចូរប្រយ័ត កុំចោលការលាក់បាំង[ជំនឿ] (គឺតាត្តិយ៉ាស៊ុ) ដែលខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានដាក់បញ្ជាឲ្យលោកអនុវត្តតាមនោះ ។ បើលោកមិនធ្វើតាមទេ លោកនឹងទៅជាមូលហេតុនៃការបង្ហូរឈាមលោកនិងឈាមបងប្អូនលោក បណ្តាលឲ្យសប្បុរសធម៌របស់លោកនិងបងប្អូនលោកអន់ថយ ។ ពួកគេនឹងបាក់មុខដោយដៃពួកសត្រូវរបស់សាសនាអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} បានដាក់បញ្ជាឲ្យលោកលើកកិត្តិយសបងប្អូនអ្នកមានសទ្ធារបស់លោក ។ បើលោកមិនស្តាប់បង្គាប់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} នេះទេ ផលវិបត្តិនឹងធ្ងន់ជាងទង្វើដែលពួកប្រឆាំងនិងពួកបដិសេធសទ្ធាប្រព្រឹត្តលើយើងទៅទៀត ។»

(التفسير الإمام العسكري (عليه السلام) 2 8)

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيَحْذَرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٣٠﴾

៣០. ថ្ងៃដែលគ្រប់គ្នានឹងបានឃើញជាក់នៅចំពោះមុខខ្លួននូវទង្វើល្អដែលខ្លួនបានសាង និងទង្វើអាក្រក់ដែលខ្លួនបានសាងនោះ គ្រប់គ្នានឹងប្រាថ្នាចង់ឲ្យបាននៅឆ្ងាយពីវា (គឺអំពើអាក្រក់ដែលខ្លួនបានធ្វើ) ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} ឲ្យពួកអ្នកប្រយ័តខ្លួនអំពីព្រះអង្គ ។ អល់ឡោះហ្ន៎អាណិតមេត្តាបាវទាំងឡាយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៣០

حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى وَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ جَمِيعاً عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ
عَالِبِ الْأَسَدِيِّ عَنْ أَبِيهِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ قَالَ كَانَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) يَعِظُ النَّاسَ وَيُزْهِدُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَ
يُرْعِبُهُمْ فِي أَعْمَالِ الْآخِرَةِ بِهَذَا الْكَلَامِ فِي كُلِّ جُمُعَةٍ فِي مَسْجِدِ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) وَ حُفِظَ عَنْهُ وَ كُتِبَ

[...] សាមីដូ ប៊ិន អាឡ-មូសៃយ៉ាបបានតំណាលថា អាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាឡ-ហ្គ្វៃសៃនី^{صلوات الله عليه والسلام} រមែងដាស់តឿន
មនុស្សឲ្យកាន់វត្តប្រតិបត្តិតឹងរឹងក្នុងលោកនេះ ឲ្យមនុស្សទេរទៅរកទង្វើដើម្បីលោកមុខ ដោយហ្មាខ្ចីស្នូ
នេះរៀងរាល់ថ្ងៃសុក្រនៅក្នុងម៉ាស់យ៉ូដូ រឺសូលុលឡោះហ្គ្វៃ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលគេបានកត់ត្រាទុកនិងរក្សាទុក គឺ៖

كَانَ يَقُولُ أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا اللَّهَ وَ اعْلَمُوا أَنكُمْ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ فَتَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مِمَّا عَمِلَتْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا مِنْ خَيْرٍ مُخْضَرًا وَ
مِمَّا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَ بَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَ يُحْذِرُكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ وَحُكَّ يَا ابْنَ آدَمَ الْغَافِلِ وَ لَيْسَ بِمَعْفُولٍ عَنْهُ

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «មនុស្សអើយចូរខ្លាចអស់ឡោះហ្គ្វៃ^{صلوات الله عليه والسلام} ចូរដឹងថាអស់លោកនឹងវិលទៅរកព្រះ
អង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} វិញ ។ ម្នាក់ៗនឹងបានឃើញទង្វើដែលខ្លួនបានធ្វើក្នុងលោកនេះ ទាំងទង្វើល្អដោយមានគេកត់ទុក
ទាំងទង្វើអាក្រក់ដែលខ្លួនបានសាងទោះជាបានធ្វើយូរណាស់មកហើយក៏ដោយ ។ អស់ឡោះហ្គ្វៃ^{صلوات الله عليه والسلام}
បានព្រមានអស់លោកហើយដោយផ្ទាល់ ។ អបមង្គលលើអស់លោក ឱកូនអាដ្វាំ^{عليه السلام} ដែលភ្លេចខ្លួន
អើយ ព្រោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនភ្លេចអស់លោកទេ ។

يَا ابْنَ آدَمَ إِنَّ أَجَلَكَ أُسْرِعُ شَيْءٍ إِلَيْكَ قَدْ أَقْبَلَ نَحْوَكَ حَتِينًا يَطْلُبُكَ وَ يُوْشِكُ أَنْ يُدْرِكَكَ وَ كَأَنَّ قَدْ أُوفِيَتْ أَجَلَكَ وَ قَبَضَ
الْمَلِكُ رُوحَكَ وَ صِرْتَ إِلَى قَبْرِكَ وَحِيدًا فَرَدَّ إِلَيْكَ فِيهِ رُوحَكَ وَ افْتَحَمَ عَلَيْكَ فِيهِ مَلَكَانِ نَاكِرٍ وَ نَكِيرٍ لِمَسَاءَلَتِكَ وَ شَدِيدِ
امْتِحَانِكَ

កូនអាដ្វាំ^{عليه السلام} អើយ សេចក្តីស្លាប់របស់អស់លោកមករកអស់លោកលឿនណាស់ វាមករកអស់លោក
យ៉ាងកំពោល ។ វានៅជុំវិញអស់លោកពេលកាលកំណត់របស់អស់លោកបានផុតហើយ ទេវតានឹងចាប់
វិញ្ញាណអស់លោក នាំអស់លោកទៅបង្វែរតែម្នាក់ឯង ។ គេនឹងឲ្យវិញ្ញាណអស់លោកត្រឡប់មករកអស់
លោកវិញនៅក្នុងផ្នូរ ទេវតាពីអង្គនឹងធ្វើឲ្យមានសម្លេងដូចផ្នូរលាន់នៅក្នុងផ្នូរនោះ ណាកៀរ (نَاكِرٍ) និង
ណាកៀរ (نَكِيرٍ) ដើម្បីសួរចម្លើយអស់លោក សាកល្បងអស់លោកយ៉ាងតឹងរឹង ។

أَلَا وَ إِنَّ أَوَّلَ مَا يَسْأَلَانِكَ عَنْ رَبِّكَ الَّذِي كُنْتَ تَعْبُدُهُ وَ عَنْ نَبِيِّكَ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكَ وَ عَنْ دِينِكَ الَّذِي كُنْتَ تَدِينُ بِهِ وَ عَنْ
كِتَابِكَ الَّذِي كُنْتَ تَتْلُوهُ وَ عَنْ إِمَامِكَ الَّذِي كُنْتَ تَتَوَلَّاهُ ثُمَّ عَنْ عُمْرِكَ فِيمَا كُنْتَ أَفْنَيْتَهُ وَ مَالِكَ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبْتَهُ وَ فِيمَا
أَنْتَ أَنْفَقْتَهُ

ដំបូងបង្អស់ពួកគេនឹងសួរអស់លោកអំពីព្រះម្ចាស់^{صلوات الله عليه والسلام} របស់អស់លោក ដែលអស់លោកគោរពបូជានោះ
អំពីព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلام} របស់អស់លោកដែលគេបានចាត់បញ្ជូនមករកអស់លោក អំពីសាសនារបស់អស់
លោកដែលគេបានដាក់មកឲ្យអស់លោក អំពីព្រះគម្ពីររបស់អស់លោកដែលអស់លោកសូត្រ អំពីអ៊ីម៉ា

របស់អស់លោកដែលអស់លោកស្រឡាញ់ ។ បន្ទាប់ពីនោះអំពីជីវិតអស់លោក អ្វីដែលអស់លោកបាន ចំណាយក្នុងជីវិតនោះ អំពីទ្រព្យរបស់អស់លោក តើអស់លោកបានវាមកពីណា តើអស់លោកបាន ចំណាយវាទៅលើអ្វីខ្លះ ។

فَخذُ جذركَ وَاَنْظُرْ لِنَفْسِكَ وَاَعِدَّ الْجَوَابَ قَبْلَ الْاِمْتِحَانِ وَاَلْمَسْئَلَةَ وَاَلْاِخْتِيارَ فِانْ تَكُ مُؤْمِنًا عَارِفًا بِدِينِكَ مُتَّبِعًا لِلصَّادِقِينَ مُؤَالِيًا لِأَوْلِيَاءِ اللَّهِ لِقَاكَ اللَّهُ حُجَّتَكَ وَاَنْطَقَ لِسَانَكَ بِالصَّوَابِ وَاَحْسَنْتَ الْجَوَابَ وَاَبَشَّرْتَ بِالرِّضْوَانِ وَاَلْجَنَّةِ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَاَسْتَقْبَلْتَنِي الْمَلَائِكَةُ بِالرُّوحِ وَ الرِّيحَانِ وَاِنْ لَمْ تَكُنْ كَذَلِكَ تَلَجَلَجَلْ لِسَانُكَ وَ دُحِضَتْ حُجَّتُكَ وَ عَيِيَتْ عَنِ الْجَوَابِ وَ بَشَّرْتَ بِالنَّارِ وَاَسْتَقْبَلْتَنِي الْمَلَائِكَةُ الْعَذَابِ بِنُزُلٍ مِنْ حَمِيمٍ وَ تَصَلِيَةِ جَحِيمٍ

ដូច្នោះចូរអស់លោកប្រុងប្រយ័ត្នខ្លួន ចូរពិនិត្យខ្លួន ចូរត្រៀមចម្លើយឆ្លើយតបមុនគេពិសោធសួរ ចម្លើយនិងសាកល្បង ។ បើអស់លោកជាអ្នកមានសទ្ធាដែលយល់សាសនាអស់លោក ដែលតាម បណ្តាអ្នកត្រឹមត្រូវ ដែលជាមិត្តរបស់មិត្តរបស់អស់លោក អស់លោកនឹងផ្តល់ចម្លើយឲ្យអស់ លោកសម្រាប់ឆ្លើយតបគេ ធ្វើឲ្យអណ្តាតអស់លោកនិយាយត្រូវនិងឲ្យចម្លើយត្រូវ ហើយអស់លោក នឹងបានទទួលដំណឹងសុភមង្គលនិងឋានសួគ៌ពីអស់លោក ។ អស់លោកនឹងស្វាគមន៍អស់លោក ដោយសេចក្តីរីករាយនិងភ្លឺស្រពិចស្រពើម ។ បើអស់លោកមិនដូចនេះទេ អណ្តាតអស់លោកនឹងរារាំង អស់ លោកនឹងឆ្លើយខុស អស់លោកនឹងពុំមានសមត្ថភាពឆ្លើយតបបានទេ អស់លោកនឹងបានទទួលដំណឹង ភ្លើងនរក ទេវតាធ្វើទណ្ឌកម្មនឹងអស់លោកទៅចូលក្នុងនរកដែលដុតរោល ។

وَ اعْلَمْ يَا ابْنَ آدَمَ أَنَّ مِنْ وِرَاءِ هَذَا أَعْظَمَ وَ أَفْظَعَ وَ أَوْجَعَ لِلْقُلُوبِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ذَلِكَ يَوْمَ مَجْمُوعٍ لَهُ النَّاسُ وَ ذَلِكَ يَوْمَ مَشْهُودٍ يَجْمَعُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِيهِ الْأَوْلِيْنَ وَ الْآخِرِينَ ذَلِكَ يَوْمَ يَنْفُخُ فِي الصُّورِ وَ تُبْعَثُ فِيهِ الْقُبُورُ وَ ذَلِكَ يَوْمَ الْأَرْفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاطْمِينَ وَ ذَلِكَ يَوْمَ لَا تُقَالُ فِيهِ عَثْرَةٌ وَ لَا يُؤْخَذُ مِنْ أَحَدٍ فِدْيَةٌ وَ لَا تُقْبَلُ مِنْ أَحَدٍ مَعْذَرَةٌ وَ لَا لِأَحَدٍ فِيهِ مُسْتَقْبَلُ تَوْبَةٍ لَيْسَ إِلَّا الْجَزَاءُ بِالْحَسَنَاتِ وَ الْجَزَاءُ بِالسَّيِّئَاتِ فَمَنْ كَانَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ عَمِلَ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا مِثْقَالَ ذَرَّةٍ مِنْ خَيْرٍ وَجَدَهُ وَ مَنْ كَانَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ عَمِلَ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا مِثْقَالَ ذَرَّةٍ مِنْ شَرٍّ وَجَدَهُ

ពេលនេះ ឱក្ខន្ធអាដូរ៉ា អ្វីដែលនឹងមកតាមក្រោយអស់លោក ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះនោះ សម្លេង ណាស់ គួរឲ្យគក់ស្លុតណាស់ គួរឲ្យឈឺចាប់ណាស់សម្រាប់វិញ្ញាណ ។ នេះគឺថ្ងៃដែលមនុស្សទាំងអស់ នឹងត្រូវប្រមូល ហើយនោះគឺថ្ងៃធ្វើសាក្សី ។ អស់លោកនឹងប្រមូលក្នុងថ្ងៃនោះនូវជនមុនៗនិងជន ក្រោយៗ ។ នេះគឺថ្ងៃដែលគេនឹងផ្តល់ត្រូវ ផ្ទុះទាំងឡាយនឹងរាត់រាយ ។ នេះគឺថ្ងៃជួល បេះដូងនឹងឡើងមក ឯបំពង់ក នឹងដំពប់ជើងឥតស្រាកស្រាន្ត គេនឹងមិនទទួលការលោះដូរពីអ្នកណាទេ គេនឹងមិនទទួលការ ឆ្លើយដោះសារពីអ្នកណាទេ គេនឹងមិនទទួលការស្តាយក្រោយពីអ្នកណាទេ ។ នឹងមានតែការតបស្នង អំពើល្អនិងការតបស្នងអំពើអាក្រក់ទេ ។ ដូច្នោះបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាណាដែលបានធ្វើអំពើល្អក្នុង លោកនេះទោះជាប៉ុន្មានបរមាណូក៏ដោយ នឹងបានឃើញវា ។ រីឯបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាណាដែលបាន ធ្វើអំពើអាក្រក់ក្នុងលោកនេះ ទោះជាប៉ុន្មានបរមាណូក៏ដោយ នឹងបានឃើញវាដែរ ។» (អាល់-កាហ្វី ហ្គាឌីស្ត14477)

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣١﴾

៣១. [សាស្ត្រាអ៊ីយ] ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់បណ្តាមនុស្ស]ថា៖ "បើអស់លោកស្រឡាញ់អស់ឡោះហ្ន៎ចូរតាមខ្ញុំ ។ អស់ឡោះហ្ន៎នឹងសព្វព្រះហឫទ័យអស់លោក ព្រះអង្គនឹងអត់ឱនឲ្យអស់លោកដែលបានសាងបាប ។ អស់ឡោះហ្ន៎ខមាទោស ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។"

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾

៣២. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ចូរអស់លោកគោរពតាមអស់ឡោះហ្ន៎និងព្រះសាស្ត្រា[របស់ព្រះអង្គ] ។" បើពួកគេបែរក្រោយ អស់ឡោះហ្ន៎មិនសព្វព្រះហឫទ័យបណ្តាអ្នកបដិសេធសទ្ធាទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣១-៣២

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ [وَعَلِيُّ بْنُ عَلِيٍّ بِنُ مُحَمَّدٍ عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ] عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ الْمِنْقَرِيِّ عَنْ حَفْصِ بْنِ غِيَاثٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ قَالَ إِنْ قَدَرْتُمْ أَنْ لَا تُعْرِفُوا فَاذْعَلُوا وَمَا عَلَيْكَ إِنْ لَمْ يُثْنِ النَّاسُ عَلَيْكَ وَمَا عَلَيْكَ أَنْ تَكُونَ مَذْمُومًا عِنْدَ النَّاسِ إِذَا كُنْتَ مَحْمُودًا عِنْدَ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីម បានតំណាលតមកពីឪពុកលោកដែលបានតំណាលតពី អាល-ក្លីស៊ីម ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ និង អាលី ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ដែលបានតំណាលតមកពី ស៊ូឡែម៉ាន ប៊ិន ដ្យាវដូ អាល-មុនក្លីវី ដែលបានតំណាលតមកពី ហ្គាហ្វួស្ត ប៊ិន គ្លីយ៉ាស្ត្រ ដែលបានតំណាលថា អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ប្រសិនបើលោកអាចធ្វើឲ្យគេមិនអាចស្គាល់លោកបាន លោកគប្បីធ្វើ ។ មិនសំខាន់សម្រាប់លោកទេប្រសិនបើគេមិនសរសើរលោកទេនោះ មិនសំខាន់សម្រាប់លោកទេដែលគេផ្ដន្ទាទោសលោកខណៈដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام}សរសើរលោកនោះ ។

إِنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) كَانَ يَقُولُ لَا خَيْرَ فِي الدُّنْيَا إِلَّا لِأَحَدٍ رَجُلَيْنِ رَجُلٍ يَزِدَادُ فِيهَا كُلَّ يَوْمٍ إِحْسَانًا وَ رَجُلٍ يَتَذَارَكُ مِيَّتَهُ بِالتَّوْبَةِ وَ أُنَى لَهُ بِالتَّوْبَةِ فَوَ اللَّهُ أَنْ لَوْ سَجَدَ حَتَّى يَنْقَطِعَ عَنْهُ مَا قَبِلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مِنْهُ عَمَلًا إِلَّا بِوَلَائِنَا أَهْلَ الْبَيْتِ إِلَّا وَمَنْ عَرَفَ حَقَّنَا أَوْ رَجَا التَّوَابَ بِنَا وَ رَضِيَ بِقُوتِهِ نَصَفَ مَدِّ كُلِّ يَوْمٍ وَ مَا يَسْتُرُ بِهِ عَوْرَتَهُ وَ مَا أَكْنَ بِهِ رَأْسَهُ وَ هُمْ مَعَ ذَلِكَ وَ اللَّهُ خَائِفُونَ وَ جُلُونَ وَ دُوا أَنَّهُ حَظُّهُمْ مِنَ الدُّنْيَا

អាមីរុល មុមីនីនី^{صلوات الله عليه والسلام} តែងតែមានវចនៈថា៖ "នៅក្នុងលោកនេះមិនមានអ្វីល្អទេ លើកលែងតែបុគ្គលពីរនាក់គឺ បុគ្គលដែលធ្វើទង្វើល្អរាល់ថ្ងៃនៅលើផែនដី និងបុគ្គលដែលកែខ្លួនឲ្យត្រឹមត្រូវ ប្រុងខ្លួនទទួលសេចក្តីស្លាប់ដោយភ្ញាក់រលឹកស្មារលាក់ហុស ។ តែភ្ញាក់រលឹកការស្មារលាក់ហុសនោះគឺអ្វី ? សូមស្យូថចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} ប្រសិនបើបុគ្គលនោះក្រាបប្រណីបំភ័យយ៉ាងសម្បើម ទាល់តែបាក់ក ក៏អស់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام}មិនទទួលការភ្ញាក់រលឹកស្មារលាក់ហុសរបស់បុគ្គលនោះដែរ លើកលែងតែអាស្រ័យលើវិទ្យាយ៉ាស្ត្រយើង^{عليه السلام} ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليه السلام} ។ ការពិត (ការព្រមទទួលការភ្ញាក់រលឹកស្មារលាក់ហុស) បានលើជនានុជនណាដែលទទួលស្គាល់ឯកសិទ្ធិយើង^{عليه السلام} ដែលសង្ឃឹមនឹងបានទទួលការតបស្នងតាមរយៈ

យើង ﷺ ពួកគេពេញចិត្តនឹងកម្លាំងពួកគេដែលមានមកពីអាហារចំនួនកន្លះ "មដូ" (រង្វាស់ស្បៀង) រៀងរាល់ថ្ងៃ ពួកគេមិនមានសមត្ថភាពបិទបាំងខ្លួនបាន (គឺមិនមានសំលៀកបំពាក់គ្រប់គ្រាន់) ពួកគេគ្មានដំបូលជ្រក តែពួកគេនៅតែខ្លាចអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ ហើយពេញចិត្តនឹងមួយចំណែកតូចពីលោកនេះ ។

وَ كَذَلِكَ وَصَّوْنَهُمُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ حَيْثُ يَقُولُ وَ الَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَ قُلُوبُهُمْ وَجَلَةٌ مَا الَّذِي آتَوْا بِهِ أَتَوْا وَ اللَّهُ بِالطَّاعَةِ مَعَ الْمَحَبَّةِ وَ الْوَلَايَةِ وَ هُمْ فِي ذَلِكَ خَائِفُونَ أَنْ لَا يُقْبَلَ مِنْهُمْ وَ لَيْسَ وَ اللَّهُ حَوْفُهُمْ حَوْفَ شَكِّ فِيمَا هُمْ فِيهِ مِنْ إِصَابَةِ الدِّينِ وَ لَكِنَّهُمْ خَافُوا أَنْ يَكُونُوا مُفَصَّرِينَ فِي مَحَبَّتِنَا وَ طَاعَتِنَا

អំពីជនទាំងនោះឯងដែលអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ បានចែងថា [២៣:៦០] ជនទាំងឡាយដែលបរិច្ចាគនូវអ្វីដែលពួកគេ[ត្រូវ]បរិច្ចាគ[លើមាត់អស់ឡោះហ្ន៎] ដោយមានចិត្តភ័យរន្ធត់ [ដោយសទ្ធាចិត្ត ពួកគេដាក់ខ្លួន] ។ នេះអ្វីដែលពួកគេឲ្យ សូមស្ស៊ីចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ ពួកគេឲ្យជាមួយសេចក្តីគោរពព្រមនឹងសេចក្តីស្រឡាញ់ និងវិទ្យាយ៉ាស្ត់ ហើយពួកគេខ្លាចណាស់ក្នុងពេលនោះ ក្រែងតែគេនឹងមិនទទួលយកពីពួកគេទេ ។ សូមស្ស៊ីចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ ពួកគេមិនខ្លាចមានមន្ទិលសង្ស័យពេលជួបប្រទះឧបសគ្គក្នុងសាសនាទេ តែពួកគេខ្លាចតែខ្លះសេចក្តីស្រឡាញ់យើង ﷺ និងខ្លះសេចក្តីគោរពចំពោះយើង ﷺ ។"

ثُمَّ قَالَ إِنْ قَدَرْتَ أَنْ لَا تَخْرُجَ مِنْ بَيْتِكَ فَافْعَلْ فَإِنَّ عَلَيْكَ فِي خُرُوجِكَ أَنْ لَا تَعْتَابَ وَ لَا تَكْذِبَ وَ لَا تَحْسُدَ وَ لَا تُرَائِيَ وَ لَا تَتَصَنَّعَ وَ لَا تُدَاهِنَ ثُمَّ قَالَ نَعَمْ صَوْمَعَةُ الْمُسْلِمِ بَيْنَهُ يَكْفُ فِيهِ بَصْرَهُ وَ لِسَانَهُ وَ نَفْسَهُ وَ فَرْجَهُ إِنَّ مَنْ عَرَفَ نِعْمَةَ اللَّهِ بِقَلْبِهِ اسْتَوْجِبَ الْمَزِيدَ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ قَبْلَ أَنْ يُظْهَرَ شُكْرُهَا عَلَى لِسَانِهِ وَ مَنْ ذَهَبَ يَرَى أَنَّ لَهُ عَلَى الْآخِرِ فَضْلًا فَهُوَ مِنَ الْمُسْتَكْبِرِينَ

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "បើអស់លោកអាចចៀសវាងចេញពីផ្ទះបាន ចូរកុំចេញ ។ បើអស់លោកចេញពីផ្ទះអស់លោកចាំបាច់ត្រូវតែមិននិយាយដើមគេ មិននិយាយកុហក មិនប្រណែនគេ មិនសម្តែងគេ មិនអួតខ្លួននិងមិនបញ្ឆោតបញ្ឆោរ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ឃ្លាំងរបស់មុស្លីមគឺផ្ទះ នៅក្នុងផ្ទះនេះគេទប់ចក្ខុវិស័យរបស់គេ ទប់អណ្តាតរបស់គេ ទប់អង្គជាតរបស់គេ ។ អ្នកណាស្គាល់សេចក្តីប្រោសប្រណីរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ ដោយចិត្ត អ្នកនោះកាន់តែមានកាតព្វកិច្ចលើខ្លួនឯងដើម្បីអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ ទោះជាមុនសម្តែងមូលវិចារណ៍របស់ខ្លួននៅលើអណ្តាតក៏ដោយ ។ អ្នកណាដែលដើរគប្បីដោយលើកខ្លួនឯងខ្ពស់ជាងអ្នកដទៃ អ្នកនោះនៅក្នុងចំណោមពួកក្រអឺតក្រទម ។"

فَقُلْتُ لَهُ إِنَّمَا يَرَى أَنَّ لَهُ عَلَيْهِ فَضْلًا بِالْعَافِيَةِ إِذَا رَأَاهُ مُرْتَكِبًا لِلْمَعَاصِي فَقَالَ هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ فَلَعَلَّهُ أَنْ يَكُونَ قَدْ غُفِرَ لَهُ مَا أَتَى وَ أَنْتَ مُؤَقَّوْفٌ مُحَاسِبٌ أَمَا تَلَوْتَ قِصَّةَ سَحْرَةِ مُوسَى (عليه السلام) ثُمَّ قَالَ كَمْ مِنْ مَعْرُورٍ بِمَا قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَ كَمْ مِنْ مُسْتَدْرَجٍ بِسُتْرِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَ كَمْ مِنْ مَقْتُونٍ بِنَاءِ النَّاسِ عَلَيْهِ ثُمَّ قَالَ إِنِّي لَأَرْجُو النَّجَاةَ لِمَنْ عَرَفَ حَقًّا مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ إِلَّا لِأَحَدٍ ثَلَاثَةٍ صَاحِبِ سُلْطَانٍ جَائِرٍ وَ صَاحِبِ هَوَى وَ الْفَاسِقِ الْمُغْلَنِ

ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "ចុះឯអ្នកដែលឃើញខ្លួនឯងថាមានឧត្តមគតិប្រសើរជាងគេ ពេលគេឃើញអ្នកណាម្នាក់កំពុងធ្វើអំពើបាបនោះ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "សូមឲ្យឃ្លាតឆ្ងាយ! សូមឲ្យឃ្លាត

ឆ្ងាយ! គេអាចអភ័យបាបឲ្យអ្នកនោះខណៈដែលគេកាក់លោកទុកសិនដើម្បីគណនាទូទាត់។ លោកមិនបានសូត្ររឿងគ្រូមន្តអាគមទេ នាសម័យមូសា عليه السلام ?" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មានច្រើនណាស់មកហើយ ដែលក្រអឺតក្រអោងដោយសារអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل បានប្រោសប្រទានឲ្យពួកគេ មានច្រើនណាស់មកហើយដែលត្រូវបំបាំងអល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ដែលគ្របលើពួកគេនោះ ទាក់ទាញចិត្តពួកគេ មានច្រើនណាស់មកហើយដែលឈ្នក់នឹងការកោតសរសើររបស់មនុស្ស។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام សង្ឃឹមថាបណ្តាអ្នកដែលទទួលស្គាល់ឯកសិទ្ធិយើង عليهم السلام នឹងត្រូវសង្គ្រោះ ក្នុងសហគមន៍នេះ លើកលែងតែជនបីចំពួកនេះគឺ៖ មេដឹកនាំទុច្ចរិត អ្នកតាមក្បាលចិត្តខ្លួនឯង អ្នកខ្វះសីលធម៌ដោយឥតលាក់លៀម។"

ثُمَّ تَلَا قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ ثُمَّ قَالَ يَا خِفْصُ الْحُبُّ أَفْضَلُ مِنَ الْخَوْفِ ثُمَّ قَالَ وَ اللَّهُ مَا أَحَبَّ اللَّهُ مِنْ أَحَبِّ الدُّنْيَا وَ وَالِي غَيْرِنَا وَ مَنْ عَرَفَ حَقَّنَا وَ أَحَبَّنَا فَقَدْ أَحَبَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សូត្រថា៖ [៣:៣១] ចូរអ្នកថ្លែងប្រាប់បណ្តាមនុស្សថា៖ "បើអស់លោកស្រឡាញ់អល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل តាមខ្ញុំ។ អល់ឡោះហ្ន៎នឹងសព្វព្រះហឫទ័យអស់លោក ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ហ្ន៎ហ្ន៎ស្នើអើយ សេចក្តីស្រឡាញ់ខ្ពស់ជាងសេចក្តីខ្លាច។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស្គចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل អល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل មិនសព្វព្រះហឫទ័យអ្នកណាដែលស្រឡាញ់លោកនេះទេ ដែលចង់មិត្តភាពជាមួយអ្នកផ្សេងពីយើង عليهم السلام។ អ្នកណាទទួលស្គាល់ឯកសិទ្ធិយើង عليهم السلام អ្នកនោះស្រឡាញ់អល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ។"

فَبَكَى رَجُلًا فَقَالَ أَ تَبْكِي لَوْ أَنَّ أَهْلَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ كُلَّهُمْ اجْتَمَعُوا يَتَضَرَّعُونَ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يُنْجِيَكَ مِنَ النَّارِ وَ يُدْخِلَكَ الْجَنَّةَ لَمْ يُشْفَعُوا فِيكَ [ثُمَّ كَانَ لَكَ قَلْبٌ حَيٌّ لَكُنْتَ أَحْوَفَ النَّاسِ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فِي تِلْكَ الْحَالِ] ثُمَّ قَالَ لَهُ يَا خِفْصُ كُنْ ذَنْبًا وَ لَا تَكُنْ رَأْسًا يَا خِفْصُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) مَنْ خَافَ اللَّهَ كَلَّ لِسَانُهُ

មានបុរសម្នាក់យំ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "លោកយំឬ? ប្រសិនបើប្រជាជនិករមេឃនិងប្រជាជនិករផែនដីទាំងអស់គ្នាយំសូមឲ្យអល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ជួយសង្គ្រោះពួកគេពីភ្លើងនរកនិងសូមចូលឋានសួគ៌ ពួកគេទាំងនោះមិនមានសមត្ថភាពធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យលោកបានទេ។ ដូច្នេះប្រសិនបើលោកមានបេះដូងរស់រវើកលោកនឹងភ័យខ្លាចអល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ជាងមនុស្សទាំងអស់ ក្នុងស្ថានភាពដូចគ្នានោះដែរ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់លោកថា៖ "ហ្ន៎ហ្ន៎ស្នើអើយ ចូរលោកតាមគេវិញ កុំដឹកនាំគេ។ ហ្ន៎ហ្ន៎ស្នើអើយ រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកដែលខ្លាចអល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل អ្នកនោះនិយាយតិច។"

ثُمَّ قَالَ بَيْنَا مُوسَى وَ بَنُو إِسْرَائِيلَ إِذْ قَامَ رَجُلٌ فَشَقَّ قَمِيصَهُ فَأَوْحَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَيْهِ يَا مُوسَى قُلْ لَهُ لَا تَشَقَّ قَمِيصَكَ وَ لَكِنْ اشْرَحْ لِي عَنْ قَلْبِكَ

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "កាលណាមូសា عليه السلام ប៊ិន អ៊ីមរ៉ន عليه السلام បានដាស់តឿនបណ្តាសារកព្រះអង្គ عليه السلام ហើយ បុរសម្នាក់បានក្រោកឡើង ហើយបានហែកអាវខ្លួនឯង។ អល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل បាន

បើកឲ្យព្រះអង្គ ﷺ ដឹងថា: "មូសា ﷺ អើយ ចូរអ្នកប្រាប់គេថា: "អ្នកកុំហែកអាវអ្នក តែចូរលើកចិត្តអ្នក ទទួលអញ ﷺ វិញ ។"

قَالَ مَرَّ مُوسَىٰ بِنِ عِمْرَانَ (عليه السلام) بِرَجُلٍ مِنْ أَصْحَابِهِ وَهُوَ سَاجِدٌ فَأَنْصَرَفَ مِنْ حَاجَتِهِ وَهُوَ سَاجِدٌ عَلَىٰ حَالِهِ فَقَالَ لَهُ مُوسَىٰ (عليه السلام) لَوْ كَانَتْ حَاجَتُكَ بِيَدِي لَفَضَيْتُهَا لَكَ فَأَوْحَىٰ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ إِلَيْهِ يَا مُوسَىٰ لَوْ سَجَدَ حَتَّىٰ يَنْقَطِعَ غَنَمُهُ مَا قَبِلْتُهُ حَتَّىٰ يَتَحَوَّلَ عَمَّا أَكْرَهُ إِلَىٰ مَا أُحِبُّ.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា: "មូសា ﷺ ប៊ិន អ៊ីមរ៉ន ﷺ បានដើរជួបបុរសម្នាក់ដែលជាសាវក ព្រះអង្គ ﷺ បុរសរូបនេះបានក្រាបប្រណិប័តន៍ ។ ពេលព្រះអង្គ ﷺ បានត្រឡប់មកពីបំពេញកិច្ចការ ព្រះអង្គ ﷺ វិញ ព្រះអង្គ ﷺ ឃើញបុរសនេះក្រាបនៅកន្លែងដដែល ។ ព្រះអង្គ ﷺ ប្រាប់បុរសនោះថា: "ប្រសិនបើការបំពេញសេចក្តីត្រូវការរបស់លោកនៅក្នុងកណ្តាប់ដៃខ្ញុំ ﷺ ខ្ញុំ ﷺ នឹងបំពេញបំណង លោក ។" អល់ឡោះហ្គ័រ ﷺ បានបើកឲ្យព្រះអង្គ ﷺ ដឹងថា: "មូសា ﷺ អើយ ទោះបីគេក្រាបប្រណិប័តន៍ ទាល់តែបាក់កក់ដោយ ក៏អញ ﷺ នឹងមិនព្រមទទួលយកពីគេដែរ រៀបលែងតែគេដកខ្លួនចេញពីអ្វីដែល អញ ﷺ ស្អប់បំផុត បែរមករកអ្វីដែលអញ ﷺ សព្វព្រះហឫទ័យ ។" (الكافي 8 : 98 / 128)

عَنْ بَشِيرِ الدَّهَّانِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «قَدْ عَرَفْتُمْ فِي مُنْكَرِينَ كَثِيرًا، وَأَحْبَبْتُمْ فِي مُبْغِضِينَ كَثِيرًا، وَ قَدْ يَكُونُ حُبًّا لِلَّهِ فِي اللَّهِ وَ رَسُولِهِ، وَ حُبًّا فِي الدُّنْيَا، فَمَا كَانَ فِي اللَّهِ وَ رَسُولِهِ فَتَوَابُهُ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى، وَ مَا كَانَ فِي الدُّنْيَا فَلَيْسَ فِي شَيْءٍ» ثُمَّ نَفَضَ يَدَهُ، ثُمَّ قَالَ: «إِنَّ هَذِهِ الْمُرْجِئَةَ، وَ هَذِهِ الْقَدْرِيَّةَ، وَ هَذِهِ الْخَوَارِجَ لَيْسَ مِنْهُمْ أَحَدٌ إِلَّا يَرَىٰ أَنَّهُ عَلَى الْحَقِّ، وَ إِنَّكُمْ إِذَا أَحْبَبْتُمُونَا فِي اللَّهِ.»

បាស្យៀវ អាឡ-ដ្យាហ្គាន់បានតំណាលតមកពី អាឡី អ្នកបំប្លែងឡោះហ្គ័រ ﷺ ដែលមានវចនៈថា: "អស់ លោកបានស្គាល់អ្នកបដិសេធច្រើន បានស្រឡាញ់អ្នកស្អប់ច្រើន ។ មានសេចក្តីស្រឡាញ់ដើម្បី អល់ឡោះហ្គ័រ ﷺ និងព្រះសាស្តា ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ និងសេចក្តីស្រឡាញ់ដើម្បីលោកនេះ ។ អ្វីក៏ដោយដែល ធ្វើដើម្បីអល់ឡោះហ្គ័រ ﷺ និងព្រះសាស្តា ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ ការតបស្នងរបស់វានៅឯអល់ឡោះហ្គ័រ ﷺ ។ អ្វីក៏ ដោយដែលធ្វើដើម្បីលោកនេះនឹងមិនមានផលឡើយ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ ជួតដៃអង្គ ﷺ ហើយ មានវចនៈថា: "នេះគឺពួកមូរយ្យ័អ្នកសុំ នេះគឺពួកក្វីខ្វីរីយ៉ាសុំ ឯនេះវិញគឺពួកខ័រ៉ាវិច្ច ។ ពួកគេទាំងអស់នេះ សុទ្ធតែឃើញថាខ្លួនគិតត្រូវដែលអស់លោក (គឺស្ត្រីអ្នកសុំ) ស្រឡាញ់យើង ﷺ ដើម្បីអល់ឡោះហ្គ័រ ﷺ នោះ ។"

قَالَ: «أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ، وَ مَا آتَاكُمْ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَ مَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا. وَ مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ، إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ.» (تفسير العياشي 167 / 26 : 1)**

រួចហើយព្រះអង្គ ﷺ បានសូត្រថា: [៥:៥៩] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរស្តាប់បង្គាប់ អល់ឡោះហ្គ័រ ចូរស្តាប់បង្គាប់សាស្តានិងបណ្តាអាជ្ញាធរក្នុងចំណោមពួកអ្នក (គឺអ្នកកាន់អំណាចស្របតាមច្បាប់ អល់ឡោះហ្គ័រ) ។ [៥៩:៧] ចូរពួកអ្នកទទួលយកនូវអ្វីមួយដែលព្រះសាស្តាឲ្យពួកអ្នក ចូរពួកអ្នកចៀសអ្វី ដែលគេហាមពួកអ្នក ។ [៥៩:៨០] អ្នកណាគោរពតាមព្រះសាស្តា[របស់អល់ឡោះហ្គ័រ] អ្នកនោះគោរព

តាមអល់ឡោះហ្វ៍ ។ [៣:៣១] "បើអស់លោកស្រឡាញ់អល់ឡោះហ្វ៍ចូរតាមខ្ញុំ ។ អល់ឡោះហ្វ៍នឹងសព្វព្រះហឫទ័យអស់លោក ។" (تفسير العياشي 1: 26 / 167)

﴿ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَعِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ ﴾

៣៣. ពិតណាស់អល់ឡោះហ្វ៍បានជ្រើសរើសអាដាំ នុះហ្វ៍ បណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីបរ៉ហ្វីមនិងបណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីមរ៉នលើប្រជាជនិករទាំងឡាយ

មើលសូរ៉េដ៍ ២ អាឡីស៊ុ ៣៥ ។

﴿ ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴾

៣៤. [ដែលមានច្រើន]តំណពូជតៗគ្នារៀងមក [ដែលប្រកបដោយគុណសម្បត្តិឥតខ្ចោះ] ។ អល់ឡោះហ្វ៍ទ្រង់សវនាការ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាឡីស៊ុ ៣៣-៣៤

السَّيِّئُ فِي (أَمَلِيهِ): عَنْ أَبِي مُحَمَّدٍ الْقَحَامِ، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَيْسَى، عَنْ هَارُونَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو عَبْدِ الصَّمَدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ - وَهُوَ إِبْرَاهِيمُ بْنُ عَبْدِ الصَّمَدِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ - قَالَ: سَمِعْتُ جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) يَقْرَأُ: "إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَ نُوحًا وَ آلَ إِبْرَاهِيمَ وَ آلَ عِمْرَانَ" - وَ آلَ مُحَمَّدٍ - عَلَى الْعَالَمِينَ" قَالَ: «هَكَذَا أَنْزَلَتْ». (الأمالی 1: 306)**

[...] អ៊ីបរ៉ហ្វីម ប៊ិន អ្នកបំបាត់ ឬ អ្នកបំបាត់ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ៍ ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ្វីមបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮយ៉ាក្នុងហ្វារ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ៍ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូត្រថា៖ [៣:៣៣] ពិតណាស់អល់ឡោះហ្វ៍បានជ្រើសរើសអាដាំ នុះហ្វ៍ បណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីបរ៉ហ្វីម បណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីមរ៉ន និងបណ្តាកូនចៅរបស់មូហាំម៉ាដ៍ លើប្រជាជនិករទាំងឡាយ ។ អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «អាឡីស៊ុនេះត្រូវលើកឲ្យដឹងដូចនេះឯង ។» (306 : 1 1: 306)

عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: "إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَ نُوحًا وَ آلَ إِبْرَاهِيمَ". فَقَالَ: «هُوَ: آلَ إِبْرَاهِيمَ وَ آلَ مُحَمَّدٍ عَلَى الْعَالَمِينَ. فَوَضَعُوا اسْمًا مَكَانَ اسْمِ». (تفسير العياشي 1: 30 / 168)**

ហ្វ៍ស្តាំ ប៊ិន សាលិមបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាឡី អ្នកបំបាត់ឡោះហ្វ៍ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ៍ ។ [៣:៣៣] ពិតណាស់អល់ឡោះហ្វ៍បានជ្រើសរើសអាដាំ នុះហ្វ៍ បណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីបរ៉ហ្វីម ។ ព្រះអង្គមានវចនៈថា៖ «នេះគឺ៖ "បណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីបរ៉ហ្វីម ^{عليه السلام} និងបណ្តាកូនចៅ ^{عليه السلام} របស់មូហាំម៉ាដ៍ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ខ្ពស់លើសមនុស្សទាំងអស់" ។ ពួកគេបានយកឈ្មោះមួយមកដាក់ជូនឈ្មោះមួយ ។»

(تفسير العياشي 1 : 30 / 168)

عَنْ أَبِي بَرْزَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ أَنَا أَقْرَأُ: "إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَ نُوحًا وَ آلَ إِبْرَاهِيمَ وَ آلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ" فَقَالَ لِي: «وَ آلَ مُحَمَّدٍ. كَانَتْ فَمَحْوَهَا، وَ تَرَكُوا آلَ إِبْرَاهِيمَ وَ آلَ عِمْرَانَ». (تفسير العياشي 1: 34 / 169)**

អែយូបបានតំណាលថាអាច្ចី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام}បានឲ្យខ្ញុំស្តាប់ ហើយខ្ញុំបានសូត្រថា៖ [៣:៣៣] ពិតណាស់អល់ឡោះហ្គ័របានជ្រើសរើសអាដ្វាំ នុះហ្គ័រ បណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីបរ័ហ្គ័រ បណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីមរីន លើប្រជានិករទាំងឡាយ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ «និងបណ្តាកូនចៅរបស់មូហាំម៉ាដ្វ័រ^{صلوات الله عليه وآله} ។ អាយ៉ាស្កុនេនេដូចនេះឯង ។ ពួកគេបានលុបវាចោល ហើយបានទុក "បណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីបរ័ហ្គ័រ បណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីមរីន ។" (تفسير العياشي 1 : 169 / 34)

عَنْ أَبِي عَمْرٍو الرُّبَيْرِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: قُلْتُ لَهُ: مَا الْحُجَّةُ فِي كِتَابِ اللَّهِ أَنَّ آلَ مُحَمَّدٍ هُمْ أَهْلُ بَيْتِهِ؟ قَالَ: «قَوْلُ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: "إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى آدَمَ وَ نُوحًا وَ آلَ إِبْرَاهِيمَ وَ آلَ عِمْرَانَ وَ آلَ مُحَمَّدٍ. هَكَذَا نَزَلَتْ "عَلَى الْعَالَمِينَ * ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ" وَ لَا تَكُونُ الذَّرِّيَّةُ مِنَ الْقَوْمِ إِلَّا تَسْلُهُمْ مِنْ أَصْلَابِهِمْ».

អាច្ចី អ៊ុរ្យូ អាសិ-ស្វីរ៉េបានតំណាលតមកពីអាច្ចី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام}ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ថា៖ «ភ័ស្តុតាងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه وآله} ដែលបញ្ជាក់ថាបណ្តាកូនចៅរបស់មូហាំម៉ាដ្វ័រ^{صلوات الله عليه وآله} ជាព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} នោះគឺអ្វី?» ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «ព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه وآله} ។ [៣:៣៣] ពិតណាស់អល់ឡោះហ្គ័របានជ្រើសរើសអាដ្វាំ នុះហ្គ័រ បណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីបរ័ហ្គ័រ បណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីមរីន និងបណ្តាកូនចៅរបស់មូហាំម៉ាដ្វ័រ អាយ៉ាស្កុនេនេត្រូវបើកឲ្យដឹងដូចនេះឯង លើប្រជានិករទាំងឡាយ ។ [៣:៤] [ដែលមានច្រើន]តំណពូជតៗគ្នារៀងមក [ដែលប្រកបដោយគុណសម្បត្តិឥតខ្ចោះ] ។ អល់ឡោះហ្គ័រទ្រង់សវនាការ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។ ពូជពង្សមិនជាប់មកពីមនុស្សទាំងឡាយក្រៅមកតាមសាលាហិតដែលនៅក្នុងចង្កេះពួកគេនោះទេ ។

وَ قَالَ: "إِغْمَلُوا آلَ دَاوُدَ شُكْرًا وَ قَلِيلًا مِنْ عِبَادِي الشَّاكِرِينَ" وَ آلَ عِمْرَانَ وَ آلَ مُحَمَّدٍ. (تفسير العياشي 169 / 35 : 1)**

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ [៣៥:១៣] បារបម្រើរបស់អញតិចណាស់ដែលដឹងគុណ បណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីមរីននិងបណ្តាកូនចៅរបស់មូហាំម៉ាដ្វ័រ^{صلوات الله عليه وآله} ។ (تفسير العياشي 1 : 169 / 35)

العِيَّاشِيُّ: عَنْ حَنَانَ بْنِ سَدِيرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: "إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى آدَمَ وَ نُوحًا وَ آلَ إِبْرَاهِيمَ وَ آلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ * ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ" قَالَ: «نَحْنُ مِنْهُمْ، وَ نَحْنُ بَقِيَّةُ تِلْكَ الْعِتْرَةِ». (تفسير العياشي 168 / 29 : 1)**

អាសិ-អ៊ុយ៉ាស្កុនេនេបានតំណាលតមកពីហ្គាណាន់ ប៊ិន ស្វីដ្វ័រ តមកពីឪពុកលោក តមកពីអាច្ចី យ៉ូក្តូហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «[៣:៣៣] ពិតណាស់អល់ឡោះហ្គ័របានជ្រើសរើសអាដ្វាំ នុះហ្គ័រ បណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីបរ័ហ្គ័រ បណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីមរីន លើប្រជានិករទាំងឡាយ ។ [៣:៤] [ដែលមានច្រើន]តំណពូជតៗគ្នារៀងមក យើង^{عليهم السلام} ជាសាលាហិតរបស់ពួកគេ^{عليهم السلام} យើង^{عليهم السلام} ជាបុគ្គលដែលនៅសល់ពីរាជវង្សនោះ ។» (تفسير العياشي 1 : 168 / 29)

وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا تَمِيمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ تَمِيمٍ الْفَرَسِيُّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ حَمْدَانَ بْنِ سُلَيْمَانَ النَّيْسَابُورِيِّ،

عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْجَهْمِ، قَالَ: حَضَرْتُ مَجْلِسَ الْمَأْمُونِ وَ عِنْدَهُ الرِّضَا عَلِيُّ بْنُ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ لَهُ الْمَأْمُونُ: يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَلَيْسَ مِنْ قَوْلِكَ أَنَّ الْأَنْبِيَاءَ مَعْصُومُونَ؟ قَالَ: «بَلَى». قَالَ: فَمَا تَقُولُ فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ عَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَعَوَى؟

ទទួលបានពីលោក (គឺអ៊ីបនូ បាចូវ៉ែហ្គ) ទទួលបានពីតាមីម ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្គី ប៊ិន តាមីម អាល- កូរស្ត្រី ទទួលបានពីឪពុកលោក ទទួលបានពីហ្គាំដ្វាន ប៊ិន ស្វីឡែម៉ាន អាល-នេសាពូរី ទទួលបានអាលី ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល-យ៉ាហ្គាំដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបាននៅក្នុងអង្គប្រជុំអាល-ម៉ាក្កូមុន អាល-រីដ្វី អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូសាមានព្រះវត្តមាននៅឯនោះដែរ ។ អាល-ម៉ាក្កូមុនបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "រាជ បុត្រ ^{صلوات الله عليه والسلام} វិស្វលុលឡោះហ្គី ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អឺយ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថាព្រះសាស្តា ^{عليه السلام} ទាំងឡាយអរិរុទ្ធ (គឺ សុក្រឹតឥតខ្ចោះ) មែនទេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មែន ។" អាល-ម៉ាក្កូមុនបានទូលថា៖ "តើព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} យល់យ៉ាងណាអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី ^{رجل} គឺ៖ [២០:១២១] អាដ្វាំបានប្រព្រឹត្តល្មើសបញ្ញត្តិ ព្រះម្ចាស់គេ ដូច្នោះគេបានដើរលើផ្លូវខុស?"

فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَالَ لِآدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): (اسْكُنْ أَنْتَ وَ زَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَ كُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَ لَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ) وَ أَشَارَ لَهُمَا إِلَى شَجَرَةِ الْحِطَّةِ (فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ)، وَ لَمْ يَقُلْ لَهُمَا لَا تَأْكُلَا مِنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ وَ لَا يَمَّا كَانَ مِنْ جَنَسِهَا، فَلَمْ يَقْرَبَا تِلْكَ الشَّجَرَةَ، وَ لَمْ يَأْكُلَا مِنْهَا، وَإِنَّمَا أَكَلَا مِنْ غَيْرِهَا

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គី ^{رجل} មានព្រះបន្ទូលចំពោះអាដ្វាំ ^{عليه السلام} ថា [២:៣៥] យើងបាន ត្រាស់ថា៖ "អាដ្វាំអឺយ អ្នកនិងភរិយារបស់អ្នកចូរស្នាក់នៅក្នុងសួគ៌ចុះ អ្នកទាំងពីរចូរបរិភោគពីទីនេះ [នូវចំណី] យ៉ាងសម្បូរ គ្រប់ទីកន្លែងតាមសេចក្តីប្រាថ្នាចុះ [តែ] អ្នកទាំងពីរកុំចូលជិតដើមឈើនេះ ហើយ ព្រះអង្គ ^{رجل} បានចង្អុលប្រាប់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ទាំងពីរដើមស្រូវសាឡី មិនដូច្នោះទេអ្នកទាំងពីរនឹងក្លាយទៅជា ជនទុច្ចរិត ។ អល់ឡោះហ្គី ^{رجل} មិនបានមានព្រះបន្ទូលចំពោះព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ទាំងពីរទេថា៖ "ចូរកុំបរិភោគដើម ឈើនេះនិងអ្វីដែលមានប្រភេទដូចវា ។" ដូច្នោះព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ទាំងពីរមិនបានទៅជិតដើមឈើនោះទេ ហើយក៏មិនបានបរិភោគដើមឈើនោះទេដែរ ។ ក៏ប៉ុន្តែព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ទាំងពីរបានសោយផ្សេង (គឺសោយ អ្វីដែលមាននៅលើដើមឈើផ្សេង) ។

لَمَّا أَنْ وَسَّوَسَ الشَّيْطَانُ إِلَيْهِمَا، وَ قَالَ: مَا هَآكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةَ، وَ إِنَّمَا نَهَاكُمَا أَنْ تَقْرَبَا غَيْرَهَا، وَ لَمْ يَنْهَكُمَا عَنِ الْأَكْلِ مِنْهَا (إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَئِن أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ وَ قَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ). وَ لَمْ يَكُنْ آدَمُ وَ حَوَّاءُ شَاهِدَا قَبْلَ ذَلِكَ مَنْ يَخْلِفُ بِاللَّهِ كَاذِبًا فَدَلَاهُمَا بِعُرُورٍ، فَأَكَلَا مِنْهَا ثِقَةً بِبَيْمِينِهِ بِاللَّهِ،

កាលស្វែតូន ^{عليه السلام} បានខ្សឹបខ្សៀវដាក់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ទាំងពីរថា៖ "[៧:២០] ព្រះម្ចាស់របស់អស់លោកមិនបាន ហាមដើមឈើនេះចំពោះអស់លោក" ប៉ុន្តែព្រះអង្គ ^{رجل} បានហាមអស់លោក ^{عليه السلام} ចូលជិតដើមឈើឯទៀត មួយចំនួន ហើយព្រះអង្គ ^{رجل} មិនបានហាមអស់លោក ^{عليه السلام} បរិភោគពីដើមឈើទាំងនោះទេ ក្នុងគោល បំណងណាផ្សេងពីក្នុងគោលបំណងមិនឲ្យអស់លោកក្លាយទៅជាទេវតាពីរអង្គ ឬទៅជាជនអមតៈពីរ អង្គនោះទេ ។ [៧:២១] គេបានស្រួចចំពោះពួកគេថា៖ "ពិតណាស់ ខ្ញុំជាអ្នកឲ្យយោបល់ដ៏ស្មោះត្រង់

ដល់អស់លោក ។" អាដ្វាំ عليه السلام និងហ្គាហ៍ عليه السلام មិនដែលប្រទះអ្នកស្បថបំពានក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្គ័រ وَجِدْ ទេ [៧:២២] ដូច្នេះគេបានធ្វើឲ្យពួកគេធ្លាក់[ពិលំដាប់ថ្នាក់ខ្ពស់]ដោយការសបោក ។ ដូច្នេះការបរិភោគដើមឈើនោះ(ជាលទ្ធផលនៃ)ការទុកចិត្តរបស់ព្រះអង្គ عليه السلام លើការស្បថក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្គ័រ وَجِدْ នោះឯង ។

وَكَانَ ذَلِكَ مِنْ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَبْلَ النَّبِيِّ، وَ لَمْ يَكُنْ ذَلِكَ بِذَنْبٍ كَبِيرٍ اسْتَحَقَّ بِهِ دُخُولَ النَّارِ، وَ إِنَّمَا كَانَ مِنَ الصَّغَائِرِ الْمُؤْهَوِيَةِ الَّتِي تَجُوزُ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ قَبْلَ نُزُولِ الْوَحْيِ عَلَيْهِمْ، فَلَمَّا اجْتَبَاهُ اللَّهُ تَعَالَى وَ جَعَلَهُ نَبِيًّا كَانَ مَعْصُومًا لَا يُذْنَبُ صَغِيرَةً وَ لَا كَبِيرَةً،

នេះគឺអ្វីដែលកើតឡើងពីអាដ្វាំ عليه السلام មុនកើតជាព្រះសាស្តា ហើយវាមិនមែនជាបាបធំទេដែលសមនឹងបានចូលភ្លើងនរកនោះ ។ តែនេះគឺបាបតូចមួយក្នុងចំណោមបាបតូចទៀតដែលបានទទួលការអត់ឱនដែលត្រូវអត់ឱនឲ្យចំពោះព្រះសាស្តា عليه السلام ទាំងឡាយ មុនការដាក់វាហ្គ័រមកលើអស់ព្រះអង្គទាំងឡាយ عليهم السلام ។ ដូច្នេះពេលអល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام បានជ្រើសរើសព្រះអង្គ عليه السلام បានតែងតាំងព្រះអង្គ عليه السلام ជាព្រះសាស្តា ព្រះអង្គ عليه السلام អរិរុទ្ធ មិនមានបាបតូចនិងមិនមានបាបធំលើខ្លួនព្រះអង្គ عليه السلام ទេ ។

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: (وَ عَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى. ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَ هَدَى) وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ (إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى آدَمَ وَ نُوحًا وَ آلَ إِبْرَاهِيمَ وَ آلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ)».

អល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام មានព្រះបន្ទូលថា [២០:១២១] អាដ្វាំបានប្រព្រឹត្តល្មើសបញ្ញត្តិព្រះម្ចាស់គេ ដូច្នេះគេបានដើរលើផ្លូវខុស [២០:១២២] បន្ទាប់មក ព្រះម្ចាស់គេបានជ្រើសរើសគេ បានបែរមករកគេ ហើយបានដឹកនាំគេ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:៣៣] ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្គ័របានជ្រើសរើសអាដ្វាំ នុះហ្គ័រ បណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីបរហ្គ័រនិងបណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីមរ៉ន លើប្រជានិករទាំងឡាយ ។"

(عيون أخبار الرضا (عليه السلام) :1 / 195) 2:35; 20:121-122; 7:19-24

وَ عَنِ الشَّيْخِ الطُّوسِيِّ قُدِّسَ سِرُّهُ، قَالَ: رَوَى أَبُو جَعْفَرٍ الْقَلَابِيسِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ الْحُسَيْنِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ أَبِي الْمِقْدَامِ، عَنْ يُونُسَ بْنِ حَبَابٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ الْبَاقِرِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): مَا بَالُ أَقْوَامٍ إِذَا ذَكَرُوا آلَ إِبْرَاهِيمَ وَ آلَ عِمْرَانَ اسْتَبَشَرُوا، وَ إِذَا ذَكَرُوا آلَ مُحَمَّدٍ اسْتَمَأَزَّتْ فُلُوبُهُمْ؟! وَ الَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ، لَوْ أَنَّ أَحَدَهُمْ وَافَى بِعَمَلِ سَبْعِينَ نَبِيًّا يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا قَبِلَ اللَّهُ مِنْهُ حَتَّى يُوَافِيَ بَوْلَانِي وَ وَلَايَةَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ» (مصباح الأنوار: 158. «مخطوط»)**

[...] យូនុស ប៊ិន ហ្គាបាបំបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ាកុហ្គា មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អាលី អាឡ-បាត្រៀរ صلوات الله عليه والسلام តមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ عليه والسلام តមកពីព្រះអយ្យកោ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ عليه والسلام តមកពីអាឡី ប៊ិន អាហ្វិ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ عليه السلام មានព្រះវចនៈថា៖ «តើមនុស្សកើតអ្វី ពេលគេនិយាយអំពីបណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីបរហ្គ័រ عليه السلام និងបណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីមរ៉ន عليه السلام ពួកគេរីករាយ បើគេនិយាយអំពីបណ្តាកូនចៅរបស់មូហ្គាម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله وسلم ពួកគេតឹងទ្រូង ? សូមស្បថចំពោះព្រះ وَجِدْ ដែលក្តាប់ជីវិតរបស់

មហ្វាម៉ាដ្ច صلى الله عليه وآله وسلم ក្នុងព្រះហត្ថព្រះអង្គ عجل ទោះបីពួកគេនាំមកនូវទង្វើរបស់ព្រះសាស្តា ﷺ ចិតសិបអង្គក្នុងថ្ងៃ ជំនុំជម្រះក៏ដោយ ក៏អស់ឡោះហ្ន៎ عجل នឹងមិនទទួលពីពួកគេដែរ ទាល់តែពួកគេមកជាមួយវីឡាយ៉ាស្ត صلى الله عليه وآله وسلم និងវីឡាយ៉ាស្តរបស់អាលី صلوات الله عليه والسلام បឺន អាចិ ត្ថុលិប ﷺ [ទើបគេទទួល] ។ « مخطوط » 158 (مصباح الأنوار)

إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَدَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٥﴾
៣៥. កាលភរិយារបស់អ៊ីមរ៉នបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ ខ្ញុំម្ចាស់សូមថ្វាយដោយដាច់មុខនូវអ្វីដែល នៅក្នុងផ្ទៃខ្ញុំម្ចាស់នេះដើម្បីឧទ្ធិសចំពោះព្រះអង្គ (ដើម្បីបម្រើព្រះអង្គ) ។ ដូច្នេះសូមព្រះអង្គ ទទួលយកពីខ្ញុំម្ចាស់ ។ ពិតណាស់ព្រះអង្គទ្រង់សវនាការ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណ ។"

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيدُهَا بِنكِ وَالشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٣٦﴾
៣៦. លុះនាងបានសម្រាលកូននោះហើយ នាងបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំម្ចាស់អើយ ខ្ញុំម្ចាស់បាន សម្រាលកូនស្រី ។" អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណជាងគេថានាងបានប្រសូតអ្វី ហើយ[ទ្រង់ញាណ នូវមុខងារដែល]កូនប្រុស[អាចបំពេញបាននៅឯទីសក្ការៈពិសិដ្ឋ] មិនដូច[មុខងាររបស់]កូនស្រី ទេ ។ "ខ្ញុំម្ចាស់បានដាក់ឈ្មោះគេថាម៉ារយ៉ា ។ ខ្ញុំម្ចាស់ប្រគល់គេ ព្រមទាំងបណ្តាកូនចៅរបស់គេ ក្រោមការបីបាច់រក្សារបស់ព្រះអង្គទាំងស្រុង ឲ្យផុតពីស្មៃកូនដែលគេចោល ។"

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّىٰ لَكِ هَذَا قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾
៣៧. ដូច្នេះព្រះម្ចាស់របស់នាងបានទទួលយកទារកនោះដោយការទទួលយកដ៏បរវ ។ ព្រះអង្គបាន ផ្គត់ផ្គង់នាងឲ្យធាត់ធំយ៉ាងប្រពៃ ហើយព្រះអង្គបានប្រគល់នាងឲ្យទៅស្វាភារីយ៉ាជា អាណាព្យាបាលនាង ។ ពេលស្វាភារីយ៉ាចូលទៅជួបនាងនៅឯទីសក្ការៈពិសិដ្ឋ គេបានឃើញ មានអាហារនៅក្បែរនាង ។ គេបានថា៖ "ម៉ារយ៉ាអើយ តើបានរបស់ទាំងនេះមកពីណា?" នាង បានឆ្លើយថា៖ "វាមកពីអស់ឡោះហ្ន៎ ។ អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបំណងប្រទាន[ព្រះរាជសម្បត្តិ ព្រះអង្គ]ឲ្យអ្នកណាស្រេចតែលើព្រះអង្គដោយឥតគណនា ។"

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ وَقَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٨﴾
៣៨. កាលនោះស្វាភារីយ៉ាបានបូងសូងព្រះម្ចាស់គេដោយទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះមេត្តា ព្រះរាជទាន មកពីព្រះអង្គ ឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនូវបណ្តាកូនចៅល្អ ។ ព្រះអង្គទ្រង់សវនាការការ បូងសូង ។"

فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَىٰ مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٩﴾

៣៩. បណ្តាទេវតាបានហៅគេ ខណៈដែលគេកំពុងឈររំពេញនមស្ការ[ប្រជាអស់ឡោះហ្ន៍]នាទី សក្ការៈពិសិដ្ឋ ថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៍ប្រាប់ដំណឹង[ល្អអំពីការចាប់កំណើតរបស់]យ៉ាស៊ីរៈយ៉ាដល់អ្នក គេជាអ្នកអះអាងបញ្ជាក់ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៍ គេនឹងទៅជាអ្នកដឹកនាំថ្លៃថ្នូរ ជាបុរសបរិសុទ្ធ ជាព្រះសាស្តាម្នាក់ក្នុងចំណោមជនដែលប្រកបដោយព្រហ្មចរិយធម៌ (គឺអ្នកប្រព្រឹត្តិធម៌ដ៏ ប្រសើរ) ។"

قَالَ رَبِّ أَنِّي يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِي الْكِبَرُ وَأُمْرَاتِي عَاقِرٌ قَالَ كَذَلِكِ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٤٠﴾

៤០. គេបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ តើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងមានកូនប្រុសបានដូចម្តេច បើទូលព្រះ បង្គំជាខ្ញុំមានវ័យជរាហើយនោះ ឯភរិយារបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំក៏ជាស្ត្រីអារ?" ព្រះអង្គមានព្រះ បន្ទូលថា៖ "នឹងកើតឡើងដូច្នោះឯង ។ អស់ឡោះហ្ន៍មានព្រះបំណងធ្វើអ្វីស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។"

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْرًا ۖ وَأَذْكُرَ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَرِ ﴿٤١﴾

៤១. គេបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះមេត្តាប្រទានសញ្ញាសំគាល់មួយឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ផង ។" ព្រះអង្គមានតម្រាស់ថា៖ "សញ្ញាសំគាល់របស់អ្នកគឺ អ្នកមិនអាចនិយាយស្តីជាមួយ មនុស្សបានទេ រៀបលែងតែដោយកាយវិការតែមួយយ៉ាង ក្នុងរយៈពេលបីថ្ងៃ ។ ចូរអ្នករព្វកដល់ ព្រះម្ចាស់អ្នកឲ្យច្រើន ចូរអ្នកថ្វាយសេចក្តីស្ញើចសរសើរចំពោះព្រះអង្គពេលរាត្រី (ក្រោយពីថ្ងៃ លិច) និងពេលព្រឹក (មុនពេលថ្ងៃរះ) ។"

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَمْرَيْمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَأَصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ﴿٤٢﴾

៤២. ពេលបណ្តាទេវតាថ្លែងថា៖ "ម៉ារយ៉ាំអើយ អស់ឡោះហ្ន៍បានជ្រើសរើសនាង បានជម្រះបន្ទុក នាង (គឺព្រះអង្គបានបង្កើតនាងមកបរិសុទ្ធស្រេចហើយ) ។ ព្រះអង្គបានជ្រើសរើសនាងលើ បណ្តានារីក្នុងលោក ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ីរៈ ៣៩-៤២

وَ قَالَ فِي قِصَّةِ يَحْيَىٰ وَ زَكَرِيَّا : « هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ » يَعْنِي لَمَّا رَأَى زَكَرِيَّا عِنْدَ مَرْيَمَ فَكَهَّهَ الشَّيْءَ فِي الصَّبِيِّ، وَ فَكَهَّهَ الصَّبِيْفِ فِي الشَّيْءِ، وَ قَالَ لَهَا: « يَا مَرْيَمُ أَنَّى لَكَ هَذَا؟ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَزُوقُ مَنْ يَشَاءُ بَعْدَ حِسَابٍ » وَ أَيْقَنَ زَكَرِيَّا أَنَّهُ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ، إِذْ كَانَ لَا يَدْخُلُ عَلَيْهَا أَحَدٌ غَيْرُهُ، قَالَ عِنْدَ ذَلِكَ فِي نَفْسِهِ: إِنَّ الَّذِي يَقْدِرُ أَنْ يَأْتِيَ مَرْيَمَ بِفَاكِهَةِ الشَّيْءِ فِي الصَّبِيِّ، وَ فَكَهَّهَ الصَّبِيْفِ فِي الشَّيْءِ، لَقَادِرٌ أَنْ يَهَبَ لِي وَلَدًا وَ إِن كُنْتُ شَيْخًا، « وَ كَانَتْ امْرَأَتِي عَاقِرًا » ، ف « هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ » فَقَالَ: « رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ »

[អ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាណិត្តិយស-អាស៊ីរៈការ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖] «អស់ឡោះហ្ន៍^{رحمته}ថ្លែងប្រវត្តិរបស់យ៉ាស៊ីរៈយ៉ា^{عليه السلام}និង ស្វាភារីយ៉ាថា [៣:៣៨] កាលនោះស្វាភារីយ៉ាបានបង្គំស្តងព្រះម្ចាស់គេដោយទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ

សូមព្រះមេត្តាព្រះរាជទាន មកពីព្រះអង្គ ឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនូវបណ្តាកូនចៅល្អ ។ ព្រះអង្គទ្រង់សរសេរការការបូងសូង ។" មានន័យថា ពេលស្លាការីយ៉ាស៊ីតឃើញម៉ារយ៉ាស៊ីតមានផ្លែឈើរដូវរងាក្នុងរដូវក្តៅ មានផ្លែឈើរដូវក្តៅក្នុងរដូវរងា ព្រះអង្គសួរម៉ារយ៉ាស៊ីតថា៖ [៣:៣៧] គេបានថា៖ "ម៉ារយ៉ាអ៊ីយ កូនបានរបស់ទាំងនេះមកពីណា?" នាងបានឆ្លើយថា៖ "វាមកពីអល់ឡោះហ្ន៎ ។ អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបំណងប្រទានឲ្យអ្នកណាស្រេចតែលើព្រះអង្គដោយឥតគណនា ។" ស្លាការីយ៉ាស៊ីតជឿជាក់ថាផ្លែឈើទាំងនេះមកពីអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រោះមិនមានអ្នកក្រៅពីព្រះអង្គទេដែលមកជួបម៉ារយ៉ាស៊ីត ។ ព្រះអង្គបាននឹកក្នុងចិត្តថា៖ "ព្រះដែលមានមហិទ្ធិបូទិ៍ឲ្យម៉ារយ៉ាស៊ីតនូវផ្លែឈើរដូវត្រជាក់ក្នុងរដូវក្តៅ ឲ្យផ្លែឈើរដូវក្តៅក្នុងរដូវត្រជាក់នោះមានព្រះមហិទ្ធិបូទិ៍ផ្តល់ឲ្យខ្ញុំនូវកូនប្រុសម្នាក់ ទោះបីខ្ញុំចាស់ទៅហើយ ឯភរិយាខ្ញុំជាស្ត្រីអាក៏ដោយ ។" ស្លាការីយ៉ាស៊ីតបានបូងសូងព្រះម្ចាស់ព្រះអង្គថា៖ [៣:៣៨] "ព្រះម្ចាស់អ៊ីយ សូមព្រះមេត្តាព្រះរាជទាន មកពីព្រះអង្គ ឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនូវបណ្តាកូនចៅល្អ ។ ព្រះអង្គទ្រង់សរសេរការការបូងសូង ។"

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « فَتَادُهُ الْمَلَائِكَةُ » يَعْنِي نَادَتْ زَكْرِيَّا. « وَ هُوَ فَاتِمٌّ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ: أَنَّ اللَّهَ يُشِيرُكَ بِبِحَيْ مُمَدَّقًا بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ » قَالَ: مُصَدَّقًا يُصَدِّقُ بَحْيِي بَعِيسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ: « وَ سَيِّدًا » يَعْنِي رَيْسًا فِي طَاعَةِ اللَّهِ عَلَى أَهْلِ طَاعَتِهِ « وَ حَضُورًا » وَ هُوَ الَّذِي لَا يَأْتِي التَّسَاءُ « وَ نَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ » وَ قَالَ: وَ كَانَ أَوْلُ تَصْدِيقٍ بَحْيِي بَعِيسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ أَنَّ زَكْرِيَّا كَانَ لَا يَصْعَدُ إِلَى مَرْيَمَ فِي تِلْكَ الصُّومَعَةِ غَيْرُهُ، يَصْعَدُ إِلَيْهَا يُسَلِّمُ، فَإِذَا نَزَلَ أَقْبَلَ عَلَيْهَا، ثُمَّ فَتَحَ لَهَا مِنْ فَوْقِ الْبَابِ كُوَّةً صَغِيرَةً يَدْخُلُ عَلَيْهَا مِنْهَا الرَّيْحُ.

អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:៣៩] បណ្តាទេវតាបានហៅគេ ខណៈដែលគេកំពុងឈរបំពេញនមស្តារប្រជាអល់ឡោះហ្ន៎នាទីសក្ការៈពិសិដ្ឋ ថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ប្រាប់ដំណឹងល្អអំពីការចាប់កំណើតរបស់យ៉ាស៊ីតយ៉ាដល់អ្នក គេជាអ្នកអះអាងបញ្ជាក់ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ។ ថ្លែងអះអាងបញ្ជាក់ថាយ៉ាស៊ីតយ៉ាស៊ីតនិយាយពិតដោយអ៊ីសាស៊ីត គេនឹងទៅជាអ្នកដឹកនាំផ្ទៃផ្ទៃ មានន័យថា នឹងគ្រប់គ្រងបណ្តាអ្នកស្តាប់បង្គាប់តាមបង្គាប់អល់ឡោះហ្ន៎ ជាបុរសបរិសុទ្ធ ព្រះអង្គនឹងមិនទៅរកនារីទេជាព្រះសាស្តាម្នាក់ក្នុងចំណោមជនដែលប្រកបដោយព្រហ្មចរិយធម៌ ជាពូជពង្សរបស់ព្រះសាស្តាស្លាម ។ ការថ្លែងអះអាងបញ្ជាក់ថាយ៉ាស៊ីតយ៉ាស៊ីតនិយាយពិតដោយអ៊ីសាស៊ីតនោះគឺ៖ មិនមានអ្នកណាក្រៅពីស្លាការីយ៉ាស៊ីតដាក់ជណ្តើរឡើងទៅជួបម៉ារយ៉ាស៊ីតទេ ពេលព្រះអង្គចុះមកវិញ ព្រះអង្គចាក់សោទ្វារក្រៅ ព្រះអង្គបើកប្រឡោះតូចមួយនៅខាងលើទ្វារដើម្បីឲ្យខ្យល់ចេញចូលបាន ។

فَلَمَّا وَجَدَ مَرْيَمَ قَدْ حَبَلَتْ سَاءَهُ ذَلِكَ، وَ قَالَ فِي نَفْسِهِ: مَا كَانَ يَصْعَدُ إِلَى هَذِهِ أَحَدٌ غَيْرِي وَ قَدْ حَبَلْتُ، أَلَا أَنْ فَتَضُخُ فِي بَنِي إِسْرَائِيلَ، لَا يَشْكُونَ أُنِّي أَحْبَبْتُنَّهَا. فَجَاءَ إِلَى امْرَأَتِهِ، فَقَالَ لَهَا ذَلِكَ، فَقَالَتْ: يَا زَكْرِيَّا لَا تَحْفَ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَصْنَعُ بِكَ إِلَّا خَيْرًا،

ពេលព្រះអង្គឃើញម៉ារយ៉ាស៊ីតមានផ្លែពោះ ព្រះអង្គសោកសៅ ហើយនឹកក្នុងចិត្តថា៖ "ពុំមានអ្នកណាក្រៅពីខ្ញុំឡើងទៅជួបនាងទេ ។ តែពេលនោះនាងមានផ្លែពោះ ។ បន្តិចទៀតកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលនឹងដឹងព្រឿងនេះ ពួកគេនឹងសង្ស័យមកលើខ្ញុំ ។" ព្រះអង្គក៏បានទៅប្រាប់មហេសីព្រះអង្គឲ្យដឹងរឿងនេះ ។ មហេសីព្រះអង្គបានថា៖ "កុំខ្លាច ព្រោះអល់ឡោះហ្ន៎ប្រព្រឹត្តល្អចំពោះព្រះអង្គជានិច្ច ។"

وَ اِتْبَنِي بِمَرْيَمَ اَنْظُرِي اِلَيْهَا، وَ اَسْأَلُهَا عَنْ حَالِهَا. فَجَاءَهَا زَكْرِيَّا اِلَى امْرَأَتِهِ، فَكَلِمَ اللهُ مَرْيَمَ مَثْوُونَ الْجَوَابِ عَنِ السُّؤَالِ وَ لَمَّا دَخَلَتْ اِلَى اُخْتِهَا وَ هِيَ الْكَبِيرَى وَ مَرْيَمَ الصُّغْرَى لَمْ تَقُمْ اِلَيْهَا اِمْرَاةً زَكْرِيَّا فَاَذِنَ اللهُ لِيَحْيَى وَ هُوَ فِي بَطْنِ اُمِّهِ فَتَحَسَّنَ بِيَدِهِ - فِي بَطْنِهَا - وَ اَرْزَعَهَا وَ نَادَى اُمُّهُ: تَدْخُلُ اِلَيْكَ سَيِّدَةٌ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، مُشْتَمِلَةٌ عَلٰى سَيِّدِ رِجَالِ الْعَالَمِينَ، فَلَا تَقْوَمِينَ اِلَيْهَا؟! فَانْرَعَجَتْ، وَ قَامَتْ اِلَيْهَا، وَ سَجَدَ يَحْيَى وَ هُوَ فِي بَطْنِ اُمِّهِ لِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 656)

នាំនាង صلوات الله عليها មកជួបខ្ញុំម្ចាស់ៗនឹងសូរនាង صلوات الله عليها ។ " ស្វាការីយ៉ា عليه السلام ក៏បាននាំព្រះនាង صلوات الله عليها មកជួបមហេសីព្រះអង្គ عليه السلام ។ អល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام គ្រប់គ្រាន់ណាស់សម្រាប់ម៉ារយ៉ា عليه السلام ក្នុងការឆ្លើយតបសំណួរ ។ ពេលព្រះនាង صلوات الله عليها ចូលជួបបងស្រីព្រះនាង صلوات الله عليها បងស្រីព្រះនាង صلوات الله عليها ចាស់ជាងព្រះនាង صلوات الله عليها ព្រះនាង صلوات الله عليها ប្អូនគេ ។ មហេសីរបស់ស្វាការីយ៉ា عليه السلام មិនងើបឈរទេដើម្បីគំនាប់ព្រះនាង صلوات الله عليها ។ អល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام បានអនុញ្ញាតឲ្យយ៉ាស្មីន عليه السلام ដែលនៅក្នុងផ្ទៃមាតាព្រះអង្គ عليه السلام នោះ (គឺនៅក្នុងផ្ទៃមហេសីរបស់ស្វាការីយ៉ា عليه السلام) កម្រើកដៃ រំខានមាតាព្រះអង្គ عليه السلام ហើយប្រាប់ថា៖ "ព្រះអគ្គនាយិកា صلوات الله عليها របស់អស់ស្រ្តីក្នុងលោកយាងចូលមកហើយ ដោយទ្រង់ព្រះគភ៌ព្រះអគ្គនាយិកា صلوات الله عليها របស់មនុស្សក្នុងលោកផង ព្រះមាតាមិនងើបឡើងគោរពព្រះនាង صلوات الله عليها ទេ?" ព្រះនាង (គឺមហេសីរបស់ស្វាការីយ៉ា عليه السلام) បានងើបឡើងយ៉ាស្មីន عليه السلام បានក្រាបប្រណិប័តន៍ព្រះមាតា صلوات الله عليها របស់អ៊ីសា عليه السلام បឺន ម៉ារយ៉ា عليه السلام នៅក្នុងផ្ទៃមាតាព្រះអង្គ عليه السلام ។ " (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام) 374:2)

ابن بابويه: قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِلِيُّوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الرَّيَّانِ بْنِ شَيْبٍ، قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي أَوَّلِ يَوْمٍ مِنَ الْمُحَرَّمِ. فَقَالَ لِي: «يَا ابْنَ شَيْبٍ، أَمَا صَاحِبٌ أَنْتَ؟» فَقُلْتُ: لَا. فَقَالَ: «هَذَا الْيَوْمَ الَّذِي دَعَا فِيهِ زَكْرِيَّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) رَبَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ، فَقَالَ: " رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ " فَاسْتَجَابَ اللهُ لَهُ وَ أَمَرَ الْمَلَائِكَةَ، فَوَدَّتْ زَكْرِيَّا: " وَ هُوَ فَاتِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللهُ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَى " فَصَمَّ صَامَ هَذَا الْيَوْمِ ثُمَّ دَعَا اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ، اسْتَجَابَ لَهُ كَمَا اسْتَجَابَ لَزَكْرِيَّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 299 / 58:1)**

[...] អាស៊ី-រីយ៉ាន បឺន ស្វាបឺប បានតំណាលថាខ្ញុំបានមកជួបអាស៊ី-រីយ៉ា صلوات الله عليها ថ្ងៃទីមួយខែមហារាម ព្រះអង្គ عليه السلام បានសួរខ្ញុំថា៖ «បឺន ស្វាបឺបអើយ លោកកាន់សីលត្រណាមអាហារទេ?» ខ្ញុំបានទូលថា៖ «ទេក្រាបទូល ។» ព្រះអង្គ صلوات الله عليها មានវចនៈថា៖ «នេះគឺថ្ងៃដែលស្វាការីយ៉ា عليه السلام បានបូងស្ទង់ព្រះម្ចាស់ عليه السلام ព្រះអង្គ عليه السلام ថា៖ [៣:៣៨] "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះមេត្តាព្រះរាជទាន មកពីព្រះអង្គ ឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនូវបណ្តាកូនចៅល្អ ។ ព្រះអង្គទ្រង់សវនាការការបូងស្ទង់ ។" អល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام ក៏បានឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام សមបំណងហើយបានបញ្ជាអស់ទេវតា ។ អស់ទេវតាក៏បានហៅថា៖ "ស្វាការីយ៉ា عليه السلام អើយ [៣:៣៩] ខណៈដែលគេកំពុងឈរបំពេញនមស្តារ[ប្រជាអល់ឡោះហ្គ័រ]នាទីសក្ការៈពិសិដ្ឋ ថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រប្រាប់ដំណឹង[ល្អអំពីការចាប់កំណើតរបស់]យ៉ាស្មីន عليه السلام ដល់អ្នក ។" ដូច្នេះអ្នកណាកាន់សីលត្រណាមអាហារថ្ងៃនេះហើយបូងស្ទង់អល់ឡោះហ្គ័រ عليه السلام គេនឹងឆ្លើយតបអ្នកនោះដូចគេបានឆ្លើយតបស្វាការីយ៉ា عليه السلام ដែរ ។» (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1: 299/58)

أَبُو عَلِيٍّ الطَّبْرَسِيُّ: قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَعْنَى الْآيَةِ اصْطَفَاكَ مِنْ ذُرِّيَّةِ الْأَنْبِيَاءِ، وَ طَهَّرَكَ مِنَ السَّفَاحِ، وَ اصْطَفَاكَ لِوِلَادَةِ عِيسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مِنْ غَيْرِ فَحْلٍ... " وَ اصْطَفَاكَ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ " أَي عَلَى نِسَاءِ عَالَمِي زَمَانِكَ لِأَنَّ فَاطِمَةَ بِنْتُ رَسُولِ اللهِ

(صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهَا وَ عَلَى أَبِيهَا وَ بَعْلِهَا وَ بَنِيهَا) سَيِّدَةُ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ. (مجمع البيان 2:746)**

អាហូ អាឡី អាឡ-ត្ថី បានស៊ីបានតំណាលថាអាហូ យ៉ាក្នុងហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «អត្ថន័យរបស់អាឡាស្កា
[៣:៤២] បានជ្រើសរើសនាង គឺ ក្នុងពូជពង្សរបស់ព្រះសាស្តា^{عليه السلام} បានជម្រះបន្ទុកនាង ឲ្យជ្រះស្អាតពី
ជម្ងឺ បានជ្រើសរើសនាង ដើម្បីឲ្យកំណើតដល់អ៊ីសា^{عليه السلام} ដោយគ្មានស្វាមី ។ បានជ្រើសរើសនាងលើ
បណ្តានារីក្នុងលោក ពោលគឺ លើអស់នារីក្នុងសម័យព្រះនាង^{عليها السلام} ព្រោះសែយីដ្ឋាស្កាស្កា^{عليها السلام} ព្រះ
រាជបុត្រីរបស់វិស្វលុលឡោះហ្វី^{عليه السلام} (សូមសិរិស្វស្តីកើតមានដល់ព្រះនាង^{عليها السلام} ដល់ព្រះបិតា^{عليه السلام} ព្រះនាង
ដល់ព្រះស្វាមី^{عليها السلام} ព្រះនាង^{عليها السلام} និងដល់ព្រះរាជបុត្រ^{عليه السلام} ទាំងពីររបស់ព្រះនាង^{عليها السلام}) ជាព្រះ
អគ្គនាយិកា^{عليها السلام} របស់អស់នារីក្នុងលោកទាំងពួង ។» (1/107) (معاني الأخبار: 9680-9689)

ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ زَيْدٍ بْنُ جَعْفَرِ الْأَمْدَابِيِّ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ
سِنَانٍ، عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَحْبَبْتَنِي عَنْ قَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ فِي فَاطِمَةَ:
«إِنَّهَا سَيِّدَةُ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ» أَمْ هِيَ سَيِّدَةُ نِسَاءِ عَالَمِهَا؟ قَالَ: «ذَلِكَ لِمَزَيْمٍ كَانَتْ سَيِّدَةَ نِسَاءِ عَالَمِهَا، وَ فَاطِمَةُ سَيِّدَةُ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ
مِنَ الْأَوْلِيَاءِ وَ الْآخِرِينَ». (معاني الأخبار: 1/107)**

[...] អាឡ-មូហ្វាដ្ឋដល់ ប៊ិន អ៊ីម៉ារបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាហូ អាឡ-ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ «សូមព្រះ
អង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ពន្យល់ទូលបង្គំនូវសម្តីព្រះសាស្តា^{عليه السلام} ដែលថា៖ "ព្រះនាង^{عليها السلام} ជាព្រះរាជអគ្គនាយិកា^{عليها السلام} របស់
អស់នារីក្នុងលោកទាំងពួង ។" តើព្រះនាង^{عليها السلام} ជាព្រះរាជអគ្គនាយិកា^{عليها السلام} របស់អស់នារីក្នុងលោកព្រះ
នាង (គឺក្នុងសម័យរបស់ព្រះនាង^{عليها السلام}) ឬ ?» ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «នេះគឺម៉ារយ៉ា^{عليها السلام} ព្រះនាង^{عليها السلام}
ជាព្រះអគ្គនាយិកា^{عليها السلام} របស់អស់នារីក្នុងសម័យព្រះនាង^{عليها السلام} ។ រីឯសែយីដ្ឋាស្កាស្កា^{عليها السلام} វិញ ព្រះ
នាងជាព្រះរាជអគ្គនាយិកា^{عليها السلام} របស់អស់នារីក្នុងលោកទាំងពួង (គឺក្នុងសម័យទាំងអស់) ទាំងអ្នកមុនៗ
ទាំងអ្នកក្រោយៗ ។» (1 / 107) (معاني الأخبار: 1 / 107)

ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ السِّنَانِيِّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْكُوَيْطِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَهْلُ بْنُ زَيْدٍ،
عَنْ عَبْدِ الْعَظِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا الْحُسَيْنِ عَلِيَّ بْنَ مُحَمَّدٍ الْعَسْكَرِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «مَعْنَى الرَّجِيمِ أَنَّهُ مَرْجُومٌ
بِاللَّعْنِ، مَطْرُودٌ مِنْ مَوَاضِعِ الْخَيْرِ، لَا يَذْكُرُهُ مُؤْمِنٌ إِلَّا لَعْنَهُ، وَ إِنَّ فِي عِلْمِ اللَّهِ السَّابِقِ أَنَّهُ إِذَا خَرَجَ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَا يَبْقَى مُؤْمِنٌ فِي
زَمَانِهِ إِلَّا رَجَمَهُ بِالْحِجَارَةِ، كَمَا كَانَ قَبْلَ ذَلِكَ مَرْجُوماً بِاللَّعْنِ». (معاني الأخبار: 1/139)**

[...] អាឡ-ខុល អាស្ត្រីម ប៊ិន អាឡ-ខុលឡោះហ្វី អាឡ-ហ្វាសានីបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាហូ អាឡ-
ហ្វាសាន់ អាឡី ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដ្ឋ អាឡ-អាស្ការី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «ន័យរបស់ [៣:៣៦] ដែលគេចោល
គឺ គេចោលវិស្វត្រូវ^{عليه السلام} ដោយដាក់បណ្តាសាវា^{عليه السلام} បន្ទាត់វា^{عليه السلام} ចោលពីកន្លែងល្អ ។ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាមិន
និយាយអ្វីអំពីវា^{عليه السلام} ក្រៅពីដាក់បណ្តាសាវា^{عليه السلام} ទេ ។ អល់ឡោះហ្វី^{عليه السلام} បានឲ្យដឹងជាមុនហើយថាពេលអាឡ-
ក្តីអ៊ីម^{صلوات الله عليه والسلام} ងើបឡើង បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាទាំងអស់ គ្មានសល់ម្នាក់ នឹងចោលវា^{عليه السلام} ដោយដុំថ្ម ដូចវា^{عليه السلام} ត្រូវ
គេចោលដោយបណ្តាសាកាលពីដើមដែរ ។» (1 / 139) (معاني الأخبار: 1 / 139)

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ إِسْمَاعِيلَ الْجُعْفِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: قَالَ: «إِنَّ امْرَأَةَ عِمْرَانَ لَمَّا نَذَرَتْ مَا فِي بَطْنِهَا مُحَرَّرًا - قَالَ - وَ

المَحْرُورَ لِلْمَسْجِدِ إِذَا وَضَعْتَهُ دَخَلَ الْمَسْجِدَ فَلَمْ يَخْرُجْ أَبَدًا، فَلَمَّا وَلَدَتْ مَرْيَمَ قَالَتْ: "رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَ لَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ وَ إِنِّي أَعِيدُهَا بِكَ وَ ذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ" فَسَاهَمَ عَلَيْهَا النَّبِيُّونَ فَأَصَابَ الْفُرْعَةَ زَكَرِيَّا، وَ هُوَ رَوْحٌ أُخْتِهَا، وَ كَفَّلَهَا وَ أَدْخَلَهَا الْمَسْجِدَ،

អាឡ-អ៊ីមរ៉ាស្ត្រីបានតំណាលតមកពីអ៊ីសម៉ាអ៊ីល អាឡ-យូសូហ្វ តមកពីអាច្វី យ៉ាកុប្យា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមាន រចនៈថា៖ «ព្រះមហេសីរបស់អ៊ីមរ៉ាន^{عليه السلام} កាលព្រះនាងបានសច្ចាថាអ្វីដែលនៅក្នុងផ្ទះព្រះនាងនោះ ព្រះនាងសូមចាត់ទុកជាតង្វាយថ្វាយឲ្យទៅម៉ាស់យ៉ូដូ ពេលកើតមក ហើយនឹងនៅក្នុងម៉ាស់យ៉ូដូមិន ចេញក្រៅជាដាច់ខាត ។ ដូច្នោះពេលម៉ារយ៉ា^{عليها السلام}ប្រសូតមក ព្រះនាង (គឺមាតារបស់ម៉ារយ៉ា^{عليها السلام}) បាន ទូលថា៖ [៣:៣៦] នាងបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំម្ចាស់អើយ ខ្ញុំម្ចាស់បានសម្រាលកូនស្រី ។" អល់ឡោះហ្វា^{عليه السلام}ទ្រង់ញាណជាងគេថានាងបានប្រសូតអ្វី ហើយទ្រង់ញាណនូវមុខងារដែលកូនប្រុស [អាចបំពេញបាននៅឯទីសក្ការៈពិសិដ្ឋ] មិនដូចមុខងាររបស់កូនស្រីទេ ។ "ខ្ញុំម្ចាស់បានដាក់ឈ្មោះគេ ថាម៉ារយ៉ា ។ ខ្ញុំម្ចាស់ប្រគល់គេព្រមទាំងបណ្តាកូនចៅរបស់គេ ក្រោមការបីបាច់រក្សារបស់ព្រះអង្គទាំង ស្រុង ឲ្យផុតពីស្មៃតួនដែលគេចោល ។" ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ^{عليهم السلام}បានចាប់ឆ្នោត ។ ស្វាការីយ៉ា^{عليه السلام} ជាប់ឆ្នោត ហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ជាស្វាមីរបស់បងស្រីរបស់ព្រះនាង^{عليها السلام} (គឺម៉ារយ៉ា^{عليها السلام}) ព្រះអង្គ^{عليه السلام}ជា អាណាព្យាបាលរបស់ព្រះនាង^{عليها السلام} ហើយបាននាំព្រះនាង^{عليها السلام}ចូលទៅក្នុងម៉ាស់យ៉ូដូ ។

فَلَمَّا بَلَغَتْ مَا تَنبَغُ النِّسَاءِ مِنَ الطَّمْثِ وَ كَانَتْ أَجْمَلَ النِّسَاءِ، فَكَانَتْ تُصَلِّي فَيُضِيءُ الْمِحْرَابُ لِنُورِهَا، فَدَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا فَإِذَا عِنْدَهَا فَآكِهَةُ الشِّتَاءِ فِي الصَّيْفِ، وَ فَآكِهَةُ الصَّيْفِ فِي الشِّتَاءِ، فَقَالَ: "أَلَيْ لِكَ هَذَا قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ" فَهُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ، قَالَ: "إِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي" إِلَى مَا ذَكَرَ اللَّهُ مِنْ قِصَّةِ يَحْيَىٰ وَ زَكَرِيَّا». (تفسير العياشي 1/36 : 1)**

ពេលព្រះនាង^{عليها السلام}គ្រប់រយ ព្រះនាង^{عليها السلام}ជានារីដែលមានសម្រស់លើសអស់នារី ។ ពេលព្រះនាង^{عليها السلام} ស្នំឡាតុកនៃស្នំឡាតុក្តីដោយសារពន្លឺព្រះនាង^{عليها السلام} ។ ស្វាការីយ៉ា^{عليه السلام}បានទៅជួបព្រះនាង^{عليها السلام} ឃើញ មានផ្លែឈើរដូវត្រជាក់ក្នុងរដូវក្តៅ ផ្លែឈើរដូវក្តៅក្នុងរដូវត្រជាក់ ។ ព្រះអង្គ^{عليه السلام}មានរចនៈថា៖ [៣:៣៧] "ម៉ារយ៉ាអើយ តើបានរបស់ទាំងនេះមកពីណា ?" នាងបានឆ្លើយថា៖ "វាមកពីអល់ឡោះហ្វា ។" ត្រង់នេះឯងដែលស្វាការីយ៉ា^{عليه السلام}បានទូលថា៖ [១៩:៥] ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំព្រួយបារម្ភអំពីសាច់ញាតិទូល ព្រះបង្គំជាខ្ញុំ អត់ពីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទៅ រហូតដល់អល់ឡោះហ្វា^{عليه السلام}ចែងអំពីប្រវត្តិរបស់យ៉ាស៊ូប្យា^{عليه السلام}និង ស្វាការីយ៉ា^{عليه السلام} ។» (36 / 170 : 1) (تفسير العياشي 1)

عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: سَمِعْتُهُ يَقُولُ: «أَوْحَى اللَّهُ إِلَى عِمْرَانَ: أَيُّ وَاهِبٍ لَكَ ذَكَرًا مُبَارَكًا يُبْرَى الْأَكْمَةَ وَ الْأَبْرَصَ، وَ يُحْيِي الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ، وَ رَسُولًا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ، فَأَحْبَبَ بِدَلِّكَ أَمْرًا نَهَى حَتَّى، فَحَمَلَتْ فَوَضَعَتْ مَرْيَمَ قَالَتْ "رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ" وَ الْأُنْثَىٰ لَا تَكُونُ رَسُولًا. فَقَالَ لَهَا عِمْرَانُ: إِنَّهُ ذَكَرٌ يَكُونُ مِنْهَا نَبِيًّا. فَلَمَّا رَأَتْ ذَلِكَ قَالَتْ مَا قَالَتْ، فَقَالَ اللَّهُ وَ قَوْلُهُ الْحَقُّ: "وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ"».

យ៉ាបៀរបានតំណាលតមកពីអាច្វី យ៉ាកុប្យា^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានឮព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនៈថាអល់ឡោះហ្វា^{عليه السلام} បានបើកឲ្យអ៊ីមរ៉ាន^{عليه السلام} ដឹងថា៖ «អញ^{عليه السلام}នឹងប្រទានឲ្យអ្នក^{عليه السلام}នូវបុរសស័ក្តិសិទ្ធិម្នាក់ដែលនឹងព្យាបាល មនុស្សខ្វាក់ភ្នែកនិងមនុស្សកើតឃ្នងឲ្យជាសះស្បើយ ធ្វើឲ្យអ្នកស្លាប់រស់វិញបានអាស្រ័យការ

អនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ហើយជាវិស្វលោករបស់កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីល ។» ព្រះអង្គបានប្រាប់
 ហ្វាណាស្កូ មហេសីព្រះអង្គ ឲ្យដឹងរឿងនេះ ។ ពេលព្រះនាងបានប្រសូតម៉ារយ៉ាមក ព្រះនាង
 បានទូលថា៖ [៣:៣៦] "ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំម្ចាស់អើយ ខ្ញុំម្ចាស់បានសម្រាលកូនស្រី ។" កូនស្រីមិនអាចទៅជា
 វិស្វលោកបានទេ ។ អ៊ីមរ៉នបានប្រាប់ព្រះនាងថាកូនប្រុសរបស់ព្រះនាងនឹងទៅជាសាស្តា ។
 ពេលព្រះនាងបានឃើញដូច្នោះ ព្រះនាងបានថាអ្វីដែលព្រះនាងបានថានោះ ។ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្ន៎
 មានព្រះបន្ទូល ហើយព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ជាព្រះបន្ទូលសច្ចៈ ថា៖ [៣:៣៦] អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណ
 ជាងគេថានាងបានប្រសូតអ្វី ។

فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «فَكَانَ ذَلِكَ عَيْسَى بْنِ مَرْيَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَإِنْ فُلْنَا لَكُمْ: إِنَّ الْأَمْرَ يَكُونُ فِي أَحَدِنَا، فَكَانَ فِي ابْنِهِ،
 أَوْ ابْنِ ابْنِهِ، أَوْ ابْنِ ابْنِ ابْنِهِ، فَقَدْ كَانَ فِيهِ، فَلَا تُنْكِرُوا ذَلِكَ». (تفسير العياشي 1/39: 1)**

អាឡី យ៉ាក្កុហ្វារ មានវចនៈថា៖ «នោះគឺអ៊ីសា ប៊ិន ម៉ារយ៉ាម ។ ដូច្នោះពេលយើងបាន
 ប្រាប់លោកឲ្យដឹងអ្វីទាំងអស់នេះ រឿងនោះ (គឺអាឡី-ក្នុងអ៊ីមរ៉ន) នឹងកើតឡើងពីយើងម្នាក់ អាច
 កើតមកពីបុត្រ ឬពីបុត្ររបស់បុត្រ ឬពីបុត្ររបស់បុត្រ ឬពីបុត្ររបស់បុត្រ ឬពីបុត្ររបស់បុត្រ ឬពីបុត្ររបស់បុត្រ
 ឬពីបុត្ររបស់បុត្រ ។ ដូច្នោះចូរកុំបដិសេធរឿងនេះ ។» (39 / 171 : 1) (تفسير العياشي)

عَنْ سَيْفٍ، عَنْ جَمٍّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «إِنَّ فَاطِمَةَ (عَلَيْهَا السَّلَامُ) صَمِنَتْ لِعَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَمَلَ الْبَيْتِ وَ
 الْعَجِينَ وَ الْحُبْزَ وَ قَمَّ الْبَيْتِ، وَ ضَمِنَ لَهَا عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مَا كَانَ خَلْفَ الْبَابِ نَقْلَ الْحَطَبِ، وَ أَنْ يَجِيءَ بِالطَّعَامِ، فَقَالَ لَهَا يَوْمًا:
 يَا فَاطِمَةُ، هَلْ عِنْدَكَ شَيْءٌ؟ قَالَتْ: لَا، وَ الَّذِي عَظَّمَ حَقَّكَ، مَا كَانَ عِنْدَنَا مُنْذُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ شَيْءٌ نَقْرِيكَ بِهِ. قَالَ: أَمْ فَلَا أَخْبَرْتَنِي؟
 قَالَتْ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ نَهَيْتَنِي أَنْ أَسْأَلَكَ شَيْئًا، فَقَالَ: لَا تَسْأَلِي ابْنَ عَمِّكَ شَيْئًا، إِنْ جَاءَكَ بِشَيْءٍ عَفْوًا، وَ إِلَّا
 فَلَا تَسْأَلِيهِ».

សែហ្វបានតំណាលតមកពីណាយ៉ា តមកពីអាឡី យ៉ាក្កុហ្វារ ដែលមានវចនៈថា៖ «ហ្វាទីម៉ាស្កូ ក្នុង
 ទទួលការខុសត្រូវចំពោះអាលី ក្នុងកិច្ចការផ្ទះ ក្នុងថវិកានិងអាហារ និងការសម្អាតផ្ទះ ។ អាលី
 ទទួលការខុសត្រូវចំពោះហ្វាទីម៉ាស្កូ ក្នុងការគាំទ្រព្រះនាង រៀងក្រៅផ្ទះ រកខុសនិងផ្តល់នូវ
 ស្បៀង ។ ថ្ងៃមួយព្រះអង្គ បានសួរព្រះនាងថា៖ «ហ្វាទីម៉ាស្កូ អើយ តើមានសល់អ្វីទេ ?» ព្រះ
 នាងបានទូលថា៖ «អត់មានទេ ។ សូមសួរចំពោះព្រះដែលលើកតម្កើងសិទ្ធិព្រះអង្គ យើង
 អស់តាំងពីបីថ្ងៃមកហើយ យើងមិនអាចប្រាប់ព្រះអង្គបាន ។» ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖
 «ហេតុអ្វីមិនប្រាប់ខ្ញុំ ?» ព្រះនាង មានវចនៈថា៖ «វិស្វលោក បានហាមខ្ញុំម្ចាស់ បានហាមខ្ញុំម្ចាស់
 ប្រាប់ព្រះអង្គ ថា៖ "កុំសូមអ្វីពីបងប្អូនដ៏ជូនមួយ ។ បើគេ នាំអ្វីមកឲ្យកូន ។ បើគេ នាំអ្វីមកឲ្យកូន
 ចូរទទួលយកចុះ ពុំនោះទេ កុំសូមអ្វីពីគេ ។"»

قَالَ: «فَخَرَجَ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ) فَلَقِيَ رَجُلًا فَاسْتَفْرَضَ مِنْهُ دِينَارًا، ثُمَّ أَقْبَلَ بِهِ وَ قَدْ أُمْسَى، فَلَقِيَ الْمِقْدَادَ بْنَ الْأَسْوَدِ، فَقَالَ لِلْمِقْدَادِ:
 مَا أَخْرَجَكَ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ؟ قَالَ: الْجُوعُ، وَ الَّذِي عَظَّمَ حَقَّكَ، يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ -

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (គឺអាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ «ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានចេញទៅក្រៅ បានជួបបុរសម្នាក់ ហើយបានសូមខ្ចីប្រាក់គាត់មួយខ្ចីណាវ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានត្រឡប់មកវិញ បានជួប អាល់-មិក្វដាដូ ប៊ិន អាល់-អាស័រ៉ាដូ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសួរមិក្វដាដូថា៖ "ម្តេចលោកមកពេលនេះ ?" លោកបានទូលថា៖ "ព្រោះតែឃ្លាន ។ សូមស្ស្រងចំពោះព្រះ عَلَيْهِ السَّلَامُ ដែលលើកតម្កើងព្រះរាជសិទ្ធិព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام អឺយ ។"»

قَالَ: قُلْتُ لِأَيِّ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): وَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ آتَيْهِ وَسَلَّمَ) - قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فَهُوَ أَخْرَجَنِي وَ قَدْ اسْتَفْرَضْتُ دِينَارًا وَ سَأَوْتُكَ بِهِ فَدَفَعَهُ إِلَيَّ فَأَقْبَلَ فَوَجَدَ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ آتَيْهِ وَسَلَّمَ) فَاطِمَةُ تُصَلِّي وَ بَيْنَهُمَا شَيْءٌ مُعْطَى، فَلَمَّا فَرَعَتْ أَحْضَرَتْ ذَلِكَ الشَّيْءَ فَإِذَا جَفْنَةٌ مِنْ خَبْزٍ وَ لَحْمٍ قَالَ: يَا فَاطِمَةُ، أُنِّي لِكَ هَذَا؟ قَالَتْ: "هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ".

លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) បានថ្លែងថាខ្ញុំបានសួរអាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ «រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះជន្ម ?» ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះជន្ម ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (គឺអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នឹងចាយវាយវា ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានខ្ចីគេ តែខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ចង់ឲ្យប្រាក់នេះទៅលោកវិញ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ក៏បានឲ្យប្រាក់នោះទៅលោក ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានត្រឡប់ទៅវិញ បានឃើញរស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام កំពុងអង្គុយ ឃើញហ្វាទ្វីម៉ាស្ក صلوات الله عليه والسلام កំពុងស្លៀកស្លាត់ ហើយចន្លោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទាំងពីរឃើញមានអ្វីមួយគ្រប ។ ពេលព្រះនាង صلوات الله عليه والسلام រួចរាល់ហើយ ព្រះនាង صلوات الله عليه والسلام បានបង្ហាញវា ។ នោះគឺនំបាំងមួយបាននិងសាច់ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ហ្វាទ្វីម៉ាស្ក صلوات الله عليه والسلام អឺយ នេះគឺរបស់ព្រះនាង صلوات الله عليه والسلام ឬ ?" ព្រះនាង صلوات الله عليه والسلام បានទូលថា៖ "[៣:៣៧] "វាមកពីអល់ឡោះហ្ន៎ ។ អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបំណងប្រទានឲ្យអ្នកណាស្រេចតែលើព្រះអង្គដោយឥតគណនា ។"

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ آتَيْهِ وَسَلَّمَ): أ لَا أَحَدِيكَ بِمَمْلَكٍ وَ مِثْلَهَا؟ قَالَ: بَلَى، قَالَ: مِثْلُ زَكْرِيَّا إِذْ دَخَلَ عَلَى مَرْيَمَ الْمَخْرَابِ فَوَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا "قَالَ يَا مَرْيَمُ أُنِّي لِكَ هَذَا فَأَلْتِ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ" فَأَكَلُوا مِنْهَا شَهْرًا، وَ هِيَ الْجَفْنَةُ الَّتِي يَأْكُلُ مِنْهَا الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ هِيَ عِنْدَنَا». (تفسير العياشي 1/ 171 : 41)**

រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អាចនិយាយប្រាប់អ្នក صلوات الله عليه والسلام រឿងមួយស្រដៀងនេះបានទេ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះវចនៈថា៖ "តួយ៉ាងគឺស្វាការីយ៉ា صلوات الله عليه والسلام កាលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានមកជួបម៉ារយ៉ា صلوات الله عليه والسلام នៅឯកន្លែងស្លៀកស្លាត់ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានឃើញព្រះនាង صلوات الله عليه والسلام មានគ្រឿងបរិភោគ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ [៣:៣៧] "ម៉ារយ៉ាអឺយ តើបានរបស់ទាំងនេះមកពីណា ?" នាងបានឆ្លើយថា៖ "វាមកពីអល់ឡោះហ្ន៎ ។ អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបំណងប្រទានឲ្យអ្នកណាស្រេចតែលើព្រះអង្គដោយឥតគណនា ។" ទាំងអស់គ្នាក៏បានបរិភោគគ្រឿងបរិភោគទាំងនេះអស់មួយខែ ។ នេះគឺចំណីមួយបានដែលអាល់-ក្លីអ៊ីម صلوات الله عليه والسلام នឹងបរិភោគ ហើយវានៅឯយើង عليهم السلام (ជារបស់យើង ?) ។"» (1/ 171 : 41) (تفسير العياشي 1/ 171 : 41)

៤៣. ម៉ារយ៉ាអើយ ចូរស្តាប់បង្គាប់ព្រះម្ចាស់នាង ចូរនាងក្រាបប្រណិប័តន៍និងបង្ហោនកាយជាមួយ
បណ្តាអ្នកបង្ហោនកាយ[ចំពោះព្រះអង្គ] ។"

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلقُونَ أَقْلَامَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ
لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٣﴾

៤៤. [សាស្តាអើយ] ទាំងនេះជាដំណឹងទាក់ទងនឹងអទិស្សមានភាព (គឺអាថ៌កំបាំងដែលពុំអាចដឹង
បានដោយវិញ្ញាណ) ដែលយើងបើកឲ្យអ្នក (មូហ្វាម៉ាដូ) ដឹង ។ អ្នកពុំបាននៅជិតពួកគេទេកាល
ពួកគេបានចោលប៉ាកកាពួកគេដើម្បីសម្រេចថាអ្នកណាជាអាណាព្យាបាលរបស់ម៉ារយ៉ា ហើយ
អ្នកក៏ពុំបាននៅជិតពួកគេទេដែរកាលពួកគេវិវាទគ្នា ។

អធិប្បាយអយ៉ាសុំ ៤៣-៤៤

ابْنُ أَبِي عَمْرٍو: قَالَ: رُوِيَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «أَوَّلُ مَنْ سُوهِمَ عَلَيْهِ مَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: " وَ مَا
كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلقُونَ أَقْلَامَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ" وَ السَّهَامُ سِنَّةٌ». (الخصال: 156 / 198)**

អ៊ីបនូ បាចូរវែហ្វបានតំណាលថាគេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីអាចូ យ៉ាកូហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមាន
វចនៈថា៖ «ពួកគេបានចាប់ឆ្នោតយកម៉ារយ៉ា^{عليها السلام} រាជបុត្រីរបស់អ៊ីមរ៉ន^{عليه السلام} ។ នេះគឺព្រះបន្ទូល
អល់ឡោះហ្វ្រា^{عز وجل} [៣:៤៤] អ្នកពុំបាននៅជិតពួកគេទេកាលពួកគេបានចោលប៉ាកកាពួកគេដើម្បីសម្រេច
ថាអ្នកណាជាអាណាព្យាបាលរបស់ម៉ារយ៉ា ព្រូញពួកគេមានប្រាំមួយ (គឺព្រូញឆ្នោត) ។»

(الخصال: 156 / 198)

إِذْ قَالَتِ الْمَلَأِكَةُ يَمْرَيْمُ إِنَّ اللَّهَ يَبْشُرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾

៤៥. កាលបណ្តាទេវតាបានថ្លែងថា៖ "ម៉ារយ៉ាអើយ អល់ឡោះហ្វ្រាប្រាប់ដំណឹងនាងអំពីព្រះរាជសព្ទ
របស់ព្រះអង្គ [ថានាងនឹងបានទទួលដំណឹងល្អអំពីការចាប់កំណើតរបស់ទារកម្នាក់] គេមាន
នាមថាអាល់-ម៉ាស៊ី:ហ្វ្រា អ៊ីសា បុត្ររបស់ម៉ារយ៉ា ។ គេជាបុរសថ្មីថ្មើង [មានរូបឆោមនិងល្បី
ល្បាញ] ក្នុងលោកនេះនិងលោកមុខ ហើយគេជាម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកជំនិត[របស់
អល់ឡោះហ្វ្រា] ។

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾

៤៦. គេនឹងនិយាយរកមនុស្សពេលនៅក្នុងអង្រឹងនិងពេលពេញវ័យ គេនឹង[នឹងទៅ]ជាជនម្នាក់ក្នុង
ចំណោមជនដែលប្រកបដោយព្រហ្មចរិយធម៌ (អ្នកប្រព្រឹត្តិធម៌ដ៏ប្រសើរ) ។"

قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ وَكُن فَيَكُونُ ﴿٤٧﴾

៤៧. នាងបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ តើខ្ញុំម្ចាស់នឹងមានកូនបានដូចម្តេចទៅ បើពុំមានបុរសណា បានប៉ះពាល់ខ្ញុំម្ចាស់ឡើយនោះ?" ព្រះអង្គមានព្រះតម្រាស់ថា៖ "ដូច្នោះឯង។ អល់ឡោះហ្ន៎ បង្កើតអ្វីស្រេចតែព្រះអង្គ។ ពេលណាព្រះអង្គសម្រេចអ្វីមួយ ព្រះអង្គគ្រាន់តែត្រាស់ថា៖ "ចូរ កើតឡើង"។ អ្វីនោះក៏កើតឡើងភ្លាម" ។

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالَّتَّوْرَةَ وَالْإِنجِيلَ ﴿٤٨﴾

៤៨. ព្រះអង្គនឹងបង្រៀនគេឲ្យចេះដឹងព្រះគម្ពីរ ប្រាជ្ញាញាណ ព្រះគម្ពីរតៅវិគ និងព្រះគម្ពីរអ៊ុនយ៉ូល

وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطَّيْرِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾

៤៩. [ព្រះអង្គបានជ្រើសរើសគេ]ជាសាស្ត្រាសម្រាប់បណ្តាកូនចៅអ៊ីសរ៉េអ៊ីល [គេបានផ្ញើប្រាប់ពួកគេ ថា៖] "ខ្ញុំមករកអស់លោកជាមួយសញ្ញាមួយរបស់ព្រះម្ចាស់អស់លោក។ ខ្ញុំនឹងសួររូបសត្វ ស្លាបពីដីឥដ្ឋ ហើយខ្ញុំនឹងផ្តុំទៅលើរូបសត្វនោះ អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ រូប សត្វស្លាបនោះនឹងទៅជាសត្វស្លាបមានជីវិត។ ខ្ញុំនឹងព្យាបាលមនុស្សខ្វាក់ភ្នែកនិងមនុស្សកើត ឃ្មងឲ្យជា ខ្ញុំនឹងធ្វើឲ្យមនុស្សស្លាប់រស់ឡើងវិញ អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎។ ខ្ញុំ នឹងប្រាប់អស់លោកនូវអ្វីដែលអស់លោកបរិភោគ និងអ្វីដែលអស់លោកទុកនៅក្នុងផ្ទះអស់ លោក។ នៅក្នុងនេះមាននូវសញ្ញាមួយសម្រាប់អស់លោក បើអស់លោកជាអ្នកមានសទ្ធា មែន។

وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَإِلَّا جَلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿٥٠﴾

៥០. [ខ្ញុំមក]ដើម្បីអះអាងថាពិតបន្ថែមពីលើអ្វីដែលមានកាលពីមុនខ្ញុំហើយ គឺគម្ពីរតៅវិគ និងដើម្បី ប្រកាសអនុញ្ញាតឲ្យអស់លោក (គឺលែងហាមឃាត់ទៀត) មួយចំណែកដែលត្រូវបានហាមកាល ពីមុននោះ។ ខ្ញុំមករកអស់លោកជាមួយសញ្ញាមួយរបស់ព្រះម្ចាស់អស់លោក។ ដូច្នោះចូរអស់ លោកខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្ន៎ ចូរតាមខ្ញុំ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៩-៥០

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْهَمْدَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنِي جَعْفَرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: حَدَّثَنِي كَثِيرُ بْنُ عَيَّاشٍ، عَنْ زِيَادِ بْنِ

الْمُنْدِرِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَ أَنْتُمْ كَمَا تَأْكُلُونَ وَ مَا تَدْخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ". قَالَ: «فَإِنَّ عَيْسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) كَانَ يَقُولُ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ: إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ "أَتَى أَخْلَقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَ أُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَ الْأَبْرَصَ" الْأَكْمَهُ هُوَ الْأَعْمَى، قَالُوا: مَا نَرَى الَّذِي تَصْنَعُ إِلَّا سِحْرًا فَأَرْنَا آيَةً نَعْلَمُ أَنَّكَ صَادِقٌ؟

[...] ស៊ីយ៉ាដូ ប៊ិន អាល-មុនស្វា អាឡិ អាល-យ៉ាវដូបានតំណាលតមកពីអាឡិ យ៉ាក្កហ្វា មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [៣:៤៩] ខ្ញុំនឹងប្រាប់អស់លោកនូវអ្វីដែលអស់លោកបរិភោគនិងអ្វីដែលអស់លោកទុកនៅក្នុងផ្ទះអស់លោក ថា៖ «អ៊ីសា ^{عليه السلام} បានប្រាប់កូនចៅ អ៊ីសរីអ៊ីលថា៖ "ខ្ញុំ ^{عليه السلام} ជាសាស្ត្រាបស្សនៈអស់ឡោះហ្ន៎សម្រាប់អស់លោក [៣:៤៩] ខ្ញុំនឹងសូន្យរូបសត្វស្លាបពីដីឥដ្ឋ ហើយខ្ញុំនឹងផ្តុំទៅលើរូបសត្វនោះ អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ រូបសត្វស្លាបនោះនឹងទៅជាសត្វស្លាបមានជីវិត ។ ខ្ញុំនឹងព្យាបាលមនុស្សខ្វាក់ភ្នែកនិងមនុស្សកើតឃ្នងឲ្យជា ។ ខ្វាក់ភ្នែក គឺខ្វាក់មកពីកំណើត ។ ពួកគេបានថា៖ "យើងឃើញថាលោកមិនធ្វើអ្វីក្រៅពីអំពើអាបធ្មប់ទេ ។ តើលោកអាចបង្ហាញយើងនូវសញ្ញាមួយដែលបញ្ជាក់ឲ្យយើងដឹងថាលោកជាអ្នកនិយាយពិតបានទេ ?"

قَالَ: أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخْبَرْتُمْ كَمَا تَأْكُلُونَ وَ مَا تَدْخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ، يَقُولُ: مَا أَكَلْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ قَبْلَ أَنْ تَخْرُجُوا، وَ مَا ادَّخَرْتُمْ إِلَى اللَّيْلِ، تَعْلَمُونَ أَبِي صَادِقٌ؟ قَالُوا: نَعَمْ. فَكَانَ يَقُولُ لِلرَّجُلِ: أَكَلْتَ كَذَا وَ كَذَا، وَ شَرِبْتَ كَذَا وَ كَذَا، وَ رَفَعْتَ كَذَا وَ كَذَا. فَمِنْهُمْ مَنْ يَقْبَلُ مِنْهُ فَيُؤْمِنُ، وَ مِنْهُمْ مَنْ يُنْكِرُ فَيَكْفُرُ، وَ كَانَ لَهُمْ فِي ذَلِكَ آيَةٌ إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ». (تفسير القمّي 1:102)**

ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មានវចនៈថា៖ "តើអស់លោកយល់ឃើញយ៉ាងណាថា [៣:៤៩] ខ្ញុំនឹងប្រាប់អស់លោកនូវអ្វីដែលអស់លោកបរិភោគនិងអ្វីដែលអស់លោកទុកនៅក្នុងផ្ទះអស់លោក ។" ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មានវចនៈថា៖ "អ្វីដែលអស់លោកបានបរិភោគនៅក្នុងផ្ទះអស់លោកមុនចេញមកក្រៅ និងអ្វីដែលអស់លោកទុកសម្រាប់ពេលយប់ អស់លោកដឹងថាខ្ញុំនិយាយត្រូវ ?" ពួកគេបានថា៖ "បាន ។" ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មានវចនៈដាក់បុរសម្នាក់ថា៖ "លោកបានហូបនេះមួយ បានផឹកនេះមួយ បានចោលនេះមួយ ។" ពួកគេខ្លះព្រមទទួលស្គាល់ហើយជឿ អ្នកខ្លះទៀតបដិសេធ មិនជឿទេ ។ មាននូវសញ្ញាមួយក្នុងរឿងនេះសម្រាប់ពួកគេ បើពួកគេជឿមែន ។» (تفسير القمّي 1 : 102)

عَنْ أَبَانَ بْنِ تَغْلِبٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): هَلْ كَانَ عَيْسَى بْنُ مَرْيَمَ أَحَدًا بَعْدَ مَوْتِهِ حَتَّى كَانَ لَهُ أَكْلٌ وَ رِزْقٌ وَ مُدَّةٌ وَ وَلَدٌ؟ فَقَالَ: «نَعَمْ، إِنَّهُ كَانَ لَهُ صَدِيقٌ مُوَاحٍ لَهُ فِي اللَّهِ، وَ كَانَ عَيْسَى يَمُرُّ بِهِ فَيَنْزِلُ عَلَيْهِ، وَ إِنَّ عَيْسَى عَابَ عَنْهُ جِينًا ثُمَّ مَرَّ بِهِ لِيَسْلِمَ عَلَيْهِ، فَحَرَجَتْ إِلَيْهِ أُمُّهُ لِيَسْلِمَ عَلَيْهِ، فَسَأَلَهَا عَنْهُ، فَقَالَتْ أُمُّهُ: مَاتَ، يَا رَسُولَ اللَّهِ. فَقَالَ لَهَا: أَمْ تُحْيِينَ أَنْ تَرَاهُ، قَالَتْ: نَعَمْ، قَالَ لَهَا: إِذَا كَانَ عَدَا أَتَيْتُكَ حَتَّى أُحْيِيَهُ لِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى.

[...] អាប៉ាន់ ប៊ិន តាក្កលីបបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ថាគេបានសួរអាឡិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "តើអ៊ីសា ^{عليه السلام} ប៊ិន ម៉ារយ៉ា ^{عليه السلام} បានធ្វើឲ្យមនុស្សស្លាប់រស់ឡើងវិញមែនឬ អ្នកនោះបរិភោគចំណីអាហារមានអាយុកាលនិងមានកូន ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មែន ។ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មានមិត្តម្នាក់ដែលព្រះអង្គ ^{عليه السلام} រាប់រកជាបងប្អូនដើម្បីអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} ។ អ៊ីសា ^{عليه السلام} តែងតែទៅលេងលោក ។" អ៊ីសា ^{عليه السلام} មិនបានជួបលោកមួយរយៈ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានទៅលេងផ្ទះលោក ។ ម្តាយលោកបានចេញមកជួបព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ។ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានសួររកលោក ។ ម្តាយលោកបានប្រាប់ថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام}

អ៊ីយ គេស្តាប់ហើយ ។" ព្រះអង្គﷺមានវចនៈថា៖ "លោកស្រីចង់ជួបគេទេ ?" គាត់បានទូលថា៖ "ចង់ ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គﷺបានប្រាប់គាត់ថា៖ "មកជួបខ្ញុំﷺថ្ងៃស្អែក ។ ខ្ញុំﷺនឹងធ្វើឲ្យគេរស់ឡើង វិញអាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ﷻ ។"

فَلَمَّا كَانَ مِنَ الْعَدَاةِ أَتَاهَا، فَقَالَ لَهَا: انْطَلِقِي مَعِي إِلَى قَبْرِهِ، فَانْطَلَقَا حَتَّى أَتَيَا قَبْرَهُ، فَوَقَفَ عَيْسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ثُمَّ دَعَا اللَّهَ فَانْفَرَجَ الْقَبْرُ، وَخَرَجَ ابْنُهَا حَيًّا، فَلَمَّا رَأَتْهُ أُمُّهُ وَرَأَاهَا بِكَيْفَا فَرَحَهُمَا عَيْسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَقَالَ لَهُ: أَتُحِبُّ أَنْ تَبْقَى مَعَ أُمِّكَ فِي الدُّنْيَا؟ قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، بِأَكْلٍ وَبِرِزْقٍ وَ مُدَّةٍ، أَوْ بِعَيْرٍ مُدَّةٍ وَ لَا رِزْقٍ وَ لَا أَكْلٍ؟ فَقَالَ لَهُ عَيْسَى: بَلْ بِرِزْقٍ وَ أَكْلٍ وَ مُدَّةٍ، تُعَمَّرُ عِشْرِينَ سَنَةً، وَ تَزُوجُ وَ يُؤَدُّ لَكَ قَالَ: فَتَنَعَمُ إِذْنًا. فَدَفَعَهُ عَيْسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَى أُمِّهِ، فَعَاشَ عِشْرِينَ سَنَةً وَ وُلِدَ لَهُ. (تفسير العياشي 51 / 174 :1)**

ថ្ងៃបន្ទាប់មកគាត់ក៏បានមក ។ ព្រះអង្គﷺបានប្រាប់គាត់ថា៖ "ទៅជាមួយខ្ញុំﷺឯផ្លូវគេ ។" ទាំងអស់ គ្នាក៏បានទៅដល់ផ្លូវលោក ។ ព្រះអង្គﷺបានឈប់នៅទីនោះ ហើយបានបូងស្លូតអល់ឡោះហ្ន៎ﷻ ។ ផ្លូវ បែក កូនប្រុសគាត់ក៏បានចេញមក មានជីវិតជីវា ។ ពេលម្តាយកូនឃើញមុខគ្នាក៏បានយំយែក ។ អ៊ីសា អាណិតអាសូរអ្នកទាំងពីរ ។ អ៊ីសាﷺបានប្រាប់លោកថា៖ "តើលោកចង់នៅមានជីវិតជាមួយម្តាយ លោកក្នុងលោកនេះទេ ?" លោកបានទូលថា៖ "ព្រះសាស្តាﷻអ៊ីយ [រស់នៅ]ដោយបរិភោគចំណី អាហារ មានអាយុកាល ឬមិនបរិភោគចំណីអាហារ មិនមានអាយុកាល ?" អ៊ីសាﷺបានប្រាប់លោក ថា៖ "ដោយបរិភោគចំណីអាហារនិងមានអាយុកាល ។ លោកនឹងរស់នៅម្ភៃឆ្នាំ រៀបការនិងមានកូន ។" លោកបានទូលថា៖ "ទូលបង្គំចង់ ក្រាបទូល ។" ពេលលោកថាដូច្នោះ អ៊ីសាﷺបានប្រគល់លោកឲ្យ ទៅម្តាយលោក ។ លោកក៏បានរស់នៅម្ភៃឆ្នាំ បានរៀបការនិងមានកូន ។" (51 / 174 : 1 (تفسير العياشي))

عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَلْبِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «كَانَ بَيْنَ دَاوُدَ وَ عَيْسَى بْنِ مَرْيَمَ أَرْبَعٌ مِائَةَ سَنَةٍ، وَ كَانَتْ شَرِيعَةُ عَيْسَى أَنَّهُ يُعْتَبَرُ بِالتَّوْحِيدِ وَ الإِخْلَاصِ، وَ بِمَا أَوْصَى بِهِ نُوحٌ وَ إِبْرَاهِيمُ وَ مُوسَى، وَ أَنْزَلَ عَلَيْهِ الإِنْجِيلَ، وَ أَخَذَ عَلَيْهِ المِيثَاقَ الَّذِي أَخَذَ عَلَى النَّبِيِّينَ، وَ شَرَعَ لَهُ فِي الكِتَابِ إِقَامَ الصَّلَاةِ مَعَ الدِّينِ وَ الأَمْرَ بِالمَعْرُوفِ وَ النَّهْيَ عَنِ المُنْكَرِ، وَ تَحْرِيمَ الحَرَامِ وَ تَحْلِيلَ الحَلَالِ.

មូហាំម៉ាដូ អាល់-ហ្វាល់ប៊ីបានតំណាលតមកពីអាច្ចី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ﷻដែលមានវចនៈថា៖ «ចន្លោះ ដូរដូរﷺនិងអ៊ីសាﷺ បីន ម៉ាយ៉ាﷻមានបួនរយឆ្នាំ ។ ច្បាប់របស់អ៊ីសាﷺគឺគេបានចាត់បញ្ជូនព្រះ អង្គﷺមកជាមួយគេហ្ន៎ដូ (គឺជឿជាក់ថាមានអល់ឡោះហ្ន៎ﷻតែមួយគត់) និងសេចក្តីស្មោះ និងមក ជាមួយអ្វីដែលនុះហ្ន៎ﷻ អ៊ីបរហ្ន៎មﷻនិងមូសាﷻបានផ្ទេរឲ្យមកជាគេរមរតក ។ គេបានបើកឲ្យព្រះ អង្គﷺដឹងព្រះគម្ពីរអ៊ីនយ្យីល ។ គេបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយព្រះអង្គﷺដូចគេបានធ្វើកិច្ចសន្យា ជាមួយព្រះសាស្តាទាំងឡាយﷻដែរ ។ គេបានចាប់ផ្តើមនៅក្នុងព្រះគម្ពីរឲ្យព្រះអង្គﷺចាត់ចែង ស្នំឡាតុំជាមួយសាសនា ឲ្យណែនាំឲ្យធ្វើល្អ ហាមធ្វើអាក្រក់ ហាមធ្វើអ្វីដែលគេហាមនិងអនុញ្ញាតអ្វី ដែលគេអនុញ្ញាត ។

وَ أَنْزَلَ عَلَيْهِ فِي الإِنْجِيلِ مَوَاعِظَ وَ أَمْثَالَ وَ حُدُودَ، وَ لَيْسَ فِيهَا قِصَاصٌ وَ لَا أَحْكَامٌ حُدُودَ، وَ لَا فَرَضُ مَوَارِيثَ، وَ أَنْزَلَ عَلَيْهِ تَحْفِيفَ مَا كَانَ نَزَلَ عَلَى مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي التَّوْرَةِ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى فِي الَّذِي قَالَ عَيْسَى بْنُ مَرْيَمَ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ: "وَ لِأَجْلِ كُمْ بَعْضَ

الَّذِي حَرَّمَ عَلَيْكُمْ" وَ أَمَرَ عِيسَىٰ مِنْ مَعَهُ مَنْ اتَّبَعَهُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْ يُؤْمِنُوا بِشَرِيعَةِ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ. (تفسير العياشي 52 / 175 :1)**

គេបានដាក់មកឲ្យព្រះអង្គនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអ៊ីនឃ្លីលនូវជំនួស គំរូនិងច្បាប់ ។ នៅក្នុងគម្ពីរនោះមិនមាន[ច្បាប់]តបស្នងទេ មិនមានច្បាប់ជម្រះក្តីទេ មិនមានការចាំបាច់ផ្ទេរកេរមរតកទេ ។ គេដាក់មកលើព្រះអង្គស្រាលជាងគេដាក់មកលើមូសា នៅក្នុងព្រះគម្ពីរតោរ៉េត ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ដែលចែងអំពីសម្ព័ន្ធរបស់មូសា ប៊ិន ម៉ារយ៉ា ទៅកាន់ពួកកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីល [៣:៥០] [ខ្ញុំមក] ដើម្បីអះអាងថាពិតបន្ថែមពីលើអ្វីដែលមានកាលពីមុនខ្ញុំហើយ គឺគម្ពីរតោរ៉េត និងដើម្បីប្រកាសអនុញ្ញាតឲ្យអស់លោក (គឺលែងហាមឃាត់ទៀត) មួយចំណែកដែលត្រូវបានហាមកាលពីមុននោះ ។ មូសាបានដាក់បញ្ជាឲ្យបណ្តាអ្នកដែលនៅជាមួយព្រះអង្គ ដែលជាអ្នកមានសទ្ធាដែលតាមព្រះអង្គនោះជឿច្បាប់គម្ពីរតោរ៉េតនិងច្បាប់គម្ពីរអ៊ីនឃ្លីលដែរ ។» (52 / 175 : 1 (تفسير العياشي))

إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ

៥១. ពិតណាស់អស់ឡោះហ្ន៎ជាព្រះម្ចាស់ខ្ញុំនិងជាព្រះម្ចាស់អស់លោក ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកគោរពបូជាព្រះអង្គ ។ នេះជាមាគ៌ាត្រង់ត្រូវ ។"

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ بِأَنَّآ مُسْلِمُونَ

៥២. ពេលអ៊ីសាបានដឹងថាពួកគេមិនជឿទេ គេបានថ្លែង[ប្រាប់ប្រជារាស្ត្រ]ថា៖ "អ្នកណាជាជំនួយរបស់ខ្ញុំ[លើមាគ៌ា]ទៅរកអស់ឡោះហ្ន៎?" បណ្តាសាវកបានឆ្លើយថា៖ "អស់ទាំងយើងខ្ញុំជាជំនួយ[គាំទ្រលោកលើមាគ៌ា]ទៅរកអស់ឡោះហ្ន៎ ។ អស់ទាំងយើងខ្ញុំជឿអស់ឡោះហ្ន៎ ។ សូមលោកជាសាក្សីផងថាអស់ទាំងយើងខ្ញុំជាអ្នកចុះចូល[ចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎] ។"

رَبَّنَا ءَامَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ

៥៣. [បណ្តាសាវកបួងសួងអស់ឡោះហ្ន៎ថា៖] "ព្រះម្ចាស់របស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជឿអ្វីដែលព្រះអង្គបានបើកឲ្យដឹង អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំប្រតិបត្តិតាមព្រះសាស្តា[របស់ព្រះអង្គ] ។ ដូច្នេះសូមព្រះអង្គរាប់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបញ្ចូលក្នុងចំណោមសាក្សីផង" ។

وَمَكْرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِينَ

៥៤. ពួកគេ (គឺសត្រូវរបស់មូសា) បានរៀបចំផែនការក្បត់[ដើម្បីសម្លាប់មូសា] ។ អស់ឡោះហ្ន៎ក៏រៀបផែនការដែរ [ដើម្បីជួយសង្គ្រោះមូសានិងបណ្តាបក្ខពួករបស់គេ] ។ អស់ឡោះហ្ន៎ប្រសប់រៀបផែនការឆ្លើម ។

نصف الحرب ٦ - ١ - ٩/٢

حَدَّثَنَا ابْنُ مَجْزُوبٍ عَنْ أَبِي يَحْيَى كَوْكَبِ الدِّمِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ إِنَّ حَوَارِيَّ عَيْسَى (عليه السلام) كَانُوا شِيعَتَهُ
 وَ إِنَّ شِيعَتَنَا حَوَارِيُّونَا وَ مَا كَانَ حَوَارِيَّ عَيْسَى بِأَطْوَعَ لَهُ مِنْ حَوَارِيَّتِنَا لَنَا وَ إِنَّمَا قَالَ عَيْسَى (عليه السلام) لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ
 أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَلَا وَ اللَّهِ مَا نَصَرُوهُ مِنَ الْيَهُودِ وَ لَا فَاتَلُوهُمْ دُونَهُ وَ شِيعَتُنَا وَ اللَّهُ لَمْ يَزَالُوا مُنْذُ
 قَبَضَ اللَّهُ عَزَّ ذِكْرَهُ رَسُولَهُ (صلى الله عليه و آله) يَنْصُرُونَنَا وَ يُقَاتِلُونَ دُونَنَا وَ يُحْرَفُونَ وَ يُعَدِّبُونَ وَ يُشْرَدُونَ فِي الْبُلْدَانِ جَزَاهُمْ
 اللَّهُ عَنَّا خَيْرًا وَ قَدْ قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) وَ اللَّهُ لَوْ ضَرَبْتُ حَيْشُومَ مُحَبِّبِنَا بِالسَّبْفِ مَا أَبْغَضُونَا وَ اللَّهُ لَوْ أَذْنَيْتُ إِلَى
 مُبْغِضِينَا وَ حَثَّوْتُ لَهُمْ مِنَ الْمَالِ مَا أَحْبَبُونَا.

[...] អាចិ យ៉ាស៊ុយ៉ា កៅកាប់ អាល-ដ្ឋាបានតំណាលថា អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖
 «សាករបស់អ៊ីសា^{عليه السلام} គឺស្តីអ្នកស្រុកព្រះអង្គ^{عليه السلام} ។ ស្តីអ្នកស្រុករបស់យើង^{عليه السلام} គឺសាករបស់យើង^{عليه السلام} ។
 សាករបស់អ៊ីសា^{عليه السلام} មិនស្មោះស្ម័គ្រចំពោះអង្គ^{عليه السلام} ជាងសាកយើង^{عليه السلام} ស្មោះស្ម័គ្រចំពោះយើង^{عليه السلام}
 នោះទេ ។ អ៊ីសា^{عليه السلام} បានសូរណ៍សាកព្រះអង្គ^{عليه السلام} ថា៖ [៣:៥២] ពេលអ៊ីសាបានដឹងថាពួកគេមិន
 ជឿទេ គេបានថ្លែង[ប្រាប់ប្រជារាស្ត្រ]ថា៖ "អ្នកណាជាជំនួយរបស់ខ្ញុំ[លើមាត់]ទៅរកអល់ឡោះហ្ន៎?"
 បណ្តាសាកបានឆ្លើយថា៖ "អស់ទាំងយើងខ្ញុំជាជំនួយ[គាំទ្រលោកលើមាត់]ទៅរកអល់ឡោះហ្ន៎ ។ ទេ
 សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} ពុំមានពួកយ៉ាហ្ន៎ខ្លីណាម្នាក់បានជួយគាំទ្រព្រះអង្គ^{عليه السلام} ឬប្រយុទ្ធដើម្បី
 ព្រះអង្គ^{عليه السلام} ទេ ។ សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} តាំងពីអល់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} បានឲ្យរស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{عليه السلام}
 ចូលទិវង្គតទៅ ស្តីអ្នកស្រុកយើង^{عليه السلام} ជួយគាំទ្រយើង^{عليه السلام} និងប្រយុទ្ធដើម្បីយើង^{عليه السلام} ឥតឈប់ឈរ ។ ពួកគេ
 ត្រូវគេដុត ត្រូវគេធ្វើទណ្ឌកម្ម ត្រូវគេជម្លាស (គឺផ្លាស់កន្លែង) ទៅតាមស្រុក ។ សូមអល់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} តប
 ស្តងពួកគេយ៉ាងគ្រប់គ្រាន់ក្នុងនាមយើង^{عليه السلام} ។ អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមស្បថចំពោះ
 អល់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} បើខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} កាប់ក្បាលបណ្តាអ្នកដែលស្រឡាញ់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ពួកគេនឹងមិនស្អប់យើង^{عليه السلام} ទេ ។
 សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} បើខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} យកទ្រព្យសម្បត្តិទៅឲ្យពួកដែលស្អប់យើង^{عليه السلام} ពួកគេនៅតែ
 មិនស្រឡាញ់យើង^{عليه السلام} ទេ ។" (អាល-កាហ្ន៎ ហ្វាខ្លីស្ទី 14844)

ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ الطَّالِقَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ سَعِيدِ الْكُوْفِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا
 عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ فَضَّالٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: قُلْتُ: لِأَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): لِمَ سَمَّيْتَ الْحَوَارِيُونَ حَوَارِيَيْنِ؟ قَالَ: «أَمَّا عِنْدَ النَّاسِ
 فَإِنَّهُمْ سَمُّوا حَوَارِيَيْنِ لِأَنَّهُمْ كَانُوا قَصَّارِينَ يُخَلِّصُونَ النَّبِيَّ مِنَ الْوَسْخِ بِالْعَسَلِ، وَ هُوَ اسْمٌ مُشْتَقٌّ مِنَ الْخُبْزِ الْخَوَّارِي، وَ أَمَّا عِنْدَنَا فَسَمَّيَ
 الْحَوَارِيُونَ حَوَارِيَيْنِ لِأَنَّهُمْ كَانُوا مُخْلِصِينَ فِي أَنْفُسِهِمْ وَ مُخْلِصِينَ لِعَزِيْزِهِمْ مِنْ أَوْسَاحِ الذُّنُوبِ بِالْوَعْظِ وَ التَّنْذِيرِ». (علل الشرائع: 1 / 80
 باب 72)**

[...] អាលី ប៊ិន អាល-ហ្វាសាន់ ប៊ិន ហ្វាដ្ឋុលបានតំណាលតមកពីឪពុកលោកដែលបានតំណាលថាខ្ញុំ
 បានសូរអាចិ អាល-ហ្វាសាន់ អាល-រីដ្ឋី^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ «ហេតុអ្វីគេហៅបណ្តាសាកថាសាក ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}
 មានវចនៈថា៖ "សម្រាប់ប្រជារាស្ត្រ ពួកគេជាអ្នកសម្អាតសំលៀកបំពាក់ឲ្យជ្រះស្អាតដោយបោកគក់ ។
 នេះជាសំព្វដែលក្លាយមកពីនំប៉័ងស អាល-ហ្វាវារី ។ សម្រាប់យើង^{عليه السلام} គេហៅបណ្តាសាកថាសាក
 ព្រោះពួកគេជម្រះខ្លួនឯងនិងអ្នកដទៃឲ្យជ្រះស្អាតពីកខ្វក់និងបាប ដោយការសម្តែងធម៌និងការរំលឹក ។
 (علل الشرائع: 1 / 80 72 1)

قَالَ: وَ رَوَى ابْنُ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "فَلَمَّا أَحَسَّ عَيْسَىٰ مِنْهُمْ الْكُفْرَ": «أَيُّ لَمَّا سَمِعَ وَ رَأَى أَنَّهُمْ يَكْفُرُونَ. وَ الْحَوَاسُ الْخُمْسُ الَّتِي قَدَّرَهَا اللَّهُ فِي النَّاسِ: السَّمْعُ لِلصَّوْتِ، وَ الْبَصَرُ لِلْأَلْوَانِ وَ تَمْيِيزِهَا، وَ الشَّمُّ لِمَعْرِفَةِ الرِّوَاحِ الطَّيِّبَةِ وَ النَّتْنَةِ، وَ الذَّوْقُ لِلطُّعُومِ وَ تَمْيِيزِهَا، وَ اللَّسَنُ لِمَعْرِفَةِ الْحَارِّ وَ الْبَارِدِ وَ اللَّيِّنِ وَ الْحَشِينِ». (تفسير القمّي 1:103)**

[...] អ៊ីមរ៉ន អ៊ីមរ៉នបានតំណាលតមកពីបុរសម្នាក់ តមកពីអាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} [៣:៥២] ពេលអ៊ីសាបានដឹងថាពួកគេមិនជឿទេ ពេលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឮនិងបានឃើញ ថាពួកគេមិនជឿទេ ។ សម្មស្សទាំងប្រាំ (គឺសេចក្តីដឹង) ដែលអល់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} ដាក់ក្នុងខ្លួនមនុស្សមាន៖ ការឮសម្លេង, ការឃើញនិងស្គាល់ពណ៌, ការជុំក្លិនអាចដឹងបានថាជុំអាក្រក់ឬជុំត្រអូប, ការដឹងនិង ស្គាល់រសជាតិអាហារ, ការប៉ះដើម្បីដឹងនិងស្គាល់ធាតុក្តៅនិងត្រជាក់ អាការរលីងនិងអាការគគ្រាត ។»

(تفسير القمّي 1 : 103)

ابْنُ بَابُوَيْهٍ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ يُوسُفَ الْمُعَاذِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ سَعِيدِ الْكُوفِيِّ الْهُمْدَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ فَضَّالٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: سَأَلْتُ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِهِ: "وَ مَكْرُوا وَ مَكَرَ اللَّهُ". فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَا يَمَكُرُ، وَ لَكِنَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ يُجَازِيهِمْ جَزَاءَ الْمَكْرِ». (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1/126 / 1: 19، التوحيد: 1/163)**

អាស៊ី ប៊ិន អាស៊ី-ហ្គាសាន់ ប៊ិន ហ្វាដ្លល់បានតំណាលតមកពីឪពុកលោកដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបាន សួរអាស៊ី-វីដ្ឋី^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} [៣:៥៤] ពួកគេបានរៀបចំផែនការកុំឱ្យដើម្បីសម្លាប់ អ៊ីសា ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} ក៏រៀបចំផែនការដែរ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «អល់ឡោះហ្ន៎^{تبارك وتعالى} មិនធ្វើផែនការ អាក្រក់ទេ តែព្រះអង្គ^{عز وجل} តបស្នងពួកគេដោយសារធ្វើផែនការអាក្រក់ ។»

52:42 (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1 : 126 / 19 ، التوحيد: 1 / 163)

(مَنَابِقُ ابْنِ شَهْرَآشُوبَ): عَنِ الْإِمَامِ الْكَاطِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ". قَالَ: «نَحْنُ هُمْ، نَشْهَدُ لِلرُّسُلِ عَلَى أُمَّهَا». (المناقب 4:283)**

ម៉ាណាគ្លីប អ៊ីមរ៉ន ស្វាស្តវី អាស្ត្រីបបានតំណាលតមកពីអ៊ីមរ៉ា អាស៊ី-កាស្ត្រីម^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះ បន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{تعالى} [៣:៥៣] ដូច្នោះសូមព្រះអង្គរាប់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបញ្ចូលក្នុងចំណោមសាក្សី ៨៧ ថា៖ «[ត្រង់នេះសំដៅអត្ថន័យមកលើរូប]យើង^{عليهم} ។ យើង^{عليهم} ធ្វើសាក្សីឲ្យវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} លើសហគមន៍ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។» (283 : 4) (المناقب 4 : 283)

إِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعَيْسَىٰ إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَىٰ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾

៥៥. កាលអល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អ៊ីសាអើយ អញនឹងយកអ្នកចេញ លើកអ្នកមកឯអញ ជម្រះបន្ទុកអ្នកពីបណ្តាពួកបដិសេធសទ្ធា ។ អញនឹងធ្វើឲ្យបណ្តាអ្នកដែលអនុចរតាមអ្នក ខ្ពង់ខ្ពស់លើសបណ្តាពួកបដិសេធសទ្ធា រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ពួកអ្នកនឹងវិលត្រឡប់មកឯ

អញវិញ ។ អញនឹងកាត់ក្តីឲ្យពួកអ្នកក្នុងរឿងដែលពួកអ្នករិក្ខា ។

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٥٦﴾

៥៦. រីឯពួកបដិសេធសទ្ធា អញនឹងធ្វើទណ្ឌកម្មពួកគេយ៉ាងធ្ងន់ ទាំងក្នុងលោកនេះនិងលោកមុខ ពួកគេនឹងពុំមានអ្នកជួយសង្គ្រោះទេ ។

وَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٥٧﴾

៥៧. រីឯបណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធា[ចំពោះអស់ឡោះហ្គ័] ធ្វើអំពើល្អ[ត្រឹមត្រូវតាមបញ្ជាអស់ឡោះហ្គ័] ព្រះអង្គនឹងប្រទានរង្វាន់ឲ្យពួកគេយ៉ាងគ្រប់គ្រាន់ ។ អស់ឡោះហ្គ័មិនសព្វព្រះហឫទ័យជន ទុច្ចរិតទេ ។"

ذَلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ﴿٥٨﴾

៥៨. [សាស្តាអ៊ីយ] នោះគឺបណ្តាសញ្ញានិងសេចក្តីរំលឹកប្រកបដោយឧត្តមគតិធម៌ដែលយើងថ្លែង ប្រាប់អ្នក ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៥-៥៨

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ جَمِيلِ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ مُحَمَّدَانَ بْنِ أَعْيَنَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ عِيسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَعَدَّ أَصْحَابَهُ لَيْلَةَ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ فَاجْتَمَعُوا إِلَيْهِ عِنْدَ الْمَسَاءِ، وَ هُمْ اثْنَا عَشَرَ رَجُلًا، فَأَدْخَلَهُمْ بَيْتًا ثُمَّ خَرَجَ عَلَيْهِمْ مِنْ عَيْنٍ فِي زَاوِيَةِ الْبَيْتِ، وَ هُوَ يَنْفُضُ رَأْسَهُ مِنَ الْمَاءِ فَقَالَ: إِنَّ اللَّهَ أَوْحَى إِلَيَّ أَنَّهُ رَافِعِي إِلَيْهِ السَّاعَةَ، وَ مُطَهِّرِي مِنَ الْيَهُودِ، فَأَيُّكُمْ يُلْقَى عَلَيْهِ شَبْحِي فَيُقْتَلُ، وَ يُصَلَّبُ، وَ يَكُونُ مَعِيَ فِي دَرَجَتِي؟ فَقَالَ شَابٌّ مِنْهُمْ: أَنَا يَا رُوحَ اللَّهِ. قَالَ: فَأَنْتَ هُوَ ذَا.»

អាណិត ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីមបានតំណាលថាឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពីអ៊ីបនូ អាហ្វិ អ៊ីមែរ តមកពី យ៉ាមីល ប៊ិន ស្វ័លិះហ្គ័ តមកពីហ្គារ៉ែន ប៊ិន អែនី តមកពីអាហ្វិ យ៉ាក្កូហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា៖ «អ៊ីសា ^{عليه السلام}បានណាត់ជួបបណ្តាសារកព្រះអង្គ^{عليه السلام} ក្នុងយប់ដែលអស់ឡោះហ្គ័^{عليه السلام}លើកព្រះអង្គ^{عليه السلام}ទៅឯព្រះ អង្គ^{عليه السلام} ។ ពួកគេបានជួបគ្នាក្នុងពេលយប់ មានគ្នាដប់ពីរនាក់ ។ ព្រះអង្គ^{عليه السلام}ឲ្យពួកគេចូលក្នុងផ្ទះមួយ ព្រះអង្គ^{عليه السلام}បានចេញមកជួបពួកគេពីជ្រុងមួយ ។ ព្រះអង្គ^{عليه السلام}បានបាចទឹកលើក្បាល ហើយមានវចនៈ ថា៖ "អស់ឡោះហ្គ័^{عليه السلام}បានបើកឲ្យខ្ញុំ^{عليه السلام}ដឹងថាព្រះអង្គ^{عليه السلام}លើកខ្ញុំ^{عليه السلام}ទៅឯព្រះអង្គ^{عليه السلام}ពេលនេះ ព្រះអង្គ^{عليه السلام} នឹងជម្រះខ្ញុំ^{عليه السلام}ឲ្យជ្រះស្អាតពីពួកយ៉ាហ្វិខ្វី (គឺពួកមេសាសនាយ៉ាហ្វិខ្វី) ។ ដូច្នេះតើមានអស់លោកណា មួយព្រមបន្តខ្លួនធ្វើជាខ្ញុំ^{عليه السلام} ព្រមឲ្យគេសម្លាប់និងឲ្យគេចងក្តាងទេ អ្នកនោះនឹងបានទៅដល់ដំណាក់ខ្ញុំ ^{عليه السلام}[ក្នុងឋានសួគ៌]?" យុវជនម្នាក់បានទូលថា៖ "ទូលបង្គំព្រម ឱព្រះវិញ្ញាណអស់ឡោះហ្គ័^{عليه السلام}អ៊ីយ ។" ព្រះអង្គមានវចនៈថា៖ "លោកនឹងបានដូច្នោះ ។"»

فَقَالَ لَهُمْ عِيسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): إِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ يَكْفُرُ بِي قَبْلَ أَنْ يُصْبِحَ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ كَفْرَةً. فَقَالَ لَهُ رَجُلٌ مِنْهُمْ: أَنَا هُوَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ. فَقَالَ

عيسى (عليه السلام): أَمْحَسُّ بِذَلِكَ فِي نَفْسِكَ؟ فَلْتَكُنْ هُوَ.

អ៊ឹសាបានប្រាប់ពួកគេថា: «ក្នុងចំណោមអស់លោកមានម្នាក់នឹងបដិសេធខ្ញុំដប់ពីរដងមុន ភ្នំ ។» បុរសម្នាក់បានទូលថា: «ព្រះសាស្ត្រាអ៊ឹយ អ្នកនោះគឺទូលបង្គំ ។» អ៊ឹសាមានវចនៈថា: «លោកដឹងរឿងនេះនៅក្នុងចិត្តលោកទេ? បើដូច្នោះ លោកគឺអ្នកនោះ ។»

ثُمَّ قَالَ لَهُمْ عيسى (عليه السلام): إِنَّكُمْ سَتَمَتَّرِقُونَ بَعْدِي عَلَى ثَلَاثِ فِرْقٍ فِرْقَتَيْنِ مُفْتَرِيَتَيْنِ عَلَى اللَّهِ فِي النَّارِ، وَ فِرْقَةٍ تَتَّبَعُ شَمْعُونَ صَادِقَةً عَلَى اللَّهِ فِي الْجَنَّةِ. ثُمَّ رَفَعَ اللَّهُ تَعَالَى عيسى (عليه السلام) إِلَيْهِ مِنْ رَاوِيَةِ الْبَيْتِ وَ هُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْهِ.

បន្ទាប់មកអ៊ឹសាបានប្រាប់ពួកគេថា: «អត់ពីខ្ញុំទៅ អស់លោកនឹងបែកខ្ញែកគ្នាជាបីនិកាយ ពីរ និកាយនឹងប្រឌិតមុសាទម្នាក់លើអល់ឡោះហ្ន៎ ហើយ[និកាយទាំងពីរនោះ]នឹងចូលភ្លើងនរក មួយ និកាយទៀតនិងតាមស្ម័គ្រអូន ព្រមស្មោះស្ម័គ្រអល់ឡោះហ្ន៎ ហើយ[និកាយនេះ]នឹងចូលឋានសួគ៌ ។» បន្ទាប់ពីនោះអល់ឡោះហ្ន៎បានលើកអ៊ឹសាទៅឯព្រះអង្គពីជ្រុងផ្ទះនោះ ខណៈដែលពួកគេ កំពុងសម្លឹងមើលព្រះអង្គ ។»

ثُمَّ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام): «إِنَّ الْيَهُودَ جَاءَتْ فِي طَلَبِ عيسى (عليه السلام) مِنْ لَيْلَتِهِمْ، فَأَخَذُوا الرَّجُلَ الَّذِي قَالَ لَهُ عيسى: إِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ يَكْفُرُ بِي قَبْلَ أَنْ يُصْبِحَ ائْتِي عَشْرَةَ كَفْرَةً، وَ أَخَذُوا الشَّابَّ الَّذِي أُلْقِيَ عَلَيْهِ شَيْخِ عيسى (عليه السلام)، فَقُتِلَ وَ صُلِبَ، وَ كَفَرَ الَّذِي قَالَ لَهُ عيسى: تَكْفُرُ قَبْلَ أَنْ تُصْبِحَ ائْتِي عَشْرَةَ كَفْرَةً». (تفسير القمي 1:103)**

បន្ទាប់មកអាហ្និ យ៉ាក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា: «ពួកយ៉ាហ្ន៎ខ្លីបានមករកអ៊ឹសាក្នុងពេលយប់ ។ ពួកគេ បានចាប់បុរសដែលអ៊ឹសាបានប្រាប់ថា "ក្នុងចំណោមអស់លោកមានម្នាក់នឹងបដិសេធខ្ញុំដប់ពីរដងមុនភ្នំ" ហើយពួកគេបានចាប់ខ្លួនយុវជនដែលបន្តខ្លួនធ្វើជាអ៊ឹសា បានសម្លាប់និងបានចង ឆ្កាងយុវជននោះ ។ ចំណែកឯបុរសដែលអ៊ឹសាបានប្រាប់ថា "ក្នុងចំណោមអស់លោកមានម្នាក់នឹង បដិសេធខ្ញុំដប់ពីរដងមុនភ្នំ" នោះ បានលះបង់ចោលជំនឿ ។» (103 : 1) (تفسير القمي)

إِنَّ مَثَلَ عِيسَى عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾

៥៩. សម្រាប់អល់ឡោះហ្ន៎ [ការបង្កើត]អ៊ឹសា[ដោយឥតមានឪពុកនោះ]ប្រៀបបាននឹង[ការបង្កើត] អាដាំ[ដែរ ដោយគ្មានឪពុកគ្មានម្តាយ] ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតគេ (គឺអាដាំ) មកពីផលិត បន្ទាប់ពី នោះព្រះអង្គមានព្រះតម្រាស់ចំពោះគេថា: "ចូរកើតឡើង ។" គេក៏បានកើតឡើង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៩

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُؤَيْدٍ، عَنِ ابْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): «أَنَّ نَصَارَى نَجْرَانَ لَمَّا وَفَدُوا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ كَانَ سَيِّدُهُمُ الْأَهْتَمَ وَ الْعَاقِبَ وَ السَّيِّدَ، وَ حَضَرَتْ صَلَاتُهُمْ فَأَقْبَلُوا بِالنَّافُوسِ، وَ صَلَّوْا، فَقَالَ أَصْحَابُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): يَا رَسُولَ اللَّهِ، هَذَا فِي مَسْجِدِكَ؟ فَقَالَ: دَعَوْهُمْ.

អុលី បឺន អ៊ីបប៊ូមបានតំណាលថាឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពីអាល់-ណាដ្រា បឺន សូរ្យវិញ្ញាណ តមកពីអ៊ីបប៊ូ ស៊ីណាន តមកពីអាហ្វិ អ្នកបង្កើតឡើយ។ ដែលមានរចនាថា៖ «ពួកគ្រិស្តសាសនិក បញ្ជូនប្រតិភូមកជួបរស្មីលុលឡោះហ្ន៍ صلوات الله عليه والسلام ។ មេដឹកនាំពួកគេឈ្មោះអាល់-អាស្ត់តាំ, អាល់-អាកូប និង អាល់-សាយ៉ាដូ ។ ពួកគេធ្វើសម្ភារដោយវាយកណ្តឹង ។ សារករបស់រស្មីលុលឡោះហ្ន៍ صلوات الله عليه والسلام បានទូល ថា៖ "រស្មីលុលឡោះហ្ន៍ صلوات الله عليه والسلام អើយ ពួកគេបានធ្វើនៅក្នុងម៉ាស់យ៉ូដូព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានមានព្រះ រចនាថា៖ "បណ្តោយពួកគេចុះ ។"

فَلَمَّا فَرَعُوا دَنُؤًا مِنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فَقَالُوا لَهُ: إِلَى مَا تَدْعُونَا؟ فَقَالَ: إِلَى شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ، وَأَنَّ عَيْسَى عَبْدٌ مَخْلُوقٌ، يَأْكُلُ وَ يَشْرَبُ وَ يُحْدِثُ. قَالُوا: فَمَنْ أَبُوهُ؟ فَانزَلَ الْوَحْيُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فَقَالَ: قُلْ لَهُمْ: مَا تَقُولُونَ فِي آدَمَ أَ كَانَ عَبْدًا مَخْلُوقًا يَأْكُلُ وَ يَشْرَبُ وَ يُحْدِثُ وَ يَنْكُحُ؟ فَسَأَلَهُمُ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فَقَالُوا: نَعَمْ. فَقَالَ: فَمَنْ أَبُوهُ؟ فَبُهِتُوا وَ بَغُوا سَاكِئِينَ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ: "إِنَّ مَثَلَ عَيْسَى عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ" إِلَى قَوْلِهِ: "فَتَجَعَلَ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ".

រួចហើយពួកគេមកដិតរស្មីលុលឡោះហ្ន៍ صلوات الله عليه والسلام ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "តើលោក صلوات الله عليه والسلام ហៅយើងមករកអ្វី?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះរចនាថា៖ "មកសច្ចាថាពុំមានព្រះទេក្រៅពីអស់ឡោះហ្ន៍ صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាព្រះសាស្តា របស់អស់ឡោះហ្ន៍ صلوات الله عليه والسلام ថាអ៊ីសា عليه السلام ជាបាវដែលត្រូវបង្កើតមកដែលបរិភោគនិងបន្លោបង់ ។" ពួកគេ បានសួរថា៖ "អ្នកណាជាបិតាព្រះអង្គ عليه السلام ?" គេបានបើកឲ្យរស្មីលុលឡោះហ្ន៍ صلوات الله عليه والسلام ដឹងថា៖ "ចូរអ្នក صلوات الله عليه والسلام សួរពួកគេថា៖ "តើអស់លោកយល់ឃើញយ៉ាងណាអំពីអាដាំ عليه السلام ព្រះអង្គ عليه السلام ជាបាវដែលត្រូវបង្កើត មក ដែលបរិភោគ ដែលដឹក ដែលបន្លោបង់ ដែលរៀបការមែនទេ?" ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسلام ក៏បានសួរពួក គេ ។ ពួកគេបានថា៖ "មែន ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះរចនាថា៖ "តើអ្នកណាជាបិតាព្រះអង្គ عليه السلام ?" ពួកគេ ភ្ញាក់ផ្អើល មិននិយាយអ្វីទេ ។ ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៍ صلوات الله عليه والسلام បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [៣:៥៩] សម្រាប់អស់ឡោះហ្ន៍ صلوات الله عليه والسلام អ៊ីសាប្រៀបបាននឹងអាដាំ ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតគេមកពីធូលី បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គមានព្រះតម្រាស់ ចំពោះគេ ថា៖ "ចូរកើតឡើង ។" គេក៏បានកើតឡើង លុះដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام [៣:៦១] សូមឲ្យ ព្រះបណ្តាសារបស់អស់ឡោះហ្ន៍ صلوات الله عليه والسلام ពើបពះលើមុសាវាទី (គឺអ្នកនិយាយកុហក) ។"

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): فَبَاهِلُونِي، فَإِنْ كُنْتُ صَادِقًا أَنْزَلْتُ اللَّعْنَةَ عَلَيْكُمْ، وَ إِنْ كُنْتُ كَاذِبًا نَزَلَتْ عَلَيَّ. فَقَالُوا: أَنْصَفْتَ. فَتَوَاعَدُوا لِلْمُبَاهَلَةِ، فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَى مَنَارِهِمْ، قَالَ رَسُولُهُمُ السَّبِيدُ وَ الْعَاقِبُ وَ الْأَهْتَمُّ: إِنْ بَاهَلْنَا بِقَوْمِهِ بَاهِلْنَا، فَإِنَّهُ لَيْسَ بِنَبِيِّ، وَ إِنْ بَاهَلْنَا بِأَهْلِ بَيْتِهِ حَاصَةً فَلَا نُبَاهِلُهُ فَإِنَّهُ لَا يُقْدِمُ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ إِلَّا وَ هُوَ صَادِقٌ،

រស្មីលុលឡោះហ្ន៍ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះរចនាថា៖ "ដូច្នោះចូរដាក់បណ្តាសាជាមួយខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។ បើខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام និយាយពិត បណ្តាសានឹងធ្លាក់លើអស់លោក ។ បើខ្ញុំនិយាយកុហក វានឹងធ្លាក់លើខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។" ពួកគេបានថា៖ "លោក ជាអ្នកត្រឹមត្រូវ ។" ដូច្នោះពួកគេយល់ព្រមដាក់បណ្តាសា ។ ពេលពួកគេត្រឡប់ទៅវិញ ពួកមេដឹកនាំពួក គេ អាល់-សាយ៉ាដូ, អាល់-អាកូប និង អាល់-អាស្ត់តាំ បានថា៖ "បើគេ صلوات الله عليه والسلام ដាក់បណ្តាសាជុំជាមួយប្រជា រាស្ត្រគេ صلوات الله عليه والسلام ចូរអស់លោកដាក់បណ្តាសាជាមួយគេ صلوات الله عليه والسلام ទៅព្រោះគេ صلوات الله عليه والسلام មិនមែនសាស្តា ទេ ។ បើគេ

ដាក់បណ្តាសាជុំជាមួយក្រុមគ្រួសារគេ ចូរអស់លោកកុំដាក់បណ្តាសាជាមួយគេ ព្រោះគេ
នឹងមិនមកជាមួយក្រុមគ្រួសារគេ ទេ បើគេ មិនមែនជាអ្នកសច្ចៈទេនោះ ។"

فَلَمَّا أَصْبَحُوا جَاءُوا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَمَعَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَ فَاطِمَةُ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)،
فَقَالَ النَّصَارَى: مَنْ هَؤُلَاءِ؟ فَقِيلَ لَهُمْ: هَذَا ابْنُ عَمِّهِ وَ وَصِيُّهُ وَ حَتْنُهُ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ، وَ هَذِهِ ابْنَتُهُ فَاطِمَةُ، وَ هَذَانِ ابْنَاهُ الْحَسَنُ وَ
الْحُسَيْنُ. فَفَرَّقُوا، فَقَالُوا لِرَسُولِ اللَّهِ: نُعْطِيكَ الرِّضَا فَأَعْفِنَا مِنَ الْمُبَاهَلَةِ.

ព្រឹកឡើងពួកគេបានមកជួបវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ។ នៅជាមួយព្រះអង្គ មានអាមីរុល-មុមីនីន
សែយីដ្យាស៊ូហ្គាទីម៉ាស៊ូ, អាល-ហ្គាសាន់ និង អាល-ហ្គ្វ្លៃសែនី ។ ពួកគ្រិស្តសាសនិកបាន
សួរថា: "ពួកគេជាអ្នកណា?" គេបានប្រាប់ពួកគេថា: "នេះគឺបងប្អូនដ៏ជូនមួយ របស់ព្រះអង្គ
អ្នកស្នង ព្រះអង្គ កូនប្រសា អាលី ប៊ិន អាហ្វិ ត្រីលីប, នេះគឺរាជបុត្រី
ព្រះអង្គ ហ្គាទីម៉ាស៊ូ, ទាំងពីរនាក់នេះគឺចៅ អាល-ហ្គាសាន់ និងអា-
ហ្គ្វ្លៃសែនី ។" ពួកគេបានបែកគ្នាហើយបានប្រាប់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ថា: "យើងនឹងបំពេញបំណង
លោក (គឺបងពន្ធ) ។ ដូច្នេះសូមអត់ទោសឲ្យយើងផងក្នុងការដាក់បណ្តាសា ។"

فَصَلَحَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَلَى الْجَزِيَّةِ وَ انْصَرَفُوا». (تفسير القمِّي 1:104)**

ដូច្នេះវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ បានស្រុះស្រួលគ្នាជាមួយពួកគេអំពីការបង់ពន្ធ ។ ពួកគេក៏បានចាកចេញ
ទៅ ។» (104 : 1) (تفسير القمِّي)

أَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١٠﴾

៦០. [សាស្ត្រាអ៊ីយ នេះគឺ] ការពិតមកពីព្រះម្ចាស់អ្នក ។ ដូច្នេះចូរអ្នកកុំនៅក្នុងចំណោមជនសង្ស័យ
ឡើយ ។

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا
وَ نِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ ﴿١١﴾

៦១. ដូច្នេះអ្នកណាមួយឈ្លោះប្រកែកជាមួយអ្នកអំពីរឿងនេះ ក្រោយពីព្រះអភិញ្ញាបានមកដល់អ្នក
ហើយនោះ ចូរអ្នកថា: "អស់លោកចូរមកចុះ យើងនឹងហៅកូនប្រុសៗរបស់យើងនិងកូនប្រុសៗ
របស់អស់លោក បណ្តាស្ត្រីរបស់យើងនិងបណ្តាស្ត្រីរបស់អស់លោក ខ្លួនយើងផ្ទាល់និងខ្លួន
អស់លោកផ្ទាល់ រួចហើយយើងប្តូរសូងយ៉ាងស្មោះអស់ពីចិត្ត សូមឲ្យព្រះបណ្តាសារបស់
អស់ឡោះហ្ន៎ពើបពះលើមុសាវាទី (គឺអ្នកនិយាយកុហក) ។"

លោក សាអ៊ីដ្យូ ប៊ិន ហ្គ្វ្លៃសែនី បានថ្លែងតពី អាហ្វិ យ៉ាត្រាហ្វាអ៊ីអំពីអាយ៉ាស៊ូ "កូនប្រុសៗរបស់យើង
និងកូនប្រុសៗរបស់អស់លោក" ។ អ៊ីម៉ា បានថ្លែងថា: "អាយ៉ាស៊ូនេះស្តីអំពីអ៊ីម៉ា ហ្គាសាន់ និង
អ៊ីម៉ាហ្គ្វ្លៃសែនី ។ អាយ៉ាស៊ូ "បណ្តាស្ត្រីរបស់ពួកយើងនិងបណ្តាស្ត្រីរបស់អស់លោក" ស្តីអំពី

សែយីដ្ឋាស្តុហ្វាទ្វីម៉ាស្តុ ﷺ ។ អាយ៉ាស្តុ "ខ្លួនយើងផ្ទាល់និងខ្លួនអស់លោកផ្ទាល់" ស្តីអំពីអាមីរុល មុមិនីន ﷺ ។" (តាហ្វសៀរ ហ្វីរីត ទំព័រ 14)

អធិប្បាយអាយ៉ាស្តុ ៦០-៦១

قُلْ قَال لَهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله: ... وَ مَا سَاوَى اللَّهِ قَطُّ امْرَأَةً بِرَجُلٍ إِلَّا مَا كَانَ مِنْ تَسْوِيَةِ اللَّهِ فَاطِمَةَ بِعَلِيٍّ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ وَ الْحَاقِفَا بِه وَ هِيَ امْرَأَةٌ تَفْضَلُ نِسَاءَ الْعَالَمِينَ، وَ كَذَلِكَ مَا كَانَ مِنْ الْحُسَيْنِ وَ الْحُسَيْنِ وَ الْحَاقِقِ اللَّهِ إِلَاهَا بِالْأَفْضَلِينَ الْأَكْرَمِينَ لَمَّا أَدْخَلَهُمْ فِي الْمُبَاهَلَةِ.

វិស្វលុលឡោះហ្វី ﷺ មានវចនៈជាមួយសែយីដ្ឋាស្តុ ﷺ ថា៖ "អស់ឡោះហ្វី ﷺ មិនបានធ្វើឲ្យមនុស្សស្រីនិងមនុស្សប្រុសស្មើគ្នាទេ រៀបរយលែងតែហ្វាទ្វីម៉ាស្តុ ﷺ និងអុឡាលី ﷺ ទេដែលស្មើគ្នានោះ ហើយព្រះអង្គ ﷺ បានភ្ជាប់ព្រះនាង ﷺ ជាមួយគេ ﷺ ។ ព្រះនាង ﷺ ជាទីស្រឡាញ់លើសអស់ស្រ្តីទៀតនៅលើភពផែនដៃនៃពិភពលោកទាំងអស់ ។ អាឡ-ហ្វាសាន់ ﷺ និងអាឡ-ហ្វីសែនី ﷺ ក៏ដូចគ្នាដែរ ។ អស់ឡោះហ្វី ﷺ បានភ្ជាប់អស់ពួកគេទាំងគ្នានេះ ﷺ ជាមួយអស់បុគ្គល ﷺ ដែលប្រសើរជាចំគេ ដែលមានកិត្យានុភាពជាចំគេ កាលដែលព្រះអង្គ ﷺ បានដាក់អស់ទាំងគេពីរនាក់នេះ ﷺ បញ្ចូលក្នុងការដាក់បណ្តា (المباهلة) គឺបន់ឲ្យវិនាសហិនហោចលើបុគ្គលកុហក) ។"

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله فَأَلْحَقَ اللَّهُ فَاطِمَةَ بِمُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ فِي الشَّهَادَةِ، وَ أَلْحَقَ الْحُسَيْنَ وَ الْحُسَيْنَ بِمِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « فَمَنْ حَاجَكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَ أَبْنَاءَكُمْ وَ نِسَاءَنَا وَ نِسَاءَكُمْ وَ أَنْفُسَنَا وَ أَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ » .

វិស្វលុលឡោះហ្វី ﷺ មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្វី ﷺ បានភ្ជាប់ហ្វាទ្វីម៉ាស្តុ ﷺ ជាមួយមូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ និងអុឡាលី ﷺ ជាកសិណសាក្សី ហើយបានភ្ជាប់អាឡ-ហ្វាសាន់ ﷺ និងអាឡ-ហ្វីសែនី ﷺ ជាមួយអ្នកទាំងអស់គ្នា ﷺ ។ [៣:៦១] ដូច្នេះអ្នកណាមួយឈ្មោះប្រកែកជាមួយអ្នកអំពីរឿងនេះ ក្រោយពីព្រះអភិញ្ញាបានមកដល់អ្នកហើយនោះ ចូរអ្នកថា៖ "អស់លោកចូរមកចុះ យើងនឹងហៅកូនប្រុសៗរបស់យើងនិងកូនប្រុសៗរបស់អស់លោក បណ្តាស្រ្តីរបស់យើងនិងបណ្តាស្រ្តីរបស់អស់លោក ខ្លួនយើងផ្ទាល់និងខ្លួនអស់លោកផ្ទាល់ រួចហើយយើងប្លង់ស្លង់យ៉ាងស្មោះអស់ពីចិត្ត សូមឲ្យព្រះបណ្តាសារបស់អស់ឡោះហ្វី ﷺ ពើបពះលើមុសាវាទី (គឺអ្នកនិយាយកុហក) ។"

فَكَانَ الْأَبْنَاءُ الْحُسَيْنَ وَ الْحُسَيْنَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ جَاءَ بِمَا رَسُولُ اللَّهِ فَأَقْعَدَهُمَا بَيْنَ يَدَيْهِ كَجَزْوِي الْأَسَدِ وَ أَمَّا النِّسَاءُ فَكَانَتْ فَاطِمَةَ عَلَيْهَا السَّلَامُ جَاءَ بِمَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله وَ أَقْعَدَهَا خَلْفَهُ كَلَبْوَةِ الْأَسَدِ وَ أَمَّا الْأَنْفُسُ فَكَانَ عَلِيٌّ بِنَ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ جَاءَ بِه رَسُولُ اللَّهِ، فَأَقْعَدَهُ عَنْ يَمِينِهِ كَالْأَسَدِ، وَ رِضْ هُوَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله كَالْأَسَدِ، وَ قَالَ لِأَهْلِ نَجْرَانَ: هَلُمُّوا الْآنَ نَبْتَهِلْ، « فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ » .

កូនប្រុសៗគឺអាឡ-ហ្វាសាន់ ﷺ និងអាឡ-ហ្វីសែនី ﷺ ដែលវិស្វលុលឡោះហ្វី ﷺ បាននាំមកកាន់

កន្លែងជួបគ្នាជាមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានឲ្យអ្នកទាំងពីរ عليهم السلام អង្គុយនៅមុខព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ដូចកូន រាជសីហ៍ ។ ឯស្រ្តីគឺហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូ عليها السلام ដែលរស់នៅលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បាននាំមក ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ឲ្យព្រះនាង عليها السلام គង់នៅខាងក្រោយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ដូចរាជសីហ៍:នារី ។ ឯ "ខ្លួនយើងផ្ទាល់" គឺអាលី صلوات الله عليه وآله وسلم ប៊ិន អាហ្វី ត្រីលីប عليه السلام ដែលរស់នៅលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បាននាំមក ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ឲ្យអាលី صلوات الله عليه وآله وسلم គង់នៅខាងស្តាំព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ដូចរាជសីហ៍ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ទ្រង់គង់ច្រហោងដូចរាជសីហ៍ ហើយបានផ្លែទៅកាន់ពួកណាច្រវែនថា: "អស់លោកមកចុះ យើងនឹងដាក់បណ្តាសា សូមឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ដាក់បណ្តាសាអ្នកនិយាយមុសា !"

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: اللَّهُمَّ هَذَا نَفْسِي وَ هُوَ عِنْدِي عِدْلُ نَفْسِي، اللَّهُمَّ هَذِهِ [نِسَائِي] أَفْضَلُ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، وَ قَالَ: اللَّهُمَّ هَذَانِ وَلَدَايَ وَ سِبْطَايَ، فَأَنَا حَرْبٌ لِمَنْ حَارَبُوهُ، وَ سَلِمٌ لِمَنْ سَأَلُمَا،

រស់នៅលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ទូលថា: "អស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله وسلم អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ នេះគឺខ្លួន (نفسِي) ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ គេ صلوات الله عليه وآله وسلم នៅខាងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ដូចខ្លួនទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផ្ទាល់ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែរ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله وسلم អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ នេះគឺស្រ្តីរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលប្រសើរខ្ពង់ខ្ពស់ដាច់អស់ស្រ្តីលើភពផែនដៃនៃពិភពលោកទាំងអស់ ។" ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ទូលថា: "អស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله وسلم អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ទាំងពីរនាក់ عليهم السلام នេះជាបុត្ររបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាចៅរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم និងប្រយុទ្ធតទល់ជនានុជនណាដែលប្រយុទ្ធតទល់ពួកគេ عليهم السلام ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم នឹងស្រុះស្រួលជាមួយជនានុជនណាដែលស្រុះស្រួលពួកគេ عليهم السلام ។"

مَرَّ اللَّهُ بِذَلِكَ الصَّادِقِينَ مِنَ الْكَاذِبِينَ. فَجَعَلَ مُحَمَّدًا وَ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ أَصْدَقَ الصَّادِقِينَ وَ أَفْضَلَ الْمُؤْمِنِينَ، فَأَمَّا مُحَمَّدٌ فَأَفْضَلُ رِجَالِ الْعَالَمِينَ، وَ أَمَّا عَلِيٌّ فَهُوَ نَفْسُ مُحَمَّدٍ أَفْضَلُ رِجَالِ الْعَالَمِينَ بَعْدَهُ، وَ أَمَّا فَاطِمَةُ فَأَفْضَلُ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ. وَ أَمَّا الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ فَسَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ إِلَّا مَا كَانَ مِنْ ابْنَيْ خَالَتِ عِيسَى وَ يَحْيَى بْنِ زَكَرِيَّا عَلَيْهِ السَّلَامُ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى مَا أَحَقَّ صَبِيحَانَا بِرِجَالِ كَامِلِي الْعُقُولِ إِلَّا هُوَ لِأَنَّ الْأَرْبَعَةَ: عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ، وَ يَحْيَى بْنَ زَكَرِيَّا، وَ الْحَسَنَ، وَ الْحُسَيْنَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ...

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 656)

អស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បានវែកញែកយកអ្នកត្រឹមត្រូវចេញពីអ្នកនិយាយមុសាដោយវិធីនេះ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានធ្វើឲ្យម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله وسلم ម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله وسلم ហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូ عليها السلام អាលី صلوات الله عليه وآله وسلم ហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូ عليها السلام និងអាលី-ហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូ صلوات الله عليه وآله وسلم ទៅជាសច្ចការីនិងបុគ្គលប្រសើរដាច់គេក្នុងចំណោមអ្នកមានសទ្ធាទាំងពួង ។ ម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាបុគ្គលដែលប្រសើរដាច់អស់បុរសក្នុងលោកទាំងពួង ។ អាលី صلوات الله عليه وآله وسلم ជា "ខ្លួន (نفس)" របស់ម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលប្រសើរដាច់អស់បុរសទាំងពួងក្នុងលោកទាំងឡាយ បន្ទាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ ឯហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូ عليها السلام ប្រសើរដាច់អស់នារីក្នុងលោកទាំងពួង ។ រីឯអាលី-ហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូ صلوات الله عليه وآله وسلم និង អាលី-ហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាព្រះអគ្គមហាប្រមុខ عليهم السلام របស់អស់យុវជនឋានសួគ៌ រៀនលែងតែបងប្អូនដ៏ជូនមួយពីររូបគឺ អ៊ីសា عليه السلام និង យ៉ាស៊ូយ៉ា ប៊ិន ស្វាការីយ៉ា عليه السلام ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم មិនភ្ជាប់ក្មេងប្រុសជាមួយបុរសដែលមានប្រាជ្ញាបរិបូរទេ លើកលែងបុគ្គលទាំងបួនរូបនេះគឺ អ៊ីសា عليه السلام ប៊ិន ម៉ារយ៉ា عليها السلام, យ៉ាស៊ូយ៉ា عليه السلام ប៊ិន ស្វាការីយ៉ា عليه السلام, អាលី-ហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូ صلوات الله عليه وآله وسلم និង អាលី-ហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ (តាហ្វ្យែរ អ៊ីម៉ា ហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូ អាលី-អ៊ីម៉ាស៊ូ عليه وآله وسلم សម្រាប់ ៣៧៤)

عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ خَالِدٍ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ ظَرْفٍ عَنِ عَبْدِ الصَّمَدِ بْنِ بَشِيرٍ عَنْ أَبِي الْجَارُودِ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) قَالَ قَالَ [إِلَى] أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) يَا أَبَا الْجَارُودِ مَا يَقُولُونَ لَكُمْ فِي الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) قُلْتُ يُنْكِرُونَ عَلَيْنَا أَنَّهُمَا ابْنَا رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) قَالَ فَأَيَّ شَيْءٍ اخْتَجَجْتُمْ عَلَيْهِمْ قُلْتُ اخْتَجَجْنَا عَلَيْهِمْ بِقَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فِي عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ (عليهما السلام) وَ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَ سُلَيْمَانَ وَ أَيُّوبَ وَ يُوسُفَ وَ مُوسَى وَ هَارُونَ وَ كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ وَ زَكَرِيَّا وَ يَحْيَى وَ عِيسَى فَجَعَلَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ نُوحٍ (عليه السلام)

អាចិ អាណិត-យ៉ាវុដ្ឋ បានថា អាចិ យ៉ាក្កុហារ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "អាចិ អាណិត-យ៉ាវុដ្ឋអើយ តើពួកគេ (ប្រជារាស្ត្រ) និយាយអ្វីខ្លះប្រាប់លោកអំពីអាណិត-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} និង អាណិត-ហ្វាសែន?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ពួកគេបដិសេធយើងថាព្រះអង្គ^{عليهم السلام} ទាំងពីរមិនមែនរាជបុត្រ^{عليهم السلام} របស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ទេ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "តើលោកបានឆ្លើយតបអ្វីពួកគេវិញ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "យើងបានលើកព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ដែលព្រះអង្គ^{عليهم السلام} មានព្រះបន្ទូលអំពីអ៊ីសា^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន ម៉ារយ៉ា^{عليها السلام} មកសំអាង គឺ៖ [៦:៨៤] ក្នុងចំណោមកូនចៅរបស់គេ [យើងបានដឹកនាំ] ដ្យាវុដ្ឋ ស៊ីឡៃម៉ាន អែយូប យូស៊ីហ្វ មូសា និង ហ្វារូន ។ ដូច្នោះឯងដែលយើងតបស្នងបណ្តាអ្នកប្រព្រឹត្តិល្អ ។ [៦:៨៥] និងស្វាការីយ៉ា យ៉ាស្ម័យ អ៊ីសា ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ^{عليهم السلام} បានធ្វើឲ្យអ៊ីសា^{عليه السلام} ប៊ិន ម៉ារយ៉ា^{عليها السلام} កើតមកពីបណ្តាកូនចៅរបស់នុះហ្ន៎ ។" ^١ ۞

قَالَ فَأَيَّ شَيْءٍ قَالُوا لَكُمْ قُلْتُ قَالُوا قَدْ يَكُونُ وَلَدُ الْإِنْتَةِ مِنَ الْوَلَدِ وَ لَا يَكُونُ مِنَ الصُّلْبِ قَالَ فَأَيَّ شَيْءٍ اخْتَجَجْتُمْ عَلَيْهِمْ قُلْتُ اخْتَجَجْنَا عَلَيْهِمْ بِقَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى لِرَسُولِهِ (صلى الله عليه وآله) فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَ أَبْنَاءَكُمْ وَ نِسَاءَنَا وَ نِسَاءَكُمْ وَ أَنْفُسَنَا وَ أَنْفُسَكُمْ قَالَ فَأَيَّ شَيْءٍ قَالُوا قُلْتُ قَالُوا قَدْ يَكُونُ فِي كَلَامِ الْعَرَبِ أَبْنَاءُ رَجُلٍ وَ آخَرُ يَقُولُ أَبْنَاؤُنَا

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "តើពួកគេនិយាយអ្វីខ្លះដាក់លោក?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ពួកគេបានថា កូនប្រុសរបស់កូនស្រីអាចនៅក្នុងចំណោមកូនប្រុសបាន (គឺអាចហៅថាកូនៗបាន) តែពួកគេទាំងនោះនៅតែមិនអាចជាបុត្រសែលោហិតបានទេ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "តើលោកបានឆ្លើយតបអ្វីពួកគេ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "យើងបានសំអាងទៅលើព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ដែលមានព្រះបន្ទូលមកលើព្រះសាស្តា^{عليه السلام} ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} ថា៖ [៣:៦១] "អស់លោកចូរមកចុះ យើងនឹងហៅកូនប្រុសៗរបស់យើងនិងកូនប្រុសៗរបស់អស់លោក បណ្តាស្រ្តីរបស់យើងនិងបណ្តាស្រ្តីរបស់អស់លោក ខ្លួនយើងផ្ទាល់និងខ្លួនអស់លោកផ្ទាល់ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "តើពួកគេថាអ្វី?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ពួកគេបានថារបៀបនិយាយរបស់ពួកអាណិត គេអាចនិយាយបានថា "កូនប្រុសយើង" ជួសកូនប្រុសរបស់បុរសម្នាក់ទៀត ។"

قَالَ فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) يَا أَبَا الْجَارُودِ لَأُعْطِيَنَّكَهَا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ جَلَّ وَ تَعَالَى أَنَّهُمَا مِنْ صُلْبِ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) لَا يَرُدُّهَا إِلَّا الْكَافِرُ قُلْتُ وَ أَيْنَ ذَلِكَ جَعَلْتُ فِدَاكَ قَالَ مِنْ حَيْثُ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتِكُمْ وَ بَنَاتِكُمْ وَ أَخَوَاتِكُمْ الْآيَةَ إِلَى أَنْ أَنْتَهَى إِلَى قَوْلِهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى وَ خَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ فَسَلِّمُوا يَا أَبَا الْجَارُودِ هَلْ كَانَ يَحِلُّ لِرَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) نِكَاحُ خَلِيلَتَيْهِمَا فَإِنْ قَالُوا نَعَمْ كَذَبُوا وَ فَجَرُوا وَ إِنْ قَالُوا لَا فَهَذَا ابْنَاءُ لِصَلْبِهِ .

(លោកអ្នកធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍)បានថា អាឡិ យ៉ាក្រូហ្វាវ صلوات الله عليه والسلا មានវចនៈថា៖ "អាឡិ អាល-យ៉ាក្រូហ្វាវ صلوات الله عليه والسلا ខ្ញុំនឹងលើកយកមកនូវភ័ស្តុតាងពីក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلا ព្រះអង្គទាំងពីរ صلوات الله عليه والسلا កើតមកពីបណ្តាកូនចៅរបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلا ។ មិនមានអ្នកណាម្នាក់បដិសេធទេ លើកតែបុគ្គលអសទ្ធា ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا តើមាននៅត្រង់ណាក្រាបទូល?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا មានវចនៈថា៖ "ត្រង់ដែលអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلا មានព្រះបន្ទូលថា៖ "[៤:២៣] ត្រូវហាម [មិនឲ្យរៀបការជាមួយ] ចំពោះពួកអ្នកគឺ៖ មាតារបស់ពួកអ្នក កូនស្រីរបស់ពួកអ្នក បងប្អូនស្រីរបស់ពួកអ្នក" រហូតដល់ចុងបញ្ចប់អាយ៉ាស្តនិងព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلا បណ្តាករិយារបស់កូនៗពួកអ្នកដែលកើតពីចង្កេះពួកអ្នក ដែរ។ ដូច្នេះ អាឡិ អាល-យ៉ាក្រូហ្វាវ ចូរលោកសួរពួកគេថា តើគេអនុញ្ញាតឲ្យវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلا រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយបណ្តាករិយារបស់អ្នកទាំងពីរ صلوات الله عليه والسلا ទេ? ប្រសិនបើពួកគេតបថា៖ "គេអនុញ្ញាត" ពួកគេនោះជាជនកុហកភូតភរ ជាជនបង្កឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ ។ ប្រសិនបើពួកគេតបថា៖ "មិនអនុញ្ញាតទេ" បានសេចក្តីថាអ្នកទាំងពីរនេះ صلوات الله عليه والسلا កើតមកពីចង្កេះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا ។" (អាល-កាហ្វី ហ្វាត្វា ១៤៩៤៩)

الشَّيْخُ فِي (أَمَلِيهِ) بِإِسْنَادِهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْفَتْحِ مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي الْقَوَارِسِ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو حَامِدٍ أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ الصَّائِعُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ السَّرَّاجُ، قَالَ: حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا حَاتِمٌ، عَنْ بُكَيْرِ بْنِ مِسْمَارٍ، عَنْ عَامِرِ بْنِ سَعْدٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) يَقُولُ: لِعَلِّي ثَلَاثًا [ثَلَاثًا]، لِأَنَّ تَكُونَ لِي وَاحِدَةً مِنْهُنَّ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ حُمْرِ النَّعَمِ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) يَقُولُ لِعَلِّي وَ حَلْفَةٌ فِي بَعْضِ مَعَارِيزِهِ، فَقَالَ: «يَا رَسُولَ اللَّهِ، تُحَلِّفُنِي مَعَ النِّسَاءِ وَ الصِّبْيَانِ؟» فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «أَمَا تَرْضَى أَنْ تَكُونَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى، إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي!».

អាល-ស្វែខ៍ នៅក្នុងសាត្រាអាល-អាម៉ាលីរបស់លោក យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានរបស់លោក បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី អាឡិ អាល-ហ្វាតាស្ត មូហ្វាម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាស្តម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាឡិ អាល-ហ្វាវរីស ដែលបានថ្លែងតពី អាឡិ ហ្វាមីដ្ឋ អាស្តម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដ្ឋ អាល-ស្វែអ៊ីក្ក ដែលបានថ្លែងតពី មូហ្វាម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ីសហ្វាត្ត អាល-ស៊ីវ៉ុច ដែលបានថ្លែងតពី គូតៃបាស្ត ប៊ិន សាអ៊ីដ្ឋ ដែលបានថ្លែងតពី ហ្វាទីម ដែលបានថ្លែងតពី បារកែវ ប៊ិន ម៉ាសម៉ា ដែលបានថ្លែងតពី អុមៀរ ប៊ិន សាក្ត្រូ ដែលបានថ្លែងតពី ឪពុកលោកថា ខ្ញុំបានឮវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلا មានព្រះវចនៈឲ្យអាល صلوات الله عليه والسلا បីវចនៈ ។ ប្រសិនបើវចនៈមួយណាក្នុងចំណោមវចនៈទាំងបីនេះបានមកខ្ញុំ វចនៈនោះជាទីស្រឡាញ់សម្រាប់ខ្ញុំលើសអ្វីដូចក្រហមទៅទៀត (គឺលើសអ្វីៗទាំងអស់) ។ ខ្ញុំបានឮវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلا មានព្រះវចនៈឲ្យអាល صلوات الله عليه والسلا ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا បានទុកអាល صلوات الله عليه والسلا នៅខាងក្រោយក្នុងសមរម្យមួយក្នុងចំណោមសមរម្យនានារបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا មានវចនៈថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلا អើយ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا បានចោលទូលបង្គំឲ្យនៅជាមួយអស់ស្រ្តីនិងកូនក្មេង?" វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلا មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នក صلوات الله عليه والسلا មិនពេញចិត្តទេឬ ដែលជាសាលោហិតរបស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلا ដូចហ្វារូស صلوات الله عليه والسلا ជាសាលោហិតរបស់មូសា صلوات الله عليه والسلا ដែរនោះ ខុសគ្នាតែត្រង់ថា អត់ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلا ទៅនឹងមិនមានសាស្ត្រាទៀតឡើយ?"

وَسَمِعْتُهُ يَقُولُ يَوْمَ خَيْبَرَ: «لَأَعْطِيَنَّ الرَّايَةَ عَدَاً رَجُلًا يُحِبُّ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ، وَ يُحِبُّهُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ» قَالَ: فَتَطَاوَلْنَا هَذَا، قَالَ: «ادْعُوا لِي عَلِيًّا». فَأَتَى عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَرْمَدَ الْعَيْنَيْنِ، فَبَصَقَ فِي عَيْنَيْهِ وَ دَفَعَ إِلَيْهِ الرَّايَةَ فَفَتَحَ اللَّهُ عَلَيْهِ.

ខ្ញុំបានឮព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថ្ងៃច្បាំងនៅឯខែបាវិថា៖ "ថ្ងៃស្អែកខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم នឹងប្រគល់ទង់ឲ្យទៅអ្នកណាមួយដែលស្រឡាញ់អស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ عَلِيٌّ និងព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ وَجَلَّ ហើយអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ និងព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ وَجَلَّ ស្រឡាញ់អ្នកនោះ ។" រឿងនេះបានប៉ះពាល់អារម្មណ៍យើង (ព្រោះនេះជាសេចក្តីប្រាថ្នារបស់យើង) ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ហៅអាល្លឺ صلوات الله عليه وآله وسلم ឲ្យខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ។" អាល្លឺ صلوات الله عليه وآله وسلم បានមកដល់ដោយឈឺភ្នែកទាំងពីរ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ក៏បានបន្តក់ទឹកមាត់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ទៅក្នុងភ្នែកអាល្លឺ صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយបានប្រគល់ទង់ឲ្យទៅអាល្លឺ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ ដូច្នេះអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ បានធានាជ័យជំនះឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។

وَلَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ: "نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَ أَبْنَاءَكُمْ وَ نِسَاءَنَا وَ نِسَاءَكُمْ وَ أَنْفُسَنَا وَ أَنْفُسَكُمْ" دَعَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ وَ حَسَنًا وَ حُسَيْنًا (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ))، وَ قَالَ: «اللَّهُمَّ هَؤُلَاءِ أَهْلُ بَيْتِي». (الأمالی 1:313، صحیح مسلم 4: 32 / 1871، مسند أحمد بن حنبل 1:185)**

កាលអាយ៉ាស្តនេះ [៣:៦១] "អស់លោកចូរមកចុះ យើងនឹងហៅកូនប្រុសៗរបស់យើងនិង កូនប្រុសៗរបស់អស់លោក បណ្តាស្រ្តីរបស់យើងនិងបណ្តាស្រ្តីរបស់អស់លោក ខ្លួនយើងផ្ទាល់និងខ្លួនអស់លោកផ្ទាល់ ត្រូវបើកឲ្យដឹង រិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បានហៅអាល្លឺ صلوات الله عليه وآله وسلم ហ្វាទីម៉ាស្ត سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهَا ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه وآله وسلم ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានទូលថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ អើយ ព្រះម្ចាស់ وَجَلَّ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ជនទាំងនេះ عليهم السلام ជាក្រុមគ្រួសារទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ។" (الأمالی 1: 313، صحیح مسلم 4: 32 / 1871، مسند أحمد بن حنبل 1: 185)

الشَّيْخُ فِي (مَجَالِسِهِ) قَالَ: أَخْبَرَنَا جَمَاعَةٌ، عَنْ أَبِي الْمُفَضَّلِ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ زَكَرِيَّا الْعَاصِمِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْعَدَائِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا الرَّبِيعُ بْنُ سَيَّارٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْأَعْمَشُ، عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ، يَزْعُمُهُ إِلَى أَبِي دَرٍّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ): أَنَّ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ عُثْمَانَ وَ طَلْحَةَ وَ الزُّبَيْرَ وَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ وَ سَعْدَ بْنَ أَبِي وَقَّاصٍ أَمَرَهُمْ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ أَنْ يَدْخُلُوا بَيْتًا وَ يُغْلِقُوا عَلَيْهِمْ بَابَهُ، وَ يَتَشَاوَرُوا فِي أَمْرِهِمْ، وَ أَجْلَهُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ، فَإِنْ تَوَافَقَ خَمْسَةٌ عَلَى قَوْلٍ وَاحِدٍ وَ أَبِي رَجُلٍ مِنْهُمْ قُتِلَ ذَلِكَ الرَّجُلُ، وَ إِنْ تَوَافَقَ أَرْبَعَةٌ وَ أَبِي اثْنَانِ قُتِلَ الْإِثْنَانِ.

អាល-ស្តែខ នៅក្នុងសាត្រាអាល-ម៉ាយ៉ាលីសរបស់លោក បានឲ្យដឹងថា៖ "ជនមួយក្រុមបានប្រាប់យើងតពី អាចិ អាល-មូហ្វាដ្ឋដ្ឋល ដែលបានថ្លែងតពី អាល-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អាល្លឺ ប៊ិន ស្វាការីយ៉ា អាល-អុស្ត្រីមី ដែលបានថ្លែងតពី អាល្លឺម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ីប៊ែខុលឡោះហ្ន៎ អាល-ក្តីដ្ឋានី ដែលបានថ្លែងតពី អាល-រីប៊ីអ៊ី ប៊ិន សាយ៉ា ដែលបានថ្លែងតពី អាល-អុស្ត ដែលបានថ្លែងតពី សាលិម អ៊ីប៊ន អាចិ អាល-យ៉ាអុដ្ឋ ដែលបានថ្លែងថា អាចិ ស្វា ﷺ បានថ្លែងថា៖ "អ៊ីម៉ា ប៊ិន អាល-ខ័ត្តត្តប បានដាក់បញ្ហាលើអាល្លឺ, អ៊ីស្តម៉ាន, ត្ថល់ហ្វាស្ត, អាល-ស្វីប៊ែរ, អុប៊ែខុលឡោះហ្ន៎ម៉ាន ប៊ិន អេហ្វហ្វី និង សាក្តដ្ឋី ប៊ិន អាចិ វ៉ាក្តស្ត ចូលទៅក្នុងផ្ទះមួយហើយបានបិទទ្វារចាក់សោរ ដើម្បីឲ្យពួកគេនោះពិភាក្សាគ្នាអំពីរឿងពួកគេ (គឺខ័លីហ្វាស្ត) ។ លោកទុកពេលឲ្យពួកគេបិទថ្ងៃ បើពួកគេនោះប្រាំនាក់ស្របមតិគ្នាទល់ម្នាក់ (ដើម្បីជាខ័លីហ្វាស្ត) ឯម្នាក់ទៀតបដិសេធ ម្នាក់នេះនឹងត្រូវប្រហារជីវិត ។ បើពួកគេនោះបួននាក់ស្របមតិគ្នា ឯពីរនាក់ទៀតបដិសេធ ពីរនាក់នោះនឹងត្រូវប្រហារជីវិត ។"

فَلَمَّا تَوَافَقُوا جَمِيعًا عَلَى رَأْيٍ وَاحِدٍ، قَالَ لَهُمْ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنِّي أَحِبُّ أَنْ تَسْمَعُوا مِنِّي مَا أَقُولُ لَكُمْ، فَإِنْ يَكُنْ

حَقًّا فَاقْبَلُوهُ، وَإِنْ يَكُنْ بَاطِلًا فَإِنَّكَرُوهُ» قَالُوا: قُلْ. وَ ذَكَرَ فَضَائِلَهُ عَلَيْهِمْ وَ هُمْ يَعْتَرِفُونَ بِهِ. فَمِمَّا قَالَ لَهُمْ: «فَهَلْ فِيكُمْ أَحَدٌ أَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِيهِ وَ فِي زَوْجَتِهِ وَ وَلَدَيْهِ آيَةَ الْمُبَاهَلَةِ، وَ جَعَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ نَفْسَهُ نَفْسَ رَسُولِهِ غَيْرِي؟» قَالُوا: لَا. (الأمالي 2:163)**

ដូច្នោះលុះពួកគេស្របបមតិគ្នាទល់នឹងមតិមួយ អាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាឡី គ្លីលីប បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមអស់លោកស្តាប់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} និយាយ បើត្រឹមត្រូវសូមអស់លោកព្រមទទួលយក បើខុសសូមអស់លោកបដិសេធចោល ។ " ពួកគេបានថា៖ "លោក^{صلوات الله عليه والسلام} និយាយទៅ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានថ្លែងប្រាប់ពួកគេនូវគុណសម្បត្តិព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ពួកគេបានទទួលស្គាល់(គឺយល់ព្រម) ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "តើមានទេ នៅក្នុងចំណោមអស់លោក បុគ្គលណាម្នាក់ ភរិយារបស់គេ កូនទាំងពីររបស់គេ ដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{عليه وآله} បានចែងនៅក្នុងអាយ៉ាស្កុដាក់បណ្តាសា ហើយអស់ឡោះហ្ន៎^{عليه وآله} បានចាត់ទុកខ្លួនបុគ្គលនោះជាខ្លួនរបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{عليه وآله} ក្រៅពីរូបខ្ញុំ ?" ពួកគេបានថា៖ "ទេ ។" (163 : 2) (الأمالي 2:163)

وَ رَوَاهُ التَّعَلُّبِيُّ فِي تَفْسِيرِ هَذِهِ الْآيَةِ، عَنْ مُقَاتِلٍ وَ الْكَلْبِيِّ، قَالَ: لَمَّا قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) هَذِهِ الْآيَةَ عَلَى وَفْدِ نَجْرَانَ وَ دَعَاهُمْ إِلَى الْمُبَاهَلَةِ، فَقَالُوا: نَزَجُ وَ نَنْظُرُ فِي أَمْرِنَا وَ نَأْتِيكَ عَدَاً. فَحَلَا بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ، فَقَالُوا لِلْعَاقِبِ وَ كَانَ دِيَارَهُمْ وَ دَا رَأِيَهُمْ: يَا عَبْدَ الْمَسِيحِ، مَا تَرَى؟

គេបានឲ្យដឹងតពី អាឡី-ស្វាអាឡីប៊ី អំពីការបកស្រាយអាយ៉ាស្កុនេះ ដែលបានថ្លែងតពី ម៉ាក្លីតាល់ និង អាឡី-កាល់ប៊ី ដែលបានថ្លែងថា កាលវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{عليه وآله} បានសូត្រអាយ៉ាស្កុនេះចំពោះគណៈប្រតិភូណាច្ឆ័រីន បបួលពួកគេដាក់បណ្តាសា ពួកគេបានថា៖ "យើងនឹងត្រឡប់ទៅវិញ ពិនិត្យមើលឡើងវិញ ហើយយើងនឹងត្រឡប់មកជួបលោក^{عليه وآله} វិញថ្ងៃស្អែក ។" ដូច្នោះពួកគេមួយចំនួនបានដកខ្លួនទៅខាងបន្តិច បានប្រាប់ អាឡី-អាឡីប៊ី មេដឹកនាំនិងអ្នកសម្រេចការរបស់ពួកគេថា៖ "បារអាឡី-ម៉ាស៊ី:ហ្ន៎អើយ តើព្រះអង្គយល់ឃើញម្តេចដែរ ?"

فَقَالَ: وَ اللَّهُ لَقَدْ عَرَفْتُمْ - يَا مَعَاشِرَ النَّصَارَى - أَنَّ مُحَمَّدًا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ، وَ لَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْفَضْلِ مِنْ أَمْرِ صَاحِبِكُمْ، وَ اللَّهُ مَا لَاعَنَ قَوْمٌ قَطُّ نَبِيًّا فَعَاشَ كِبِيرُهُمْ، وَ لَا نَبَتَ صَغِيرُهُمْ، وَ لَيْسَ فَعَلْتُمْ ذَلِكَ لَتَهْلِكُنَّ، وَ إِنْ أَبَيْتُمْ إِلَّا دِينَكُمْ وَ الْإِقَامَةَ عَلَى مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ مِنَ الْقَوْلِ فِي صَاحِبِكُمْ، فَوَادِعُوا الرَّجُلَ وَ انصَرَفُوا إِلَى بِلَادِكُمْ.

គេបានថា៖ "សូមស្ស្សចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎^{عليه وآله} ឱក្រិត្តបរិស័ទអើយ អស់លោកបានដឹងហើយថា មូហ្ន៎ម៉ាដ្នុ^{عليه وآله} ជាព្រះសាស្តា^{عليه وآله} ដែលមាននូវព្រះរាជសារ ហើយគេ^{عليه وآله} មករកអស់លោកដោយមានគុណសម្បត្តិនៃព្រះបរមគ្រូ^{عليه وآله} របស់អស់លោក ។ សូមស្ស្សចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎^{عليه وآله} មិនដែលមានសហគមន៍ណាត្រូវដាក់បណ្តាសាដោយព្រះសាស្តា^{عليه وآله} ឡើយ ។ ចាស់ទុំពួកគេបានរស់រានមានជីវិត ឯកូនក្មេងៗពួកគេក៏បានធាត់ធំ ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ប្រសិនបើគេ^{عليه وآله} ធ្វើអំពើនោះ (គឺដាក់បណ្តាសា) អស់លោកនឹងវិនាសសូន្យបង់ទាំងអស់គ្នា ។ បើអស់លោកបដិសេធ អស់លោកនៅតែប្រតិបត្តិតាមសាសនាអស់លោក មិនលំអៀងពីមាតិកាអស់លោកទេ អស់លោកនឹងរួចខ្លួនពីសម្តីគូប្រឆាំងអស់លោក ។ ដូច្នោះចូរអស់លោកដកខ្លួនចេញពីបុរសនេះ^{عليه وآله} ចាកចេញឆ្ងាយទៅកាន់ស្រុកអស់លោកវិញ ។"

فَأْتُوا رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَ قَدْ عَدَا مُحْتَضِبًا لِلْحَسَنِ وَ آخِذًا بِيَدِ الْحُسَيْنِ وَ فَاطِمَةَ تَمْشِي خَلْفَهُ وَ عَلِيٌّ يَمْشِي خَلْفَهَا وَ هُوَ يَقُولُ لَهُمْ: «إِذَا أَنَا دَعَوْتُ فَأْتُوا» فَقَالَ أُسْفُفُ نُجْرَانَ: يَا مَعْاشِرَ النَّصَارَى، إِنِّي لَأَرَى وَجُوهًا لَوْ أَقْسَمُوا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُرِيدَ جَبَلًا لَأَزَالَهُ، فَلَا تُبَاهِلُوا فَتَهْلِكُوا، وَ لَا يَبْقَى عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ نَصْرَانِيٌّ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ.

ស្នែកឡើង រិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានមកដោយពអាណិត-ហ្នាសាន ^{صلوات الله عليه والسلام} កាន់ដៃ អាណិត-ហ្ន៎សែន ^{صلوات الله عليه والسلام} សែយដ្ឋាសុហ្នាទ្វីម៉ាសុ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដើរតាមក្រោយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដើរពីក្រោយហ្នាទ្វីម៉ាសុ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ពួកគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ពេលណាខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្លង់ស្លង់ ពេលនោះអ្នកទាំងអស់គ្នាថា អាមីន ។" សង្ឃនាយក ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់ពួកណាច្ចុរីនបានថា៖ "គ្រិស្តបរិស័ទអីយ ខ្ញុំមើលទៅមុខពួកគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} បើពួកគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្បថចំពោះ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមឲ្យកម្ទេចភ្នំ ភ្នំនឹងខ្ទេច ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកកុំបន់ស្រន់សូមឲ្យវិនាសហិនហោច ឡើយ (គឺដាក់បណ្តាសា) ពីព្រោះអស់លោកនឹងវិនាស នឹងមិនមានសល់ពួកកាន់សាសនាគ្រិស្ត នៅលើផែនដីឡើយលុះដល់ថ្ងៃជុំនិចម្រះ ។

فَقَالُوا: يَا أَبَا الْقَاسِمِ، لَقَدْ رَأَيْنَا أَنَّنَا لَا تُبَاهِلُكَ، وَ أَنْ تَتْرَكَ عَلَى دِينِكَ وَ تَنْتَبِتَ عَلَى دِينِنَا. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «فَإِنْ أَبِيئْتُمُ الْمُبَاهِلَةَ فَأَسْلِمُوا، يَكُنْ لَكُمْ مَا لِلْمُسْلِمِينَ وَ عَلَيْكُمْ مَا عَلَيْهِمْ». فَأَبَوْا، فَقَالَ: «إِنِّي أَنَا بِدُكُمُ لِلْحَرْبِ» فَقَالُوا: مَا لَنَا بِحَرْبِ الْعَرَبِ طَاقَةٌ، وَ لَكِنْ نُصَاحِكَ عَلَى أَنْ لَا تَعُزُّونَا، وَ لَا تُخَيِّفَنَا، وَ لَا تَرُدَّنَا عَنْ دِينِنَا، عَلَى أَنْ نُؤَدِّيَ إِلَيْكَ فِي كُلِّ عَامٍ أَلْفِي حَلَّةٍ: أَلْفًا فِي صَفَرٍ، وَ أَلْفًا فِي رَجَبٍ. فَصَاحَهُمُ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَلَى ذَلِكَ. (عنه في العمدة لابن البطرك: 290 / 189، و عنه في غاية المرام: 3 / 300، و عنه في إحقاق الحق 3: 49)**

ពួកគេបានថា៖ "អាប៊ុល-ក្លីស៊ីម ^{صلوات الله عليه والسلام} អីយ យើងគិតថាយើងនឹងមិនបន់ស្រន់សូមឲ្យវិនាសហិនហោច ជាមួយលោក ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ (គឺដាក់បណ្តាសា) យើងដកខ្លួនចេញពីលោក ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាមួយសាសនាលោក ^{صلوات الله عليه والسلام} យើង មិនលំអៀងពីសាសនាយើងទេ ។" រិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បើអស់លោកមិនព្រមបន់ស្រន់ សូមឲ្យវិនាសហិនហោចទេ អស់លោកទៅជាមុស្លីមទៅ អ្វីដែលជារបស់ពួកមុស្លីមនឹងបានលើអស់ លោកដែរ អ្វីដែលជារបស់អស់លោកនឹងជារបស់ពួកគេដែរ ។" តែពួកគេបានបដិសេធ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាស្រ័យហេតុនេះ ខ្ញុំសូមប្រកាសសង្គ្រាមទល់អស់លោក ។" ពួកគេបានថា៖ "យើងមិនមានកម្លាំងធ្វើសឹកទល់ពួកអាវ៉ាប់ទេ តែយើងនឹងធ្វើកិច្ចសម្រុះសម្រួលថានឹងមិនមានការវាយ ប្រហារមកលើយើងទេ នឹងមិនមានសេចក្តីភ័យខ្លាចមកលើយើងទេ នឹងមិនមានការលះបង់ចោល សាសនាយើងទេ យើងនឹងប្រគល់ឲ្យទៅលោក ^{صلوات الله عليه والسلام} រៀងរាល់ឆ្នាំនូវសំលៀកបំពាក់ចំនួនពីរពាន់សម្រាប់ មួយពាន់សម្រាប់នៅខែស្តុហ្នារ មួយពាន់សម្រាប់ទៀតនៅខែវិយ៉ាប់ ។" រិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រម ទទួលកិច្ចសន្យាសម្រុះសម្រួលនេះ ។ (و عنه في غاية المرام 3 / 300)

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَفْصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾

៦២. នេះគឺរឿងពិត[ទាក់ទិននឹងអ៊ីសា] ។ ពុំមានព្រះឡើយក្រៅពីអល់ឡោះហ្ន៎ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះ អង្គមានព្រះមហិទ្ធិប្បទិ ព្រះអង្គគឺព្រះមុនិរាជ ។

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٦٣﴾

៦៣. បើពួកគេ (ពួកបដិសេធសទ្ធា ពួកទុច្ចរិត...) បែរក្រោយ (គឺមិនព្រមជឿ) អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ ញ្ញាណអ្នកសាបព្រោះសេចក្តីវិនាស (គឺអស់ឡោះហ្ន៎ដឹងថាអ្នកណាខ្លះបង្កវិនាស) ។

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِّنْ دُونِ اللَّهِ فَإِن تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٣﴾

៦៤. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ជនគម្ពីរអើយ ចូរអស់លោកមករកវាចារួម (គឺតែមួយ) រវាងយើងនិងអស់លោក នោះគឺ៖ យើងនឹងមិនគោរពសក្តារៈអ្វីឡើយក្រៅពីអស់ឡោះហ្ន៎ យើងនឹងមិនផ្គូផ្គងហ៊ុនហាយ ដៃគូឬអ្វីផ្សេងជាមួយព្រះអង្គជាដាច់ខាត អស់ទាំងយើងនិងមិនយកម្ចាស់ផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎ ឡើយ ។" បើពួកគេបែរក្រោយ ចូរពួកអ្នកថ្លែងថា៖ "ចូរអស់លោកជាសាក្សីថា យើងជាអ្នក ចុះចូល (គឺជាមុស្លិម អ្នកមានស្វាមីភ័ក្តិ ប្រតិបត្តិតាមព្រះបញ្ញត្តិរបស់អស់ឡោះហ្ន៎) ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាត ៦២-៦៤

مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الشَّيْبَانِيُّ: رُوِيَ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): «أَنَّ الْكَلِمَةَ هَاهُنَا هِيَ شَهَادَةُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ أَنَّ عَيْسَى عَبْدُ اللَّهِ، وَ أَنَّهُ مَخْلُوقٌ كَأَدَمَ». (نهج البيان 1:70 (مخطوط))**

មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាលី-ហ្គាសាន់ អាលី-ស្តែបាននិយាយបានតំណាលថាយ៉ាក្នុងហ្វារ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ ថា៖ "[៣:៦៤] វាចា ដែលគេថានៅត្រង់នេះគឺសច្ចាថាមិនមានព្រះទេក្រៅពីអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله} ជាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{عليه وآله} អ៊ីសា ^{عليه السلام} ជាបាររបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} ហើយព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ជាសត្វលោកដែល ត្រូវបង្កើតមកដូចអាដាំ ^{عليه السلام} ដែរ ។" (نهج البيان 1 : 70 (مخطوط))

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنزِلَتِ التَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٥﴾

៦៥. ជនគម្ពីរអើយ (គឺបណ្តាអ្នកដែលបានទទួលព្រះគម្ពីរ) ហេតុអ្វីពួកអ្នកឈ្លោះប្រកែកគ្នាអំពីរឿង [សាសនារបស់]អ៊ីបរ៉ហ្ន៎ម ? ព្រះគម្ពីរតេវីតនិងព្រះគម្ពីរអ៊ីស្រាឺលត្រូវបានបើកឲ្យដឹងនៅពេល ក្រោយពីគេទេតើ ។ ពួកអ្នកមិនប្រើប្រាជ្ញាគ្រិះរិះទេ ?

هَاتِنْتُمْ هَؤُلَاءِ حَاجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾

៦៦. មើលចុះ ពួកអ្នកឈ្លោះប្រកែកគ្នាអំពីអ្វីដែលពួកអ្នកបានចេះដឹង[ខ្លះ] ។ ហេតុអ្វីពួកអ្នកឈ្លោះ ប្រកែកគ្នាអំពីអ្វីដែលពួកអ្នកពុំដឹងទេនោះ ? អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញ្ញាណ ឯពួកអ្នកមិនដឹងទេ ។

مَا كَانَ إِبْرَاهِيمَ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُّسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٦٧﴾

៦៧. អ៊ីបរ៉ហ្ន៎មពុំមែនយ៉ាហ្វិឌ្រីទេហើយក៏ពុំមែនណាស់រឺនីទេដែរ គេជាអ្នកជឿស្មោះសុទ្ធចិត្ត ជាអ្នក

ចុះចូល (គឺមុស្លីម មានស្វាមីភក្តីចំពោះសិក្ខាបទអស់ឡោះហ្ន៎ គេគោរពបូជាអស់ឡោះហ្ន៎ព្រះមួយគត់) ។ គេពុំមែនជនម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកពហុទេពនិយមទេ (គឺគោរពព្រះផ្សេងគ្នាបន្តិចអស់ឡោះហ្ន៎) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ក ៦៥-៦៧

العِثَّاشِيُّ: عَنْ عَبْدِ اللَّهِ الْحَلْبِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "مَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا" لَا يَهُودِيًّا يُصَلِّي إِلَى الْمَغْرِبِ، وَلَا نَصْرَانِيًّا يُصَلِّي إِلَى الْمَشْرِقِ "وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا" يَقُولُ: كَانَ عَلَى دِينِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)». (تفسير العياشي 1/177 : 60)**

អាល់-អ៊ែយ៉ាស្កីបានតំណាលតមកពីអ្វីបែបខុសឡោះហ្ន៎ អាល់-ហ្គាល់ប៊ី តមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ដែលមានវចនៈថាអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «[៣:៦៧] អ៊ីបរហ្គីមពុំមែនយ៉ាហ្គីឌីទេ ហើយក៏ពុំមែនណាស់វិនិទេដែរ គឺមិនមែនយ៉ាហ្គីឌីដែលស្លៀកពាក់បែរមុខទៅរកទិសខាងលិចទេ មិនមែនគ្រិស្តសាសនិកដែលស្លៀកពាក់បែរមុខទៅរកទិសខាងកើតទេ គេជាអ្នកជឿស្មោះសុទ្ធចិត្ត ជាអ្នកចុះចូល គឺព្រះអង្គ ﷺ នៅក្នុងសាសនារបស់មូហាំម៉ាដ្ក ﷺ ។» (60 / 177 : 1) (تفسير العياشي)

عنه، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ يُونُسَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُسْكَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى « حَنِيفًا مُسْلِمًا » قَالَ: خَالِصًا مُخْلِصًا لَا يَشُوْبُهُ شَيْءٌ. (الحاسن , ج 1 , ص 251)

[...] អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ីន មុសកាន់បានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈ: អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ تعالى [៣:៦៧] គេជាអ្នកជឿស្មោះសុទ្ធចិត្ត ជាអ្នកចុះចូល ថា៖ «ស្មោះត្រង់ឥតដីតជាមដោយអ្វីឡើយ ។» (អាល់-ម៉ាហ្គាស៊ីន ក្បាលទី1 ខណ្ឌទី5 ហ្វាឌីស្ទ្រ269)

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى عَنْ يُونُسَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُسْكَانَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ حَنِيفًا مُسْلِمًا قَالَ خَالِصًا مُخْلِصًا لَيْسَ فِيهِ شَيْءٌ مِنْ عِبَادَةِ الْأَوْثَانِ.

អាលី ប៊ីន អ៊ីបរហ្គីមបានតំណាលតមកពីមូហាំម៉ាដ្ក ប៊ីន អ៊ីសា តមកពីយូនុស តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ីន មុសកាន់ តមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូល អស់ឡោះហ្ន៎ تعالى [៣:៦៧] គេជាអ្នកជឿស្មោះសុទ្ធចិត្ត ជាអ្នកចុះចូល ថា៖ «ស្មោះត្រង់សុទ្ធចិត្ត មិនបានគោរពសក្ការៈរូបបដិមាបន្តិចឡើយ ។» (អាល់-កាហ្វី ក្បាលទី2 ខណ្ឌ1 ហ្វាឌីស្ទ្រ1)

إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لِلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٨﴾

៦៨. បណ្តាជនជំនិតបំផុតរបស់អ៊ីបរហ្គីមគឺបណ្តាអ្នកដែលតាមគេ ព្រមទាំងសាស្ត្រានេះនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ។ អស់ឡោះហ្ន៎ជាអ្នកថែរក្សា [ជាមិត្តនិងជាអ្នកដឹកនាំ]បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៦៨

عَنْ مُحَمَّدٍ الْحَلْبِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَنْ اتَّقَى اللَّهَ مِنْكُمْ وَ أَصْلَحَ فَهُوَ مِنَّا أَهْلَ الْبَيْتِ» قَالَ: مِنْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ؟ قَالَ: «مِنَّا أَهْلَ الْبَيْتِ، قَالَ فِيهَا إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي". قَالَ عَمْرُ بْنُ يَرِيدٍ: قُلْتُ لَهُ: مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ؟ قَالَ: «إِي وَاللَّهِ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ، إِي وَاللَّهِ مِنْ أَنْفُسِهِمْ، أَمَا تَسْمَعُ اللَّهُ يَقُولُ: "إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لِلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ"؟ وَ قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي"». (تفسير العياشي 2/33 :2)**

ទទួលបានពីមូហាំម៉ាដ្ឋ អាឡ-ហ្គាល់ប៊ីដែលបានតំណាលតមកពី អាឡី អ៊ុប៊ុលឡោះហ្គ័រ ដែលមានវចនៈថា៖ "អស់លោកណាដែលខ្លាចអស់ឡោះហ្គ័រ ដែលកែខ្លួន អ្នកនោះជាគ្នាយើង ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ។" លោកបានទូលថា៖ "គ្នាព្រះអង្គ ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "គ្នាយើង ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ។ អ៊ុប៊ុលឡោះហ្គ័រមានវចនៈអំពីរឿងនេះថា៖ [១៤:៣៦] អ្នកណាតាមទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ អ្នកនោះជាគ្នារបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។" អ៊ុម៉ារ ប៊ិន យ៉ាស៊ីដ្ឋបានទូលថាខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ថា៖ "គ្នារបស់ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្នារបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ ។ សូមស្បថចំពោះអស់ឡោះហ្គ័រ គ្នារបស់ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្នារបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ។ មែនហើយ ជាខ្លួន (គឺសាច់) របស់ព្រះអង្គ ផ្ទាល់ ។ លោកមិនបានឮអស់ឡោះហ្គ័រមានព្រះបន្ទូលទេថា៖ [៣:៦៨] បណ្តាជនជំនិតបំផុតរបស់អ៊ុប៊ុលឡោះហ្គ័រគឺបណ្តាអ្នកដែលតាមគេ? និងសម្តីរបស់អ៊ុប៊ុលឡោះហ្គ័រ [១៤:៣៦] អ្នកណាតាមទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ អ្នកនោះជាគ្នារបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ?"

(14:32-36 (تفسير العياشي 2 : 231 / 33))

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ مَنْصُورِ بْنِ يُوسُفَ، عَنْ عَمْرِ بْنِ يَرِيدٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَنْتُمْ وَاللَّهِ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ». فَقُلْتُ: مِنْ أَنْفُسِهِمْ، جُعِلَتْ فِدَاكَ؟ قَالَ: «نَعَمْ وَاللَّهِ مِنْ أَنْفُسِهِمْ» نَلَاثًا. ثُمَّ نَظَرَ إِلَيَّ وَ نَظَرْتُ إِلَيْهِ، فَقَالَ: «يَا عُمَرُ، إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ فِي كِتَابِهِ: "إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لِلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَ هَذَا النَّبِيُّ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ"». (تفسير القمي 1:105)**

អាឡី ប៊ិន អ៊ុប៊ុលឡោះហ្គ័របានតំណាលថាឪពុកខ្ញុំបានប្រាប់ខ្ញុំតមកពីអ៊ុប៊ុលឡោះហ្គ័រ អាឡី អ៊ុម៉ារ តមកពីម៉ាន់ស្ទ័រ ប៊ិន យូស្វ តមកពីអ៊ុម៉ារ ប៊ិន យ៉ាស៊ីដ្ឋដែលបានតំណាលថាអាឡី អ៊ុប៊ុលឡោះហ្គ័រ មានវចនៈថា៖ «សូមស្បថចំពោះអស់ឡោះហ្គ័រ អស់លោក (គឺស្តីអាស្រ័យ) ចេញមកពីព្រះរាជបុត្ររាជនគ្នារបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ។» ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ថា៖ «សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ មកពីខ្លួន (គឺសាច់) របស់ព្រះអង្គ ផ្ទាល់?» ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ «ត្រូវហើយ សូមស្បថចំពោះអស់ឡោះហ្គ័រ មកពីខ្លួន (គឺមកពីសាច់) ព្រះអង្គ ផ្ទាល់ ។» ព្រះអង្គ បានថាបីដង ។ រួចហើយព្រះអង្គ មើលខ្ញុំ ខ្ញុំមើលព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ «អ៊ុម៉ារអើយ អស់ឡោះហ្គ័រមានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ថា៖ [៣:៦៨] បណ្តាជនជំនិតបំផុតរបស់អ៊ុប៊ុលឡោះហ្គ័រគឺបណ្តាអ្នកដែលតាមគេ ព្រមទាំងសាស្ត្រានេះនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ។ អស់ឡោះហ្គ័រជាអ្នកថែរក្សា [ជាមិត្តនិងជាអ្នកជីកនាំ]អ្នកមានសទ្ធាទាំងពួង ។» (105 : 1 (تفسير القمي))

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ أَبِي مُحَمَّدٍ الْقَاسِمِ بْنِ الْعَلَاءِ، رَفَعَهُ، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنِ الرَّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي حَدِيثٍ وَصَفَ
الإمام، وَ مَنْ لَهُ الإِمَامَةُ، وَ يَسْتَحِقُّهَا دُونَ سَائِرِ الْخَلْقِ - إِلَى أَنْ قَالَ الرَّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «فَلَمْ تَزَلْ فِي دُرِّيَّتِهِ - يَعْني الإِمَامَةَ فِي دُرِّيَّتِهِ
إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - يَرْتَهَا بَعْضٌ عَنْ بَعْضٍ، قَرْنَا فَرْنَا، حَتَّى وَرَثَهَا اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ النَّبِيُّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَقَالَ جَلَّ وَ
تَعَالَى: «إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لِلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَ هَذَا النَّبِيُّ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ اللهُ وَليُّ الْمُؤْمِنِينَ»،

[...] ទទួលបានពី អាប័ន្តុលអាស្សីស ប៊ិន មុស្លីម ដែលទទួលបានមកពី អាស់-រីដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងហ្វាត្វា
រៀបរាប់អំពីអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} និងបុគ្គលដែលគ្មានអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} និងអំពីការដែលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} សក្តិសមជាអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام}
ជាងសត្វលោកដទៃទៀត ។ អាស់-រីដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានចែងថា: "តែងតែនៅក្នុងបណ្តាកូនចៅព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មាន
ន័យថាអ៊ីម៉ាម៉ាសុំនៅក្នុងបណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីបរហ្វីម ^{عليه السلام} ស្នងគ្នាពីមួយទៅមួយ ពីជំនាន់មួយទៅ
ជំនាន់មួយ លុះត្រាតែអស់ឡោះហ្វ្រា ^{عليه السلام} បានឲ្យព្រះសាស្តា ^{عليه السلام} ទទួលអ៊ីម៉ាម៉ាសុំនេះជាកេរមរតក ។ ព្រះដ៏
មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជ ព្រះដ៏មហារុងរៀង មានព្រះបន្ទូលថា: [៣:៦៨] បណ្តាជនជំនិតបំផុតរបស់
អ៊ីបរហ្វីមគឺបណ្តាអ្នកដែលតាមគេ ព្រមទាំងសាស្តានេះនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ។ អស់ឡោះហ្វ្រាអ្នក
ថែរក្សា[ជាមិត្តនិងជា អ្នកដឹកនាំ]អ្នកមានសទ្ធាទាំងពួង ។

فَكَانَتْ لَهُ حَاصَّةً، فَقَلَّدَهَا رَسُولُ اللهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِأَمْرِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَى رَسْمِ مَا فَرَضَ اللهُ، فَصَارَتْ
فِي دُرِّيَّتِهِ الْأَصْفِيَاءِ الَّذِينَ آتَاهُمُ اللهُ الْعِلْمَ وَ الْإِيمَانَ بِقَوْلِهِ جَلَّ وَ عَلَا: ” وَ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَ الْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْنَا فِي كِتَابِ اللهِ إِلَى يَوْمِ
الْبَعْثِ “، فَهِيَ فِي وُلْدِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) حَاصَّةً إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، إِذْ لَا نَبِيَّ بَعْدَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)». ** (البرهان في تفسير
القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٣٥٥ . الكافي ١/١٥٤)

អ៊ីម៉ាម៉ាសុំនោះបានលើព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ដាច់មុខ ។ រីស្វីលុលឡោះហ្វ្រា ^{عليه السلام} បានដាក់អ៊ីម៉ាម៉ាសុំនេះមកលើអាណិត្តិយស
តាមព្រះបញ្ជាអស់ឡោះហ្វ្រា ^{عليه السلام} អាស្រ័យលើព្រះបញ្ញត្តិព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ដែលបានតម្រូវមក ។ ដូច្នេះ
អ៊ីម៉ាម៉ាសុំបានមកលើបណ្តាកូនចៅព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បុគ្គល ^{عليه السلام} ដែលត្រូវជម្រះបន្ទុក បុគ្គល ^{عليه السلام} ដែល
អស់ឡោះហ្វ្រា ^{عليه السلام} ប្រទានឲ្យនូវព្រះអភិញ្ញានិងសទ្ធា តាមរយៈព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជ
[៣០:៥៦] រីឯជនដែលគេប្រទានឲ្យនូវអភិញ្ញានិងជំនឿនឹងថា: "អស់លោកបានអាស្រ័យនៅស្របតាម
ព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្វ្រាហូតដល់ថ្ងៃដល់ស្លាប់វិញ ។ អាណិត្តិយសនេះស្តីអំពីអាណិត្តិយស ^{عليه السلام} និងរាជបុត្រ ^{عليه السلام} ព្រះ
អង្គ ^{عليه السلام} ដាច់មុខ រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ចាប់តាំងពីពេលនោះមកមិនមានសាស្តា ^{عليه السلام} ទេ អត់ពី
មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{عليه السلام} ទៅ ។" (الكافي 1/ 154 : 1) 30:55-56

أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ خَالِدٍ: عَنْ ابْنِ فَضَّالٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عَثْمَانَ، عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ سَلِيمَانَ الصَّيْرِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)
يَقُولُ: « إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لِلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَ هَذَا النَّبِيُّ وَ الَّذِينَ آمَنُوا » ثُمَّ قَالَ: «أَنْتُمْ وَ اللهُ عَلَى دِينِ إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ
مِنْهَاجِهِ، وَ أَنْتُمْ أَوْلَى النَّاسِ بِهِ». (المحاسن: 57 / 147)**

[...] អាប័ន្តុលឡោះហ្វ្រា ប៊ិន ស្វីឡែម៉ាន អាស់-ស្វយរហ្វីបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮអាច្នី យ៉ាក្តីហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام}
មានចែងថា: [៣:៦៨] បណ្តាជនជំនិតបំផុតរបស់អ៊ីបរហ្វីមគឺបណ្តាអ្នកដែលតាមគេ ព្រមទាំងសាស្តា
នេះនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ។» បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានចែងថា: «សូមស្រឡាចចំពោះអស់ឡោះហ្វ្រា ^{عليه السلام}
អស់លោក (គឺស្វីម៉ាសុំ) នៅក្នុងសាសនារបស់អ៊ីបរហ្វីម ^{عليه السلام} និងនៅក្នុងគម្រោងការរបស់សាសនា

នេះ ។ អាស្រ័យហេតុនេះ អស់លោក (គឺស្ត្រីអ្នកសុំ) ជាជនមុខគេបង្អស់ក្នុងចំណោមមនុស្ស ។»

(المحاسن: 57 / 147)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْوَشَاءِ، عَنْ مُثَنَّى، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَجْلَانَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لِلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَ هَذَا النَّبِيُّ وَ الَّذِينَ آمَنُوا" قَالَ: «هُمُ الْأَيْمَةُ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) وَ مَنْ اتَّبَعَهُمْ». (الكافي 344 / 20: 1)**

[...] អ្នកបំប៉នខ្លួនឡោះហ្ន៎ បឺន អ្នកច្នៃឡានបានតំណាលតមកពីអាថ្នី យ៉ាងក្តីហ្ន៎ ដែលមានវចនៈអំពីព្រះ បន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ تعالیٰ [៣:៦៨] បណ្តាជនជំនិតបំផុតរបស់អ៊ុបប៊ុប្តីមគឺបណ្តាអ្នកដែលតាមគេ ព្រមទាំង សាស្ត្រានេះនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ថា៖ «ពួកគេគឺអ៊ុម៉ា លើសនិងនរជនដែលតាមព្រះអង្គ លើស ។»

(الكافي 1 : 344 / 20)

وَ رَوَى الشَّيْخُ الطَّبْرَسِيُّ، قَالَ: قَالَ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِالْأَنْبِيَاءِ أَعْلَمُهُمْ بِمَا جَاءُوا بِهِ» ثُمَّ تَلَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لِلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ الْآيَةَ، ثُمَّ قَالَ: «إِنَّ وَلِيَّ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مَنْ أَطَاعَ اللَّهَ وَ إِنْ بَعُدَتْ حُجَّتُهُ، وَ إِنْ عَدَّوْ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مَنْ عَصَى اللَّهَ وَ إِنْ قَرَّبَتْ قَرَابَتُهُ». (مجمع البيان 2:770)**

អាឡ-ស្រែខ័ អាឡ-ភ្នំបារស៊ីបានតំណាលថាគេបានឲ្យដឹងថាអាឡ លើសមានវចនៈថា៖ «បណ្តាអ្នកជំនិត បំផុតរបស់ព្រះសាស្ត្រា ដឹងថាខ្លួនបានអ្វីខ្លះ ។» ព្រះអង្គ បានសូត្រអាយ៉ាសុំ [៣:៦៨] បណ្តាជន ជំនិតបំផុតរបស់អ៊ុបប៊ុប្តីមគឺបណ្តាអ្នកដែលតាមគេ ហើយព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ «មិត្តរបស់ មូហ្ន៎ម៉ាដ្នី គឺបុគ្គលដែលស្តាប់បង្គាប់អស់ឡោះហ្ន៎ ទោះបីបុគ្គលនោះជាមិត្តឆ្ងាយក៏ដោយ ។ សត្រូវ របស់មូហ្ន៎ម៉ាដ្នី គឺបុគ្គលដែលលើសបង្គាប់អស់ឡោះហ្ន៎ ទោះបីបុគ្គលនោះជាសាច់ញាតិជិតស្និទ្ធ របស់ព្រះអង្គ ក៏ដោយ ។» (770 : 2) (مجمع البيان)

وَدَّتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾

៦៩. ជនគម្ពីរ (គឺបណ្តាអ្នកដែលបានទទួលគម្ពីរ) មួយក្រុមចង់ធ្វើឲ្យពួកអ្នកវង្វេង តែពួកគេបានត្រឹម តែធ្វើឲ្យខ្លួនឯងវង្វេងទេ ហើយពួកគេមិនដឹងខ្លួនទេ ។

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

៧០. ជនគម្ពីរអើយ ហេតុអ្វីពួកអ្នកបដិសេធបណ្តាសញ្ញារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ថ្វីបើពួកអ្នកបានឃើញ ប្រេចក្សហើយ ?

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْفُرُونَ بِالْحَقِّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٧١﴾

៧១. ជនគម្ពីរអើយ ហេតុអ្វីពួកអ្នកបំពាក់សេចក្តីខុសពីលើការពិត [ហេតុអ្វី]ពួកអ្នកបិទបាំងការពិត ថ្វីបើពួកអ្នកដឹងច្បាស់ហើយ ?

وَقَالَتْ طَافِقَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ ءَامِنُوا بِالَّذِي أُنزِلَ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَجِهَ النَّهَارِ وَكَفَرُوا ءَاخِرَهُ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٧٢﴾

៧២. ជនគម្ពីរ[ទុច្ចរិត]មួយក្រុមបានថា៖ "នាដើមថ្ងៃចូរអស់លោកជឿអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យបណ្តាអ្នក
មានសទ្ធាដឹង ។ ចូរអស់លោកកុំជឿអ្វីទាំងនោះនាចុងថ្ងៃ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេ (គឺអ្នកមានសទ្ធា)
ត្រឡប់ក្រោយវិញ (គឺមករកគឺបឡាត់យើង) ។

وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَن تَبِعَ دِينَكُمْ قُلْ إِنَّ الْهُدَىٰ هُدَىٰ اللَّهِ أَن يُؤْتَىٰ أَحَدٌ مِّثْلَ مَا أُوتِيْتُمْ أَوْ يُحَاجُّوكُمْ
عِنْدَ رَبِّكُمْ قُلْ إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَسِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

៧៣. ចូរអស់លោកជឿតែអ្នកណាដែលប្រព្រឹត្តតាមសាសនារបស់អស់លោក ។" ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់
ពួកគេ]ថា៖ "មគ្គទេសក៍ដឹកនាំ[ត្រឹមត្រូវ]គឺមគ្គទេសក៍ដឹកនាំរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ។" [ពួកគេបាន
ថ្លែងទៀតថា៖ "ចូរអស់លោកកុំជឿថា]អ្នកផ្សេងបានទទួលនូវអ្វីដែលអស់លោកបានទទួល
នោះឡើយ ឬពួកគេ (គឺពួកអ្នកសទ្ធា) អាចមានពាក្យឆ្លើយជំទាស់អស់លោកនៅពីមុខព្រះ
ម្ចាស់របស់អស់លោក ។" ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "ព្រះអំណោយនៅក្នុងព្រះហត្ថ
អស់ឡោះហ្ន៎ ។ ព្រះអង្គប្រទានវាឲ្យទៅអ្នកណាស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គមានព្រះ
ហឫទ័យទូលំទូលាយមហិមា ព្រះអង្គទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។

يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾

៧៤. ព្រះអង្គមានព្រះបំណងប្រទានព្រះមេត្តាធម៌ព្រះអង្គ ជាពិសេស ឲ្យទៅបុគ្គលណាមួយស្រេចតែ
លើព្រះអង្គ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ជាម្ចាស់ព្រះអំណោយធំធេង ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៦៩-៧៤

وَقَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: " وَ قَالَتْ طَافِقَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ ءَامِنُوا
بِالَّذِي أُنزِلَ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَجِهَ النَّهَارِ وَ أَكْفَرُوا آخِرَهُ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ": «أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَمَّا قَدِمَ الْمَدِينَةَ وَ هُوَ
يُصَلِّي نَحْوَ بَيْتِ الْمَقْدِسِ، أَعْجَبَ ذَلِكَ الْيَهُودَ، فَلَمَّا صَرَفَهُ اللَّهُ عَنْ بَيْتِ الْمَقْدِسِ إِلَى الْبَيْتِ الْحَرَامِ وَجَدَتِ الْيَهُودُ مِنْ ذَلِكَ، وَ كَانَ
صَرَفَ الْقِبْلَةَ صَلَاةَ الظُّهْرِ، فَقَالُوا: صَلَّى مُحَمَّدٌ الْعَدَاةَ وَ اسْتَقْبَلَ قِبْلَتَنَا، فَأَمِنُوا بِالَّذِي أُنزِلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَجِهَ النَّهَارِ، وَ أَكْفَرُوا آخِرَهُ،
يَعْنُونَ الْقِبْلَةَ حِينَ اسْتَقْبَلَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ: "لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ" إِلَى قِبْلَتِنَا». (تفسير القمِّي 1:105)**

អាឡី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីមបានតំណាលថាអាឡី អាឡ-យ៉ាវូដូបានតំណាលតមកពីអាឡី យ៉ាកុបហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلم} ដែល
មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{تعالى} [៣:៧២] ជនគម្ពីរ[ទុច្ចរិត]មួយក្រុមបានថា៖ "នាដើមថ្ងៃចូរ
អស់លោកជឿអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាដឹង ។ ចូរអស់លោកកុំជឿអ្វីទាំងនោះនាចុងថ្ងៃ
ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេ (គឺអ្នកមានសទ្ធា) ត្រឡប់ក្រោយវិញ ថា៖ «កាលរស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} ទៅឯអាឡ-
ម៉ាឌីណាស៊ុ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} តែងតែស្នើឡាត់បែរទៅរកបែទុល-ម៉ាក្វីឌីស ធ្វើឲ្យពួកយ៉ាហ្វីឌីឆូល ។ ពេល

អល់ឡោះហ្ន៎បានដូរ[ទិស]ពីបែទុល-ម៉ាក្វីខ្លីសទៅឯព្រះមហាគ្រឹះវិញ (គឺកាត់បាត់) ពួកយ៉ាហ្វិឌ្លី ក្រោធ ។ ការផ្លាស់ប្តូរគឺបណ្តាត្តនេះបានប្រព្រឹតទៅពេលស្នំឡាត្តថ្ងៃត្រង់ ។ ដូច្នេះពួកគេបានថា: "មូហាំម៉ាដ្ឋ្ន៎ស្នំឡាត្តពេលព្រឹកដោយបែរទៅរកទិសយើង ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកជឿអ្វីដែលគេបាន បើកឲ្យមូហាំម៉ាដ្ឋ្ន៎ដឹងពេលថ្ងៃ ហើយចូរអស់លោកកុំជឿ[អ្វីដែលគេបានបើកឲ្យដឹងនោះ]នៅពេល ចុងថ្ងៃ" ពួកគេចង់និយាយថា[ចូរកុំជឿ]គឺបណ្តាត្តពេលរស្មីលុលឡោះហ្ន៎បែរមុខទៅរកព្រះមហាគ្រឹះ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេ (គឺអ្នកមានសទ្ធា) ត្រឡប់ក្រោយវិញ ។» (تفسير الفتى 1 : 105)

وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِنْ تَأْمَنَهُ بِقِنطَارٍ يُؤَدِّيهِ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ إِنْ تَأْمَنَهُ بِدِينَارٍ لَا يُؤَدِّيهِ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمَّتْ عَلَيْهِ قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيَّنَ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾

ثلاثة ارباع الحزب ٦ - ٧

៧៥. ជនគម្ពីរខ្លះ បើអ្នកធ្វើទ្រព្យមួយគ្និនគ្មារ (មួយគ្និនគ្មារស្មើនឹង ១០០០ រៀលមាស) នៅនឹងគេ គេ នឹងប្រគល់ទ្រព្យនោះមកអ្នកវិញ ។ តែមានពួកគេខ្លះទៀត បើអ្នកធ្វើត្រឹមតែមួយខ្លីណាស់នៅនឹង គេ គេនឹងប្រគល់វាឲ្យអ្នកវិញលុះត្រាតែអ្នកទទួចទារច្រំដដែលៗ នេះព្រោះតែពួកគេថា: "ពុំ មានទោសលើយើងទេក្នុងរឿងពួកមិនចេះអក្សរនោះ (គឺមិនមានបាបលើយើងទេក្នុងការអូស យកទ្រព្យរបស់អ្នកដទៃ) ។" ពួកគេទម្លាក់ពាក្យមុសាទៅលើអល់ឡោះហ្ន៎ ថ្វីបើពួកគេដឹង ។

بَلَىٰ مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٧٦﴾

៧៦. ផ្ទុយទៅវិញ អ្នកណាគោរពពាក្យសន្យា ខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្ន៎ អល់ឡោះហ្ន៎សព្វព្រះហឫទ័យ បណ្តាអ្នកខ្លាចក្រែង[អល់ឡោះហ្ន៎] ។

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٧﴾

៧៧. អ្នកណាទាញយកកម្រៃដ៏ថោកទាបពីកិច្ចសន្យារបស់អល់ឡោះហ្ន៎ និងពាក្យសម្បថរបស់ខ្លួន អ្នកនោះនឹងពុំបានមួយប៉ែកទេក្នុងលោកមុខ ។ អល់ឡោះហ្ន៎នឹងមិននិយាយរកពួកគេទេ ព្រះ អង្គនឹងមិនមើលមកពួកគេទេថ្ងៃជំនុំជម្រះ ព្រះអង្គមិនជម្រះបន្ទុកពួកគេទេ ។ ពួកគេនឹងរង ទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។

មើលសូរ៉េ:ត្ត ៥៣ អាយ៉ាស្ត ១៩-៣២ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៧៥-៧៧

السَّيِّخُ فِي (أَمَالِيهِ): عَنِ الْحَقَّارِ، قَالَ: أَحْبَبْنَا عُمَامَانَ بْنَ أَحْمَدَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو قِلَابَةَ، قَالَ: حَدَّثَنَا وَهْبُ بْنُ جَرِيرٍ وَ أَبُو زَيْدٍ - يَعْنِي الْهَرَوِيُّ - قَالَا: حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنِ الْأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي وَائِلٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، قَالَ: «مَنْ خَلَفَ عَلَى بَيْتِ

يَقْتَطِعُ بِهَا مَالَ أَخِيهِ لَقِيَ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ وَ هُوَ عَلَيْهِ غَضَبَانٌ» فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَصْدِيقَ ذَلِكَ فِي كِتَابِهِ "إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا". (الأمالي 1:368)**

អាឡ-ស្រែត នៅក្នុងអាម៉ាលីរបស់លោក បានតំណាលតមកពីអាឡ-ហ្គាហ្គារី តមកពីអ៊ីស្រាអែល ប៊ិន អាឡ-ម៉ាដូ តមកពីអាហ្វិ ក្លីឡាបាសូ តមកពីវ៉ាហ្គាប់ ប៊ិន យ៉ាវៀនិងអាហ្វិ ស្រែដូ គឺអាឡ-ហ្គារី តមកពីស្វាក្តុបាសូ តមកពីអាឡ-អ៊ុស្ត តមកពីអាហ្វិ វ៉ាអ៊ុល តមកពីអ្នកប្រឡូឡា តមកពីព្រះសាស្តា ដែលមានព្រះវចនៈថា៖ «អ្នកណាបានស្បថហើយបានយកទ្រព្យបងប្អូនខ្លួន អ្នកនោះនឹងបានជួប អស់ឡោះហ្វី ព្រះអង្គនឹងទ្រង់ព្រះពិរោធអ្នកនោះ ។ ដូច្នោះអស់ឡោះហ្វីបានបើកឲ្យដឹងរឿងនេះ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គថា៖ [៣:៧៧] អ្នកណាទាញយកកម្រៃដ៏ថោកទាបពីកិច្ចសន្យារបស់ អស់ឡោះហ្វីនិងពាក្យសម្បថរបស់ខ្លួន ។» (368 : 1 (الأمالي))

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ، عَنْ آدَمَ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ عَبْدِ الرَّزَّاقِ ابْنِ مِهْرَانَ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «أُنزِلَ فِي الْعَهْدِ "إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَ أَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الآخِرَةِ وَ لَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَ لَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ لَا يُرَكِّبُهُمْ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ" وَ الخَلَاقُ: النَّصِيبُ، فَمَنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ فِي الآخِرَةِ فَمَايَ شَيْءٍ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ؟!». (الكافي 2 / 1 : 2)**

[...] មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន សាលិមបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្គារីដែលមានវចនៈថា៖ «អាឡាសូ នេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីសម្បថ [៣:៧៧] អ្នកណាទាញយកកម្រៃដ៏ថោកទាបពីកិច្ចសន្យារបស់ អស់ឡោះហ្វីនិងពាក្យសម្បថរបស់ខ្លួន អ្នកនោះនឹងពុំបានមួយប៉ែកទេក្នុងលោកមុខ ។ អស់ឡោះហ្វី នឹងមិននិយាយរកពួកគេទេ ព្រះអង្គនឹងមិនមើលមកពួកគេទេថ្ងៃជំនុំជម្រះ ព្រះអង្គមិនជម្រះបន្ទុកពួក គេទេ ។ ពួកគេនឹងរងទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។ "មួយប៉ែក" គឺចំណែក ។ ដូច្នោះពួកដែលគ្មានចំណែកនៅឯ លោកមុខទេនោះ (គឺពួកដែលប្លន់សិទ្ធិរបស់អាឡ-លុល-បៃត) តើពួកគេនឹងបានចូលឋានសួគ៌ ដោយសារអ្វី?» (1 / 27 : 2 (الكافي))

عَنْ أَبِي حَمْرَةَ الثَّمَالِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: «ثَلَاثَةٌ لَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَ لَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ، وَ لَا يُرَكِّبُهُمْ، وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ: مَنْ جَحَدَ إِيمَانًا مِنَ اللَّهِ، أَوْ ادَّعَى إِيمَانًا مِنْ غَيْرِ اللَّهِ، أَوْ زَعَمَ أَنَّ لِفُلَانٍ وَ فُلَانٍ فِي الإِسْلَامِ نَصِيبًا». (تفسير العياشي 1 / 65 : 178)**

អាហ្វិ ហ្គាស្វាសូអាឡ-ស្រែតបានតំណាលតមកពីអ្នកលី ប៊ិន អាឡ-ហ្គាស្វាសូដែលមានវចនៈថា៖ «បុគ្គលបីប្រភេទដែល [៣:៧៧] អស់ឡោះហ្វីនឹងមិននិយាយរកពួកគេទេ ព្រះអង្គនឹងមិនមើលមកពួក គេទេថ្ងៃជំនុំជម្រះ ព្រះអង្គមិនជម្រះបន្ទុកពួកគេទេ ។ ពួកគេនឹងរងទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ គឺបុគ្គលដែល ប្រឆាំងអ៊ីម៉ាដែលមកពីអស់ឡោះហ្វី ឬហៅទៅរកអ៊ីម៉ាដែលចេញមកពីប្រភពផ្សេងពីអស់ឡោះហ្វី ឬអះអាងថាបុគ្គលនេះមួយនិងបុគ្គលនេះមួយបានមួយប៉ែកក្នុងសាសនាអ៊ីស្លាម ។» (1 / 65 : 178 (تفسير العياشي))

عَنْ أَبِي مَعْمَرٍ السُّعْدِيِّ، قَالَ: قَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ: "وَ لَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ" « يَعْنِي لَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ

يَحْيَىٰ، أَي لَا يَرْمُهُمْ، وَ قَدْ يُقُولُ الْعَرَبُ لِلرَّجُلِ السَّيِّدِ أَوْ الْمَلِكِ: لَا تَنْظُرْ إِلَيْنَا. يَعْنِي إِنَّكَ لَا تُصَيِّبُنَا يَحْيَىٰ، وَ ذَلِكَ النَّظَرُ مِنَ اللَّهِ إِلَى خَلْقِهِ». (تفسير العياشي 180 / 72: 1)**

អាប៊ូ មូអ៊ាម៉ា អាឡ-សាអុឌ្នីបានតំណាលថា៖ «អាឡី ប៊ិន អាប៊ូ គ្លីលីប صلوات الله عليه មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្ន៍ رحمته [៣:៧៧] ព្រះអង្គនឹងមិនមើលមកពួកគេទេថ្ងៃជំនុំជម្រះ មានន័យថាព្រះអង្គនឹងមិន មើលល្អមកពួកគេទេ ពោលគឺ មិនអាណិតអាសូរពួកគេទេ ។ ពួកអាប៊ូប័ត្រឯតែនិយាយអំពីបុគ្គលជាមេ ដឹកនាំឬជាស្តេចថា៖ "គេមិនមើលមកខ្ញុំទេ" មានន័យថាគេមិនឲ្យយើងនូវចំណែកណាទេ ។ នេះគឺការ មើលរបស់អល់ឡោះហ្ន៍ رحمته មកឯបាវទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ رحمته ។» (72 / 180 : 1) (تفسير العياشي)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَبْدِ الْعَظِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْحَسَنِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو جَعْفَرٍ الثَّانِي (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، [قَالَ: «سَمِعْتُ أَبِي [يَقُولُ: سَمِعْتُ أَبِي مُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: دَخَلَ عَمْرُو بْنُ عَبِيدٍ عَلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَلَمَّا سَلَّمَ وَ جَلَسَ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ "الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كِبَائِرَ الْإِثْمِ وَ الْفَوَاحِشَ" ثُمَّ أَمْسَكَ، فَقَالَ لَهُ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مَا أَسْكَنْتَ؟ قَالَ: أَحِبُّ أَنْ أَعْرِفَ الْكِبَائِرَ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ.

[...] អាប៊ូខុល អាស្ត្រឹម ប៊ិន អាប៊ូខុលឡោះហ្ន៍ អាឡ-ហ្គាសានីបានតំណាលថា អាប៊ូ យ៉ាកុប្យាវទីពីរ صلوات الله عليه បានប្រាប់ខ្ញុំថាខ្ញុំ صلوات الله عليه បានឮព្រះបិតា صلوات الله عليه មានវចនៈថាខ្ញុំ صلوات الله عليه បានឮព្រះបិតា صلوات الله عليه មូសា صلوات الله عليه ប៊ិន យ៉ាកុប្យាវ صلوات الله عليه មានវចនៈថា៖ "អាំរូ ប៊ិន អ៊ីបៃដ្ឋីបានមកជួបអាប៊ូ អាប៊ូខុលឡោះហ្ន៍ صلوات الله عليه ។ គាត់បាន គំនាប់ បានអង្គុយហើយបានសូត្រអាយ៉ាសុនេ៖ [៥៣:៣២] អ្នកដែលចៀសឆ្ងាយពីបាបធំ ព្រមទាំង អំពើអសីលធម៌ ហើយបានឈប់ត្រឹមនេះ។ អាប៊ូ អាប៊ូខុលឡោះហ្ន៍ صلوات الله عليه បានសួរគាត់ថា៖ "ហេតុអ្វី លោកឈប់?" គាត់បានទូលថា៖ "ទូលបង្គំចង់យល់អំពីបាបធំដែលមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ន៍ رحمته ។"

فَقَالَ: نَعَمْ - يَا عَمْرُو -

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه មានវចនៈថា៖ "បាន អាំរូអីយ ។"

... وَ الْبَيْمِئُ الْعَمُوسُ الْفَاجِرَةُ، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: "الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَ أَيمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ"،

សម្បថអសីលធម៌ ព្រោះអល់ឡោះហ្ន៍ رحمته មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:៧៧] អ្នកណាទាញយកកម្រៃដ៏ថោក ទាបពីកិច្ចសន្យារបស់អល់ឡោះហ្ន៍និងពាក្យសម្បថរបស់ខ្លួន អ្នកនោះនឹងពុំបានមួយបែកទេក្នុងលោក មុខ ។

... قَالَ: فَخَرَجَ عَمْرُو وَ لَهُ صُرَاخٌ مِنْ بُكَائِهِ، وَ هُوَ يَقُولُ: هَلْكَ مَنْ يَقُولُ بِرَأْيِهِ، وَ نَارَعَكُمْ فِي الْفُضْلِ وَ الْعِلْمِ». (الكافي 24 / 217:

** (2)

លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) បានថា អាំរូបានចេញទៅវិញដោយទ្រហោយំ ហើយទូលថា៖ "បុគ្គលវិនាសគឺ

បុគ្គលណាដែលនិយាយតាមតែចិត្តឯង ដែលដណ្តើមគុណសម្បត្តិនិងព្រះអភិញ្ញាពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។" (អាឡី-កាហ្វី ហ្វាត្វា ២៤៥៤)

ذَكَرَهُ الشَّيْخُ أَبُو جَعْفَرٍ الطُّوسِيُّ رَحِمَهُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ مَصْبَاحَ الْأَنْوَارِ قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو الْحَسَنِ الْمِثْمِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مَهْرُويه قَالَ حَدَّثَنَا دَاوُدُ بْنُ سُلَيْمَانَ الْعَازِي قَالَ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُوسَى عَنْ أَبِيهِ مُوسَى عَنْ أَبِيهِ جَعْفَرٍ عَنْ أَبِيهِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ عَلِيِّ عَنْ أَبِيهِ الْحُسَيْنِ عَنْ أَبِيهِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: حَرَّمَ اللَّهُ الْجَنَّةَ عَلَى ظَالِمِ أَهْلِ بَيْتِي وَفَاتِلِهِمْ وَشَانِيهِمْ وَ الْمُعِينِ عَلَيْهِمْ. ثُمَّ تَلَا هَذِهِ آيَةَ "أُولَئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ" الْآيَةَ. (تأويل الآيات الظاهرة في فضائل العترة الطاهرة , ج 1 , ص 119)

[...] ដូច្នោះ ប៊ិន ស៊ូឡែម៉ាន អាឡី-ក្រីស៊ីបានតំណាលតមកពីអាឡី ប៊ិន មូសា តមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តមកពីយ៉ាកូប صلوات الله عليه والسلام ព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តមកពីមូហាំម៉ាដ صلوات الله عليه والسلام ព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តមកពីអាឡី صلوات الله عليه والسلام ព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តមកពីអាឡី-ហ្វាត្វា صلوات الله عليه والسلام ព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តមកពីអាឡី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាហ្វិ គ្លីលីប صلوات الله عليه والسلام ព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា រឿនលុលឡោះហ្វាត្វា صلوات الله عليه والسلام មានព្រះវចនៈថា៖ «អល់ឡោះហ្វាត្វា صلوات الله عليه والسلام ហាមចូលឋានសួគ៌បុគ្គលដែលប្រព្រឹត្ត អយុត្តិធម៌ចំពោះកុលដ្ឋាន صلوات الله عليه والسلام ដែលសម្លាប់ពួកគេ صلوات الله عليه والسلام ដែលមិនចូលចិត្តពួកគេ صلوات الله عليه والسلام ដែលគាំទ្រអ្នក ផ្សេងជំទាស់ពួកគេ صلوات الله عليه والسلام ។» បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសូត្រអាយ៉ាស៊ុនេ៖ [៣:៧៧] អ្នកនោះនឹងពុំបាន មួយប៉ែកទេក្នុងលោកមុខ ។" (ខណ្ឌទី៣ ហ្វាត្វា ២៤៦)

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُودُونَ أَلْسِنَتَهُم بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكِبْرَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾

៧៨. ពួកគេមួយក្រុមបំភ្លៃព្រះគម្ពីរដោយអណ្តាតពួកគេ ក្នុងបំណងធ្វើឲ្យពួកអ្នកស្មានថាវាជាប្រែកមួយដែលមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរ តែវាពុំមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរទេ ។ ពួកគេថ្លែងថា៖ "វាមកពីអល់ឡោះហ្វាត្វា" តែវាមិនមកពីអល់ឡោះហ្វាត្វាទេ ។ ពួកគេនិយាយមុសាទម្លាក់លើអល់ឡោះហ្វាត្វា ថ្វីបើពួកគេដឹង ។

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنَّبُوءَةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّيْنَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿٧٩﴾

៧៩. អ្នកដែលអល់ឡោះហ្វាត្វាប្រទានឲ្យនូវព្រះគម្ពីរ ប្រាជ្ញាញាណនិងសាស្ត្រាភាព មិនមានសិទ្ធិប្រកាសចំពោះបណ្តាមនុស្សទេថា៖ "ចូរអស់លោកជាបារមីរបស់ខ្ញុំ ក្រៅពីអល់ឡោះហ្វាត្វា ។" តែអ្នកនោះគប្បីប្រកាសថា៖ "ចូរអស់លោកគោរពសក្តារៈព្រះម្ចាស់ព្រោះអស់លោកបានសិក្សាព្រះគម្ពីរបានរៀនសូត្រ[ព្រះគម្ពីរនោះ]" ។

وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾

៨០. ហើយអ្នកនោះនឹងមិនបញ្ជាឲ្យពួកអ្នកយកម៉ាឡាអ៊ីកាស្ត់ឬបណ្តាសាស្ត្រាជាម្ចាស់ទេ ។ តើអ្នក

នោះនឹងបញ្ជាឲ្យពួកអ្នកទៅជាអ្នកបដិសេធសទ្ធាប្ប បន្ទាប់ពីពួកអ្នកបានចុះចូលចំពោះ
អល់ឡោះហ្ន៎ហើយនោះ (គឺទៅជាមុស្លីមហើយ) ?

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْنَاكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ
لَتُؤْمِنُنَّ بِهِءَ وَتَتَّصِرُنَّهُ قَالُوا أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالُوا فَاشْهَدُوا وَأَنَا
مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨١﴾

៨១. [ចូររំលឹកអស់មនុស្សដល់]កាលអល់ឡោះហ្ន៎បានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយបណ្តាសាស្ត្រា [និងបណ្តា
សាវ័ករបស់ពួកគេ]ថា៖ "អញបានឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះគម្ពីរនិងប្រាជ្ញាញាណ ។ បន្ទាប់ពីនោះមាន
សាស្ត្រាម្នាក់មករកពួកអ្នក ដើម្បីអះអាងថាពិតបន្ថែមពីលើអ្វីដែលពួកអ្នកមានស្រាប់ហើយនោះ
ចូរពួកអ្នកជឿគេនិងគាំទ្រគេ ។" ព្រះអង្គមានព្រះតម្រាស់ថា៖ "តើពួកអ្នកយល់ព្រមនិងព្រម
ទទួលយកកិច្ចសន្យារបស់អញទេ ?" ពួកគេទូលថា៖ "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំយល់ព្រម ។" ព្រះ
អង្គមានព្រះតម្រាស់ថា៖ "ចូរពួកអ្នកជាសាក្សី អញក៏ជាសាក្សីជាមួយពួកអ្នកដែរ ។"

فَمَنْ تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٨٢﴾

៨២. នូវជនណាបែរក្រោយ បន្ទាប់ពីនោះ (គឺបន្ទាប់ពីបានធ្វើកិច្ចសន្យាហើយ) ពួកទាំងនោះជាជន
បំពានបំពាន ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាត ៧៨-៨២

وَ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنِ ابْنِ مُسْكَانَ، عَنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَا بَعَثَ اللَّهُ نَبِيًّا مِنْ
لَدُنْ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَهَلَمْ جَرًّا إِلَّا وَ يَرْجِعُ إِلَى الدُّنْيَا وَ يَنْصُرُ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ هُوَ قَوْلُهُ: "لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ" يَعْنِي رَسُولَ اللَّهِ
وَ لَتَنْصُرُنَّهُ" يَعْنِي أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، ثُمَّ قَالَ لَهُمْ فِي الدَّرِّ: "أَأَقْرَرْتُمْ وَ أَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي" أَيَّ عَهْدِي: "قَالُوا أَقْرَرْنَا"
قَالَ اللَّهُ لِلْمَلَائِكَةِ: "فَاشْهَدُوا وَ أَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ"». (تفسير القمي 1:106)**

[...] អ៊ីបនូ មុសកាន់បានតំណាលតមកពីអាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា៖ «រាល់កូន
អាថ្នី^{عليه السلام}ដែលអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}បានតែងតាំងជាសាស្ត្រា^{عليه السلام} សុទ្ធតែនឹងត្រឡប់មកឯលោកនេះវិញ
ហើយនឹងជួយអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} [៣:៨១] ចូរពួកអ្នកជឿគេ មានន័យ
ថា រស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} និងគាំទ្រគេ មានន័យថា អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}
បានប្រាប់ព្រះសាស្ត្រាទាំងនោះ^{عليه السلام}កាលពីនៅឯលោកដើម (គឺកាលព្រះសាស្ត្រាទាំងអស់សុទ្ធតែជា
បុណ្ណភាគ គឺកាលមិនទាន់កើតមានរូបរាងនៅឡើយ គឺនៅឯ អុឡាហ្ន៎ អាល់-ស្យារ (عالم النور)) ថា៖ "តើពួក
អ្នកយល់ព្រមនិងព្រមទទួលយកកិច្ចសន្យារបស់អញទេ ?" ពោលគឺ កិច្ចសន្យារបស់អញ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ពួកគេ
ទូលថា៖ "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំយល់ព្រម ។" អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}បានប្រាប់អស់ទេវតាថា៖ "ចូរពួកអ្នកជា
សាក្សី អញក៏ជាសាក្សីជាមួយពួកអ្នកដែរ ។"» (تفسير القمي 1 : 106)

سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُسْكَانَ، عَنْ فَيْضِ بْنِ أَبِي شَيْبَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ، وَ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ: "وَ إِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ" الْآيَةَ: «لَتُؤْمِنُنَّ بِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ لَتَنْصُرُنَّ عَلِيًّا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)» - قَالَ -: نَعَمْ وَ اللَّهُ مِنْ لَدُنْ آدَمَ وَ هَلَمْ جَزَاءً، فَلَمْ يَبْعَثِ اللَّهُ نَبِيًّا وَ لَا رَسُولًا إِلَّا رَدَّ جَمِيعَهُمْ إِلَى الدُّنْيَا حَتَّى يُفَاتِلُوا بَيْنَ يَدَيِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (مختصر بصائر الدرجات: 25)**

[...] អាប៊ុនខុលឡោះហ្នាំ ប៊ិន មុសកាន់បានតំណាលតមកពីហ្វៃស្វី ប៊ិន អាហ្វិ ឆៃបាស្តុដែលបានតំណាល ថាខ្ញុំបានឮអាហ្វិ អាប៊ុនខុលឡោះហ្នាំ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសូត្រអាយ៉ាស្តុ [៣:៨១] កាល អល់ឡោះហ្នាំបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយបណ្តាសាស្តា ថា៖ «ចូរពួកអ្នក^{عليهم السلام} (គឺសាស្តា^{عليهم السلام}) ជឿ រឺស្វីលុលឡោះហ្នាំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} គាំទ្រអាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} ។» ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «មែន ហើយ សូមស្រួចចំពោះអល់ឡោះហ្នាំ^{رحل} ។ ចាប់តាំងពីអាហ្វិ^{عليه السلام} មក រាល់ណាប៊ិនរឺស្វីលដែល អល់ឡោះហ្នាំ^{رحل} បានចាត់បញ្ជូនមកនោះ ព្រះអង្គ^{رحل} នឹងឲ្យព្រះអង្គទាំងអស់^{عليهم السلام} ត្រឡប់មកឯលោកនេះរឺញ ដើម្បីប្រយុទ្ធនៅខាងមុខ (គឺជួយ) អាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាហ្វិ ក្តីលិប^{عليه السلام} ។» (25) (مختصر بصائر الدرجات: 25)

وَ رَوَى صَاحِبُ كِتَابِ (الْوَاحِدَةِ) قَالَ: رَوَى أَبُو مُحَمَّدٍ الْحَسَنُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْأَطُّوشُ الْكُوَيْطِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْبَجَلِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنِي عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي نَجْرَانَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ الثَّمَالِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرِ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَحَدٌ وَاحِدٌ، تَفَرَّدَ فِي وَحْدَانِيَّتِهِ، ثُمَّ تَكَلَّمَ بِكَلِمَةٍ فَصَارَتْ نُورًا، ثُمَّ خَلَقَ مِنْ ذَلِكَ النُّورِ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ خَلَقَنِي وَ ذُرِّيَّتِي،

អាហ្វិ ហ្វាំស្វាស្តុ អាឡី-ស្វីម៉ាលីបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ យ៉ាកុកហ្វារ អាឡី-បាគៀរ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈ ថាអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «អល់ឡោះហ្នាំ^{تبارك وتعالى} ព្រះតែមួយគត់ ។ ព្រះអង្គ^{رحل} មានព្រះវាចា រស្មី (នរ) ក៏បានកើតឡើង ។ ព្រះអង្គ^{رحل} បានបង្កើតរស្មីរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ពីរស្មីនេះ ហើយព្រះអង្គ^{رحل} បាន បង្កើតខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} និងបណ្តាកូនចៅ^{عليهم السلام} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ។

ثُمَّ تَكَلَّمَ بِكَلِمَةٍ فَصَارَتْ رُوحًا فَأَسْكَنَهَا اللَّهُ تَعَالَى فِي ذَلِكَ النُّورِ، وَ أَسْكَنَهُ فِي أَبْدَانِنَا، فَخُحُّ رُوحِ اللَّهِ، وَ كَلِمَاتُهُ، وَ بِنَا اخْتَجَّ عَلَى خَلْقِهِ، فَمَا زِلْنَا فِي ظِلَّةِ خَضْرَاءَ حَيْثُ لَا شَمْسٌ وَ لَا قَمَرٌ، وَ لَا لَيْلٌ وَ لَا نَهَارٌ، وَ لَا عَيْنٌ تَطْرُقُ نَعْبُدُهُ وَ نُفَدِّسُهُ وَ نُسَبِّحُهُ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ خَلْقَهُ،

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{رحل} មានព្រះវាចា វិញ្ញាណក៏បានកើតឡើង ។ ព្រះអង្គ^{رحل} បានដាក់វិញ្ញាណនេះនៅក្នុង រស្មីនោះ ហើយព្រះអង្គ^{رحل} បានដាក់វានៅក្នុងខ្លួនយើង^{عليهم السلام} ។ ដូច្នេះយើង^{عليهم السلام} ជាព្រះវិញ្ញាណរបស់ អល់ឡោះហ្នាំ^{رحل} ជាព្រះរាជវាចារបស់ព្រះអង្គ^{رحل} ព្រះអង្គ^{رحل} បង្ហាញហេតុផលដល់សត្វលោកព្រះអង្គ^{رحل} តាមរយៈយើង^{عليهم السلام} ។ យើង^{عليهم السلام} នៅក្នុងម្លប់បៃតងឥតដាច់ កាលមិនមានដួងអាទិត្យ មិនមានខែ មិនមាន យប់ មិនមានថ្ងៃ ។ យើង^{عليهم السلام} គោរពសក្តារព្រះអង្គ^{رحل} ឥតឈប់ឈរ យើង^{عليهم السلام} លើកតម្កើងព្រះសន្តភាព ព្រះអង្គ^{رحل} បូជាព្រះអង្គ^{رحل} តាំងពីមុនព្រះអង្គ^{رحل} បង្កើតសត្វលោកម៉្លោះ ។

وَ أَخَذَ مِيثَاقَ الْأَنْبِيَاءِ بِالْإِيمَانِ وَ النُّصْرَةِ لَنَا، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ إِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَ حِكْمَةٍ ثُمَّ

جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُّصَدِّقٌ لِّمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَ لَتَنْصُرُنَّهُ" يَعْنِي "لَتُؤْمِنُنَّ" بِمُحَمَّدٍ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ لَتَنْصُرُنَّ وَصِيَّهُ، فَقَدْ آمَنُوا بِمُحَمَّدٍ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ لَمْ يَنْصُرُوا وَصِيَّهُ، وَ سَيَنْصُرُونَهُ جَمِيعاً.

ព្រះអង្គបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយព្រះសាស្តាទាំងឡាយ ឲ្យព្រះអង្គទាំងអស់ជឿយើងនិងគាំទ្រយើង ហើយរឿងនេះមាននៅក្នុងព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [២:៨១] កាលអល់ឡោះហ្វ័បានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយបណ្តាសាស្តាថា៖ "អញបានឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះគម្ពីរនិងប្រាជ្ញាញាណ ។ បន្ទាប់ពីនោះមានសាស្តាម្នាក់មករកពួកអ្នក ដើម្បីអះអាងថាពិតបន្ថែមពីលើអ្វីដែលពួកអ្នកមានស្រាប់ហើយនោះ ចូរពួកអ្នកជឿគេនិងគាំទ្រគេ ។" មានន័យថា ពួកអ្នក (គឺព្រះសាស្តាទាំងឡាយ) ត្រូវជឿមូហាំម៉ាដូ ត្រូវជួយគាំទ្រអ្នកស្នង ។ ដូច្នេះពួកគេបានជឿមូហាំម៉ាដូ តែមិនគាំទ្រអ្នកស្នង ព្រះអង្គ ទេ រីឯព្រះសាស្តាទាំងអស់នឹងជួយគាំទ្រអ្នកស្នង ។

وَ إِنَّ اللَّهَ أَخَذَ مِنِّي مِيثَاقِي مَعَ مِيثَاقِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِالنُّصْرَةِ بَعْضُنَا لِبَعْضٍ، فَقَدْ نَصَرْتُ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ جَاهَدْتُ بَيْنَ يَدَيْهِ، وَ قَتَلْتُ عَدُوَّهُ، وَ وَفَيْتُ اللَّهَ بِمَا أَخَذَ عَلَيَّ مِنَ الْمِيثَاقِ وَ الْعَهْدِ وَ النُّصْرَةَ لِمُحَمَّدٍ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ لَمْ يَنْصُرْنِي أَحَدٌ مِنْ أَنْبِيَائِهِ وَ رُسُلِهِ، وَ ذَلِكَ لَمَّا قَبَضَهُمُ اللَّهُ إِلَيْهِ، وَ سَوْفَ يَنْصُرُونِي». (مختصر بصائر الدرجات: 32، تأويل الآيات 1/116 : 30)**

អល់ឡោះហ្វ័បានធ្វើកិច្ចសន្យាទន្ទឹមនឹងកិច្ចសន្យារបស់មូហាំម៉ាដូ នេះ ដោយឲ្យអ្នកទៀតគាំទ្រយើងមួយចំនួន ។ ដូច្នេះខ្ញុំជួយជ្រោមជ្រែងមូហាំម៉ាដូ (ជួសព្រះសាស្តាទាំងឡាយ) ប្រយុទ្ធនៅខាងមុខព្រះអង្គ សម្លាប់សត្រូវព្រះអង្គ អនុវត្តតាមកិច្ចសន្យានិងពាក្យសម្បថដែលបានធ្វើជាមួយអល់ឡោះហ្វ័នោះដែលថាឲ្យជួយជ្រោមជ្រែងមូហាំម៉ាដូ ។ មិនមានព្រះសាស្តានិងវិស្វលោកព្រះអង្គណាមួយបានជួយខ្ញុំ ទេ ។ តែក្រោយពីព្រះអង្គបានឲ្យព្រះសាស្តានិងវិស្វលោកទាំងអស់ចូលទិវង្គត ព្រះអង្គទាំងអស់នេះនឹងជួយជ្រោមជ្រែងខ្ញុំ (នៅពេលត្រឡប់មកវិញ)» (30 / 116 : 1 តាវីល អាយ៉ាត 32 ، مختصر بصائر الدرجات: 32)

الحَسَنُ بْنُ أَبِي الْحَسَنِ الدَّيْلَمِيُّ، فِي (كِتَابِهِ) بِإِسْنَادِهِ عَنْ فَرَجِ بْنِ أَبِي شَيْبَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ وَ قَدْ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ: "وَ إِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَ حِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُّصَدِّقٌ لِّمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ:" «يَعْنِي رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) "وَ لَتَنْصُرُنَّهُ" يَعْنِي وَصِيَّهُ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، وَ لَمْ يَبْعَثِ اللَّهُ نَبِيًّا وَ لَا رَسُولًا إِلَّا وَ أَخَذَ عَلَيْهِ الْمِيثَاقَ لِمُحَمَّدٍ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِالنُّبُوَّةِ وَ لِعَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِالْإِمَامَةِ». (تأويل الآيات 1/116 : 29)**

[...] ហ្វារ៉ុច ប៊ិន អាឡី ឡៃបាសុបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮអាឡី អ្នកបង្កើតឡោះហ្វ័មានវចនៈ ដោយសូត្រអាយ៉ាសុនេះថា៖ «[៣:៨១] កាលអល់ឡោះហ្វ័បានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយបណ្តាសាស្តាថា៖ "អញបានឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះគម្ពីរនិងប្រាជ្ញាញាណ ។ បន្ទាប់ពីនោះមានសាស្តាម្នាក់មករកពួកអ្នកដើម្បីអះអាងថាពិតបន្ថែមពីលើអ្វីដែលពួកអ្នកមានស្រាប់ហើយនោះ ចូរពួកអ្នកជឿគេ គឺវិស្វលោកឡោះហ្វ័ និងគាំទ្រគេ គឺអ្នកស្នង អាមីរុល-មុមីនីន ។ អល់ឡោះហ្វ័មិនដែលបានចាត់បញ្ជូនព្រះសាស្តាណាមួយមកដោយពុំបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយព្រះសាស្តានោះឡើយ ថាឲ្យជឿសាស្តាភាពរបស់

មូហាំម៉ាដ្ច صلوات الله عليه وآله وسلم និងវិទ្យាយ៉ាស៊ុររបស់អាឡី صلوات الله عليه وآله وسلم «1» (29 / 116 : 1) (تأويل الآيات)

العِثَاشِيُّ: عَنْ حَبِيبِ السِّجِسْتَانِيِّ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: "وَ إِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَ حِكْمَةٍ تُمْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَ لَتَنْصُرُنَّهُ" فَكَيفَ يُؤْمِنُ مُوسَى بِعِيسَى (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) وَ يَنْصُرُهُ وَ لَمْ يُدْرِكْهُ؟ وَ كَيْفَ يُؤْمِنُ عِيسَى بِمُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) وَ يَنْصُرُهُ وَ لَمْ يُدْرِكْهُ؟

អាឡ-អ៊ែយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពីហ្វាប៊ីប អាឡ-សាយ៉ុស៊ុតានីដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាឡី យ៉ាក្តីហ្វារ صلوات الله عليه وآله وسلم អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ្ន وحد [៣:៨១] កាលអស់ឡោះហ្វ្នបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយ បណ្តាសាស្តាថា: "អញបានឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះគម្ពីរនិងប្រាជ្ញាញាណ ។ បន្ទាប់ពីនោះមានសាស្តាម្នាក់ មករកពួកអ្នកដើម្បីអះអាងថាពិតបន្ថែមពីលើអ្វីដែលពួកអ្នកមានស្រាប់ហើយនោះ ចូរពួកអ្នកជឿគេនិង គាំទ្រគេ តើមូសា عليه السلام ជឿអ្វីសា عليه السلام ជួយអ្វីសា عليه السلام បានដូចម្តេចទៅ បើមូសា عليه السلام មិនឃើញអ្វីសា عليه السلام ទេនោះ? តើអ្វីសា عليه السلام ជឿមូហាំម៉ាដ្ច صلوات الله عليه وآله وسلم ជួយមូហាំម៉ាដ្ច صلوات الله عليه وآله وسلم បានដូចម្តេចទៅបើព្រះអង្គ عليه السلام មិនឃើញ មូហាំម៉ាដ្ច صلوات الله عليه وآله وسلم ទេនោះ?

فَقَالَ: « يَا حَبِيبُ، إِنَّ الْقُرْآنَ قَدْ طُرِحَ مِنْهُ آيٌ كَثِيرَةٌ، وَ لَمْ يَزِدْ فِيهِ إِلَّا حُرُوفٌ أَخْطَأَتْ بِهَا الْكُتُبَةُ، وَ تَوَهَّمَتَهَا الرِّجَالُ، وَ هَذَا وَهَمٌّ، فَاقْرَأْهَا: "وَ إِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ - أُمَّم - النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَ حِكْمَةٍ تُمْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَ لَتَنْصُرُنَّهُ" هَكَذَا أَنْزَلَهَا - يَا حَبِيبُ - فَوَ اللَّهُ مَا وَفَّتْ أُمَّةٌ مِنَ الْأُمَّةِ الَّتِي كَانَتْ قَبْلَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِمَا أَخَذَ اللَّهُ عَلَيْهَا مِنَ الْمِيثَاقِ لِكُلِّ نَبِيٍّ بَعَثَهُ اللَّهُ بَعْدَ نَبِيِّهَا، وَ لَقَدْ كَذَّبَتِ الْأُمَّةُ الَّتِي جَاءَهَا مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، لَمَّا جَاءَهَا مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ وَ لَا نَصَرُوهُ إِلَّا الْقَلِيلُ مِنْهُمْ، وَ لَقَدْ كَذَّبَتْ أُمَّةُ عِيسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِمُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ وَ لَا نَصَرُوهُ لَمَّا جَاءَ إِلَّا الْقَلِيلُ مِنْهُمْ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈថា: «ហ្វាប៊ីបអ៊ែយ អាយ៉ាស៊ុរច្រើនត្រូវគេយកចេញពីគូរអាន ។ ពួកអ្នកកត់ត្រា បានសរសេរខុសអក្សរច្រើននៅក្នុងគូរអាន មនុស្សកាឡែត្រូវអាន ។ នេះគឺការបោកបញ្ឆោត ។ ចូរលោក សូត្រអាយ៉ាស៊ុរនេះដូចនេះ: [៣:៨១] កាលអស់ឡោះហ្វ្នបានធ្វើកិច្ចសន្យា-ជាមួយសហគមន៍របស់-បណ្តា សាស្តាថា: "អញបានឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះគម្ពីរនិងប្រាជ្ញាញាណ ។ បន្ទាប់ពីនោះមានសាស្តាម្នាក់មករក ពួកអ្នកដើម្បីអះអាងថាពិតបន្ថែមពីលើអ្វីដែលពួកអ្នកមានស្រាប់ហើយនោះ ចូរពួកអ្នកជឿគេនិងគាំទ្រ គេ ។ ហ្វាប៊ីបអ៊ែយ អាយ៉ាស៊ុរនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងដូចនេះឯង ។ ដូច្នេះ សូមស្រួចចំពោះអស់ឡោះហ្វ្ន وحد ពុំ មានសហគមន៍ណាមួយស្មោះត្រង់ទេ ។ កិច្ចសន្យាដែលអស់ឡោះហ្វ្ន وحد បានធ្វើកាលពីមុនមូសា عليه السلام នោះ ពួកគេមិនបានធ្វើតាមទេ ពួកគេបានធ្វើបែបនេះចំពោះគ្រប់សាស្តាដែលអស់ឡោះហ្វ្ន وحد បានបញ្ជូន មកក្រោយសាស្តាពួកគេ ។ សហគមន៍របស់មូសា عليه السلام បានប្រឆាំងអ្វីដែលមូសា عليه السلام បាននាំមក មិន ព្រមជឿទេ មិនព្រមជួយគាំទ្រព្រះអង្គ عليه السلام ទេ លើកលែងតែមួយចំនួនតូចប៉ុណ្ណោះ ។ សហគមន៍របស់ អ្វីសា عليه السلام មិនជឿមូហាំម៉ាដ្ច صلوات الله عليه وآله وسلم ទេ មិនជឿកិច្ចសន្យានោះទេ មិនជួយគាំទ្រព្រះអង្គ عليه السلام តាមអ្វីដែលព្រះ អង្គ عليه السلام បាននាំមកនោះទេ លើកលែងតែមួយចំនួនតូចប៉ុណ្ណោះ ។

وَ لَقَدْ جَحَدَتْ هَذِهِ الْأُمَّةُ بِمَا أَخَذَ عَلَيْهَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مِنَ الْمِيثَاقِ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، يَوْمَ أَقَامَهُ

لِلنَّاسِ وَ نَصَبَهُ لَهُمْ، وَ دَعَاهُمْ إِلَى وَّلَايَتِهِ وَ طَاعَتِهِ فِي حَيَاتِهِ، وَ أَشْهَدُهُمْ بِذَلِكَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ، فَأَيُّ مِيثَاقٍ أَوْكَدُ مِنْ قَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِي عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)؟! فَوَ اللَّهُ مَا وَقَوْا، بَلْ حَجَّحُوا وَ كَذَّبُوا». (تفسير العياشي 73 / 180 : 1)**

សហគមន៍នេះប្រឆាំងកិច្ចសន្យាដែលព្រះសាស្ត្រា^{صلوات الله عليه وآله}បានធ្វើជាមួយពួកគេឲ្យពួកគេតាមអាឡី^{صلوات الله عليه وآله} ប៊ិន អាហ្វិ ត្ម័លីប^{عليه وآله} ថ្ងៃដែលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} បានលើកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} តែងតាំងព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ឲ្យមនុស្សទាំងអស់ ហោមនុស្សឲ្យមករកវិទ្យាយ៉ាស៊ូអាឡី^{صلوات الله عليه وآله} ឲ្យស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ក្នុងសម័យកាលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ឲ្យពួកគេសច្ចាស្តីខ្លួនពួកគេផ្ទាល់ ។ តើកិច្ចសន្យាមួយណាទៅដែលធ្ងន់ជាងព្រះវចនៈរបស់ វិស្វលុលឡោះហ្វ័រ^{عليه وآله} អំពីរឿងអាឡី^{صلوات الله عليه وآله} ប៊ិន អាហ្វិ ត្ម័លីប^{عليه وآله} ? សូមស្រាវជ្រាវពោះអស់ឡោះហ្វ័រ^{عليه وآله} ពួកគេ មិនស្មោះត្រង់ចំពោះកិច្ចសន្យានោះទេ ។ ពួកគេបានប្រោសចោល បានប្រឆាំងកិច្ចសន្យានោះ ។»

(تفسير العياشي 1 : 73 / 180)

عَنْ بُكَيرٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ اللَّهَ أَخَذَ مِيثَاقَ شَيْعَتِنَا بِالْوَلَايَةِ لَنَا وَ هُمْ ذُرِّيَّةُ يَوْمٍ أَخَذَ الْمِيثَاقَ عَلَى الدَّرِّ بِالْإِقْرَارِ لَهُ بِالرُّبُوبِيَّةِ، وَ لِمُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِالنُّبُوَّةِ، وَ عَرَضَ اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَيْمَنَتَهُ الطَّيِّبِينَ وَ هُمْ أَظْلَةٌ

បារកែវបានតំណាលថាអាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه وآله} មានវចនៈថា៖ «អស់ឡោះហ្វ័រ^{عليه وآله} បានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយ ស្ត្រីអាស៊ូយើង^{عليهم} ថាឲ្យពួកគេទទួលវិទ្យាយ៉ាស៊ូយើង^{عليهم} កាលពួកគេជាចុណ្ណភាគ ក្នុងថ្ងៃដែលព្រះអង្គ^{عليه وآله} ព្រម បានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយចុណ្ណភាគទាំងឡាយថាឲ្យពួកគេព្រមទទួលព្រះអង្គ^{عليه وآله} ជាព្រះម្ចាស់^{عليه وآله} ព្រម ទទួលម្ចាស់ម៉ាដូ^{عليه وآله} ជាសាស្ត្រា ។ អស់ឡោះហ្វ័រ^{عليه وآله} បានបង្ហាញអ៊ីម៉ាត្រីមត្រូវ^{عليهم} ឲ្យម្ចាស់ម៉ាដូ^{عليه وآله} ស្គាល់ កាលនោះព្រះអង្គ^{عليهم} ជាស្រមោល ។

- قَالَ:- خَلَقَهُمْ مِنَ الطَّيِّبَةِ الَّتِي خُلِقَ مِنْهَا آدَمُ - قَالَ :- وَ خَلَقَ أَرْوَاحَ شَيْعَتِنَا قَبْلَ أَنْدَانِهِمْ بِالْقِيَامِ، وَ عَرَضَ عَلَيْهِمْ وَ عَرَفَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ نَحْنُ نَعْرِفُهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ». (تفسير العياشي 1 : 74 : 1)**

ពួកគេត្រូវបង្កើតមកពីដីដុតតែមួយដែលអាដាំ^{عليه وآله} ត្រូវបង្កើតមក ។ វិញ្ញាណរបស់ស្ត្រីអាស៊ូយើង^{عليهم} ត្រូវ បង្កើតឡើងពីរពាន់ឆ្នាំមុនខ្លួនប្រាណពួកគេ ហើយគេបានបង្ហាញពួកគេឲ្យព្រះអង្គ^{عليه وآله} ស្គាល់ ។ វិស្វលុលឡោះហ្វ័រ^{عليه وآله} និងអាឡី^{صلوات الله عليه وآله} ស្គាល់ពួកគេ ។ យើង^{عليهم} ស្គាល់ពួកគេអាស្រ័យសម្តីសំដៅពួក គេ ។» (74 / 180 : 1) (تفسير العياشي)

عَنْ سَلَامِ بْنِ الْمُسْتَنبِرِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «لَقَدْ تَسَمَّوْا بِاسْمِ مَا سَمَّى اللَّهُ بِهِ أَحَدًا إِلَّا عَلِيًّا بْنَ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ مَا جَاءَ تَأْوِيلُهُ». قُلْتُ: جَعَلْتُ فِدَاكَ مَتَى يَجِيءُ تَأْوِيلُهُ؟ قَالَ: «إِذَا جَاءَ جَمَعَ اللَّهُ أَمَامَهُ النَّبِيِّينَ وَ الْمُؤْمِنِينَ حَتَّى يَنْصُرُوهُ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ: "وَ إِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَ حِكْمَةٍ" إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَ أَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ" فَيَوْمَئِذٍ يَدْفَعُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) الْبُلُوَاءَ إِلَى عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَيَكُونُ أَمِيرَ الْخَلَائِقِ كُلِّهِمْ أَجْمَعِينَ، يَكُونُ الْخَلَائِقُ كُلُّهُمْ تَحْتَ لِيَوَائِهِ، وَ يَكُونُ هُوَ أَمِيرَهُمْ، فَهَذَا تَأْوِيلُهُ». (تفسير العياشي 1 : 77 : 1)**

សាឡាម ប៊ិន មុសតា នៅបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ អ៊ាប់ខុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ «គេដាក់ឈ្មោះឲ្យអស់លោក (គឺស្ត្រីអុស្ត) ដែលអស់ឡោះហ្គ័រ មិនដែលដាក់ឲ្យអ្នកណាឡើយក្រៅពីអុលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាប៊ូ ត្រីលីប عليه وآله ។ សេចក្តីអធិប្បាយឈ្មោះនេះមិនទាន់មកដល់នៅឡើយទេ ។» ខ្ញុំបានទូលថា៖ «សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តើពេលណាទើបសេចក្តីអធិប្បាយនោះមកដល់?» ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «ពេលអស់ឡោះហ្គ័រ នឹងប្រមូលនៅពីមុខព្រះអង្គ នូវព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسلام និងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដែលជួយជ្រោមជ្រែងព្រះអង្គ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام [៣:៨១] កាលអស់ឡោះហ្គ័របានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយបណ្តាសាស្តាថា៖ "អញបានឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះគម្ពីរនិងប្រាជ្ញាញាណ ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام " ត្រូវពួកអ្នកជាសាក្សី អញក៏ជាសាក្សីជាមួយពួកអ្នកដែរ ។" ថ្ងៃនោះវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله នឹងប្រគល់ទង់ឲ្យទៅអុលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាប៊ូ ត្រីលីប عليه وآله ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងទៅជាអាមៀររបស់សត្វលោកទាំងអស់ សត្វលោកទាំងអស់នឹងនៅក្រោមទង់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងទៅជាអាមៀររបស់ពួកគេ (គឺព្រះអគ្គមហាប្រមុខ) ។ នេះគឺសេចក្តីអធិប្បាយរបស់អាយ៉ាស្តនេះ ។» (77 / 181 : 1) (تفسير العياشي)

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنِ يَحْيَى الْخَلْبِيِّ، عَنِ ابْنِ سِنَانٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَوَّلُ مَنْ سَبَقَ إِلَى الْمِيثَاقِ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، وَ ذَلِكَ أَنَّهُ كَانَ أَقْرَبَ الْخَلْقِ إِلَى اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى، وَ كَانَ بِالْمَكَانِ الَّذِي قَالَ لَهُ جَبْرِئِيلُ لَمَّا أُسْرِيَ بِهِ إِلَى السَّمَاءِ: تَقَدَّمَ - يَا مُحَمَّدُ - فَقَدْ وَطِئَتْ مَوْطِئًا لَمْ يَطَّأَهُ مَلَكٌ مُقَرَّبٌ، وَ لَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ، وَ لَوْلَا أَنَّ رُوحَهُ وَ نَفْسَهُ كَانَتْ مِنْ ذَلِكَ الْمَكَانِ لَمَا قَدَّرَ أَنْ يَبْلُغَهُ، فَكَانَ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: "قَاتِبَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى"، أَي بِلَا أَدْنَى، فَلَمَّا خَرَجَ الْأَمْرُ، وَقَعَ مِنَ اللَّهِ إِلَى أَوْلِيَائِهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)».

[...] អ៊ីបនូ ស៊ីណានបានតំណាលថា អាប៊ូ អ៊ាប់ខុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលបានសន្យាមុនគេគឺវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ជាសត្វលោកដែលជិតអស់ឡោះហ្គ័រ تبارك وتعالى ជាងអស់សត្វលោកទាំងឡាយ និងជិតដំណាក់មួយដែលឃ្លិបអ៊ីល عليه السلام បានថ្លែងប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله កាលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានឡើងជាមួយវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله ទៅលើមេឃនោះ ថា៖ "មហាម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله អើយ ទៅខាងមុខ ព្រោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានឈានដល់កន្លែងមួយដែលមិនមានទេវតានិរតនិងព្រះសាស្តាប្រេសិតណាមួយធ្លាប់បានមកដល់ឡើយ ។" វិញ្ញាណព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله និងខ្លួនព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មកពីដំណាក់នេះដែលគេបានអនុញ្ញាតឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ទៅដល់នោះ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله នៅឆ្ងាយពីអស់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله ដូចអស់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥៣:៩] គេបាននៅឆ្ងាយប្រវែងពីវត្តបូជិតជាងនោះ ។ មែន ក៏ប៉ុន្តែព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បាននៅជិតជាងនោះទៅទៀត ។ ពេលព្រះបញ្ជាចេញមក វាបានកើតឡើងមកលើបណ្តាព្រះអនុរក្ស صلوات الله عليه وآله របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ។"

فَقَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «كَانَ الْمِيثَاقُ مَاخُودًا عَلَيْهِمُ لِلَّهِ بِالرَّبُّوبِيَّةِ، وَ لِرَسُولِهِ بِالنَّبَوَّةِ، وَ لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأَئِمَّةِ بِالْإِمَامَةِ، فَقَالَ: أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ، وَ مُحَمَّدٌ نَبِيُّكُمْ، وَ عَلِيُّ إِمَامُكُمْ، وَ الْأَئِمَّةُ الْهَادُونَ أَيْمَتَكُمْ؟ فَقَالُوا: بَلَى، شَهِدْنَا. فَقَالَ اللَّهُ تَعَالَى: أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ - أَي لِفَلَا تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ - إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ.

អាល់-ស្ត្រីខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "គេបានទទួលយកនូវកិច្ចសន្យាពីពួកគេពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងអស់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله ជាព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងសាស្តាភាពរបស់ព្រះសាសនៈទូត صلوات الله عليه وآله របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ជាមួយ

អ៊ីម៉ាម៉ាស្តរូបសម័យ-មុមីនីន^{صلوات الله عليه} និងអ៊ីម៉ាម៉ាឡាយ^{عليه السلام} ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ^{عجل} មានព្រះបន្ទូលថា៖ "តើ អញ^{عجل} មិនមែនជាព្រះម្ចាស់^{عجل} របស់ពួកគេអ្នកទេ តើម្ចាស់^{عجل} មិនមែនជាព្រះសាស្តា^{عليه} របស់ពួក អ្នកទេ តើអាឡី^{صلوات الله عليه} មិនមែនជាអ៊ីម៉ាម៉ា^{عليه} របស់ពួកអ្នកទេ តើអស់អ៊ីម៉ា^{عليه} មគ្គទេសក៍ដឹកនាំមិនមែនជា អ៊ីម៉ា^{عليه} របស់ពួកអ្នកទេ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "មែន អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមធ្វើជាកសិណសាក្សី (គឺសូមទទួលស្គាល់) ។" ដូច្នោះអស់ឡោះហ្គាលី^{عليه} មានព្រះបន្ទូលថា៖ "បើពួកអ្នកថាក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ" ពោលគឺ នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ប្រហែលជាពួកអ្នកនឹងថា៖ "យើងមិនដឹងរឿងនេះទេ!"

فَأُولُ مَا أَخَذَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ الْمِيثَاقَ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ لَهُ بِالرُّبُوبِيَّةِ، وَ هُوَ قَوْلُهُ: "وَ إِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ"، فَذَكَرَ جَمَلَةَ الْأَنْبِيَاءِ، ثُمَّ أَبْرَزَ عَزَّ وَ جَلَّ أَفْضَلَهُمْ بِالْأَسْمَاءِ، فَقَالَ: "وَ مِنْكَ" يَا مُحَمَّدُ، فَقَدَّمَ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لِأَنَّهُ أَفْضَلُهُمْ "وَ مِنْ نُوحٍ وَ إِبْرَاهِيمَ وَ مُوسَى وَ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ" فَهَؤُلَاءِ الْخَمْسَةُ أَفْضَلُ الْأَنْبِيَاءِ، وَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَفْضَلُهُمْ،

ប្រការជំបូងបង្អស់ពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចសន្យា ដែលអស់ឡោះហ្គាលី^{عجل} ទទួលពីព្រះសាស្តា^{عليه} ទាំងឡាយនោះ គឺ ការមានព្រះអង្គ^{عجل} ជាព្រះម្ចាស់^{عجل} ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{عجل} : [៣៣:៧] កាលយើងបានទទួលយក កិច្ចសន្យាពីបណ្តាព្រះសាស្តា ។ ព្រះអង្គ^{عجل} ចែងអំពីព្រះសាស្តាទាំងអស់^{عليه} ។ បន្ទាប់មកព្រះដ៏មាន ព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជ ព្រះដ៏មហារុងរឿង បានបង្ហាញនូវបុគ្គលប្រសើរជាងគេក្នុងចំណោមអស់ព្រះអង្គ^{عليه} ព្រះ អង្គ^{عجل} មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ពីអ្នក ឱម្ចាស់^{عليه} ។" អាស្រ័យហេតុនេះ រ៉ស្តិលុលឡោះហ្គាលី^{عليه} ជាបុគ្គល មុខគេព្រោះព្រះអង្គ^{عليه} ប្រសើរជាងគេទាំងអស់ ពីនុះហ្គាលី ពីអ៊ីបរ៉ូហ្គាលី ពីមូសា និងពីអ៊ីសាហ្គាលី របស់ ម៉ារយ៉ា ។ បុគ្គលទាំងប្រាំអង្គនេះ^{عليه} ជាព្រះសាស្តា^{عليه} ខ្ពស់ជាងគេ រ៉ស្តិលុលឡោះហ្គាលី^{عليه} ខ្ពស់ជាងព្រះ សាស្តា^{عليه} ទាំងប្រាំអង្គនេះ^{عليه} ។

ثُمَّ أَخَذَ بَعْدَ ذَلِكَ مِيثَاقَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَلَى الْأَنْبِيَاءِ بِالْإِيمَانِ بِهِ، وَ عَلَى أَنْ يَنْصُرُوا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ، فَقَالَ: "وَ إِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَ حِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ" يَعْنِي رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) "لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَ لَتَنْصُرُنَّهُ" يَعْنِي أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، تُخْبِرُوا أُمَّكُمْ بِحَبْرِهِ، وَ حَبْرَ وَلِيِّهِ مِنَ الْأَيْمَةِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) . ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤١٧ . تفسير القمّي ١: ٢٤٦)

ក្រោយពីនោះមក រ៉ស្តិលុលឡោះហ្គាលី^{عليه} ទទួលយកកិច្ចសន្យាពីព្រះសាស្តា^{عليه} ទាំងឡាយក្នុងនាមនៃ ជំនឿចំពោះព្រះអង្គ^{عليه} និងសន្យាថាព្រះអង្គ^{عليه} ទាំងអស់នឹងគាំទ្រអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه} ។ ដូច្នោះព្រះ អង្គ^{عجل} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:៨១] កាលអស់ឡោះហ្គាលី^{عليه} បានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយបណ្តាសាស្តាថា៖ "អញ បានឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះគម្ពីរនិងប្រាជ្ញាញាណ ។ បន្ទាប់ពីនោះមានសាស្តាម្នាក់មករកពួកអ្នកដើម្បីអះអាង ថាពិតបន្ថែមពីលើអ្វីដែលពួកអ្នកមានស្រាប់ហើយនោះ ចូរពួកអ្នកជឿគេ មានន័យថារ៉ស្តិលុលឡោះហ្គាលី ។ ចូរពួកអ្នកជឿគេនិងគាំទ្រគេ" មានន័យថាអ្នកស្នង^{صلوات الله عليه} ព្រះអង្គ^{عليه} គឺអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه} ។ ដូច្នោះចូរពួកអ្នកប្រាប់សហគមន៍ពួកអ្នកឲ្យដឹងអំពីគេ និងអំពីអស់អ៊ីម៉ា^{عليه} ដែលជាអ្នកស្នង^{عليه} គេ ។" (تفسير القمّي 1: 246) 33:7

أَفْعَيْرِ دِينَ اللَّهِ يَبْعُونَ لَهُمْ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

៨៣. ពួកគេស្វែងរកសាសនាផ្សេងពីសាសនារបស់អល់ឡោះប្តីឬ ថ្វីបើសព្វប្រជានិករដែលមាននៅ លើបណ្តាមេឃនិងផែនដីចុះចូលចំពោះព្រះអង្គ ដោយស្ម័គ្រចិត្តក្តី ពុំស្ម័គ្រចិត្តក្តី ហើយពួកគេ នឹងវិលត្រឡប់ទៅឯព្រះអង្គវិញ ?

អ៊ីម៉ា មូហាំម៉ាដ្ឋ បាត្រូវបានផ្ញើអំពីអាយ៉ាស្ក់អល់ឡោះប្តី មួយនេះថា៖ "កាលណាអ៊ីម៉ា អាល់- ស្វាម៉ាន់ ងើបឡើងវិញ កាលនោះនឹងពុំមានទេ បណ្តាស្រុកដែលបានកន្លងផុតទៅនៅលើផែនដី នេះដែលប្រជាពលរដ្ឋស្រុកនោះពុំប្តេជ្ញាអះអាងថាពុំមានព្រះផ្សេងពីអល់ឡោះប្តីឡើយ ហើយ មូហាំម៉ាដ្ឋ ជាព្រះសាស្តារបស់ព្រះអង្គ សូម្បីតែស្រុកមួយណាក៏គ្មានដែរ ។ នេះគឺអត្ថន័យរបស់ អាយ៉ាស្កៈ "សព្វប្រជានិករដែលមាននៅលើបណ្តាមេឃនិងផែនដីចុះចូលចំពោះព្រះអង្គ ដោយស្ម័គ្រ ចិត្តក្តី ពុំស្ម័គ្រចិត្តក្តី ហើយពួកគេនឹងត្រូវនាំខ្លួនត្រឡប់ទៅឯព្រះអង្គវិញ?" (តាហ្វ្សៀរ អ៊ុយយ៉ាស្ក៍ ក្បាលទី 2 ទំព័រ 59)

قُلْ ءَامَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ

مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالتَّيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نَفَرُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾

៨៤. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "យើងជឿអល់ឡោះប្តី [ជឿ]អ្វីដែលគេបានបើកឲ្យយើងដឹង អ្វីដែលគេបាន បើកឲ្យអ៊ុបរហ៊ុមដឹង ឲ្យអ៊ុសម៉ាអ៊ុលដឹង ឲ្យអ៊ុសហ្គាតូដឹង ឲ្យយ៉ាកគូបនិងឲ្យបណ្តាកុលសម្ព័ន្ធ ដឹង [យើងជឿ]អ្វីដែលគេបានប្រទានឲ្យមូសា ឲ្យអ៊ីសានិងបណ្តាសាស្តាទាំងឡាយពីព្រះម្ចាស់ ពួកគេ ។ យើងនឹងមិនរើសអើងនរណាក្នុងចំណោមពួកគេឡើយ ។ យើងចុះចូលចំពោះព្រះអង្គ (គឺជាមុស្លីមគោរពតាមព្រះសិក្ខាបទរបស់អល់ឡោះប្តី) ។"

وَمَنْ يَّبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخٰسِرِينَ ﴿٨٥﴾

៨៥. អ្នកណាស្វែងរកសាសនាផ្សេងពីសាសនាអ៊ីស្លាម គេនឹងមិនទទួលយកសាសនានោះពីអ្នកនោះ ទេ ។ អ្នកនោះនឹងនៅក្នុងចំណោមជនខាតបង់នាលោកមុខ ។

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي

الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٨٦﴾

៨៦. អល់ឡោះប្តីនឹងដឹកនាំមនុស្សដែលបានទៅជាជនបដិសេធសទ្ធាបានដូចម្តេច ក្រោយពីពួកគេ មានសទ្ធារួចហើយ បានសច្ចារួចហើយថាសាស្តា[របស់អល់ឡោះប្តី]ជាសាស្តាពិត ហើយពួក គេបានឃើញបណ្តាភស្តុតាងជាក់ច្បាស់ហើយនោះ ? អល់ឡោះប្តីមិនដឹកនាំបណ្តាជនទុច្ចរិត ទេ ។

أُولَٰئِكَ جَزَاءُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿٨٧﴾

៨៧. ពួកទាំងនេះ (គឺពួកទុច្ចរិត) រងនូវរបស់ពួកគេគឺរងបណ្តាសាអល់ឡោះប្តី បណ្តាទេវតានិង មនុស្សទាំងអស់ ។

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٨﴾

៨៨. ពួកគេនឹងនៅក្នុងនោះ (គឺក្នុងបណ្តាសា) ជានិច្ចអនន្ត ។ ពួកគេនឹងពុំបានទទួលការបន្តរឺបន្ថយ ទណ្ឌកម្មទេ ពួកគេនឹងពុំបានធូរស្រាលបន្តិចឡើយ

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٨٩﴾

៨៩. រៀបរយលែងតែបណ្តាអ្នកណាដែលស្តាយក្រោយរាងចាលនិងកែខ្លួនក្រោយពីនោះ: ដ្បិត អល់ឡោះប្តូរអត់ឱន ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أزدَادُوا كُفْرًا لَنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ ﴿٩٠﴾

៩០. នរូជនណាបដិសេធសទ្ធា (គឺទៅជាឥតជំនឿនិងប្រឆាំងសាសនា) ក្រោយពីមានសទ្ធាហើយ ហើយពួកគេកាន់តែបដិសេធសទ្ធាខ្លាំងឡើង គេនឹងមិនទទួលយកការស្តាយក្រោយរាងចាល របស់ពួកនោះឡើយ ។ ពួកទាំងនេះជាពួកវង្វេង ។

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلءُ الْأَرْضِ ذَهَبًا وَلَوْ أُفْتَدِيَ بِهِ ۗ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٩١﴾

៩១. នរូជនបដិសេធសទ្ធាដែលស្លាប់ជាជនបដិសេធសទ្ធានោះ: ទោះបីពួកគេយកមាសមួយផែនដី មកលោះខ្លួនក៏ដោយ ក៏គេនឹងមិនទទួលយកពីពួកនោះឡើយ ។ នរូជនទាំងនេះនឹងទទួល ទណ្ឌកម្មវេទនា ពួកគេនឹងពុំមានអ្នកជួយសង្គ្រោះឡើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៨៣-៩១

العِيَّاشِيُّ: عَنْ عَمَّارِ بْنِ أَبِي الْأَخْوَصِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى خَلَقَ فِي مُبْتَدَأِ الْخَلْقِ بَحْرَيْنِ: أَحَدُهُمَا عَذْبٌ فُرَاتٌ، وَ الْآخَرُ مِلْحٌ أُجَاجٌ، ثُمَّ خَلَقَ نُورَةَ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مِنَ الْبَحْرِ الْعَذْبِ الْفُرَاتِ، ثُمَّ أَجْرَاهُ عَلَى الْبَحْرِ الْأُجَاجِ، فَجَعَلَهُ حَمًّا مَسُونُونَ، وَ هُوَ خَلْقُ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، ثُمَّ قَبَضَ قَبْضَةً مِنْ كَيْفِ آدَمَ الْأَيْمَنِ، فَذَرَأَهَا فِي صُلْبِ آدَمَ، فَقَالَ: هَؤُلَاءِ فِي الْجَنَّةِ وَ لَا أَبَالِي [ثُمَّ قَبَضَ مِنْ كَيْفِ آدَمَ الْأَيْسَرِ فَذَرَأَهَا فِي صُلْبِ آدَمَ، فَقَالَ: هَؤُلَاءِ فِي النَّارِ وَ لَا أَبَالِي] وَ لَا أَسْأَلُ عَمَّا أَفْعَلُ وَ لِي فِي هَؤُلَاءِ الْبَدَاءُ بَعْدُ وَ فِي هَؤُلَاءِ، وَ هَؤُلَاءِ سَيُبْتَلُونَ».

អាល់-អ៊ែយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពីអាយ៉ាម ប៊ិន អាហ្វិ អាល់-ហ្គោស្ត តមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា: «អល់ឡោះហ្វា ^{تبارك} បានបង្កើតកាលពីដើមនូវសមុទ្រពីរ សមុទ្រមួយមានទឹកសាប ថ្លា សមុទ្រមួយទៀតមានទឹកប្រៃខ្លឹម ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^ﷺ បានបង្កើតដីអាដាំ ^ﷺ ពីសមុទ្រទឹកសាបថ្លា ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^ﷺ បានឲ្យវាហូរទៅក្នុងសមុទ្រទឹកប្រៃ ។ ព្រះអង្គ ^ﷺ បានឲ្យវាទៅជាភក់ នេះគឺការ បង្កើតអាដាំ ^ﷺ ។ អល់ឡោះហ្វា ^ﷺ បានចាប់[ដី]មួយក្តាប់ពីស្មាស្តាំអាដាំ ^ﷺ ទៅដាក់ក្នុងផ្ទៃដំនីវ (صلب) អាដាំ ^ﷺ ហើយមានព្រះបន្ទូលថា: "ពួកទាំងនេះនឹងបានចូលឋានសួគ៌ អញ ^ﷺ មិនខ្វល់ទេ ។" រូច

ហើយព្រះអង្គបានចាប់ដីមួយក្តាប់ពីស្មារឿងរបស់អាដ្យាំ عليه السلام យកទៅដាក់ក្នុងឆ្អឹងជំនីរអាដ្យាំ عليه السلام ហើយព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ពួកទាំងនេះនឹងចូលភ្លើង អញមិនខ្វល់ទេ ។ អញនឹងមិនត្រូវសាកសួរអំពីទង្វើរបស់អញទេ ។ អញមានសិទ្ធិផ្លាស់ប្តូររឿងពួកនេះនិងពួកនោះក្រោយពីនោះ ហើយពួកទាំងនេះនឹងត្រូវសាកល្បង ។"»

قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «فَاخْتَجَّ يَوْمَئِذٍ أَصْحَابُ الشِّمَالِ وَ هُمْ ذُرٌّ عَلَى خَالِقِهِمْ، فَقَالُوا: يَا رَبَّنَا يَا رَبَّنَا لَنَا النَّارُ وَ أَنْتَ الْحَكَمُ الْعَدْلُ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَخْتَجَّ عَلَيْنَا وَ تَبْلُونَا بِالرُّسُلِ وَ تَعْلَمَ طَاعَتَنَا لَكَ وَ مَعْصِيَتَنَا؟ فَقَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: فَأَنَا أُخْرِجُكُمْ بِالْحِجَّةِ عَلَيْكُمْ الْآنَ فِي الطَّاعَةِ وَ الْمَعْصِيَةِ وَ الْإِعْدَارِ بَعْدَ الْإِخْبَارِ».

អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «ថ្ងៃនោះពួកខាងឆ្វេងបានប្រកែកព្រះអ្នកបង្កើតពួកគេ កាលពួកគេជាចណ្តភាគ (គឺជាកម្ទេចល្អិត មិនទាន់មានរូបរាងទេ) ថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ ហេតុអ្វីព្រះអង្គឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំត្រូវភ្លើង ព្រះអង្គជាព្រះមុនិរាជ ព្រះអង្គមានយុត្តិធម៌ ។ កាលពីមុននេះព្រះអង្គបានឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដឹងហើយដោយចាត់បញ្ជូនវស្វិលមក ដើម្បីបង្ហាត់ឲ្យចេះដឹងការស្តាប់បង្គាប់និងដឹងបម្រាម ?" អល់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អញនឹងឲ្យពួកអ្នកបានឃើញក្នុងពេលនេះថានឹងមានការលើកលែងទោសឲ្យបន្ទាប់ពីបានស្តាប់បង្គាប់និងល្មើសបង្គាប់ និងបន្ទាប់ពីបានដឹងហើយ ។"»

قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَى مَالِكِ خَازِنِ النَّارِ، أَنْ مِرُّ النَّارِ تَشْهَقُ، ثُمَّ تُخْرَجُ عُثْقًا مِنْهَا، فَخَرَجَتْ لَهُمْ، ثُمَّ قَالَ اللَّهُ لَهُمْ: أَدْخُلُوهَا طَائِعِينَ. فَقَالُوا: لَا نَدْخُلُهَا طَائِعِينَ. ثُمَّ قَالَ: أَدْخُلُوهَا طَائِعِينَ أَوْ لَأَعَذِّبَنَّكُمْ بِمَا كَارِهِيْنَ. قَالُوا: إِنَّمَا هَرَبْنَا إِلَيْكَ مِنْهَا، وَ حَاجَجْنَاكَ فِيهَا حَيْثُ أَوْجَبْتَهَا عَلَيْنَا، وَ صَيَّرْتَنَا مِنْ أَصْحَابِ الشِّمَالِ، فَكَيْفَ نَدْخُلُهَا طَائِعِينَ؟ وَ لَكِنْ ابْدَأْ بِأَصْحَابِ الْيَمِينِ فِي دُخُولِهَا كَيْ تَكُونَ قَدْ عَدَلْتَ فِيْنَا وَ فِيهِمْ».

អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «អល់ឡោះហ្ន៎ប្រាប់ម៉ាលិក អ្នកយាមភ្លើងនរក ឲ្យនាំភ្លើងនរកមក ។ បន្ទាប់ពីនោះអល់ឡោះហ្ន៎បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "ចូរពួកអ្នកចូលទៅក្នុងភ្លើងនេះទៅដោយស្ម័គ្រចិត្ត ។" ពួកគេបានទូលថា៖ "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងមិនចូលទៅក្នុងភ្លើងនេះដោយស្ម័គ្រចិត្តទេ ។" ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរពួកអ្នកចូលទៅក្នុងភ្លើងនេះដោយស្ម័គ្រចិត្ត ពុំនោះទេអញនឹងធ្វើទណ្ឌកម្មពួកអ្នកដោយភ្លើងនេះព្រោះតែពួកអ្នកល្មើសបង្គាប់ ។" ពួកគេបានទូលថា៖ "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងមករកព្រះអង្គ សូមតវ៉ា ថាហេតុអ្វីអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំត្រូវរងភ្លើងនេះ ព្រះអង្គបានឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទៅជនខាងឆ្វេង (الشمال) ដូច្នោះហេតុអ្វីអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំត្រូវចូលក្នុងភ្លើងដោយស្ម័គ្រចិត្ត ? តែសូមព្រះអង្គចាប់ផ្តើមដោយឲ្យពួកខាងស្តាំ (اليمن) ចូលមុនទៅ ដើម្បីនឹងមានយុត្តិធម៌រវាងអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនិងពួកគេ ។"»

قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «فَأَمَرَ أَصْحَابَ الْيَمِينِ وَ هُمْ ذُرٌّ بَيْنَ يَدَيْهِ، فَقَالَ: أَدْخُلُوا هَذِهِ النَّارَ طَائِعِينَ. قَالَ: فَطَفِقُوا يَتَبَادَرُونَ فِي دُخُولِهَا فَوَلَّجُوا فِيهَا جَمِيعًا، فَصَبَّرَهَا اللَّهُ عَلَيْهِمْ بَرْدًا وَ سَلَامًا، ثُمَّ أَخْرَجَهُمْ مِنْهَا،

អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «ព្រះអង្គក៏បានបញ្ជាឲ្យជនខាងស្តាំ (اليمن) ដែលនៅពីមុខ

ព្រះអង្គ^ﷺជាចុណ្ណភាគនោះថា៖ "ចូរពួកអ្នកចូលទៅក្នុងភ្លើងនេះដោយស្ម័គ្រចិត្ត ។" ពួកគេក៏បានចូល
ក្នុងភ្លើងដោយស្ម័គ្រចិត្ត ។ អល់ឡោះហ្គី^ﷺបានធ្វើឲ្យភ្លើងទៅជាគ្រជាក់និងមានសុវត្តិភាពសម្រាប់ពួកគេ
ហើយបានយកពួកគេចេញមកវិញ ។

ثُمَّ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى نَادَى فِي أَصْحَابِ الْيَمِينِ وَ أَصْحَابِ الشِّمَالِ: أَلَسْتُمْ بِرَبِّكُمْ؟ فَقَالَ أَصْحَابُ الْيَمِينِ: بَلَى يَا رَبَّنَا، نَحْنُ بِرَبِّئِكَ
وَ خَلْقِكَ مُقَرَّنِينَ طَائِعِينَ. وَ قَالَ أَصْحَابُ الشِّمَالِ: بَلَى يَا رَبَّنَا نَحْنُ بِرَبِّئِكَ وَ خَلْقِكَ كَارِهِينَ. وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ: "وَ لَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي
السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ طَوْعاً وَ كَرْهاً وَ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ" - قَالَ -: تَوْحِيدُهُمْ لِلَّهِ». (تفسير العياشي 1/ 182 : 78)**

អល់ឡោះហ្គី^ﷺបានប្រកាសប្រាប់ជនខាងស្តាំនិងជនខាងឆ្វេងថា៖ "តើអញ^ﷺមិនមែនព្រះម្ចាស់^ﷺរបស់
ពួកអ្នកទេ?" ជនខាងស្តាំបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ព្រះម្ចាស់^ﷺអើយ ។ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាសត្វ
លោករបស់ព្រះអង្គ^ﷺដែលព្រមទទួលដោយស្ម័គ្រចិត្ត ។" ជនខាងឆ្វេងបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ព្រះ
ម្ចាស់^ﷺអើយ ។ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាសត្វលោករបស់ព្រះអង្គ^ﷺដែលមិនស្ម័គ្រចិត្ត ។" រឿងនេះមាន
នៅក្នុងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី^ﷺ [៣:៨៣] សព្វប្រជានិករដែលមាននៅលើបណ្តាមេឃនិងផែនដីចុះ
ចូលចំពោះព្រះអង្គដោយស្ម័គ្រចិត្តក្តី ពុំស្ម័គ្រចិត្តក្តី ហើយពួកគេនឹងវិលត្រឡប់ទៅវិញព្រះអង្គវិញ ។ ពួក
គេជុំគ្នាទៅរកអល់ឡោះហ្គី^ﷺ ។» (78 / 182 : 1) (تفسير العياشي)

عَنِ ابْنِ بُكَيرٍ، قَالَ سَأَلْتُ أَبَا الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِهِ: "وَ لَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ طَوْعاً وَ كَرْهاً". قَالَ: «أُنزِلَتْ
فِي الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِذَا خَرَجَ بِالْيَهُودِ وَ النَّصَارَى وَ الصَّابِئِينَ وَ الرِّبَادِقَةَ وَ أَهْلَ الرِّدَّةِ وَ الْكُفَّارِ فِي شَرْقِ الْأَرْضِ وَ غَرْبِهَا، فَعَرَضَ
عَلَيْهِمُ الْإِسْلَامَ، فَمَنْ أَسْلَمَ طَوْعاً أَمَرُهُ بِالصَّلَاةِ وَ الزَّكَاةِ وَ مَا يُؤْمَرُ بِهِ الْمُسْلِمُ وَ يَحِبُّ لِلَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ، وَ مَنْ لَمْ يُسْلِمْ ضَرَبَ عُقُقَهُ حَتَّى لَا
يَبْقَى فِي الْمَشَارِقِ وَ الْمَغَارِبِ أَحَدٌ إِلَّا وَحَدَّ اللَّهُ».

អ៊ីបនូ បាតែវបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាល់-ហ្គាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام}អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី^ﷺ
[៣:៨៣] សព្វប្រជានិករដែលមាននៅលើបណ្តាមេឃនិងផែនដីចុះចូលចំពោះព្រះអង្គដោយស្ម័គ្រចិត្តក្តី
ពុំស្ម័គ្រចិត្តក្តី ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ «អាយ៉ាសុំនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅអាល់-ក្តីអ៊ីមរ៉ន^{صلوات الله عليه والسلام} ។
ពេលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ដើរឡើងមករកពួកយ៉ាហ្វិខ្វី ពួកគ្រិស្ត ពួកស្ទ្រីប៊ីអ៊ីន ពួកមិនជឿថាមានព្រះ ពួកចេញ
ពីសាសនា ពួកអសទ្ធា ដែលនៅទិសខាងកើតនិងទិសខាងលិចនៃផែនដី ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}នឹងប្រកាស
សាសនាអ៊ីស្លាមឲ្យពួកគេដឹង ។ ដូច្នោះអ្នកណាព្រមចុះចូលដោយស្ម័គ្រចិត្ត ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}នឹងដាក់បញ្ជា
ឲ្យពួកគេស្ម័គ្រចិត្ត បរិច្ចាគស្វាភាគនិងអ្វីដែលពួកមុស្លីមត្រូវបញ្ជាឲ្យធ្វើ ដែលអល់ឡោះហ្គី^ﷺបានដាក់
មកលើពួកគេ ។ អ្នកណាមិនព្រមចុះចូលទេ អ្នកនោះត្រូវវាយបំបាក់ក ទាល់តែមាននៅសល់តែអ្នក
ទទួលស្គាល់អល់ឡោះហ្គី^ﷺជាព្រះតែមួយគត់ នៅទិសកើតនិងទិសខាងលិច ។»

قُلْتُ لَهُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، إِنَّ الْخَلْقَ أَكْثَرُ مِنْ ذَلِكَ؟ فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ إِذَا أَرَادَ أَمْرًا فَلَلَّ الْكَثِيرَ وَ كَثَّرَ الْقَلِيلَ». (تفسير العياشي 1/ 183 : 82)**

ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ថា៖ «សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មនុស្សនឹងច្រើនឬ?»
ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ «ពេលអល់ឡោះហ្គី^ﷺមានព្រះបំណង ព្រះអង្គ^ﷺនឹងបញ្ជាឲ្យចំនួនតិចទៅជា

ព្រឹត្តិទេសន៍ ឲ្យចំនួនព្រឹត្តិទៅជាតិច ១» (1 / 183 : 82) (تفسير العياشي)

الطَّبْرَسِيُّ فِي (مَجْمَعِ الْبَيَانِ)، فِي قَوْلِهِ: "كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ" - إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى - "إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا" قِيلَ: نَزَلَتْ الْآيَاتُ فِي رَجُلٍ مِنَ الْأَنْصَارِ يُقَالُ لَهُ: الْحَارِثُ بْنُ سُوَيْدِ بْنِ الصَّامِتِ، وَكَانَ قَتَلَ الْمُجَدِّرَ بْنَ زِيَادِ الْبَلَوِيِّ غَدْرًا وَهَرَبَ، وَارْتَدَّ عَنِ الْإِسْلَامِ، وَحَقَّ بِعَمَلِهِ، ثُمَّ نَدِمَ فَأَرْسَلَ إِلَى قَوْمِهِ أَنْ يَسْأَلُوا رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) هَلْ لِي مِنْ تَوْبَةٍ؟ فَسَأَلُوا، فَنَزَلَتْ الْآيَاتُ إِلَى قَوْلِهِ: "إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا"

អាល-ភ្នំបារស៊ីបានថ្លែងនៅក្នុងសាត្រា ម៉ាដូម៉ាក អាល-បាយ៉ាន អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ [៣:៨៦] អល់ឡោះហ្គ័រនឹងដឹកនាំមនុស្សដែលបានទៅជាជនបដិសេធសទ្ធាបានដូចម្តេច ក្រោយពីពួកគេមានសទ្ធារួចហើយ ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [៣:៨៩] រៀរលែងតែបណ្តាអ្នកណាដែលស្តាយក្រោយរាងចាលនិងកែខ្លួន ថាអាយ៉ាស្តុនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើបុរសអាន់ស្តារម្នាក់ដែលមានឈ្មោះថាហ្គារីស្ទ ប៊ិន ស៊ូវ៉ែដ្វី ប៊ិន អាល-ស្ទ្រីមីត ។ គាត់បានសម្លាប់អាល-មុច្ឆុស្តារ ប៊ិន ស្ទ្រីយ៉ាដ្វី អាល-បាឡាវីយ៉ាងកំសាក បានរត់គេចខ្លួនហើយបានក្បត់សាសនាអ៊ីស្លាម ទៅឯម៉ាកកាស្ត ។ ក្រោយមកគាត់ស្តាយក្រោយ បានធ្វើសារទៅគ្នាគាត់សូមឲ្យសូរវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ ថា៖ "តើគេព្រមទទួលការស្តាយក្រោយរាងចាលរបស់ខ្ញុំទេ ?" ពួកគេក៏បានសួរ អាយ៉ាស្តុនេះក៏ត្រូវបើកឲ្យដឹងដល់ទៅព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ [៣:៨៩] រៀរលែងតែបណ្តាអ្នកណាដែលស្តាយក្រោយរាងចាលនិងកែខ្លួន ។"

فَحَمَلَهَا إِلَيْهِ رَجُلٌ مِنْ قَوْمِهِ، فَقَالَ: إِنِّي لَأَعْلَمُ إِنَّكَ لَصَادِقٌ، وَأَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) أَصْدَقُ مِنْكَ، وَأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى أَصْدَقُ الثَّلَاثَةِ. وَرَجَعَ إِلَى الْمَدِينَةِ، وَتَابَ وَحَسُنَ إِسْلَامُهُ. قَالَ الطَّبْرَسِيُّ: وَهُوَ الْمَرْوِيُّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). (مجمع البيان 2:789)**

បុរសគ្នាគាត់ម្នាក់បាននាំសារទៅប្រាប់គាត់ថា៖ "ខ្ញុំដឹងថាលោកជាមនុស្សត្រឹមត្រូវ ។ វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ ត្រឹមត្រូវលើសលោក ។ អល់ឡោះហ្គ័រ ត្រឹមត្រូវលើសគេ ។" គាត់ក៏បានត្រឡប់ទៅម៉ាដូម៉ាកវិញ ភ្ញាក់រលឹកកំហុស បានអនុវត្តតាមសាសនាអ៊ីស្លាមវិញ ។ អាល-ភ្នំបារស៊ីបានថ្លែងថានេះគឺសេចក្តីរាយការណ៍មកពីអាច្ឆិ អ្នកបន្ទូលឡោះហ្គ័រ (789 : 2) (مجمع البيان 2 : 789) ។

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٩٢﴾

៩២. ពួកអ្នកនឹងឈានដល់សប្បុរសធម៌ពិតប្រាកដលុះត្រាតែពួកអ្នកបានចំណាយ [លើមាតិកាអល់ឡោះហ្គ័រ]នូវអ្វីមួយដែលពួកអ្នកស្រឡាញ់ ។ អ្វីក៏ដោយដែលពួកអ្នកបរិច្ចាគ អល់ឡោះហ្គ័រ ទ្រង់ញាណ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្តុ ៩២

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عُمَرَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ، عَنْ يُوسُفَ بْنِ ظَبْيَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ، هَكَذَا فَاقْرَأُهَا». (الكافي 183 / 209 : 8)**

[...] យុនុស ប៊ិន ស្ត្រីបយ៉ានបានតំណាលតមកពីអាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖
«[៣:៩២] ពួកអ្នកនឹងឈានដល់សប្បុរសធម៌ពិតប្រាកដលុះត្រាតែពួកអ្នកបានចំណាយអ្វីដែលពួកអ្នក
ស្រឡាញ់ ត្រូវសូត្រអាយ៉ាស់នេះដូចនេះ ។» (الكافي 8 : 183 / 209)

عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ، قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَوْمًا وَ مَعِيَ شَيْءٌ فَوَضَعْتُهُ بَيْنَ يَدَيْهِ، فَقَالَ: «مَا هَذَا؟» فَقُلْتُ:
هَذِهِ صَلَّةٌ مَوْلَاكَ وَ عِبِيدِكَ. قَالَ لِي: «يَا مُفَضَّلُ، إِنِّي لَا أَقْبَلُ ذَلِكَ، وَ مَا أَقْبَلُهُ مِنْ حَاجَةٍ بِي إِلَيْهِ، وَ مَا أَقْبَلُهُ إِلَّا لِيَرْكُوبَا بِهِ».

អាល់-មូហាជ្ឈដួល ប៊ិន អ៊ូម៉ារបានតំណាលថាថ្ងៃមួយខ្ញុំបានមកជួបអាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំបាន
ដាក់អ្វីមួយនៅពីមុខព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «អ្វីនេះ ?» ខ្ញុំបានទូលថា៖ «នេះគឺវិភាគ
ទានរបស់មិត្តព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} និងបាវព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។» ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ «មូហាជ្ឈដួលអើយ ខ្ញុំ
^{صلوات الله عليه والسلام} មិនទទួលវិភាគទាននេះទេ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនទទួលអ្វីព្រោះតែខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ត្រូវការនោះទេ ហើយខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} មិន
ទទួលអ្វីមួយក្រៅពីដើម្បីអ្វីផ្សេងពីដើម្បីជម្រះបន្ទុកអស់លោកនោះទេ ។»

ثُمَّ قَالَ: «سِعْتُ أَبِي يَقُولُ: مَنْ مَضَتْ لَهُ سَنَةٌ لَمْ يَصِلْنَا مِنْ مَالِهِ، قَلَّ أَوْ كَثُرَ، لَمْ يَنْظُرِ اللَّهُ إِلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، إِلَّا أَنْ يَعْمُوَ اللَّهُ عَنْهُ».

បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឮព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណា
ដែលមិនបានជួយជ្រោមជ្រែងគេដោយទ្រព្យខ្លួនទេ ទោះជាតិចក្តី ច្រើនក្តីនោះ ទាល់តែមួយឆ្នាំបាន
កន្លងផុតទៅ អស់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} និងមិនមើលមកអ្នកនោះទេថ្ងៃជំនុំជម្រះ លើកលែងតែអស់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام}
ខមាទោសឲ្យអ្នកនោះ ។»

ثُمَّ قَالَ: «يَا مُفَضَّلُ، إِنَّهَا فَرِيضَةٌ، فَرَضَهَا اللَّهُ عَلَى شِبَعَيْنَا فِي كِتَابِهِ إِذْ يَقُولُ: "لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ" فَتَحْنُ الْبِرُّ وَ
التَّقْوَى، وَ سَبِيلُ الْهُدَى، وَ بَابُ التَّقْوَى، وَ لَا يُجْحَبُ دُعَاؤُنَا عَنِ اللَّهِ، أَفْتَصِرُوا عَلَى خِلَافِكُمْ، وَ حَرَامِكُمْ، فَسَلُّوا عَنْهُ، وَ إِنَّا كُمْ أَنْ
تَسْأَلُوا أَحَدًا مِنَ الْفُقَهَاءِ عَمَّا لَا يَعْنِيكُمْ وَ عَمَّا سَتَرَ اللَّهُ عَنْكُمْ» (تفسير العياشي 184 / 85 : 1)**

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «មូហាជ្ឈដួលអើយ វាជាកាតព្វកិច្ចដែលអស់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ដាក់មកលើ
ស្ត្រីអុស្តូយើង^{عليها السلام} នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} កាលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:៩២] ពួកអ្នកនឹង
ឈានដល់សប្បុរសធម៌ពិតប្រាកដលុះត្រាតែពួកអ្នកបានចំណាយ [លើមាតាអស់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام}] នូវអ្វីមួយ
ដែលពួកអ្នកស្រឡាញ់ ។ យើង^{عليها السلام} គឺសប្បុរសធម៌និងជំនឿស្របចិត្ត គឺមាតាដឹកនាំ គឺទ្វារនៃជំនឿស្រប
ចិត្ត ។ ចូរលោកកុំគេចពីការអង្វរសូមយើង^{عليها السلام} ពីអស់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺសូមឲ្យយើង^{عليها السلام} ជួយធ្វើអន្តរាគមន៍
ឲ្យ) ចូរគោរពតាមអ្វីដែលគេអនុញ្ញាតនិងគោរពតាមអ្វីដែលគេហាមលោក ។ ដូច្នេះចូរលោកសូមចុះ ។
ចូរប្រយ័ត្នក្នុងការសួរពួកអ្នកច្បាប់ (គឺពួកហ្វ៊ីក្សៈ) អំពីអ្វីដែលលោកអាចមើលឃើញនិងអំពីអ្វី
ដែលអស់ឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} បិទបាំងពីលោក ។» (تفسير العياشي 184 : 85 / 1)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ شُعَيْبٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ الْحَسَنِ، عَنْ عَاصِمٍ، عَنْ
يُونُسَ، عَمَّنْ ذَكَرَهُ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنَّهُ كَانَ يَتَّصَدَّقُ بِالسُّكَّرِ، فَقِيلَ لَهُ: أ تَتَّصَدَّقُ بِالسُّكَّرِ؟ فَقَالَ: «نَعَمْ، إِنَّهُ لَيْسَ

شَيْءٌ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْهُ، فَأَنَا أَحِبُّ أَنْ أَتَّصِدَّقَ بِأَحَبِّ الْأَشْيَاءِ إِلَيَّ». (الكافي 4 / 3 : 61)**

[...] អាស្រ័យបានតំណាលតមកពីយូស្វស តមកពីបុរសម្នាក់ដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ
អាប៊ុនឌុលឡោះហ្គា ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} តែងតែដាក់ទានស្ករ ។ គេបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ «ព្រះអង្គ
^{صلوات الله عليه والسلام} ដាក់ទានស្ករ ?» ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «ត្រូវហើយ ។ មិនមានអ្វីដែលខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចូលចិត្តជាង
ស្ករទេ ។ ដូច្នេះខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចូលចិត្តដាក់ទានអ្វីមួយដែលខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចូលចិត្តបំផុត ។» (3 / 61 : 4) (الكافي)

﴿ كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلاَّ لِيَنِّي إِسْرَائِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَائِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ
التَّوْرَةُ قُلْ فَأَتُوا بِالتَّوْرَةِ فَأَتْلُوهَا إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٣﴾

៩៣. អាហារ[បរិសុទ្ធ]គ្រប់ប្រភេទត្រូវច្បាប់អនុញ្ញាត (គឺឲ្យបរិភោគបាន) ឲ្យកូនចៅអ៊ីសរ៉ែអ៊ីល
រៀនលែងតែអ្វីដែលអ៊ីសរ៉ែអ៊ីល (គឺណាប៊ីយ៉ាក្កូប) បានហាមចំពោះខ្លួនគេផ្ទាល់មុនគម្ពីរតោរីត
ត្រូវបើកឲ្យដឹង ។ អ្នកចូរថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "ចូរអស់លោកយកព្រះគម្ពីរតោរីតមកសូត្រទៅ
បើអស់លោកនិយាយពិតមែននោះ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៩៣

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ أَوْ غَيْرِهِ، عَنِ ابْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ الْعَبْدِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي يَعْقُورٍ،
عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «إِنَّ إِسْرَائِيلَ كَانَ إِذَا أَكَلَ مِنْ لَحْمِ الْإِبِلِ هَيَّجَ عَلَيْهِ وَجَعَ الْحَاصِرَةَ، فَحَرَّمَ عَلَى نَفْسِهِ لَحْمَ الْإِبِلِ، وَ
ذَلِكَ قَبْلَ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَةُ، فَلَمَّا نَزَلَتِ التَّوْرَةُ لَمْ يُحَرِّمْهُ وَ لَمْ يَأْكُلْهُ» (الكافي 5 / 9 : 306)**

[...] អាប៊ុនឌុលឡោះហ្គា បឺន អាហ្វិ យ៉ាក្កូបបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាប៊ុនឌុលឡោះហ្គា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមាន
វចនៈថា៖ «ពេលបុគ្គលអ៊ីសរ៉ែអ៊ីលណាមួយបរិភោគសាច់អូដូ បុគ្គលនោះតែងតែឈឺបែកខាងក្រោមនៃ
ខ្នង ។ ដូច្នេះពួកគេហាមខ្លួនឯងបរិភោគសាច់អូដូ ហើយបម្រាមនេះបានប្រព្រឹត្តទៅមុនគម្ពីរតោរីតត្រូវ
ដាក់ចុះមក ។ ពេលគម្ពីរតោរីតត្រូវដាក់ចុះមក សាច់អូដូមិនត្រូវហាមទេ តែពួកគេមិនបរិភោគសាច់
នេះទេ ។» (9 / 306 : 5) (الكافي)

فَمَنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩٤﴾

៩៤. អំណឹះតទៅ អ្នកណាប្រឌិតមុសាទម្នាក់លើអស់ឡោះហ្គា ជនទាំងនោះជាជនទុច្ចរិត ។

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٥﴾

៩៥. [សាស្ត្រាអ៊ីយ] អ្នកចូរថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "អស់ឡោះហ្គានិយាយពិត ។ ដូច្នេះចូរអស់លោក
ប្រតិបត្តិតាមសាសនារបស់អ៊ីបរ៉ាហ្វីម បុគ្គលស្មោះត្រង់ ហើយគេពុំមែនជនម្នាក់ក្នុងចំណោមពួក
ពហុទេពនិយមទេ (គឺគោរពព្រះផ្សេងគ្នាបន្តិចបន្តួចអស់ឡោះហ្គា) ។"

យូស្វ៊ី ៤ ហ្វាត្វា ៧ - الجزء 4 الحزب

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៩៤-៩៥

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ حَبَابَةَ الْوَالِيَّةِ، قَالَتْ: سَمِعْتُ الْحُسَيْنَ بْنَ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) يَقُولُ: «مَا أَعْلَمُ أَحَدًا عَلَى مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَّا نَحْنُ وَ شَيْعَتَنَا» (تفسير العياشي 185 / 88: 1)**

អាល-អ៊ែយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពីហ្វាត្វាបាបាស់ អាល-ហ៊ាលីប៊ីយ៉ាស់ដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮ
អាល-ហ្វីសែន ប៊ិន អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនស្គាល់អ្នកណាក្រៅពីយើង ^{عليهم} និងស្ពឺអ៊ាស់ ^{عليهم} យើង ^{عليهم} ទេដែលនៅក្នុងសាសនារបស់អ៊ីប្រាអ៊ីម ^{عليه السلام} នោះ ។» (185 / 88 : 1) (تفسير العياشي)

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ ﴿٩٦﴾

៩៦. ព្រះមហាគ្រឹះដំបូងបង្អស់ដែលត្រូវសាងឡើងសម្រាប់មនុស្ស[ជាកន្លែងធ្វើសក្ការៈ] គឺព្រះមហាគ្រឹះបាក់កាស៊ូ (គឺបូជនីយដ្ឋានម៉ាក់កាស៊ូ) ស្ថានទីប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្តី ជាមគ្គុទេសក៍សម្រាប់ពិភពទាំងពួង ។

فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٩٧﴾

៩៧. នៅក្នុងនោះមាននូវបណ្តាសញ្ញាជាក់ច្បាស់ [មាន]កន្លែងដែលអ៊ីប្រាអ៊ីមរ៉ន[ធ្វើសម្ពាធិប្បដិសន្ធិជាអល់ឡោះហ្វី] ។ អ្នកណាចូលមកទីនោះអ្នកនោះមានសុវត្ថិភាព ។ ទៅបំពេញពិធីហ្វាច្វងព្រះមហាគ្រឹះ ដើម្បីអល់ឡោះហ្វី ជាបញ្ញត្តិលើមនុស្សរាល់គ្នាដែលអាចមានផ្លូវទៅទីនោះបាន (គឺមានសមត្ថភាពអាចទៅបាន) ។ បុគ្គលណាបដិសេធសទ្ធា [បដិសេធពិធីហ្វាច្វង អ្នកនោះធ្វើឲ្យខូចបង់ដល់ខ្លួនឯងផ្ទាល់] អល់ឡោះហ្វីមិនត្រូវការលោកទាំងពួងឡើយ (គឺមិនពឹងពាក់នរណាឡើយ) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៩៦-៩៧

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ، عَنْ أَبِي زُرَّارَةَ التَّمِيمِيِّ، عَنْ أَبِي حَسَّانَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «لَمَّا أَرَادَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يَخْلُقَ الْأَرْضَ أَمَرَ الرِّيَّاحَ فَضَرَبْنَ وَجْهَ الْمَاءِ حَتَّى صَارَ مَوْجًا، ثُمَّ أَرَبَدَ فَصَارَ زَبَدًا وَاحِدًا فَجَمَعَهُ فِي مَوْضِعِ الْبَيْتِ، ثُمَّ جَعَلَهُ جَبَلًا مِنْ زَبَدٍ، ثُمَّ دَخَا الْأَرْضَ مِنْ تَحْتِهِ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا"». (الكافي 189 / 7: 4)**

[...] អាច្ចី ស្វារ៉េ:តួ អាល-តាមីមីបានតំណាលតមកពីអាច្ចី ហ្វីសាន តមកពីអាច្ចី យ៉ុក្តុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «កាលអល់ឡោះហ្វី ^{عز وجل} ចង់បង្កើតផែនដី ព្រះអង្គ ^{عز وجل} បានបញ្ជាឲ្យខ្យល់បក់មកលើផ្ទៃសមុទ្រទាល់តែកើតមានរលកដែលទៅជាពពុះ ពពុះនេះបានប្រជុំនៅកន្លែងព្រះមហាគ្រឹះ ហើយបានទៅជាភ្នំពពុះ ។ ដីនៅក្រោមពពុះនោះទៅជារាប ។ រឿងនេះនៅក្នុងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វី ^{عز وجل} [៣:៩៦] ព្រះមហា

គ្រឹះដំបូងបង្អស់ដែលត្រូវសាងឡើងសម្រាប់មនុស្សគឺព្រះមហាគ្រឹះបាក់កាស៊ូ ស្ថានទីប្រកបដោយពរ
ជ័យសិរីសួស្តី ។» (7 / 189 : 4 (الكافي))

عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ سِنَانٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ
جَلَّ: "إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ * فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّا هَذِهِ الْآيَاتُ الْبَيِّنَاتُ؟ قَالَ: «مَقَامُ إِبْرَاهِيمَ
(عَلَيْهِ السَّلَامُ) حَيْثُ قَامَ عَلَى الْحَجَرِ فَأَثَرَتْ فِيهِ قَدَمَاهُ، وَ الْحَجَرُ الْأَسْوَدُ، وَ مَنْزِلُ إِسْمَاعِيلَ». (الكافي 223 / 1 : 4)**

[...] អ៊ីបនូ ស៊ីណានបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាចូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{وجل}
[៣:៩៦] ព្រះមហាគ្រឹះដំបូងបង្អស់ដែលត្រូវសាងឡើងសម្រាប់មនុស្សគឺព្រះមហាគ្រឹះបាក់កាស៊ូ ស្ថាន
ទីប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្តី ជាមគ្គុទេសក៍សម្រាប់ពិភពទាំងពួង ។ [៣:៩៧] នៅក្នុងនោះមាននូវ
បណ្តាសញ្ញាជាក់ច្បាស់ ។ តើបណ្តាសញ្ញាជាក់ច្បាស់នោះគឺអ្វី? ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «កន្លែង
ឈររបស់អ៊ីប្រាហឹម (مقام إبراهيم) កន្លែងដែលព្រះអង្គ^{عليه السلام} បានឈរលើថ្មហើយមានស្នាមជើងព្រះអង្គ^{عليه السلام}
នៅលើថ្មនោះ, ថ្មខ្មៅ (الحجر الأسود), និងផ្ទះរបស់អ៊ីសម៉ាអ៊ីល (منزل إسماعيل) ។» (1 / 223 : 4 (الكافي))

وَعَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ مَعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأبي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَقَوْمُ أَصْلِي
بِمَكَّةَ، وَ الْمَرْأَةُ بَيْنَ يَدَيْ جَالِسَةً أَوْ مَارَّةً؟ فَقَالَ: «لَا بَأْسَ، إِنَّمَا سُمِّيَتْ بِكَهَّ لِأَنَّهَا تَبْكُ فِيهَا الرِّجَالُ وَ النِّسَاءُ». (الكافي 526 / 7 : 4)**

[...] មូអាលីយ៉ាស៊ូ ប៊ីន អ៊ីប្រាហឹមបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាចូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ «ទូលបង្គំបាន
ឈរស្នូឡាតុំនៅឯម៉ាក់កាស៊ូ ។ ស្រីៗបានអង្គុយនៅពីមុខទូលបង្គំឬដើរហួស?» ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ
ថា៖ «មិនមានបញ្ហាទេ ។ គេហៅម៉ាក់កាស៊ូថាបាក់កាស៊ូព្រោះមនុស្សប្រុសនិងមនុស្សស្រីច្របូកច្របល់
គ្នានៅទីនោះ ។» (7 / 526 : 4 (الكافي))

وَعَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ
اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ مَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا" الْبَيْتِ عَنِّي أَمْ الْحَرَمِ؟ قَالَ: «مَنْ دَخَلَ الْحَرَمَ مِنَ النَّاسِ مُسْتَجِيرًا بِهِ فَهُوَ آمِنٌ مِنْ سَخَطِ اللَّهِ، وَ
مَنْ دَخَلَهُ مِنَ الْوُحُوشِ وَ الطَّيْرِ كَانَ آمِنًا مِنْ أَنْ يُهَاجَ أَوْ يُؤْدَى حَتَّى يُخْرَجَ مِنَ الْحَرَمِ». (الكافي 226 / 1 : 4)**

[...] អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ីន ស៊ីណានបានតំណាលតមកពីអាចូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានសួរព្រះ
អង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{وجل} [៣:៩៧] អ្នកណាចូលមកទីនោះ អ្នកនោះមានសុវត្ថិភាព តើ
អាយ៉ាស៊ូនេះស្ថិតនៅព្រះមហាគ្រឹះ (កាក្នុងបាស៊ូ) ឬព្រះបូជនីយស្ថាន (الحرم)? ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ ថា៖
«មនុស្សណាចូលក្នុងព្រះបូជនីយស្ថាន (الحرم) អ្នកនោះរួចផុតពីព្រះពិរោធអល់ឡោះហ្ន៎^{وجل} ។ សត្វ
ណាមួយ សត្វពាហនៈក្តី សត្វស្លាបក្តីដែលចូលមកទីនេះ សត្វនោះនឹងរួចពីការបរាញ់ក្នុងពេលធ្វើពិធី
ហ្មាចូ រហូតដល់ពេលវាចេញពីព្រះបូជនីយស្ថានវិញ ។» (1 / 226 : 4 (الكافي))

وَعَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ، وَ الْحَجَّالِ، عَنْ ثَعْلَبَةَ، عَنْ أَبِي حَالِدٍ الْقَمَاطِ، عَنْ عَبْدِ الْحَالِقِ الصَّيْقَلِ،

قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا". فَقَالَ: «لَقَدْ سَأَلْتَنِي عَنْ شَيْءٍ مَا سَأَلَنِي أَحَدٌ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ». قَالَ: «مَنْ أُمَّ هَذَا الْبَيْتِ وَ هُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُ الْبَيْتُ الَّذِي أَمَرَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِهِ، وَ عَرَفْنَا أَهْلَ الْبَيْتِ حَقَّ مَعْرِفَتِنَا، كَانَ آمِنًا فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ». (الكافي 5/ 25 : 4)**

[...] អាប់ខុល-ខ័ណ្ឌ អាល-ស្វយ័ក្ខល់បានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអាល-ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ} [៣:៩៧] អ្នកណាចូលមកទីនោះ អ្នកនោះមានសុវត្ថិភាព ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «លោកសួរខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីអ្វីដែលពុំមានអ្នកណាបានសួរខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ក្រៅពីបុគ្គលដែលអាល-ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ} ចង់ឲ្យសួរ ។ អ្នកណាមកកាន់ព្រះមហាគ្រឹះនេះដែលអាល-ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ} ដាក់បញ្ជាឲ្យមកដែលស្គាល់យើង^{وَجَلَّ} ព្រមទទួលស្គាល់សិទ្ធិយើង^{عليهم السلام} ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليهم السلام} អ្នកនោះនឹងមានសុវត្ថិភាពក្នុងលោកនេះនិងក្នុងលោកមុខ ។» (25 / 545 : 4) (الكافي)

عَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا". قَالَ: «فِي قَائِمِنَا أَهْلَ الْبَيْتِ، فَمَنْ بَايَعَهُ، وَ دَخَلَ مَعَهُ، وَ مَسَّحَ عَلَى يَدِهِ، وَ دَخَلَ فِي عَقْدِ أَصْحَابِهِ، كَانَ آمِنًا». (علل الشرائع: 5 / 91)**

លោក (គឺអាល-ស្វ័ឌុក្ខ) បានតំណាលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកតមកពីអាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអាល-ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ} [៣:៩៧] អ្នកណាចូលមកទីនោះ អ្នកនោះមានសុវត្ថិភាព ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «អាយ៉ាសុំនេះស្តីអំពីអាល-ក្តីអ៊ីមរ៉ន^{صلوات الله عليه والسلام} យើង^{عليهم السلام} ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليهم السلام} ។ អ្នកណាសច្ចាស្មោះស្ម័គ្រចំពោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ចូលមករកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ជូតដៃព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ធ្វើកិច្ចសន្យាសូមជាសារកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អ្នកនោះនឹងមានសុវត្ថិភាព ។» (5 / 91) (علل الشرائع)

وَ عَنْهُ: قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ التَّعْمَانِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَوْضِعُ الْبَيْتِ بَكَّةَ، وَ الْقَرْيَةُ مَكَّةَ». (علل الشرائع: 3 / 397)**

លោក (គឺអាល-ស្វ័ឌុក្ខ) បានតំណាលថាឪពុកខ្ញុំបានប្រាប់ខ្ញុំតមកពីអាស្ថាម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីដ្រីស តមកពីអាស្ថាម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ អ៊ីបនូ អ៊ីសា តមកពីអាល-ហ្វ្រៃសែន ប៊ិន សាអ៊ីដូ តមកពីអាលី ប៊ិន អាល-នុអ៊ីម៉ាន តមកពីសាអ៊ីដូ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ អាល-អាត្តរ៉ូថ្ម តមកពីអាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «កន្លែងរបស់ព្រះមហាគ្រឹះគឺបាក់កាស្ត រីឯស្រុកគឺម៉ាកកាស្ត ។» (3 / 397) (علل الشرائع)

وَ عَنْهُ: قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ مَعْرُوفٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَهْزَبَانَ، عَنْ فَضَالَةَ، عَنْ أَبَانَ، عَنِ الْفَضِيلِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «إِنَّمَا سُمِّيَتْ مَكَّةَ بَكَّةَ لِأَنَّهَا بُنِيَتْ بِهَا الرِّجَالُ وَ النِّسَاءُ، وَ الْمَرْأَةُ تُصَلِّي بَيْنَ يَدَيْكَ وَ عَنْ يَمِينِكَ وَ عَنْ شِمَالِكَ وَ مَعَكَ، وَ لَا تَأْسَ بِذَلِكَ، إِنَّمَا يُكْرَهُ ذَلِكَ فِي سَائِرِ الْبُلْدَانِ». (علل الشرائع: 4 / 397)**

[...] អាបានបានតំណាលតមកពីអាល-ហ្វ្រៃសែន តមកពីអាប៊ូ យ៉ាក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «គេហៅម៉ាកកាស្តថាបាក់កាស្តព្រោះមនុស្សប្រុសនិងមនុស្សស្រីលាយឡំគ្នានៅក្នុងស្រុកនេះ ។ មនុស្សស្រី

ស្រីឡាតុំនៅពីមុខលោក នៅខាងស្តាំលោក នៅខាងឆ្វេងលោក និងជាមួយលោក មិនមានបញ្ហាទេ ។
(علل الشرائع: 4 / 397) « 1 »

عَنْ زُرَّارَةَ، قَالَ: سُمِلَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنِ الْبَيْتِ، أَمْ كَانَ مُجِئًا إِلَيْهِ قَبْلَ أَنْ يُبْعَثَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)؟ قَالَ: «نَعَمْ، لَا يَعْلَمُونَ أَنَّ النَّاسَ قَدْ كَانُوا يَحْجُونَ، وَ نُحْرِجُكُمْ أَنَّ آدَمَ وَ نُوحًا وَ سُلَيْمَانَ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) قَدْ حَجَّجُوا الْبَيْتَ بِالْحَجِّ وَ الْإِنْسِ وَ الطَّيْرِ، وَ لَقَدْ حَجَّجَهُ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَلَى جَمَلٍ أَحْمَرَ، يَقُولُ: لَبَيْكَ لَبَيْكَ، فَإِنَّهُ كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: "إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَ هُدًى لِّلْعَالَمِينَ"». (تفسير العياشي 186 / 92: 1)**

សូរ្យវិញ្ញាណកម្មបានតំណាលថាគេបានសួរអាហ្វិ យ៉ាកុំហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះមហាក្រិះ ថាគេពិធីហ្វាច្ចបានកើត មានឡើងនៅទីនេះមុនគេបានចាត់បញ្ជូនព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلام} មកឬ ? ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «ត្រូវ ហើយ ពួកគេមិនដឹងទេថាមនុស្សតែងតែធ្វើពិធីហ្វាច្ច ។ យើង^{صلوات الله عليه والسلام} សូមប្រាប់លោកថាអាដ្វាំ^{عليه السلام} នុះហ្វាំ^{عليه السلام} និងស្វីឡាម៉ាន^{عليه السلام} បានធ្វើពិធីហ្វាច្ចនៅព្រះមហាក្រិះជាមួយពួកយ្វិន ជាមួយមនុស្សនិងជាមួយ សត្វស្លាប ។ មូសា^{عليه السلام} បានធ្វើពិធីហ្វាច្ចនៅលើខ្នងអូដ្វូក្រាមាម ដោយថ្លែងថា៖ "ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមក ហើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមកហើយ (ليبيك لبيك)" ដូចអល់ឡោះហ្វ្វី^{عليه السلام} មានព្រះបន្ទូលនោះឯងថា៖ [៣:៩៦] ព្រះមហាក្រិះដំបូងបង្អស់ដែលត្រូវសាងឡើងសម្រាប់មនុស្ស គឺព្រះមហាក្រិះបាក់កាស្ត ។ ស្ថានទីប្រកប ដោយពរជ័យសិរីសួស្តី ជាមគ្គុទេសក៍សម្រាប់ពិភពទាំងពួង ។» (92 / 186 : 1 186 / 92: 1) (تفسير العياشي 186 / 92: 1)**

عَنِ الْحَلِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّهُ وَجَدَ فِي حَجْرٍ مِنْ حَجَرَاتِ الْبَيْتِ مَكْتُوبًا: إِيَّا أَنَا اللَّهُ ذُو بَكَّةَ، خَلَقْتُهَا يَوْمَ خَلَقْتُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ، وَ يَوْمَ خَلَقْتُ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ، وَ خَلَقْتُ الْجِبَلِينَ وَ حَفَفْتُهُمَا بِسَبْعَةِ أَمْلاكٍ حَقًّا. وَ فِي حَجْرٍ آخَرَ: هَذَا بَيْتُ اللَّهِ الْحَرَامِ بِبَكَّةَ تَكْفَلُ اللَّهُ بِرِزْقِ أَهْلِهِ مِنْ ثَلَاثِ سُبُلٍ، مُبَارَكٌ لَهُمْ فِي اللَّحْمِ وَ الْمَاءِ، أَوَّلَ مَنْ نَحَلَهُ إِبْرَاهِيمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)».

(تفسير العياشي 187 / 97: 1)**

អាណិត-ហ្វាល់ប៊ីបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អ្នកប្តូរឡោះហ្វ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «គេអាចឃើញ មានចារនៅក្នុងដុំថ្មនៅឯម៉ាកកាស្តថា៖ "អញ^{عليه السلام} គឺអល់ឡោះហ្វ្វី^{عليه السلام} [ព្រះមហាក្រិះរបស់អញ^{عليه السلام} នៅឯ] បាក់កាស្ត ។ អញ^{عليه السلام} បានបង្កើតវាក្នុងថ្ងៃដែលអញ^{عليه السلام} បានបង្កើតមេឃទាំងឡាយនិងផែនដី ថ្ងៃដែលអញ^{عليه السلام} បានបង្កើតថ្ងៃនិងខែ បង្កើតភ្នំហើយឡោះមជ្ជទាំងពីរនេះដោយប្រាំពីរមណ្ឌល ។" នៅក្នុងដុំថ្មមួយ ទៀត៖ "នេះគឺព្រះមហាក្រិះពិសិដ្ឋរបស់អល់ឡោះហ្វ្វី^{عليه السلام} នៅឯបាក់កាស្ត ។ អល់ឡោះហ្វ្វី^{عليه السلام} ធានាប្រជានិករ វាបីបែប ។ ឲ្យពួកគេបាននូវសាច់និងទឹក ។" បុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលបានកសាងវាគឺអ៊ីបរ្វីហ្វីម^{عليه السلام} ។» (97 / 187 : 1) (تفسير العياشي 187 / 97: 1)**

عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ دَخَلَ مَكَّةَ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ يَعْرِفُ مِنْ حَقِّنَا وَ حُرْمَتِنَا مَا عَرَفَ مِنْ حَقِّهَا وَ حُرْمَتِهَا عَفَرَ اللَّهُ لَهُ ذَنْبَهُ، وَ كَفَّاهُ مَا أَمَّهُ مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ، وَ هُوَ قَوْلُهُ: "وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا"». (تفسير العياشي 189 / 102: 1)**

ហ្វ្វីស្តាំ ប៊ិន សាលិមបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អ្នកប្តូរឡោះហ្វ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «អ្នកណាចូល

ក្នុងម៉ាកកាសុំ ឯម៉ាស់យ៉ូដូពិសិដ្ឋ ស្គាល់សិទ្ធិយើង عليه السلام ស្គាល់សន្តភាពយើង عليه السلام ស្គាល់សិទ្ធិម៉ាកកាសុំ និងសន្តភាពរបស់ម៉ាកកាសុំ អល់ឡោះហ្គ្រីនីនិងអត់ទោសឲ្យអ្នកនោះ ។ អល់ឡោះហ្គ្រីនីគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់អ្នកនោះក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាលោកនេះនិងបញ្ហាលោកមុខដែលអ្នកនោះជួបប្រទះ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ្រីនី **[៣:៩៧] អ្នកណាចូលមកទីនោះ អ្នកនោះមានសុវត្ថិភាព ។**

(تفسير العياشي 1 : 189 / 102)

وَ قَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سِنَانٍ: سَمِعْتُهُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ فِيمَا أُدْخِلَ الْحَرَمَ مِمَّا صِيدَ فِي الْحِلِّ، قَالَ: «إِذَا دَخَلَ الْحَرَمَ فَلَا يُدْبِحْ، إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ: "وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا"». (تفسير العياشي 189 / 104 : 1)**

អាប់ខុលឡោះហ្គ្រី បឺន ស៊ីណានបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا (គឺអ៊ីម៉ាទី៦ صلوات الله عليه والسلا) មានវចនៈអំពីអ្វីដែលចូលទៅក្នុងព្រះបូជនីយស្ថានដែលច្បាប់អនុញ្ញាតឲ្យបរាណៗថា៖ «ពេលវាចូលទៅក្នុងព្រះបូជនីយស្ថាន ចូរកុំសម្លាប់វា ។ អល់ឡោះហ្គ្រីនីមានព្រះបន្ទូលថា៖ **[៣:៩៧] អ្នកណាចូលមកទីនោះ អ្នកនោះមានសុវត្ថិភាព ។**» (تفسير العياشي 1 : 189 / 104)

عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): جُعِلْتُ فِدَاكَ، قَوْلُ اللَّهِ: "آيَاتُ بَيْتَاتِ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا" وَ قَدْ يَدْخُلُهُ الْمَرْجِيُّ وَ الْقَدْرِيُّ وَ الْحُرُورِيُّ وَ الرِّدِّيُّ الَّذِي لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ؟ قَالَ: «لَا، وَ لَا كِرَامَةً».

អាលី បឺន អាប់ខុល អាស៊ីស្តបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្គ្រី صلوات الله عليه والسلا ថា៖ «សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ្រីនី **[៣:៩៧] នៅក្នុងនោះមាននូវបណ្តាសញ្ញាជាក់ច្បាស់ [មាន]កន្លែងដែលអ៊ីបរហ្គ្រីមឈរ ។ អ្នកណាចូលមកទីនោះ អ្នកនោះមានសុវត្ថិភាព ។** បើពួកមូរយ៉ូអ្នកសុំ ពួកហ្គាររីយ៉ាសុំ ពួកមិនជឿព្រះដែលមិនជឿអល់ឡោះហ្គ្រីនីចូលទៅក្នុងនោះ? » ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا មានវចនៈថា៖ «ទេ មិនមានពរជ័យកើតមានដល់ពួកគេទេ ។»

قُلْتُ: فَمَنْ جُعِلْتُ فِدَاكَ؟ قَالَ: «مَنْ دَخَلَهُ وَ هُوَ عَارِفٌ بِحَقِّهَا كَمَا هُوَ عَارِفٌ لَهُ، خَرَجَ مِنْ دُنُوبِهِ وَ كُفِّيَ هَمَّ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ».

(تفسير العياشي 190 / 107 : 1)**

ខ្ញុំបានទូលថា៖ «សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا អ្នកណា? » ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا មានវចនៈថា៖ «អ្នកដែលចូលមកក្នុងនោះ ស្គាល់សិទ្ធិយើង عليه السلام ស្គាល់សិទ្ធិព្រះបូជនីយស្ថាននោះ អ្នកនោះនឹងអស់បាប អស់វិបត្តិលោកនេះនិងលោកមុខ ។» (تفسير العياشي 1 : 190 / 107)

ابْنُ شَهْرَاشُوبٍ: عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي لَكَ رَجُلٌ: أ هُوَ أَوَّلُ بَيْتٍ؟ قَالَ: «لَا، قَدْ كَانَ قَبْلَهُ بُيُوتٌ، وَ لَكِنَّهُ أَوَّلُ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ مُبَارَكًا، فِيهِ الْهُدَى وَ الرَّحْمَةُ وَ الْبِرْكَةُ، وَ أَوَّلُ مَنْ بَنَاهُ إِبْرَاهِيمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، ثُمَّ بَنَاهُ قَوْمٌ مِنَ الْعَرَبِ مِنْ جُرْهُمٍ، ثُمَّ هَدِمَ فَبَنَتْهُ الْعَمَالِقَةُ، ثُمَّ هَدِمَ فَبَنَتْهُ قُرَيْشٌ».

(المناقب 2: 43)**

អ៊ីបនូ ស្វាស្តរី អាស៊ីបបានតំណាលតមកពីអាមីរុល-មុមីនីនី صلوات الله عليه والسلا ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ្រី **[៣:៩៦] ព្រះមហាគ្រឹះដំបូងបង្អស់ដែលត្រូវសាងឡើងសម្រាប់មនុស្ស ។** បុរសម្នាក់

បានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ «តើនេះជាគ្រឹះស្ថានដំបូងបង្អស់ឬ?» ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «ទេ មានគ្រឹះស្ថានច្រើនមកហើយមុននេះ តែនេះជាព្រះមហាគ្រឹះដំបូងបង្អស់ដែលប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្តីដែលត្រូវសាងឡើងសម្រាប់មនុស្ស នៅក្នុងនោះមាននូវមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំ មានព្រះមេត្តាធម៌ មានពរជ័យ ។ បុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលបានសាងព្រះមហាគ្រឹះនេះគឺអ៊ីបរហ្វឹម عليه السلام ។ ក្រោយមកពួកអ្នកស្រុកយ៉ាកូហ្គាំ (យេមេន) បានសាងព្រះមហាគ្រឹះនេះឡើងវិញ ។ ក្រោយមកព្រះមហាគ្រឹះនេះត្រូវកម្ទេចចោល ដូច្នោះអាស់-អាម៉ាឡាភ្លោះត្តិ (العالمقة) បានសាងឡើងវិញ ។ ក្រោយមកត្រូវកម្ទេចចោល គួរយំស្តីក៏បានកសាងព្រះមហាគ្រឹះនេះឡើងវិញ ។» (2 : 43) (المناقب)

وَ عَنْهُ بِي (الإختجاج): أَنَّ الصَّادِقَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ لِأَبِي حَنِيْفَةَ لَمَّا دَخَلَ عَلَيْهِ، قَالَ: «مَنْ أَنْتَ؟» قَالَ: أَبُو حَنِيْفَةَ. قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مُفْتِي أَهْلِ الْعِرَاقِ؟» قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: «بِمَ تُفْتِيهِمْ؟» قَالَ: بِكِتَابِ اللَّهِ، قَالَ: «وَأَنْتَ لَعَلَّمٌ بِكِتَابِ اللَّهِ: نَاسِخِهِ، وَ مَنْسُوحِهِ، وَ مُحْكَمِهِ، وَ مُتَشَابِهِهِ؟» قَالَ: نَعَمْ.

ទទួលបានមកពីលោក (គឺអាស់-ត្ថិបារស៊ី) នៅក្នុងសាត្រា អាស់-អ៊ីហ្គីយ៉ាច្ច អាស់-ស្វីឌ្វិកូ صلوات الله عليه والسلام បានសួរអាច្វិ ហ្គានីហ្វាស្ត់ កាលលោកបានមកជួបព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "លោកជាអ្នកណា?" លោកបានទូលថា៖ "អាច្វិ ហ្គានីហ្វាស្ត់ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មុហ្វទី (អ្នកចេញហ្វាត់វ៉ា) របស់អ្នកស្រុកអ៊ីរ៉ាក់?" លោកបានតបថា៖ "មែន ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "តើចេញហ្វាត់វ៉ាឲ្យពួកគេដោយអាស្រ័យលើអ្វី?" គាត់បានតបថា៖ "អាស្រ័យលើព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្គ័រ وَجِدْ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "លោកចេះដឹងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្គ័រ وَجِدْ ដឹងអាយ៉ាស្ត់ដែលលើកអាយ៉ាស្ត់ទៀតចោល ដឹងអាយ៉ាស្ត់ដែលត្រូវលើកចោល ដឹងអាយ៉ាស្ត់ផ្តាច់ព្រំត្រ (គឺអាយ៉ាស្ត់ដែលលើកអាយ៉ាស្ត់មួយទៀតចោល) ដឹងអាយ៉ាស្ត់ដែលអធិប្បាយដោយប្រៀបធៀបមែនទេ?" គាត់បានតបថា៖ "ដឹង ។"

قَالَ: «فَأَخْبَرَنِي عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَقَدَرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سَبْرًا فِيهَا لَيْلِي وَ أَيْامًا آمِنِينَ" أَيُّ مَوْضِعٍ هُوَ؟» قَالَ: أَبُو حَنِيْفَةَ: هُوَ مَا بَيْنَ مَكَّةَ وَ الْمَدِينَةَ. فَالْتَمَعْتُ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَى جُلَسَائِهِ، وَ قَالَ: «نَشَدْتُكُمْ بِاللَّهِ، هَلْ تَسِيرُونَ بَيْنَ مَكَّةَ وَ الْمَدِينَةَ وَ لَا تَأْمَنُونَ عَلَى دِمَائِكُمْ مِنَ الْقَتْلِ، وَ لَا عَلَى أَمْوَالِكُمْ مِنَ السَّرِقِ؟» فَقَالُوا: اللَّهُمَّ نَعَمْ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ដូច្នោះ សូមលោកប្រាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ وَجِدْ [៣៤:១៨] យើងបានឲ្យមានការធ្វើដំណើររវាងស្រុកទាំងនោះ ។ "ចូរពួកអ្នកធ្វើដំណើររវាងស្រុកទាំងនេះទាំងយប់ទាំងថ្ងៃដោយសុវត្ថិភាព" តើនេះគឺកន្លែងអ្វី?" អាច្វិ ហ្គានីហ្វាស្ត់បានទូលថា៖ "គឺកន្លែងដែលនៅចន្លោះម៉ាក់កាស្ត់និងម៉ាឌីណាស្ត់ ។" អាច្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام បានបែរទៅរកជនទាំងឡាយដែលអង្គុយជាមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ហើយមានវចនៈថា៖ "យើង عليهم السلام សូមយកអស់ឡោះហ្គ័រ وَجِدْ ជាសាក្សី ។ តើលោកធ្លាប់ធ្វើដំណើររវាងម៉ាក់កាស្ត់និងម៉ាឌីណាស្ត់ទេ លោកមិនផុតភ័យពីឃាតកម្មទេនៅទីនោះ និងមិនផុតភ័យពីការលួចប្លន់ទ្រព្យទេ?" គាត់បានទូលថា៖ "អស់ឡោះហ្គ័រ وَجِدْ អើយ មែនហើយ ។"

فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «وَيَحْكُ - يَا أَبَا حَنِيْفَةَ - إِنَّ اللَّهَ لَا يَقُولُ إِلَّا حَقًّا، أَخْبَرَنِي عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ مَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا"، أَيُّ مَوْضِعٍ هُوَ؟» قَالَ: ذَلِكَ بَيْنَ اللَّهِ الْحَرَامِ. فَالْتَمَعْتُ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَى جُلَسَائِهِ قَالَ: «نَشَدْتُكُمْ بِاللَّهِ، هَلْ تَعْلَمُونَ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنِ الرَّبِيعِ، وَ سَعِيدَ بْنَ جُبَيْرٍ دَخَلَا فَلَمْ يَأْمَنَّا الْقَتْلَ؟» فَقَالُوا: اللَّهُمَّ نَعَمْ.

អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ មានវចនៈថា៖ "អបបង្គុលលើលោក អាហ្វិ ហ្វានីហ្វាន់អ៊ីយ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ មិនថាអ្វីក្រៅពីការពិតទេ ។ សូមលោកប្រាប់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ [៣:៩៧] អ្នកណា ចូលមកទីនោះ អ្នកនោះមានសុវត្ថិភាព ។ តើនោះគឺកន្លែងអ្វី ?" គាត់បានទូលថា៖ "នោះគឺព្រះមហាគ្រឹះ របស់អល់ឡោះហ្គ័រ ។" អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបែរទៅរកជនទាំងឡាយដែលអង្គុយជាមួយ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយមានវចនៈថា៖ "យើង ^{عليه} សូមយកអល់ឡោះហ្គ័រ ជាសាក្សី ។ លោកដឹងទេថា អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ប៊ិន អាល់-ស្វីបែរ និង សាអ៊ីដូ ប៊ិន យូបែរបានចូលទៅក្នុងនោះ តែមិនរួចផុតពីត្រូវគេ ធ្វើឃាតទេ ?" ពួកគេបានថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ អ៊ីយ មែនហើយ ។"

فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «وَيُحَكُّ - يَا أَبَا حَنِيْفَةَ - إِنَّ اللَّهَ لَا يَقُولُ إِلَّا حَقًّا». فَقَالَ أَبُو حَنِيْفَةَ: لَيْسَ لِي عِلْمٌ بِكِتَابِ اللَّهِ، إِنَّمَا أَنَا صَاحِبُ قِيَاسٍ. (الإحتجاج: 360)**

អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អបបង្គុលលើលោក អាហ្វិ ហ្វានីហ្វាន់អ៊ីយ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ មិនថាអ្វីក្រៅពីការពិតទេ ។" អាហ្វិ ហ្វានីហ្វាន់អ៊ីយ បានទូលថា៖ "ទូលបង្គំមិនមាន ការចេះដឹងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្គ័រទេ តែទូលបង្គំជាសទិសជន (អ្នកវិះគិតដោយធ្វើការប្រៀបធៀប) 34:15-19 (الإحتجاج: 360) " ។ إِنَّمَا أَنَا صَاحِبُ قِيَاسٍ

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ مُوسَى بْنِ الْقَاسِمِ الْبَجَلِيِّ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنِ الْعَمْرِيِّ بْنِ عَلِيٍّ جَمِيعاً، عَنْ عَلِيِّ بْنِ جَعْفَرٍ، عَنْ أَحِيهِ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ فَرَضَ الْحَجَّ عَلَى أَهْلِ الْجِدَّةِ فِي كُلِّ عَامٍ، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ لِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَ مَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ"».

[...] អាលី ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្វានបានតំណាលតមកពី មូសា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះរៀម ^{صلوات الله عليه والسلام} លោក ដែលមានវចនៈថា៖ «អល់ឡោះហ្គ័រ បានតម្រូវឲ្យអ្នកណាដែលមានលទ្ធភាពធ្វើពិធីហ្វាច្ចរាល់ឆ្នាំ នេះមាននៅក្នុងព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្គ័រ [៣:៩៧] ទៅបំពេញពិធីហ្វាច្ចរព្រះមហាគ្រឹះ ដើម្បីអល់ឡោះហ្គ័រ ជាបញ្ញត្តិលើមនុស្ស រាល់គ្នាដែលអាចមានផ្លូវទៅទីនោះបាន (សមត្ថភាពអាចទៅបាន) ។ បុគ្គលណាបដិសេធសទ្ធា អល់ឡោះហ្គ័រមិនត្រូវការលោកទាំងពួងឡើយ ។»

قَالَ: قُلْتُ: فَمَنْ لَمْ يَحْجَّ مِنَّا فَقَدْ كَفَرَ؟ فَقَالَ: «لَا، وَ لَكِنْ مَنْ قَالَ: لَيْسَ هَذَا هَكَذَا، فَقَدْ كَفَرَ». (الكافي 265 / 5 : 4)**

ខ្ញុំបានទូលថា៖ «បើអ្នកណាមិនបានធ្វើពិធីហ្វាច្ចទេ អ្នកនោះអសទ្ធាមែនទេ ?» ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ ថា៖ «ទេ ។ តែបុគ្គលដែលថា៖ "មិនដូចនេះទេ" បុគ្គលនោះជាការហៀរ (គឺអសទ្ធា) ។» (5 / 265 : 4) (الكافي)

عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ أَدِينَةَ، قَالَ: كَتَبْتُ إِلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مَسَائِلَ بَعْضَهَا مَعَ ابْنِ بُكَيْرٍ، وَ بَعْضَهَا مَعَ أَبِي الْعَبَّاسِ، فَجَاءَ الْجَوَابُ بِإِمْلَائِهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «سَأَلْتِ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ لِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا" يَعْنِي بِهِ الْحَجَّ وَ الْعُمْرَةَ جَمِيعاً لِأَنَّهُمَا مَفْرُوضَانِ». (الكافي 264 / 1 : 4)**

[...] អ៊ីមរ៉ន ប៊ិន អាស៊ីណាស៊ុបបានតំណាលថាខ្ញុំបានធ្វើសារទៅអាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូត្រោះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} សំណួរខ្លះជាមួយអ៊ីបនូ បាតែរ សំណួរខ្លះជាមួយអាចិ អាល់-អាប់បាស់ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានតប វិញថា៖ «លោកបានសួរអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عَلَى} [៣:៩៧] ទៅបំពេញពិធីហ្គាច្នុងព្រះមហាគ្រឹះ ដើម្បីអល់ឡោះហ្គ័រ ជាបញ្ញត្តិលើមនុស្សរាល់គ្នាដែលអាចមានផ្លូវទៅទីនោះបាន (សមត្ថភាពអាចទៅ បាន) មានន័យថា ពិធីហ្គាច្និងអ៊ីមរ៉ោះត្រីជាមួយគ្នា ព្រោះទាំងពីរជាកាតព្វកិច្ច ។» (الكافي 4 : 264 / 1)

وَعَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عُمَانَ، عَنِ الْحَلْبِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا" مَا السَّبِيلُ؟ قَالَ: «أَنْ يَكُونَ لَهُ مَا يَحُجُّ بِهِ».

[...] អាល់-ហ្គាល់ប៊ី បានតំណាលតមកពីអាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عَلَى} [៣:៩៧] ទៅបំពេញពិធីហ្គាច្នុងព្រះមហាគ្រឹះ ដើម្បីអល់ឡោះហ្គ័រ ជាបញ្ញត្តិលើមនុស្សរាល់គ្នាដែលអាច មានផ្លូវទៅទីនោះបាន (គឺមានសមត្ថភាពអាចទៅបាន) ថាផ្លូវគឺអ្វី? ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «គឺអ្វី ដែលនាំអ្នកនោះទៅធ្វើពិធីហ្គាច្នោះបាន ។»

قَالَ: قُلْتُ: مَنْ عُرِضَ عَلَيْهِ مَا يَحُجُّ بِهِ فَاسْتَحْيَا مِنْ ذَلِكَ، أَوْ هُوَ مِمَّنْ يَسْتَطِيعُ إِلَيْهِ سَبِيلًا؟ قَالَ: «نَعَمْ، مَا شَأْنُهُ يَسْتَحْيِي؟ وَ لَوْ يَحُجُّ عَلَى حِمَارٍ أَوْ جَدَعٍ أُبْتَرٍ، فَإِنْ كَانَ يُطِيقُ أَنْ يَمْشِيَ بَعْضًا وَيَرْكَبَ بَعْضًا فَلْيَحُجَّ». (الكافي 4 : 266 / 1)**

ខ្ញុំបានទូលថា៖ «បុគ្គលដែលមានអ្វី (គឺមធ្យោបាយ) ដែលអាចនាំខ្លួនទៅធ្វើពិធីហ្គាច្នោះបានតែបុគ្គល ខ្មាសគេ តើគេចាត់ទុកបុគ្គលនោះជាបុគ្គល [៣:៩៧] ដែលអាចមានផ្លូវទៅទីនោះបាន ទេ ?» ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «គេចាត់ទុកបុគ្គលនោះជាបុគ្គលដែលមានសមត្ថភាពទៅបាន ។ ហេតុអ្វីបុគ្គល នោះខ្មាសគេ ? ទោះបីបុគ្គលនោះទៅធ្វើពិធីហ្គាច្នោះដោយជិះលាក់បុត្រចៀក ដាច់កន្ទុយក៏ដោយ ។ បើ បុគ្គលនោះអាចធ្វើដំណើរផ្លូវមួយប៉ែកដោយធ្វើរើងបាន ធ្វើដំណើរផ្លូវមួយប៉ែកទៀតដោយជិះជំនិះ បាន អ្នកនោះត្រូវធ្វើពិធីហ្គាច្នោះបាន ។» (الكافي 4 : 266 / 1)

وَعَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأبي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا" قَالَ: «يَمْشِي إِنْ لَمْ يَكُنْ عِنْدَهُ». قُلْتُ: لَا يَقْدِرُ عَلَى الْمَشْيِ؟ قَالَ: «يَمْشِي وَ يَرْكَبُ». قُلْتُ: لَا يَقْدِرُ عَلَى ذَلِكَ؟ قَالَ: «يَحْتَدُّمُ الْقَوْمَ وَ يَخْرُجُ [مَعَهُمْ]». (التهديب 26 / 10 : 2، الاستبصار 2:141)**

[...] អាចិ បាស្មៀរបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عَلَى} [៣:៩៧] ទៅបំពេញពិធីហ្គាច្នុងព្រះមហាគ្រឹះ ដើម្បីអល់ឡោះហ្គ័រ ជាបញ្ញត្តិលើមនុស្សរាល់គ្នាដែលអាច មានផ្លូវទៅទីនោះបាន (គឺមានសមត្ថភាពអាចទៅបាន) ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «អ្នកនោះត្រូវដើរ លើមិនមានជំនិះទេ ។» ខ្ញុំបានទូលថា៖ «បើអ្នកនោះមិនអាចដើរបានទេ ?» ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «អ្នកនោះត្រូវដើរនិងជិះជំនិះ ។» ខ្ញុំបានទូលថា៖ «បើអ្នកនោះមិនអាចធ្វើអ្វីទាំងនេះបានទេ ?» ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «អ្នកនោះត្រូវរើងគេ ទៅជាមួយពួកគេ ។» (التهديب 5 : 26 / 10 ، الاستبصار 2 : 141)

عَنْ زُرَّارَةَ، قَالَ: قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسَةِ أَشْيَاءَ: عَلَى الصَّلَاةِ، وَ الرِّكَاتِ، وَ الصَّوْمِ، وَ الْحَجِّ، وَ الْوَلَايَةِ».

សូរ្យវិញ្ញាណកម្មបានតំណាលថាអាចិ យ៉ាងហោចណាស់មាន៥ធាតុ៖ «គ្រឹះរបស់អាណិត-អ៊ីមរ៉ានស្ថិតនៅលើប្រាំប្រការគឺ៖ ស្ម័គ្រចិត្ត, ស្ម័គ្រចិត្ត, ស្ម័គ្រចិត្ត (កាន់សីលគ្រណាមអាហារ), ពិធីហ្វាត្លា និងវិញ្ញាណកម្ម ។»

قَالَ: قُلْتُ: فَأَيُّ ذَلِكَ أَفْضَلُ؟ قَالَ: «الْوَلَايَةُ أَفْضَلُهُنَّ لِأَنَّهَا مِفْتَاحُهُنَّ، وَ الْوَالِي هُوَ الدَّلِيلُ عَلَيْهِنَّ».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ «ប្រការមួយណាធំជាងគេ?» ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}មានវចន៖ថា៖ «វិញ្ញាណកម្មធំជាងអស់ទាំងនេះពីព្រោះវិញ្ញាណកម្មជាគន្លឹះរបស់អស់ទាំងនេះ ជាព្រះអនុរក្សនិងជាសាក្សីរបស់អស់ទាំងនេះ ។»

قَالَ: قُلْتُ: ثُمَّ الَّذِي يَلِي فِي الْفَضْلِ؟ قَالَ: قَالَ: «فَالصَّلَاةُ، إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) قَالَ: الصَّلَاةُ عَمُودُ دِينِكُمْ».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ «តើគួរតាមមួយណា?» ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}មានវចន៖ថា៖ «ស្ម័គ្រចិត្ត ។ វិញ្ញាណកម្មល្អបំផុតហ្នឹងមានព្រះវចន៖ថា៖ "ស្ម័គ្រចិត្តជាសសរកន្លែងរបស់សាសនាអស់លោក ។"»

قَالَ: قُلْتُ: الَّذِي يَلِيهَا فِي الْفَضْلِ؟ قَالَ: «الرِّكَاتُ، لِأَنَّهُ قَرَنَتَهَا بِهَا، وَ بَدَأَ بِالصَّلَاةِ قَبْلَهَا، وَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): الرِّكَاتُ تَدْهَبُ الدُّنُوبَ».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ «តើគួរតាមមួយណា?» ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}មានវចន៖ថា៖ «ស្ម័គ្រចិត្ត ព្រោះវាជាគន្លឹះហើយចាប់ផ្តើមមុនស្ម័គ្រចិត្ត ។ វិញ្ញាណកម្មល្អបំផុតមានព្រះវចន៖ថា៖ "ស្ម័គ្រចិត្តលុបបំបាត់បាបទាំងឡាយ ។"»

قَالَ: قُلْتُ: فَالَّذِي يَلِيهَا فِي الْفَضْلِ؟ قَالَ: «الْحَجُّ، لِأَنَّ اللَّهَ يَقُولُ: " وَ لِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَ مَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ" وَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): الْحَجَّةُ مُتَقَبَّلَةٌ خَيْرٌ مِنْ عِشْرِينَ صَلَاةً نَافِلَةً، وَ مَنْ طَافَ بِحَدَا الْبَيْتِ طَوَافًا أَحْصَى فِيهِ سُبُوعَهُ»

ខ្ញុំបានទូលថា៖ «តើគួរតាមមួយណា?» ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}មានវចន៖ថា៖ «ពិធីហ្វាត្លា ព្រោះអស់ឡោះហ្នឹង^{وعد}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:៩៧] ទៅបំពេញពិធីហ្វាត្លាព្រះមហាក្រឹះ ដើម្បីអស់ឡោះហ្នឹង ជាបញ្ញត្តិលើមនុស្សរាល់គ្នាដែលអាចមានផ្លូវទៅទីនោះបាន (គឺមានសមត្ថភាពអាចទៅបាន) ។ បុគ្គលណាបដិសេធសទ្ធា អស់ឡោះហ្នឹងមិនត្រូវការលោកទាំងពួងឡើយ (គឺមិនពឹងពាក់នរណាឡើយ) ។ វិញ្ញាណកម្មល្អបំផុតមានព្រះវចន៖ថា៖ "ពិធីហ្វាត្លាដែលគេទទួលយកនោះប្រសើរជាងស្ម័គ្រចិត្តស្ម័គ្រចិត្ត (نافلة) គឺស្ម័គ្រចិត្តមិនមែនប្រារព្ធ (فرض) ម្តងឯង ។ អ្នកណាដើរឆ្ងល់ព្រះមហាក្រឹះនេះ (គឺកាត់បាត់) គេចាត់ទុកថាអ្នកនោះបានដើរឆ្ងល់មួយអាទិត្យ ។

... قَالَ: قُلْتُ: ثُمَّ مَاذَا يَتَّبَعُهُ؟ قَالَ: «تَمُّ الصَّوْمِ» . قَالَ: قُلْتُ: فَمَا بَالُ الصَّوْمِ آخِرُ ذَلِكَ أَجْمَعُ؟ فَقَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): الصَّوْمُ جُنَّةٌ مِنَ النَّارِ» .

ខ្ញុំបានទូលថា៖ «តើគួរតាមមួយណា?» ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «ស្ងៀម (កាន់សីលត្រណាម អាហារ) ។» ខ្ញុំបានទូលថា៖ «ហេតុអ្វីស្ងៀមនៅចុងក្រោយគេ?» ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "ស្ងៀមជាខែលចាំឯភ្លើងនរក ។"»

قَالَ: ثُمَّ قَالَ: «إِنَّ أَفْضَلَ الْأَشْيَاءِ مَا إِذَا كَانَ فَاتَكَ لَمْ يَكُنْ لَكَ مِنْهُ التَّوْبَةُ دُونَ أَنْ تَرْجِعَ إِلَيْهِ فَمُؤَدِّبُهُ بِعَيْنِهِ، إِنَّ الصَّلَاةَ وَ الرِّكَاءَ وَ الْحَجَّ وَ الْوَلَايَةَ لَيْسَ يَنْفَعُ شَيْءٌ مَكَانَهَا دُونَ أَدَائِهَا، وَ إِنَّ الصَّوْمَ إِذَا فَاتَكَ أَوْ أَفْطَرْتَ أَوْ سَافَرْتَ فِيهِ أَذْنَبْتَ مَكَانَهُ أَيَّاماً غَيْرَهَا، وَ فَدَيْتَ ذَلِكَ الذَّنْبَ بِفِدْيَةٍ، وَ لَا فِضَاءَ عَلَيْكَ، وَ لَيْسَ مِثْلُ تِلْكَ الْأَرْبَعَةِ شَيْءٌ يُجْزِيكَ مَكَانَهَا غَيْرَهَا.» (تفسير العياشي 191 / 106 : 1)**

បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «ប្រការទាំងនេះសំខាន់បំផុត បើលោកខានធ្វើគេនឹងមិនព្រម ទទួលការសារភាពកំហុសរាងចាលនោះទេ លើកលែងតែលោកធ្វើឡើងវិញរាល់ប្រការទាំងនេះ ។ ស្នំឡាតុំ ស្នាកាតុំ ពិធីហ្វាចូ និងវិទ្យាយ៉ាសុំ មិនអាចយកអ្វីមកជួសបានទេក្រៅពីប្រតិបត្តិប្រការទាំង នេះ ។ រីឯស្ងៀម បើខានធ្វើ ឬដាច់ ឬនៅពេលធ្វើដំណើរ ត្រូវធ្វើជួសវិញថ្ងៃក្រោយ ។ ការជួសទង្វើ ទាំងនេះជាការលុបលាងបាប ។ សម្រាប់ប្រការទាំងបួនខាងលើនេះ មិនមានអ្វីដូចទេ លោកមិនមាន សិទ្ធិអាចយកអ្វីផ្សេងមកជួសបានទេ ។» (109 / 191 : 1) (تفسير العياشي)

عَنْ أَبِي الرَّبِيعِ الشَّامِيِّ، قَالَ: سُئِلَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: "وَ لِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مِنْ اسْتِطَاعٍ إِلَيْهِ سَبِيلًا". فَقَالَ: «مَا يَقُولُ النَّاسُ؟» فَقِيلَ لَهُ: الْرَّادُ وَ الرَّاحِلَةُ.

អាឡី អាឡ-រ៉ប៊ីអ៊ី អាឡ-ស្វាមីបានតំណាលថាគេបានសួរអាឡី អ្នកបំប្លែងឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} [៣:៩៧] ទៅបំពេញពិធីហ្វាចូព្រះមហាក្រឹះ ដើម្បីអល់ឡោះហ្ន៎ ជាបញ្ញត្តិលើមនុស្ស រាល់គ្នាដែលអាចមានផ្លូវទៅទីនោះបាន (គឺមានសមត្ថភាពអាចទៅបាន) ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «តើគេថាអ្វីខ្លះ?» គេបានប្រាប់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ «ស្ងៀមនិងយានជំនិះ ។»

قَالَ: فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «سُئِلَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ هَذَا، فَقَالَ: لَقَدْ هَلَكَ النَّاسُ إِذْنًا، لَيْسَ كَانَ مِنْ كَانَ لَهُ رَادٌ وَ رَاحِلَةٌ قَدَرُ مَا يَقُوتُ بِهِ عِيَالَهُ،

អាឡី អ្នកបំប្លែងឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «គេបានសួរអាឡី យ៉ាកុំហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីរឿងនេះ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មនុស្សប្រាកដជារីនាស បើបុគ្គលនោះយកស្ងៀមនិងយានជំនិះមកនោះ តើត្រូវ ផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារខ្លួនដូចម្តេចទៅ ។"

فَقِيلَ لَهُ: فَمَا السَّبِيلُ؟- قَالَ- فَقَالَ: «السَّعَةُ فِي الْمَالِ، إِذَا كَانَ يَحْجُجُ بِبَعْضٍ وَ يَبْقِي بَعْضًا يَقُوتُ بِهِ عِيَالَهُ، أَلَيْسَ اللَّهُ قَدْ فَرَضَ الرِّكَاءَ فَلَمْ يَجْعَلْهَا إِلَّا عَلَى مَنْ يَمْلِكُ مَائَتِي دِرْهَمٍ؟» (تفسير العياشي 192 / 113 : 1)**

គេបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អ្វីទៅមធ្យោបាយនោះ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មានទ្រព្យគ្រប់ គ្រាន់ ។ បុគ្គលនោះទៅបំពេញពិធីហ្វាចូជាមួយទ្រព្យមួយចំនួន ទុកទ្រព្យមួយចំនួនសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់

ត្រូវសារខ្លួន ។ តើអស់ឡោះហ្ន៎មិនបានដាក់ស្លាកាត់ជាកាតព្វកិច្ចទេ ព្រះអង្គមិនបានឲ្យវាប្រព្រឹត្តទៅបានទេ លើកលែងតែសម្រាប់បុគ្គលណាដែលមានពីរយដៀរហ្ន៎? » (113 / 192 : 1) (تفسير العياشي)

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٨﴾

៩៨. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "នរណាម្នាក់មិនអើយ ហេតុអ្វីអស់លោកបដិសេធបណ្តាសញ្ញារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ថ្វីបើអស់ឡោះហ្ន៎ជាសាក្សីលើទង្វើរបស់អស់លោក ?"

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ مِنِّ ءَأَمَنَ تَبَعُوهَا عِوَجًا وَأَنتُمْ شُهَدَاءُ ۗ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٩﴾

៩៩. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "នរណាម្នាក់មិនអើយ ហេតុអ្វីអស់លោករាំងរាអ្នកមានសទ្ធាមិនឲ្យអនុចរតាមព្រះមាតាអស់ឡោះហ្ន៎ [ហេតុអ្វី]អស់លោកចង់ធ្វើឲ្យមាតានោះរៀងរេ ថ្វីបើអស់លោកជាសាក្សី[ថាមាតានេះជាមាតាពិត] ?" អស់ឡោះហ្ន៎មិនព្រងើយកន្តើយចំពោះទង្វើរបស់អស់លោកទេ ។

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَأَمَنُوا إِن تَطِيعُوا فَرِيقًا مِّنَ الَّذِينَ ءَأْتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُم بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ ﴿١٠٠﴾

១០០. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ បើពួកអ្នកស្តាប់បង្គាប់ជនគម្ពីរមួយក្រុម ពួកគេនឹងធ្វើឲ្យពួកអ្នកវិលត្រឡប់ទៅជាជនបដិសេធសទ្ធាវិញ បន្ទាប់ពីពួកអ្នកមានសទ្ធាហើយ [ចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎តែមួយ ។ ពួកគេនឹងញាំងពួកអ្នកឲ្យប្រព្រឹត្តផ្ទុយពីសិក្ខាបទរបស់អស់ឡោះហ្ន៎] ។

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ ءَأْيَاتُ اللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ ۗ وَمَنْ يَعْتَصِم بِاللَّهِ فَقَد هُدِيَ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٠١﴾

១០១. តើពួកអ្នកអាចបដិសេធសទ្ធាបានដូចម្តេច ថ្វីបើគេបានថ្លែងព្រះឱង្ការរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ឲ្យពួកអ្នកដឹងឮហើយ ហើយនៅក្នុងចំណោមពួកអ្នកក៏មានព្រះសាស្តារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ដែរនោះ ? ពិតណាស់ អ្នកណាតោង[សាសនារបស់]អស់ឡោះហ្ន៎ជាប់ អ្នកនោះបានទទួលការដឹកនាំទៅរកមាតាត្រង់ត្រូវ (គឺសុភមង្គលពិត) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៩៨-១០១

ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْفَضْلِ بْنِ الْعَبَّاسِ الْبَغْدَادِيُّ بِالرَّيِّ، الْمَعْرُوفُ بِأَبِي الْحَسَنِ الْخَيْبَوِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ سُلَيْمَانَ بْنِ الْحَارِثِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ خَلْفِ الْعَطَّارِ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ الْأَشْمُرِيُّ، قَالَ: قُلْتُ لِهَشَامِ بْنِ الْحَكَمِ: مَا مَعْنَى قَوْلِكُمْ: إِنَّ الْإِمَامَ لَا يَكُونُ إِلَّا مَعْصُومًا؟ فَقَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ ذَلِكَ. فَقَالَ: «الْمَعْصُومُ هُوَ الْمُنْتَبَعُ بِاللَّهِ مِنْ جَمِيعِ مَحَارِمِ اللَّهِ، وَ قَدْ قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: " وَ مَنْ يَعْتَصِم بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ "». (معاني الأخبار: 2 / 132)**

[...] អាល-ហ្ន៎សែនី អាល-អាស្ត័រកូរបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរហ្ន៎ស្តីម បឺន អាល-ហ្ន៎កាំថា៖ «សម្តី

លោកដែលថាអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه} មិនមែនអ្នកណាក្រៅពីអរិវុទ្ធបុគ្គលទេនោះមានន័យថាអ្វី?» លោកបានថា: «ខ្ញុំ បានសួរអាប៊ូ អ៊ុប្បុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه} អំពីរឿងនេះ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា: "អរិវុទ្ធបុគ្គល គឺបុគ្គល ដែលអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَلَّ}ធ្វើឲ្យតមសព្វសារពើដែលអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَلَّ}ហាម ។ អល់ឡោះហ្គ័រ^{تبارك وتعالى} មានព្រះបន្ទូល ថា: [៣:១០១] ពិតណាស់អ្នកណាតោងអល់ឡោះហ្គ័រជាប់ អ្នកនោះបានទទួលការដឹកនាំទៅរកមាតា ត្រង់ត្រូវ ។» (معاني الأخبار: 2 / 132)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ ۖ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾

១០២. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្គ័រដោយសទ្ធាស៊ីបចិត្តដែលស័ក្តិសម នឹងព្រះអង្គ ។ ចូរពួកអ្នកកុំស្លាប់ដោយមិនបានចុះចូល ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១០២

ابنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْوَلِيدِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ الصَّفَّارُ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّضْرِ، عَنْ أَبِي الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ". قَالَ: «يُطَاعُ وَلَا يُعْصَى، وَ يُدَكَّرُ فَلَا يُنْسَى، وَ يُشْكَّرُ فَلَا يُكْفَرُ». (معاني الأخبار: 1 / 240)**

[...] អាប៊ូ បាស្រៀរបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាប៊ូ អ៊ុប្បុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَلَّ} [៣:១០២] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្គ័រដោយសទ្ធាស៊ីបចិត្តដែលស័ក្តិសមនឹងព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា: «ចូរស្តាប់បង្គាប់ កុំល្មើសបង្គាប់ ។ ចូរនឹករលឹក កុំភ្លេច ។ ចូរដឹងគុណ កុំនិរគុណ ។» (معاني الأخبار: 1 / 240)

ابنُ شَهْرَاشُوبٍ: عَنْ (تَفْسِيرِ وَكِيعِ)، قَالَ: حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ مَرْثَةَ الْهُمْدَانِيُّ، عَنْ عَبْدِ حَكِيمٍ، قَالَ: سَأَلْتُ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِهِ تَعَالَى: "يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ".

[...] អ៊ុប្បុល ខយរីបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាឡី^{صلوات الله عليه} ប៊ិន អាប៊ូ ត្រីលីប^{عليه السلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَلَّ} តាម [៣:១០២] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្គ័រដោយសទ្ធាស៊ីបចិត្តដែលស័ក្តិសមនឹងព្រះអង្គ ។

قَالَ: «وَ اللَّهُ مَا عَمِلَ بِمَا غَيْرُ أَهْلِ بَيْتِ رَسُولِ اللَّهِ، نَحْنُ ذَكَرْنَا اللَّهَ فَلَا نَنْسَاهُ، وَ نَحْنُ شَكَرْنَا لَهُ فَلَمْ نَكْفُرْهُ، وَ نَحْنُ أَطَعْنَاهُ فَلَمْ نَعْصِهِ، فَلَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ آيَةٌ، قَالَتِ الصَّحَابَةُ: لَا نُطِيقُ ذَلِكَ. فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى: "فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ"». (المناقب 2:177)**

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា: «សូមស្រូបចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَلَّ} មិនមានអ្នកណាអាចអនុវត្តតាមនេះបាន ទេក្រៅពីព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليهم السلام}របស់រសូលុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه} ។ យើង^{عليهم السلام}នឹករលឹកអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَجَلَّ} យើង^{عليهم السلام} មិនភ្លេចទេ ។ យើង^{عليهم السلام}ដឹងព្រះគុណព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} យើង^{عليهم السلام}មិននិរគុណទេ ។ យើង^{عليهم السلام}ស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ^{وَجَلَّ} យើង^{عليهم السلام}មិនល្មើសបង្គាប់ទេ ។ កាលអាយ៉ាស់នេះត្រូវបើកឲ្យដឹង បណ្តាសាវ័កបានថា: "យើង

មិនអាចទ្រទ្រង់ទេ ។" ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}បានបើកឲ្យដឹងថា [៦៤:១៦] ដូច្នោះចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែង
អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}ច្រើនតាមដែលពួកអ្នកអាចធ្វើទៅបាន ។» (المناقب 2 : 177)

العِيَّاشِيُّ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ خَالِدٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو الْحَسَنِ الْأَوَّلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «كَيْفَ تَقْرَأُ هَذِهِ الْآيَةَ " يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ
تُقَاتِهِ وَ لَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ مَاذَا؟" قُلْتُ: مُسْلِمُونَ. فَقَالَ: «سُبْحَانَ اللَّهِ! يُوقِعُ عَلَيْهِمُ الْإِيمَانَ فَيَسْتَمِيمُهُمْ مُؤْمِنِينَ، ثُمَّ يَسْأَلُهُمُ
الْإِسْلَامَ، وَ الْإِيمَانَ فَوْقَ الْإِسْلَامِ!». (تفسير العيَّاشي 119 / 193 : 1)**

អាណិត-អ៊ែយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពីអាណិត-ហ្ន៎សែនី បឺន ខ័ណ្ឌដូដែលបានតំណាលថា អាហ្ន៎ អាណិត-
ហ្ន៎សាន់ទីមួយ^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា៖ «តើលោកសូត្រអាយ៉ាស្តីនេះដូចម្តេច [៣:១០២] បណ្តាអ្នកមាន
សទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែងអស់ឡោះហ្ន៎ដោយសទ្ធាស៊ប់ចិត្តដែលស័ក្តិសមនឹងព្រះអង្គ ។ ចូរពួកអ្នក
កុំស្លាប់ដោយមិនបានចុះចូល (គឺទៅជាមុស្លិម នៅក្នុងចំណុះអស់ឡោះហ្ន៎) ។ នេះគឺអ្វី ?» ខ្ញុំបានទូល
ថា៖ «មុស្លិម ។» ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា៖ «សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه} ។ ពួកគេ
មានអ៊ីម៉ាន់ (គឺមានសទ្ធា) ដូច្នោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}បានហៅពួកគេថាមុមិន (គឺអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា) បន្ទាប់ពី
នោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}ឲ្យពួកគេនៅក្នុងអាណិត-អ៊ីស្លាម (គឺជាអ្នកចុះចូល) ថ្វីបើអ៊ីម៉ាន់ខ្ពស់ជាងអាណិត-អ៊ីស្លាម ។»
(تفسير العيَّاشي 1 : 119 / 193)

عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: "اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ" قَالَ: «مَنْسُوحَةٌ». قُلْتُ: وَ مَا نَسَّحَهَا؟
قَالَ: «قَوْلُ اللَّهِ "فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ"». (تفسير العيَّاشي 121 / 194 : 1)**

អាហ្ន៎ បាស្មៀវបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាហ្ន៎ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}
[៣:១០២] ចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែងអស់ឡោះហ្ន៎ដោយសទ្ធាស៊ប់ចិត្តដែលស័ក្តិសមនឹងព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}
មានវចនៈថា៖ «ត្រូវព្យួរចោល ។» ខ្ញុំបានទូលថា៖ «អ្វីទៅដែលព្យួរអាយ៉ាស្តីនេះ (គឺជូស) ?» ព្រះ
អង្គ^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា៖ «ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه} [៦៤:១៦] ដូច្នោះចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែងអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}
ច្រើនតាមដែលពួកអ្នកអាចធ្វើទៅបាន ។» (121 / 194 : 1) (تفسير العيَّاشي)

فِي كِتَابِ الْمَنَاقِبِ لِابْنِ شَهْرٍ أَشُوبَ عَنِ الْبَاقِرِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فِي قِرَاءَةِ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ هُوَ التَّنَزِيلُ الَّذِي نَزَلَ بِهِ جِبْرَائِيلُ عَلَيْهِ
السَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ «وَ لَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ لِرَسُولِ اللَّهِ وَ الْإِمَامِ بَعْدَهُ». (تفسير نور الثقلين , ج
1 , ص 377)

នៅក្នុងសាត្រា អាណិត-មាណាគ្នីប របស់អ៊ីបនូ ស្មាស្តីរី អាស្នីប អាណិត-បាត្រៀវ^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា៖ «យោល
តាមអាណិត^{صلوات الله عليه}សូត្រ នេះគឺការបើកឲ្យដឹងដែលយ៉ីបរអ៊ីល^{عليه السلام}បាននាំមកឲ្យមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه} ថា៖
[៣:១០២] ចូរពួកអ្នកកុំស្លាប់ដោយមិនបានចុះចូលចំពោះវិស្វលុលឡោះហ្ន៎និងអ៊ីម៉ាត្រាយពីគេ ។»
(តាហ្ន៎សៀវ នូវ អាណិត-ស្មាត្រីឡែនី ក្បាលទី1 ខណ្ឌទី3 ហ្វាខ្នីស្មា301)

وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٣﴾

១០៣. ចូរពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាគោរពខ្សែរបស់អល់ឡោះប្រាំបួនជាប់ ចូរពួកអ្នកកុំបែកខ្ញែកគ្នា ។ ចូរពួកអ្នករលឹកដល់ព្រះគុណរូបការគុណរបស់អល់ឡោះប្រាំលើពួកអ្នក កាលដែលពួកអ្នកជាសត្រូវរវាងគ្នានិងគ្នាព្រះអង្គបានផ្សះផ្សាចិត្តថ្លើមពួកអ្នក ពួកអ្នកក៏បានទៅជាបងប្អូនគ្នាអាស្រ័យព្រះគុណព្រះអង្គ ។ ពួកអ្នកបាននៅឯមាត់ជ្រោះភ្លើង ព្រះអង្គបានស្រោចស្រង់ពួកអ្នកផុតពីនោះ ។ ដូច្នេះឯងដែលអល់ឡោះប្រាំបំភ្លឺពួកអ្នកឲ្យយល់បណ្តាសញ្ញាព្រះអង្គ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងបានទទួលនូវការដឹកនាំល្អ ។

លោក អ៊ីបនូ អាប់បាស់បានថ្លែងថា៖ "ថ្ងៃមួយ ខ្ញុំបាននៅជាមួយវីស៊ីលុលឡោះប្រាំ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} មានបុរសម្នាក់បានមកជួបវីស៊ីលុលឡោះប្រាំ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} សួរព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} អំពីអាយ៉ាស៊ុនេះថា៖ "អ្នកណាទៅខ្សែរបស់អល់ឡោះប្រាំ^{وجل}នោះ?" វីស៊ីលុលឡោះប្រាំ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} បានតបថា៖ "ខ្ញុំ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} ជាព្រះសាស្ត្រារបស់អល់ឡោះប្រាំ^{وجل} ឯអាឡី^{عليه السلام} ជាខ្សែរបស់អល់ឡោះប្រាំ^{وجل} ។" បុរសនោះបានចាកចេញទៅដោយនិយាយថា៖ "ទូលបង្គំជឿព្រះសាស្ត្រារបស់អល់ឡោះប្រាំ^{وجل} ទូលបង្គំគោរពជាប់នូវខ្សែរបស់ព្រះអង្គ^{وجل} ។" (តាហ្វេសៀរ ហ្វ្រែត ទំព័រ ១៤)

លោក អ៊ីបនូ យ៉ាស៊ីដូ បានថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិល ហ្វាសាន់^{عليه السلام} អំពីអាយ៉ាស៊ុន "ចូរពួកអ្នកគោរពខ្សែរបស់អល់ឡោះប្រាំ"។ អ៊ីម៉ា^{عليه السلام} បានថ្លែងថា៖ "អាឡី^{عليه السلام} នោះឯងជាខ្សែដ៏មាំរបស់អល់ឡោះប្រាំ^{وجل} ។" (តាហ្វេសៀរ ប៊ូហ្គាន ក្បាលទី១ ទំព័រ១៩៤)

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុន ១០៣

عليُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَوْلُهُ تَعَالَى وَ كُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا **مُحَمَّدٌ** هَكَذَا وَ اللَّهُ نَزَلَ بِهَا جَبْرَائِيلُ (عليه السلام) عَلَى مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) .

អាឡី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីម បានតំណាលតមកពីអាស៊ុនម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន ខ័លីដូ តមកពីឪពុកលោកដែលបានតំណាលថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះប្រាំ^{صلوات اللہ علیہ وآلہ وسلم} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះប្រាំ^{وجل} ថា៖ «[៣:១០៣] ពួកអ្នកបាននៅឯមាត់ជ្រោះភ្លើង ព្រះអង្គបានស្រោចស្រង់ពួកអ្នកផុតពីនោះដោយមូហ្វាម៉ាដូ ។ សូមស្រឡាចចំពោះអល់ឡោះប្រាំ^{وجل} យ៉ីបវីអ៊ីល^{عليه السلام} បាននាំអាយ៉ាស៊ុនេះមកឲ្យមូហ្វាម៉ាដូ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} ដូចនេះឯង ។» (អាឡ-កាហ្វី ហ្វាខ្លីស្រ 14656)

عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «أَلُ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) هُمْ حَبْلِ اللَّهِ الَّذِي أَمَرْنَا بِالِاغْتِصَامِ بِهِ، فَقَالَ: وَ «اِغْتِصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا» . (تفسير العياشي 1/194 : 123)**

យ៉ាបៀរបានតំណាលតមកពីអាចូ យ៉ាក្កុហ្សារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليهم السلام}របស់ មូហ្គាំម៉ាដូ^{صلى الله عليه وآله} ជាខ្សែរបស់អល់ឡោះហ្គ្រី^{وَحَدَّثَنَا} ដែលព្រះអង្គ^{وَحَدَّثَنَا} ដាក់ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យគោងឲ្យជាប់ ។ អល់ឡោះហ្គ្រី^{وَحَدَّثَنَا} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:១០៣] ចូរពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាគោងខ្សែរបស់អល់ឡោះហ្គ្រីឲ្យជាប់ ចូរពួកអ្នកកុំបែកខ្ញែកគ្នា ។» (تفسير العياشي 1 : 194 / 123)

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "وَأَلَّا تَفْرُقُوا". قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى عَلِمَ أَنَّهُمْ سَيَفْرُقُونَ بَعْدَ نَبِيِّهِمْ وَيَخْتَلِفُونَ، فَتَهَاكُمُ عَنِ التَّفْرِيقِ كَمَا نَهَى مَنْ كَانَ قَبْلَهُمْ، فَأَمَرَهُمْ أَنْ يَجْتَمِعُوا عَلَى وَلايَةِ آلِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَ السَّلَامُ)، وَ لا يَتَفَرَّقُوا». (تفسير القمي 1:108)**

[...] អាឡី ចិន អ៊ីមរ៉េហ្គ្រីមបានតំណាលតមកពីអាចូ អាឡី-យ៉ាក្កុហ្សារ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីអាចូ យ៉ាក្កុហ្សារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមាន វចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ្រី^{وَحَدَّثَنَا} [៣:១០៣] ចូរពួកអ្នកកុំបែកខ្ញែកគ្នា ថា៖ «អល់ឡោះហ្គ្រី^{تبارك وتعالى} ទ្រង់ ញាណថាពួកគេនឹងបែកខ្ញែកគ្នាអត់ពីព្រះសាស្តា^{صلى الله عليه وآله} ពួកគេទៅ ហើយនឹងឈ្លោះប្រកែកគ្នា ។ ដូច្នេះព្រះ អង្គ^{وَحَدَّثَنَا} បានហាមពួកគេបែកខ្ញែកគ្នា ដូចព្រះអង្គ^{وَحَدَّثَنَا} បានហាមអ្នកមុនពួកគេដែរ ។ អល់ឡោះហ្គ្រី^{وَحَدَّثَنَا} បានដាក់ ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យពួកគេរួមគ្នានៅក្នុងវិទ្យាយ៉ាស្តរបស់ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليهم السلام} របស់មូហ្គាំម៉ាដូ^{صلى الله عليه وآله} កុំបែក គ្នាឡើយ ។» (تفسير القمي 1 : 108)

ابْنُ شَهْرَآشُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْعَنَبَرِيِّ، بِإِسْنَادِهِ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَّهُ سَأَلَ أَعْرَابِيٌّ عَنِ هَذِهِ الْآيَةِ: "وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا"، فَأَخَذَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِيَدِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ قَالَ: «يَا أَعْرَابِيُّ، هَذَا حَبْلُ اللَّهِ فَاعْتَصِمِ بِهِ» فَدَارَ الْأَعْرَابِيُّ مِنْ خَلْفِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ اخْتَضَنَهُ، وَ قَالَ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُكَ أَنِّي قَدِ اعْتَصَمْتُ بِحَبْلِكَ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى رَجُلٍ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَلْيَنْظُرْ إِلَى هَذَا». (المناقب 3:76)**

អ៊ីមរ៉េ ស្វាស្តវី អាស៊ីបបានតំណាលតមកពីមូហ្គាំម៉ាដូ ចិន អាឡី អាឡី-អាស្តវី តាមបណ្តាញព័ត៌មាន លោកមកពីព្រះសាស្តា^{صلى الله عليه وآله} ដែលបុរសអាគុំរ៉េបម្នាក់បានសួរអំពីអាឡាយ៉ាស្តនេះ [៣:១០៣] ចូរពួកអ្នកទាំង អស់គ្នាគោងខ្សែរបស់អល់ឡោះហ្គ្រីឲ្យជាប់ ។ វិស្វលុលឡោះហ្គ្រី^{صلى الله عليه وآله} បានចាប់ដៃអាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយមាន ព្រះវចនៈថា៖ «អាគុំរ៉េបអើយ នេះគឺខ្សែរបស់អល់ឡោះហ្គ្រី^{وَحَدَّثَنَا} ដូច្នេះចូរលោកគោងគេ^{صلوات الله عليه والسلام} ឲ្យជាប់ ។» បុរសនោះក៏បានដើរពីក្រោយអាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} បានឱបព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយថា៖ «អល់ឡោះហ្គ្រី^{وَحَدَّثَنَا} អើយ ទូល ព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមសច្ចាថាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំគោងខ្សែព្រះអង្គ^{وَحَدَّثَنَا} យ៉ាងជាប់ហើយ ។» វិស្វលុលឡោះហ្គ្រី^{صلى الله عليه وآله} ក៏មានព្រះវចនៈថា៖ «អ្នកណាចង់ឃើញបុរសឋានសួគ៌ ចូរអ្នកនោះមើលមកបុគ្គលនេះ ។»

(المناقب 3 : 76)

مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ النُّعْمَانِيُّ- الْمَعْرُوفُ بِابْنِ زَيْنَبَ- قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُعَمَّرٍ الطَّبْرَائِيُّ بِطَبْرِيَّةَ سَنَةَ ثَلَاثٍ وَ ثَلَاثِينَ وَ ثَلَاثِمِائَةٍ- وَ كَانَ هَذَا الرَّجُلُ يُوَالِي يَزِيدَ بْنِ مُعَاوِيَةَ وَ مِنَ النَّصَابِ- قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ هَاشِمٍ، وَ الْحَسَنُ بْنُ السَّكَنِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ بْنُ هَمَّامٍ، قَالَ: أَخْبَرَنِي أَبِي، عَنْ مِينَاءَ مَوْلَى عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ، قَالَ: وَقَدَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَهْلُ الْيَمَنِ، فَقَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): ... فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَ مَنْ

وَصِيَّتِكَ؟ فَقَالَ: «هُوَ الَّذِي أَمَرْتُكُمْ اللَّهَ بِالْإِعْتِصَامِ بِهِ، فَقَالَ عَزَّ وَجَلَّ: "وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَ لَا تَفَرُّقُوا"».

[...] អាប់ខុល រីស្យាតូ ប៊ិន ហ្វាម៉ាបានតំណាលតមកពីឪពុកលោក តមកពីម៉ែណាអ្នក បម្រើម្នាក់របស់ អាប់ខុលរ៉េ:ហ្វាម៉ា ប៊ិន អេហ្វហ្វ តមកពីយ៉ាហ្វេរ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្វា អាល់-អាន់ស្វីរីដែលបាន តំណាលថាពួកអ្នកស្រុកយេមេនបានបញ្ជូនគណៈប្រតិភូមកជួបរីស្វីលុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ថា: «រីស្វីលុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ អ្នកណាជាព្រះឧត្តរាធិការី (គឺអ្នកស្នង) ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ?» ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មាន ព្រះវចនៈថា: «អ្នកនោះ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺបុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم ដាក់ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យមនុស្សគ្រប់គ្នាគោងឲ្យ ជាប់ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះបន្ទូលថា: [៣:១០៣] ចូរពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាគោងខ្សែរបស់ អស់ឡោះហ្វាឲ្យជាប់ ចូរពួកអ្នកកុំបែកខ្ញែកគ្នា ។»

فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، بَيْنَ لَنَا مَا هَذَا الْحَبْلِ؟ فَقَالَ: «هُوَ قَوْلُ اللَّهِ: "إِلَّا بِحَبْلِ مِنَ اللَّهِ وَ حَبْلِ مِنَ النَّاسِ" فَالْحَبْلُ مِنَ اللَّهِ كِتَابُهُ، وَ الْحَبْلُ مِنَ النَّاسِ وَصِيَّتِي».

ពួកគេបានទូលថា: «រីស្វីលុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បំភ្លឺអស់ទូលបង្គំផង អ្វីទៅខ្សែនោះ ?» ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា: «[៣:១១២] លើកលែងតែ[ពួកគេគោងជាប់]អាស្រ័យខ្សែរបស់ អស់ឡោះហ្វានិងអាស្រ័យខ្សែរបស់នូវជន[អ្នកមានសទ្ធា] ។ ដូច្នេះខ្សែរបស់អស់ឡោះហ្វាគឺព្រះគម្ពីរ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ខ្សែរបស់ព្រះរាជកុលដ្ឋាន صلوات الله عليه وآله وسلم របស់អ្នកស្នង صلوات الله عليه وآله وسلم ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ។»

فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَ مَنْ وَصِيَّتِكَ؟ فَقَالَ: «هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ: "أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتِي عَلَىٰ مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ"».

ពួកគេបានទូលថា: «រីស្វីលុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ អ្នកស្នង صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺអ្នកណា ?» ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មាន ព្រះវចនៈថា: «គេ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺបុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم បានបើកឲ្យដឹងថា: [៣៩:៥៦] ក្រែងលោអ្នកណា មួយនឹងថា: "ស្តាយណាស់ដែលខ្ញុំមិនបានយកចិត្តទុកដាក់នឹងភាគីអស់ឡោះហ្វា (គឺខាង ប៉ែកឬបក្ស របស់អស់ឡោះហ្វា) ។»

فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَ مَا جَنْبُ اللَّهِ هَذَا؟ فَقَالَ: «هُوَ الَّذِي يَقُولُ اللَّهُ فِيهِ: "وَ يَوْمَ يَعْصِي الظَّالِمُ عَلَىٰ يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا" هُوَ وَصِيَّتِي وَ السَّبِيلُ إِلَيَّ مِنْ بَعْدِي».

ពួកគេបានទូលថា: «រីស្វីលុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ អ្វីទៅមុខ (គឺ ខាង ប៉ែក ភាគី) របស់អស់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم នោះ ?» ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា: «គេ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺបុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله وسلم បានចែងថា: [២៥:២៧] ថ្ងៃដែលបុគ្គលទុច្ចរិតនឹងខាំដៃខ្លួនឯង ហើយពោលថា: "ឱ! ខ្ញុំគួរតែជ្រើសរើសយកមាតិកាជាមួយព្រះ សាស្តា ។ គេ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាព្រះឧត្តរាធិការី صلوات الله عليه وآله وسلم (គឺអ្នកស្នង) របស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាព្រះមាតិកាអត់ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ទៅ ។»

فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، بِالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ نَبِيًّا، أَرَأَاهُ فَقَدْ اسْتَفْتَنَا إِلَيْهِ. فَقَالَ: «هُوَ الَّذِي جَعَلَهُ اللَّهُ آيَةً لِلْمُتَوَسِّمِينَ، فَإِنْ نَظَرْتُمْ إِلَيْهِ نَظَرَ مَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ، أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَ هُوَ شَهِيدٌ، عَرَفْتُمْ أَنَّهُ وَصِيَّتِي كَمَا عَرَفْتُمْ أَبِي نَبِيُّكُمْ، فَتَخَلَّلُوا الصُّفُوفَ وَ تَصَفَّحُوا الْوُجُوهَ، فَمَنْ أَهْوَتْ إِلَيْهِ فُلُوبُكُمْ فَإِنَّهُ هُوَ، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ فِي كِتَابِهِ: "فَأَجْعَلْ أَفئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ" إِلَيْهِ وَ إِلَىٰ ذُرِّيَّتِهِ».

ពួកគេបានទូលថា៖ «វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ សូមស្ស្តចំពោះព្រះ وجل ដែលបានចាត់បញ្ជូនព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ក្នុងនាមនៃការពិត សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បង្ហាញអ្នកស្នង صلوات الله عليه وآله وسلم នោះឲ្យអស់ទូលបង្គំបានឃើញផង អស់ صلوات الله عليه وآله وسلم ទូលព្រះបង្គំចង់ឃើញណាស់ ។» ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ «គេ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺបុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្ន៎ وجل បានចាត់ទុកជា [១៥:៧៥] សញ្ញា[និងមេរៀន]សម្រាប់ជនទាំងឡាយណាដែលចេះពិនិត្យពិច័យ[មើល គ្រឿងសម្គាល់] ។ ដូច្នោះអ្នកណាដែលមានបេះដូង មានត្រចៀក ពេលបានឃើញគេ صلوات الله عليه وآله وسلم អ្នកនោះនឹង ដឹងថាគេ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាអ្នកស្នង صلوات الله عليه وآله وسلم ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ដូចអស់លោកបានដឹងដែរថាខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم របស់អស់ صلوات الله عليه وآله وسلم លោក ។ ដូច្នោះចូរតម្រង់ជួរនិងបង្ហាញមុខ ព្រោះបុគ្គលដែលចិត្តអស់លោកទេរទៅនោះ បុគ្គលនោះគឺ صلوات الله عليه وآله وسلم គេ صلوات الله عليه وآله وسلم (គឺអ្នកស្នង صلوات الله عليه وآله وسلم) ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ وجل មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ وجل ថា៖ [១៥:៣៧] ដូច្នោះសូមព្រះមេត្តាធ្វើឲ្យចិត្តមនុស្សមួយចំនួនទន់ទេរទៅរកពួកគេ គឺទៅរកគេ صلوات الله عليه وآله وسلم និងរាជបុត្រ عليهم السلام រាជ صلوات الله عليه وآله وسلم នត្តា عليهم السلام របស់គេ صلوات الله عليه وآله وسلم ។»

ثُمَّ قَالَ: فَقَامَ أَبُو عَامِرٍ الْأَشْعَرِيُّ فِي الْأَشْعَرِيِّينَ، وَ أَبُو عُرَّةَ الْخَوْلَانِيُّ فِي الْخَوْلَانِيِّينَ، وَ ظَبْيَانُ وَ عُثْمَانُ بْنُ قَيْسٍ فِي بَنِي قَيْسٍ، وَ عَرَفَةُ الدَّوْسِيُّ فِي الدَّوْسِيِّينَ، وَ لَاحِقُ بْنُ عَلَاقَةَ، فَتَخَلَّلُوا الصُّفُوفَ، وَ تَصَفَّحُوا الْوُجُوهَ، وَ أَخَذُوا بِيَدِ الْأَصْلَحِ الْبَطِينِ، وَ قَالُوا: إِلَى هَذَا أَهْوَتْ أَفئِدَتُنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ.

បន្ទាប់មកលោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) បានថាអាហ្និ អុមៀរ អាណិត-អាស្ថុអុរីបានងើបឡើងក្នុងចំណោមពួក អាណិត-អាស្ថុអុរីយីន, អាហ្និ ក៏រ៉ោះត្ថិ អាណិត-ខៅឡានីបានងើបឡើងក្នុងចំណោមពួកខៅឡានីន, ស៊ីបយ៉ាន និង អ៊ីស្តម៉ាន ប៊ិន កូយស្វីបានងើបឡើងក្នុងចំណោមបានី-កូយស្វី, អុរហ្វាស្កុ អាណិត-ដៅស៊ី បានងើបឡើងក្នុងចំណោមពួកអាណិត-ដៅស៊ី ពួកគេបានបង្ហាញខ្លួនជាជួរ បានចាប់ដៃបុគ្គលកោរក្បាល صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយទូលថា៖ «វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ ចិត្តអស់ទូលព្រះបង្គំទេរទៅរកបុគ្គលរូបនេះ ។»

فَقَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «أَنْتُمْ نُحِبُّهُ اللَّهُ حِينَ عَرَفْتُمْ وَصِيَّ رَسُولِ اللَّهِ قَبْلَ أَنْ تُعْرِفُوهُ، فَبِمَ عَرَفْتُمْ أَنَّهُ هُوَ؟ فَزِعُوا أَصْوَاتَهُمْ يَبْكُونَ، وَ قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، نَظَرْنَا إِلَى الْقَوْمِ فَلَمْ نَحْزَ لَهُمْ [فَلَوْبُنَا]، وَ لَمَّا رَأَيْنَاهُ رَجَفَتْ قُلُوبُنَا ثُمَّ أَطْمَأْنَنْتْ نُفُوسُنَا، فَانْجَاشَتْ أَكْبَادُنَا، وَ هَمَكْتَ أَعْيُنُنَا، وَ تَبَلَّحَتْ صُدُورُنَا حَتَّى كَأَنَّهُ لَنَا أَبٌ وَ نَحْنُ عِنْدَهُ بَنُونَ.

ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ «អស់លោកជាវរជនរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ وجل ដែលស្គាល់ព្រះឧត្តរាធិការី صلوات الله عليه وآله وسلم របស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم មុនគេប្រាប់ឲ្យដឹង ។ តើអស់លោកអាចដឹងបានដូចម្តេចថានេះគឺគេ صلوات الله عليه وآله وسلم (គឺអ្នកស្នង صلوات الله عليه وآله وسلم) ?» ពួកគេបានទូលខ្លាំងៗថា៖ «វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ អស់ទូលព្រះបង្គំបាន មើលទៅដងមនុស្ស តែចិត្តអស់ទូលព្រះបង្គំមិនទន់ទេរទៅរកពួកគេទេ ។ ពេលអស់ទូលព្រះបង្គំមើល ឃើញគេ صلوات الله عليه وآله وسلم បេះដូងអស់ទូលព្រះបង្គំញ័រ ខ្លួនអស់ទូលព្រះបង្គំស្ងប់ ចិត្តអស់ទូលព្រះបង្គំជឿជាក់ ភ្នែកអស់ទូលព្រះបង្គំពេញដោយទឹកភ្នែក ទ្រូងអស់ទូលព្រះបង្គំរីករាយហាក់បីដូចគេ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាឪពុក របស់អស់ទូលព្រះបង្គំ ហើយអស់ទូលព្រះបង្គំហាក់បីដូចជាកូនរបស់គេ صلوات الله عليه وآله وسلم ។»

فَقَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): « وَ مَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ " أَنْتُمْ مِنْهُ بِالْمَنْزِلَةِ الَّتِي سَبَقَتْ لَكُمْ بِهَا الْحُسْنَى، وَ أَنْتُمْ عَنِ النَّارِ مُبْعَدُونَ.»

វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم}មានព្រះវចនៈថា៖ «[៣:៧] តែមានតែអស់ឡោះហ្ន៎ទេដែលដឹងការបកស្រាយរបស់ឱដ្ឋារនោះ និងបណ្តាអ្នកស្នាដៃជំនាញខាងព្រះអភិញ្ញា ។ អស់លោកមានឋានៈជាបុគ្គលដែលបាននូវសេចក្តីល្អប្រសើរ ហើយអស់លោកឃ្លាតឆ្ងាយពីភ្លើងនរក ។»

قَالَ: فَبَقِيَ هَؤُلَاءِ الْقَوْمُ الْمُسَمَّوْنَ حَتَّى شَهِدُوا مَعَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ الْجَمَلِ وَ صَفِيْنَ فَفُتِلُوا بِصَفِيْنَ (رَحْمَهُمُ اللهُ)، وَ كَانَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِشَرِّهِمْ بِالْحِنَّةِ وَ أَحْبَرَهُمْ أَنَّهُمْ يَسْتَشْهِدُونَ مَعَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). (الغيبه: 1 / 39)**

លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) បានថ្លែងថា បុគ្គលទាំងនេះមានជីវិតរស់នៅរហូតដល់បានតស៊ូនៅខាងអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ក្នុងសមរក្ខមិយ្យាមីលនិងសមរក្ខមិស្ត្រីហ្ន៎នី ។ ពួកគេបានទទួលមរណៈភាពក្នុងសមរក្ខមិស្ត្រីហ្ន៎នី ។ ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានប្រាប់ពួកគេថាពួកគេបានឋានសួគ៌ ហើយបានប្រាប់ពួកគេថាពួកគេនឹងបានទៅជាទុក្ខរៈបុគ្គលជាមួយអាឡី^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ប៊ីន អាហ្វិ គ្លីលីប^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។» (1 / 39) (الغيبه: 1 / 39)

السَّيِّدُ الرَّضِيُّ فِي (الْحُصَايِصِ): قَالَ: حَدَّثَنِي هَاوِزُونَ بْنُ مُوسَى، قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَمَّارٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى عَيْسَى الضَّرِيرُ الْبَجَلِيُّ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي حُطْبَةٍ خَطَبَهَا رَسُولُ اللهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِي مَرَضِهِ، وَ فِي الْحَتْرِ: «فَقَالَ رَسُولُ اللهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): أَدْعُوا لِي عَمِّي - يَعْنِي الْعَبَّاسَ (رَحْمَهُ اللهُ) - فَدَعِيَ لَهُ، فَحَمَلَهُ وَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، حَتَّى أَخْرَجَاهُ، فَصَلَّى بِالنَّاسِ وَ إِنَّهُ لَقَاعِدٌ، ثُمَّ حُمِلَ فَوُضِعَ عَلَى الْمَنْبَرِ بَعْدَ ذَلِكَ،

[...] អាហ្វិ មូសា អ៊ីសា អាឡ-ដ្រីរៀវ អាឡ-បាយ្យាលីបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អាឡ-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដែលលើកឡើងនូវសម្តីរបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នៅពេលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} លឺ ថា៖ «ហៅឱពួកមាខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មកជួបខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} គឺអាឡ-អាប់បាស់ ។ គេបានហៅលោកមក ។ លោកនិងអាឡី^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានលើកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មកក្រៅ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានស្នើឡាតុំជាមួយគេហើយបានអង្គុយ ។ បន្ទាប់ពីនោះគេបានលើកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទៅដាក់លើវេទិកា ។

فَاجْتَمَعَ لِذَلِكَ جَمِيعُ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَ الْأَنْصَارِ، حَتَّى بَرَزَتِ الْعَوَاتِقُ مِنْ حُدُودِهَا، فَبَيْنَ بَاكِ وَ صَائِحٍ وَ مُسْتَرْجِعٍ [وَ وَاجِمٍ] وَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَخْطُبُ سَاعَةً وَ يَسْكُتُ سَاعَةً، وَ كَانَ فِيهَا ذَكَرٌ مِنْ حُطْبَتِهِ أَنْ قَالَ: يَا مَعْشَرَ الْمُهَاجِرِينَ وَ الْأَنْصَارِ، وَ مَنْ حَضَرَ فِي يَوْمِي هَذَا وَ سَاعَتِي هَذِهِ مِنَ الْإِنْسِ وَ الْحَيَّةِ، لِيُبَلِّغَ شَاهِدَكُمْ عَائِبَكُمْ، أَلَا إِنِّي قَدْ خَلَفْتُ فِيكُمْ كِتَابَ اللهِ فِيهِ التَّوْرُ وَ الْهُدَى، وَ الْبَيَانَ لِمَا فَرَضَ اللهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى مِنْ شَيْءٍ، حُجَّةُ اللهِ عَلَيْكُمْ وَ حُجَّتِي وَ حُجَّةُ وَلِيِّي، وَ خَلَفْتُ فِيكُمْ الْعِلْمَ الْأَكْبَرَ، عِلْمَ الدِّينِ وَ نَوْرَ الْهُدَى وَ ضِيَاءَهُ، وَ هُوَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ، أَلَا وَ هُوَ حَبْلُ اللهِ "وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللهِ جَمِيعاً وَ لَا تَفَرَّقُوا وَ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَاناً وَ كُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ".

ពួកអ្នកស្រុកម៉ាឌីណាសុំបានជួបជុំគ្នា ទាំងពួកមូហាយ្វីរីន ទាំងពួកអាស្តរី ទាំងក្មេងស្រីចេញពីរពាំង ។ ពួកគេទ្រហោយដោយព្រួយបារម្ភ ។ ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បាននិយាយបន្តិចឈប់បន្តិច (ព្រោះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} លឺខ្លាំង) ។ នៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍នេះ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ «ក្រុមមូហាយ្វីរីន ក្រុម

អាន់ស្វារីនិងបណ្តាអ្នកដែលមានវត្តមានក្នុងថ្ងៃនេះ ក្នុងម៉ោងនេះអើយ ទាំងមនុស្ស ទាំងយ៉ូនី ។ ចូរ
 បណ្តាអ្នកមានវត្តមានប្រាប់បណ្តាអ្នកអវត្តមានថា ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} ទុកឲ្យអស់លោកនូវព្រះគម្ពីរទាំងអស់របស់
 អល់ឡោះហ្គ័រ ៗ នៅក្នុងនោះមាននូវរស្មី មគ្គទេសក៍ដឹកនាំ សេចក្តីអធិប្បាយរបស់សព្វសារពើដែល
 អល់ឡោះហ្គ័របានដាក់មកជាកាតព្វកិច្ច ព្រះទឡ្ហីករណៈរបស់អល់ឡោះហ្គ័រសម្រាប់អស់លោក ព្រះ
 ទឡ្ហីករណៈរបស់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} និងរបស់អនុរក្ស^{صلوات الله عليه وآله}របស់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} ។ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} ទុកឲ្យអស់លោកនូវទង់ដ៏ធំ ទង់
 សាសនា រស្មីនៃមគ្គទេសក៍ដឹកនាំនិងពន្លឺត្រចះត្រចង់របស់វា នោះគឺអាឡី^{صلوات الله عليه وآله} ប៊ិន អាច្វី ត្ថូលីប^{عليه وآله} ។
 គេ^{صلوات الله عليه وآله} ជាខ្សែរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ៗ [៣:១០៣] ចូរពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាគោងខ្សែរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ
 ឲ្យជាប់ ចូរពួកអ្នកកុំបែកខ្ញែកគ្នា ។ ចូរពួកអ្នករលឹកដល់ព្រះគុណបការគុណរបស់អល់ឡោះហ្គ័រលើពួក
 អ្នក កាលដែលពួកអ្នកជាសត្រូវរវាងគ្នានិងគ្នាព្រះអង្គបានផ្សះផ្សាចិត្តធ្វើមពួកអ្នក ពួកអ្នកក៏បានទៅជា
 បងប្អូនគ្នាអាស្រ័យព្រះគុណព្រះអង្គ ។ ពួកអ្នកបាននៅឯមាត់ជ្រោះភ្លើង ព្រះអង្គបានស្រោចស្រង់ពួក
 អ្នកផុតពីនោះ ។ ដូច្នេះឯងដែលអល់ឡោះហ្គ័របំភ្លឺពួកអ្នកឲ្យយល់បណ្តាសញ្ញាព្រះអង្គ ដើម្បីពួកអ្នកនឹង
 បានទទួលនូវការដឹកនាំល្អ ។

أَيُّهَا النَّاسُ، هَذَا عَلَيَّ، مَنْ أَحَبَّهُ وَ تَوَلَّاهُ الْيَوْمَ وَ بَعْدَ الْيَوْمِ فَقَدْ أُوْتِيَ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ، وَ مَنْ عَادَاهُ وَ أَبْغَضَهُ الْيَوْمَ وَ بَعْدَ الْيَوْمِ جَاءَ
 يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَصَمًّا وَ أَعْمَى، لَا حُجَّةَ لَهُ عِنْدَ اللَّهِ. (خصائص أمير المؤمنين: 74)**

ប្រជារាស្ត្រអើយ នេះគឺអាឡី^{صلوات الله عليه وآله} ។ អ្នកណាស្រឡាញ់គេ^{صلوات الله عليه وآله} យកគេ^{صلوات الله عليه وآله} ជាមិត្តក្នុងថ្ងៃនេះនិងបន្ទាប់
 ពីថ្ងៃនេះ អ្នកនោះបានធ្វើតាមកិច្ចសន្យាដែលអល់ឡោះហ្គ័របានធ្វើជាមួយអ្នកនោះ ។ អ្នកណាជា
 សត្រូវរបស់គេ^{صلوات الله عليه وآله} ស្អប់គេ^{صلوات الله عليه وآله} ក្នុងថ្ងៃនេះនិងបន្ទាប់ពីថ្ងៃនេះ អ្នកនោះនឹងមកក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះជា
 មនុស្សច្រងំនិងខ្វាក់ភ្នែក អ្នកនោះនឹងពុំមានពាក្យឆ្លើយដោះសារខ្លួនទេនៅចំពោះមុខអល់ឡោះហ្គ័រ ។»
 (خصائص أمير المؤمنين: 74)

وَلَتَكُن مِّنكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ
 الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾

១០៤. ចូរឲ្យមាននៅក្នុងចំណោមពួកអ្នកនូវសហគមន៍មួយដែលហៅទៅរកសេចក្តីល្អប្រពៃ បង្គាប់ឲ្យ
 ប្រព្រឹត្តល្អ[តាមព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្គ័រនិងតាមព្រះសាស្តាព្រះអង្គ] ហាមប្រព្រឹត្តអាក្រក់ (គឺហាម
 អ្វីដែលអល់ឡោះហ្គ័រហាម) ។ ជនទាំងនោះជាជនដែលនឹងបាននូវជ័យជំនះ [បានដល់
 សុខុមាលភាពនៃឋានសួគ៌] ។

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٥﴾
 ១០៥. ចូរពួកអ្នកកុំយកគំរូតាមជនដែលបែកបាក់គ្នា [ដោយការឈ្លោះប្រកែកក្នុងរឿងសាសនា]
 វិវាទគ្នាបន្ទាប់ពីបណ្តាភស្តុតាងជាក់ច្បាស់បានមកដល់ពួកគេហើយ ។ ជនទាំងនោះនឹងទទួល
 រងទណ្ឌកម្មធ្ងន់ ។

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "وَ لَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ": «فَهَذِهِ الْآيَةُ لِأَلِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ مَنْ تَابَعَهُمْ "يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ"». (تفسير القمِّي 1:108)**

អាឡី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីមបានតំណាលតមកពីអាឡី អាឡី-យ៉ូស៊ុហ៍ តមកពីអាឡី យ៉ូស៊ុហ៍ ដែលមានវចនៈ: អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [៣:១០៤] ចូរឲ្យមាននៅក្នុងចំណោមពួកអ្នកនូវសហគមន៍មួយដែលហៅទៅរកសេចក្តីល្អប្រពៃ ថា៖ «អាយ៉ាស៊ុនេះសំដៅទៅលើព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ និងនរណាដែលតាមព្រះអង្គ ដែលហៅទៅរកសេចក្តីល្អប្រពៃ បង្គាប់ឲ្យប្រព្រឹត្តល្អ ហាមប្រព្រឹត្តអាក្រក់ ។» (108 : 1 តម្កើរ ១០៨)

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌُ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌُ فَأَمَّا الَّذِينَ أَسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٦﴾

១០៦. ថ្ងៃដែលទឹកមុខខ្លះនឹងភ្លឺ ឯទឹកមុខខ្លះទៀតនឹងខ្មៅងងឹត ។ បណ្តាអ្នកដែលមានទឹកមុខខ្មៅងងឹត [គេនឹងប្រកាសប្រាប់ថា៖] "ពួកអ្នកបានបដិសេធសទ្ធាក្រោយពីពួកអ្នកមានសទ្ធាហើយឬទេ ? ចូរពួកអ្នកភ្ញាក់រទទួលកម្មទៅ ព្រោះពួកអ្នកបានបដិសេធសទ្ធា ។"

وَأَمَّا الَّذِينَ أَبْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَمِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٧﴾

១០៧. រីឯពួកដែលមានរងក៏ក្រភ្លឺថ្លា ពួកគេនឹងបានជ្រកនៅក្រោមព្រះមេត្តាធម៌របស់អស់ឡោះហ្ន៎ ។ ពួកគេនឹងបាននៅក្នុងនោះជានិច្ចអនន្ត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុន ១០៦-១០៧

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ عِمْرَانَ بْنِ هَيْثَمٍ، عَنْ مَالِكِ بْنِ ضَمْرَةَ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ: "يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌُ وَ تَسْوَدُّ وُجُوهٌُ" قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «تَرِدُ عَلَيَّ أُمَّتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى خَمْسِ زَايَاتٍ: فَرَايَةٌ مَعَ عَجَلِ هَذِهِ الْأُمَّةِ، فَأَسَاءَهُمْ: مَا فَعَلْتُمْ بِالتَّقْلِيلِ مِنْ بَعْدِي؟ فَيَقُولُونَ: أَمَّا الْأَكْبَرُ فَعَرَفْنَاهُ وَ نَبَدْنَاهُ وَرَاءَ ظُهُورِنَا، وَ أَمَّا الْأَصْغَرُ فَعَادَتْنَاهُ وَ أَبْغَضْنَاهُ وَ ظَلَمْنَاهُ. فَأَقُولُ: رُدُّوا إِلَى النَّارِ ظَمَاءً مُظْمَئِينَ مُسْوَدَّةً وُجُوهُكُمْ».

[...] ម៉ាលិក ប៊ិន ដ្ឋីរ៉េ: តួបានតំណាលតមកពីអាឡី ស្ការ ដែលបានតំណាលថា៖ «កាលគេបានលើកឲ្យដឹងអាយ៉ាស៊ុន [៣:១០៦] ថ្ងៃដែលទឹកមុខខ្លះនឹងភ្លឺ ឯទឹកមុខខ្លះទៀតនឹងខ្មៅងងឹត រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ មានព្រះវចនៈថា៖ "សហគមន៍ខ្ញុំ នឹងត្រឡប់មករកខ្ញុំ រិញថ្ងៃជំនុំជម្រះនៅក្រោមទង់ប្រាំ ។ ទង់មួយនៅពីលើបណ្តាអ្នកតក់ក្រហល់របស់សហគមន៍នេះ ។ ខ្ញុំ នឹងសួរពួកគេថា៖ "តើអស់លោកបានធ្វើអ្វីខ្លះជាមួយប្រកាសំខាន់ទាំងពីរពេលអត់ពីខ្ញុំ នោះ ?" ពួកគេនឹងថា៖ "ប្រកាសំខាន់ជាងគេ អស់ទូលបង្គំបានមូលបង្គាប់វាហើយចោលវាក្រោយខ្លង ។ រីឯប្រកាសតូចជាងគេ អស់

ទូលបង្គំជាសត្រូវរបស់វា ស្អប់វា ប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌លើវា ។” ខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នឹងប្រាប់ពួកគេថា: “ត្រឡប់ទៅឯភ្លើងនរកទៅ ដោយស្រែកទឹក ដោយមានមុខខ្មៅងងឹត ។”

مَ تَرُدُّ عَلَيَّ رَايَةً مَعَ فِرْعَوْنَ هَذِهِ الْأُمَّةِ، فَأَقُولُ لَهُمْ: مَا فَعَلْتُمْ بِالْقَلْبَيْنِ مِنْ بَعْدِي؟ فَيَقُولُونَ: أَمَّا الْأَكْبَرُ فَحَرَقْنَاهُ وَ مَرَقْنَاهُ وَ خَالَفْنَاهُ، وَ أَمَّا الْأَصْغَرَ فَعَادَيْنَاهُ وَ قَاتَلْنَاهُ. فَأَقُولُ: رُدُّوا إِلَى النَّارِ ظِمَاءً مُظْمَعِينَ مُسَوِّدَةً وَجُوهَكُمْ.

នឹងមានទង់ជាមួយហ្វៀរអៀនរបស់សហគមន៍នេះមករកខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ។ ខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នឹងសួរពួកគេថា: “តើអស់លោកបានធ្វើអ្វីខ្លះជាមួយប្រការសំខាន់ទាំងពីរពេលអត់ពីខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នោះ?” ពួកគេនឹងថា: “ប្រការសំខាន់ជាងគេ អស់ទូលបង្គំបានមូលបង្គាប់វា បានហែកវាចោល បានប្រព្រឹត្តបំពានវា ។ រីឯប្រការតូចជាងគេ អស់ទូលបង្គំជាសត្រូវរបស់វា ហើយបានសម្លាប់វា ។” ខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នឹងប្រាប់ពួកគេថា: “ត្រឡប់ទៅឯភ្លើងនរកទៅ ដោយស្រែកទឹក ដោយមានមុខខ្មៅងងឹត ។”

ثُمَّ تَرُدُّ عَلَيَّ رَايَةً مَعَ سَامِرِيِّ هَذِهِ الْأُمَّةِ، فَأَقُولُ لَهُمْ: مَا فَعَلْتُمْ بِالْقَلْبَيْنِ مِنْ بَعْدِي؟ فَيَقُولُونَ: أَمَّا الْأَكْبَرُ فَعَصَيْنَاهُ وَ تَرَكْنَاهُ، وَ أَمَّا الْأَصْغَرَ فَخَدَلْنَاهُ وَ ضَيَعْنَاهُ [وَ صَنَعْنَا بِهِ كُلَّ قَبِيحٍ]. فَأَقُولُ: رُدُّوا إِلَى النَّارِ ظِمَاءً مُظْمَعِينَ مُسَوِّدَةً وَجُوهَكُمْ.

នឹងមានទង់មួយជាមួយសាមីរីរបស់សហគមន៍នេះមករកខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ។ ខ្ញុំ صلی الل� علیہ وآلہ وسلم នឹងសួរពួកគេថា: “តើអស់លោកបានធ្វើអ្វីខ្លះជាមួយប្រការសំខាន់ទាំងពីរពេលអត់ពីខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នោះ?” ពួកគេនឹងថា: “ប្រការសំខាន់ជាងគេ អស់ទូលបង្គំមិនគោរពវាទេ ហើយបានចោលវា ។ រីឯប្រការតូចជាងគេ អស់ទូលបង្គំបានបោះបង់វាចោល បានបំផ្លាញវាហើយបានទម្លាក់អ្វីៗដែលអាក្រក់លើវា ។” ខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នឹងប្រាប់ពួកគេថា: “ត្រឡប់ទៅឯភ្លើងនរកទៅ ដោយស្រែកទឹក ដោយមានមុខខ្មៅងងឹត ។”

ثُمَّ تَرُدُّ عَلَيَّ رَايَةً ذِي التُّدَيَّةِ مَعَ أَوَّلِ الْخَوَارِجِ وَ آخِرِهِمْ، فَأَسْأَلُهُمْ: مَا فَعَلْتُمْ بِالْقَلْبَيْنِ مِنْ بَعْدِي؟ فَيَقُولُونَ: أَمَّا الْأَكْبَرُ فَمَرَقْنَاهُ فَبَرَيْنَا مِنْهُ، وَ أَمَّا الْأَصْغَرَ فَقَاتَلْنَاهُ وَ قَتَلْنَاهُ. فَأَقُولُ: رُدُّوا إِلَى النَّارِ ظِمَاءً مُظْمَعِينَ مُسَوِّدَةً وَجُوهَكُمْ.

នឹងមានទង់មួយជាមួយពួកយូហ្វាវ៉ាដ្យូមុនៗនិងក្រោយៗដែលហើមមករកខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ។ ខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នឹងសួរពួកគេថា: “តើអស់លោកបានធ្វើអ្វីខ្លះជាមួយប្រការសំខាន់ទាំងពីរពេលអត់ពីខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នោះ?” ពួកគេនឹងថា: “ប្រការសំខាន់ជាងគេ អស់ទូលបង្គំបានហែកវាចោល បានប្រាសវាចោល ។ រីឯប្រការតូចជាងគេ អស់ទូលបង្គំបានប្រយុទ្ធតទល់វា បានសម្លាប់វា ។” ខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នឹងប្រាប់ពួកគេថា: “ត្រឡប់ទៅឯភ្លើងនរកទៅ ដោយស្រែកទឹក ដោយមានមុខខ្មៅងងឹត ។”

ثُمَّ تَرُدُّ عَلَيَّ رَايَةً مَعَ إِمَامِ الْمُتَّقِينَ، وَ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ، وَ قَائِدِ الْعُرِّ الْمُحْجَلِينَ، وَ وَصِيِّ رَسُولِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، فَأَقُولُ لَهُمْ: مَا فَعَلْتُمْ بِالْقَلْبَيْنِ مِنْ بَعْدِي؟ فَيَقُولُونَ: أَمَّا الْأَكْبَرُ فَاتَّبَعْنَاهُ وَ أَطَعْنَاهُ، وَ أَمَّا الْأَصْغَرَ فَأَحْبَبْنَاهُ وَ الْبَنَانَهُ وَ وَارَزْنَاهُ وَ نَصَرْنَاهُ حَتَّى أَهْرَيْمَتْ فِيهِمْ دِمَاؤُنَا. فَأَقُولُ: رُدُّوا إِلَى الْجَنَّةِ رَوَاءَ مَرْوِيِّينَ، مُبْيَضَّةً وَجُوهَكُمْ

នឹងមានទង់មួយមករកខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ជាមួយអ៊ីម៉ា صلوات اللہ علیہ والسلام របស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាសិបចិត្ត អគ្គប្រមុខរបស់អស់ឧត្តរាធិការ صلوات اللہ علیہ والسلام មគ្គទេសក៍ត្រចះត្រចង់ ព្រះឧត្តរាធិការ صلوات اللہ علیہ والسلام របស់រស្មីល صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم របស់ព្រះម្ចាស់ عز وجل ពិភពទាំង

ពួង ។ ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله នឹងសួរពួកគេថា: "តើអស់លោកបានធ្វើអ្វីខ្លះជាមួយប្រការសំខាន់ទាំងពីរពេលអត់ពីខ្ញុំ صلى الله عليه وآله នោះ?" ពួកគេនឹងថា: "ប្រការសំខាន់ជាងគេ អស់ទូលបង្គំបានគោរពតាម ។ រីឯប្រការតូចជាងគេ អស់ទូលបង្គំស្រឡាញ់វា បានចងសម្ព័ន្ធជាមួយវា បានជួយជ្រោមជ្រែងវាទាល់តែបានហូរឈាម ។" ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله នឹងប្រាប់ពួកគេថា: "ចូរទៅកាន់ឋានសួគ៌ទៅ ចូរផឹកទឹកឲ្យបាត់ស្រេកចុះ ដោយមានផ្លែមុខភ្លឺ ។"

تُمْ تَلَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): "يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَ تَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ * وَ أَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ". (تفسير القمّي 1:109)**

បន្ទាប់ពីនោះវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله បានសូត្រថា: [៣:១០៦] ថ្ងៃដែលទឹកមុខខ្លះនឹងភ្លឺ ឯទឹកមុខខ្លះទៀតនឹងខ្មៅងងឹត ។ បណ្តាអ្នកដែលមានទឹកមុខខ្មៅងងឹត [គេនឹងប្រកាសប្រាប់ថា:] "ពួកអ្នកបានបដិសេធសទ្ធាក្រោយពីពួកអ្នកមានសទ្ធាហើយឬទេ? ពួកអ្នកចូរភ្ញក្សទណ្ឌកម្មទៅ ព្រោះពួកអ្នកបានបដិសេធសទ្ធា ។" [៣:១០៧] រីឯពួកដែលមានរងក្រីក្រភ្លឺថ្លា ពួកគេនឹងបានជ្រកនៅក្រោមព្រះមេត្តាធម៌របស់អស់ឡោះហ្ន៎ ។ ពួកគេនឹងបាននៅក្នុងនោះជានិច្ចអនន្ត ។» (109 : 1 (تفسير القمّي))

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٨﴾

១០៨. ទាំងនោះជាព្រះរាជឱង្ការរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ដែលយើងសូត្រឲ្យអ្នកជ្រាបក្នុងនាមនៃសច្ចៈធម៌ ។ អស់ឡោះហ្ន៎មិនមានព្រះបំណងប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌ចំពោះអស់សត្វលោកឡើយ ។

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَاِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْاُمُورُ ﴿١٠٩﴾

១០៩. សព្វសារពើដែលមាននៅលើបណ្តាមេឃ សព្វសារពើដែលមាននៅលើផែនដីជាកម្មសិទ្ធិរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ។ រឿងទាំងឡាយត្រូវត្រឡប់ទៅឯអស់ឡោះហ្ន៎ ។

كُنْتُمْ خَيْرَ اُمَّةٍ اُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ ءَامَنَ اَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ مِّنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَاَكْثَرُهُمُ الْفٰسِقُونَ ﴿١١٠﴾

១១០. [ឱបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានិងមានព្រហ្មចារិយធម៌អើយ] ពួកអ្នកជាសហគមន៍ល្អបំផុតដែលបានលេចឡើងសម្រាប់បណ្តាមនុស្ស ។ ពួកអ្នកបង្គាប់ឲ្យធ្វើល្អ [តាមព្រះរាជក្រឹត្យដែលអស់ឡោះហ្ន៎ដាក់មក] ពួកអ្នកហាមប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់ ពួកអ្នកមានសទ្ធាចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ។ បើជនគម្ពីរមានសទ្ធា វាជាការល្អប្រពៃសម្រាប់ពួកគេ ។ ពួកគេខ្លះមានសទ្ធា តែពួកគេភាគច្រើនជាជនបំពានបំពាន ។

មើលសូរ៉ា: ២ អាយ៉ាស្ក់ ១៣៩-១៤៤ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ក់ ១០៨-១១០

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنِ ابْنِ سِنَانٍ، قَالَ: قُرِئَتْ عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ» الْآيَةَ، فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «خَيْرَ أُمَّةٍ يُقْتُلُونَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ ابْنَيْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)»!؟.

អាឡី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីម បានតំណាលថាឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពីអ៊ីបនូ អាឡី អ៊ីមរ៉ាន តមកពីអ៊ីបនូ ស៊ីណានដែលបានតំណាលថាគេបានសូត្រឲ្យអាឡី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្តាប់អាយ៉ាស៊ុន [៣:១១០] ពួកអ្នកជាសហគមន៍ល្អបំផុតដែលបានលេចឡើងសម្រាប់បណ្តាមនុស្ស ។ អាឡី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «បណ្តាសហគមន៍ប្រសើរជាច្រើនបានសម្លាប់អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} អាឡ-ហ្គាសាន ^{صلوات الله عليه والسلام} និងអាឡ-ហ្គ័រស៊ីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះរាជបុត្រទាំងពីរបស់អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلام} ?»

فَقَالَ الْقَارِئُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، كَيْفَ نَزَلَتْ؟ قَالَ: «نَزَلَتْ "كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ" أَلَا تَرَى مَدَحَ اللَّهِ لَهُمْ "تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ تَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ تُوْمِنُونَ بِاللَّهِ"؟». (تفسير القمّي 1:110)**

អ្នកសូត្របានទូលថា៖ «សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} តើអាយ៉ាស៊ុននេះត្រូវបើកឲ្យដឹងដូចម្តេចទៅ?» ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «អាយ៉ាស៊ុននេះត្រូវបើកឲ្យដឹងថា៖ [៣:១១០] ពួកអ្នកជា **អ៊ីម៉ា**ល្អបំផុតដែលបានលេចឡើងសម្រាប់បណ្តាមនុស្ស ។ លោកមិនឃើញអស់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} កោតសរសើរបុគ្គលទាំងនេះ ^{عليهم} ពួកអ្នកបង្គាប់ឲ្យធ្វើល្អ [តាមព្រះរាជក្រឹត្យដែលអស់ឡោះហ្គ័រដាក់មក] ពួកអ្នកហាមប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់ ពួកអ្នកមានសទ្ធាចំពោះអស់ឡោះហ្គ័រ?» (تفسير القمّي 1 : 110)

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ حَمَّادِ بْنِ عِيسَى، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «فِي قِرَاءَةِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) «كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ» - قَالَ - : هُمْ آلُ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)». (تفسير العياشي 195 / 128 : 1)**

អាឡ-អ៊ីយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពីហ្គាម៉ាដូ តមកពីសាវកម្នាក់ តមកពីអាឡី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសូត្រថា៖ [៣:១១០] ពួកអ្នកជា **អ៊ីម៉ា**ល្អបំផុតដែលបានលេចឡើងសម្រាប់បណ្តាមនុស្ស ។» ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «ពួកគេ ^{عليهم} ជាព្រះរាជបុត្ររាជនគ្រា ^{عليهم} របស់មូហាំម៉ាដូ (تفسير العياشي 1 : 128 / 195 : 1)»

أَبُو بَصِيرٍ، عَنْهُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قَالَ: «إِنَّمَا أَنْزَلْتُ هَذِهِ الْآيَةَ عَلَى مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِيهِ وَ فِي الْأَوْصِيَاءِ خَاصَّةً، فَقَالَ: "كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ" تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ تَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ" هَكَذَا وَ اللَّهُ نَزَلَ بِهَا جَبْرَائِيلُ، وَ مَا عَنَى بِهَا إِلَّا مُحَمَّدًا وَ الْأَوْصِيَاءَ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)». (تفسير العياشي 195 : 129)**

អាឡី បាស្ទៀរបានតំណាលតមកពីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ាទីប ^{صلوات الله عليه والسلام}) ដែលមានវចនៈថា៖ «អាយ៉ាស៊ុននេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីមូហាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه وآله} និងអំពីអ្នកស្នងទាំងឡាយ ^{عليهم} ជាពិសេស ។ អស់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា [៣:១១០] ពួកអ្នកជា **អ៊ីម៉ា**ល្អបំផុតដែលបានលេចឡើងសម្រាប់បណ្តាមនុស្ស ។ ពួកអ្នកបង្គាប់ឲ្យធ្វើល្អ [តាមព្រះរាជក្រឹត្យដែលអស់ឡោះហ្គ័រដាក់មក] ពួកអ្នកហាមប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់ ដូចនេះ

ឯង សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្វ័រ ។ យ៉ូបរ៉អ៊ីលបាននាំអាយ៉ាស្តនេះចុះមក ហើយអាយ៉ាស្តនេះ មិនស្តីអំពីអ្នកណាក្រៅពីមូហាំម៉ាដ្យូ និងអ្នកស្នងទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គទេ ។»

(تفسير العياشي 1 : 129 / 195)

لَنْ يَضُرُّوَكُمْ إِلَّا آدَىٰ وَإِنْ يُقْتَلُوكُمْ يُؤَلُّوْكُمْ ۗ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنصَرُونَ ﴿١١٩﴾

១១១. ពួកគេមិនអាចបង្កផលអាក្រក់ដល់ពួកអ្នកបានទេ បានត្រឹមតែធ្វើឲ្យក្តៅក្រហាយបន្តិចបន្តួច ប៉ុណ្ណោះ ។ បើសិនជាពួកគេច្បាំងតទល់ពួកអ្នក ពួកគេនឹងបែរក្រោយដាក់ពួកអ្នក ហើយពួកគេ នឹងពុំត្រូវជួយស្រោចស្រង់ទេ ។

ضَرَبَتْ عَلَيْهِمُ الدَّلِيلَةَ أَيْنَ مَا تُقِفُوا إِلَّا بِحَبْلِ مِنَ اللَّهِ وَحَبْلِ مِنَ النَّاسِ وَبَاءُ وَبِغَضِبِ مِنَ اللَّهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١٢٠﴾

១១២. អបលក្ខណ៍សង្គ្រោះលើពួកគេ ទោះបីពួកគេនៅទីណាក៏ដោយ លើកលែងតែ[ពួកគេតោងជាប់] អាស្រ័យខ្សែរបស់អល់ឡោះហ្វ័រនិងអាស្រ័យខ្សែរបស់នរជន[អ្នកមានសទ្ធា] ។ ពួកគេបាន ទទួលរងនូវព្រះពិរោធរបស់អល់ឡោះហ្វ័រ ហើយពួកគេត្រូវភាពក្រខ្សត់គ្របសង្កត់លើ ។ នោះ ដោយសារតែពួកគេបានបដិសេធបណ្តាសញ្ញារបស់អល់ឡោះហ្វ័រ បានសម្លាប់បណ្តាសាស្តា [របស់អល់ឡោះហ្វ័រ]ដោយគ្មានសិទ្ធិ ។ នេះព្រោះតែពួកគេបានល្មើស[ព្រះបញ្ជារបស់ អល់ឡោះហ្វ័រ] ហើយបានប្រព្រឹត្តបំពាន ។

លោក អាបាន ប៊ិន តាក្កុឡាប់ បានថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំបានសួរអ៊ីម៉ា យ៉ុក្កុហ្វារ ស្វ័ឌ្យិកូ អំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្វ័រមួយនេះ ។ ព្រះអង្គបានថ្លែងថា៖ "អាស្រ័យខ្សែរបស់អល់ឡោះហ្វ័រនោះគឺតម្កក់ របស់ព្រះអង្គ ។ ឯអាស្រ័យខ្សែរបស់នរជននោះគឺអុលី អ៊ីបនូ អាប៊ី ត្ន័លិប ។" (តាហ្វ្សៀរ ហ្វ្វីត ទំព័រ14)

លោក យូនុស ប៊ិន អាប់ឌូរ៉ាហ្វ័រម៉ាន និងកនច្រើននាក់ទៀតបានថ្លែងអំពីអ៊ីម៉ា យ៉ុក្កុហ្វារ ស្វ័ឌ្យិកូ អំពីអាយ៉ាស្តនេះ ។ អ៊ីម៉ា យ៉ុក្កុហ្វារ ស្វ័ឌ្យិកូបានថ្លែងថា៖ "អាស្រ័យខ្សែរបស់អល់ឡោះហ្វ័រនោះគឺ តម្កក់របស់ព្រះអង្គ ។ ឯអាស្រ័យខ្សែរបស់នរជននោះគឺអុលី អ៊ីបនូ អាប៊ី ត្ន័លិប ។" (តាហ្វ្សៀរ អ៊ែយ៉ាស្តី ក្យាលទី1 ទំព័រ196)

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១១១-១១២

ابن شَهْرَاشُوب: عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) "ضَرَبَتْ عَلَيْهِمُ الدَّلِيلَةَ أَيْنَ مَا تُقِفُوا إِلَّا بِحَبْلِ مِنَ اللَّهِ" قَالَ: «حَبْلٌ مِنَ اللَّهِ: كِتَابُ اللَّهِ، وَ حَبْلٌ مِنَ النَّاسِ: عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (المنقب 3:75)**

អ៊ីមរ៉ាន ស្មោះស្មើ អាស្រ័យបានតំណាលតមកពីអាឡី-បាត្រា^{صلوات الله عليه والسَّلَام} អំពី [៣:១១២] អបលក្ខណ៍សង្គ្រោះលើ ពួកគេ ទោះបីពួកគេនៅទីណាក៏ដោយ លើកលែងតែ[ពួកគេគោងជាប់] អាស្រ័យខ្សែរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ថា: «ខ្សែរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ^{وَحَدَّ} គឺព្រះគម្ពីររបស់អល់ឡោះហ្គ័រ^{وَحَدَّ} ខ្សែរបស់នូវជន គឺអាឡី^{صلوات الله عليه والسَّلَام} ប៊ិន អាហ្វិ ត្នីលីប^{اللَّهُ} ។» (المناقب 3 : 75)

أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ: عَنْ عَثْمَانَ، عَنْ سَمَاعَةَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِ اللَّهِ: «وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ». فَقَالَ: «أَمَّا وَاللَّهِ مَا قَتَلُوهُمْ بِالسَّيْفِ، وَ لَكِنْ أَدَاغُوا سِرَّهُمْ وَ أَفْسَأُوا عَلَيْهِمْ فُقُتِلُوا». (المحاسن: 290 / 256)**

[...] អាហ្វិ បាត្រាបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَحَدَّ} [៣:១១២] សម្លាប់បណ្តាសាស្ត្រាដោយគ្មានសិទ្ធិ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} មានវចនៈថា: «សូមស្ស៊ីចំពោះ អល់ឡោះហ្គ័រ^{وَحَدَّ} ពួកគេមិនបានសម្លាប់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} (គឺព្រះសាស្ត្រា^{عليهم السلام}) ដោយដាវទេតែពួកគេបាន ប្រកាសអាចកំបាំងរបស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} ឲ្យដឹងពួសុសសាយជំទាស់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} ។ ដូច្នេះពួកគេបានសម្លាប់ ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} ។» (المحاسن: 290 / 256)

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ: "ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ يَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ بِمَا عَصَوْا وَ كَانُوا يَعْتَدُونَ". قَالَ: «وَ اللَّهُ مَا ضَرَبُوهُمْ بِأَيْدِيهِمْ، وَ لَا قَتَلُوهُمْ بِأَسْنَانِهِمْ وَ لَكِنْ سَمِعُوا أَحَادِيثَهُمْ وَ أَسْرَارَهُمْ فَأَدَاغَوْهَا فَأَخَذُوا عَلَيْهَا فُقُتِلُوا، فَصَارَ قَتْلًا وَ اغْتِدَاءً وَ مَعْصِيَةً». (تفسير العياشي 196 / 132: 1)**

អាឡី-អ៊ីមរ៉ានបានតំណាលតមកពីអ៊ីសហ្គាត្ន៍ ប៊ិន អុម៉ារ តមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} ដែល បានសូត្រអាឡីនេះ: [៣:១១២] នោះដោយសារតែពួកគេបានបដិសេធបណ្តាសញ្ញារបស់ អល់ឡោះហ្គ័រ បានសម្លាប់បណ្តាសាស្ត្រា[របស់អល់ឡោះហ្គ័រ]ដោយគ្មានសិទ្ធិ ។ នេះព្រោះតែពួកគេបាន ល្មើស[ព្រះបញ្ជារបស់អល់ឡោះហ្គ័រ] ហើយបានប្រព្រឹត្តបំពាន ។ អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسَّلَام} មានវចនៈថា: «សូម ស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ^{وَحَدَّ} ពួកគេមិនបានកាប់សម្លាប់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} (គឺព្រះសាស្ត្រា^{عليهم السلام}) ដោយដៃពួកគេ ទេ មិនបានសម្លាប់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} ដោយដាវទេ តែពួកគេបានពួសុសសាយព្រះអង្គ^{عليهم السلام} និងកំបាំងព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} ។ ដូច្នេះពួកគេបានបើកឲ្យគេដឹង ។ រឿងទាំងនេះបានទៅជាឧបសគ្គសម្រាប់ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} នៅទី បំផុតព្រះអង្គ^{عليهم السلام} ត្រូវសម្លាប់ ពួកគេបានប្រព្រឹត្តហួសហេតុ បានប្រព្រឹត្តល្មើស ។» (تفسير العياشي 1 : 196 / 132)

﴿لَيْسُوا سَوَاءً مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ ءَانَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿١١٣﴾﴾

១១៣. ពួកគេទាំងអស់គ្នាមិនដូចគ្នាទេ ។ ក្នុងចំណោមជនគម្ពីរ មានសហគមន៍មួយស្មោះត្រង់ចំពោះ សិក្ខាបទរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ពួកគេសូត្រព្រះឱង្ការអល់ឡោះហ្គ័រពេលរាត្រី ពួកគេក្រាប ប្រណិប័តន៍

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٤﴾

១១៣/៤ ប្រាំសិបបី ៧ - ៨ អង្គ

១១៤. ពួកគេជឿអស់ឡោះហ្មំនិងថ្ងៃអវសាន ពួកគេបង្គាប់ឲ្យធ្វើអំពើល្អ[តាមព្រះបញ្ញត្តិ] ហាមធ្វើអំពើអាក្រក់ ពួកគេប្រដេងគ្នាប្រព្រឹត្តល្អ ។ ជនទាំងនោះនៅក្នុងចំណោមជនត្រឹមត្រូវ ។

وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

១១៥. អំពើល្អណាមួយដែលពួកគេធ្វើ គេនឹងមិនជំទាស់ពួកគេដោយសារអំពើល្អនោះឡើយ ។ អស់ឡោះហ្មំទ្រង់ញាណបណ្តាអ្នកខ្លាចក្រែង[អស់ឡោះហ្មំ] ។

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١٦﴾

១១៦. រីឯបណ្តាអ្នកបដិសេធសទ្ធា [ពួកប្រឆាំងសាសនា គោរពបូជារូបបដិមា ពួកទុច្ចរិត...] ទ្រព្យសម្បត្តិនិងកូនៗពួកគេ ពុំមានប្រយោជន៍សម្រាប់ពួកគេឡើយទល់នឹង[ការដាក់ទោសរបស់] អស់ឡោះហ្មំ ។ ពួកគេជាជនភ្លើងនរក ពួកគេនឹងនៅក្នុងនោះជានិច្ចអនន្ត ។

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتْهُ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾

១១៧. អ្វីដែលពួកគេចាយវាយក្នុងជីវិតលោកនេះ ប្រៀបបាននឹងខ្យល់ត្រជាក់ដែលវាយប្រហារមកលើផលដំណាំរបស់បណ្តាមនុស្សដែលប្រព្រឹត្តអាក្រក់លើខ្លួនឯង ហើយវាបានបំផ្លិចបំផ្លាញផលដំណាំនោះ ។ អស់ឡោះហ្មំមិនប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌ចំពោះពួកគេទេ តែពួកគេទេដែលធ្វើអាក្រក់លើខ្លួនឯង ។

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بِطَانَةَ مِّن دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُوًا مَا عَنِتُّمْ قَد بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ إِن كُنتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١١٨﴾

១១៨. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកកុំយកមនុស្សជំនិតក្រៅពីពួកអ្នកឡើយ ពួកគេនឹងធ្វើឲ្យពួកអ្នកវិនាសជាមិនខាន[ក្នុងកិច្ចការរបស់ពួកអ្នក] ។ ពួកគេចង់ឲ្យពួកអ្នកជួបប្រទះឧបសគ្គ ។ ទោស: ចេញពីមាត់ពួកគេ ឯក្នុងចិត្តពួកគេវិញលាក់ទុកនូវអ្វីដែលអាក្រក់លើសនោះទៀត ។ យើងថ្លែងបំភ្លឺពួកអ្នកនូវបណ្តាសញ្ញា បើពួកអ្នកចេះគ្រិះរិះ ។

هَاتَتْكُمْ أَوْلِيَاءَ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمُ الْأَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١١٩﴾

១១៩. ពួកអ្នកស្រឡាញ់ពួកគេ តែពួកគេមិនស្រឡាញ់ពួកអ្នកទេ ពួកអ្នកជឿព្រះគម្ពីរទាំងស្រុង ។ ពេលពួកគេជួបពួកអ្នក ពួកគេថា: "យើងជឿ ។" ពេលពួកគេនៅតែឯង ពួកគេខាំម្រាមដៃខ្លួនឯងព្រោះតែក្រែរក្រោធពួកអ្នក ។ ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា: "ចូរអស់លោកស្លាប់ដោយសារ

តែក្រែងក្រោយទៅ ។" ពិតណាស់ អស់ឡោះប្តីទ្រង់ញាណអ្វីដែលមាននៅក្នុងចិត្ត ។

إِنْ تَمَسَّكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِنْ تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ تَصِيرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿١٠﴾

១២០. បើសេចក្តីល្អកើតមានដល់ពួកអ្នក វាធ្វើឲ្យពួកគេឈឺចាប់ ។ បើអាក្រក់លកើតមានដល់ពួកអ្នក វាធ្វើឲ្យពួកគេសប្បាយចិត្ត ។ បើពួកអ្នកអត់ធ្មត់[លើមាតាអស់ឡោះប្តី] ខ្លាចក្រែង[អស់ឡោះប្តី] ឧបាយកលរបស់ពួកគេពុំអាចធ្វើឲ្យពួកអ្នកអន្តរាយបានឡើយ ។ អស់ឡោះប្តីក្តាប់អំពើរបស់ពួកគេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១១៣-១២០

فرار أبي بكر وعمر في الحروب

وَ لَسْتُ أَقُولُ: إِنَّ كُلَّ مَنْ كَانَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ (ص) كَذَلِكَ وَ لَكِنْ أَعْظَمُهُمْ وَ جَلُّهُمْ وَ عَامَّتُهُمْ كَانُوا كَذَلِكَ. وَ لَقَدْ كَانَتْ مَعَنَا بَطَانَةٌ لَا تَأْلُونَا حَبَالًا. قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ "قَدْ بَدَتِ الْبَعْضَاءُ مِنْ أَقْوَاهِمُ وَ مَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ".

អាប៊ី បាការ និង អូម៉ារត់គេចពីសមរក្សមី ។

ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនថាបុគ្គលទាំងអស់ដែលបាននៅជុំជាមួយរ៉ស្តីលុលឡោះប្តី ^{عليه السلام} នោះដូចនេះទេ ។ តែពួកគេមួយចំនួនធំ ពួកគេភាគច្រើន ពួកគេទូទៅដូចនេះឯង ។ មានមិត្តមួយក្រុមនៅជុំជាមួយយើង ជំនួយរបស់ពួកគេមិនបានដល់យើងទេ ។ អស់ឡោះប្តី ^{عليه السلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:១១៨] ទោស: ចេញពីមាត់ពួកគេ ឯក្នុងចិត្តពួកគេវិញលាក់ទុកនូវអ្វីដែលអាក្រក់លើសនោះទៀត ។

وَ لَقَدْ كَانَ مِنْهُمْ [بَعْضٌ] مَنْ تَفَضَّلَهُ أَنْتَ وَ أَصْحَابُكَ - يَا إِبْنِ قَيْسٍ - فَارَيْنَ، فَلَا رَمَى بِسَهْمٍ وَ لَا ضَرْبَ بِسَيْفٍ وَ لَا طَعْنَ بِرُمْحٍ. إِذَا كَانَ الْمَوْتُ وَ التَّرَالُ [لَاذٌ وَ تَوَارَى وَ اِغْتَلَّ وَ] لَاذٌ كَمَا تَلُودُ النَّعْجَةُ الْعَوْرَاءَ لَا تَدْفَعُ يَدَ لَامِسٍ، وَ إِذَا لَقِيَ الْعَدُوَّ فَرَّ وَ مَنَحَ الْعَدُوَّ دُبْرَهُ جُنْبًا وَ لُؤْمًا، وَ إِذَا كَانَ عِنْدَ الرَّحَاءِ وَ الْغَنِيمَةِ تَكَلَّمَ، كَمَا قَالَ اللَّهُ: "سَلَفُوكُمْ بِالسِّنَةِ حِدَادٍ أَشْحَةً عَلَى الْخَيْرِ".

នៅក្នុងចំណោមពួកគេនោះ មានអ្នកខ្លះដែលលោកនិងមិត្តរបស់លោកចូលចិត្តជាងគេ អ៊ីបនូ កូយស៍ អ៊ីយ ពួករត់ចោលសមរក្សមីដែលមិនបានបាញ់គ្រាប់ព្រួញមួយឡើយ ដែលមិនបានកាន់ដារប្រយុទ្ធឡើយ មិនបានត្រូវលំពែងទេ ។ ពេលមានការស្លាប់និងការប្រយុទ្ធ ពួកគេរកលេសលាក់ខ្លួនដោយអះអាងថាមានជម្ងឺ ។ ពួកគេរត់គេចខ្លួនដូចសត្វចៀមរត់គេចខ្លួន មិនឲ្យគេចាប់បានឡើយ ។ ពេលពួកគេជួបសត្រូវ ពួកគេរត់គេច បង្ហាញនូវភាពកំសាកនិងភាពកំណាច ។ បើសិនជានៅក្នុងភាពចម្រុងចម្រើន មាន[ការចែក]ទ្រព្យដែលយកបានពីសង្គ្រាម ពួកគេនិយាយដូចដែលអស់ឡោះប្តី ^{عليه السلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៣:១៩] លុះការភ័យខ្លាចបានហួសផុតទៅ ពួកគេវាយប្រហារពួកអ្នកដោយសម្តីដែលធ្វើ

ឲ្យឈឺចាប់ លោកចង់បានអ្វីដែលល្អ ។"

فَلَا يَزَالُ قَدْ اسْتَأْذَنَ رَسُولَ اللَّهِ (ص) فِي ضَرْبِ عُنُقِ الرَّجُلِ الَّذِي لَيْسَ يُرِيدُ رَسُولُ اللَّهِ (ص) قَتْلَهُ، فَأَبَى عَلَيْهِ. وَ لَقَدْ نَظَرَ رَسُولُ اللَّهِ (ص) يَوْمًا وَ عَلَيْهِ السِّلَاحُ نَائِمًا، فَضَحِكَ [رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ] ثُمَّ قَالَ يُكَيِّبُهُ: أَبَا فَلَانٍ، الْيَوْمُ يَوْمُكَ!!

ដូច្នោះអ្នកនោះ (គឺអ៊ីម៉ារ) សូមអនុញ្ញាតឥតឈប់ពីរស្វីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} ដើម្បីវាយបំបាក់កបុគ្គលដែលរស្វីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} មិនចង់ឲ្យសម្លាប់ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} បានបដិសេធ[ការសូមរបស់អ្នកនោះ] ។ ថ្ងៃមួយរស្វីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} បានឃើញអ្នកនោះប្រដាប់អាវុធ [នៅពេលដែលពុំមានសង្គ្រាមទេ] ។ រស្វីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} ញញឹម ហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "ឪពុកអ្នកនេះអើយ ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃរបស់លោក ។"

[فَقَالَ الْأَشْعَثُ: مَا أَعْلَمَنِي بِمَنْ تَعْنِي! إِنَّ ذَلِكَ يَفْرُ مِنْهُ الشَّيْطَانُ! قَالَ (ع): يَا ابْنَ قَيْسٍ، لَا أَمَنَ اللَّهُ رُوْعَةَ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ!] (كتاب سليم بن قيس الهلالي , ج 2 , ص 696)

អាល់-អាស៊ុអ៊ុស្វ័មានប្រសាសន៍ថា៖ "ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មិនបានប្រាប់ឲ្យទូលបង្គំស្គាល់បុគ្គលដែលគេនិយាយដល់នោះទេក្នុងរឿងនេះ គឺបុគ្គលដែលសូម្បីតែស្មោះត្រង់ក៏រត់គេចពីបុគ្គលនេះដែរនោះ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មានវចនៈថា៖ "អ៊ីបនូ កូយស័អើយ អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} មិនឲ្យ[អ៊ីម៉ារ]រួចផុតពីភ្នែករបស់ស្មោះត្រង់ទេពេលអ្នកនោះ(អ៊ីម៉ារ) បានថាបែបនេះ ។" (33-9-22 ហ្សាខ្លីស្រី១៥ ២៣ ២២ ២១ ២០ ១៩ ១៨ ១៧ ១៦ ១៥ ១៤ ១៣ ១២ ១១ ១០ ៩ ៨ ៧ ៦ ៥ ៤ ៣ ២ ១ ០ ១១ ១២ ១៣ ១៤ ១៥ ១៦ ១៧ ១៨ ១៩ ២០ ២១ ២២ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៧ ២៨ ២៩ ៣០ ៣១ ៣២ ៣៣ ៣៤ ៣៥ ៣៦ ៣៧ ៣៨ ៣៩ ៤០ ៤១ ៤២ ៤៣ ៤៤ ៤៥ ៤៦ ៤៧ ៤៨ ៤៩ ៥០ ៥១ ៥២ ៥៣ ៥៤ ៥៥ ៥៦ ៥៧ ៥៨ ៥៩ ៦០ ៦១ ៦២ ៦៣ ៦៤ ៦៥ ៦៦ ៦៧ ៦៨ ៦៩ ៧០ ៧១ ៧២ ៧៣ ៧៤ ៧៥ ៧៦ ៧៧ ៧៨ ៧៩ ៨០ ៨១ ៨២ ៨៣ ៨៤ ៨៥ ៨៦ ៨៧ ៨៨ ៨៩ ៩០ ៩១ ៩២ ៩៣ ៩៤ ៩៥ ៩៦ ៩៧ ៩៨ ៩៩ ១០០)

وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِينَ مَقْعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١١١﴾

១២១. [សាស្ត្រាអើយ ចូរអ្នករំលឹកមនុស្សទាំងឡាយអំពី] កាលអ្នកបានចាកចេញពីគ្រួសារអ្នកពេលព្រលឹម ដើម្បីទុកដាក់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាតាមទីតាំងច្បាំងរបស់ពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់សវនាការ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ក់ ១២១

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ صَفْوَانَ، عَنِ ابْنِ مُسْكَانَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «سَبَبُ نُزُولِ هَذِهِ الْآيَةِ أَنْ فُرِشًا خَرَجَتْ مِنْ مَكَّةَ تُرِيدُ حَرْبَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَخَرَجَ يَبْتَغِي مَوْضِعًا لِلْقِتَالِ». (تفسير القمّي (1:110)**

[...] អាច្ចី បាស្រៀវបានតំណាលតមកពីអាច្ចី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} ដែលមានវចនៈថា៖ «មូលហេតុដែលអាយ៉ាស្ក់នេះត្រូវបានបើកឲ្យដឹងនោះគឺ ពួកគ្រូរិយស្ម័តបានលើកទ័ពពីម៉ាកកាស្កុទៅវាយរស្វីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ក៏បានចេញទៅរកកន្លែងប្រយុទ្ធ ។» (110 : 1 ត្រូវបានកែតម្រូវ)

وَ عَنْهُ: عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ ابْنِ مَسْعُودٍ: لَمَّا قَصَدَ أَبُو سُفْيَانَ فِي ثَلَاثَةِ آلَافٍ مِنْ فُرَيْشٍ إِلَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ يُقَالُ: فِي الْفَيْنِ. مِنْهُمْ مَائَتًا فَارِسٍ، وَ الْبَاقُونَ رَكْبٌ، هُمْ سَبْعِمِائَةٍ دِنْجٍ». (منابغ ابن شهر آشوب (1:191)**

ទទួលបានមកពីអាឡី-ស្វ័យ្យិក្ខិក្ខ صلوات الله عليه والسلام និងអ៊ីមរ៉ន ម៉ាស់អ៊ីដូថា: «កាលអាឡី ស៊ីហ្វយ៉ានបានចេញទៅជាមួយ ពួកគូរ៉យ័ស្វ័យ្យិក្ខិក្ខនាក់ដើម្បីប្រយុទ្ធទទល់ព្រះសាស្តា عليه السلام ។» លោកបានថ្លែងនៅក្នុង "អាឡី-ហ្វែន" ថា: «មានពលសេះពីររយនាក់ ។ ក្រៅពីនេះមានពលជិះសត្វផ្សេងៗ ។ ប្រាំពីររយនាក់ពាក់អាវ ក្រោ: ។» (مناقب ابن شهر آشوب 1 : 191) « ។»

إِذْ هَمَّتْ طَّائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيَهُمَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢٢﴾

១២២. [ចូរអ្នកនឹកឃើញ]កាលកងពលពីរបស់ពួកអ្នកវិ:នឹងបាត់បង់សេចក្តីក្លាហាន (គឺលែងចង់ច្បាំង តទៅទៀត) ថ្វីបើមានអល់ឡោះប្តីជាអ្នកការពារពួកគេទាំងពីរកងពលនោះ ។ អ្នកមានសទ្ធា ទាំងឡាយត្រូវទុកកាយថ្វាយចិត្តលើអល់ឡោះប្តី ។

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢٣﴾

១២៣. អល់ឡោះប្តីបានជួយពួកអ្នក[ឲ្យមានជ័យជំនះ]ឯ[សមរម្យ]បាដ្វារ ខណ:ដែលពួកអ្នកខ្សោយ [ជាងពួកសត្រូវ] ។ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែងអល់ឡោះប្តី ដើម្បីពួកអ្នកនឹងដឹងព្រះគុណ [អល់ឡោះប្តីដោយស្មោះ] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១២២-១២៣

العياشي: عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: قَرَأْتُ عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ". فَقَالَ: «مَهْ، لَيْسَ هَكَذَا أَنْزَلَهَا اللَّهُ إِذْ أَنْزَلَتْ: "وَأَنْتُمْ قَلِيلٌ"». (تفسير العياشي 1/196 : 133)**

អាឡី-អ៊ែយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពី អាឡី បាស្វៀវ ដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានសូត្រឲ្យអាឡី អាប់ខ្នុលឡោះប្តី صلوات الله عليه والسلام អាប់អាយ៉ាស្ត **[៣:១២៣] អល់ឡោះប្តីបានជួយពួកអ្នកឯ[សមរម្យ]បាដ្វារ ខណ:ដែលពួកអ្នកខ្សោយ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: «ស៊ីត! អល់ឡោះប្តី មិនបានបើកឲ្យដឹង អាយ៉ាស្តនេះដូចនេះទេ ។ តែគេបានបើកឲ្យដឹងអាយ៉ាស្តនេះថា: **[៣:១២៣] កាលពួកអ្នកមានគ្នាតិច ជាងគេ ។»** (تفسير العياشي 1 : 196 / 133)**

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: سَأَلَهُ أَبِي عَنْ هَذِهِ الْآيَةِ: "وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ". قَالَ: «لَيْسَ هَكَذَا أَنْزَلَهُ اللَّهُ، مَا أَذَلَّ اللَّهُ رَسُولَهُ قَطُّ، إِذْ أَنْزَلَتْ: "وَأَنْتُمْ قَلِيلٌ"». (تفسير العياشي 1/196 : 134)**

អាប់ខ្នុលឡោះប្តី បឺន ស៊ីណានបានតំណាលតមកពីអាឡី អាប់ខ្នុលឡោះប្តី صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:ថា: «គេបានសូត្រ:បិតា صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អំពីអាយ៉ាស្តនេះ: **[៣:១២៣] អល់ឡោះប្តីបានជួយពួកអ្នកឯ [សមរម្យ]បាដ្វារ ខណ:ដែលពួកអ្នកខ្សោយ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: "អល់ឡោះប្តី មិនបាន បើកឲ្យដឹងអាយ៉ាស្តនេះដូចនេះទេ ។ ព្រះអង្គ មិនបានធ្វើឲ្យវិស្វលុលឡោះប្តី عليه السلام ខ្សោយជាដាច់ ខាត ។ តែអាយ៉ាស្តនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងដូចនេះទេ គឺ: **[៣:១២៣] កាលពួកអ្នកមានគ្នាតិចជាងគេ ។»****

(تفسير العياشي 1 : 134 / 196)

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ هِشَامٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَنَّهُ سُئِلَ عَنْ مَعْنَى قَوْلِ طَلْحَةَ بْنِ أَبِي طَلْحَةَ لَمَّا بَارَزَهُ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): يَا قَضِيمٌ.

អាឡី ប៊ីន ឺប្រៃអ៊ីមរ៉េ បាន តំណាល ថា ឪពុក ខ្ញុំ បាន ប្រាប់ ខ្ញុំ តមក ពី អ៊ីបនូ អ៊ូមែរ តមក ពី ហ្គីស្តា តមក ពី អាឡី អ៊ុប ឧល ឡេ: ហ្គីស្តា ដែល គេ បាន សួរ អំពី អត្ថន័យ របស់ សម្តី តួល ហ្គាស្ត ប៊ីន អាឡី តួល ហ្គាស្ត ដែល ថា "អ្នក ខាំ" កាល គាត់ បាន ប្រយុទ្ធត តួ ជា មួយ អាឡី [នៅ ឯ សមរ ភូមិ បា ដ្ឋារ] ។

قَالَ: «إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) كَانَ بِمَكَّةَ لَمْ يَجْسُرْ عَلَيْهِ أَحَدٌ لِمَوْضِعِ أَبِي طَالِبٍ فَأَعْرَفُوا بِهِ الصَّبِيَّانَ، وَكَانُوا إِذَا خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) يَزُمُونَهُ بِالْحِجَابَةِ وَالتُّرَابِ، فَشَكَا ذَلِكَ إِلَى عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ: يَا أُمَّي يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِذَا خَرَجْتَ فَأَخْرِجْنِي مَعَكَ.

អ៊ីម៉ា មាន វចន: ថា: «វិស្វលុល ឡេ: ហ្គីស្តា នៅ ឯ ម៉ាក កាស្ត មិន មាន អ្នក ណា ហ៊ាន ធ្វើ អ្វី ព្រះ អង្គ ព្រះ តែ ខ្លាច អាឡី តួល ប ។ ដូច្នេះ ពួក គេ បាន បញ្ឆោត ក្មេង ៗ ឲ្យ ចោល ជុំ ជុំ និង សម្រាម លើ ព្រះ អង្គ ពេល ព្រះ អង្គ ចេញ ក្រៅ ផ្ទះ ។ ព្រះ អង្គ បាន ត្អូញ ប្រាប់ អាឡី រឿង នេះ: អាឡី បាន ទូល ថា: "សូម ឲ្យ ឪពុក ម្តាយ ទូល បង្គំ បាន ធ្វើ ពលី កម្ម ដើម្បី ព្រះ អង្គ ។ សូម ព្រះ អង្គ ឲ្យ ទូល បង្គំ ទៅ ផង កាល ណា ព្រះ អង្គ ចេញ ទៅ ខាង ក្រៅ ។"

فَخَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَمَعَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَتَعَرَّضَ الصَّبِيَّانُ لِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) كَعَادَتِهِمْ، فَحَمَلَ عَلَيْهِمْ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ)، وَكَانَ يُفَضُّهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ وَ أَنَافِهِمْ وَ آذَانِهِمْ، فَكَانَ الصَّبِيَّانُ يَرْجِعُونَ بَاكِينَ إِلَى آبَائِهِمْ وَ يَقُولُونَ: فَضَمْنَا عَلِيًّا، فَضَمْنَا عَلِيًّا، فَسَمِّيَ لِذَلِكَ: الْقَضِيمُ». (تفسير القمي 1:114)**

ដូច្នេះ កាល ណា វិស្វលុល ឡេ: ហ្គីស្តា ចេញ ទៅ ខាង ក្រៅ កាល នោះ មាន អាមីរុល-មុមីនីន ទៅ ដែរ ។ ក្មេង ៗ ក៏ បាន មក រក វិស្វលុល ឡេ: ហ្គីស្តា ដូច សព្វ មួយ ផង ។ អាមីរុល-មុមីនីន ក៏ បាន វាយ ពួក វា បាន ខាំ មុខ ពួក វា ខាំ ក ពួក វា ខាំ ត្រចៀក ពួក វា ។ ក្មេង ៗ ក៏ បាន ទៅ យំ ប្រាប់ ឪពុក ខ្លួន ថា: "អាឡី ខាំ យើង អាឡី ខាំ យើង ។" ដូច្នេះ ឯង បាន ជា គេ ហៅ ព្រះ អង្គ ថា "អ្នក ខាំ" ។ (114 : 1) (تفسير القمي 1:114)**

أَبُو عَلِيٍّ الطَّرِسِيُّ، قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «نَظَرَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) إِلَى جَبْرِئِيلَ بْنِ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ عَلَى كُرْسِيِّ مِنْ ذَهَبٍ، وَ هُوَ يَقُولُ: لَا سِنْفَ إِلَّا ذُو الْفَقَارِ وَ لَا فَتَى إِلَّا عَلِيٌّ». (جمع البيان 2:826 مناقب ابن المغازلي: 234 / 197، ذخائر العقبى: 74: الرياض النضرة 3:155: 209)**

អាឡី អាឡី អាឡី-ភ្នំ បារស៊ី បាន ថ្លែង ថា អាឡី អ៊ុប ឧល ឡេ: ហ្គីស្តា មាន វចន: ថា: «វិស្វលុល ឡេ: ហ្គីស្តា បាន មើល ទៅ យ៉ូប ប៊ីន អ៊ីល ដែល នៅ រវាង មេឃ និង ផែន ដី អង្គុយ លើ អាសនៈ មាស ។ យ៉ូប ប៊ីន អ៊ីល មាន វចន: ថា: "មិន មាន ដាវ ណា ដូច ស្វីល ហ្គីស្តា ទេ ។ មិន មាន យុវ ជន ណា [មាន សទ្ធា ជ្រះ ថ្លា] ដូច

﴿مجمع البيان 2: 826﴾ «1﴾ ^{صلوات الله عليه والسلم} អាលី

حُمَيْدُ بْنُ زَيْدٍ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْكِنْدِيِّ عَنِ أَحْمَدَ بْنِ الْحَسَنِ الْمَيْمَنِيِّ عَنِ أَبِي بَانَ بْنِ عُثْمَانَ عَنِ نُعْمَانَ الرَّازِيِّ عَنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ أَنْهَرَ النَّاسُ يَوْمَ أُحُدٍ عَنِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فَغَضِبَ غَضَبًا شَدِيدًا قَالَ وَكَانَ إِذَا غَضِبَ أَحْدَرَ عَنِ جَبِينِهِ مِثْلُ اللَّؤْلُؤِ مِنَ الْعَرَقِ

[...] នុអ៊ីម៉ាន អាលី-វ៉ាស៊ីបានតំណាលថាអាហ្វិ អាហ្វិឌុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ «នៅឯសមរក្សមិ អ៊ីហ្វិដូ មនុស្សរត់ចោលវ៉ាស៊ីលុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ព្រោះតែបាក់ទ័ពច្បាំងចាញ់គេ ។ វ៉ាស៊ីលុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ក្រោធណាស់ ។» អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ «ពេលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وسلم} ក្រោធណ ញើសធ្លាក់មកពីលើថ្ងាសព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وسلم} ដូចគ្រាប់គង់ ។»

قَالَ فَتَطَرَّ فَإِذَا عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَى جَنْبِهِ فَقَالَ لَهُ الْحَقُّ بَيْنِي أَبِيكَ مَعَ مَنْ أَنْهَرَ عَنِ رَسُولِ اللَّهِ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ لِي بِكَ أَسْوَةٌ قَالَ فَآكْفِنِي هَؤُلَاءِ فَحَمَلٌ فَضْرَبَ أَوَّلَ مَنْ لَقِيَ مِنْهُمْ فَقَالَ جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِنَّ هَذِهِ لَهِيَ الْمُوَاسَاةُ يَا مُحَمَّدُ فَقَالَ إِنَّهُ مِنِّي وَ أَنَا مِنْهُ فَقَالَ جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ أَنَا مِنْكُمَا يَا مُحَمَّدُ

អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ «វ៉ាស៊ីលុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មើលជុំវិញខ្លួន ឃើញអាលី ^{صلوات الله عليه والسلم} នៅខាងព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وسلم} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وسلم} បានប្រាប់អាលី ^{صلوات الله عليه والسلم} ថា៖ "ចូរអ្នកទៅរកកូនៗរបស់ឪពុកអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلم} [ហើយទៅហៅ]ពួកដែល រត់ចោលវ៉ាស៊ីលុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" អាលី ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "វ៉ាស៊ីលុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អើយ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وسلم} ជា គំរូរបស់ទូលបង្គំ ^{صلوات الله عليه والسلم} ។" វ៉ាស៊ីលុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وسلم} ការពារខ្លួនបានទល់នឹងពួក សត្រូវទាំងនេះ ។" អាលី ^{صلوات الله عليه والسلم} ក៏បានជិះជំនិះចេញទៅ បានវាយប្រហារសត្រូវដែលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلم} បានជួប ប្រទះមុនគេ ។ យ៉ូបអ៊ីល ^{عليه السلام} មានវចនៈថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ច ^{صلوات الله عليه وسلم} អើយ នេះគឺវង្វាន់លួងចិត្ត ។" វ៉ាស៊ីលុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "គេ ^{صلوات الله عليه والسلم} ជាសាលាហិតខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وسلم} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាសាលាហិតគេ ^{صلوات الله عليه والسلم} ។" យ៉ូបអ៊ីល ^{عليه السلام} មានវចនៈថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ច ^{صلوات الله عليه وسلم} អើយ ទូលបង្គំ ^{عليه السلام} ជាសាលាហិតរបស់ព្រះអង្គទាំងពីរ ^{عليهم السلام} ។"»

فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَتَطَرَّ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) عَلَى كُرْسِيِّ مِنْ دَهَبٍ بَيْنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ وَ هُوَ يَقُولُ لَا سَيْفَ إِلَّا دُو الْفَقَارِ وَ لَا فَتَى إِلَّا عَلِيٌّ .

អាហ្វិ អាហ្វិឌុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ «វ៉ាស៊ីលុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានមើលទៅយ៉ូបអ៊ីល ^{عليه السلام} ដែល នៅរវាងមេឃនិងផែនដី អង្គុយលើអាសនៈមាស ។ យ៉ូបអ៊ីល ^{عليه السلام} មានវចនៈថា៖ "មិនមានដាវណាដូច ស៊ីលប៊ីកូរទេ ។ មិនមានយុវជនណា[មានសទ្ធាជ្រះថ្លា]ដូចអាលី ^{صلوات الله عليه والسلم} ទេ ។" (الكافي 8: 90/110)

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آءِ الْفِ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُنَزَّلِينَ ﴿١٢٤﴾
១២៤. កាលអ្នកបានប្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាថា៖ "មិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់អស់លោកទេដែលព្រះ ម្ចាស់អស់លោកជួយជ្រោមជ្រែងអស់លោកដោយបញ្ជូនមកនូវទេវតាចំនួនបីពាន់អង្គនោះ?"

بَلَىٰ إِن تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُم مِّن فَوْرِهِمْ هَذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ ﴿١٦٥﴾

១២៥. មែនហើយ បើពួកអ្នកអត់ធ្មត់ ខ្លាចក្រែង[អស់ឡោះហ្ន៎] ហើយពួកគេ (គឺពួកសត្រូវ) វាយសម្រុក មកលើពួកអ្នកយ៉ាងទាន់ហាន់ ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកនឹងជួយជ្រោមជ្រែងពួកអ្នកដោយទេវតា ប្រកបដោយអន្តរាយចំនួនប្រាំពាន់អង្គ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១២៤-១២៥

عنه: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ، عَنْ أَبِي حَبِيْلَةَ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «كَانَتْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ الْعَمَائِمُ الْبَيْضُ الْمُرْسَلَةُ يَوْمَ بَدْرٍ». (الكافي 3 / 461 : 6)**

[...] យ៉ាបៀរបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ យ៉ាក្កុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلم}ដែលមានវចនៈថា៖ «អស់ទេវតាដែលត្រូវបញ្ជូន មកក្នុងសមរក្ខមិបាដ្ឋារមានល្អិតក្បាលពណ៌ស ។» (3 / 461 : 6) (الكافي)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِي هَمَّامٍ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "مُسَوِّمِينَ". قَالَ: «الْعَمَائِمُ، اعْتَمَّ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَسَدَّهَا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ مِنْ خَلْفِهِ، وَ اعْتَمَّ جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَسَدَّهَا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ مِنْ خَلْفِهِ». (الكافي 2 / 460 : 6)**

[...] អាប៊ូ ហ្គាម៉ាបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ អាឡ-ហ្គាសាន់^{صلوات الله عليه والسلم} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{عند} [៣:១២៥] ទេវតាប្រកបដោយអន្តរាយ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم}មានវចនៈថា៖ «សំដៅទៅលើល្អិតក្បាល ។ រស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله}បានពាក់ល្អិតក្បាលនោះ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}បានទម្លាក់ចុងមួយនៅពីមុខ ចុងមួយទៀត នៅពីក្រោយ ។ យ៉ូបរអ៊ីល^{عليه السلام}បានពាក់ល្អិតក្បាលនោះ ព្រះអង្គ^{عليه السلام}បានទម្លាក់ចុងមួយនៅពីមុខ ចុង មួយទៀតនៅក្រោយ ។» (2 / 460 : 6) (الكافي)

عَنْ ضُرَيْسِ بْنِ عَبْدِ الْمَلِكِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ نَصَرُوا مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَوْمَ بَدْرٍ فِي الْأَرْضِ مَا صَعَدُوا بَعْدُ وَ لَا يَصْعَدُونَ حَتَّى يَنْصُرُوا صَاحِبَ هَذَا الْأَمْرِ، وَ هُمْ خَمْسَةُ آلَافٍ». (تفسير العياشي 1 / 138 : 197)**

អាឡ-ដ្ឋីរយ៉ាស ប៊ិន អ្នកបំប្លែង-ម៉ាលីកបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ យ៉ាក្កុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلم}ដែលមានវចនៈថា៖ «អស់ទេវតាដែលបានជួយម្នាក់ម្នាក់ក្នុងសមរក្ខមិបាដ្ឋារ នៅលើផែនដី មិនបានឡើងទៅវិញទេ ហើយនឹងមិនត្រូវយកឡើងទៅវិញទេ ដរាបណាអស់ទេវតាទាំងនោះមិនទាន់បានជួយម្ចាស់រឿងនេះទេ (تفسير العياشي 1 : 138 / 197 : 1) ។» (138 / 197 : 1) (تفسير العياشي)

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُم بِهِ ۗ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١٦﴾

១២៦. អល់ឡោះហ្មំបានផ្តល់ជំនួយនេះមកដើម្បីជាជំនួយល្អសម្រាប់ពួកអ្នក និងដើម្បីឲ្យពួកអ្នកមានសេចក្តីទុកចិត្តឡើងវិញដោយសារជំនួយនេះតែប៉ុណ្ណោះ ។ ជ័យជំនះមកពីអល់ឡោះហ្មំតែមួយគត់ ព្រះអង្គគឺព្រះបូជ្ជិម័ត (គឺអ្នកមានបូជ្ជិខ្លាំងពូកែ) ព្រះអង្គគឺព្រះមុនិរាជ ។

لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنْقَلِبُوا خَائِبِينَ ﴿١٧﴾

១២៧. [ព្រះអង្គបានប្រទានជ័យជំនះនេះឲ្យពួកអ្នក] ដើម្បីព្រះអង្គនឹងកម្ទេចចោលនូវពួកបដិសេធសទ្ធាមួយប៉ែក[ដែលប្រមាថសាសនា លាក់ពុត ទុច្ចរិត] ឬដើម្បីនឹងបំបាក់មុខពួកគេឲ្យពួកគេត្រឡប់ទៅវិញដោយខកចិត្តខ្លាំង ។

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَاتَّخِذْهُمْ ظِلْمُونَ ﴿١٨﴾

១២៨. [សាស្តាអ៊ីយ] អ្នកពុំមានអ្វីទាក់ទងទាល់តែសោះក្នុងរឿងនោះ (គឺព្រះរាជក្រឹត្យរបស់អល់ឡោះហ្មំដែលព្រះអង្គចាត់ឲ្យកើតមានឡើងតាមព្រះបំណងរបស់ព្រះអង្គ) ឬមួយព្រះអង្គបែរមករកពួកគេ (គឺព្រះអង្គលើកទោសឲ្យពួកគេ) ឬក៏ព្រះអង្គធ្វើទណ្ឌកម្មពួកគេព្រោះពួកគេជាជនទុច្ចរិត ។

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٩﴾

១២៩. សព្វសារពើនៅលើបណ្តាមេឃ សព្វសារពើនៅលើផែនដីជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្មំ ។ ព្រះអង្គមានព្រះបំណងខមាទោសឲ្យអ្នកណាស្រេចតែលើព្រះអង្គ ព្រះអង្គមានព្រះបំណងធ្វើទណ្ឌកម្មអ្នកណាស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។ អល់ឡោះហ្មំអត់ឱន ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្កុំ ១២៦-១២៩

الشَّيْخُ الْمُفِيدُ فِي (الإختصاص): عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ الطَّيَالِسِيِّ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ عَمْرِ بْنِ مَرْوَانَ، عَنْ الْمُثَنَّلِ بْنِ جَبَلٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ يَزِيدَ، قَالَ: تَلَوْتُ عَلَى أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هَذِهِ الْآيَةَ مِنْ قَوْلِ اللَّهِ: "لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ".

[...] យ៉ាបៀរ ប៊ិន យ៉ាស្កុំដូបានតំណាលថាគេបានសូត្រអាយ៉ាស្កុំនេះ ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្មំ ឲ្យអាប៊ូយ៉ាក្កុហ្សារ صلوات الله عليه والسلام ស្តាប់ថា៖ [៣:១២៨] អ្នកពុំមានអ្វីទាក់ទងទាល់តែសោះក្នុងរឿងនោះ (គឺព្រះរាជក្រឹត្យរបស់អល់ឡោះហ្មំ) ។

قَالَ: «إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) حَرَصَ أَنْ يَكُونَ عَلَيَّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ لِي الْأَمْرُ مِنْ بَعْدِهِ، وَ ذَلِكَ الَّذِي عَنَى اللَّهُ "لَيْسَ لَكَ

مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ" وَ كَيْفَ لَا يَكُونُ لَهُ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ وَ قَدْ فَوَّضَ إِلَيْهِ فَقَالَ: مَا أَحَلَّ النَّبِيُّ فَهُوَ حَلَالٌ، وَ مَا حَرَّمَ النَّبِيُّ فَهُوَ حَرَامٌ*
(الإختصاص: 332)**

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «រឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ចង់ឲ្យអាលី صلوات الله عليه والسلام ទៅជាម្ចាស់ព្រះរាជបញ្ជា (គឺអ្នកដឹកនាំសហគមន៍) អត់ពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទៅ ។ តែអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ចង់ចែងថា៖ [៣:១២៨] អ្នកពុំមានអ្វីទាក់ទងទាល់តែសោះក្នុងរឿងនោះ: (គឺព្រះរាជក្រឹត្យរបស់អល់ឡោះហ្ន៎) ។ តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនមានអ្វីទាក់ទងបានដូចម្តេចទៅ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានផ្ទេរ[ព្រះរាជបញ្ជា]ឲ្យទៅអាលី صلوات الله عليه والسلام ?» ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «អ្វីដែលព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسلام អនុញ្ញាត គេអនុញ្ញាតឲ្យ ។ អ្វីដែលព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسلام ហាម គឺត្រូវហាមឃាត់ ?»

(الاختصاص: 332)

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ جَابِرِ الْجُعْفِيِّ، قَالَ: قَرَأْتُ عِنْدَ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَوْلَ اللَّهِ: "لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ". قَالَ: «بَلَى وَ اللَّهُ، إِنَّ لَهُ مِنَ الْأَمْرِ شَيْئاً وَ شَيْئاً وَ شَيْئاً، وَ لَيْسَ حَيْثُ ذَهَبْتَ، وَ لَكِيَّ أُخْبِرُكَ أَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَمَّا أَمَرَ نَبِيَّهُ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنْ يُظَهِّرَ وِلَايَةَ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَكَّرَ فِي عِدَاوَةِ قَوْمِهِ لَهُ، وَ مَعْرِفَتِهِ بِهِمْ.

អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពីយ៉ាបៀរ អាល់-យូហ្ន៎ហ្ន៎ដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានសូត្រឲ្យអាប៊ូយ៉ាក្នុងបញ្ជា صلوات الله عليه والسلام ស្តាប់ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام [៣:១២៨] អ្នកពុំមានអ្វីទាក់ទងទាល់តែសោះក្នុងរឿងនោះ: (គឺព្រះរាជក្រឹត្យរបស់អល់ឡោះហ្ន៎) ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «មែន សូមស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាប់ទាក់ទងក្នុងរឿងនោះ: អំពីអ្វីមួយ អ្វីមួយ អ្វីមួយ ។ វាមិនដូចលោកគិតនោះទេ តែខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام សូមប្រាប់លោកថា កាលអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام បានដាក់បញ្ជាឲ្យព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسلام បើកឲ្យដឹងរឺឡាយ៉ាស៊ីរបស់អាលី صلوات الله عليه والسلام នោះ: ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឲ្យព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسلام គិតអំពីប្រជារាស្ត្ររបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែលនឹងប្រឆាំងអាលី صلوات الله عليه والسلام ហើយឲ្យទទួលស្គាល់ថាពួកគេនឹងមានអវិភាព ។

وَ ذَلِكَ الَّذِي فَضَّلَهُ اللَّهُ بِهِ عَلَيْهِمْ فِي جَمِيعِ حِصَالِهِ: كَانَ أَوَّلَ مَنْ آمَنَ بِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ بِمَنْ أَرْسَلَهُ، وَ كَانَ أَنْصَرَ النَّاسِ لِلَّهِ تَعَالَى وَ لِرَسُولِهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ أَقْتَلَهُمْ لِعَدُوِّهِمَا، وَ أَشَدَّهُمْ بُغْضًا لِمَنْ خَالَفَهُمَا، وَ فَضَّلَ عِلْمُهُ الَّذِي لَمْ يُسَاوِهِ أَحَدٌ، وَ مَنَاقِبُهُ الَّتِي لَا تُحْصَى شَرْفًا.

ដាច់ صلوات الله عليه والسلام អស់ទាំងនេះគឺលក្ខណៈសប្បុត្តិរបស់អាលី صلوات الله عليه والسلام ដែលអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام បានប្រទានឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឲ្យក្រីក្រពួកគេ ។ អាលី صلوات الله عليه والسلام ជាបុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលប្រកាសជំនឿចំពោះរឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام និងចំពោះអ្វីដែលគេបានបញ្ជូនព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មកជាមួយ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជួយសង្គ្រោះមនុស្សដើម្បីអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام និងរឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សម្លាប់សត្រូវរបស់ព្រះអង្គទាំងពីរ عليهم السلام ពួកប្រឆាំងព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទាំងពីរ عليهم السلام ស្អប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអភិញ្ញារបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ខ្ពស់ជាងគេ ពុំមានអ្នកណាមានទេគុណសម្បត្តិនិងកិត្តិយសរបស់ព្រះអង្គរាប់មិនអស់ ។

فَلَمَّا فَكَّرَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِي هَذِهِ الْحِصَالِ، وَ حَسَدَهُمْ لَهُ عَلَيْهَا ضَاقَ عَنْ ذَلِكَ، فَأَخْبَرَ اللَّهُ تَعَالَى أَنَّهُ لَيْسَ لَهُ مِنْ هَذَا الْأَمْرِ شَيْءٌ، إِنَّمَا الْأَمْرُ فِيهِ إِلَى اللَّهِ أَنْ يُصَيِّرَ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَصِيَّهُ وَ وَلِيَّ الْأَمْرِ بَعْدَهُ،

ដូច្នោះពេលព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم គិតអំពីប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលនឹងប្រឆាំងអាល្លឺ صلوات الله عليه وآله وسلم ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿង គុណសម្បត្តិទាំងនេះ នឹងអំពើសេចក្តីច្រណែនអាល្លឺ صلوات الله عليه وآله وسلم នោះ វាធ្វើឲ្យព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم តឹងទ្រូង ។ ដូច្នោះ អល់ឡោះហ្គ័ وَحَدَّثَنَا បានប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ថា៖ [៣:១២៨] អ្នកពុំមានអ្វីទាក់ទងទាល់តែសោះក្នុងរឿងនោះ (គឺ ព្រះរាជក្រឹត្យរបស់អល់ឡោះហ្គ័) ។ តែរឿងនោះនៅលើអល់ឡោះហ្គ័ وَحَدَّثَنَا ទេ ព្រះអង្គ وَحَدَّثَنَا នឹងតែងតាំងអាល្លឺ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាអ្នកស្នង صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم និងជាម្ចាស់ព្រះរាជបញ្ជា (គឺជាអ្នកដឹកនាំសហគមន៍) អត់ពីព្រះ សាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ទៅ ។

فَهَذَا عَنِ اللَّهِ، وَ كَيْفَ لَا يَكُونُ لَهُ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ، وَ قَدْ فَوَّضَ اللَّهُ إِلَيْهِ أَنْ جَعَلَ مَا أَحَلَّ فَهُوَ حَلَالٌ، وَ مَا حَرَّمَ فَهُوَ حَرَامٌ، قَوْلُهُ: "وَمَا آتَاكُمْ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَ مَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا" ؟. (تفسير العياشي 1/ 139 / 197)**

ដូច្នោះនេះគឺអ្វីដែលអល់ឡោះហ្គ័ وَحَدَّثَنَا ចង់និយាយ (គឺអត្ថន័យរបស់អាយ៉ាស៊ុ وَحَدَّثَنَا នេះ) ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មិនជាប់ទាក់ទងបានដូចម្តេច ព្រោះអល់ឡោះហ្គ័ وَحَدَّثَنَا បានផ្ទេរអំណាចឲ្យទៅព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم អ្វីដែលព្រះ សាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم អនុញ្ញាត វានឹងត្រូវអនុញ្ញាត អ្វីដែលព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ហាម វានឹងត្រូវហាមឃាត់ ។ ព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្គ័ وَحَدَّثَنَا, [៥៩:៧] ចូរពួកអ្នកទទួលយកនូវអ្វីមួយដែលព្រះសាស្តាឲ្យពួកអ្នក ចូរពួកអ្នកចៀសអ្វី ដែលគេហាមពួកអ្នក ។» (تفسير العياشي 1 : 139 / 197)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٣٠﴾

១៣០. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកកុំស៊ីចំណេញព្រៃទឹកម្តេទៀងសន្លឹកសន្លាប់ (គឺកុំរកស៊ី ដោយយកចំណេញហួសពេក) ។ ចូរពួកអ្នកខ្លាចអល់ឡោះហ្គ័ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងមានជ័យជំនះ [បានទៅដល់សុខុមាលភាព] ។

وَ اتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿١٣١﴾

១៣១. ចូរពួកអ្នកខ្លាចភ្លើងនរក ដែលត្រៀមទុកសម្រាប់បណ្តាអ្នកបដិសេធសទ្ធា [ប្រមាថសាសនា លាក់ពុត សាងបាបកម្ម ។ ល ។] ។

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٣٢﴾

១៣២. ចូរពួកអ្នកស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្គ័និងព្រះសាស្តា[របស់អល់ឡោះហ្គ័] ដើម្បីពួកអ្នកនឹងបាន ជ្រកក្រោមព្រះមេត្តាធម៌[របស់អល់ឡោះហ្គ័] ។

وَ سَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٣﴾

១៣៣. ចូរពួកអ្នកប្រញាប់ឆ្ពោះទៅរកការអភ័យទោសរបស់ព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកនិងសួនសួគ៌ ដែលមានផ្ទៃ ទូលាយស្មើបណ្តាមេឃនិងផែនដី ត្រៀមទុកសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស៊ីបចិត្តចំពោះ អល់ឡោះហ្គ័]

អតិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១៣០-១៣៣

ابن شهر آشوب في (المناقب): قَالَ فِي تَفْسِيرِ يُوسُفَ الْقَطَّانِ، عَنْ وَكَيْعٍ، عَنِ الثَّوْرِيِّ، عَنِ السُّدِّيِّ، قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ إِذْ أَقْبَلَ عَلَيْهِ كَعْبُ بْنُ الْأَشْرَفِ وَ مَالِكُ بْنُ الصَّبَّافِ وَ حُيُّ بْنُ أَحْطَبٍ، فَقَالُوا: إِنَّ فِي كِتَابِكُمْ جَنَّةَ عَرْضِهَا السَّمَاوَاتُ وَ الْأَرْضُ، إِذَا كَانَتْ سَعَةُ جَنَّةٍ وَاحِدَةً كَسْبَعِ سَمَاوَاتٍ وَ سَبْعِ أَرْضِينَ، فَالْحِجَابُ كُلُّهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَيْنَ تَكُونُ؟ فَقَالَ عُمَرُ: لَا أَدْرِي.

អ៊ីមរូ ស្ថាស៊ុរី អាស៊ីបបានតំណាលនៅក្នុងអាល់-ម៉ាណាគ្លីបថា យូស៊ុហ្វ អាស៊ុ-ក្លីត្តន់បានធ្វើការបកស្រាយតមកពីភ័ក្តិអ៊ី តមកពីអាល់-ស្បៀរី តមកពីអាល់-សាឌីដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយអ៊ីម៉ារ ប៊ិន អាស៊ុ-ខត្តត្តបំ កាលកាអាប់ ប៊ិន អាស៊ុ-អាស៊ុរីហ្វ, ម៉ាលិក ប៊ិន អាស៊ុ-ស្វយ័ហ្វ និង អាស៊ុ-ហ្វាយ័ ប៊ិន អាគ្គត្តបំបានចូលមកជួបគាត់ ហើយសួរថា៖ «នៅក្នុងព្រះគម្ពីរមានសួនសួគ៌ដែលធំទូលាយដូចមេឃទាំងឡាយនិងផែនដី ។ បើសួនសួគ៌មានទំហំស្មើមេឃទាំងប្រាំពីរនិងផែនដីទាំងប្រាំពីរនោះ តើសួនសួគ៌ទាំងអស់ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះនឹងធំប៉ុណ្ណាទៅ ?» អ៊ីម៉ារបានឆ្លើយថា៖ «ខ្ញុំមិនដឹងទេ ។»

فَبَيَّنَمَا هُمْ فِي ذَلِكَ إِذْ دَخَلَ عَلَيَّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَقَالَ: «فِي أَيِّ شَيْءٍ أَنْتُمْ؟» فَأَلْفَى الْيَهُودِيَّ الْمَسْأَلَةَ عَلَيْهِ. فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَهُمْ: «حَبْرُونِي أَنَّ النَّهَارَ إِذَا أَقْبَلَ اللَّيْلُ أَيْنَ يَكُونُ [وَ اللَّيْلُ إِذَا أَقْبَلَ النَّهَارُ أَيْنَ يَكُونُ]؟» قَالُوا لَهُ: فِي عِلْمِ اللَّهِ تَعَالَى يَكُونُ. فَقَالَ عَلَيَّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «كَذَلِكَ الْجَنَّةُ تَكُونُ فِي عِلْمِ اللَّهِ تَعَالَى» فَجَاءَ عَلَيَّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). إِلَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ أَحْبَرَهُ بِذَلِكَ، فَتَرَلَّ "فَسْتَلُّوا أَهْلَ الدِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ". (المناقب 2:352)**

អាស៊ី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានដើរចូលមកខណៈដែលពួកគេកំពុងតែទាល់នៅកណ្តាលរឿងនេះ ។ អាស៊ី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសួរថា៖ «អស់លោកកំពុងតែពិភាក្សាគ្នារឿងអ្វី ?» ពួកយ៉ាហ្វីខ្ញុំក៏បានចោលសំណួរនេះមកលើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ពួកគេថា៖ «សូមអស់លោកប្រាប់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មកថាតើថ្ងៃទៅឯណាពេលយប់មកដល់ ។ តើពេលយប់ទៅឯណាពេលថ្ងៃមកដល់នោះ ?» ពួកគេបានថា៖ «មានតែអស់ឡោះហ្ន៎ ឡើយទេដែលដឹងថាតើវាទៅឯណានោះ ។» អាស៊ី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «សួនសួគ៌ទាំងឡាយក៏ស្រដៀងនេះដែរ មានតែអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឡើយទេដែលទ្រង់ញាណ ។» អាស៊ី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានមកជួបរស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទូលព្រះអង្គឲ្យជ្រាបរឿងនេះ ។ គេក៏បានបើកឲ្យដឹងអាយ៉ាស៊ុនេះគឺ៖ [១៦:៤៣] *تُرْهُدُكُمُ هُنَّ كَمَا تَرُهِدُنَّ أَهْلَ الْبُلْدَانِ (تُضِلُّنَّكُمْ هُنَّ كَمَا تَضِلُّنَّ أَهْلَ الْبُلْدَانِ) رَبَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَوْمَ تَكُونُ الْأَرْضُ كَالسَّيِّدِ الْمُرْتَدِّهِ* (المناقب 2 : 352) ។

الَّذِينَ يَنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٤﴾
១៣៤. [ទុកសម្រាប់]បណ្តាអ្នកដែលបរិច្ចាគ[លើមាតិកាអស់ឡោះហ្ន៎] ពេលមានទ្រព្យនិងពេលទំល ទ្រព្យ [ទុកសម្រាប់]បណ្តាអ្នកដែលទប់កំហឹងនិងអត់ឱនឲ្យបណ្តាមនុស្ស ។ អស់ឡោះហ្ន៎សព្វ ព្រះហឫទ័យបណ្តាអ្នកប្រព្រឹត្តល្អ[ចំពោះអ្នកដទៃ]

អតិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១៣៤

حُمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ، عَنْ مَالِكِ بْنِ حُصَيْنِ السَّكُونِيِّ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ

(السَّلَامُ): «مَا مِنْ عَبْدٍ كَظَمَ غَيْظًا إِلَّا زَادَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عِزًّا فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ، وَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ الْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ وَ الْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ" [وَ أَثَابَهُ اللَّهُ مَكَانَ غَيْظِهِ ذَلِكَ]». (الكافي 2 / 89 : 2)**

[...] ម៉ាលិក ប៊ិន ហ្គាស្វ័យនី អាល់-សាកូនីបានតំណាលថាអាច អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{សលាត ឥល្យាហ្គា}មានវចនៈថា៖ «បារត្រប់រូបដែលទប់កំហឹង អល់ឡោះហ្គ័រ^{សលាត ឥល្យាហ្គា}នឹងបន្ថែមកិត្យានុភាពឲ្យក្នុងលោកនេះនិងលោកមុខ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ^{សលាត ឥល្យាហ្គា}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:១៣៤] [ទុកសម្រាប់]បណ្តាអ្នកដែលបរិច្ចាគ[លើមាតា អល់ឡោះហ្គ័រ]ពេលមានទ្រព្យនិងពេលទំលទ្រព្យ [ទុកសម្រាប់]បណ្តាអ្នកដែលទប់កំហឹងនិងអត់ឱនឲ្យ បណ្តាមនុស្ស ។ អល់ឡោះហ្គ័រ^{សលាត ឥល្យាហ្គា}សព្វព្រះហឫទ័យបណ្តាអ្នកប្រព្រឹត្តល្អ[ចំពោះអ្នកដទៃ] ។ អល់ឡោះហ្គ័រ^{សលាត ឥល្យាហ្គា} នឹងតបស្នងជូសកំហឹងនោះ ។» (5 / 89 : 2 (الكافي))

المُفِيدُ فِي (إِسْرَائِهِ)، قَالَ: أَحْبَبَنِي أَبُو مُحَمَّدٍ الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي جَدِّي، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ وَ عَيْرُهُ، قَالُوا: وَقَفَ عَلَى عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ، فَأَسْمَعَهُ وَ سَمِعَهُ، فَلَمْ يُكَلِّمَهُ، فَلَمَّا انْصَرَفَ قَالَ لِجَلَسَائِهِ: «قَدْ سَمِعْتُمْ مَا قَالَ هَذَا الرَّجُلُ، وَ أَنَا أُحِبُّ أَنْ تَبْلُغُوا مَعِيَ إِلَيْهِ حَتَّى تَسْمَعُوا رَدِّي عَلَيْهِ». قَالَ: فَقَالُوا لَهُ: تَفْعَلُ، وَ لَقَدْ كُنَّا نُحِبُّ أَنْ تَقُولَ لَهُ وَ نَقُولَ.

មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កូហ្គារនិងម្នាក់ទៀតបានតំណាលថាបុរសម្នាក់ជាប់សាច់ញាតិរបស់អាលី ប៊ិន អាល់-ហ្គ័រីសនី^{សលាត ឥល្យាហ្គា}បានមកជួបព្រះអង្គ^{សលាត ឥល្យាហ្គា} ហៅព្រះអង្គ^{សលាត ឥល្យាហ្គា}ដោយឈ្មោះនានា ហើយបានពោលពាក្យ លាមកដាក់ព្រះអង្គ^{សលាត ឥល្យាហ្គា} ។ ព្រះអង្គ^{សលាត ឥល្យាហ្គា}មិននិយាយជាមួយគាត់ទេ ។ ពេលព្រះអង្គ^{សលាត ឥល្យាហ្គា}បានចាកចេញ ព្រះអង្គ^{សលាត ឥល្យាហ្គា}បានប្រាប់បណ្តាអ្នកដែលអង្គុយជុំវិញព្រះអង្គ^{សលាត ឥល្យាហ្គា}ថា៖ «អស់លោកបានឮបុរសនោះថា ហើយ ។ ខ្ញុំ^{សលាត ឥល្យាហ្គា}ចង់តែឆ្លើយតបគាត់វិញ ឲ្យអស់លោកបានឮ ។» ពួកគេបានទូលថា៖ «អស់ទូលបង្គំ ក៏ចង់ឲ្យព្រះអង្គ^{សលាត ឥល្យាហ្គា}ឆ្លើយតបគាត់ ហើយអស់ទូលបង្គំចង់តែតបគាត់វិញដែរ ។»

قَالَ: فَأَحَدَ نَعْلَيْهِ وَ مَشَى وَ هُوَ يَقُولُ: "وَ الْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ وَ الْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ" فَعَلِمْنَا أَنَّهُ لَا يَقُولُ شَيْئًا.

ព្រះអង្គ^{សលាត ឥល្យាហ្គា}បានពាក់ស្បែកជើងហើយដើរដោយសូត្រថា៖ [៣:១៣៤] [ទុកសម្រាប់]បណ្តាអ្នកដែល ទប់កំហឹងនិងអត់ឱនឲ្យបណ្តាមនុស្ស ។ អល់ឡោះហ្គ័រ^{សលាត ឥល្យាហ្គា}សព្វព្រះហឫទ័យបណ្តាអ្នកប្រព្រឹត្តល្អ[ចំពោះអ្នក ដទៃ]យើងដឹងថាព្រះអង្គ^{សលាត ឥល្យាហ្គា}មិនបាននិយាយអ្វីដាក់បុរសនោះទេ ។

قَالَ: فَخَرَجَ حَتَّى أَتَى مَنْزِلَ الرَّجُلِ فَصَرَخَ بِهِ، فَقَالَ: «قُولُوا لَهُ: هَذَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ» قَالَ: فَخَرَجَ إِلَيْنَا مُتَوْتِبًا لِلشَّرِّ، وَ هُوَ لَا يَشْكُ أَنَّهُ إِنَّمَا جَاءَ مُكَافِئًا لَهُ عَلَى بَعْضِ مَا كَانَ مِنْهُ، فَقَالَ لَهُ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): «يَا أَخِي، إِنَّكَ كُنْتَ وَقَعْتَ عَلَيَّ آيْفًا وَ قُلْتَ، فَإِنْ كُنْتَ قَدْ قُلْتَ مَا فِي فِرَاقِي أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ مِنْهُ، وَ إِنْ كُنْتَ قُلْتَ مَا لَيْسَ فِي فِعْزِ اللَّهِ لَكَ»

លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) បានថ្លែងថាព្រះអង្គ^{សលាត ឥល្យាហ្គា}បានចាកចេញទៅលុះបានទៅដល់ផ្ទះបុរសនោះ បានស្រែកហៅ ហើយមានវចនៈថា៖ «ចូរអស់លោកប្រាប់គាត់ថានេះគឺអាលី ប៊ិន អាល់-ហ្គ័រីសនី^{សលាត ឥល្យាហ្គា} ។» បុរសនោះបានចេញមកដោយត្រៀមខ្លួនធ្វើអាក្រក់ ។ គាត់មិននឹកស្មានទេថាព្រះអង្គ^{សលាត ឥល្យាហ្គា} មកនេះក្នុងឋានៈស្មើភាពនឹងគាត់ ។ អាលី ប៊ិន អាល់-ហ្គ័រីសនី^{សលាត ឥល្យាហ្គា}បានប្រាប់បុរសនោះថា៖ «ប្អូនអើយ មុននេះបន្តិចប្អូនបាននិយាយដាក់ខ្ញុំ^{សលាត ឥល្យាហ្គា}អំពីរឿងមួយ ដូច្នោះបើវាដូចប្អូនថាមែននោះ ខ្ញុំ^{សលាត ឥល្យាហ្គា}សូម

ខមាទោសចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَلَّوَجَلَّوَعَلَّ} ។ បើមិនដូចម្តងទេ ខ្ញុំ ^{صَلَوَاتُاللَّهِوَعَلَيْهِوَالسَّلَامُ} សូមឲ្យអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَلَّوَجَلَّوَعَلَّ} ខមាទោសឲ្យ
ប្អូន ។»

قَالَ: فَاقْبَلِ الرَّجُلُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ، وَ قَالَ: بَلْ قُلْتُ فِيكَ مَا لَيْسَ فِيكَ، وَ أَنَا أَحَقُّ بِهِ. (الإرشاد: 257)**

លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) បានថ្លែងថាបុរសនោះបានងើបព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُاللَّهِوَعَلَيْهِوَالسَّلَامُ} ចន្លោះភ្នែកទាំងពីរ ហើយថា៖
«ទូលបង្គំបាននិយាយដាក់ព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُاللَّهِوَعَلَيْهِوَالسَّلَامُ} អ្វីដែលមិនមាននៅក្នុងខ្លួនព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُاللَّهِوَعَلَيْهِوَالسَّلَامُ} ទេ ហើយទូលបង្គំដឹង
ជាងគេរឿងនេះ ។» (الإرشاد: 257)

عَنْهُ، قَالَ: أَحَبُّ بَنِي الْحُسَيْنِ بُنُّ مُحَمَّدٍ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ: حَدَّثَنِي شَيْخٌ مِنْ أَهْلِ الْيَمَنِ، قَدْ أَنْتَ عَلَيْهِ بِضْعٌ وَ سَبْعُونَ سَنَةً، قَالَ: أَحَبُّ بَنِي
رَجُلٍ يُقَالُ لَهُ: عَبْدُ اللَّهِ بُنُّ مُحَمَّدٍ، قَالَ: سَمِعْتُ عَبْدَ الرَّزَّاقِ يَقُولُ: جُعِلَتْ فِدَاكَ، جَارِيَةٌ لِعَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، تَسْكُبُ
عَلَيْهِ الْمَاءَ لِيَتَهَيَّأَ لِلصَّلَاةِ، فَتَعَسَّتْ فَسَقَطَ الْإِبْرَيْقُ مِنْ يَدِ الْجَارِيَةِ فَشَجَّهُ، فَرَفَعَ رَأْسَهُ إِلَيْهَا، فَقَالَتْ لَهُ الْجَارِيَةُ: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: «وَ
الْكَاظِمِينَ الْعَيْطُ» قَالَ: «فَدُ كَطْمَتْ عَيْطِي» قَالَتْ: «وَ الْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ» قَالَ لَهَا: «عَمَّا اللَّهُ عَنْكَ» قَالَتْ: «وَ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ»
قَالَ: «أَذْهَبِي فَأَنْتِ حُرَّةٌ لِرُجْحِهِ اللَّهِ». (الإرشاد 257)**

[...] អាប់ខុល-វិស្វាកូបានតំណាលថា នារីទាសីម្នាក់បានយកក្តមទឹកសំរាប់យកទឹកស្អុយចម្រុះប្រព្រះ
អង្គ ^{صَلَوَاتُاللَّهِوَعَلَيْهِوَالسَّلَامُ} ។ នារីនោះហាត់ពេក ក្តមទឹកបានធ្លាក់ពីដៃ ធ្វើឲ្យរបូសមុខព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُاللَّهِوَعَلَيْهِوَالسَّلَامُ} ។ ព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُاللَّهِوَعَلَيْهِوَالسَّلَامُ} បាន
ងើយមើលនារីនោះ នារីបានថា៖ «អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَلَّوَجَلَّوَعَلَّ} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:១៣៤] បណ្តាអ្នកដែល
ទប់កំហឹង ។» ព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُاللَّهِوَعَلَيْهِوَالسَّلَامُ} មានវចនៈថា៖ «ខ្ញុំ ^{صَلَوَاتُاللَّهِوَعَلَيْهِوَالسَّلَامُ} ទប់កំហឹង ។» នារីនោះបានថា៖ «នឹងអត់ខិនឲ្យ
បណ្តាមនុស្ស ។» ព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُاللَّهِوَعَلَيْهِوَالسَّلَامُ} បានប្រាប់នារីនោះថា៖ «សូមអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَلَّوَجَلَّوَعَلَّ} លើកទោសឲ្យនាង ។»
នារីនោះបានថា៖ «អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَلَّوَجَلَّوَعَلَّ} សព្វព្រះហឫទ័យបណ្តាអ្នកប្រព្រឹត្តល្អ[ចំពោះអ្នកដទៃ] ។» ព្រះអង្គ
^{صَلَوَاتُاللَّهِوَعَلَيْهِوَالسَّلَامُ} មានវចនៈថា៖ «នាងទៅចុះ នាងមានសេរីភាពហើយ ក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَلَّوَجَلَّوَعَلَّ} ។» (الإرشاد: 257)

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرُ اللَّهُ ذُنُوبَهُ إِلَّا اللَّهُ
وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٥﴾

១៣៥. [ទុកសម្រាប់]បណ្តាអ្នកដែលប្រញាប់ប្រញាល់នឹករលឹកដល់អល់ឡោះហ្ន៎ សូមខមាទោសដែល
បានសាងបាប ពេលពួកគេប្រព្រឹត្តអំពើអសីលធម៌ ឬប្រព្រឹត្តខុសលើខ្លួនឯង - អ្នកណាអភ័យ
បាបក្រៅពីអល់ឡោះហ្ន៎ ? - [ទុកសម្រាប់]បណ្តាអ្នកដែលមិនចេសប្រព្រឹត្តអំពើ[អាក្រក់]ដែល
ខ្លួនបានធ្វើខណៈដែលបានដឹងហើយ ។

أُولَٰئِكَ جَزَاءُ هُمْ مَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَجَنَّتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَمَلِينَ ﴿١٣٦﴾
១៣៦. ជនទាំងនោះ រង្វាន់របស់ពួកគេគឺការលើកលែងទោសពីព្រះម្ចាស់ពួកគេ ព្រមទាំង[បាននូវ]
បណ្តាសួនសួគ៌ដែលមានបណ្តាស្ទឹងហូរនៅខាងក្រោម ពួកគេនឹងស្ថិតនៅក្នុងនោះជានិច្ច
អនន្ត ។ រង្វាន់របស់បណ្តាអ្នកប្រព្រឹត្ត[ល្អ]ប្រសើរបំផុត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាតៗ ១៣៥-១៣៦

مُحَمَّدٌ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ أَبِي عَلِيٍّ الْأَشْعَرِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ النَّضْرِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شَمْرٍ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ". قَالَ: «الْإِصْرَارُ هُوَ أَنْ يُذْنِبَ الذَّنْبَ فَلَا يَسْتَغْفِرُ اللَّهَ، وَلَا يَجِدَتْ نَفْسُهُ بِتَوْبَةٍ، فَذَلِكَ الْإِصْرَارُ». (الكافي 2 / 219 : 2)**

[...] យ៉ាបៀរបានតំណាលតមកពីអាចូ យ៉ាកុំហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلم} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{وحد} [៣:១៣៥] បណ្តាអ្នកដែលមិនចេសប្រព្រឹត្តិអំពើ[អាក្រក់]ដែលខ្លួនបានធ្វើខណៈដែលបានដឹងហើយ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានរចនៈថា៖ «សេចក្តីចេស គឺបុគ្គលដែលសាងបាបដែលមិនសូមខមាទោសអល់ឡោះហ្ន៎^{وحد}ទេ មិនសាកសួរខ្លួនឯងដើម្បីនឹងភ្ញាក់រលឹកដឹងកំហុសទេ ។ ដូច្នោះនេះគឺសេចក្តីចេសមាន៖ ។» (الكافي 2 / 219 : 2)

عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ، عَنْ حَفْصِ بْنِ الْمُؤَدِّبِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ بَرِيْعٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ - قَالَ يَعْطُ أَصْحَابَهُ: «وَأَيَّاكُمْ وَالْإِصْرَارَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا حَرَّمَ اللَّهُ تَعَالَىٰ فِي ظَهْرِ الْقُرْآنِ وَ بَطْنِهِ، وَ قَدْ قَالَ اللَّهُ تَعَالَىٰ: "وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ" يَعْنِي الْمُؤْمِنِينَ قَبْلَكُمْ، إِذَا نَسُوا شَيْئًا مِّمَّا اشْتَرَطَ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ عَرَفُوا أَنَّهُمْ قَدْ عَصَوْا فِي تَرْكِهِمْ ذَلِكَ الشَّيْءَ، فَاسْتَغْفَرُوا وَ لَمْ يُعُودُوا إِلَىٰ تَرْكِهِ، فَذَلِكَ مَعْنَى قَوْلِ اللَّهِ: "وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ"». (الكافي 1 / 10 : 8)**

[...] អ៊ីបនូ ហ្វាដូលបានតំណាលតមកពីហ្វាហ្វូស្ត ប៊ិន អាឡ-មុស្តាស់ដែលបានតំណាលតមកពីអាចូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} និងតមកពីមូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន បាស្ត៊ីអ៊ី តមកពីមូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន ស៊ីណាន តមកពីអ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន យ៉ាបៀរ តមកពីអាចូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} ដែលមានរចនៈនៅក្នុងហ្វាខ្លីស្រវែងមួយ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} បានដាស់តឿនបណ្តាសាវកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ថា៖ «ចូរប្រយ័តចេសធ្វើអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ន៎^{وحد}ហាមនៅក្នុងទិស្សមានភាពរបស់គូរអាន (គឺដែលឃើញច្បាស់នៅក្នុងគូរអាន) និងនៅក្នុងអទិស្សមានភាពរបស់គូរអាន (គឺដែលកប់នៅក្នុងន័យជ្រៅរបស់គូរអាន) ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{وحد}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:១៣៥] បណ្តាអ្នកដែលមិនចេសប្រព្រឹត្តិអំពើ[អាក្រក់]ដែលខ្លួនបានធ្វើខណៈដែលបានដឹងហើយ មានន័យថាបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាកាលពីមុនពួកគេ ពេលពួកគេបានភ្លេចអ្វីមួយដែលអល់ឡោះហ្ន៎^{وحد}បានចែងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{وحد} ពួកគេដឹងខ្លួនភ្លាមថាបានប្រព្រឹត្តិល្មើសបង្គាប់អល់ឡោះហ្ន៎^{وحد}ព្រោះពួកគេបានចៀសធ្វើអំពើនោះ ។ ដូច្នោះពួកគេក៏សូមខមាទោសភ្លាម ហើយមិនធ្វើទៀតទេ ។ នេះគឺអត្ថន័យរបស់ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{وحد} [៣:១៣៥] បណ្តាអ្នកដែលមិនចេសប្រព្រឹត្តិអំពើ[អាក្រក់]ដែលខ្លួនបានធ្វើខណៈដែលបានដឹងហើយ ។» (الكافي 1 / 10 : 8)

ابْنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ الْحَمِيرِيُّ، عَنْ مُوسَى بْنِ جَعْفَرِ بْنِ وَهْبِ الْبَغْدَادِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَعْبُدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ سُلَيْمَانَ التَّوْفَلِيِّ، عَنْ فِطْرِ بْنِ خَلِيفَةَ، عَنِ الصَّادِقِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ: "وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ" صَعِدَ إِبْلِيسُ جَبَلًا مَكَّةَ، يُقَالُ لَهُ: نُؤْرٌ، فَصَرَخَ بِأَعْلَى صَوْتِهِ بِعَفَّارِيتهِ

فَاجْتَمِعُوا إِلَيْهِ، فَقَالُوا: يَا سَيِّدَنَا، لِمَ تَدْعُونَا؟! قَالَ: نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ، فَمَنْ لَهَا؟ فَقَامَ عَفْرِيْتُ مِنَ الشَّيَاطِينِ، فَقَالَ: أَنَا لَهَا بِكَذَابٍ وَ كَذًا. فَقَالَ: لَسْتُ لَهَا.

[...] ហ្វាត្យា ប៊ិន ខ័លីហ្វាស្តុបានតំណាលតមកពីអាល់-ស្វ័ឌ្យិក្ខិ យ៉ុក្តុហ្វារ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដ្ត ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «កាលគេបានបើកឲ្យដឹងអាយ៉ាស្តុនេះ [៣:១៣៥] បណ្តាអ្នកដែលប្រញាប់ប្រញាល់នឹករលឹកដល់អល់ឡោះហ្វា សូមខមាទោសដែលបានសាងបាប ពេលពួកគេប្រព្រឹត្តអំពើអសីលធម៌ ឬប្រព្រឹត្តខុសលើខ្លួនឯង អ៊ីប្លីស្តបានឡើងទៅលើភ្នំមួយនៅឯម៉ាកកាស្តុដែលគេហៅថាស្ទៀរ ។ វាបានស្រែកហៅយ៉ាងខ្លាំងពួកបិសាចរបស់វាឲ្យមកជួបវា ។ ពួកវាបានថា៖ «លោកម្ចាស់អើយ ហេតុអ្វីលោកបានហៅអស់ទាំងយើង ?» អ៊ីប្លីស្តបានថា៖ «អាយ៉ាស្តុនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងហើយ ។ តើគេដាក់អាយ៉ាស្តុនេះមកឲ្យអ្នកណា ?» បិសាចមួយក្នុងចំណោមពួកស្ត្រូតូននោះបានងើបឡើងថា៖ «ដាក់មកឲ្យខ្ញុំ ព្រោះខ្ញុំនឹងធ្វើអំពើនេះមួយនិងអំពើនេះមួយ ។» វាបានថា៖ «មិនបានលើអ្នកឯងទេ ។»

فَقَامَ آخَرٌ فَقَالَ مِثْلَ ذَلِكَ، فَقَالَ: لَسْتُ لَهَا. فَقَالَ الْوَسْوَاسُ الْخَنَّاسُ: أَنَا لَهَا. فَقَالَ: بِمَاذَا؟! قَالَ: أَعِدُّهُمْ وَأَمِّيهِمْ حَتَّى يُوَاقِعُوا الْخَطِيئَةَ، فَإِذَا وَاقَعُوا الْخَطِيئَةَ أَنْسَبْتُهُمُ الْإِسْتِغْفَارَ. فَقَالَ: أَنْتَ لَهَا. فَوَكَّلَهُ بِمَا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ». (الأمالي: 5 / 376)**

មួយទៀតបានងើបឡើងហើយថាដូចអ្នកមុនដែរ ។ វាបានថា៖ «មិនមែនសម្រាប់ឯងទេ ។» បិសាចអ្នកលបខ្សឹបខ្សៀវបានងើបឡើងថា៖ «បានមកខ្ញុំ ។» វាបានថា៖ «អាស្រ័យលើអ្វីទៅ ?» បិសាចនោះបានថា៖ «ខ្ញុំនឹងរៀបចំពួកគេ ធ្វើឲ្យពួកគេគឺតថាមានសុវត្តិភាពទាល់តែបានធ្វើខុស ។ ពេលបានធ្វើខុសហើយ ខ្ញុំនឹងធ្វើឲ្យពួកគេភ្លេចសូមខមាទោស ។» អ៊ីប្លីស្តបានថា៖ «អាយ៉ាស្តុនេះបានលើឯង ។ អញប្រគល់រឿងនេះឲ្យឯងរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។» (5 / 376 : الأمالي)

قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿١٣٧﴾

១៣៧. មានច្រើនគំរូមកហើយកាលពីមុនពួកអ្នក ។ ចូរពួកអ្នកចរត្រាចលីផែនដី ចូរពិនិត្យមើលចុះថាអវសានរបស់បណ្តាអ្នកជំទាស់[ការពិតរបស់អល់ឡោះហ្វា]នោះយ៉ាងណាខ្លះ ។

هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾

១៣៨. នេះគឺការអធិប្បាយបំភ្លឺសម្រាប់បណ្តាមនុស្ស ជាមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំ ជាការដាស់តឿនសម្រាប់បណ្តាអ្នកខ្លាចក្រែង[អល់ឡោះហ្វា គឺអ្នកមានសទ្ធាស៊ីបចិត្ត] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្តុ ១៣៧-១៣៨

مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ وَ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ جَمِيعاً عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ عَنْ يَحْيَى الْحَلْبِيِّ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُسْكَانَ عَنْ زَيْدِ بْنِ الْوَلِيدِ الْحُتَيْمِيِّ عَنْ أَبِي الرَّبِيعِ الشَّامِيِّ قَالَ

មូហ្គាំម៉ាដ្ត ប៊ិន យ៉ាស្តុយ៉ាបានតំណាលតមកពីអាល់-ម៉ាដ្ត ប៊ិនមូហ្គាំម៉ាដ្ត ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី មូហ្គាំម៉ាដ្ត

ប៊ិន ខ្ញុំលិដូ និង អាឡ-ហ្វៃសែន ប៊ិន សាអ៊ីដូ តមកពីអាឡ-ណាដ្រ ប៊ិន ស៊ីដ្រ តមកពី យ៉ាស្វ័យ៉ា ប៊ិន អាឡ-ហ្វាល់ប៊ី តមកពីអ្នកបំប្លែងឡោះហ្វី ប៊ិន មុសកាន់ តមកពីស្រីដូ ប៊ិន អាឡ-វ៉ាលិដូ អាឡ-ខ្លូដ្រ អ្នក តមកពីអាឡី អាឡ-វ៉ាហ្វី អាឡ-ស្វាមីដែលបានថា

قَالَ وَ سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ "قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ" فَقَالَ عَنِّي بِذَلِكَ أَيِ انظُرُوا فِي الْقُرْآنِ فَأَعْلَمُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَ مَا أَخْبَرْتُمْ عَنْهُ. (الكافي , الجزء ٨ , الصفحة ٢٤٨)

លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) បានថា៖ "ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វី [៣០:៤២] ចូរអ្នកថា៖ "ចូរអស់លោកចរត្រាច់លើផែនដី ហើយពិនិត្យមើលចុះថាអវសានរបស់ជនមុននោះយ៉ាងណាខ្លះ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មានន័យន័យថា ចូរមើលក្នុងគូរអាន ពួកអ្នកនឹងដឹងថាអវសានរបស់ជនមុនៗពួកអ្នកនោះយ៉ាងណាខ្លះ វានឹងឲ្យពួកអ្នកបានដឹងអ្វីខ្លះអំពីរឿងនេះ ។"

(349 / 248 : 8 (الكافي) 30:42; 6:4-18

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾

១៣៩. ចូរពួកអ្នកកុំទន់ខ្សោយ កុំសោកសៅ ពួកអ្នកនឹងប្រសើរជាងគេបើពួកអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។

إِنْ يَمَسُّكُمْ فَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ فَرْحٌ مِثْلُهُ وَ تِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَ لِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَ يَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَ اللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٠﴾

១៤០. បើពួកអ្នកត្រូវរហូស ក្រុម[សត្រូវបដិសេធសទ្ធា]នោះក៏ត្រូវរហូសដូចគ្នាដែរ ។ យើងបានធ្វើឲ្យថ្ងៃទាំងនេះឆ្លាស់គ្នារវាងបណ្តាមនុស្ស ដើម្បីអល់ឡោះហ្វីនឹងវែកញែកឲ្យដឹងថាអ្នកណាខ្លះមានសទ្ធា ហើយនឹងជ្រើសរើសបណ្តាទុក្ខរៈបុគ្គល (គឺអ្នកលះបង់ជីវិត) ក្នុងចំណោមពួកអ្នក ។ អល់ឡោះហ្វីមិនសព្វព្រះហឫទ័យជនទុច្ចរិតទេ

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ១៣៩-១៤០

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ زُرَّارَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: " وَ تِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ ". قَالَ: «مَا زَالَ مُنْذُ خَلَقَ اللَّهُ تَعَالَى آدَمَ دَوْلَةً لِلَّهِ وَ دَوْلَةً لِإِبْلِيسَ، فَأَيُّنَ دَوْلَةُ اللَّهِ تَعَالَى، أَمْ مَا هُوَ إِلَّا قَائِمٌ وَاحِدٌ؟». (تفسير العيَّاشي 1/199 : 1)**

អាឡ-អ៊ែយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពីសូរ៉ា: តួ តមកពីអាឡី អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វី [៣:១៤០] យើងបានធ្វើឲ្យថ្ងៃទាំងនេះឆ្លាស់គ្នារវាងបណ្តាមនុស្ស ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «រដ្ឋបាលអល់ឡោះហ្វី និងរដ្ឋបាលអ៊ីប៊ីស ^{عليه السلام} មានមកតតដាច់ តាំងពីអាដាំ ^{عليه السلام} ត្រូវបង្កើតមកម៉្លេះ ។ តើរដ្ឋបាលអល់ឡោះហ្វីនៅឯណា ក្រៅពីនៅឯអាឡ-ក្លីអ៊ីម ^{صلوات الله عليه والسلام} តែម្នាក់នោះ ?»

(تفسير العيَّاشي 1 : 199 / 145)

وَلِيْمَحِصَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَيَمْحَقَ الْكٰفِرِيْنَ ﴿١٤١﴾

១៤១. និងដើម្បីអស់ឡោះហ្ន៎ជម្រះបន្ទុក[កាយចិត្ត]បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ហើយកម្ចាត់ពួកបដិសេធ សទ្ធា[និងពួកទុច្ចរិតរឹងរូស] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៤១

العِيَّاشِيُّ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ الْوَشَّاءِ، بِإِسْنَادٍ لَهُ يُرْسَلُهُ إِلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «وَ اللَّهُ لَتَمَحِّصَنَّ، وَ اللَّهُ لَتَمَيِّزُنَّ، وَ اللَّهُ لَتَعْرِبَلَنَّ حَتَّى لَا يَبْقَى مِنْكُمْ إِلَّا الْإِنْدَرُ». قُلْتُ: وَ مَا الْإِنْدَرُ؟ قَالَ: «الْبَيْدَرُ، وَ هُوَ أَنْ يَدْخُلَ الرَّجُلُ بَيْنَهُ الطَّعَامَ يُطَيِّنُ عَلَيْهِ، ثُمَّ يُخْرِجُهُ فَدَأَلَ بَعْضُهُ بَعْضًا، فَلَا يَبْقَى مِنْهُ، ثُمَّ يُكْنَى عَلَيْهِ، ثُمَّ يُخْرِجُهُ، حَتَّى يَفْعَلَ ذَلِكَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، حَتَّى يَبْقَى مَا لَا يَصْرُهُ شَيْءٌ». (تفسير العيَّاشي 146 / 199)**

អាល់-អ៊ែយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពីអាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន អុលី អាល់-វ៉ាស្តាអ៊ី តាមបណ្តាញព័ត៌មានមិន ដាច់ឡើងទៅដល់អាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «សូមស្ស្យថចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎^{عَد} គេ នឹងពិនិត្យអស់លោក ។ សូមស្ស្យថចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎^{عَد} គេនឹងវែកព្រែកអស់លោកឲ្យឃើញខុសត្រូវ ។ សូមស្ស្យថចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎^{عَد} គេនឹងរែងអស់លោកទាល់តែនៅសល់តែបុគ្គលកម្របំផុត ។» ខ្ញុំបាន សួរថា៖ «អ្វីទៅបុគ្គលកម្របំផុត ?» ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «បុគ្គលដែលត្រូវបែន (គឺត្រូវរែងដូច ស្រូវ) ។ នេះគឺបុគ្គលដែលនាំស្បៀងមកក្នុងផ្ទះ ស្បៀងនោះនឹងត្រូវសម្រិតសម្រាំង ។ បន្ទាប់ពីនោះ បុគ្គលនោះនឹងនាំស្បៀងនោះចេញ ដោយបានបរិភោគមួយចំណែក ។ បុគ្គលនោះមិនឈប់ជម្រះ បន្ទុកស្បៀងនោះទេ ហើយដាក់វាចូលវិញ រួចហើយយកវាចេញ ។ បុគ្គលនោះនឹងធ្វើដូចនេះបីដង ទាល់តែនៅសល់តែបន្តិចទេដែលមិនខូច (គឺដែលបរិសុទ្ធ) ។» (146 / 199 : 1) (تفسير العيَّاشي 146 / 199 : 1)

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٢﴾

១៤២. ពួកអ្នកគិតថានឹងបានចូលឋានសួគ៌ មុនអស់ឡោះហ្ន៎បានវែកព្រែកឲ្យដឹងច្បាស់ថានរណាខ្លះគឺ បណ្តាអ្នកតស៊ូយ៉ាងលំបាកក្នុងចំណោមពួកអ្នក ហើយ[មុនព្រះអង្គបានវែកព្រែកឲ្យ]ដឹងច្បាស់ ថានរណាខ្លះគឺបណ្តាអ្នកអត់ធ្មត់ដូច្នោះឬ ?

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៤២

العِيَّاشِيُّ: عَنِ دَاوُدَ الرَّقِّيِّ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: "أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَ لَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ". قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَا هُوَ مُكُونُهُ قَبْلَ أَنْ يُكُونَهُ، وَ هُمْ ذُرٌّ، وَ عَلِمَ مَنْ يُجَاهِدُ مِمَّنْ لَا يُجَاهِدُ، كَمَا عَلِمَ أَنََّّهُ يُمَيِّتُ خَلْفَهُ قَبْلَ أَنْ يُمَيِّتَهُمْ، وَ لَمْ يُرِهِمْ مَوْتَهُمْ وَ هُمْ أَحْيَاءٌ». (تفسير العيَّاشي 147 / 199)**

អាល់-អ៊ែយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពី ដ្យាវដ្យ អាល់-បារគី ដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{عَد} [៣:១៤២] ពួកអ្នកគិតថានឹងបានចូលឋានសួគ៌ មុនអស់ឡោះហ្ន៎បានវែកព្រែកឲ្យដឹងច្បាស់ថា នរណាខ្លះគឺបណ្តាអ្នកតស៊ូយ៉ាងលំបាកក្នុងចំណោមពួក

អ្នក ៧ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «ពិតណាស់អស់ឡោះហ្ន៎ وَجَدَّ ទ្រង់ញាណថាអ្វីនឹងកើតមានឡើងមុនវា កើតមានឡើង ។ ពួកគេជាលម្អង (គឺមិនទាន់មានជាប្រហែលទេ) ។ ព្រះអង្គ وَجَدَّ ទ្រង់ញាណថាអ្នកណាខ្លះ នឹងតស៊ូយ៉ាងលំបាក អ្នកណាខ្លះនឹងមិនតស៊ូទេ ដូចព្រះអង្គ وَجَدَّ ទ្រង់ញាណដែរថាសត្វលោករបស់ព្រះ អង្គ وَجَدَّ ណាខ្លះនឹងស្លាប់មុនព្រះអង្គ وَجَدَّ ធ្វើឲ្យស្លាប់ ទោះបីគេមិនឃើញថាពួកគេស្លាប់ទេហើយនៅរស់ រហូតក៏ដោយ ។» (147 / 199 : 1) (تفسير العياشي)

عَلِيُّ بْنُ ابْنِ أَبِي تَاهِرٍ، قَالَ: رُوِيَ أَنَّ الْمُغِيرَةَ بْنَ الْعَاصِ كَانَ رَجُلًا أَعْسَرَ، فَحَمَلَ فِي طَرِيقِهِ إِلَى أَحَدِ ثَلَاثَةِ أَحْجَارٍ، فَقَالَ: بِحَدِيثِ أَقْتُلُ مُحَمَّدًا. فَلَمَّا حَضَرَ الْقِتَالُ نَظَرَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَ بِيَدِهِ السَّيْفُ، فَرَمَاهُ بِحَجَرٍ فَأَصَابَ بِهِ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فَسَقَطَ السَّيْفُ مِنْ يَدِهِ، فَقَالَ: قَتَلْتُهُ وَ اللَّاتِ وَ الْعُرَى.

អាឡី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ៊ីមបានតំណាលថាគេបានឲ្យដឹងថាអាឡី-មូត្តិវ៉ះត្តិ ប៊ិន អាឡី-អ៊ុស្ត្រាមនុស្សដៃឆ្វេង គាត់បានកាន់ថ្មបីដុំក្នុងដៃ ។ គាត់បានថា៖ «ខ្ញុំនឹងសម្លាប់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلى الله عليه وآله ដោយថ្មទាំងនេះ ។» ក្នុង សមរក្សមិ គាត់បានសម្លឹងមើលរឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله ដែលកាន់ដាវ ។ គាត់បានចោលដុំថ្មត្រូវ រឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله ។ ដាវបានជ្រុះពីដៃព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله គាត់បានថា៖ «អញនឹងសម្លាប់វា صلى الله عليه وآله សូមស្បថ ចំពោះអាឡី-ឡាត្តិ និងអាឡី-អ៊ុស្ត្រា ។»

فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلِيُّهُ السَّلَامُ): «كَذَبْتَ، لَعَنَكَ اللَّهُ» فَرَمَاهُ بِحَجَرٍ آخَرَ فَأَصَابَ جَبْهَتَهُ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «اللَّهُمَّ حَرِّهْ» فَلَمَّا انْكَشَفَ النَّاسُ تَحِيَّرَ، فَلَحِقَهُ عَمَّاؤُ بْنُ يَاسِرٍ فَقَتَلَهُ. وَ سَلَطَ اللَّهُ عَلَى ابْنِ قَمِيئَةَ الشَّجَرِ، وَ كَانَ يَمْزُ بِالشَّجَرَةِ فَيَقْعُ وَ سَطَهَا فَتَأْخُذُ مِنْ لَحْمِهِ، فَلَمْ يَزَلْ كَذَلِكَ حَتَّى صَارَ مِثْلَ الصَّيْرِ، وَ مَاتَ لَعَنَهُ اللَّهُ.

អាមីរុល-មុមីនី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «លោកនិយាយបង្កាច់ ។ សូមអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَدَّ ដាក់បណ្តាសា លោក ។» គាត់បានចោលថ្មមួយដុំទៀតត្រូវថ្ងាសព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله ។ រឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله មានព្រះវចនៈ ថា៖ «អស់ឡោះហ្ន៎ وَجَدَّ អើយ សូមព្រះអង្គ وَجَدَّ ធ្វើឲ្យបុគ្គលនេះឡប់ស្មារតី ។» ពេលអន់មានមនុស្ស គាត់ទៅ ជាឡប់ ។ អ្នាំមារ ប៊ិន យ៉ាសារបានប្រទះគាត់ហើយបានសម្លាប់គាត់ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ وَجَدَّ បានធ្វើឲ្យដើម ឈើរលំលើអ៊ុបន្ត ក្នុងអ៊ុស្ត្រាស្តាប់ ។ ដើមឈើនោះបានរលំលើគាត់ បានបីតយកសាច់គាត់ ទាល់តែគាត់ ទៅជាលៀងជាងសត្វស្លាប់ពណ៌លៀងហើយស្លាប់ ។ សូមអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَدَّ ដាក់បណ្តាសាបុគ្គលនេះ ។

وَ رَجَعَ الْمُتَنَهِّمُونَ مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ: "أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَ لَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ" يَغْنِي وَ لَمَّا يَرَ، لِأَنَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ قَدْ عَلِمَ قَبْلَ ذَلِكَ مَنْ يُجَاهِدُ وَ مَنْ لَا يُجَاهِدُ، فَأَقَامَ الْعِلْمَ مَقَامَ الرُّؤْيَى، لِأَنَّهُ يُعَاقِبُ النَّاسَ بِفِعْلِهِمْ لَا بِعِلْمِهِ. (تفسير القمّي 1:118)**

បណ្តាសាវករបស់រឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله ដែលបានបាក់ទ័ពនោះបានត្រឡប់មកវិញ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ وَجَدَّ បានបើកឲ្យរឺស្វីល صلى الله عليه وآله ព្រះអង្គ وَجَدَّ ដឹងថា៖ [៣:១៥២] ពួកអ្នកគិតថានឹងបានចូលហែនស្វគីមុន អស់ឡោះហ្ន៎បានវែកញែកឲ្យដឹងច្បាស់ ថានរណាខ្លះគឺបណ្តាអ្នកតស៊ូយ៉ាងលំបាកក្នុងចំណោមពួកអ្នក មានន័យថា ពេលព្រះអង្គ وَجَدَّ បានឃើញ ព្រោះព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរៀងទ្រង់ញាណ ជាមុនថាបុគ្គលណាមួយនឹងតស៊ូយ៉ាងលំបាក បុគ្គលណាមួយនឹងមិនតស៊ូយ៉ាងលំបាកទេ ។ ដូច្នេះព្រះ

អង្គ^{رَحْمَةً}និងឃើញជួសជុលដឹង ព្រោះព្រះអង្គ^{رَحْمَةً}នឹងធ្វើទណ្ឌកម្មមនុស្សដោយសារទង្វើពួកគេ មិនមែន
អាស្រ័យលើព្រះអភិញ្ញាព្រះអង្គ^{رَحْمَةً}ទេ (អល់ឡោះហ្គ័រដ៍មើលឃើញកំហុសទើបព្រះអង្គ^{رَحْمَةً}ដាក់ទោស) ។»
(تفسير القمي 1 : 118)

وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَتُّونَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿١١٣﴾

១៤៣. ពួកអ្នកប្រាថ្នាសេចក្តីស្លាប់មុនបានជួបវា ។ ពួកអ្នកបានឃើញវាផ្ទាល់ភ្នែកហើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១៤៣

عليُّ بنُ إبراهيم، قال: في رواية أبي الجارود، عن أبي جعفر (عليه السلام)، في قوله: "وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَتُّونَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ"
الآية: «فَإِنَّ الْمُؤْمِنِينَ لَمَّا أَحْبَبَتْهُمُ اللَّهُ بِالَّذِي فَعَلَ بِشَهَادَتِهِمْ يَوْمَ بَدْرٍ وَمَنَّا لَهُمْ فِي الْجَنَّةِ رَغَبُوا فِي ذَلِكَ، فَقَالُوا: اللَّهُمَّ أَرِنَا قِتَالًا نَسْتَشْهَدُ
فِيهِ. فَأَرَاهُمُ اللَّهُ إِيَّاهُ يَوْمَ أُحُدٍ، فَلَمْ يَثْبُتُوا إِلَّا مِنْ شَاءِ اللَّهِ مِنْهُمْ، فَذَلِكَ قَوْلُهُ: "وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَتُّونَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ" الآية.
(تفسير القمي 1:119)**

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីមបានតំណាលតមកពីអាចូ អាល់-យ៉ារូដូ តមកពី អាចូ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូល
អល់ឡោះហ្គ័រដ៍ [៣:១៤៣] ពួកអ្នកប្រាថ្នាសេចក្តីស្លាប់មុនបានជួបវា ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖
«ពេលអល់ឡោះហ្គ័រដ៍ប្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាឲ្យដឹងថា ព្រះអង្គ^{رَحْمَةً}នឹងប្រព្រឹត្តចំពោះទុក្ខរកម្មរបស់
ពួកគេក្នុងសមរម្យមិបាដូរដូចម្តេចខ្លះ ឲ្យដឹងអំពីឋានៈពួកគេក្នុងឋានសួគ៌ ពួកគេចង់ស្លាប់ ។ ពួកគេ
បានទូលថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រដ៍អើយ សូមព្រះអង្គ^{رَحْمَةً}ឲ្យអស់ទូលបង្គំបានឃើញចម្បាំងដើម្បីនឹងបានទៅ
ជាទុក្ខរកម្មបុគ្គល ។" អល់ឡោះហ្គ័រដ៍ក៏បានបង្ហាញពួកគេនូវសមរម្យមិបាដូរដូច្នោះ ។ ពួកគេមិនមាំមួនទេ លើក
លែងតែពួកគេណាមួយដែលអល់ឡោះហ្គ័រដ៍ចង់ឲ្យមាំមួនទេ ។ រឿងនេះមាននៅក្នុងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{رَحْمَةً}
[៣:១៤៣] ពួកអ្នកប្រាថ្នាសេចក្តីស្លាប់មុនបានជួបវា ។» (119 : 1) (تفسير القمي)

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ
عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١١٤﴾

១៤៤. មូហាំម៉ាដូគ្រាន់តែជាសាស្តាម្នាក់ (គឺសាស្តាក្រោយបង្អស់ ។ មុនគេ មានសាស្តាជាច្រើនបាន
ចាកលោកនេះទៅហើយ ។ បើសិនជាគេស្លាប់ ឬត្រូវសម្លាប់ ពួកអ្នកនឹងត្រឡប់ក្រោយវិញមែន
ទេ? អ្នកណាមួយត្រឡប់ក្រោយវិញ អ្នកនោះពុំអាចធ្វើឲ្យអល់ឡោះហ្គ័រដ៍ខូចខាតអ្វីឡើយ ។
អល់ឡោះហ្គ័រដ៍តបស្នងបណ្តាអ្នកដឹងព្រះគុណ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១៤៤

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ الْكَلَيْنِيُّ قَالَ حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ فَضَالٍ عَنْ حُفْصِ الْمُؤَدِّبِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه
السلام) وَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ بَرِيْعٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ جَابِرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) أَنَّهُ كَتَبَ

هَذِهِ الرِّسَالَةُ إِلَىٰ أَصْحَابِهِ وَ أَمَرَهُمْ بِمَدَارَسَتِهَا وَ النَّظَرَ فِيهَا وَ تَعَاهِدَهَا وَ الْعَمَلَ بِهَا فَكَانُوا يَصْعُقُونَهَا فِي مَسَاجِدِ بُيُوتِهِمْ فَيَدَا
فَرَعُوا مِنَ الصَّلَاةِ نَظَرُوا فِيهَا

មូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន យ៉ាក្កុប អាឡ-គូឡឡេនីបានតំណាលថាអាឡី បឺន អ៊ីបរ៉ូប៊ីមបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពី
ឪពុកលោក តមកពីអ៊ីបនូ ហ្វាដ្ឋដួល ហ្វាហ្វូស្ត អាឡ-មូអូស្តីន តមកពីអាច្វី អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} និង
មូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន អ៊ីសម៉ាអ៊ីល បឺន បាស្តីអ៊ី តមកពីមូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន ស៊ីណាន តមកពីអ៊ីសម៉ាអ៊ីល បឺន
យ៉ាហ្វៀរ ថា: «អាច្វី អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} បានធ្វើសំបុត្រមកសារកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ដាក់បញ្ជាឲ្យពួកគេ
សិក្សាសំបុត្រនេះ ពិចារណា សច្ចានិងធ្វើតាមសំបុត្រនេះ ។ ពួកគេទុកសំបុត្រនេះក្នុងកន្លែងស្ងៀមក្នុង
ផ្ទះពួកគេ ។ ពេលពួកគេស្ងៀមក្នុង ពួកគេបើកមើលសំបុត្រនេះ ។»

قَالَ وَ حَدَّثَنِي الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ مَالِكِ الْكُوفِيِّ عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ الرَّبِيعِ الصَّخَّافِ عَنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُحَمَّدٍ
السَّرَّاجِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ خَرَجْتُ هَذِهِ الرِّسَالَةَ مِنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) إِلَىٰ أَصْحَابِهِ

លោកបានថ្លែងថា អាឡ-ហ្វាសាន់ បឺន មូហាំម៉ាដ្ឋបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពីយ៉ាក្កុប បឺន មូហាំម៉ាដ្ឋ
បឺន ម៉ាលិក អាឡ-គូហ្វី តមកពីអាឡ-ក្លីស៊ីម បឺន អាឡ-រ៉ប៊ីអ៊ី អាឡ-ស្វីហ្វាហ្វូ តមកពីអ៊ីសម៉ាអ៊ីល បឺន
ម៉ាក្កុឡាដ្ឋ អាឡ-សារីថ្ម តមកពីអាច្វី អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} ។ លោកបានថ្លែងថា: «ខ្ញុំបានយកសំបុត្រ
របស់អាច្វី អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} មួយនេះទៅឲ្យសារកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} [មានសេចក្តីថា:] អំពើប្រហើន
ដាក់អល់ឡោះហ្វី^{عجل} គឺបុគ្គលដែលជ្រើសយកមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំខុសយ៉ាងជាក់ស្តែង ហើយអះអាងថា
ខ្លួនមានសេរីភាពធ្វើបែបនេះ មែនទេ? សូមស្រួចចំពោះអល់ឡោះហ្វី^{عجل} អល់ឡោះហ្វី^{عجل}តម្រូវឲ្យសត្វ
លោកទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ^{عجل}ស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ^{عجل} គោរពតាមព្រះរាជបញ្ជាព្រះអង្គ^{عجل}ក្នុងសម័យ
មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និងក្រោយពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ចូលទិវង្គត ។

فَمَا أَحَدٌ أَجْرًا عَلَى اللَّهِ وَ لَا أَبَيَّنَ ضَلَالَةَ مَنْ أَحَدَ بِذَلِكَ وَ زَعَمَ أَنَّ ذَلِكَ يَسْعُهُ وَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ خَلْقِهِ أَنْ يُطِيعُوهُ وَ يَتَّبِعُوا
أَمْرَهُ فِي حَيَاةِ مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) وَ بَعْدَ مَوْتِهِ هَلْ يَسْتَطِيعُ أَوْلِيَاكَ أَعْدَاءُ اللَّهِ أَنْ يَزْعُمُوا أَنَّ أَحَدًا مِمَّنْ أَسْلَمَ مَعَ مُحَمَّدٍ
(صلى الله عليه وآله) أَحَدٌ يَقُولُهُ وَ رَأْيِهِ وَ مَقَائِسِهِ فَإِنْ قَالَ نَعَمْ فَقَدْ كَذَّبَ عَلَى اللَّهِ وَ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا وَ إِنْ قَالَ لَا لَمْ يَكُنْ
لِأَحَدٍ أَنْ يَأْخُذَ بِرَأْيِهِ وَ هَوَاهُ وَ مَقَائِسِهِ فَقَدْ أَفْرَ بِالْحُجَّةِ عَلَى نَفْسِهِ وَ هُوَ مِمَّنْ يَزْعُمُ أَنَّ اللَّهَ يُطَاعُ وَ يَتَّبَعُ أَمْرُهُ بَعْدَ قَبْضِ رَسُولِ
اللَّهِ (صلى الله عليه وآله)

តើសត្រូវរបស់អល់ឡោះហ្វី^{عجل}អាចអះអាងបានទេថា បុគ្គលដែលបានទៅជាមុស្លីមដោយសារមូហាំម៉ាដ្ឋ
នោះអាចយកតាមសម្តីឯងបានទេ អាចយកតាមគំនិតឯងបានទេ អាចយកតាមការវិភាគប្រៀប
ធៀបរបស់ខ្លួនឯងបានទេ? បើបុគ្គលនោះថាបាន បុគ្គលនោះនិយាយកុហកដាក់អល់ឡោះហ្វី^{عجل}ហើយ
រង្វេងយ៉ាងប្រៅ ។ បើបុគ្គលនោះថាទេ គ្រប់ៗគ្នាមិនមានសិទ្ធិយកតាមមតិខ្លួនឯងទេ មិនមានសិទ្ធិយក
តាមក្បាលចិត្តឯងទេ មិនមានសិទ្ធិយកតាមការវិភាគប្រៀបធៀបរបស់ខ្លួនឯងទេព្រោះបុគ្គលនោះនឹង
និយាយប្រឆាំងខ្លួនឯង ដោយអះអាងថាត្រូវស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្វី^{عجل} ត្រូវតាមព្រះរាជបញ្ជាព្រះអង្គ^{عجل}
បន្ទាប់ពីរស្មីលុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានចូលទិវង្គត ។

وَقَدْ قَالَ اللَّهُ وَقَوْلُهُ الْحَقُّ وَ مَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَ فَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَ مَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئاً وَ سَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ وَ ذَلِكَ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُطَاعُ وَ يُتَّبَعُ أَمْرُهُ فِي حَيَاةِ مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) وَ بَعْدَ قَبْضِ اللَّهِ مُحَمَّدًا (صلى الله عليه وآله) وَ كَمَا لَمْ يَكُنْ لِأَحَدٍ مِنَ النَّاسِ مَعَ مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) أَنْ يَأْخُذَ بِهَوَاهُ وَ لَا رَأْيِهِ وَ لَا مَقَايِسِهِ خِلَافاً لِأَمْرِ مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) فَكَذَلِكَ لَمْ يَكُنْ لِأَحَدٍ مِنَ النَّاسِ بَعْدَ مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) أَنْ يَأْخُذَ بِهَوَاهُ وَ لَا رَأْيِهِ وَ لَا مَقَايِسِهِ.

អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលពិតថា៖ [៣:១៤៤] មូហាំម៉ាដ្នគ្រាន់តែជាសាស្តាម្នាក់ ។ មុនគេមានសាស្តាជាច្រើនបានចាកលោកនេះទៅហើយ ។ បើសិនជាគេស្តាប់ ឬត្រូវសម្លាប់ ពួកអ្នកនឹងត្រឡប់ក្រោយវិញមែនទេ? អ្នកណាមួយត្រឡប់ក្រោយវិញ អ្នកនោះពុំអាចធ្វើឲ្យអល់ឡោះហ្ន៎ខូចខាតអ្វីឡើយ ។ អល់ឡោះហ្ន៎តបស្នងបណ្តាអ្នកដឹងព្រះគុណ ។ អាស្រ័យត្រង់នេះឯងដែលពួកគេដឹងថាត្រូវស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្ន៎ ត្រូវតាមព្រះបញ្ជាព្រះអង្គ ក្នុងសម័យកាលរបស់មូហាំម៉ាដ្ន និងក្រោយពីព្រះអង្គបានឲ្យមូហាំម៉ាដ្នចូលទិវង្គតផងដែរ ។ អ្នកណាក៏ដោយដែលនៅខាងមូហាំម៉ាដ្ននោះមិនមានសិទ្ធិយកតាមក្បាលចិត្តឯងទេ មិនមានសិទ្ធិយកតាមមតិខ្លួនឯងទេ មិនមានសិទ្ធិយកតាមការវិភាគប្រៀបធៀបរបស់ខ្លួនឯងទេក្នុងគោលបំណងប្រឆាំងព្រះអង្គនោះ ដូចគ្នាដែរ អត់ពីមូហាំម៉ាដ្នទៅ អ្នកទាំងនោះក៏មិនមានសិទ្ធិយកតាមក្បាលចិត្តឯងទេ មិនមានសិទ្ធិយកតាមមតិខ្លួនឯងទេ មិនមានសិទ្ធិយកតាមការវិភាគប្រៀបធៀបរបស់ខ្លួនឯងទេដែរ ។» (អាល់-កាហ្វី ហ្វាត្វា 1449)

حَنَانَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) قَالَ كَانَ النَّاسُ أَهْلَ رِدَّةٍ بَعْدَ النَّبِيِّ (صلى الله عليه وآله) إِلَّا ثَلَاثَةً فَقُلْتُ وَ مَنْ الثَّلَاثَةُ فَقَالَ الْمَقْدَادُ بْنُ الْأَسْوَدِ وَ أَبُو ذَرٍّ الْغِفَارِيُّ وَ سَلْمَانَ الْفَارِسِيُّ رَحِمَهُ اللَّهُ وَ بَرَكَاتُهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَرَفَ أَنَسٌ بَعْدَ يَسِيرٍ

ហ្វាណាន់បានតំណាលតមកពីឪពុកលោកដែលបានតំណាលថា អាហ្វី យ៉ាក្តុហ្វារមានវចនៈថា៖ «មនុស្សបានចោលជំនឿពេលអត់ពីព្រះសាស្តា លើកលែងតែបីនាក់ទេ ។» ខ្ញុំបានសួរថា៖ «បីនាក់នោះគឺអ្នកណា?» ព្រះអង្គមានវចនៈថា៖ «អាល់-មិក្វដាដ្ន ប៊ិន អាល់-អាស់រ៉ាដ្ន, អាហ្វី ស្វារ អាល់-គីហ្វារី, សាល់ម៉ាន អាល់-ហ្វារស៊ី សូមព្រះមេត្តាធម៌របស់អល់ឡោះហ្ន៎និងព្រះពរជ័យរបស់ព្រះអង្គកើតមានដល់បុគ្គលទាំងបីរូបនេះ ។ ក្រោយពីនោះបន្តិចមនុស្សបានភ្ញាក់ខ្លួន ។»

و قَالَ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ دَارَتْ عَلَيْهِمُ الرَّحَى وَ أَبَوْا أَنْ يُبَايِعُوا حَتَّى جَاءُوا بِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) مُكْرَهًا فَبَايَعُوا وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى وَ مَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَ فَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَ مَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئاً وَ سَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ.

ព្រះអង្គមានវចនៈថា៖ «បុគ្គលទាំងបីរូបនេះឯងដែលត្រូវត្បាល់កិន តែពួកគេមិនព្រមចុះចូលខ្លួនឡើយ ទាល់តែពួកគេបានរត់ទៅរកអាមីរុល-មុមីនីន ដូច្នោះពួកគេបានចុះចូលខ្លួនដោយត្រូវគេគំរាមកំហែង ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ [៣:១៤៤] មូហាំម៉ាដ្នគ្រាន់តែជាសាស្តាម្នាក់ ។ មុនគេមានសាស្តាជាច្រើនបានចាកលោកនេះទៅហើយ ។ បើសិនជាគេស្តាប់ ឬត្រូវសម្លាប់ ពួកអ្នកនឹង

ត្រឡប់ក្រោយវិញមែនទេ? អ្នកណាមួយត្រឡប់ក្រោយវិញ អ្នកនោះពុំអាចធ្វើឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎ខូចខាត អ្វីឡើយ ។ អស់ឡោះហ្ន៎តបស្នងបណ្តាអ្នកដឹងព្រះគុណ ។» (الكافي 8 : 245 / 341)

ابْنُ مَحْبُوبٍ عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي الْمَقْدَامِ عَنْ أَبِيهِ قَالَ قُلْتُ لِأَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) إِنَّ الْعَامَّةَ يَزْعُمُونَ أَنَّ بَيْعَةَ أَبِي بَكْرٍ حَيْثُ اجْتَمَعَ النَّاسُ كَانَتْ رِضًا لِلَّهِ جَلَّ ذِكْرُهُ وَ مَا كَانَ اللَّهُ لِيَفِينَ أُمَّةَ مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) مِنْ بَعْدِهِ فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) أَوْ مَا يُفَرِّقُونَ كِتَابَ اللَّهِ أَوْ لَيْسَ اللَّهُ يَقُولُ وَ مَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَ فِإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَ مَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَ سَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ

អ៊ីបន្ត ម៉ាស៊ូបបានតំណាលតមកពីអ្នក ប៊ីន អាឡី អាឡី-ម៉ាក្នូដ្យា តមកពីឪពុកលោកដែលបានតំណាល ថាខ្ញុំបានសួរអាឡី យ៉ាក្នូហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ «មុស្លីមទូទៅថាចុះចូលខ្លួនចំពោះអាឡី បាការកាលមនុស្សបាន ប្រជុំគ្នានោះបានប្រព្រឹត្តទៅក្រោមសេចក្តីគាប់ព្រះហឫទ័យរបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته} (ពោលគឺ អស់ឡោះហ្ន៎ អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបែបនេះ) ហើយអស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته}មិនសព្វព្រះហឫទ័យការប្រទូសប្រឆាំងគ្នាទេក្នុង សហគមន៍របស់មូហាំម៉ាដ្យា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អត់ពីមូហាំម៉ាដ្យា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទៅ ។ អាឡី យ៉ាក្នូហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "លោកមិន បានសូត្រព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته}ទេ? អស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته}មិនមានព្រះបន្ទូលទេថា៖ [៣:១៤៤] មូហាំម៉ាដ្យា គ្រាន់តែជាសាស្តាម្នាក់ ។ មុនគេមានសាស្តាជាច្រើនបានចាកលោកនេះទៅហើយ ។ បើសិនជាគេស្តាប់ ឬត្រូវសម្លាប់ ពួកអ្នកនឹងត្រឡប់ក្រោយវិញមែនទេ? អ្នកណាមួយត្រឡប់ក្រោយវិញ អ្នកនោះពុំអាចធ្វើ ឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎ខូចខាតអ្វីឡើយ ។ អស់ឡោះហ្ន៎តបស្នងបណ្តាអ្នកដឹងព្រះគុណ?"

قَالَ فَقُلْتُ لَهُ إِنَّهُمْ يُفْسِرُونَ عَلَى وَجْهِ آخَرَ فَقَالَ أَوْ لَيْسَ قَدْ أَحْبَبَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَنِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْأُمَمِ أَنَّهُمْ قَدْ اخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ حَيْثُ قَالَ وَ آتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَ أَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا افْتَتَلَّ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَ لَكِنْ اخْتَلَفُوا فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ وَ مِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا افْتَتَلُوا وَ لَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ وَ فِي هَذَا مَا يُسْتَدَلُّ بِهِ عَلَى أَنَّ أَصْحَابَ مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) قَدْ اخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِهِ فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ وَ مِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ.

ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ពួកគេបានពន្យល់អាយ៉ាស្តុនេះតាមទស្សនៈផ្សេងៗ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته}មិនបានប្រាប់ឲ្យដឹងទេអំពីជនសហគមន៍មុនៗពួកគេដែលបានឈ្លោះគ្នា បន្ទាប់ពីភ័ស្តុតាងបានមកដល់ពួកគេហើយ ត្រង់កន្លែងដែលព្រះអង្គ^{رحمته}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:២៥៣] យើងបានប្រទានឲ្យអ៊ីសា បុត្ររបស់ម៉ារយ៉ា នូវបណ្តាភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់ ហើយយើងបានគាំទ្រគេ ដោយព្រះសន្តវិញ្ញាណ ។ បើអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបំណង នូវជនក្រោយពួកគេនឹងមិនច្បាំងគ្នាទេ បន្ទាប់ពីបណ្តាភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់បានមកដល់ពួកគេ ។ តែពួកគេបានខ្វែងគំនិតគ្នា ដូច្នោះពួកគេខ្លះជឿ [អស់ឡោះហ្ន៎] ពួកគេឯទៀតមិនជឿទេ ។ បើអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបំណង ពួកគេនឹងមិនច្បាំងគ្នាទេ តែ អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបំណងធ្វើអ្វីស្រេចតែព្រះអង្គ? នៅក្នុងអាយ៉ាស្តុនេះមាននូវភ័ស្តុតាងជំទាស់ បណ្តាសាវករបស់មូហាំម៉ាដ្យា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដែលទាស់គំនិតគ្នាអត់ពីព្រះអង្គ^{رحمته} ទៅ ។ ដូច្នោះពួកគេខ្លះជឿ [អស់ឡោះហ្ន៎] ពួកគេឯទៀតមិនជឿទេ ។» (الكافي 8 : 270 / 398 ឬ 14846 ឬ 2:252-253; 3:144)

مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ عَنِ الْحُسَيْنِ أَبِي الْعَلَاءِ الْخُفَّافِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ لَمَّا
انْتَهَزَ النَّاسُ يَوْمَ أُحُدٍ عَنِ النَّبِيِّ (صلى الله عليه وآله) انصرفت إليهم بوجهه و هو يقول أنا محمدٌ أنا رسولُ الله لم أقتل و لم أمت فالتفت
إليه فلانٌ و فلانٌ فقالا الآن يسخر بنا أيضاً و قد هزمتنا و بقي معهُ عليّ (عليه السلام) و سمكُ بنُ حَرْشَةَ أَبُو دُجَانَةَ رَحِمَهُ اللهُ

មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស៊ុយ៉ា បានរាយការណ៍តមកពី អាស៊ុយ៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី អាលី
ប៊ិន អាល-ហ្គាកាំ តមកពី អាល-ហ្វ្លែសនី អាហ្វិ អាល-អាឡាអ៊ុ អាល-ខហ្វហ្វាហ្វា ដែលបានថា អាហ្វិ
អាប់ខុលឡោះហ្វ្លា^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "កាលអេលពលបាក់ទ័ពក្នុងសមរភូមិអ៊ូហ្វិដូ បានរត់ចោលព្រះ
សាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} បានបែរមុខទៅរកពួកគេ ប្រាប់ពួកគេថា៖ "ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} មូហាំម៉ាដូ^{صلوات الله عليه وآله} ជាព្រះ
សាសនៈទូត^{صلوات الله عليه وآله} ! ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} នឹងមិនត្រូវសម្លាប់ទេ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} នឹងមិនស្លាប់ទេ!" បុគ្គលនេះមួយនិងបុគ្គលនេះ
មួយ (អាហ្វិ បាការ និង អ៊ីម៉ារ) បានបែរមករកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ហើយថា៖ "គេ^{صلوات الله عليه وآله} ចំអកដាក់យើងខណៈដែល
យើងចាញ់គេ ។" បុគ្គលដែលនៅជាមួយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} គឺអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} និង ស៊ីម៉ាក់ ប៊ិន ខ៊ីស្តាសូ អាហ្វិ
ខូយ៉ាណាសូ^{صلوات الله عليه وآله} សូមអល់ឡោះហ្វ្លា^{صلوات الله عليه والسلام} អាណិតអាសូរលោក^{صلوات الله عليه وآله} ។

فَدَعَاهُ النَّبِيُّ (صلى الله عليه وآله) فَقَالَ يَا أَبَا دُجَانَةَ انصرفت و أنت في حِلٍّ مني ببيعتك فأما عليّ فأنا هو و هو أنا فتحوّل و جلس
بين يديّ النبيّ (صلى الله عليه وآله) و بكى و قال لا و الله و رفع رأسه إلى السماء و قال لا و الله لا جعلت نفسي في حِلٍّ من
بيعتي إني بايعتك فإل من أنصرفت يا رسول الله إلى زوجة تموت أو ولد يموت أو دار تحترب و مال يفتنى و أجل قد اقترب فرق له النبيّ
(صلى الله عليه وآله) فلم يزل يُقاتل حتى أئحنته الجراحة و هو في وجهه و عليّ (عليه السلام) في وجهه

ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} បានហៅលោក^{صلوات الله عليه وآله} ថា៖ "អាហ្វិ ខូយ៉ាណាសូអីយ! លោកទៅចុះព្រោះលោករួចខ្លួនពីការ
សច្ចាស្មោះស្ម័គ្ររបស់លោកហើយ ។ ចំណែកឯអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ជាគេ^{صلوات الله عليه وآله} ជាខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} ជាព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} បានមកអង្គុយពីមុខព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} យំហើយថា៖ "ទេ សូមស្ស៊ីថនឹងអល់ឡោះហ្វ្លា^{صلوات الله عليه وآله} !" លោក^{صلوات الله عليه وآله} បាន
ងើយមុខទៅឯមេឃហើយថា៖ "ទេ សូមស្ស៊ីថនឹងអល់ឡោះហ្វ្លា^{صلوات الله عليه وآله} ! ទូលបង្គំ^{صلوات الله عليه وآله} នឹងមិនដោះខ្លួនចេញពី
ការសច្ចាស្មោះស្ម័គ្រទេ ។ ទូលបង្គំ^{صلوات الله عليه وآله} បានសច្ចាស្មោះស្ម័គ្រចំពោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} ហើយ នឹងឲ្យទូលបង្គំ^{صلوات الله عليه وآله}
ទៅឯណា ទៅរកប្រពន្ធដែលនឹងស្លាប់នោះឬ ឬទៅរកកូនដែលនឹងស្លាប់នោះឬ ឬទៅរកផ្ទះសម្បែង
ដែលនឹងរលំបាក់បែក ទៅរកទ្រព្យដែលនឹងវិនាស ទៅរកកាលកំណត់ (គឺសេចក្តីស្លាប់) ដែលជិតមក
ដល់ហើយនោះឬ ?" ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} បានសរសើរលោក^{صلوات الله عليه وآله} ។ លោក^{صلوات الله عليه وآله} នៅតែប្រយុទ្ធទាល់តែខ្សោយ
ដោយសារត្រូវវរបូស ។ លោក^{صلوات الله عليه وآله} នៅម្ខាងព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} ឯអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} នៅម្ខាងទៀត ។

فَلَمَّا اسْقَطَ اخْتَمَلَهُ عَلِيُّ (عليه السلام) فَجَاءَ بِهِ إِلَى النَّبِيِّ (صلى الله عليه وآله) فَوَضَعَهُ عِنْدَهُ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَوْفَيْتُ بِبَيْعَتِي قَالَ
نَعَمْ و قَالَ لَهُ النَّبِيُّ (صلى الله عليه وآله) خَيْرًا و كَانَ النَّاسُ يَحْمِلُونَ عَلَى النَّبِيِّ (صلى الله عليه وآله) الْمَيْمَنَةَ فَيَكْتَسِفُهُمْ عَلِيُّ (عليه
السلام) فَإِذَا كَشَفَهُمْ أَقْبَلَتِ الْمَيْسِرَةُ إِلَى النَّبِيِّ (صلى الله عليه وآله) فَلَمْ يَزَلْ كَذَلِكَ حَتَّى تَقَطَّعَ سِنْفُهُ بِثَلَاثِ قَطْعٍ فَجَاءَ إِلَى النَّبِيِّ
(صلى الله عليه وآله) فَطَرَحَهُ بَيْنَ يَدَيْهِ و قَالَ هَذَا سِنْفِي قَدْ تَقَطَّعَ فَيَوْمَئِذٍ أَعْطَاهُ النَّبِيُّ (صلى الله عليه وآله) ذَا الْفَقَارِ

ពេលលោក^{صلوات الله عليه وآله} រលំ អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} បានគ្រាលោក^{صلوات الله عليه وآله} ទៅរកព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} ។ លោក^{صلوات الله عليه وآله} បានទូលថា៖
"វិស្វលុលឡោះហ្វ្លា^{صلوات الله عليه وآله} អីយ! តើទូលបង្គំ^{صلوات الله عليه وآله} ស្មោះត្រង់ចំពោះពាក្យសច្ចាស្មោះស្ម័គ្រទេ ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}

មានព្រះវចនៈថា៖ "លោកស្មោះត្រង់មែន ។" ព្រះសាស្តា បាននិយាយសរសើរលោក ។ ពួកសត្រូវបានវាយប្រហារព្រះសាស្តា ពីខាងស្តាំ អុលី បានការពារព្រះអង្គ ។ ពេលអុលី ការពារព្រះអង្គ ពួកសត្រូវវាយប្រហារព្រះសាស្តា ពីខាងឆ្វេង ឥតឈប់ឈរទាល់តែដាវព្រះអង្គ បាក់ជាបីកំណាត់ ។ ព្រះអង្គ បានមករកព្រះសាស្តា បង្ហាញព្រះសាស្តា ដាវបាក់នេះ ហើយទូលថា៖ "ដាវទូលបង្គំ បាក់ហើយ ។" ដូច្នោះថ្ងៃនោះឯងដែលព្រះសាស្តា បានប្រគល់ ស្វា អាណិត្តិយស (ស៊ុលហ្វីយ៉ា) ឲ្យទៅអុលី ។

وَلَمَّا رَأَى النَّبِيُّ (صلى الله عليه وآله) اِحْتِلَاحَ سَاقِيهِ مِنْ كَثْرَةِ الْقِتَالِ رَفَعَ رَأْسَهُ إِلَى السَّمَاءِ وَ هُوَ يَبْكِي وَ قَالَ يَا رَبِّ وَعَدْتَنِي أَنْ تُظَهِّرَ دِينَكَ وَ إِنْ شِئْتَ لَمْ يُعْجِبْكَ فَأَقْبَلْ عَلَيَّ (عليه السلام) إِلَى النَّبِيِّ (صلى الله عليه وآله) فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَسْمِعْ دَوِيًّا شَدِيدًا وَ أَسْمِعْ أَقْدِمَ حَيْرُومٍ وَ مَا أَهْمُ أَضْرِبُ أَحَدًا إِلَّا سَقَطَ مَيِّمًا قَبْلَ أَنْ أَضْرِبَهُ فَقَالَ هَذَا جَبْرَيْلُ وَ مِيكَائِيلُ وَ إِسْرَافِيلُ فِي الْمَلَائِكَةِ

ពេលព្រះសាស្តា ឃើញអុលី ហាត់ព្រោះតែប្រយុទ្ធគតឈប់ ព្រះអង្គ ងើយទៅលើមេឃ យំ ហើយទូលថា៖ "ម្ចាស់អើយ! ព្រះអង្គ បានសន្យានឹងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ថាព្រះអង្គ នឹងឲ្យព្រះសាសនាព្រះអង្គ ឈ្នះគេ ។ បើព្រះអង្គ មានព្រះបំណង វាមិនធ្វើឲ្យព្រះអង្គ រឿយហាត់ទេ ។" អុលី បានបែរមកប្រាប់ព្រះសាស្តា ថា៖ "រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ អើយ! ទូលបង្គំ ពួសនឹក ពួសម្លេង ជើងហ្ន៎ស្រុម (សេះរបស់យ៉ូប អ៊ីល) ។ មនុស្សដួលស្លាប់មុនទូលបង្គំ វាយ ។" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "នេះគឺយ៉ូប អ៊ីល, មីកាយ៉ែល និង អ៊ីស្រាអែល ក្នុងចំណោមទេវតាឯទៀត ។"

ثُمَّ جَاءَ جَبْرَيْلُ (عليه السلام) فَوَقَفَ إِلَى جَنْبِ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ إِنَّ هَذِهِ هِيَ الْمَوَاسَاةُ فَقَالَ إِنَّ عَلَيَّ مِثِّي وَ أَنَا مِنْهُ فَقَالَ جَبْرَيْلُ وَ أَنَا مِنْكُمْ ثُمَّ أَنهَرَمَ النَّاسُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) لِعَلِيٍّ (عليه السلام) يَا عَلِيُّ امْضِ بِسَيْفِكَ حَتَّى تُعَارِضَهُمْ فَإِنْ رَأَيْتَهُمْ قَدْ رَكِبُوا الْفِلاَصَ وَ جَنَبُوا الْحَيْلَ فَإِنَّهُمْ يُرِيدُونَ الْفِلاَصَ وَ هُمْ يَجْتَنِبُونَ الْفِلاَصَ فَإِنَّهُمْ يُرِيدُونَ الْمَدِينَةَ

យ៉ូប អ៊ីល បានមកកែវរស្មីលុលឡោះហ្ន៎ ទូលថា៖ "ម្នាក់ម្នាក់ អើយ! នេះគឺការជួយលើកកម្លាំងចិត្ត ។" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "អុលី ជាសាច់ខ្ញុំ ខ្ញុំ ជាសាច់អុលី ។" យ៉ូប អ៊ីល បានទូលថា៖ "ទូលបង្គំ សាច់ព្រះអង្គទាំងពីរ ។" បន្ទាប់ពីនោះពួកសត្រូវបានបាក់ទំព ។ រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ បានប្រាប់អុលី ថា៖ "អុលី អើយ! ចូរអ្នក យកដាវទៅជាមួយអ្នក ទៅតទល់ពួកគេ ។ បើអ្នក ឃើញពួកគេជិះអ្នកដោយមានដឹកសេះផងបានសេចក្តីថាពួកគេចង់ទៅឯម៉ាកកាស្ត ។ បើអ្នក ឃើញពួកគេជិះសេះដោយមានដឹកអ្នកដង បានសេចក្តីថាពួកគេចង់ទៅឯម៉ាឌីណាស្ត ។"

فَأَتَاهُمْ عَلِيُّ (عليه السلام) فَكَانُوا عَلَى الْفِلاَصِ فَقَالَ أَبُو سُفْيَانَ لِعَلِيٍّ (عليه السلام) يَا عَلِيُّ مَا تُرِيدُ هُوَ ذَا نَحْنُ ذَاهِبُونَ إِلَى مَكَّةَ فَأَنْصَرِفُ إِلَى صَاحِبِكِ فَاتَّبَعَهُمْ جَبْرَيْلُ (عليه السلام) فَكَلَّمَا سَمِعُوا وَفَعَّ حَافِرِ فَرَسِهِ جَدُّوا فِي السَّيْرِ وَ كَانَ يَنْتَلُوهُمْ فَإِذَا ارْتَحَلُوا قَالُوا هُوَ ذَا عَسْكَرُ مُحَمَّدٍ قَدْ أَقْبَلَ فَدَخَلَ أَبُو سُفْيَانَ مَكَّةَ فَاحْبَرَهُمْ الْحَبْرَ وَ جَاءَ الرُّعَاةُ وَ الْحَطَّابُونَ فَدَخَلُوا مَكَّةَ فَقَالُوا رَأَيْنَا عَسْكَرَ مُحَمَّدٍ كُلَّمَا رَحَلَ أَبُو سُفْيَانَ نَزَلُوا يَفْتَدِيهِمْ فَارِسٌ عَلَى فَرَسٍ أَشَقَرٍ يَطْلُبُ آثَارَهُمْ فَأَقْبَلَ أَهْلَ مَكَّةَ عَلَى أَبِي سُفْيَانَ يُؤَيِّجُونَهُ

អាឡី صلوات الله عليه والسلام មកទាន់ពួកគេ ។ ពួកគេជិះអូដូ អាឡី ស៊ុហ្វយ៉ាន បានប្រាប់អាឡី صلوات الله عليه والسلام ថា: "អាឡី صلوات الله عليه والسلام អើយ ! អ្នក صلوات الله عليه والسلام ចង់បានអ្វី ? យើងទៅម៉ាក់កាសូ ។ ចូរអ្នក صلوات الله عليه والسلام ទៅរកមិត្ត صلوات الله عليه والسلام អ្នក صلوات الله عليه والسلام វិញទៅ ។" យ៉ូបរអ៊ីល عليه السلام បានតាមពួកគេ ។ ពេលពួកគេពួសម្លេងជើងសេះយ៉ូបរអ៊ីល عليه السلام ពួកគេព្យាយាមទៅមុខយ៉ាងលឿន ។ យ៉ូបរអ៊ីល عليه السلام នៅតែតាមពួកគេ ។ ខណៈសំដៅទៅមុខ ពួកគេថា: "ទ័ពរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ عليه السلام កំពុងតែមកដល់ ។" អាឡី ស៊ុហ្វយ៉ាន បានមកដល់ម៉ាក់កាសូហើយបានប្រាប់ដំណឹងពួកគេ ។ ពួកគេចូលសត្វនិងពួករកខសបានមក ។ ពួកគេក៏បានចូលទៅក្នុងម៉ាក់កាសូ ។ ពួកគេបានថា: "យើងបានឃើញទ័ពរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ عليه السلام ។" ទាំងអស់គ្នាបានចាកចេញ ។ អាឡី ស៊ុហ្វយ៉ានបានស្នាក់នៅឯម៉ាក់កាសូហើយបានដើរតាមដានជើងសេះពួកគេ ។ ពួកអ្នកស្រុកម៉ាក់កាសូបានជួបអាឡី ស៊ុហ្វយ៉ានស្តីបន្ទោសគាត់ ។

وَ رَحَلَ النَّبِيُّ (صلى الله عليه وآله) وَالرَّايَةُ مَعَ عَلِيٍّ (عليه السلام) وَ هُوَ بَيْنَ يَدَيْهِ فَلَمَّا أَنْ أَشْرَفَ بِالرَّايَةِ مِنَ الْعَقَبَةِ وَ رَأَهُ النَّاسُ نَادَى عَلِيٌّ (عليه السلام) أَيُّهَا النَّاسُ هَذَا مُحَمَّدٌ لَمْ يَمُتْ وَ لَمْ يُقْتَلْ فَقَالَ صَاحِبُ الْكَلَامِ الَّذِي قَالَ الْأَنْ يَسْحُرُ بِنَا وَ قَدْ هُزِمْنَا هَذَا عَلِيٌّ وَ الرَّايَةُ بِيَدِهِ حَتَّى هَجَمَ عَلَيْهِمُ النَّبِيُّ (صلى الله عليه وآله) وَ نِسَاءُ الْأَنْصَارِ فِي أَفْنِيَّتِهِمْ عَلَى أَبْوَابِ دُورِهِمْ وَ خَرَجَ الرَّجَالُ إِلَيْهِ يَلُودُونَ بِهِ وَ يَتَوَبُّونَ إِلَيْهِ وَ النَّسَاءُ نِسَاءُ الْأَنْصَارِ قَدْ حَدَشْنَ الْوُجُوهَ وَ نَشَرْنَ الشُّعُورَ وَ جَزَنَ التَّوَاصِي وَ حَرَقْنَ الْجُيُوبَ وَ حَزَمْنَ الْبُطُونَ عَلَى النَّبِيِّ (صلى الله عليه وآله) فَلَمَّا رَأَيْنَهُ قَالَ لَهُنَّ خَيْرٌ وَ أَمْرُهُنَّ أَنْ يَسْتَتِرْنَ وَ يَدْخُلْنَ مَنَازِلَهُنَّ وَ قَالَ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ وَعَدَنِي أَنْ يُظْهِرَ دِينَهُ عَلَى الْأَدْيَانِ كُلِّهَا وَ أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) ﴿وَ مَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَ إِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَ مَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَصُرَ اللَّهُ شَيْئًا﴾ الْآيَةِ. (الكافي - الجزء : ٨ : صفحة : ٣١٨ : حديث : ٥٠٢)

ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسلام បានចេញដំណើរ អាឡី صلوات الله عليه والسلام កាន់ទង់ នៅពីមុខព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسلام ។ ពេលអាឡី صلوات الله عليه والسلام បានមកដល់ ដោយកាន់ទង់នៅពីមុខគេ ហើយពួកគេបានមកដល់ អាឡី-អ្នកក្តីបាត់ មនុស្សបានឃើញព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ អាឡី صلوات الله عليه والسلام បានប្រកាសថា: "ប្រជាកស្រ្តអើយ ! នេះគឺមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនស្លាប់ទេ មិនត្រូវគេសម្លាប់ទេ ។" បុគ្គលដែលបានថា "គេ صلوات الله عليه والسلام ចំអកដាក់យើងខណៈដែលយើងចាញ់គេ" បានថា: "នេះគឺអាឡី صلوات الله عليه والسلام ទង់នៅក្នុងដៃគេ صلوات الله عليه والسلام ។" ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسلام បានមករកពួកគេ ។ ពួកស្រ្តីអាន់ស្ត្រាវ នៅឯឆ្នាផ្ទះនិងនៅតាមទ្វារផ្ទះ ។ ពួកបុរសបានចេញមករកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ត្រឡប់មកពីរត់គេចខ្លួនពេលបាក់ទ័ព ។ ពួកស្រ្តីអាន់ស្ត្រាវបានខ្លាចមុខខ្លួនឯង បោចសក់ខ្លួនឯង យកចូលដាក់លើថ្ងាសខ្លួនឯង ហែកចំហៀងសំលៀកបំពាក់ខ្លួនឯង ចងពោះខ្លួនឯង (ព្រោះតែបារម្ភ) អំពីព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسلام ។ ពេលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឃើញពួកស្រ្តីទាំងនេះ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام និយាយល្អដាក់ពួកនាង ប្រាប់ពួកនាងឲ្យបិទបាំងខ្លួន ឲ្យចូលផ្ទះវិញរៀងៗខ្លួន ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះវចនៈថា: "អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام បានសន្យានឹងខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងព្រះសាសនាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឈ្នះសាសនាទាំងអស់ ។" អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام បានបើកឲ្យមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه والسلام ដឹងថា:

[៣:១៤៤] មូហាំម៉ាដ្ឋគ្រាន់តែជាសាស្តាម្នាក់ ។ មុនគេមានសាស្តាជាច្រើនបានចាកលោកនេះទៅហើយ ។ បើសិនជាគេស្លាប់ ឬត្រូវសម្លាប់ ពួកអ្នកនឹងត្រឡប់ក្រោយវិញមែនទេ ? អ្នកណាមួយត្រឡប់ក្រោយវិញ អ្នកនោះពុំអាចធ្វើឲ្យអល់ឡោះហ្ន៎ខូចខាតអ្វីឡើយ ។ អល់ឡោះហ្ន៎តបស្នងបណ្តាអ្នកដឹងព្រះគុណ ។" (6:4-18) (الكافي : 8 / 502)

عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلِيَّهِ السَّلَامُ) يَقُولُ فِي كَلَامٍ لَهُ يَوْمَ الْجَمَلِ: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ، إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ اسْمُهُ وَ عَزَّ

جُنْدُهُ لَمْ يَفِيضْ نَبِيًّا قَطُّ حَتَّى يَكُونَ لَهُ فِي أُمَّتِهِ مَنْ يَهْدِي هُدَاهُ، وَ يَقْصِدُ سِرَّتَهُ، وَ يَدُلُّ عَلَى مَعَالِمِ سَبِيلِ الْحَقِّ الَّذِي فَرَضَ اللَّهُ عَلَى عِبَادِهِ» ثُمَّ قَرَأَ: "وَ مَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ". (تفسير العياشي 1/200 : 150)**

អាឡ-អាស្ត្រាបាត់ ប៊ិន ណាបាតាស្ត្រាបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮអាមីរុល-មុមីនីន៍ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈនៅក្នុងសមរក្ខមិអាឡ-យ៉ាមីលថា៖ «ប្រជារាស្ត្រអ៊ីយ អល់ឡោះហ្គ័ ព្រះដ៏មានព្រះនាមស័ក្តិសិទ្ធិ ព្រះដ៏មានទ័ពខ្លាំងពូកែមិនធ្វើឲ្យព្រះសាស្ត្រា ^ﷺ ចូលទិវង្គតទេ ដរាបណាពុំទាន់មាននៅក្នុងសហគមន៍របស់សាស្ត្រា ^ﷺ នេះទេនូវបុគ្គលដែលដឹកនាំតាមមាតិកាសាស្ត្រា ^ﷺ នេះ ដែលអនុចរតាមគន្លងសាស្ត្រា ^ﷺ នេះ ដែលបង្ហាញទិន្នន័យរបស់មាតិកាត្រឹមត្រូវ (គឺចំណុចសំខាន់ៗដែលប្រាប់ឲ្យស្គាល់មាតិកាត្រឹមត្រូវ) ដែលអល់ឡោះហ្គ័ ^ﷺ ដាក់មកលើបាវទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ^ﷺ នោះ ។» បន្ទាប់មកអាមីរុល-មុមីនីន៍ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសូត្រអាយ៉ាស្ត្រា [៣:១៤៤] មូហ្គាម៉ាដ្ត្រាស្ត្រាតែជាសាស្ត្រាម្នាក់ ។ មុនគេមានសាស្ត្រាជាច្រើនបានចាកលោកនេះទៅហើយ ។» (تفسير العياشي 1 : 150 / 200)

عَنْ عَبْدِ الصَّمَدِ بْنِ بَشِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ «تَدْرُونَ مَاتَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَوْ قُتِلَ، إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ: "إِن مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ" فَسَمَّ قَبْلَ الْمَوْتِ، إِنَّهُمَا سَقَاتَاهُ» فَقُلْنَا: إِنَّهُمَا وَ أَبَوَيْهِمَا شَرٌّ مِنْ خَلْقِ اللَّهِ. (تفسير العياشي 1/200 : 152)**

អាប់ខុល-ស្វ័ម៉ាដ្ត្រា ប៊ិន បាស្ត្រាបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «តើអស់លោកចង់ឲ្យព្រះសាស្ត្រាស្លាប់ឬត្រូវគេសម្លាប់មែនទេ ? អល់ឡោះហ្គ័ ^ﷺ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:១៤៤] បើសិនជាគេស្លាប់ ឬត្រូវសម្លាប់ ពួកអ្នកនឹងត្រឡប់ក្រោយវិញមែនទេ ? ដូច្នេះពួកគេបានដាក់ថ្នាំបំពុល[ព្រះអង្គ ^ﷺ មុនស្លាប់ ។ បុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះបាន[ធ្វើ]ឲ្យព្រះអង្គ ^ﷺ ដឹកថ្នាំបំពុលនោះ ។» យើង ^ﷺ ថា៖ «បុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះ (គឺអ៊ុស្តាស្ត្រាស្ត្រា និងហ្គាហ្វ្ត្រាស្ត្រា) និងឪពុកទាំងពីររបស់បុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះ (គឺបុគ្គលទីមួយនិងបុគ្គលទីពីរ) អាក្រក់លើសសត្វលោកទាំងឡាយរបស់អល់ឡោះហ្គ័ ^ﷺ ។» (تفسير العياشي 1 : 152 / 200)

عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ الْمُنْدَرِ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِهِ: "إِن مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ" الْقَتْلُ أَوْ الْمَوْتُ؟ قَالَ: «يَعْنِي أَصْحَابَهُ الَّذِينَ فَعَلُوا مَا فَعَلُوا». (تفسير العياشي 1/200 : 153)**

អាឡ-ហ្គ័សែនី ប៊ិន អាឡ-ម៉ាន់ស្ត្រាបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័ ^ﷺ [៣:១៤៤] បើសិនជាគេស្លាប់ ឬត្រូវសម្លាប់ ពួកអ្នកនឹងត្រឡប់ក្រោយវិញមែនទេ ? ព្រះអង្គ ^ﷺ មានវចនៈថា៖ «មានន័យថាបណ្តាសាវករបស់ព្រះអង្គ ^ﷺ ដែលបានប្រព្រឹត្តអ្វីដែលពួកគេបានប្រព្រឹត្តនោះ ។» (تفسير العياشي 1 : 153 / 200)

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كَتَبْنَا مُوَجَّلًّا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٥﴾
១៤៥. ពុំមាននរណាស្លាប់ដោយមិនបានទទួលការអនុញ្ញាតពីអល់ឡោះហ្គ័ឡើយ តាមពេលវេលា

ដែលត្រូវបានកំណត់ទុកស្រេចហើយ ។ នរណាចង់បានរង្វាន់លោកនេះ យើងនឹងប្រទានឲ្យអ្នកនោះនូវចំណែករង្វាន់នោះ ។ នរណាចង់បានរង្វាន់លោកមុខ យើងនឹងប្រទានឲ្យអ្នកនោះនូវចំណែករង្វាន់នោះ ។ យើងនឹងតបស្នងបណ្តាអ្នកដឹងព្រះគុណ ។

وَكَايِنٍ مِّن نَّبِيِّ قَتَلَ مَعَهُ رَبِّيُونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ﴿١٦٦﴾

១៤៦. សាស្តាជាច្រើនបានប្រយុទ្ធ រួមជាមួយបណ្តាអ្នកគោរពសក្តារៈ[អល់ឡោះហ្គ័រ]យ៉ាងច្រើន ។ ពួកគេមិនចុះចាញ់ក្រោមឧបសគ្គនានាលើមាតិកាអល់ឡោះហ្គ័រទេ ពួកគេមិនទន់ខ្សោយទេ មិនចុះញឹមទេ ។ អល់ឡោះហ្គ័រសព្វព្រះហឫទ័យបណ្តាអ្នកអត់ផ្គត់[លើមាតិកាព្រះអង្គ] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ១៤៥-១៤៦

العياشي: عَنْ مَنْصُورِ بْنِ الصِّقْلِ، أَنَّهُ سَمِعَ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) يَقْرَأُ: «وَكَايِنٍ مِّن نَّبِيِّ قَتَلَ مَعَهُ رَبِّيُونَ كَثِيرٌ» قَالَ: «الْوَفُّ وَالْوَفُّ - ثُمَّ قَالَ - إِي وَ اللَّهِ يُفْتَلُونَ». (تفسير العياشي 1: 154 / 201)**

អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពីម៉ាន់ស្ទ័រ ប៊ិន អាឡី-ស្វយ័កូលដែលបានឮអាឡី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ យ៉ាកុហ្គារ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូត្រអាយ៉ាត [៣:១៤៦] សាស្តាជាច្រើនបានប្រយុទ្ធ រួមជាមួយបណ្តាអ្នកគោរពសក្តារៈយ៉ាងច្រើន ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «រាប់ពាន់នាក់ ។» ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «មែនហើយ សូមស្រួចចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ ^{وَجَدَّ} ពួកគេត្រូវសម្លាប់ ។» (154 / 201 : 1 (تفسير العياشي))

السَّبِيحُ الْمَفِيدُ فِي (الإختصاص): فِي حَدِيثِ سَبْعِينَ مَنْقَبَةً لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) دُونَ الصَّحَابَةِ، بِإِسْنَادِهِ عَنِ ابْنِ دَأْبٍ، وَ ذَكَرَ مَنْاقِبَهُ إِلَى أَنْ قَالَ: ثُمَّ تَرَكَ الْوَهْنَ وَ الْإِسْتِكَانَةَ، إِنَّهُ انصَرَفَ مِنْ أُحُدٍ وَ بِهِ تَمَانُونَ جِرَاحَةً، تُدْخِلُ الْفَتَاكِلَ مِنْ مَوْضِعٍ وَ تَخْرُجُ مِنْ مَوْضِعٍ، فَدَخَلَ عَلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ هُوَ مِثْلُ الْمَضْغَةِ عَلَى نَطْعٍ، فَلَمَّا رَأَى رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بَكَى وَ قَالَ لَهُ: «إِنَّ رَجُلًا يُصِيبُهُ هَذَا فِي اللَّهِ تَعَالَى لِحَقِّ عَلَى اللَّهِ أَنْ يَفْعَلَ بِهِ وَ يَفْعَلَ» فَقَالَ مُجِيبًا لَهُ وَ بَكَى: «بِأبي أَنْتَ وَ أُمِّي، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَزِرْني وَ لَيْتَ عَنكَ وَ لَا فَرَزْتُ، بِأبي أَنْتَ وَ أُمِّي كَيْفَ حُرِمْتُ الشَّهَادَةَ» قَالَ: «إِنَّهَا مِنْ وَرَائِكَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ».

អាល់-ស៊ែខ័ អាល់-មូហ្គាម៉ាដូបានថ្លែងនៅក្នុងសាត្រា អាល់-អ៊ែខ័ទីស្ទូស្ទូ នៅក្នុងហ្គាឌីស្ទូមួយដែលថ្លែងអំពីចិតសិបគុណសម្បត្តិរបស់អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ដាច់ឡែកពីបណ្តាសាវក យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកតមកពីអ៊ុបនូ ដូអាប់ ថា៖ «មិនទន់ខ្សោយ មិនបោះបង់ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅជាមួយរបួសបើកមុខបែតសិបមួយកន្លែង ។ មានជេសដេរមុខរបួសពាសពេញ ។ រស្មីលុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានត្រឡប់មករកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដូចបន្ទះសាច់ដណ្តប់លើឆ្អឹង ។ ពេលរស្មីលុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ឃើញព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} យំដាក់អាមីរុល-មុមីនីន ថា៖ "បុគ្គលណាដែលរងរបួសបែបនេះដើម្បីអល់ឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បុគ្គលនោះមានគុណបំណាច់មួយចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ ^{وَجَدَّ} ព្រះអង្គ ^{وَجَدَّ} ប្រព្រឹត្តចំពោះបុគ្គលនោះអ្វីដែលព្រះអង្គ ^{وَجَدَّ} ធ្វើ ។" អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} បានតបព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដោយយំថា៖ "សូមឲ្យមាតាបិតាទូលបង្គំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ សូមគោរពសក្តារៈអល់ឡោះហ្គ័រ ^{وَجَدَّ} ដែលមិន

បានធ្វើឲ្យទូលបង្គំ ^{صلوات الله عليه والسلا} រត់គេចខ្លួនចោលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ សូមឲ្យមាតាបិតាទូលបង្គំ ^{صلوات الله عليه والسلا} បានធ្វើពលីកម្ម ដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ តើទូលបង្គំ ^{صلوات الله عليه والسلا} អាចចោលទុក្ករ:កម្មបានដូចម្តេច ?"

قَالَ: فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «إِنَّ أَبَا سُفْيَانَ قَدْ أُرْسِلَ مَوْعِدُهُ: بَيْنَنَا وَ بَيْنَكُمْ حِمْرَاءُ الْأَسَدِ» فَقَالَ: «بِأبي أَنْتَ وَ أُمِّي، وَ اللَّهُ لَوْ حُمِلْتُ عَلَى أَيْدِي الرِّجَالِ مَا تَخَلَّفْتُ عَنْكَ» قَالَ: فَتَزَلَّ الْقُرْآنُ: "وَ كَأَيِّنْ مِنْ نَبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ رِيثُونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ مَا ضَعُفُوا وَ مَا اسْتَكْبَرُوا وَ اللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ" وَ نَزَلَتْ الْآيَةُ فِيهِ قَبْلَئِهَا: "وَ مَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا وَ مَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَ مَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَ سَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ".

វិស្វលុលឡោះហ្មំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានប្រាប់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} ថា: "អាច្ចី ស៊ីហ្វយ៉ានបានគំរាមដោយបញ្ជូនគោក្រហម មក រវាងយើងនិងពួកអ្នក ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចន:ថា: "សូមឲ្យមាតាបិតាទូលបង្គំ ^{صلوات الله عليه والسلا} បានធ្វើ ពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ ទោះបីទូលបង្គំ ^{صلوات الله عليه والسلا} ជាប់ដៃជាមួយមនុស្សច្រើនក៏ដោយ ក៏ទូលបង្គំ ^{صلوات الله عليه والسلا} នឹងមិននៅខាងក្រោយចោលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដែរ ។ គេក៏បានបើកឲ្យដឹងគួរអានថា: [៣:១៤៦] សាស្តាជា ច្រើនបានប្រយុទ្ធ រួមជាមួយបណ្តាអ្នកគោរពសក្ការ:[អស់ឡោះហ្មំ]យ៉ាងច្រើន ។ ពួកគេមិនចុះចាញ់ ក្រោមឧបសគ្គនានាលើមាតាអស់ឡោះហ្មំទេ ពួកគេមិនទន់ខ្សោយទេ មិនចុះញ្ចមទេ ។ អស់ឡោះហ្មំ សព្វព្រះហឫទ័យបណ្តាអ្នកអត់ធ្មត់[លើមាតាព្រះអង្គ] ។ អាយ៉ាស៊ុស្តីអំពីរឿងនេះត្រូវបានបើកឲ្យដឹង មុនអាយ៉ាស៊ុនេះ: គឺអាយ៉ាស៊ុ [៣:១៤៥] ពុំមាននរណាស្លាប់ដោយមិនបានទទួលការអនុញ្ញាតពី អស់ឡោះហ្មំឡើយ តាមពេលវេលាដែលត្រូវបានកំណត់ទុកស្រេចហើយ ។ នរណាចង់បានរង្វាន់ លោកនេះ: យើងនឹងប្រទានឲ្យអ្នកនោះនូវចំណែករង្វាន់នោះ ។ នរណាចង់បានរង្វាន់លោកមុខ យើង នឹងប្រទានឲ្យអ្នកនោះនូវចំណែករង្វាន់នោះ ។ យើងនឹងតបស្នងបណ្តាអ្នកដឹងព្រះគុណ ។

ثُمَّ تَرَكَ الشَّكَايَةَ مِنْ أَلْمِ الْجِرَاحَاتِ، وَ شَكَتِ الْمَرْأَتَانِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) مَا يَلْقَى، وَ قَالَتَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَدْ حَشِينَا عَلَيْهِ بِمَا تَدْخُلُ الْفَتَائِلُ فِي مَوْضِعِ الْجِرَاحَاتِ مِنْ مَوْضِعٍ إِلَى مَوْضِعٍ، وَ كَيْفَانِهِ مَا يَجِدُ مِنَ الْأَلْمِ. قَالَ: فَعُدُّ مَا بِهِ مِنْ أَثَرِ الْجِرَاحَاتِ عِنْدَ خُرُوجِهِ مِنَ الدُّنْيَا، فَكَانَتْ أَلْفَ جِرَاحَةٍ مِنْ قَرْنِهِ إِلَى قَدَمِهِ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ). (الإختصاص: 158)**

បន្ទាប់ពីនោះ: អាស៊ី ^{صلوات الله عليه والسلا} មិនឈឺមុខរបួសទេ ។ នារីពីរនាក់បានក្តីញប្រាប់វិស្វលុលឡោះហ្មំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ថា: "វិស្វលុលឡោះហ្មំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អើយ អស់ទូលបង្គំខ្លាចដេរមុខរបួសព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} មិនបង្ហាញឲ្យគេ ឃើញថាព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} ឈឺទេ ។" លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) បានថ្លែងថា: "របួសក្នុងពេលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} ចាកចេញពីលោកនេះមានចំនួនមួយពាន់ ពីលើក្បាលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} ដល់ចុងជើងព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} ។"» (الإختصاص: 158)

وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٥٧﴾

១៤៧. សម្តីពួកគេពុំមានអ្វីក្រៅពីថា: "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គអភ័យទោសឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំ ជាខ្ញុំដែលបានសាងបាប ដែលបានប្រព្រឹត្តិហួសហេតុក្នុងរឿងផ្ទាល់ខ្លួន ។ សូមព្រះអង្គពង្រឹង ជើងឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ[លើមាតាព្រះអង្គ] សូមព្រះអង្គជួយអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឲ្យបាន

ឈ្នះពួកបដិសេធសទ្ធាផង [ដែលប្រមាថសាសនា គោរពបូជាបដិមា ទុច្ចរិត...] ។"

فَاتَهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٧٩﴾

១៤៨. ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎បានប្រទានរង្វាន់ឲ្យពួកគេក្នុងលោកនេះ និងរង្វាន់ដ៏បរវក្នុងលោកមុខ ។
អស់ឡោះហ្ន៎សព្វព្រះហឫទ័យបណ្តាអ្នកប្រព្រឹត្តល្អ[ចំពោះអ្នកដទៃ] ។

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا يُرَدُّوكُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿١٨٠﴾

១៤៩. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ បើពួកអ្នកស្តាប់បង្គាប់ពួកបដិសេធសទ្ធា [ប្រមាថសាសនា ទុច្ចរិត...]
ពួកគេនឹងធ្វើឲ្យពួកអ្នកត្រឡប់ក្រោយវិញ (គឺទៅរកភាពឥតជំនឿ) ដូច្នោះពួកអ្នកនឹងទៅជាជន
ខាតបង់ ។

بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ ﴿١៨១﴾

១៥០. តែអស់ឡោះហ្ន៎ជាអ្នកថែរក្សាពួកអ្នក[និងជាអ្នកដឹកនាំ] ។ ព្រះអង្គជាអ្នកជួយសង្គ្រោះប្រសើរ
បំផុត ។

سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ ۖ سُلْطَنَا وَمَا وَهُمْ إِلَّا نَارٌ وَبِئْسَ
مَثْوَى الظَّالِمِينَ ﴿١៨٢﴾

១៥១. យើងនឹងចោលសេចក្តីភ័យរន្ធត់ទៅក្នុងចិត្តរបស់ពួកបដិសេធសទ្ធា [ប្រមាថសាសនា ទុច្ចរិត...]
ព្រោះពួកគេបានផ្តួចផ្តើមហ៊ុនហាយដៃគូជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតមកពីព្រះ
អង្គអំពីរឿងនេះឡើយ (គឺពួកគេមិនបានទទួលការអនុញ្ញាតពីអស់ឡោះហ្ន៎ឲ្យប្រព្រឹត្តដូច្នោះ
ឡើយ) ។ ជម្រករបស់ពួកគេគឺភ្លើងនរក ។ ជម្រករបស់ជនទុច្ចរិតអាក្រក់ណាស់ ។

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ ۖ إِذْ تَحْسُونَهُمْ بِأَذْنِهِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا فَشِلْتُمْ وَتَنَزَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِمَّنْ بَعْدَ
مَا أَرْسَلَكُمْ مِمَّا تَحِبُّونَ ۖ مِنْكُمْ مَن يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَن يُرِيدُ الْآخِرَةَ ۖ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ
لِيَبْتَلِيَكُمْ ۖ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ ۗ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٨٣﴾

១៥២. ពិតណាស់អស់ឡោះហ្ន៎បានគោរពតាមពាក្យសន្យាព្រះអង្គចំពោះពួកអ្នក កាលពួកអ្នកបាន
សម្លាប់ពួកគេ អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់ព្រះអង្គ រហូតដល់គ្រាដែលពួកអ្នកទន់ខ្សោយ ពួក
អ្នកបានឈ្លោះប្រកែកគ្នាអំពីរឿងបញ្ហា[ដែលពួកអ្នកបានទទួល] ពួកអ្នកបានប្រព្រឹត្តល្មើស
បន្ទាប់ពីព្រះអង្គបានឲ្យពួកអ្នកឃើញអ្វីដែលពួកអ្នកស្រឡាញ់ (គឺជ័យជំនះ) ។ ពួកអ្នកភាគខ្លះ
ប្រាថ្នា[ប្រយោជន៍]លោកនេះ ពួកអ្នកភាគខ្លះប្រាថ្នា[ប្រយោជន៍]លោកមុខ ។ ក្រោយមកព្រះ
អង្គបានបំបែកពួកអ្នកពីពួកគេ (គឺពួកបដិសេធសទ្ធាដែលដេញតាមសម្លាប់) ដើម្បីល្បួងពិសោធព្រះ
ពួកអ្នក ។ ពិណាស់ព្រះអង្គបានអភ័យឲ្យពួកអ្នកហើយ ។ អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះករុណាមេត្តា
ដល់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា[ជ្រះថ្លា] ។

ثلاثة اربع الحزب ٧ - ٧

﴿ اذ تَصْعِدُونَ وَلَا تُلُونَ عَلَىٰ أَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أُحْرَاكُمْ فَأَثَابَكُمْ غَمًّا بِغَمِّ لَكَيْلًا تَحْزَنُونَ
عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا مَا أَصَابَكُمْ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٣﴾

១៥៣. កាលពួកអ្នកបានរត់គេចខ្លួនដោយមិនខ្វល់នឹងអ្នកណាឡើយ សាស្តាបានស្រែកហៅពួកអ្នកពីក្រោយ ។ ព្រះអង្គបានទម្លាក់ទុក្ខព្រួយផ្ទុនៗគ្នាមកលើពួកអ្នក[មួយរយ:តូច] ដើម្បីកុំឲ្យពួកអ្នកមានទុក្ខដោយសារអ្វីមួយដែលបានរហូតពីដៃពួកអ្នក និង[កុំឲ្យពួកអ្នកមានទុក្ខ]ដោយសារអ្វីដែលពួកអ្នកបានទទួលរង [ដើម្បីនឹងឲ្យស្មារតីនិងចិត្តពួកអ្នកផ្ដោតទៅរកអស់ឡោះហ្ន៎តែមួយគត់] ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណអ្វីដែលពួកអ្នកធ្វើ (គឺអស់ឡោះហ្ន៎ដឹងថាពួកអ្នកអ្វីខ្លះ) ។

﴿ ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُم مِّن بَعْدِ الْغَمِّ أَمَنَةً نُّعَاسًا يَغْشَىٰ طَآئِفَةً مِّنكُمْ وَطَآئِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَل لَّنَا مِنَ الْأَمْرِ مِن شَيْءٍ قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ يُخْفُونَ فِي أَنفُسِهِم مَّا لَا يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَّا قُتِلْنَا هَاهُنَا قُل لَّو كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَىٰ مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٥٤﴾

១៥៤. បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គបានដាក់ចុះមកលើពួកអ្នក ក្រោយពីទុក្ខព្រួយ នូវសន្តិសុខ ។ អាការរងធុយដេកបានគ្របដណ្តប់លើពួកអ្នកមួយក្រុម ។ រីឯមួយក្រុមទៀតខ្វល់តែខ្លួនឯងទេ ពួកគេប៉ាន់ស្មានអំពីអស់ឡោះហ្ន៎ផ្ទុយពីការពិត ដូចពួកអវិជ្ជាប៉ាន់ស្មានដែរ ។ ពួកគេថា: "តើយើងបានអ្វីមួយទេក្នុងរឿងនេះ?" ចូរអ្នកថ្លែងថា: "រឿងទាំងអស់ជារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ។" ពួកគេលាក់ទុកក្នុងចិត្តអ្វីដែលពួកគេមិនបើកឲ្យអ្នកដឹងទេ ។ ពួកគេបានថា: "បើពួកយើងបានអ្វីមួយក្នុងរឿងនេះ យើងនឹងមិនត្រូវស្លាប់នៅទីនេះទេ ។" ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា: "ទោះបីអស់លោកនៅក្នុងផ្ទះក៏ដោយ បណ្តាអ្នកដែលគេតម្រូវឲ្យស្លាប់នោះនឹងបានទៅដល់កន្លែងដែលខ្លួនត្រូវស្លាប់ជាមិនខាន ដើម្បីអស់ឡោះហ្ន៎នឹងល្បងពិសោធមើលអ្វីដែលមាននៅក្នុងទ្រូងអស់លោក ហើយព្រះអង្គនឹងជម្រុះចោល [ដោយការល្បងពិសោធន៍នោះ] អ្វីដែលមាននៅក្នុងចិត្តរបស់អស់លោក ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណអ្វីដែលនៅក្នុងទ្រូង ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១៤៧-១៥៤

أَبُو عَلِيٍّ الطَّبْرَسِيُّ: فِي قَوْلِهِ: "بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَ هُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ" قِيلَ: نَزَلَتْ فِي الْمُنَافِقِينَ إِذْ قَالُوا لِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ أُحُدٍ، يَوْمَ الْهَرَمَةِ: ارْجِعُوا إِلَىٰ إِخْوَانِكُمْ، وَ ارْجِعُوا إِلَىٰ دِينِهِمْ، عَنْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). (مجمع البيان 2:856)**

អាឡី អ៊ីមរ៉ន អាឡី អាល់-គ្គីបានតំណាលអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [៣:១៥០] តែអស់ឡោះហ្ន៎ជាអ្នកថែរក្សាពួកអ្នក ។ ព្រះអង្គជាអ្នកជួយសង្គ្រោះប្រសើរបំផុត ថា: «អាយ៉ាស៊ុនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីពួកលាក់ពុតត្បិតកាលពួកគេបាននិយាយដាក់បណ្តាអ្នកសទ្ធាថ្ងៃច្បាំងនៅឯសមរភូមិអ៊ីហ្ស៊ីដូ ថ្ងៃបាក់ទ័ព

ថា: "ចូរអស់លោកត្រឡប់ទៅរកបងប្អូនអស់លោកវិញ ត្រឡប់ទៅរកសាសនាពួកគេ ចោលអាល្លឺ
(مجمع البيان 2 : 856) «1» صلوات الله عليه والسلام

وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «فَأَتَابَكُمْ عَمَّا بَعَّمُ» «فَأَمَّا الْعَمُّ الْأَوَّلُ فَالْهُزَيْمَةُ وَ الْقَتْلُ، وَ أَمَّا الْآخَرُ فَإِشْرَافُ خَالِدِ بْنِ الْوَلِيدِ عَلَيْهِمْ، يَقُولُ: "لِكَيْلَا تَحْزَنُوا عَلَيَّ مَا فَاتَكُمْ" مِنَ الْغَيْبَةِ "وَ لَا مَا أَصَابَكُمْ" يَعْني قَتْلَ إِخْوَانِهِمْ "وَ اللَّهُ خَيْرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ * ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْعَمِّ "يَعْني الْهُزَيْمَةَ". (تفسير القمّي 1:120)**

អាចិ អាណិត-យ៉ាវដូបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីអាចិ យ៉ាវដូហ្នាវ^{صلوات الله عليه والسلام}អំពី [៣:១៥៣] ព្រះអង្គបាន
ទម្លាក់ទុក្ខព្រួយដូនៗគ្នាមកលើពួកអ្នក ថា: «ទុក្ខព្រួយទីមួយគឺការចាញ់សង្គ្រាមនិងការសម្លាប់ ។ ទុក្ខ
ព្រួយមួយទៀតគឺការចាត់ការរបស់ខ័ណ្ឌដូ ប៊ិន អាណិត-វ៉ាលីដូក្នុងការប្រយុទ្ធតទល់ពួកគេ ។ ព្រះអង្គ
មានព្រះបន្ទូលថា: ដើម្បីកុំឲ្យពួកអ្នកមានទុក្ខដោយសារអ្វីមួយដែលបានរហូតពីដៃពួកអ្នក គឺទ្រព្យ
សង្គ្រាម និង[កុំឲ្យពួកអ្នកមានទុក្ខ]ដោយសារអ្វីដែលពួកអ្នកបានទទួលរង មានន័យថាការសម្លាប់បង
ប្អូនពួកអ្នក ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណថាពួកអ្នកអ្វីខ្លះ ។ [៣:១៥៥] បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គបានដាក់
ចុះមកលើពួកអ្នក ក្រោយពីទុក្ខព្រួយ មានន័យថាការចាញ់សង្គ្រាម ។» (تفسير القمّي 1 : 120)

الْعِيَّاشِيُّ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْعَلَاءِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ ذَكَرَ يَوْمَ أُحُدٍ: «أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كُسِرَتْ رِجَاعِيَّتُهُ، وَ إِنَّ النَّاسَ وَلَّوْا مُصْعِدِينَ فِي الْوَادِي، وَ الرَّسُولُ يَدْعُوهُمْ فِي أَحْرَاهُمْ فَأَتَابَهُمْ عَمَّا بَعَّمُ، ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْهِمُ النَّعَاسَ».

អាណិត-អ៊ែយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពីអាណិត-ហ្ន៎សែនី ប៊ិន អាចិ អាណិត-អាឡាអ៊ី តមកពីអាចិ
អាណិត-ខ្នុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលបានថ្លែងអំពីថ្ងៃច្បាំងនៅឯសមរកូមិអ៊ីហ្ន៎ដូថា: «វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{عليه وآله}បាក់
ធ្មេញបួន ។ វេហ៍ពលបានរត់ឡើងលើភ្នំក្នុងច្រកនោះ ។ វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{عليه وآله}បានស្រែកហៅពួកគេពី
ក្រោយ ។ ដូច្នេះពួកគេបានរងទុក្ខព្រួយជាបន្តបន្ទាប់ ។ ក្រោយពីនោះសន្តិសុខបានចុះមកលើពួកគេ ។»

فَقُلْتُ: النَّعَاسُ مَا هُوَ؟ قَالَ: «أَهُمْ، فَلَمَّا اسْتَيْقَظُوا قَالُوا: كَفَرْنَا. وَ جَاءَ أَبُو سُفْيَانَ، فَعَلَا فَوْقَ الْجَبَلِ بِإِلْهِهِ هُبْلًا، فَقَالَ: أَعْلَى هُبْلًا. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَوْمَئِذٍ: اللَّهُ أَعْلَى وَ أَجَلٌ. فَكُسِرَتْ رِجَاعِيَّتُهُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ شَكَتْ لِنَتْنَهُ، وَ قَالَ: نَشَدْتُكَ يَا رَبِّ مَا وَعَدْتَنِي، فَإِنَّكَ إِنْ شِئْتَ لَمْ تُعْبِدْ.

ខ្ញុំបានសួរថា: «អ្វីទៅសន្តិសុខ?» ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា: «កង្វល់ ។ ពេលពួកគេភ្ញាក់ឡើងវិញ ពួក
គេថា: "យើងបានបដិសេធសទ្ធា (គឺក្បត់សាសនា) ។" អាចិ ស៊ុហ្វ័យ៉ានបាននាំ[រូបបដិមា]ហ្ន៎បាល់មក
លើភ្នំ ហើយបានថា: "ហ្ន៎បាល់ធំថ្លើង!" វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{عليه وآله}មានព្រះវចនៈថា: "ថ្ងៃនេះអស់ឡោះហ្ន៎^{عليه وآله}
ធំថ្លើងបំផុត រុងរឿងបំផុត!" ធ្មេញបួនរបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{عليه وآله}បានបាក់ ព្រះអង្គ^{عليه وآله}ឈឺជើងធ្មេញ
នោះ ហើយបានទូលថា: "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមអង្វរព្រះអង្គ^{عليه وآله} ឱព្រះម្ចាស់^{عليه وآله}ពាក្យសន្យាដែលព្រះ
អង្គ^{عليه وآله}បានសន្យាចំពោះទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{عليه وآله}អើយ ពីព្រោះគេនឹងមិនគោរពសក្ការៈព្រះអង្គ^{عليه وآله}ទេ បើព្រះ
អង្គ^{عليه وآله}មានព្រះបំណងដូច្នោះមែន ។"

وَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): يَا عَلِيُّ، أَيْنَ كُنْتَ؟ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، لَرِقْتُ بِالْأَرْضِ. فَقَالَ: ذَلِكَ الظَّلُّ بِكَ، فَقَالَ: يَا

عَلَيْ، اٰتٰنِي بِمَاءٍ اَعْسَلَ عَتِي. فَاٰتَاهُ فِي صَحْفَةٍ، فَاِذَا رَسُوْلُ اللّٰهِ (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ) قَدْ عَافَهُ. وَ قَالَ: اٰتٰنِي فِي يَدِكَ. فَاٰتَاهُ بِمَاءٍ فِي كَفِّهِ، فَعَسَلَ رَسُوْلُ اللّٰهِ عَنِ لِحْيَتَيْهِ (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ)». (تفسير العياشي 1: 155 / 201)**

វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ មានព្រះវចនៈថា៖ "អាឡី អ៊ីមរ៉ន អ្នក បានបាត់ខ្លួនទៅឯណា ?" អាឡី មានព្រះវចនៈថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ អ៊ីមរ៉ន ទូលបង្គំ នៅលើដី ។" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "នេះគឺអ្វីដែលអ្នក ស្មាន ។" ដូច្នេះព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "អាឡី ចូរយកទឹកមកឲ្យ ខ្ញុំ លាង ។" អាឡី ក៏បានយកទឹកមកឲ្យព្រះអង្គ ក្នុងភាជន៍ធំ ។ តែនេះគឺអ្វីដែល វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ មិនចូលចិត្តទេ (គឺដូសទឹកដោយដៃក្នុងបានធំ) ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "ឲ្យ ទឹកមកខ្ញុំ ក្នុងដៃអ្នក ។" អាឡី ក៏បានឲ្យទឹកទៅវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ដោយផ្ទាល់ដៃ ។ វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ បានលាងពុកចង្ការព្រះអង្គ ដោយទឹកនោះ ។» (1 : 155 / 201) (تفسير العياشي)

إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٥٥﴾

១៥៥. ពួកអ្នកមួយចំនួនដែលបានបែរក្រោយថ្ងៃដែលកងទ័ពទាំងពីរបានប្រឈមមុខគ្នា ស្មែត្តនទេ ដែលបានធ្វើឲ្យពួកគេភ្ញាក់ភ្ញាត់ដោយសារអំពើដែលពួកគេបានសាងនោះ ។ អល់ឡោះហ្ន៎បាន អត់ឱនឲ្យពួកគេហើយ ។ អល់ឡោះហ្ន៎អត់ឱន ព្រះអង្គមានខន្តី ។

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُرًى لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُحِيءُ وَيُمِيتُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١٥٦﴾

១៥៦. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអ៊ីយ ចូរពួកអ្នកកុំធ្វើដូចពួកបដិសេធសទ្ធា[និងប្រមាថសាសនា] ដែលបាន និយាយអំពីបងប្អូនពួកគេដែលធ្វើដំណើរលើផែនដី ឬចេញទៅច្បាំងនោះថា៖ "បើពួកគេនៅ ជាមួយពួកយើង ពួកគេច្បាស់ជាមិនស្លាប់ទេ មិនត្រូវគេសម្លាប់ទេ ។" ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ន៎បាន ធ្វើឲ្យសម្តីនេះទៅជាការស្តាយក្រោយក្នុងចិត្តពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ប្រទានជីវិតនិងសេចក្តី ស្លាប់ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ទស្សនាការអំពើដែលពួកអ្នកសាង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៥៥-១៥៦

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ زُرَّارَةَ، وَ حُمُرَانَ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَحَدِهِمَا (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا": «فَهُوَ فِي عُقْبَةَ بْنِ عُثْمَانَ، وَ عُثْمَانَ بْنِ سَعْدٍ». (تفسير العياشي 1: 156 / 201)**

អាឡី-អ៊ីមរ៉នបានតំណាលតមកពីស្វាវរ្យៈវត្តនិងហ្ន៎រ៉ន តមកពីម្នាក់ម្នាក់ ប៊ិន មុស្លីម តមកពីអ៊ីម៉ា

មួយអង្គ صلوات الله عليه والسلام (អ៊ីម៉ា ទី ៥ صلوات الله عليه والسلام ឬ ទី ៦ صلوات الله عليه والسلام) អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ عجل [៣:១៥៥] ស្រែតនទេដែលបានធ្វើឲ្យពួកគេភ្ញាក់ភ្ញាត់ដោយសារអំពើដែលពួកគេបានសាងនោះ ថា: «អាយ៉ាស៊ុនេស្តីអំពីអ្នកបាត់ ប៊ិន អ៊ីស្រាម៉ាន និង អ៊ីស្រាម៉ាន ប៊ិន សាអ៊ាដ្វ័ ។» (تفسير العياشي 1 : 201 / 156)

عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَمَّا انْهَزَمَ النَّاسُ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) يَوْمَ أُحُدٍ، نَادَى رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): إِنَّ اللَّهَ قَدْ وَعَدَنِي أَنْ يُطَهِّرَنِي عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ. فَقَالَ لَهُ بَعْضُ الْمُتَنَفِّقِينَ، وَ سَمَّاهَا: فَقَدْ هُرِمْنَا وَ تَسَحَّرُ بِنَا». (تفسير العياشي 1 : 201 / 157)**

ហ្គ័រស្តា ប៊ិន សាលីមបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អ្នកប្រែប្រួលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា: «កាលអេហ្វ ពលបាក់ទ័ពរត់ចោលវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله ថ្ងៃច្បាំងនៅអ៊ុហ្គ័រដ្វ វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله បានហៅពួកគេថា: "អល់ឡោះហ្គ័រ عجل បានសន្យាខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ថាព្រះអង្គ عجل នឹងឲ្យខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ឈ្នះសាសនាទាំងអស់ ។" ពួកលាក់ពុតត្បិតខ្លះបាននិយាយដាក់វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله ថា: "គេ صلوات الله عليه وآله បានធ្វើឲ្យយើងចាញ់ ពេលនេះគេ صلوات الله عليه وآله ចំអកដាក់យើង" អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام បានហៅឈ្មោះបុគ្គលលាក់ពុតទាំងពីរនាក់នោះ ។» (تفسير العياشي 1 : 201 / 157)

عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: «إِنَّمَا اسْتَزَرَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا». قَالَ: «هُمْ أَصْحَابُ الْعَقَبَةِ». (تفسير العياشي 1 : 201 / 158)**

អ្នកប្រែប្រួលឡោះហ្គ័រ ប៊ិន កាស្ទៀរបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អ្នកប្រែប្រួលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ عجل [៣:១៥៥] ស្រែតនទេដែលបានធ្វើឲ្យពួកគេភ្ញាក់ភ្ញាត់ដោយសារអំពើដែលពួកគេបានសាងនោះ ថា: "ពួកគេជាបក្សពួកអាល់-អ៊ុក្វីបាស្វ័ (គឺបក្សពួកលាក់ពុតត្បិតដប់នាក់ដែលចង់សម្លាប់វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله ដោយច្រានព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ទៅក្នុងជ្រោះ) ។" (تفسير العياشي 1 : 201 / 158)

وَلَيْنِ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتْتُمْ لَمَغْفِرَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٍ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿١٥٧﴾

១៥៧. បើពួកអ្នកត្រូវសម្លាប់លើមាតិអល់ឡោះហ្គ័រឬស្លាប់ ខមាទោសមកពីអល់ឡោះហ្គ័រនិងព្រះមេត្តាធម៌ព្រះអង្គប្រសើរជាងអ្វីៗដែលពួកគេប្រមូលទុក (គឺពួកបដិសេធសទ្ធា...) ។

លោក យ៉ាហ្សៀរ បានថ្លែងថា: "ខ្ញុំបានសួរអ៊ីម៉ា មូហ្គាម៉ាដ្វ បាត្រូវ صلوات الله عليه وآله អំពីអាយ៉ាស៊ុនេស្តីអល់ឡោះហ្គ័រ عجل នេះ ។ អ៊ីម៉ា មូហ្គាម៉ាដ្វ បាត្រូវ صلوات الله عليه وآله បានថ្លែងថា: "យ៉ាហ្សៀរអ៊ីយ តើលោកដឹងទេ ថាអ្វីគឺមាតិអល់ឡោះហ្គ័រ عجل ?" ខ្ញុំបានថា: "ទូលបង្គំមិនដឹងទេ ។ ទូលបង្គំសង្ឃឹមថា អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه وآله នឹងប្រាប់ទូលបង្គំ ។" អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه وآله បានថ្លែងថា: "មាតិអល់ឡោះហ្គ័រ عجل គឺអាលី صلوات الله عليه وآله និងបណ្តាកូនចៅ عليه السلام របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ។ អ្នកណាមួយត្រូវសម្លាប់នៅក្នុងវិទ្យាយ៉ាស៊ុនេស្តីរបស់ព្រះអង្គទាំងនេះ عليه السلام អ្នកនោះត្រូវសម្លាប់នៅលើមាតិអល់ឡោះហ្គ័រ ។ អ្នកណាមួយស្លាប់នៅក្នុងវិទ្យាយ៉ាស៊ុនេស្តីរបស់ព្រះអង្គទាំងនេះ عليه السلام អ្នកនោះស្លាប់នៅលើមាតិអល់ឡោះហ្គ័រ عجل ។" (តាហ្វៀសៀរ អ៊ុយ៉ាស្តី ក្បាលទី1 ទំព័រ202)

وَلَيْنِ مُتْتُمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لِيَالِي اللَّهِ تُحْشَرُونَ ﴿١٥٨﴾

១៥៨. ទោះបីពួកអ្នកស្លាប់ឬត្រូវសម្លាប់ក៏ដោយ ពួកអ្នកទាំងអស់គ្នានឹងត្រូវប្រមូលទៅឯ
អល់ឡោះហ្ន៍ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១៥៧-១៥៨

ابْنُ بَابُوَيْهٍ: عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ عَمَّارِ بْنِ مَرْوَانَ، عَنِ الْمُنْخَلِ، عَنِ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ هَذِهِ الْآيَةِ فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "وَلَوْ لَقِينُ فُقَيْلُكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ". قَالَ: فَقَالَ: «أَتَدْرِي مَا سَبِيلُ اللَّهِ؟» قُلْتُ: لَا وَاللَّهِ حَتَّى أَسْمَعَهُ مِنْكَ. قَالَ: «سَبِيلُ اللَّهِ: عَلَيَّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ دُرَيْتُهُ، مَنْ قُتِلَ فِي وَلَايَتِهِ قُتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَ مَنْ مَاتَ فِي وَلَايَتِهِ مَاتَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ». (معاني الأخبار: الجزء ١ الصفحة ١٦٧ الحديث ١، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ١ صفحات: ٧٠٥: الحديث: ٩٩/ ١٩٥٩)**

[...] អាឡ-មូណាខ្ពស់បានតំណាលតមកពីយ៉ាបៀរ តមកពីអាហ្វិ យ៉ាកុហ្សា^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ
អំពីអាយ៉ាស៊ុនេះ ពាក់ព័ន្ធនឹងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៍^{عجل} [៣:១៥៧] បើពួកអ្នកត្រូវសម្លាប់លើមាតិ
អល់ឡោះហ្ន៍ឬស្លាប់ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «លោកដឹងទេថាអ្វីគឺមាតិអល់ឡោះហ្ន៍^{عجل}?» ខ្ញុំបាន
ទូលថា៖ «សូមស្រួចចំពោះអល់ឡោះហ្ន៍^{عجل} ទូលបង្គំមិនដឹងទេ លុះបានឮពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។» ព្រះអង្គ
មានវចនៈថា៖ «មាតិអល់ឡោះហ្ន៍^{عجل} គឺ អូលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាហ្វិ ត្រីលីប^{عليه السلام} និងព្រះរាជបុត្ររាជនគ្រា^{عليهم السلام}
របស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អ្នកណាត្រូវសម្លាប់ក្នុងវិទ្យាយ៉ាស៊ុព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អ្នកនោះត្រូវសម្លាប់លើមាតិ
អល់ឡោះហ្ន៍^{عجل} ។ អ្នកណាស្លាប់ក្នុងវិទ្យាយ៉ាស៊ុរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អ្នកនោះស្លាប់នៅលើមាតិ
អល់ឡោះហ្ន៍^{عجل} ។» (1 / 167) (معاني الأخبار: 76:1-3)

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَأَنْفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾

១៥៩. ដោយសារព្រះមេត្តាធម៌របស់អល់ឡោះហ្ន៍បានជាអ្នក (គឺសាស្តា) ទន់ភ្លន់ចំពោះពួកគេ ។ បើ
អ្នកតឹងរឹង ចិត្តរឹង ពួកគេច្បាស់ជានឹងឃ្នាតចេញឆ្ងាយពីអ្នក ។ ដូច្នេះចូរអ្នកអត់ទោសឲ្យពួកគេ
ចូរអ្នកសូមទោសឲ្យពួកគេ ។ ចូរអ្នកប្រឹក្សាជាមួយពួកគេក្នុងរឿងនីមួយៗ[ដែលគិតនឹងធ្វើ] ។
លុះអ្នកបានសម្រេចចិត្តហើយ ចូរអ្នកទុកចិត្តលើអល់ឡោះហ្ន៍ចុះ ។ ពិតប្រាកដណាស់
អល់ឡោះហ្ន៍សព្វព្រះហឫទ័យបណ្តាអ្នកដែលទុកចិត្តលើព្រះអង្គ] ។

إِن يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِن يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرْكُمْ مِنْ بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾

១៦០. បើអល់ឡោះហ្ន៍ជួយពួកអ្នកពុំមានអ្នកណាឈ្នះពួកអ្នកជាដាច់ខាត ។ បើព្រះអង្គបោះបង់ចោល
ពួកអ្នកនឹងមាននរណាជួយពួកអ្នកក្រៅពីព្រះអង្គ? បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាត្រូវទុកកាយថ្វាយចិត្ត
លើអល់ឡោះហ្ន៍ ។

អតិប្បាយអាយាត្រា ១៤៩-១៦០

عَنْ صَفْوَانَ الْجُمَالِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَعَنْ سَعْدِ الْإِسْكَافِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «جَاءَ أَعْرَابِيٌّ - أَحَدُ بَنِي عَامِرٍ - فَسَأَلَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فَلَمْ يَجِدْهُ، قَالُوا: هُوَ يُفْرَجُ. فَطَلَبَهُ فَلَمْ يَجِدْهُ، قَالُوا: هُوَ يَمُوتُ - قَالَ: - فَطَلَبَهُ فَلَمْ يَجِدْهُ، فَمَاتُوا: هُوَ يَعْرِفُهُ. فَطَلَبَهُ فَلَمْ يَجِدْهُ، قَالُوا: هُوَ بِالْمَشْعَرِ - قَالَ: - فَوَجَدَهُ فِي الْمَوْقِفِ، قَالَ: حَلُّوْا لِي النَّبِيَّ. فَقَالَ النَّاسُ: يَا أَعْرَابِيُّ، مَا أَنْكَرَكَ، إِذَا وَجَدْتَ النَّبِيَّ وَسَطَ الْقَوْمِ وَجَدْتَهُ مُفْحَمًا. قَالَ: بَلْ حَلُّوْهُ لِي حَتَّى لَا أَسْأَلَ عَنْهُ أَحَدًا.

សូហ្វ្វាណ៍ អាស៊ី-យ៉ូសូអ៍បានតំណាលតមកពីអាចូ អ្នកបុគ្គលឡោះហ្វ្វាស្វាត និងសាអ៊ុដ្វា អាស៊ី-អាស៊ីតាហ្វ្វា តមកពីអាចូ យ៉ូសូអ៍ ដែលមានរចនា: «បុរសអាក្រក់បំផុត អ្នកបាទី-អ្នកបៀត បានមកសួររកព្រះសាស្តា តែមិនជួបព្រះអង្គ ១ គេបានប្រាប់គាត់ថា: "ព្រះអង្គ នៅឯមុស្វាដ្វាលីហ្វាស្វា ១" គាត់បានស្វែងរកព្រះអង្គ តែមិនឃើញ ១ គេបានប្រាប់ថា: "ព្រះអង្គ នៅឯមីណា ១" គាត់បានស្វែងរកព្រះអង្គ តែមិនឃើញ ១ គេបានប្រាប់ថា: "ព្រះអង្គ នៅឯអ្នកហ្វាស្វា ១" គាត់មិនឃើញព្រះអង្គ ទេ ១ គេបានប្រាប់ថា: "ព្រះអង្គ នៅឯបូនីយស្តាន ១" គាត់បានឃើញព្រះអង្គ នៅឯកន្លែងឈប់ ១" គាត់បានថា: "សូមប្រាប់ឲ្យខ្ញុំស្គាល់លក្ខណៈព្រះសាស្តា ផង ១" គេបានប្រាប់ថា: "អាក្រក់បំផុត ពេលលោកឃើញមនុស្សណាដែលចង្អៀតអារម្មណ៍ (គឺមានអាការពិបាកចិត្ត) នៅក្នុងចំណោមមនុស្ស នោះគឺព្រះអង្គ ១" គាត់បានថា: "សូមប្រាប់ឲ្យខ្ញុំស្គាល់លក្ខណៈព្រះអង្គ ផង ដើម្បីខ្ញុំនឹងមិនបាច់សួរគេទៀត ១"

قَالُوا: فَإِنَّ نَبِيَّ اللَّهِ أَطْوَلُ مِنَ الرَّبْعَةِ، وَأَقْصَرُ مِنَ الطَّوِيلِ الْفَاحِشِ، كَأَنَّ لَوْنَهُ فِضَّةٌ وَ ذَهَبٌ، أَرْجَلُ النَّاسِ جُمَّةٌ، وَأَوْسَعُ النَّاسِ جَبْهَةً، بَيْنَ عَيْنَيْهِ عُرَّةٌ، أَقْنَى الْأَنْفِ، وَأَسْعُ الْجَبِينِ، كَثُ اللَّحِيَةِ، مُفْلَحُ الْأَسْنَانِ، عَلَى شَفْتَيْهِ السُّفْلَى خَالٌ، كَأَنَّ رَقَبَتَهُ إِزْبِيقُ فِضَّةٍ، بَعِيدٌ مَا بَيْنَ مُشَاشَةِ الْمُنْكَبَيْنِ، كَأَنَّ بَطْنَهُ وَ صَدْرَهُ سَوَاءٌ، سَبَطُ الْبِنَانِ، عَظِيمُ الْبِرَاتِنِ، إِذَا مَشَى مَشَى مُتَكَبِّئًا، وَإِذَا التَّقَتِ بِأَجْمَعِهِ، كَأَنَّ يَدَهُ مِنْ لَيْنِهَا مَثَلُ أَرْزَبٍ، إِذَا قَامَ مَعَ إِنْسَانٍ لَمْ يَنْقَتِلْ حَتَّى يَنْقَتِلَ صَاحِبُهُ، وَإِذَا جَلَسَ لَمْ يَجْلَلْ خُبْرَتَهُ حَتَّى يَقَوْمَ جَلِيسُهُ.

គេបានប្រាប់ថា: "ព្រះសាស្តា ខ្ពស់ជាងមធ្យមភាគ ទាបជាងបុគ្គលអសីលធម៌មាឌខ្ពស់ ១ សម្បុរព្រះអង្គ ដូចប្រាក់និងមាស ជើងព្រះអង្គ មាំជាងគេ ថ្ងាសធំជាងមនុស្សទូទៅ ១ ចន្លោះភ្នែកព្រះអង្គ មានស្នាមស ១ ច្រមុះព្រះអង្គ កោង ថ្ងាសធំ ពុកចង្កាត្រាស់ ធ្មេញរង្វើល ១ មានស្នាមនៅលើបបូរមាត់ក្រោមរបស់ព្រះអង្គ ១ កព្រះអង្គ ដូចថ្ងាប្រាក់ ស្នាធំ ពោះព្រះអង្គ និងទ្រូងព្រះអង្គ ហាក់ដូចគ្នា ១ ចុងម្រាមដៃព្រះអង្គ ដូចបុគ្គលដែលមានចិត្តទូលាយ កដៃមាំ ១ ពេលព្រះអង្គ ដើរព្រះអង្គ ដើរដោយទ្រេតទៅមុខ ១ ពេលព្រះអង្គ បែរ ព្រះអង្គ បែរទាំងអស់ (គឺបែរទាំងខ្លួនតែម្តង) ១ ហាក់ដូចជាដៃព្រះអង្គ ស្រទន់ជាងទន្សាយ ១ ពេលព្រះអង្គ ឈរជាមួយគេ ទាល់តែគេដើរចេញសិនទើបព្រះអង្គ ដើរចេញ ១ ពេលព្រះអង្គ អង្គុយ ទាល់តែអ្នកអង្គុយដើបឡើងសិនទើបព្រះអង្គ បង្រួមសំលៀកបំពាក់ផ្អែបខ្លួន ១"

فَجَاءَ الْأَعْرَابِيُّ، فَلَمَّا نَظَرَ إِلَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) عَرَفَهُ، قَالَ يَحْحَبِيهِ عَلَى رَأْسِ نَاقَةٍ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) عِنْدَ ذَنْبِ نَاقَتِهِ، فَأَقْبَلَتِ النَّاسُ تَقُولُ: مَا أَجْرُكَ، يَا أَعْرَابِيُّ! قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): دَعُوهُ فَإِنَّهُ أَرَبٌ. ثُمَّ قَالَ: مَا حَاجَتُكَ؟ قَالَ:

جَاءتْنَا رُسُلَكَ أَنْ تُقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَ تُؤْتُوا الزَّكَاةَ، وَ تَحْجُوا الْبَيْتَ، وَ تَعْتَسلُوا مِنَ الْجَنَابَةِ، وَ بَعَثْنَا قَوْمِي إِلَيْكَ [رَائِدًا] أَنْ أَسْخِلُكَ، وَ أَحْشَى أَنْ تَعْضِبَ.

បុរសអាក់រ៉បបានមកដល់ គាត់សម្លឹងមើលព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ស្គាល់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ។ គាត់បានហៅដោយយកដំបងវាយក្បាលអូរដួររបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ។ គេបានថា៖ "អាក់រ៉បអើយ អ្នកឯងព្រហ្មហើនម៉្លេះ ។" វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "លែងគាត់ទៅព្រោះគាត់មានការ ។" បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "លោកមានការអ្វី?" គាត់បានទូលថា៖ "ព្រះរាជសារព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានមកដល់អស់ទូលបង្គំ ឲ្យស្នំឡាត់ ឲ្យបរិច្ចាគស្លាកាត់ ឲ្យធ្វើពិធីហ្វាចូនៅឯព្រះមហាក្រឹះ ឲ្យងូតទឹកជម្រះខ្លួនឲ្យស្អាតពីអាការកខ្វក់ក្រោយពីបានរួមភេទ (យ៉ាណាបាស្ត) ។ ប្រជារាស្ត្រទូលបង្គំបញ្ជូនទូលបង្គំមកជាអ្នកត្រួសត្រាយ ។ ទូលបង្គំចង់សូមព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم តែខ្លាចព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ក្រោធ ។"

قَالَ: لَا أَغْضِبُ، إِيَّيَّ أَنَا الَّذِي سَمَّيْتُ اللَّهَ فِي التَّوْرَةِ وَ الْإِنْجِيلِ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ، الْمُجْتَبَى الْمُصْطَفَى، لَيْسَ بِفَحَّاشٍ وَ لَا سَحَابٍ فِي الْأَسْوَاقِ، وَ لَا يُتَّبَعُ السَّيِّئَةُ السَّيِّئَةُ، وَ لَكِنْ يُتَّبَعُ السَّيِّئَةُ الْحَسَنَةَ، فَسَلِّني عَمَّا شِئْتَ، وَ أَنَا الَّذِي سَمَّيْتُ اللَّهَ فِي الْقُرْآنِ "وَ لَوْ كُنْتَ فَطًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَأَنْفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ" فَاسْأَلْ عَمَّا شِئْتَ.

វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មិនក្រោធទេ ។ ខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم គឺបុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ហៅថាមូហាំម៉ាដ្ន صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នៅក្នុងព្រះគម្ពីរតោវត្តនិងព្រះគម្ពីរអ៊ីស្រាអែល បុគ្គលដែលត្រូវតែងតាំង បុគ្គលដែលត្រូវជ្រើសរើស ។ ខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មិនមែនបុគ្គលអសីលធម៌ទេ មិនមែនបុគ្គលដែលស្រែកឡូឡានៅក្នុងផ្សារទេ ខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មិនទេរទៅរកសេចក្តីអាក្រក់ទេ តែខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទេរទៅរកសេចក្តីល្អប្រពៃ ។ ចូរលោកសួរខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم អ្វីក៏សួរមកចុះ ព្រោះខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ជាបុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្ន៎ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ហៅនៅក្នុងគូរអានថា៖ [៣:១៥៩] បើអ្នកគឺដំរីឯ ចិត្តរឹង ពួកគេច្បាស់ជានឹងឃ្លាតចេញឆ្ងាយពីអ្នក ។ ដូច្នោះចូរលោកសួរខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم អ្វីក៏សួរមកចុះ ។"

قَالَ: إِنَّ اللَّهَ الَّذِي رَفَعَ السَّمَاوَاتِ بِعَبْرِ عَمَدٍ هُوَ أَرْسَلَكِ؟ قَالَ: نَعَمْ، هُوَ أَرْسَلَنِي. قَالَ: بِاللَّهِ الَّذِي قَامَتِ السَّمَاوَاتُ بِأَمْرِهِ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ، وَ أَرْسَلَكِ بِالصَّلَاةِ الْمَفْرُوضَةِ وَ الزَّكَاةِ الْمَعْفُودَةِ؟ قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: وَ هُوَ أَمَرَكَ بِالِاغْتِسَالِ مِنَ الْجَنَابَةِ، وَ بِالْحُدُودِ كُلِّهَا؟ قَالَ: نَعَمْ.

គាត់បានទូលថា៖ "តើព្រះដែលបានលើកមេឃទាំងឡាយឡើងដោយគ្មានសសរជាអ្នកបញ្ជូនព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មកមែនទេ?" ព្រះអង្គ صلی الل� علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "មែន ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានបញ្ជូនខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មក ។" គាត់បានទូលថា៖ "បញ្ជូនមកដោយព្រះដែលបានលើកមេឃទាំងឡាយឡើងតាមព្រះបញ្ជាព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ព្រះដែលបានបញ្ជូនព្រះគម្ពីរមកឲ្យព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដែលបានបញ្ជូនព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មកជាមួយស្នំឡាត់ចាំបាច់ (ហ្វារឌូ) និងស្លាកាត់សមហេតុផលមែនទេ?" ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "មែន ។" គាត់បានទូលថា៖ "ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានបញ្ជាឲ្យព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ងូតទឹកជម្រះខ្លួនឲ្យស្អាតពីអាការកខ្វក់ក្រោយពីបានរួមភេទ (យ៉ាណាបាស្ត) ឲ្យគោរពច្បាប់ទាំងអស់មែនទេ?" ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "មែន ។"

قَالَ: فَإِنَّا آمَنَّا بِاللَّهِ، وَ رُسُلِهِ، وَ كِتَابِهِ، وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ، وَ الْبَعْثِ، وَ الْمِيزَانِ، وَ الْمُؤَقِفِ، وَ الْحَلَالِ، وَ الْحَرَامِ، صَغِيرِهِ وَ كَبِيرِهِ. قَالَ:

فَاسْتَعْمَرَ لَهُ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَدَعَا لَهُ). (تفسير العياشي 1: 164 / 203)**

គាត់បានទូលថា: "ដូច្នេះទូលបង្គំជឿអស់ឡោះហ្ន៎ ជឿព្រះសាស្តា ជឿព្រះអង្គ ជឿព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ជឿថ្ងៃអវសាន ជឿការរស់ឡើងវិញ ជឿជញ្ជីង ជឿការឈប់សម្រាក (ដើម្បីទូទាត់) ជឿការអនុញ្ញាត ជឿបម្រាមទាំងតូចទាំងធំ ។" លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) បានថាព្រះសាស្តា បានសូមខមាទោសឲ្យ បុរសនោះ បានបូងស្លូតឲ្យគាត់ ។ (164 / 203 : 1 (تفسير العياشي))

أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَهْزَبٍ، قَالَ: كَتَبَ إِلَيَّ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنْ «سَلْ فَلَانًا أَنْ يُبَيِّنَ عَلَيَّ وَ يَتَخَيَّرَ لِنَفْسِهِ، فَهُوَ يَعْلَمُ مَا يَجُوزُ فِي بَلَدِهِ، وَ كَيْفَ يُعَامِلُ السَّلَاطِينَ، فَإِنَّ الْمَشُورَةَ مُبَارَكَةٌ، قَالَ اللَّهُ لِنَبِيِّهِ فِي مُحْكَمِ كِتَابِهِ: "فَاعْفُ عَنْهُمْ وَ اسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَ شَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ" فَإِنْ كَانَ مَا يَقُولُ مِمَّا يَجُوزُ كُنْتُ أَصَوَّبُ رَأْيَهُ، وَ إِنْ كَانَ غَيْرَ ذَلِكَ رَجَوْتُ أَنْ أَضَعُهُ عَلَى الطَّرِيقِ الْوَاضِحِ إِنْ شَاءَ اللَّهُ" وَ شَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ" يَغْنِي الْإِسْتِحَارَةَ». (تفسير العياشي 1: 165 / 204)**

អាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូបានតំណាលតមកពីអាស៊ី ប៊ិន ម៉ាសូស្ត្រីយ៉ារដែលបានតំណាលថាអាហ្វិ យ៉ុក្កុហ្វារ បានធ្វើសំបុត្រមកខ្ញុំថា: «អ្នកនេះមួយបានសូមពិភាក្សាជាមួយខ្ញុំ អំពីរឿងដែលល្អ ប្រសើសសម្រាប់គាត់ ។ គាត់ដឹងច្បាស់ថាគេអនុញ្ញាតអ្វីខ្លះនៅក្នុងស្រុកគាត់នោះ តើអាជ្ញាធរប្រព្រឹត្ត យ៉ាងណាខ្លះ[ចំពោះមនុស្ស] ។ ពាក់ព័ន្ធនឹងការពិភាក្សាដែលប្រកបដោយពរជ័យ អស់ឡោះហ្ន៎ បាន ប្រាប់ព្រះសាស្តា ព្រះអង្គ នៅក្នុងការសម្រេចក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ថា: [៣:១៥៩] ដូច្នេះចូរអ្នក អត់ទោសឲ្យពួកគេ ចូរអ្នកសូមទោសឲ្យពួកគេ ។ ចូរអ្នកប្រឹក្សាជាមួយពួកគេក្នុងរឿងនីមួយៗ[ដែលគិត នឹងធ្វើ] ។ លុះអ្នកបានសម្រេចចិត្តហើយ ចូរអ្នកទុកចិត្តលើអស់ឡោះហ្ន៎ចុះ ។ ពិតប្រាកដណាស់ អស់ឡោះហ្ន៎សព្វព្រះហឫទ័យបណ្តាអ្នកដែលទុកចិត្តលើព្រះអង្គ ។ ដូច្នេះបើសម្តីអ្នកនោះនៅក្នុង ករណីដែលច្បាប់អនុញ្ញាត វាជាមតិដែលគួរឲ្យចង់បានបំផុត ។ បើផ្ទុយពីនោះ ខ្ញុំ ជាសំគៀនគាត់ឲ្យ បែរទៅរកផ្លូវច្បាស់ បើអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបំណង ។ ចូរអ្នកប្រឹក្សាជាមួយពួកគេក្នុងរឿងនីមួយៗ [ដែលគិតនឹងធ្វើ] មានន័យថា អ៊ីសទីខ៍ រ៉េ: ត្តី ។» (165 / 204 : 1 (تفسير العياشي))

وَمَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يَعْلَمَ بِمَا غُلَّ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٣١﴾

១៦១. សាស្តាពុំមែនអ្នកបន្តិលូចទេ (គឺលូចទ្រព្យរួម) ។ អ្នកណាមួយបន្តិលូច អ្នកនោះនឹងនាំមកនូវអ្វី ដែលខ្លួនបានបន្តិលូចនោះថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ រាល់គ្នានឹងត្រូវតបស្នងយ៉ាងគ្រប់គ្រាន់តាមអំពើ ដែលខ្លួនបានសាង ពួកគេនឹងមិនរងអំពើអយុត្តិធម៌ឡើយ

មើលសូរ៉េ: ត្តី ៥៣ អាយ៉ាសុំ ១៩-៣២ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ១៦១

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَ مَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يَعْلَمَ: «فَصَدَقَ اللَّهُ، لَمْ

يَكُنِ اللَّهُ لِيَجْعَلَ نَبِيًّا عَالِمًا " وَ مَنْ يَعْلَمُ يَأْتِ بِمَا عَلَّمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ " وَ مَنْ عَلَّمَ شَيْعًا رَأَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي النَّارِ، ثُمَّ يُكَلِّفُ أَنْ يَدْخُلَ إِلَيْهِ فَيُخْرِجُهُ مِنَ النَّارِ. (تفسير القمّي 1:122)**

អាស៊ី ប៊ីន អ៊ីម៉ាន ប្រើប្រាស់បានថ្លែងតមកពីអាចូ អាស៊ី-យ៉ូស្វ័ ដែលបានតំណាលតមកពីអាចូ យ៉ូកុំហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{تعالى} [៣:១៦១] សាស្តាពុំមែនអ្នកបន្តលូចទេ (គឺលូចទ្រព្យរួម) ថា: «អស់ឡោះហ្ន៎ ^وមានព្រះបន្ទូលពិត ។ ព្រះអង្គ ^وមិនដែលបញ្ជូនសាស្តា ^{عليه السلام}ណាមួយមកជាអ្នកបន្តលូចទេ ។ អ្នកណាមួយបន្តលូច អ្នកនោះនឹងនាំមកនូវអ្វីដែលខ្លួនបានបន្តលូចនោះថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ អ្នកណាបន្តលូចអ្វីមួយ អ្នកនោះនឹងបានឃើញវានៅក្នុងភ្លើងនរកថ្ងៃជំនុំជម្រះ ហើយអ្នកនោះនឹងត្រូវដាក់ទណ្ឌកម្មឲ្យចូលទៅក្នុងភ្លើងនរក ទៅយកវាចេញមកពីក្នុងភ្លើងនរកនោះវិញ ។» (تفسير القمّي 1 : 122)

ابن بابويه: عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ قُتَيْبَةَ، عَنْ حَمْدَانَ بْنِ سُلَيْمَانَ، عَنْ نُوحِ بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ بَرِيْعٍ، عَنْ صَالِحِ بْنِ عُثْبَةَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنِ الصَّادِقِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِيهِ: «أَمْ يَنْسُبُوا نَبِيَّنَا مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِلَى أَنَّهُ يَوْمَ بَدْرٍ أَخَذَ [لِنَفْسِهِ] مِنَ الْمَعْتَمِ قَطِيفَةً حَمْرَاءَ، حَتَّى أَظْهَرَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَى الْقَطِيفَةِ، وَ بَرًّا نَبِيَّهُ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مِنَ الْحَيَاتَةِ، وَ أَنْزَلَ فِي كِتَابِهِ: " وَ مَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يَعْلَمَ وَ مَنْ يَعْلَمُ يَأْتِ بِمَا عَلَّمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ " !؟. (الأمالى 3/ 92، سنن أبي داود 3971 / 31 : 4، سنن الترمذى 3009 / 230 : 5، تفسير الطبري 4:102)**

[...] ស្ទើរលិះហ្ន៎ ប៊ីន អ៊ីកូបានសុំបានតំណាលតមកពីអាស៊ី អាស៊ី ដែលបានតំណាលតមកពីអាស៊ី-ស្ទីខ្លីកូ យ៉ូកុំហ្វារ ប៊ីន មូហ្ន៎ម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈនៅក្នុងហ្ន៎ខ្លីស្ទីវែងមួយថា: «ពួកគេមិនបានចោទមូហ្ន៎ម៉ាដូ ^{عليه السلام}ទេថាព្រះអង្គ ^{عليه السلام}បានយកសំលៀកបំពាក់ធ្វើអំពីកាំមី (គឺក្រណាត់ទន់រលើប) ដែលជាទ្រព្យឈ្លើយសឹកនោះទុកសម្រាប់ខ្លួនឯង ក្នុងសមរម្យបាដារ អស់ឡោះហ្ន៎ ^وបានធ្វើឲ្យសំលៀកបំពាក់នោះលេចឡើង បានដោះលែងព្រះសាស្តា ^{عليه السلام} ព្រះអង្គ ^وឲ្យចេញពីអំពើក្បត់នេះ ហើយព្រះអង្គ ^وបើកឲ្យដឹងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ^وនូវអាយ៉ាសុំ [៣:១៦១] សាស្តាពុំមែនអ្នកបន្តលូចទេ (គឺលូចទ្រព្យរួម) ។ អ្នកណាមួយបន្តលូច អ្នកនោះនឹងនាំមកនូវអ្វីដែលខ្លួនបានបន្តលូចនោះថ្ងៃជំនុំជម្រះ?»

(الأمالى: 3 / 92)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَبْدِ الْعَظِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو جَعْفَرٍ الثَّانِي (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، [«سَمِعْتُ أَبِي يَقُولُ: سَمِعْتُ أَبِي مُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: دَخَلَ عَمْرُو بْنُ عُبَيْدٍ عَلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَلَمَّا سَلَّمَ وَ جَلَسَ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ "الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَ الْفَوَاحِشَ" ثُمَّ أَمْسَكَ، فَقَالَ لَهُ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مَا أَسْكَنَكَ؟ قَالَ: أَحِبُّ أَنْ أَعْرِفَ الْكَبَائِرَ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ.

[...] អាប៊ុន-អាស៊ីម ប៊ីន អាប៊ុនឡោះហ្ន៎ អាស៊ី-ហ្ន៎សាស៊ីបានថា អាចូ យ៉ូកុំហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទីពីរ (គឺអ៊ីម៉ា យ៉ូកុំហ្វារ ^{عليه السلام}) បានប្រាប់ខ្ញុំថា: "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឮព្រះបិតាខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឮព្រះបិតាមូសា ប៊ីន យ៉ូកុំហ្វារ ^{عليه السلام} មានវចនៈថា: "អ៊ុរ ប៊ីន អូបែដូបានមកជួបអាចូ អាប៊ុនឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ គាត់បានគំនាប់ បានអង្គុយហើយបានសូត្រអាយ៉ាសុំនេះ [៥៣:៣២] អ្នកដែលចៀសឆ្ងាយពីបាបធំ ព្រមទាំងអំពើអសីលធម៌ ហើយបានឈប់ត្រឹមនេះ ។ អាចូ អាប៊ុនឡោះហ្ន៎

صلوات الله عليه والسلام បានសួរលោកថា: "ហេតុអ្វីលោកឈប់?" គាត់បានទូលថា: "ទូលបង្គំចង់យល់អំពីបាបធំដែល មាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎ ។"

فَقَالَ: نَعَمْ - يَا عَمْرُو -

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "បាន អ្នកអើយ ។

... وَالْعُلُولُ، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: "وَمَنْ يَعْلُلْ يَأْتِ بِمَا عَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ،

គឺការបន្លំលួច ពីព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ មានព្រះបន្ទូលថា: [៣:១៦១] អ្នកណាមួយបន្លំលួច អ្នកនោះនឹង នាំមកនូវអ្វីដែលខ្លួនបានបន្លំលួចនោះថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។

... قَالَ: فَحَرَجَ عَمْرُو وَ لَهُ صُرَاخٌ مِنْ بُكَائِهِ، وَ هُوَ يَقُولُ: هَلْكَ مَنْ يَقُولُ بِرَأْيِهِ، وَ نَارَ عَمْرُو فِي الْفُضْلِ وَ الْعِلْمِ». (الكافي 217 / 24 **)(2)

លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) បានថា អ្នកបានចេញទៅវិញដោយទ្រហោយំ ហើយទូលថា: "បុគ្គលវិនាសគឺ បុគ្គលណាដែលនិយាយតាមតែចិត្តឯង ដែលដណ្តើមគុណសម្បត្តិនិងព្រះអភិញ្ញាពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។" (អាឡ-កាហ្វី ហ្វាត្វាខ្លីៗ 2454 ដកស្រង់ពី អាឡ-ច្រវាហ្វា ជុំទី ៥ ទំព័រ ២០១)

أَفَمَنْ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦٢﴾

១៦២. តើបុគ្គលដែលប្រតិបត្តិតាមអ្វីដែលសព្វព្រះហឫទ័យអស់ឡោះហ្ន៎ ដូចបុគ្គលដែលរងព្រះពិរោធ អស់ឡោះហ្ន៎ មាននរកជាជម្រកនោះទេ? នេះគឺអវសានអាក្រក់ ។

هُم دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٣﴾

១៦៣. ពួកគេមានលំដាប់ថ្នាក់[ផ្សេងៗគ្នា]នៅឯអស់ឡោះហ្ន៎ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ទស្សនាការធ្វើ របស់ពួកគេ (អស់ឡោះហ្ន៎ឃើញពួកគេធ្វើខ្លះ) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១៦២-១៦៣

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ عَمَّارِ بْنِ مَرْوَانَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: "أَفَمَنْ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ". فَقَالَ: «هُمْ الْأَيْمَةُ، وَ هُمْ - وَ اللَّهُ، يَا عَمَّارُ - دَرَجَاتٌ لِلْمُؤْمِنِينَ عِنْدَ اللَّهِ، وَ بِمُؤَالَاتِهِمْ وَ بِمَعْرِفَتِهِمْ إِنَّا نَاضِعًا لِّلَّهِ لِلْمُؤْمِنِينَ حَسَنَاتِهِمْ، وَ يَرْفَعُ اللَّهُ لَهُمُ الدَّرَجَاتِ الْعُلَا.

អាឡ-អ៊ែយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពី អ្នកម៉ារ ប៊ិន ម៉ារវ៉ាន ដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាហ្វី អ្នកបុគ្គលដែលប្រតិបត្តិតាមអ្វីដែលសព្វ អស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [៣:១៦២] តើបុគ្គលដែលប្រតិបត្តិតាមអ្វីដែលសព្វ

ព្រះហឫទ័យអស់ឡោះហ្ន៎ ដូចបុគ្គលដែលរងព្រះពិរោធអស់ឡោះហ្ន៎ មាននរកជាជម្រកនោះទេ ? នេះ គឺអវសានអាក្រក់ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ «បុគ្គលទាំងនេះគឺអ៊ីម៉ា^{عليهم السلام} ។ អាម៉ារអឺយ សូមស្ស៊ូច ចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَّ} បណ្តាអ្នកដែលមានលំដាប់ថ្នាក់គឺបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា[ជ្រះថ្លា] ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَّ} លើកគុណសម្បត្តិឲ្យពួកគេព្រោះពួកគេនៅក្នុងវិទ្យាយ៉ាស្តរបស់អ៊ីម៉ា^{عليهم السلام} ទទួលស្គាល់យើង^{عليهم السلام} ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَّ}នឹងលើកលំដាប់ថ្នាក់ខ្ពស់លើសនេះទៀតឲ្យពួកគេ ។

وَأَمَّا قَوْلُهُ، يَا عَمَّارُ: "كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطِ مِنَ اللَّهِ" إِلَى قَوْلِهِ: "الْمَصِيرُ" فَهُمْ وَاللَّهُ الَّذِي جَحَدُوا حَقَّ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ حَقَّ الْأَيْمَةِ مِنَّا أَهْلَ الْبَيْتِ، فَبَاءُوا بِذَلِكَ بِسَخَطِ مِنَ اللَّهِ. (تفسير العياشي 1: 167 / 205)**

អាម៉ារអឺយ ឯព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} ដូចបុគ្គលដែលរងព្រះពិរោធអស់ឡោះហ្ន៎ ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} អវសានអាក្រក់ សូមស្ស៊ូចចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَّ} ពួកគេគឺបុគ្គលដែលប្រឆាំងសិទ្ធិរបស់អាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} បឺន អាហ្វិ ត្ថ័លិប^{عليهم السلام} និងសិទ្ធិរបស់អ៊ីម៉ា^{عليهم السلام} ដែលជាសាលាហិតយើង^{عليهم السلام} ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليهم السلام} ។ មកពី មូលហេតុនេះឯងបានជាពួកគេរងព្រះពិរោធអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَّ} ។» (167 / 205 : 1 (تفسير العياشي))

عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنَّهُ ذَكَرَ قَوْلَ اللَّهِ: "هُم دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ" قَالَ: «الدَّرَجَةُ مَا بَيْنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ». (تفسير العياشي 1: 168 / 205)**

អាហ្វិ អាឡ-ហ្វាសាន់ អាឡ-រីដ្ឋី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَّ} [៣:១៦៣] ពួកគេមាន លំដាប់ថ្នាក់[ផ្សេងៗគ្នា]នៅឯអស់ឡោះហ្ន៎ ថា៖ «[រង្វាស់របស់]លំដាប់ថ្នាក់មួយគឺស្មើនឹងចន្លោះមេឃ និងដី ។» (168 / 205 : 1 (تفسير العياشي))

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿١٦٤﴾

១៦៤. ការពិតអស់ឡោះហ្ន៎បានប្រោសប្រណីបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា កាលព្រះអង្គបានបញ្ជូនសាស្តា មកឲ្យពួកគេ [ជ្រើសរើស]ក្នុងចំណោមពួកគេ ដែលថ្លែងព្រះឱង្ការព្រះអង្គ ដែលជម្រះបន្សុទ្ធ [កាយចិត្ត]ពួកគេ ដែលបង្រៀនពួកគេឲ្យចេះដឹងព្រះគម្ពីរនិងប្រាជ្ញាញាណ ទោះបីកាលពីមុន នោះពួកគេបាននៅក្នុងសេចក្តីរង្វេងខុសយ៉ាងជាក់ស្តែងក៏ដោយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៦៤

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْقَاسِمِ، عَنْ عَبْدِ بْنِ كَثِيرٍ، عَنْ حُسَيْنِ بْنِ نَصْرِ بْنِ مُرَاجِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي بَانٍ بْنِ أَبِي عِيَّاشٍ، عَنْ سُلَيْمِ بْنِ قَيْسِ الْأَهْلَاقِيِّ، عَنْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «كُنَّ الَّذِينَ بَعَثَ اللَّهُ فِيْنَا رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْنَا آيَاتِهِ وَ يُزَكِّيْنَا وَ يُعَلِّمُنَا الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ». (تأويل الآيات 1: 2 : 2)**

[...] សូឡែម បឺន កូយស៍ អាឡ-ហ្វីឡាលីបានតំណាលថាអាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថាយើង^{عليهم السلام} គឺបុគ្គល

ដែលអស់ឡោះហ្ន៎បានបញ្ជូនរស្វីលមកឲ្យ ដែលបានសូត្រអាយ៉ាស្កុឲ្យយើង ដែលបានជម្រះបន្ទុកយើង ដែលបានបង្ហាត់យើងឲ្យចេះដឹងព្រះគម្ពីរនិងព្រះប្រាជ្ញាញាណ ។»

(تأويل الآيات 2 : 2 : 692 / 1)

في الكافي عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الْأَوَّلِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: بَعَثَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ فِي سَبْعٍ وَ عَشْرِينَ مِنْ رَجَبٍ، فَمَنْ صَامَ ذَلِكَ الْيَوْمَ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ صِيَامَ سِتِّينَ شَهْرًا. (تفسير نور الثقلين , ج 3 , ص 466)

នៅក្នុងសាត្រាអាល់-កាហ្វី មិត្តយើងច្រើននាក់បានតំណាលតមកពីសាហ្គាល់ ប៊ិន ស្ត្រីយ៉ាដូ តមកពីមិត្តយើងម្នាក់ដែលបានតំណាលថាអាច្វី អាល់-ហ្គាសាន់ទីមួយ មានវចនៈថា៖ «អស់ឡោះហ្ន៎បានបញ្ជូនមូហ្គាំម៉ាដូ មកឲ្យលោកទាំងពួងជាព្រះមេត្តាធម៌ ថ្ងៃទី ២៧ ខែវិហ្គាប់ ។ អ្នកណាកាន់សីលត្រណមថ្ងៃនេះ អស់ឡោះហ្ន៎នឹងចារទុកឲ្យអ្នកនោះនូវសីលត្រណមហុកសិបខែ ។» (تفسير نور الثقلين) ខណ្ឌ62 ហ្គាឌ្វីស្ត្រី14)

حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ هِلَالٍ عَنْ خَلْفِ بْنِ حَمَّادٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْحَجَّاجِ قَالَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ كَانَ يَفْرَأُ وَ يَكْتُبُ وَ يَفْرَأُ مَا لَمْ يَكْتُبْ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 227)

[...] អាប់ខុល រ៉ា:ហ្ន៎មាន ប៊ិន អាល់-ហ្គាដូយ៉ុដូបានតំណាលថាអាច្វី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ មានវចនៈថា៖ «ព្រះសាស្តា អាចអាននិងសរសេរបាន ។ ព្រះអង្គ អាចអានបាន[ដែរ]អ្វីដែលព្រះអង្គ មិនបានសរសេរដោយដៃឯង ។» (بصائر الدرجات) ក្បាលទី5 ខណ្ឌ4 ហ្គាឌ្វីស្ត្រី5)

أَوْلَمَّا أَصَبْتَكُمْ مُصِيبَةً قَدْ أَصَبْتُمْ مِثْلَهَا قُلْتُمْ أَنَّى هَذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦٥﴾

១៦៥. ពេលពួកអ្នករងទុក្ខវេទនា - ថ្វីបើពួកអ្នកធ្លាប់បានធ្វើឲ្យ[សត្រូវពួកអ្នក]រងទុក្ខវេទនាមួយជាពីរ - ពួកអ្នកថា៖ "តើវាកើតមកពីណា ?" អ្នកចូរថ្លែងថា៖ "វាកើតមកពីខ្លួនរបស់អស់លោកផ្ទាល់ [ជាកម្មផលដោយសារមិនស្តាប់បង្គាប់ព្រះសាស្តាអស់ឡោះហ្ន៎] ។" អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្វិលើសព្វសារពើ ។

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجُمُعَانِ فَيَاذَنِ اللَّهُ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٦٦﴾

១៦៦. អ្វីដែលបានកើតមានដល់ពួកអ្នកថ្ងៃដែលកងទ័ពទាំងពីរបានប្រឈមមុខគ្នានោះ វាបានកើតឡើងដោយការអនុញ្ញាតរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ដើម្បីព្រះអង្គដឹងថានរណាខ្លះជាអ្នកមានសទ្ធា

وَلْيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَاتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ لِلْكَافِرِينَ يَوْمِئِذٍ قُرْبٌ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿١٦٧﴾

១៦៧. ដើម្បីព្រះអង្គដឹងថានូវអ្នកណាខ្លះជាមនុស្សមានពុតគ្បុត ។ គេបានប្រាប់ពួកគេថា៖ "ចូរអស់លោកមកច្បាំងលើមាតិកាអស់ឡោះហ្ន៎ ឬ [យ៉ាងហោចណាស់ក៏]ចូរការពារខ្លួន ។" ពួកគេបានថា៖ "បើពួកយើងចេះច្បាំង [ឬ បើយើងដឹងថាមានចម្បាំង] ពួកយើងប្រាកដជានឹងតាមពួកលោក ។" ថ្ងៃនោះពួកគេនៅជិតការបដិសេធសាសនា (គឺក្បត់សាសនា) ជាងមានជំនឿ[ចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎] ។ មាត់ពួកគេថាអ្វីដែលពុំមាននៅក្នុងចិត្តពួកគេទេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណបំផុតអ្វីដែលពួកគេលាក់ទុក ។

الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا قُلْ فَادْرَأُوا عَنْ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٦٨﴾

១៦៨. ពួកដែលនិយាយអំពីបងប្អូន[រួមសាសនា]របស់ខ្លួន និងខ្លួនឯងវិញអង្គុយស្ងៀម[នៅខាងក្រោយ] ថា៖ "បើសិនជាពួកគេស្តាប់យើង (គឺមិនចេញច្បាំង) ពួកគេច្បាស់ជាមិនត្រូវស្លាប់ទេ ។" អ្នកចូរថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "ចូរអស់លោកបញ្ចៀសសេចក្តីស្លាប់ឲ្យផុតពីខ្លួនអស់លោកទៅ បើអស់លោកត្រឹមត្រូវមែននោះ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៦៥-១៦៨

العياشي: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ، عَمَّنْ ذَكَرَهُ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: «أَوْ لَمَّا أَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُمْ مِثْلَهَا. قَالَ: «كَانَ الْمُسْلِمُونَ قَدْ أَصَابُوا بِبَدْرِ مِائَةٍ وَ أَرْبَعِينَ رَجُلًا: قَاتَلُوا سَبْعِينَ رَجُلًا، وَ أَسْرُوا سَبْعِينَ رَجُلًا، فَلَمَّا كَانَ يَوْمَ أُحُدٍ أُصِيبَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ سَبْعُونَ رَجُلًا، فَأَعْتَمُوا بِذَلِكَ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: «أَوْ لَمَّا أَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُمْ مِثْلَهَا» . (تفسير العياشي 169 / 205 : 1)**

អាណ-អ៊ែយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពីម្ចាស់ម៉ាដូ ប៊ិន អាច្វី ហ្គាំស្វាស្ត តមកពីម្នាក់ដែលបានតំណាលតមកពីអាច្វី អ្នកបង្កើនឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}អំពីព្រះនូលអស់ឡោះហ្ន៎ [៣:១៦៥] ពេលពួកអ្នករងទុក្ខវេទនា - ថ្វីបើពួកអ្នកធ្លាប់បានធ្វើឲ្យ[សត្រូវពួកអ្នក]រងទុក្ខវេទនាមួយជាពីរ ថា៖ «ក្នុងសមរម្យមិបាដ្ឋារ ពួកមុស្លីមបានបណ្តាលឲ្យសត្រូវមួយរយសែសិបនាក់រងទុក្ខ បានសម្លាប់សត្រូវចិតសិបនាក់ បានចាប់បានសត្រូវចិតសិបនាក់ ។ ក្នុងសមរម្យមិហ្វីដូពួកមុស្លីមចិតសិបនាក់បានរងទុក្ខ ។ នេះគឺមូលហេតុដែលបានធ្វើឲ្យពួកគេបាក់ទឹកចិត្ត ។ ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [៣:១៦៥] ពេលពួកអ្នករងទុក្ខវេទនា - ថ្វីបើពួកអ្នកធ្លាប់បានធ្វើឲ្យ[សត្រូវពួកអ្នក]រងទុក្ខវេទនាមួយជាពីរ ។» (تفسير العياشي 169 / 205 : 1)

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أحيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿١٦٩﴾

១៦៩. ចូរអ្នកកុំគិតថាបណ្តាអ្នកដែលត្រូវសម្លាប់លើមាតិកាអស់ឡោះហ្ន៎នោះស្លាប់ឡើយ ។ តែពួកគេនៅរស់ ពួកគេបានទទួលការផ្គត់ផ្គង់[នៃឋានសួគ៌]ពីព្រះម្ចាស់ពួកគេ ។

فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۚ وَاسْتَبْشِرُوا بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٧٠﴾

១៧០. ពួកគេរីករាយនឹងព្រះគុណបការ: ដែលអស់ឡោះហ្ម័បានប្រទានឲ្យពួកគេ ។ ពួកគេរីករាយឲ្យបណ្តាអ្នកដែលនៅខាងក្រោយ ដែលមិនទាន់បានមកជួបជុំពួកគេនៅឡើយ [ព្រោះពួកគេដឹង] ថាពួកគេទាំងនោះនឹងពុំស្គាល់ការភ័យខ្លាច នឹងពុំមានទុក្ខសោកឡើយ ។

﴿يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةِ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ ﴿١٧١﴾

១៧១. ពួកគេរីករាយព្រោះតែនឹងបាននូវព្រះគុណបការ: មកពីអស់ឡោះហ្ម័ និងព្រះករុណាមេត្តា ហើយ[ពួកគេដឹងថា] អស់ឡោះហ្ម័នឹងមិនបណ្តោយឲ្យរង់ចាំរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាបាត់បង់ឡើយ

អធិប្បាយអាយ៉ាត់ ១៦៩-១៧១

ابْنُ حَبُوبٍ عَنِ الْحَارِثِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ التُّعْمَانِ عَنِ بُرَيْدِ الْعَجَلِيِّ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عليه السلام) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ يَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ قَالَ هُمْ يَحْزَنُونَ قَالَ هُمْ وَ اللَّهُ شِعْتُنَا حِينَ صَارَتْ أَرْوَاحُهُمْ فِي الْجَنَّةِ وَ اسْتَقْبَلُوا الْكَرَامَةَ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ عَلِمُوا وَ اسْتَيْقَنُوا أَنَّهُمْ كَانُوا عَلَى الْحَقِّ وَ عَلَى دِينِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ اسْتَبْشَرُوا بِمَنْ لَمْ يَلْحَقْ بِهِمْ مِنْ إِخْوَانِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ .

អ៊ីបនូ ម៉ាសូប៊ីបបានតំណាលតមកពីអាឡ-ហ្គារីស្ទ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាឡ-នុអ៊ីម៉ាន តមកពីប៊ូរីយ៉ដ្ឋ អាឡ-អ្យាយ៉ាលីដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាឡី យ៉ាក្កុហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ម័ ^{عز وجل} [៣:១៧០] ពួកគេរីករាយនឹងព្រះគុណបការ: ដែលអស់ឡោះហ្ម័បានប្រទានឲ្យពួកគេ ។ ពួកគេរីករាយឲ្យបណ្តាអ្នកដែលនៅខាងក្រោយ ដែលមិនទាន់បានមកជួបជុំពួកគេនៅឡើយ [ព្រោះពួកគេដឹង]ថាពួកគេទាំងនោះនឹងពុំស្គាល់ការភ័យខ្លាច នឹងពុំមានទុក្ខសោកឡើយ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: «សូមស្ស្រីចំពោះអស់ឡោះហ្ម័ ^{عز وجل} នេះគឺស្ត្រីអ្នកយើង ^{عليهم السلام} ពេលវិញ្ញាណពួកគេទៅដល់ឋានសួគ៌ ។ គេនឹងស្វាគមន៍ពួកគេដោយកិត្តិយសក្នុងព្រះនាមអស់ឡោះហ្ម័ ^{عز وجل} ។ ពួកគេនឹងបានដឹង នឹងជឿជាក់ថាពួកគេស្ថិតនៅលើការពិត នៅក្នុងព្រះសាសនារបស់អស់ឡោះហ្ម័ ^{عز وجل} ។ ពួកគេនឹងបានទទួលដំណឹងល្អអំពីបណ្តាបងប្អូនអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លារបស់ពួកគេដែលនៅខាងក្រោយ ។ ពួកគេនឹងមិនមានការភ័យខ្លាចទេ ពួកគេនឹងមិនមានទុក្ខព្រួយទេ ។» (الكافي 8 : 156 / 146)

عنه: بِإِسْنَادِهِ قَالَ: «إِنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ لِأَبِي بَكْرٍ يَوْمًا: "وَ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْواتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْفَعُونَ" وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مَاتَ شَهِيدًا، وَ اللَّهُ لَيَأْتِيَنَّكَ، فَأَيُّقِنَنَّ إِذَا جَاءَكَ، فَإِنَّ الشَّيْطَانَ غَيَّرَ مُتَحَبِّلٍ بِهِ، فَأَخَذَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِيَدِ أَبِي بَكْرٍ فَأَرَاهُ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَا أَبَا بَكْرٍ، آمَنَ بِعَلِيٍّ وَ بِأَخِي عَشْرَ مِنْ وُلْدِهِ، إِنَّهُمْ مِثْلِي إِلَّا النَّبُوَّةَ وَ تُبَّ إِلَى اللَّهِ بِمَا فِي يَدِكَ فَإِنَّهُ لَا حَقَّ لَكَ فِيهِ. قَالَ: ثُمَّ دَهَبَ فَلَمْ يَرَهُ». (الكافي 448/

ហ្គារីស្ទ ៨ - ៧ ខ្សែ ៤

(1 : 13)**

លោក (គឺអាឡ-គូឡែនី) បានតំណាល ដោយយោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក ថាអាមីរុល-មុមីនីន បានប្រាប់អាហ្វិ បាការថ្ងៃមួយថា៖ «[៣:១៦៩] ចូរអ្នកកុំគិតថាបណ្តាអ្នកដែលត្រូវសម្លាប់លើមាតា អស់ឡោះហ្ន៎នោះស្លាប់ឡើយ ។ តែពួកគេនៅរស់ ពួកគេបានទទួលការផ្គត់ផ្គង់[នៃឋានសួគ៌]ពីព្រះ ម្ចាស់ពួកគេ ។ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلم} សូមធ្វើសាក្សីថាមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានចូលទិវង្គតជាទុក្ខរ:បុគ្គល ។ សូមស្បថចំពោះ អស់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه وآله وسلم} ព្រះអង្គ ^{عليه وآله وسلم} នឹងមកជួបលោកវិញ ។ ដូច្នេះចូរលោកជឿជាក់ថាពេលព្រះអង្គ ^{عليه وآله وسلم} មកជួប លោកវិញនោះ ស្មែត្តន ^{لن} មិនអាចកាឡែងខ្លួនជាព្រះអង្គ ^{عليه وآله وسلم} បានទេ ។» អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلم} បានចាប់ដៃអាហ្វិ បាការ ហើយបានបង្ហាញគាត់ព្រះសាស្តា ^{عليه وآله وسلم} ។ ព្រះសាស្តា ^{عليه وآله وسلم} បានប្រាប់គាត់ថា៖ «អាហ្វិ បាការអើយ ចូរលោក ជឿអាឡី ^{صلوات الله عليه والسلم} និងអ៊ីម៉ាទាំងដប់មួយអង្គ ^{عليهم} ដែលជាវាជបុត្ររាជនក្តា ^{عليهم} របស់គេ ^{صلوات الله عليه والسلم} ។ ពួកគេទាំងអស់ គ្នា ^{عليهم} ដូចខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដែរ តែពួកគេ ^{عليهم} មិនមែនសាស្តាទេ ។ ចូរលោកភ្ញាក់រលឹកខ្លួនពីអ្វីដែលលោកកំពុងជាប់ ទាក់ទិននោះ ព្រោះលោកមិនមានសិទ្ធិក្នុងរឿងនេះទេ ។» លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) បានថា៖ «បន្ទាប់ពី នោះ ព្រះអង្គ ^{عليه وآله وسلم} បានបាត់ខ្លួន មើលមិនឃើញទេ ។» (13 / 448 : 1) (الكافي)

الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا آصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٢﴾

១៧២. [គឺ]បណ្តាអ្នកដែលឆ្លើយតបការហៅរបស់អស់ឡោះហ្ន៎និងព្រះសាស្តា [នៅឯសមរកូមិអ៊ូហ្វិដ្ឋ] បន្ទាប់ពីពួកគេរងរបួស ។ បណ្តាអ្នកប្រព្រឹត្តល្អ[ចំពោះអ្នកដទៃ] ខ្លាចក្រែង[អស់ឡោះហ្ន៎] ក្នុង ចំណោមពួកគេនឹងបានរងផលដ៏បរវ ។

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿١٧٣﴾

១៧៣. បណ្តាអ្នកដែលមានគេ (គឺពួកបដិសេធសទ្ធា) ប្រាប់ថា៖ "មានមនុស្ស (គឺពួកសត្រូវ) រួមកម្លាំង គ្នាធ្វើសង្គ្រាមទល់អស់លោក ចូរខ្លាចពួកនោះទៅ ។" តែវាបែរជាធ្វើឲ្យពួកគេមានសទ្ធាទ្វេដង ពួកគេថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎[តែមួយគត់]គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់យើង ។ ព្រះអង្គជាអ្នកការពារប្រសើរ បំផុត ។"

فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةِ رَبِّهِمْ إِلَىٰ آلِهِمْ وَفَضَّلَ اللَّهُ فَوْقَ أُولَٰئِكَ لَمْ يَمَسَّهُمْ سُوءٌ وَأَتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٤﴾

១៧៤. ពួកគេបានត្រឡប់វិញជាមួយព្រះគុណបការរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ និងព្រះករុណាមេត្តា ។ ពួកគេ ពុំបានរងគ្រោះអាក្រក់ឡើយ ពួកគេបានធ្វើតាមអ្វីដែលសព្វព្រះហឫទ័យអស់ឡោះហ្ន៎ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ក្តាប់ទុកនូវព្រះករុណាមេត្តាដ៏ធំធេង ។

إِنَّمَا ذَاكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَآءَهُ ۚ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونَ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٥﴾

១៧៥. នេះគឺស្មែត្តនទេដែលបានធ្វើឲ្យបណ្តាអ្នកគាំទ្រខ្លាច (គឺពួកមានពុតត្បុតនិងពួកបដិសេធប្រមាថសាសនា) ។ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកកុំខ្លាចពួកវា តែចូរខ្លាចអញ[ដោយសេចក្តីគោរព] បើពួក

អ្នកមានសទ្ធា ។

وَلَا يَحْزَنكَ الَّذِينَ يُسْرِعُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي
الْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٧٦﴾

១៧៦. ចូរអ្នកកុំសោកសៅដោយសារពួកដែលស្ទុះទៅរកភាពឥតសទ្ធា (គឺបដិសេធសាសនា) ។ ពួកគេ
ពុំអាចធ្វើឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎ខូចខាតបានឡើយ ។ អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបំណងមិនប្រទានឲ្យពួក
គេមួយចំណែកឡើយនាលោកមុខ ។ ពួកគេនឹងរងទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។

إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٧﴾

១៧៧. បណ្តាអ្នកដែលយកជំនឿ[ចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎]ទៅជាវិភាគឥតជំនឿ (គឺមិនជឿ)អស់ឡោះហ្ន៎
ពុំអាចធ្វើឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎ខូចខាតបានឡើយ ពួកគេនឹងរងទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។

អតិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៧២-១៧៧

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَبَلَةَ عَنْ دَاوُدَ الرَّقِظِيِّ عَنْ أَبِي حَزْمَةَ التَّمَالِيِّ عَنْ أَبِي الْحِجَارِ قَالَ قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ:
إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ حَتَمَ مِائَةَ أَلْفِ نَبِيٍّ وَ أَرْبَعَةَ وَ عِشْرِينَ أَلْفَ نَبِيٍّ وَ حَتَمْتُ أَنَا مِائَةَ أَلْفٍ وَصِيٍّ وَ أَرْبَعَةَ وَ عِشْرِينَ أَلْفَ
وَ صِيٍّ وَ كَلَّفْتُ وَ مَا تَكَلَّفَ الْأَوْصِيَاءُ قَبْلِي « وَ اللَّهُ الْمُسْتَعَانُ » وَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَالَ فِي مَرَضِهِ لَسْتُ أَحَافُ
عَلَيْكَ أَنْ تَضِلَّ بَعْدَ الْهُدَى وَ لَكِنْ أَحَافُ عَلَيْكَ فَسَاقِ قُرَيْشٍ وَ عَادِيَتَهُمْ « حَسْبُنَا اللَّهُ وَ نِعْمَ الْوَكِيلُ » عَلَى أَنْ تُنْتَهِيَ الْقُرْآنَ فِينَا وَ فِي
شِيعَتِنَا فَمَا كَانَ مِنْ حَيْرٍ فَلَنَا وَ لِشِيعَتِنَا [وَ] ثُلُثُ الْبَاقِي أَشْرَكْنَا فِيهِ النَّاسَ فَمَا كَانَ فِيهِ مِنْ شَرٍّ فَلِعَدُونِنَا ثُمَّ قَالَ « قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ
يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ » إِلَى آخِرِ آيَةِ فَتَحُ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ شِيعَتِنَا أَوْلُو الْأَبَابِ « وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ » عَدُونَنَا وَ شِيعَتِنَا هُمُ
الْمُهْتَدُونَ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 121)**

[...] អាជី អាឡ-ហ្ន៎បានតំណាលថាអាមីរុល-មុមីនីនៃ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «រសូលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជា
ព្រះសាស្តាចុងក្រោយបង្អស់ ក្នុងចំណោមសាស្តាទាំង ១២៥០០០ អង្គ ^{عليهم السلام} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ្នកស្នង ^{عليه والسلام}
ក្រោយគេបង្អស់ ក្នុងចំណោមអ្នកស្នងទាំង ១២៥០០០ អង្គ ^{عليهم السلام} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទទួលភារកិច្ចដែលអ្នកស្នងមុនៗ
ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} នោះបានទទួលមកហើយ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាអ្នកជួយគាំទ្រ រសូលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈ
កាលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានជម្ងឺថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនខ្លាចជួសអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេដែលគេនឹងរង់ចេញក្រោយពីមាន
ជំនឿហើយនោះ តែខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ខ្លាចជួសអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} ពួកគូរវ័យស្ម័គ្រប្រព្រឹត្តអាក្រក់និងទៅជាសត្រូវ ។ [៣:១៧៣]
អស់ឡោះហ្ន៎[តែមួយគត់]គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់យើង ។ ព្រះអង្គជាអ្នកការពារប្រសើរបំផុត ។ ពីរភាគបីនៃ
គូរអានចែងអំពីយើង ^{عليهم السلام} និងស្តីអ្នកស្នងយើង ^{عليهم السلام} អ្វីដែលល្អប្រសើរបំផុតនៅក្នុងគូរអាននោះបានមកយើង
ខ្ញុំ ^{عليهم السلام} និងស្តីអ្នកស្នងយើង ^{عليهم السلام} ។ ឯមួយភាគបីទៀតនោះ មនុស្សផ្តួចផ្តុំហ៊ុនហាយជាមួយយើង ^{عليهم السلام} អ្វីដែល
ទាក់ទងនឹងសេចក្តីអាក្រក់នៅក្នុងគូរអាននោះ វាបានទៅលើពួកសត្រូវយើង ^{عليهم السلام} ។" បន្ទាប់ពីនោះព្រះ
អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «[៣៩:៩] ចូរអ្នកថា៖ "តើបណ្តាអ្នកដឹងនិងបណ្តាអ្នកមិនដឹងដូចគ្នាទេ ?" មាន
តែបណ្តាអ្នកមានវិចារណញ្ញាណ [មានចិត្តបរិសុទ្ធ] ទេដែលយកចិត្តទុកដាក់ លុះចប់អាយ៉ាស់ ។ យើង

عليهم السلام គឺព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام និងស្តីអ្នកសុំយើង عليهم السلام ជាបណ្តាអ្នកមានវិចារណញ្ញាណ រីឯបណ្តាអ្នកមិនដឹង គឺពួកសត្រូវរបស់យើង عليهم السلام ។ ស្តីអ្នកសុំយើង عليهم السلام ជាបុគ្គលដែលបានទទួលការដឹកនាំ ។» (بصائر الدرجات) ក្បាលទី៣ ហ្វាឌីស្ទ២)

العياشي: عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي مَرْيَمَ، قَالَ: قَالَ لِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) بَعَثَ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي عَشْرَةِ إِسْتِجَابُوا لِلَّهِ وَ الرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقُرْخُ إِلَى أَجْرٍ عَظِيمٍ" إِذَا نَزَلَتْ فِي عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (تفسير العياشي 206 / 171 : 1، شواهد التنزيل 133 / 184 : 1 و 185)**

អាឡី-អ៊ែយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពី សាលិម ប៊ិន អាឡី ម៉ារយ៉ាដែលបានតំណាលថា អាឡី អ្នកបុរសឡោះហ្វាឌីស្ទ២ បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ «រស្មីលុលឡោះហ្វាឌីស្ទ២ បានចាត់បញ្ជូនអ្នកសុំយើង (عليه السلام) ទៅជាមួយ បក្សពួក]ដប់នាក់ [៣:១៧២] បណ្តាអ្នកដែលឆ្លើយតបការហៅរបស់អល់ឡោះហ្វាឌីស្ទ២និងព្រះសាស្តា[នៅឯ សមរក្ខមិអ៊ូហ្វាឌីស្ទ២]បន្ទាប់ពីពួកគេរងរបួស ដល់ រង្វាន់ដ៏បរវ ។ អាឡីស្តីនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅមកលើ រូបអ្នកសុំយើង (عليه السلام) ទេ ។» (تفسير العياشي 1 : 206 / 171)

عَنْ جَابِرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: «لَمَّا وَجَّهَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ عَمَّارَ بْنَ يَاسِرٍ إِلَى أَهْلِ مَكَّةَ قَالُوا: بَعَثَ هَذَا الصَّبِيِّ، وَ لَوْ بَعَثَ غَيْرُهُ إِلَى أَهْلِ مَكَّةَ، وَ فِي مَكَّةَ صِنَادِيدُ قُرَيْشٍ وَ رَجَالُهَا؟! وَ اللَّهُ، الْكُفْرُ أَوْلَى بِنَا بِمَا نَحْنُ فِيهِ فَسَارُوا، وَ قَالُوا لَهُمَا، وَ حَوْفُوهَا بِأَهْلِ مَكَّةَ وَ غَظُّوهَا عَلَيْهِمَا الْأَمْرُ، فَقَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «حَسْبُنَا اللَّهُ وَ نِعْمَ الْوَكِيلُ».

យ៉ាបៀរបានតំណាលតមកពីមូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អ្នកសុំយើង (عليه السلام) ដែលមានវចនៈថា៖ «កាលព្រះសាស្តា (عليه السلام) បាន បញ្ជូនអាមីរុល-មុមិនីន (عليه السلام) និងអាម៉ារ ប៊ិន យ៉ាស៊ីរ ទៅរកពួកអ្នកស្រុកម៉ាកកាសូ ពួកគេបានថា៖ "ព្រះអង្គ (عليه السلام) បានបញ្ជូនក្មេងប្រុសនេះទៅ ។ ព្រះអង្គ (عليه السلام) គួរតែបញ្ជូនអ្នកផ្សេងទៅរកអ្នកស្រុក ម៉ាកកាសូ ។ ស្រុកម៉ាកកាសូមានពួកគួរយំស្លុត្តាហាននិងមនុស្សច្រើនមែនទេ? សូមស្ស្សចំពោះ អល់ឡោះហ្វាឌីស្ទ២ យើងស្ទើរតែក្បត់សាសនាដោយសាររឿងនេះ (គឺមិនទុកចិត្តលើអល់ឡោះហ្វាឌីស្ទ២ និង រស្មីលុលឡោះហ្វាឌីស្ទ២ ដែលបានចាត់បញ្ជូនអ្នកសុំយើង (عليه السلام) ទៅ) ។" ពួកគេក៏បានឈប់ បានប្រាប់បុរសទាំង ពីររូប បានខ្លាចពួកអ្នកស្រុកម៉ាកកាសូជួសអ្នកទាំងពីរ ខ្លាចពួកគេប្រព្រឹត្តអំពើសាហាវយង់ឃ្នងមកលើ អ្នកទាំងពីរ ។ អ្នកសុំយើង (عليه السلام) មានវចនៈថា៖ "[២:១៧៣] អល់ឡោះហ្វាឌីស្ទ២[តែមួយគត់]គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ យើង ។ ព្រះអង្គជាអ្នកការពារប្រសើរបំផុត ។"

وَ مَضِيًّا، فَلَمَّا دَخَلَا مَكَّةَ أَخْبَرَ اللَّهُ نَبِيَّهُ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) بِقَوْلِهِمْ لِعَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ يَقُولُ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَهُمْ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ بِأَسْمَائِهِمْ فِي كِتَابِهِ، وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ: "الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَ قَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَ نِعْمَ الْوَكِيلُ" * فَأَنْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَ فَضْلٍ لَمْ يَمَسَّ مِنْهُمْ سُوءٌ وَ اتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَ اللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ

ពួកគេបានបន្តដំណើរ លុះបានដល់ម៉ាកកាសូ អល់ឡោះហ្វាឌីស្ទ២បានប្រាប់ព្រះសាស្តា (عليه السلام) ព្រះឲ្យដឹងសម្តី ពួកគេដែលបាននិយាយជាមួយអ្នកសុំយើង (عليه السلام) និងសម្តីអ្នកសុំយើង (عليه السلام) ដែលនិយាយដាក់ពួកគេ ។ ដូច្នេះ អល់ឡោះហ្វាឌីស្ទ២បានបើកឲ្យដឹងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ (عليه السلام) ជាមួយឈ្មោះពួកគេទាំងនោះ នេះគឺព្រះ បន្ទូលអល់ឡោះហ្វាឌីស្ទ២ [៣:១៧៣] ពួកគេបានត្រឡប់វិញជាមួយព្រះគុណបការគុណរបស់អល់ឡោះហ្វាឌីស្ទ២

និងព្រះករុណាមេត្តា ។ ពួកគេពុំបានរងគ្រោះអាក្រក់ឡើយ ពួកគេបានធ្វើតាមអ្វីដែលសព្វព្រះហឫទ័យ
អស់ឡោះហ្ន៎ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ក្តាប់ទុកនូវព្រះករុណាមេត្តាដ៏ធំធេង ។ [៣:១៧៤] បណ្តាអ្នកដែលមានគេ
(គឺពួកបដិសេធសទ្ធា) ប្រាប់ថា៖ "មានមនុស្ស (គឺពួកសត្រូវ) រួមកម្លាំងគ្នាធ្វើសង្គ្រាមទល់អស់លោក
ចូរខ្លាចពួកនោះទៅ ។" តែវាបែរជាធ្វើឲ្យពួកគេមានសទ្ធាទ្រឡើង ពួកគេថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎[តែមួយ
គត់]គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់យើង ។ ព្រះអង្គជាអ្នកការពារប្រសើរបំផុត ។"

وَ إِنَّمَا نَزَلَتْ: أَمْ لَمْ تَرَ إِلَى فُلَانٍ وَ فُلَانٍ لَقُوا عَلِيًّا وَ عَمَّارًا فَقَالَا: إِنَّ أَبَا سُفْيَانَ وَ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عَامِرٍ وَ أَهْلَ مَكَّةَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ
فَاخْشَوْهُمْ. فَزَادَهُمْ إِيمَانًا، وَ قَالُوا: حَسْبُنَا اللَّهُ وَ نِعْمَ الْوَكِيلُ». (تفسير العياشي 1: 172 / 206)**

តែអាយ៉ាស្តនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងដូចនេះទេ គឺ៖ [៣:១៧៣] **អ្នកមិនឃើញទេ បុគ្គលនេះមួយនិងបុគ្គលនេះ
មួយដែលបានជួបអាលីនិងអុម៉ារបានថា៖ អាហ្វិ ស៊ីហ្វយ៉ាន, អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន អុមៀរ និងពួកអ្នកស្រុក
ម៉ាកកាស្ត** រួមកម្លាំងគ្នាធ្វើសង្គ្រាមទល់អស់លោក ចូរខ្លាចពួកនោះទៅ ។" តែវាបែរជាធ្វើឲ្យពួកគេមាន
សទ្ធាទ្រឡើង ពួកគេថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎[តែមួយគត់]គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់យើង ។ ព្រះអង្គជាអ្នកការពារ
ប្រសើរបំផុត ។"» (172 / 206 : 1 تفسير العياشي)

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمَلِّ لَهُمْ خَيْرًا لِّأَنفُسِهِمْ إِنَّمَا نُمَلِّ لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ
مُّهِينٌ ﴿١٧٤﴾

១៧៤. ចូរពួកបដិសេធសទ្ធាកុំគិតឡើយថា ដែលយើងពន្យារពេលឲ្យពួកគេនោះជាការល្អប្រសើរ
សម្រាប់ពួកគេ ។ យើងពន្យារពេលឲ្យពួកគេដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេសាងបាបកាន់តែច្រើនឡើង ។
ពួកគេនឹងទទួលទណ្ឌកម្មថោកទាប ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៧៤

العياشي: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ لَهُ أَخْبِرْنِي عَنِ الْكَافِرِ، الْمَوْتُ خَيْرٌ لَهُ أَمْ الْحَيَاةُ؟ فَقَالَ:
«الْمَوْتُ خَيْرٌ لِلْمُؤْمِنِ وَ الْكَافِرِ». قُلْتُ: وَ لِمَ؟ قَالَ: «لَأَنَّ اللَّهَ يَقُولُ: " وَ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْأَبْرَارِ"، وَ يَقُولُ: " وَ لَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا أَنَّمَا نُمَلِّ لَهُمْ خَيْرًا لِّأَنفُسِهِمْ إِنَّمَا نُمَلِّ لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْمًا وَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ"». (تفسير العياشي 1: 173 / 206)**

អាល់-អ៊ែយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មុស្លីម តមកពីអាហ្វិ យ៉ុក្តុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានសួរ
ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ «សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីអ្នកបដិសេធសទ្ធា តើសេចក្តីស្លាប់ល្អជាង
សម្រាប់អ្នកនោះឬជីវិត ?» ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «សេចក្តីស្លាប់ប្រសើរជាងសម្រាប់អ្នកមាន
សទ្ធានិងសម្រាប់អ្នកបដិសេធសទ្ធាផងដែរ ។» ខ្ញុំបានសួរថា៖ «ហេតុអ្វី ?» ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖
«ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:១៩៨] អ្វីដែលនៅឯអស់ឡោះហ្ន៎រមែងល្អប្រសើរបំផុត
សម្រាប់បណ្តាអ្នកត្រឹមត្រូវ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:១៧៤] ចូរពួកបដិសេធសទ្ធាកុំគិត
ឡើយថា ដែលយើងពន្យារពេលឲ្យពួកគេនោះជាការល្អប្រសើរសម្រាប់ពួកគេ ។ យើងពន្យារពេលឲ្យ
ពួកគេដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេសាងបាបកាន់តែច្រើនឡើង ។ ពួកគេនឹងទទួលទណ្ឌកម្មថោកទាប ។»

(تفسير العياشي 1 : 173 / 206)

عَنْ يُوسُفَ، رَفَعَهُ، قَالَ: قُلْتُ لَهُ: رَوَّحَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) ابْنَتَهُ فُلَانًا؟ قَالَ: «نَعَمْ». قُلْتُ: فَكَيْفَ رَوَّحَهُ الْأُخْرَى؟ قَالَ: «قَدْ فَعَلْتُ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ: "وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ مَتْلِي لَهُمْ خَيْرٌ لِأَنْفُسِهِمْ إِلَىٰ عَذَابٍ مُّهِينٍ"». (-تفسير العياشي 1 لا 207 / 174)**

យូស្វ័សបានលើកឡើងថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ាទី៦^{صلوات الله عليه والسلام}) ថា៖ «វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាព្រះស្វាមីរបស់កូនស្រីរបស់បុគ្គលនេះមួយមែនទេ?» ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «មែន ។» ខ្ញុំបានសួរថា៖ «ហេតុអ្វីបានជាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អភិសេកជាមួយកូនស្រីបុគ្គលឯទៀត?» ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានធ្វើដូច្នោះ អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ក៏បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [៣:១៧៨] ចូរពួកបដិសេធសទ្ធាកុំគិតឡើយ ថា ដែលយើងពន្យារពេលឲ្យពួកគេនោះជាការល្អប្រសើរសម្រាប់ពួកគេ ដល់ ទណ្ឌកម្មថោកទាប ។»

(تفسير العياشي 1 : 174 / 207)

مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَىٰ الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِيٰ مِنْ رُسُلِهِ مَن يَشَاءُ فَعَامِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ وَإِن تَوَمَّنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٩﴾

១៧៩. មិនសក្តិសមទេដែលអស់ឡោះហ្ន៎ទុកបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាចោល ក្នុងសភាពដែលពួកអ្នកកំពុងជួបប្រទះនេះ រៀបលែងតែដើម្បីព្រះអង្គនឹងញែកអ្នកល្អចេញពីអ្នកអាក្រក់ ។ អស់ឡោះហ្ន៎នឹងមិនឲ្យពួកអ្នកបានដឹងអទិស្សមានភាពទេ (គឺរឿងដែលពុំអាចដឹងបានដោយវិញ្ញាណ) តែអស់ឡោះហ្ន៎ជ្រើសរើសក្នុង ចំណោមបណ្តាព្រះសាស្តាព្រះអង្គ បុគ្គលណាមួយស្រេចតែលើព្រះអង្គ [ហើយព្រះអង្គនឹងឲ្យអ្នកនោះដឹងអទិស្សមានភាពតាមតែព្រះអង្គមានបំណង] ។ ដូច្នោះចូរពួកអ្នកជឿអស់ឡោះហ្ន៎និងបណ្តាព្រះសាស្តាព្រះអង្គ ។ បើពួកអ្នកមានសទ្ធានិងខ្លាចក្រែង [អស់ឡោះហ្ន៎] ពួកអ្នកនឹងបានរង្វាន់ដ៏ធំមហិមា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៧៩

العياشي: عَنْ عَجْلَانَ أَبِي صَالِحٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «لَا تَمْضِي الْأَيَّامُ وَ اللَّيَالِي حَتَّىٰ يُنَادِيَ مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ: يَا أَهْلَ الْحَقِّ اعْتَرِلُوا. يَا أَهْلَ الْبَاطِلِ، اعْتَرِلُوا. فَيُعْزَلُ هَؤُلَاءِ مِنْ هَؤُلَاءِ، وَ يُعْزَلُ هَؤُلَاءِ مِنْ هَؤُلَاءِ». قَالَ: قُلْتُ: أَصْلَحَكَ اللَّهُ، يُخَالِطُ هَؤُلَاءِ هَؤُلَاءِ بَعْدَ ذَلِكَ الْبِدَاءِ؟ قَالَ: «كَلَّا، إِنَّهُ يَقُولُ فِي الْكِتَابِ: "مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ"». (-تفسير العياشي 1 / 175 / 207)**

អាណី-អ៊ែយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពីអ្នកច្នៃឡាន អាច្ឆិ ស្ត្រីលិះហ្ន៎ដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮអាច្ឆិ អ្នកបុគ្គលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «ថ្ងៃនិងយប់នឹងកន្លងផុតទៅលុះត្រាតែអ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសមកពីលើមេឃថា៖ "បណ្តាអ្នកត្រឹមត្រូវអើយ ចូរលះបង់ ! បណ្តារុទ្ធជនអើយ ចូរលះបង់ !" ដូច្នោះជនទាំង

នេះនឹងបោះបង់ជនទាំងនោះ: ឯជនទាំងនោះនឹងលះបង់ជនទាំងនេះ ។» ខ្ញុំបានសួរថា: «សូម
 អល់ឡោះហ្គ័រ ថែរក្សាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តើជនទាំងនេះនឹងលាយឡំគ្នាជាមួយជនទាំងនោះក្រោយពីការ
 ប្រកាសនោះឬ?» ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: «ទេ ព្រះអង្គ وجل មានព្រះបន្ទូលថា: [៣:១៧៩] មិនសក្តី
 សមទេដែលអល់ឡោះហ្គ័រទុកបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាចោលក្នុងសភាពដែលពួកអ្នកកំពុងជួបប្រទះនេះ រៀរ
 លែងតែដើម្បីព្រះអង្គនឹងញែកអ្នកល្អចេញពីអ្នកអាក្រក់ ។» (175 / 207 : 1 تفسير العياشي)

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا
 بَخَلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

១៨០. ចូរបណ្តាអ្នកកំណាញ់បរិច្ចាគកុំគិតថា អ្វីៗដែលអល់ឡោះហ្គ័របានប្រទានឲ្យពួកគេក្នុងនាមនៃ
 ព្រះមេត្តាករុណាព្រះអង្គនោះ ជាការល្អប្រសើរសម្រាប់ពួកគេ តែវាជាផលអាក្រក់សម្រាប់ពួក
 គេ [ដោយសារតែចាយវាយមិនត្រឹមត្រូវ] ។ ថ្ងៃជំនុំជម្រះពួកគេនឹងត្រូវពាក់នៅលើកន្ទុរអ្វីៗដែល
 ពួកគេធ្លាប់កំណាញ់ ។ បណ្តាមេឃនិងផែនដីជាកេរមរតកដែលបានទៅលើអល់ឡោះហ្គ័រ ។
 អល់ឡោះហ្គ័រទ្រង់ញាណអ្វីដែលពួកអ្នកធ្វើ (គឺអល់ឡោះហ្គ័រដឹងថាពួកអ្នកធ្វើខ្លះ) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១៨០

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُسْكَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا
 عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخَلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ". فَقَالَ: «يَا مُحَمَّدُ، مَا مِنْ أَحَدٍ مَنَعَ مِنْ رِكَاتِهِ مَالِهِ
 شَيْئًا إِلَّا جَعَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ ذَلِكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُعْبَانًا مِنَ النَّارِ مُطَوَّقًا فِي عُنُقِهِ، يَنْهَشُ مِنْ لَحْمِهِ حَتَّى يُفْرَغَ مِنَ الْحَسَابِ، وَهُوَ قَوْلُ اللَّهِ
 عَزَّ وَجَلَّ: "سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخَلُوا بِهِ" يَعْنِي مَا بَخَلُوا بِهِ مِنَ الرِّكَاتِ». (الكافي 502 / 1 : 3)**

[...] មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន មុស្លីមបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាឡី អ្នាប់ខ្ពុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូល
 អល់ឡោះហ្គ័រ وجل [៣:១៨០] ថ្ងៃជំនុំជម្រះពួកគេនឹងត្រូវពាក់នៅលើកន្ទុរអ្វីៗដែលពួកគេធ្លាប់កំណាញ់ ។
 ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: «មូហាំម៉ាដ្ចអើយ អ្នកណាមួយមិនបរិច្ចាគទ្រព្យខ្លួនមួយចំណែកជាស្វាភាគ
 ទេ អល់ឡោះហ្គ័រ وجل នឹងឲ្យពស់ភ្លើងព័ទ្ធកម្រិតនោះ ស៊ីសាច់អ្នកនោះទាល់តែទូទាត់រួច ។ នេះគឺព្រះបន្ទូល
 អល់ឡោះហ្គ័រ وجل [៣:១៨០] ថ្ងៃជំនុំជម្រះពួកគេនឹងត្រូវពាក់នៅលើកន្ទុរអ្វីៗដែលពួកគេធ្លាប់កំណាញ់
 មានន័យថាអ្នកនោះកំណាញ់បរិច្ចាគស្វាភាគ ។» (1 / 502 : 3 الكافي)

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ
 وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿١٨١﴾

១៨១. អល់ឡោះហ្គ័រពិតជាទ្រង់សវនាការសម្តីរបស់បណ្តាអ្នកដែលបានថា: "អល់ឡោះហ្គ័រក្រ ឯយើង
 វិញជាអ្នកមាន ។" យើងនឹងកត់ត្រាទុកសម្តីពួកគេជាមួយអំពើឃាតកម្មរបស់ពួកគេទៅលើ
 បណ្តាសាស្ត្រាដោយគ្មានសិទ្ធិ ។ យើងនឹងមានតម្រាស់ថា: "ចូរពួកអ្នកត្រឡប់មកវិញម្តងដែល
 នេះសន្ទោសន្ទៅទៅ ។

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَامٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿١٨٢﴾

១៨២. នោះដោយសារអំពើដែលដៃពួកអ្នកបានសាង ព្រោះអស់ឡោះហ្វ័រម៉ិនប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌ លើបណ្តាបាវព្រះអង្គទេ ។"

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عَاهَدَ إِلَيْنَا أَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّىٰ يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّن قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٨٣﴾

១៨៣. [អស់ឡោះហ្វ័រម៉ិនសរសេរនាការសម្តីរបស់]បណ្តាអ្នកដែលបានថា៖ "ពិតណាស់ អស់ឡោះហ្វ័របានដាក់បញ្ញត្តិលើយើងថា ដរាបណាសាស្ត្រាណាម្នាក់មិនបាននាំមកឲ្យយើងនូវគ្រឿងបូជាមួយដែលភ្លើងឆេះទេ ដរាបនោះយើងនឹងមិនជឿសាស្ត្រានោះទេ ។" ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "សាស្ត្រាច្រើននាក់មុនខ្ញុំបាននាំមកឲ្យអស់លោកនូវភ័ស្តុតាងដាក់ច្បាស់ហើយ ព្រមទាំង[បាននាំមកនូវ]អ្វីដែលអស់លោកបានទាមទារនោះ ។ ហេតុអ្វីអស់លោកសម្លាប់គេទាំងនោះ បើអស់លោកជាអ្នកត្រឹមត្រូវមែន ?"

فَإِن كَذَّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿١٨٤﴾

១៨៤. បើពួកគេបដិសេធអ្នក បណ្តាសាស្ត្រាមុនអ្នកក៏ត្រូវបដិសេធដែរ ពួកគេបាននាំមកនូវបណ្តាភ័ស្តុតាងដាក់ច្បាស់ បណ្តាគម្ពីរស្លៀកស្រីនិងគម្ពីរបំភ្លឺ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ១៨១-១៨៤

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مَرْوَكِ بْنِ عُبَيْدٍ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَعَنَ اللَّهُ الْقَادِرِيَّةَ، لَعَنَ اللَّهُ الْخَوَارِجَ، لَعَنَ اللَّهُ الْمُرْجِيَّةَ، لَعَنَ اللَّهُ الْمُرْجِيَّةَ». قَالَ: قُلْتُ: لَعَنَتْ هَؤُلَاءِ مَرَّةً مَرَّةً، وَ لَعَنَتْ هَؤُلَاءِ مَرَّةً مَرَّةً؟

មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាក្កុត្តបបានតំណាលតមកពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាស្ថុយ៉ា តមកពីអាស្ថម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ តមកពីម៉ារុក ប៊ិន អ៊ីបៃដ្ឋ តមកពីបុរសម្នាក់ តមកពីអាហ្វិ អ្នកបង្កើតឡោះហ្វ័រដែលមានវចនៈថា៖ «សូមអស់ឡោះហ្វ័រដាក់បណ្តាសាអាល់-ក្វីខ្លីវិយ៉ាស្ថុ សូមអស់ឡោះហ្វ័រដាក់បណ្តាសាអាល់-ខ័រ៉ាវិច្ឆ សូមអស់ឡោះហ្វ័រដាក់បណ្តាសាអាល់-មូរយ្យ័អ្នកស្កុស្កុ សូមអស់ឡោះហ្វ័រដាក់បណ្តាសាអាល់-មូរយ្យ័អ្នកស្កុស្កុ ។» ខ្ញុំបានសួរថា៖ «ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានដាក់បណ្តាសាពួកនេះមួយដង ដាក់បណ្តាសាពួកនោះពីរដង ?»

قَالَ: «إِنَّ هَؤُلَاءِ يَقُولُونَ: إِنَّ قَتَلْنَا مُؤْمِنُونَ، فَمَاؤُنَا مُتَلَطِّحَةٌ بَيْنَهُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، إِنَّ اللَّهَ حَكَى عَنْ قَوْمٍ فِي كِتَابِهِ: "أَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّىٰ يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّن قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَ بِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ" - قَالَ - : «كَانَ بَيْنَ الْقَاتِلِينَ وَ الْقَاتِلِينَ خَمْسِمِائَةَ عَامٍ، فَأَلَزَمَهُمُ اللَّهُ الْقَتْلَ بِرِضَاهُمْ مَا فَعَلُوا». (الكافي 1/300 : 1)**

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «ពួកនោះបានថា៖ "បើពួកអ្នកមានសទ្ធាសម្លាប់យើង ឈាមយើងនឹង ក្រឡាក់សំលៀកបំពាក់ពួកគេរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ عجل បានចែងអំពីមនុស្សចំពួកមួយ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ عجل ថា៖ [៣:១៨៣] បណ្តាអ្នកដែលបានថា៖ "ពិតណាស់ អស់ឡោះហ្ន៎បានដាក់ បញ្ញត្តិលើយើងថា ដរាបណាសាស្ត្រណាម្នាក់មិនបាននាំមកឲ្យយើងនូវគ្រឿងបូជាមួយដែលភ្លើងឆេះ ទេ ដរាបនោះយើងនឹងមិនជឿសាស្ត្រនោះទេ ។" ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "សាស្ត្រច្រើននាក់មុនខ្ញុំ បាននាំមកឲ្យអស់លោកនូវភ័ស្តុតាងដាក់ច្បាស់ហើយ ព្រមទាំង[បាននាំមកនូវ]អ្វីដែលអស់លោកបាន ទាមទារនោះ ។ ហេតុអ្វីអស់លោកសម្លាប់គេទាំងនោះ បើអស់លោកជាអ្នកត្រឹមត្រូវមែន?" ចន្លោះ ពេលរវាងពួកអ្នកថានិងឃាតករមានរយៈពេលប្រាំរយឆ្នាំ ។ ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ عجل តម្រូវឲ្យពួកគេ (គឺ ពួកសម័យបច្ចុប្បន្ន) ស្លាប់ព្រោះពួកគេពេញចិត្តនឹងអំពើដែលពួកនោះ (គឺជូនតាពួកគេ) បានធ្វើ ។»

(الكافي 1 : 300 / 1)

العِيَّاشِيُّ: عَنْ سَمَاعَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ فِي قَوْلِ اللَّهِ: "قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَ بِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ": «وَقَدْ عَلِمَ أَنَّ هَؤُلَاءِ لَمْ يَقْتُلُوا، وَ لَكِنْ فَفَعِدَ كَانَ هَوَاهُمْ مَعَ الَّذِينَ قَتَلُوا، فَسَمَّاهُمْ اللَّهُ تَعَالَى قَاتِلِينَ لِمَتَابَعَةِ هَوَاهُمْ وَ رِضَاهُمْ لِلذِّكِّ الْفِعْلِ». (تفسير العياشي 208 / 180 : 1)**

អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពីសាម៉ាអ៊ុស្តដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮអាប៊ូ អុប្បុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عجل [៣:១៨៣] ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "សាស្ត្រច្រើន នាក់មុនខ្ញុំបាននាំមកឲ្យអស់លោកនូវភ័ស្តុតាងដាក់ច្បាស់ហើយ ព្រមទាំង[បាននាំមកនូវ]អ្វីដែលអស់ លោកបានទាមទារនោះ ។ ហេតុអ្វីអស់លោកសម្លាប់គេទាំងនោះ បើអស់លោកជាអ្នកត្រឹមត្រូវមែន?" ថា៖ «ព្រះអង្គ عجل ទ្រង់ញាណថាពួកគេមិនបានសម្លាប់បណ្តាសាស្ត្រទាំងនោះទេ តែពួកគេយល់ស្រប ជាមួយបុគ្គលដែលបានសម្លាប់ ដូច្នោះឯងបានជាអស់ឡោះហ្ន៎ عجل ហៅពួកគេថាឃាតករ ព្រោះពួកគេ ពេញចិត្តនិងយល់ស្របនឹងអំពើនោះ ។» (180 / 208 : 1) (تفسير العياشي 1 : 180 / 208)

عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْأَرْقَطِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ لِي: «تَنْزِيلُ الْكُوفَةِ؟» قُلْتُ: نَعَمْ. قَالَ: «فَتَرَوْنَ قَتْلَةَ الْحُسَيْنِ بَيْنَ أَظْهُرِكُمْ؟». قَالَ: قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ مَا رَأَيْتُ مِنْهُمْ أَحَدًا! قَالَ: «فَادَنْ أَنْتَ لَا تَرَى الْقَاتِلَ إِلَّا مَنْ قَتَلَ، أَوْ مَنْ وَلِيَ الْقَتْلَ، أَمْ لَمْ تَسْمَعْ إِلَى قَوْلِ اللَّهِ: "قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَ بِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ" فَأَيُّ رَسُولٍ قَتَلَ الَّذِينَ كَانَ مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بَيْنَ أَظْهُرِهِمْ، وَ لَمْ يَكُنْ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ عَيْسَى (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) رَسُولًا؟! إِنَّمَا رَضُوا قَتْلَ أَوْلِيكَ فَسَمُّوا قَاتِلِينَ». (تفسير العياشي 209 / 183 : 1)**

មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាឡី-អារគូត្តបានតំណាលថាអាប៊ូ អុប្បុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ «លោកបាន នៅអាល់-គូហ្វាស្តុទេ?» ខ្ញុំបានទូលថា៖ «ក្រាបទូល ។» ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «ដូច្នោះតើលោក បានឃើញបុគ្គលដែលបានសម្លាប់អាល់-ហ្វ៊ែស្តុស្តុរសនៅជាមួយលោកទេ?» ខ្ញុំបានទូលថា៖ «សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទូលបង្គំមិនបានឃើញពួកគេនោះម្នាក់ទេ ។» ព្រះ អង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «ដូច្នោះលោកមិនឃើញឃាតករទេ ក្រៅពីបុគ្គលដែលស្លាប់ហើយ ឬបុគ្គល ដែលមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះការសម្លាប់នោះ ។ លោកមិនបានឮព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عجل ទេ [៣:១៨៣] ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "សាស្ត្រច្រើននាក់មុនខ្ញុំបាននាំមកឲ្យអស់លោកនូវភ័ស្តុតាង

ពាក់ច្បាស់ហើយ ព្រមទាំង[បាននាំមកនូវ]អ្វីដែលអស់លោកបានទាមទារនោះ ។ ហេតុអ្វីអស់លោកសម្លាប់គេទាំងនោះ បើអស់លោកជាអ្នកត្រឹមត្រូវមែន?" ដូច្នោះគឺពួកគេបានសម្លាប់សាស្ត្រា្ន(ﷺ)មួយណាខណៈដែលមូហាំម៉ាដ្ឋ(ﷺ)រស់នៅជាមួយអស់លោកនោះ ហើយក្នុងចន្លោះព្រះអង្គ(ﷺ)និងអ៊ីសា(ﷺ)មិនមានសាស្ត្រា្ន(ﷺ)ទេ? នេះពីព្រោះពួកគេពេញចិត្តនឹងយោគកម្មដែលពួកទាំងនេះបានប្រព្រឹត្តដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎(ﷺ)ហៅពួកគេថាយោគករ ។» (تفسير العياشي 1 : 209 / 183)

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّوْنَ أَجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَنْ زُحِرَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿١٨٥﴾

១៨៥. រាល់គ្នានឹងបានភ្ញាក់ការស្លាប់ ។ ពួកអ្នកនឹងត្រូវតបស្នងយ៉ាងបរិបូរថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ អ្នកណាដែលត្រូវព្រែកចេញពីភ្លើងនរកហើយត្រូវនាំខ្លួនចូលឋានសួគ៌ អ្នកនោះឯងដែលបានទទួលជ័យជំនះ ។ រីឯជីវិតលោកនេះគ្រាន់តែជាការសប្បាយមិនបិតថេរប៉ុណ្ណោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៨៥

عليُّ بنُ إبراهيم، قال: حَدَّثني أبي، عن سُلَيْمَانَ الدِّيَلَمِيِّ، عن أَبِي بَصِيرٍ، عن أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قال: «إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ يُدْعَى مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فَيُكْسَى حُلَّةً وَرِدْيَةً، ثُمَّ يُقَامُ عَلَى يَمِينِ الْعَرْشِ، ثُمَّ يُدْعَى إِبْرَاهِيمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَيُكْسَى حُلَّةً بَيْضَاءَ، فَيُقَامُ عَلَى يَسَارِ الْعَرْشِ، ثُمَّ يُدْعَى بَعْثِيُّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَيُكْسَى حُلَّةً وَرِدْيَةً، فَيُقَامُ عَلَى يَمِينِ النَّبِيِّ، ثُمَّ يُدْعَى بِإِسْمَاعِيلَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَيُكْسَى حُلَّةً بَيْضَاءَ، فَيُقَامُ عَلَى يَسَارِ إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)،

អាណី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីមបានតំណាងឱ្យពួកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពីស្វីឡែម៉ាន អាណ-ដូឡាមី តមកពីអាចិ បាស្ទៀរ តមកពីអាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎(ﷺ)ដែលមានវចនៈថា៖ «ថ្ងៃជំនុំជម្រះគេនឹងហៅមូហាំម៉ាដ្ឋ(ﷺ)មក ព្រះអង្គ(ﷺ)នឹងស្លៀកពាក់ក្រហមប្រឿង ។ ព្រះអង្គ(ﷺ)នឹងឈរនៅខាងស្តាំព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ បន្ទាប់មកគេនឹងហៅអ៊ីប្រាអ៊ីម(ﷺ) ព្រះអង្គ(ﷺ)នឹងស្លៀកពាក់ពណ៌ស ឈរនៅខាងធ្វេងព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ បន្ទាប់មកគេនឹងហៅអាណី(ﷺ) អាមីរុល-មុមីនីន(ﷺ) ព្រះអង្គ(ﷺ)នឹងស្លៀកពាក់ក្រហមប្រឿង ឈរខាងស្តាំព្រះសាស្ត្រា្ន(ﷺ) ។ បន្ទាប់ពីនោះគេនឹងហៅអ៊ីសាម៉ាអ៊ីល(ﷺ) ព្រះអង្គ(ﷺ)ស្លៀកពាក់សឈរខាងធ្វេងអ៊ីប្រាអ៊ីម(ﷺ) ។

ثُمَّ يُدْعَى بِالْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَيُكْسَى حُلَّةً وَرِدْيَةً، فَيُقَامُ عَلَى يَمِينِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، ثُمَّ يُدْعَى بِالْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَيُكْسَى حُلَّةً وَرِدْيَةً، فَيُقَامُ عَلَى يَمِينِ الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، ثُمَّ يُدْعَى بِالْأَبْتَمَّةِ فَيُكْسَوْنَ حُلَّةً وَرِدْيَةً، فَيُقَامُ كُلُّ وَاحِدٍ عَنِ يَمِينِ صَاحِبِهِ، ثُمَّ يُدْعَى بِالشَّيْعَةِ فَيَقُومُونَ أَمَامَهُمْ، ثُمَّ يُدْعَى بِقَاطِمَةَ (عَلَيْهَا السَّلَامُ) وَ نِسَائِهَا مِنْ ذُرِّيَّتِهَا وَ شَيْعَتِهَا فَيَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ بِغَيْرِ حِسَابٍ.

បន្ទាប់មកគេនឹងហៅអាណ-ហ្គាសាន់(ﷺ) ព្រះអង្គ(ﷺ)ស្លៀកពាក់ក្រហមប្រឿង ឈរខាងស្តាំអាមីរុល-មុមីនីន(ﷺ) ។ បន្ទាប់មកគេនឹងហៅអាណ-ហ្គ្វីសេនី(ﷺ) ព្រះអង្គ(ﷺ)ស្លៀកពាក់ក្រហមប្រឿង ឈរខាងស្តាំអាណ-ហ្គាសាន់(ﷺ) ។ បន្ទាប់មកគេនឹងហៅអ៊ីម៉ា(ﷺ) ព្រះអង្គ(ﷺ)ទាំងអស់ស្លៀកពាក់ក្រហមប្រឿង អ៊ីម៉ានីមួយៗឈរខាងស្តាំអ៊ីម៉ាមួយ ។ បន្ទាប់មកគេនឹងហៅស្វីអ៊ុស្ត ឈរទល់មុខព្រះអង្គទាំងអស់នេះ

1 បន្ទាប់មកពួកគេនឹងហៅហ្វាទ្រីម៉ាស្ត عليه السلام បណ្តាកូនចៅស្រីៗរបស់ព្រះនាង عليها السلام និងស្ត្រីអ្នកស្តាប់ស្រីៗ របស់ព្រះនាង عليها السلام ។ ទាំងអស់គ្នានឹងចូលឋានសួគ៌ដោយមិនបាច់ទូទាត់ ។

ثُمَّ يُنَادِي مُنَادٍ مِنْ بَطْنِ الْعَرْشِ مِنْ قِبَلِ رَبِّ الْعِزَّةِ وَالْأَفُقِ الْأَعْلَى: نِعْمَ الْأَبْتُ أَبُوكَ يَا مُحَمَّدُ، وَهُوَ إِبْرَاهِيمُ، وَ نِعْمَ الْأَخُ أَخُوكَ، وَ هُوَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَ نِعْمَ السَّبَطَانِ سِبْطَاكَ، وَ هُمَا الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ، وَ نِعْمَ الْجَيْنُ جَيْنُكَ، وَ هُوَ مُحَسِّنٌ، وَ نِعْمَ الْأَيْمَةُ الرَّاشِدُونَ دُرَيْتُكَ، وَ هُمْ فُلَانٌ وَ فُلَانٌ إِلَى آخِرِهِمْ، وَ نِعْمَ الشَّيْبَعَةُ شَيْبَعَتُكَ.

បន្ទាប់ពីនោះអ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសពីកណ្តាលព្រះរាជបល្ល័ង្ក ពីមុខព្រះម្ចាស់ عليه السلام កិត្តិយសនិងជើងមេឃ ខ្ពស់បំផុត ថា: "ម្យ៉ាម៉ាដូ عليه السلام អើយ បិតាល្អបំផុតគឺបិតា عليه السلام អ្នក عليه السلام គឺអ៊ីបប៊ូហ្វីម عليه السلام ។ បងប្អូនល្អបំផុត គឺប្អូន عليه السلام អ្នក عليه السلام គឺអាឡី عليه السلام ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថុលីប عليه السلام ។ ចៅល្អបំផុតគឺចៅ عليه السلام របស់អ្នក عليه السلام គឺអាឡ- ហ្វាសាន عليه السلام និងអាឡ-ហ្វាសែន عليه السلام ។ កូនជំនាន់ក្រោយល្អបំផុតរបស់អ្នក عليه السلام គឺមុហ្វីស៊ីន عليه السلام ។ អ៊ីម៉ាត្រីមត្រូវបំផុតគឺកូន عليه السلام របស់អ្នក عليه السلام គឺអ្នកនេះមួយនិងអ្នកនេះមួយ" - លុះដល់បុគ្គលចុងក្រោយ បង្អស់ - "ស្ត្រីអ្នកស្តាប់ល្អបំផុតគឺស្ត្រីអ្នក عليه السلام អ្នក عليه السلام ។"

أَلَا إِنَّ مُحَمَّدًا وَ وَصِيَّهُ وَ سِبْطِيهِ وَ الْأَيْمَةَ مِنْ دُرَيْتِي هُمُ الْفَائِزُونَ ثُمَّ يُؤْمَرُ بِحِمِّ إِلَى الْجَنَّةِ، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ: "فَمَنْ زُجِرَ عَنِ النَّارِ وَ أُذْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ". (تفسير القمّي 1:128)**

ម្យ៉ាម៉ាដូ عليه السلام អ្នកស្នង عليه السلام ព្រះអង្គ عليه السلام ចៅ عليه السلام ព្រះអង្គ عليه السلام អ៊ីម៉ាទាំងឡាយ عليه السلام ដែលកើតមកព្រះរាជ បុត្ររាជនគ្នា عليه السلام របស់ព្រះអង្គ عليه السلام ជាអ្នកមានជោគជ័យ ។ គេនឹងបញ្ជាឲ្យពួកគេទៅកាន់ឋានសួគ៌ រឿង នេះនៅក្នុងព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វី عليه السلام [៣:១៨៥] អ្នកណាដែលត្រូវវិញ្ញាណចេញពីភ្លើងនរកហើយត្រូវនាំ ខ្លួនចូលឋានសួគ៌ អ្នកនោះឯងដែលបានទទួលជ័យជំនះ ។» (128 : 1) (تفسير القمّي)

سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ: قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ عَمَارِ بْنِ مَرْوَانَ، عَنِ الْمُنْحَلِّ بْنِ جَبَلٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَيْسَ مِنْ مُؤْمِنٍ إِلَّا وَ لَهُ قِتْلَةٌ وَ مَوْتَةٌ، إِنَّهُ مَنْ قُتِلَ نُشِرَ حَتَّى يَمُوتَ، وَ مَنْ مَاتَ نُشِرَ حَتَّى يُقْتَلَ».

[...] យ៉ាបៀវ ប៊ិន យ៉ាស៊ីដូបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ាភ្នំហ្វារ عليه السلام ដែលមានវចនៈថា: "មិនមាន មុមិនណាមិនត្រូវសម្លាប់ (គឺធ្វើទុក្ករ:កម្ម) និងស្លាប់ទេ (គឺស្លាប់ដោយធម្មជាតិ) ។ បុគ្គលដែលត្រូវ សម្លាប់ (គឺបានធ្វើទុក្ករកម្ម) គេនឹងឲ្យអ្នកនោះរស់ឡើងវិញលុះត្រាតែបានស្លាប់ (គឺស្លាប់ដោយ ធម្មជាតិ) ។ បុគ្គលដែលបានស្លាប់ គេនឹងឲ្យអ្នកនោះរស់ឡើងវិញលុះត្រាតែត្រូវសម្លាប់ (គឺបានធ្វើ ទុក្ករកម្ម) ។

ثُمَّ تَلَوْتُ عَلَى أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هَذِهِ الْآيَةَ "كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ" فَقَالَ: «وَ مَنْشُورَةٌ». قُلْتُ: «فَوَلَيْكَ:» وَ «مَنْشُورَةٌ» مَا هُوَ؟ قَالَ: «هَكَذَا أَنْزَلَ بِهَا جِبْرِئِيلُ عَلَى مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ مَنْشُورَةٌ»

បន្ទាប់មក អាឡី យ៉ាកុប្យា صلوات الله عليه والسلام សូត្រអាយ៉ាស្តនេះ: [៣:១៨៥] រាល់គ្នានឹងបានភ្ញាក់រឿងស្លាប់ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "និងដើបឡើង ។" ខ្ញុំបានទូលថា: "សម្តីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام "និងដើបឡើង" អ្វីហ្នឹង?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "យ៉ូបរអ៊ីល عليه السلام បាននាំ[អាយ៉ាស្តនេះ]មកឲ្យមូហាំម៉ាដ្ឋ عليه السلام ដូចនេះឯង [៣:១៨៥] រាល់គ្នានឹងបានភ្ញាក់រឿងស្លាប់ **និងដើបឡើង ។"**

قَالَ: «مَا فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ أَحَدٌ بَرٌّ وَلَا فَاجِرٌ إِلَّا وَ يُنْشَرُ، فَأَمَّا الْمُؤْمِنُونَ فَيُنْشَرُونَ إِلَىٰ قُرَىٰ أَعْيُنِهِمْ، وَأَمَّا الْفَجَّارُ فَيُنْشَرُونَ إِلَىٰ خِزْيِ اللَّهِ إِيَّاهُمْ، أَلَمْ تَسْمَعْ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَىٰ يَقُولُ: "وَلَنُدَيِّقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَذْيَنِ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ". (مختصر بصائر الدرجات: 17)**

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "មិនមានអ្នកណាម្នាក់ក្នុងសហគមន៍នេះដែលមិនដើបឡើងទេ ទោះជាអ្នកនោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តី ។ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា "المؤمنون" នឹងដើបទៅរកអ្វីដែលជាទីគាប់ចិត្តរបស់ខ្លួន ។ ចំណែកឯពួកអាក្រក់នឹងដើបទៅរកការអាម៉ាស់អាប៉យសដែលអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام ដាក់លើពួកគេ ។ លោកមិនបានឮអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام មានព្រះបន្ទូលទេ គឺ: [៣២:២១] យើងនឹងឲ្យពួកគេបានភ្ញាក់រឿងស្លាប់ដូចម្តេចជាដាច់គេ មុនទណ្ឌកម្មដាច់គេ ។" (32:21) (مختصر بصائر الدرجات: 17)

لَتُبْلَوْنَ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعَنَّ مِنَ الَّذِينَ آوَتْوَا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذًى كَثِيرًا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٧﴾

១៨៦. ពួកអ្នកច្បាស់ជានឹងត្រូវល្បួងពិសោធន៍ទាក់ទងនឹងទ្រព្យសម្បត្តិពួកអ្នក និងខ្លួនពួកអ្នកផ្ទាល់ ។ ពួកអ្នកច្បាស់ជានឹងបានឮសម្តីច្រើនដែលធ្វើឲ្យមានទោមនស្ស ពីបណ្តាអ្នកដែលគេបានប្រទានគម្ពីរឲ្យកាលពីមុនពួកអ្នក និងពីបណ្តាពួកជួបផ្តុំ[ហ៊ុនហាយជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎នូវអ្វីផ្សេងៗ គឺពួកពហុទេពនិយម] ។ បើពួកអ្នកអត់ធ្មត់ ខ្លាចក្រែង[អស់ឡោះហ្ន៎ គឺមានសទ្ធាស៊ប់ចិត្ត] នេះគឺសេចក្តីសម្រេចចិត្តប្រសើរបំផុតសម្រាប់រឿងនានា (គឺការស្តាប់ខានដើម្បីបានសម្រេចក្នុងកិច្ចការ) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៨៦

ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَا جِيلَوِيهِ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، عَنْ عَمِّهِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْكُوفِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ وَ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِمْرَانَ الدَّقَاقِ، وَ مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ السِّنَانِيُّ، وَ عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْوَرَّاقِيُّ، وَ الْحُسَيْنُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ هِشَامِ الْمُكْتَبِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ)، قَالُوا: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْكُوفِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ عَلِيٍّ بْنِ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ الرَّبِيعِ الصَّحَّافُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانَ: أَنَّ عَلِيَّ بْنَ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) كَتَبَ إِلَيْهِ فِي جَوَابِ مَسْأَلِهِ فِي قَوْلِهِ: "لَتُبْلَوْنَ فِي أَمْوَالِكُمْ وَ أَنْفُسِكُمْ": «فِي أَمْوَالِكُمْ بِإِخْرَاجِ الرِّكَاعَةِ، وَ فِي أَنْفُسِكُمْ بِتَوَطُّبِ النَّفْسِ عَلَى الصَّبْرِ». (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1/ 89 : 2)**

[...] មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ស៊ីណានបានតំណាលថាអាឡី ប៊ិន មូសា صلوات الله عليه والسلام បានផ្ញើសំបុត្រមកលោកតបសំណួរ លោកអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام [៣:១៨៦] ពួកអ្នកច្បាស់ជានឹងត្រូវល្បួងពិសោធន៍ទាក់ទងនឹងទ្រព្យសម្បត្តិពួកអ្នកនិងខ្លួនពួកអ្នកផ្ទាល់ ថា: «ទាក់ទងនឹងទ្រព្យលោកនោះ: គឺការហូតយកស្មារតី ។

សូរ៉េ: តួ ៣ អាឡី អ៊ីមរ៉ន យូសូហ៍ ៤

«(عِيون أخبار الرضا (عليه السلام) 2 : 1 / 89) 1» ទាក់ទងនឹងខ្លួនលោក គឺលត់ដំខ្លួនឲ្យចេះអត់ធ្មត់

العِيَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي خَالِدٍ الْكَاثِلِيِّ، قَالَ: قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): «لَوَدِدْتُ أَنَّهُ أَذِنَ لِي فَكَلَّمْتُ النَّاسَ ثَلَاثًا، ثُمَّ صَنَعَ اللَّهُ بِي مَا أَحَبَّ» قَالَ يَدِهِ عَلَى صَدْرِهِ، ثُمَّ قَالَ: «وَ لَكِنَّهَا عَزْمَةٌ مِنَ اللَّهِ أَنْ نَصِيرَ» ثُمَّ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ: " وَ لَتَسْمَعَنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَ مِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذًى كَثِيرًا وَ إِنْ نَصَرُوا وَ تَتَّبِعُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ " وَ أَقْبَلَ يَرْفَعُ يَدَهُ وَ يَضَعُهَا عَلَى صَدْرِهِ. (تفسير العيَّاشي 189 / 210 : 1)**

អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពីអាឡី ខ័ណ្ឌ អាល់-កាថីលីដែលបានតំណាលថាអាល់ ប៊ីន អាល់-ហ្វាស៊ីន មានវចនៈថា៖ «ខ្ញុំចង់ឲ្យព្រះអង្គ អនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំនិយាយអំពីមនុស្សបីចំពូក (គឺពួកសត្រូវរបស់អាល់-លុល-ហៃត) ។ ដូច្នេះអស់ឡោះហ្វាស៊ីននឹងបានបំពេញបំណងខ្ញុំ ។» បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គ បានដាក់ដៃលើទ្រូងហើយមានវចនៈថា៖ «តែនេះគឺសេចក្តីសម្រេចចិត្តដែលមកពីអស់ឡោះហ្វាស៊ីន ឲ្យយើង អត់ធ្មត់ជានិច្ច ។» បន្ទាប់មកព្រះអង្គ សូត្រអាយ៉ាស៊ីនេ៖ [៣:១៨៦] ពួកអ្នកច្បាស់ជានឹងត្រូវល្បួងពិសោធន៍ទាក់ទងនឹងទ្រព្យសម្បត្តិពួកអ្នកនិងខ្លួនពួកអ្នកផ្ទាល់ ។ ពួកអ្នកច្បាស់ជានឹងបានឮសម្តីច្រើនដែលធ្វើឲ្យមានទោមនស្សពីបណ្តាអ្នកដែលគេបាន ប្រទានគម្ពីរឲ្យកាលពីមុនពួកអ្នកនិងពីបណ្តាពួកផ្លូវបង្កើតហ្វាស៊ីនជាមួយអស់ឡោះហ្វាស៊ីនផ្សេងៗ គឺពួកពហុទេពនិយម ។ បើពួកអ្នកអត់ធ្មត់ ខ្លាចក្រែង[អស់ឡោះហ្វាស៊ីន] នេះគឺសេចក្តីសម្រេចចិត្តប្រសើរបំផុតសម្រាប់រឿងនានា ។ ព្រះអង្គ បានបែរហើយដាក់ដៃលើទ្រូង ។» (189 / 210 : 1 1) (تفسير العيَّاشي 189 / 210 : 1)

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَشَبَّيْنَهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَأَشْرَوْا بِهِ تَمَنَّا قَلِيلًا فَبُئْسَ مَا يَشْتَرُونَ ﴿١٨٧﴾

១៨៧. [ចូរពួកអ្នកនឹកឃើញ] កាលអស់ឡោះហ្វាស៊ីនបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយបណ្តាអ្នកដែលគេបានប្រទានគម្ពីរឲ្យនោះថា៖ "ពួកអ្នកត្រូវប្រាប់បណ្តាមនុស្សឲ្យដឹងរឿងនេះ (គឺប្រាប់មនុស្សឲ្យដឹងអំពីមូហាំម៉ាដ) ចូរកុំបិទបាំងរឿងនេះ ។" តែពួកគេបែរជាគ្រវាត់វាចោលក្រោយខ្នង (គឺចោលកិច្ចសន្យានេះដែលបានធ្វើជាមួយអស់ឡោះហ្វាស៊ីន) ពួកគេបានទាញយកកម្រៃទាបថោកពីរឿងនេះ ។ អ្វីដែលពួកគេបានជួញដូរនោះអាក្រក់បំផុត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ីន ១៨៧

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) " وَ إِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَشَبَّيْنَهُ لِلنَّاسِ وَ لَا تَكْتُمُونَهُ: " (وَ ذَلِكَ أَنَّ اللَّهَ أَخَذَ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ فِي مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَشَبَّيْنَهُ لِلنَّاسِ إِذَا حَرَجَ وَ لَا يَكْتُمُونَهُ " فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ" يَقُولُ: نَبَذُوا عَهْدَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ " وَ أَشْرَوْا بِهِ تَمَنَّا قَلِيلًا فَبُئْسَ مَا يَشْتَرُونَ". (فسير القمي 1:128)**

អាល់ ប៊ីន អ៊ីបរ៉ាហ្វីមបានតំណាលតមកពីអាឡី អាល់-យ៉ាវូដដែលបានតំណាលតមកពីអាឡី យ៉ាក្តហ្វា អំពី [៣:១៨៧] កាលអស់ឡោះហ្វាស៊ីនបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយបណ្តាអ្នកដែលគេបានប្រទានគម្ពីរឲ្យ

صلوات الله عليه والسلم

នោះថា៖ "ពួកអ្នកត្រូវប្រាប់បណ្តាមនុស្សឲ្យដឹងរឿងនេះ ចូរកុំបិទបាំងរឿងនេះ ថា៖ «នោះគឺ អស់ឡោះហ្ន៎បានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយបណ្តាអ្នកដែលគេបានប្រទានគម្ពីរឲ្យ ទាក់ទងនឹងមូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ ថាពួកគេត្រូវប្រាប់មនុស្សឲ្យដឹងអំពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ កាលណាមូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ កើតឡើង ចូរកុំបិទបាំងរឿង នេះ ។" តែពួកគេបែរជាគ្រវាត់វាចោលក្រោយខ្នង គឺចោលសន្យាដែលបានធ្វើជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ នោះ ។ ពួកគេបានទាញយកកម្រៃទាបថោកពីរឿងនេះ ។ អ្វីដែលពួកគេបានជួញដូរនោះអាក្រក់ បំផុត ។» (تفسير القمّي 1 : 128)

و رُوِيَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ : فِي هَذِهِ الْآيَةِ قَالَ كَانَ حُيَيُّ بْنُ أَخْطَبَ وَ كَعْبُ بْنُ الْأَشْرَفِ وَ آخُرُونَ مِنَ الْيَهُودِ هُمْ مَا كَلَّفَ عَلَى الْيَهُودِ فِي كُلِّ سَنَةٍ فَكَرَهُوا بُطْلَانَهَا بِأَمْرِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَحَرَّفُوا لِذَلِكَ آيَاتٍ مِنَ التَّوْرَةِ فِيهَا صِفَتُهُ وَ ذِكْرُهُ فَذَلِكَ التَّمَنُّ الَّذِي أُرِيدُ فِي الْآيَةِ. (تفسير كنز الدقائق و بحر الغرائب , ج 1 , ص 399)

អាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វារ ﷺ បានឲ្យដឹងអំពីអាយ៉ាស្តនេះថា៖ «ហ្វិយ៉ៃ ប៊ិន អាគ្កុត្តប់, កាអ្កាប់ ប៊ិន អាស់-អាស្តរ៉ហ្វ និងពួកយ៉ាហ្វិឌ្នីងទៀតបានចំណីអាហារច្រើនរៀងរាល់ឆ្នាំ[ជាប្រចាំ] ។ ពួកគេមិនចង់លុបបំបាត់រឿង នេះដោយសាររឿងព្រះសាស្តា ﷺ ទេ ។ ពួកគេក៏បានបំភ្លៃអាយ៉ាស្តនៅក្នុងគម្ពីរតៅរ៉តូដោយសាររឿង នេះ ត្រង់កន្លែងដែលមានអធិប្បាយអំពីលក្ខណៈរបស់ព្រះសាស្តា ﷺ ។ នេះឯងដែលគេហៅថា "កម្រៃ" នៅក្នុងអាយ៉ាស្តនេះ ។» (تفسير كنز الدقائق) 1 ទំព័រ 399

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٢٨﴾

១៨៨. ចូរអ្នកកុំគិតឡើយថាបណ្តាអ្នកដែលរីករាយនឹងអ្វីដែលពួកគេបានធ្វើ[អាក្រក់] ហើយពួកគេ ពេញចិត្តឲ្យគេសរសើរខ្លួនអំពីអ្វីមួយដែលខ្លួនមិនបានធ្វើ[ល្អ] ទេនោះ ចូរកុំគិតឡើយថាពួកគេ នឹងគេចផុតពីទណ្ឌកម្ម ។ ពួកគេនឹងទទួលទណ្ឌកម្មវេទនា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៨៨

و فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ" يَقُولُ: يُبْعَدُ مِنَ الْعَذَابِ "و لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ". (تفسير القمّي 1:129)**

អាហ្វិ អាស់-យ៉ាវរដ្ឋបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វារ ﷺ អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ [៣:១៨៨] ចូរកុំគិតឡើយថាពួកគេនឹងគេចផុតពីទណ្ឌកម្ម ថា៖ «ឃ្លាតឆ្ងាយពីទណ្ឌកម្ម ។ ពួកគេនឹងទទួល ទណ្ឌកម្មវេទនា ។» (تفسير القمّي 1 : 129)

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٢٩﴾

១៨៩. អំណាចគ្រប់គ្រងបណ្តាមេឃនិងផែនដីជាកម្មសិទ្ធិរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ។ អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះ

តេជានុភាពលើសព្វសារពើ ។

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿١٩٠﴾

១៩០. ក្នុងការបង្កើតបណ្តាមេឃនិងផែនដី ក្នុងការផ្លាស់ប្តូរពេលយប់និងពេលថ្ងៃសុទ្ធតែមាននូវបណ្តាសញ្ញាសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានវិចារណញ្ញាណ (គឺអ្នកយល់)

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៨៩-១៩០

ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا أَبِي (رَحِمَهُ اللهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ عِمْسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَلَاءِ بْنِ رَزِينٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، ... قَالَ: «مَنْ لَمْ يَدُلَّهُ خَلْقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَالْاِخْتِلَافَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَدَوْرَانَ الْفَلَكَ وَالشَّمْسِ وَالْقَمَرِ، وَالْآيَاتِ الْعَجِيبَاتِ عَلَى أَنَّ وَرَاءَ ذَلِكَ أَمْرًا أَكْبَرَ مِنْهُ، فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَى وَ أَضَلُّ سَبِيلًا... (التوحيد: 6 / 455)**

[...] មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីមបានតំណាលតមកពីអាធិ យ៉ាក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «អ្នកណាមិនដឹកនាំខ្លួនអាស្រ័យការបង្កើតមេឃទាំងឡាយនិងផែនដីទេ [មិនដឹកនាំខ្លួនអាស្រ័យ]ការផ្លាស់ប្តូរពេលថ្ងៃនិងពេលយប់ទេ [មិនដឹកនាំខ្លួនអាស្រ័យ]ការវិលរបស់ពិភពផ្កាយទាំងឡាយនិងថ្ងៃនិងខែទេ [មិនដឹកនាំខ្លួនអាស្រ័យ]សញ្ញាអស្ចារ្យទាំងឡាយទេ [មិនជឿទេថា]នៅពីក្រោយហេតុការណ៍ទាំងនេះគឺព្រះបញ្ញាដ៏ធំមហិមា អ្នកនោះនឹងខ្វាក់ភ្នែកក្នុងលោកមុខ ឃ្លាតឆ្ងាយពីព្រះមាតា ។» (التوحيد: 6 / 455)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ أَبِي عَبْدِ اللهِ الْأَشْعَرِيِّ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، عَنْ هِشَامِ بْنِ الْحَكَمِ، قَالَ: قَالَ لِي أَبُو الْحَسَنِ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): ... «يَا هِشَامُ، إِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ دَلِيلًا، وَ دَلِيلَ الْعَقْلِ التَّفَكُّرُ، وَ دَلِيلَ التَّفَكُّرِ الصَّمْتُ». (الكافي 1:10 و 12/12)**

[...] ហ្វីស្វាំ ប៊ិន អាណ-ហ្វាកាំបានតំណាលថា អាធិ អាណ-ហ្វាសាន់ មូសា ប៊ិន យ៉ាក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ «ហ្វីស្វាំអើយ សព្វសារពើតែងតែមានភ័ស្តុតាងបញ្ជាក់ ។ ភ័ស្តុតាងបញ្ជាក់ប្រាជ្ញាគឺការពិចារណា ។ ភ័ស្តុតាងបញ្ជាក់ការពិចារណាគឺការមិននិយាយស្តី (គឺស្ងាត់មាត់) ។» (12 / 12 و 10 : 1) (الكافي)

وَعَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ، عَنْ أَبَانَ، عَنِ الْحُسَيْنِ الصَّقِيلِ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَمَّا يَرَوِي النَّاسُ: أَنَّ تَفَكُّرَ سَاعَةٍ خَيْرٌ مِنْ قِيَامِ لَيْلَةٍ، قُلْتُ: كَيْفَ يَتَفَكَّرُ؟ قَالَ: «بِمَرِّ الْحَرْبَةِ أَوْ بِالذَّارِ، فَيَقُولُ: أَيَّنَ سَاكِنُوكَ، أَيَّنَ بَانُوكَ، مَا لِكَ لَا تَتَكَلَّمِينَ؟». (الكافي 2 / 45 : 2)**

[...] អាណ-ហ្វាសាន់ អាណ-ស្វយ័ក្ខុល់បានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាធិ អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីសម្តីគេដែលថា "ពិចារណាមួយម៉ោងប្រសើរជាងឈរស្តីឡាត់ពេញមួយយប់" តើត្រូវពិចារណារបៀបណា ? ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «បុគ្គលដែលដើរតាមកន្លែងបាក់បែក ឬផ្ទះបាក់បែក បុគ្គលនោះគួរសួរថា៖

"តើប្រជានិកររបស់អ្នកនៅឯណា ? អ្នកកសាងអ្នកនៅឯណា ? ហេតុអ្វីអ្នកមិននិយាយ ?"

(الكافي 2 : 45 / 2)

وَعَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ بَعْضِ رِجَالِهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ إِذْمَانُ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ تَعَالَى وَ فِي قُدْرَتِهِ». (الكافي 3 / 45 : 2)**

[...] អាស្រ័យម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អាហ្វិ ណាស្ត្រីបានតំណាលតមកពីមិត្តលោកម្នាក់ដែលបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلا}ដែលមានវចនៈថា៖ «ការគោរពសក្ការមួយបែបដែលល្អគឺព្យាយាមពិចារណាឥតដាច់អំពីអស់ឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلا}និងអំពីព្រះតេជានុភាពរបស់ព្រះអង្គ^{عجل} ។» (3 / 45 : 2) (الكافي)

وَعَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ مُعَمَّرِ بْنِ خَلَادٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «لَيْسَ الْعِبَادَةُ كَثْرَةَ الصَّلَاةِ وَ الصَّوْمِ، إِنَّمَا الْعِبَادَةُ التَّفَكُّرُ فِي أَمْرِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ». (الكافي 4 / 45 : 2)**

[...] មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន ខ័ឡាដូបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮអាហ្វិ អាឡ-ហ្វាសាន់ អាឡ-រីដ្វី^{صلوات الله عليه والسلا}មានវចនៈថា៖ «ការគោរពសក្ការៈ[អស់ឡោះហ្វី^{عجل}]មិននៅលើការស្ម័គ្រចិត្ត និងការកាន់សីលត្រណាមយ៉ាងព្យាយាមនោះទេ ការគោរពសក្ការៈ[អស់ឡោះហ្វី^{عجل}]គឺការពិចារណាអំពីរឿងអស់ឡោះហ្វី^{عجل} ។» (4 / 45 : 2) (الكافي)

حَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) ذَاتَ يَوْمٍ عَلَى قَوْمٍ وَ هُمْ يَتَفَكَّرُونَ، فَقَالَ: «مَا لَكُمْ لَا تَتَكَلَّمُونَ؟» فَقَالُوا: نَتَفَكَّرُ فِي خَلْقِ اللَّهِ تَعَالَى. فَقَالَ: «وَ كَذَلِكَ فَافْعَلُوا وَ تَفَكَّرُوا فِي خَلْقِهِ، وَ لَا تَتَفَكَّرُوا فِيهِ». (الدر المنثور 2:408، المحجة البيضاء 8:193)**

ថ្ងៃមួយវិស្វលុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلا}បានធ្វើដំណើរជាមួយមនុស្សមួយក្រុម ពួកគេគ្មានគិត ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}បានសួរពួកគេថា៖ «ហេតុអ្វីអស់លោកមិននិយាយ ?» ពួកគេបានទូលថា៖ «អស់ទូលបង្គំពិចារណាអំពីអ្វីៗដែលអស់ឡោះហ្វី^{عجل}បង្កើតមក ។» ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}មានព្រះវចនៈថា៖ «ដូច្នេះឯងដែលអស់លោកត្រូវធ្វើ ។ ចូរពិចារណាអំពីអ្វីៗដែលអស់ឡោះហ្វី^{عجل}បង្កើតមក កុំពិចារណាអំពីព្រះអង្គ^{عجل} ។»

(الدر المنثور 2 : 408 ، المحجة البيضاء 8 : 193)

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١١١﴾

១៩១. [គឺ]បណ្តាអ្នកដែលតែងតែរលឹកដល់អស់ឡោះហ្វី^{عجل}ទោះឈរក្តី អង្គុយក្តី ទម្រេតខ្លួនក្តី និងពិចារណាអំពីការបង្កើតបណ្តាមេឃនិងផែនដី[ដោយថា៖] "ព្រះម្ចាស់អើយ ព្រះអង្គពុំបានបង្កើតអ្វីៗទាំងនេះមកដោយប្រាសចាកហេតុផលទេ ។ សូមថ្វាយសេចក្តីស្នើចសរសើរចំពោះព្រះអង្គ ។ សូមព្រះអង្គមេត្តាស្រោចស្រង់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឲ្យផុតពីទណ្ឌម្នាក់ៗនៃរកផង ។

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿١١٢﴾

១៩២. ព្រះម្ចាស់អើយ អ្នកណាដែលព្រះអង្គឲ្យចូលភ្លើងនរក ព្រះអង្គធ្វើឲ្យអ្នកនោះពើបពះសេចក្តី អាម៉ាស់ ។ បណ្តាជនទុច្ចរិតពុំមានអ្នកជួយទេ ។

رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ ءَامِنُوا بِرَبِّكُمْ فَءَامَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ ﴿١٩٢﴾

១៩៣. ព្រះម្ចាស់អើយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានឮអ្នកប្រកាសហៅទៅរកសទ្ធាថា៖ "ចូរមានសទ្ធា ចំពោះព្រះម្ចាស់របស់អស់លោក" អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំក៏មានសទ្ធា ។ ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះ អង្គមេត្តាលើកទោសឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដែលបានសាងបាប សូមព្រះអង្គកម្ចាត់អំពើ អាក្រក់ពីអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ សូមព្រះអង្គឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានស្លាប់ក្នុងចំណោម នរុជនដែលប្រកបដោយព្រហ្មចរិយធម៌ផង ។

លោក អ៊ីម៉ារ ប៊ិន អាច្វី ព័រៈហ្គ័ម៉ាន ប៊ិន កាស្ទៀរ បានថ្លែងតមកពីអ៊ីម៉ាឃ្មុក់ហ្វារ ស្វ័ឌ្វិកូ رضي الله عنه អំពី អាយ៉ាស់ "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានឮអ្នកប្រកាសហៅទៅរកសទ្ធាថា៖ "ចូរមានសទ្ធាចំពោះព្រះម្ចាស់ របស់អស់លោក" អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំក៏មានសទ្ធា ។" អ៊ីម៉ា رضي الله عنه បានថ្លែងថា៖ "នោះគឺអាលី رضي الله عنه អ៊ីបនូ អាប៊ី ត្វីលីប رضي الله عنه ។ មានគេប្រកាសមកពីលើមេឃថា៖ "ចូរជឿរស្វីលុលឡោះហ្វ័រ صلى الله عليه وسلم ! ខ្ញុំក៏ជឿ រស្វីលុលឡោះហ្វ័រ صلى الله عليه وسلم ។" (តាហ្វ័រសៀរ អ៊ែយ៉ាស្តី ក្បាលទី1 ទំព័រ211)

رَبَّنَا وَعَاتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا نَخْزَنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿١٩٤﴾

១៩៤. ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គប្រទានឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនូវអ្វីដែលព្រះអង្គបានសន្យាជាមួយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំតាមរយៈបណ្តាសាស្ត្ររបស់ព្រះអង្គ ។ សូមព្រះអង្គមេត្តាកុំគ្របដណ្តប់ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដោយសេចក្តីអាម៉ាស់ឡើយថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ពិតណាស់ ព្រះអង្គមិនក្បត់ សន្យាឡើយ ។

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَمَلٍ مِّنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَن تِيَّ بَعْضُكُمْ مِّنْ بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُوذُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿١٩٥﴾

១៩៥. ដូច្នេះព្រះម្ចាស់ពួកគេបានឲ្យពួកគេសមបំណង [ដោយត្រាស់ថា៖] "អញមិនឲ្យទង្វើរបស់អ្នក ណាមួយក្នុងចំណោមពួកអ្នក ប្រុសឬស្រី បាត់បង់ឡើយ ។ ពួកអ្នកជាពំនាក់រវាងគ្នានិងគ្នា (គឺ នៅក្នុងគន្លងតែមួយ) ។ ដូច្នេះបណ្តាអ្នកដែលភៀសខ្លួន[លើមាតិកាអល់ឡោះហ្វ័រ] ដែលត្រូវដេញ ចេញពីផ្ទះសម្បែងខ្លួន ដែលរងការសង្កត់សង្កិនលើមាតិកាអញ ដែលប្រយុទ្ធ ដែលត្រូវស្លាប់នោះ អញនឹងកម្ចាត់បណ្តាកំហុសពួកគេ ឲ្យពួកគេចូលសួរសុតិដែលមានស្ទឹងហូរនៅខាងក្រោម ជារង្វាន់ដែលមកពីអល់ឡោះហ្វ័រ ។" រង្វាន់ដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមនៅឯអល់ឡោះហ្វ័រ ។

លោក អ៊ាមៀ ប៊ិន យ៉ាសៀរ បានថ្លែងអំពីអាយ៉ាស់នេះថា៖ "ប្រុសគឺ ម៉ៅឡា អាលី رضي الله عنه ឯស្រីគឺ

សែយីដាសុហ្គាទ្រីម៉ាស៊ូ عليه السلام " ១" (ម៉ាណាគីប ទំព័រ3)

រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្គ័ عليه السلام បានថ្លែងប្រាប់ម៉ៅឡា អាលី عليه السلام ថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័បានសន្យាប្រទានរង្វាន់ល្អ បំផុតឲ្យអ្នក عليه السلام និងស៊ីអ៊ាស៊ូ (គីបក្ស) របស់អ្នក عليه السلام ។" (តាហ្វ្សែរ ចូរហ្គាន ក្បាលទី1 ទំព័រ333)

لَا يَغْرَتَكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبَلَدِ ﴿١٩٦﴾

១៩៦. ចូរអ្នកកុំបណ្តោយឲ្យការទៅមករបស់ពួកបដិសេធសទ្ធា [ប្រមាថសាសនា លាក់ពុត...] ក្នុង ស្រុកបោកបញ្ឆោតអ្នកបានឡើយ ។

مَتَّعُ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٩٧﴾

១៩៧. វាគ្រាន់តែជាការសប្បាយរីករាយបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ ។ បន្ទាប់ពីនោះ ជម្រករបស់ពួកគេគឺនរក វាជាលំនៅអាក្រក់ ។

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِّلَّذَّابِرِ ﴿١٩٨﴾

១៩៨. រីឯបណ្តាអ្នកខ្លាចក្រែងព្រះម្ចាស់ខ្លួននឹងបានសួរសួគ៌ដែលមានស្ទឹងហូរនៅខាងក្រោម ។ ពួក គេនឹងបាននៅក្នុងនោះជានិច្ចអនន្ត ជាការទទួលឲ្យស្នាក់អាស្រ័យរបស់អល់ឡោះហ្គ័ ។ អ្វីដែល នៅឯអល់ឡោះហ្គ័រមែងល្អប្រសើរបំផុតសម្រាប់បណ្តាអ្នកត្រឹមត្រូវ ។

លោក អាស្វ័បាតុ ប៊ិន ណាបាតាស៊ូ បានថ្លែងថាអាយ៉ាស៊ូនេះត្រូវបានដាក់ចុះមកសំដៅទៅឯម៉ៅឡា អាលី عليه السلام ។

រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្គ័ عليه السلام បានថ្លែងថា៖ "អាលី عليه السلام អើយ អ្នក عليه السلام គឺរង្វាន់នោះឯង ។ ឯជនទាំងនោះដែលនឹង បាននៅក្នុងសួរសួគ៌ជាអ្នកជួយគាំទ្រអ្នក عليه السلام ។" (តាហ្វ្សែរ អ៊ែយ៉ាស៊ូ ក្បាលទី1 ទំព័រ212)

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَشَعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٩٩﴾

១៩៩. ក្នុងចំណោមជនគម្ពីរមានអ្នកជឿអល់ឡោះហ្គ័ [ជឿ]អ្វីដែលគេបានបើកឲ្យពួកអ្នកដឹង [ជឿ]អ្វី ដែលគេបានបើកឲ្យពួកគេដឹង ។ ពួកគេដាក់ខ្លួនចំពោះអល់ឡោះហ្គ័ ពួកគេមិនទាញយកកម្រៃ ទាបថោកពីព្រះឱប្បាសអល់ឡោះហ្គ័ឡើយ ។ ជនទាំងនោះនឹងបានទទួលរង្វាន់នៅឯព្រះម្ចាស់ ពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្គ័រហ័សគណនាទូទាត់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ១៩១-១៩៩

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَلِيُّ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِي حَمْرَةَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَ قُعُودًا وَ عَلَى جُنُوبِهِمْ. قَالَ: «الصَّحِيحُ يُصَلِّي قَائِمًا وَ قُعُودًا الْمَرِيضُ يُصَلِّي جَالِسًا وَ عَلَى جُنُوبِهِمُ الَّذِي يَكُونُ أضعفَ مِنَ الْمَرِيضِ الَّذِي يُصَلِّي جَالِسًا.»

មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាក្កុបបានតំណាលតមកពីអាឡី តមកពីឪពុកលោក តមកពីអ៊ីបនូ ម៉ាស្ត់ប៊ុប តមកពីអាឡី ហ្គាំស្យាស្ត់ តមកពីអាឡី យ៉ាក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلا} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គាំ ^و [៣:១៩១] បណ្តាអ្នកដែលតែងតែរលឹកដល់អស់ឡោះហ្គាំទោះឈរក្តី អង្គុយក្តី ទម្រេតខ្លួនក្តី ថា: «បុគ្គលមានសុខភាពល្អស្ងៀមស្ងួតឡើយ និងអង្គុយ ។ បុគ្គលមានជម្ងឺស្ងៀមស្ងួតពេលអង្គុយ ។ ទម្រេតខ្លួន គឺបុគ្គលខ្សោយដោយសារជម្ងឺដែលស្ងៀមស្ងួតអង្គុយ ។» (الكافي 3 : 411 / 11)

ابن بابويه، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ الطَّلَقَانِيُّ (رحمته الله)، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ يَحْيَى بِالْبَصْرَةِ، قَالَ: حَدَّثَنِي الْمُغِيرَةُ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي رَجَاءُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شَمْرٍ، عَنْ جَابِرِ الْجُعْفِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ (عليهم السلام)، قَالَ: «حَطَبَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ) بِالْكَوْفَةِ مُنْصَرَفَهُ مِنَ النَّهْرَوَانَ، - وَ ذَكَرَ حُطْبَةً فِيهَا أَسْمَاؤُهُ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ سُبْحَانَهُ، قَالَ فِيهَا - وَ أَنَا الذَّاكِرُ، يَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَ قُعُودًا وَ عَلَى جُنُوبِهِمْ"» (معاني الأخبار: 9 / 59)**

[...] យ៉ាក្កុហ្វារ អាឡី-យូសូអ៍បានតំណាលតមកពីអាឡី យ៉ាក្កុហ្វារ មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلا} ដែលមានវចនៈថា: «អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلا} អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلا} ប៊ិន អាឡី ត្ថុលីប ^{صلوات الله عليه والسلا} បានថ្លែងយុត្តបាស្តុនៅឯគូហ្វាស្ត់ បន្ទាប់ពីបានត្រឡប់មកពីសមរក្ខមិអាឡី-ណាហ្វាររ៉ាន់វិញ ។ នៅក្នុងយុត្តបាស្តុនោះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} បានថ្លែងអំពីព្រះនាមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} ដែលមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្គាំ ព្រះដ៏មហារុងរឿង ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា: "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلا} គឺអ្នករលឹក ។ អស់ឡោះហ្គាំ ^{تبارك وتعالى} មានព្រះបន្ទូលថា: [៣:១៩១] បណ្តាអ្នកដែលតែងតែរលឹកដល់អស់ឡោះហ្គាំទោះឈរក្តី អង្គុយក្តី ទម្រេតខ្លួនក្តី ។"» (9 / 59) (معاني الأخبار: 9 / 59)**

الشَّيْخُ فِي (أَمَالِيهِ)، قَالَ: أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُحَمَّدٍ - يَغْنِي الْمَفِيدَ - قَالَ: أَخْبَرَنَا الْمُطَقَّرُ الْبَلْخِيُّ الْوَرَّاقُ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو عَلِيٍّ مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ الْإِسْكَانِيُّ الْكَاتِبُ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ الْحَمِيرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عِيْسَى، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ الثَّمَالِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْبَاقِرِ (عليهما السلام)، قَالَ: «لَا يَزَالُ الْمُؤْمِنُ فِي صَلَاةٍ مَا كَانَ فِي ذِكْرِ اللَّهِ، قَائِمًا أَوْ جَالِسًا أَوْ مُضْطَجِعًا، إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: "الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَ قُعُودًا وَ عَلَى جُنُوبِهِمْ وَ يَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ"» (الأمالى 1:76)**

[...] អាឡី ហ្គាំស្យាស្ត់ អាឡី-ស្វីម៉ាលីបានតំណាលតមកពីអាឡី យ៉ាក្កុហ្វារ មូហាំម៉ាដ្ឋ អ៊ីបនូ អាឡី អាឡី-បាគៀរ ^{صلوات الله عليه والسلا} ដែលមានវចនៈថា: «អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាស្ងៀមស្ងួតឥតដាច់ដរាបណាពួកគេនឹករលឹកអស់ឡោះហ្គាំ ^و ទាំងឈរ ទាំងអង្គុយឬដេក ។ អស់ឡោះហ្គាំ ^{تبارك وتعالى} មានព្រះបន្ទូលថា: [៣:១៩១] បណ្តាអ្នកដែលតែងតែរលឹកដល់អស់ឡោះហ្គាំទោះឈរក្តី អង្គុយក្តី ទម្រេតខ្លួនក្តី និងពិចារណាអំពីការបង្កើតបណ្តាមេឃនិងផែនដី[ដោយថា:] "ព្រះម្ចាស់អើយ ព្រះអង្គពុំបានបង្កើតអ្វីៗទាំងនេះមកដោយប្រាសចាកហេតុផលទេ ។ សូមថ្វាយសេចក្តីស្នើចសរសើរចំពោះព្រះអង្គ ។ សូមព្រះអង្គមេត្តាស្រោចស្រង់

﴿الأمالي 1 : 76﴾ «អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឲ្យផុតពីទណ្ឌម្នាក់ៗនៃរកដង ។»

وَرَوَى الشَّيْبَانِيُّ فِي (نَهْجِ النَّبِيِّانِ): عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ وَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): «أَنَّ هَذِهِ الْآيَاتِ الَّتِي أَوْخَرَ آلَ عِمْرَانَ نَزَلَتْ فِي عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ فِي جَمَاعَةٍ مِنْ أَصْحَابِهِ، وَ ذَلِكَ أَنَّ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَمَّا أَمَرَهُ اللَّهُ تَعَالَى بِالْمُهَاجَرَةِ إِلَى الْمَدِينَةِ بَعْدَ مَوْتِ عَمَّتِهِ أَبِي طَالِبٍ (رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ)، وَ كَانَ قَدْ تَخَالَفَتْ عَلَيْهِ فُرَيْشٌ بِأَنْ يَكْسِبُوا عَلَيْهِ لَيْلًا وَ هُوَ نَائِمٌ، فَيَضْرِبُوهُ ضَرْبَةً رَجُلٍ وَاحِدٍ، فَلَمْ يُعْلَمْ مِنْ قَاتِلِهِ، فَلَا يُؤْخَذُ بِتَارِهِ،

អាឡ-ស្វែបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍នៅក្នុងសាត្រាណាស្តង់យ៉ាឡ-បាយ៉ានតមកពីអាឡី យ៉ាក្តីហ្វារ និង អាឡី អ្នកបង្គុលឡោះហ្វ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «អាឡាស្តង់ក្រោយរបស់សូរ៉េ:តួអាឡី អ៊ឹមរីននេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីអាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} និងសារកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មួយក្រុម កាលអស់ឡោះហ្វ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបញ្ជា [ឲ្យរំស្ម័លឡោះហ្វ័រ^{صلوات الله عليه والسلام}] កៀសខ្លួនទៅម៉ាឌីណាស្តង់បន្ទាប់ពីឪពុកមាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អាឡី ត្នីលីប^{صلوات الله عليه والسلام} បានទទួលអនិច្ចកម្ម ហើយពួកគូរិយស្តីបានរួមគំនិតគ្នាសម្លាប់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ក្នុងពេលយប់ពេលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ផ្ទំ ។ ពួកគេចង់វាយប្រហារព្រមគ្នាតែម្តងដើម្បីកុំឲ្យគេដឹងបានថាអ្នកជាយាតករ ដូច្នេះគេនឹងមិនអាចចាប់ពួកគេបានទេ ។

فَأَمَرَ اللَّهُ بِأَنْ يُبَيَّتَ مَكَانَهُ ابْنُ عَمِّهِ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ يَخْرُجَ لَيْلًا إِلَى الْمَدِينَةِ، فَفَعَلَ مَا أَمَرَهُ اللَّهُ بِهِ، وَ بَيَّتَ مَكَانَهُ عَلَى فِرَاشِهِ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ أَوْصَاهُ أَنْ يَحْمَلَ أَرْوَاحَهُ إِلَى الْمَدِينَةِ، فَجَاءَ الْمُشْرِكُونَ مِنْ فُرَيْشٍ لَمَّا تَعَاقَدُوا عَلَيْهِ وَ تَخَالَفُوا، فَوَجَدُوا عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مَكَانَهُ فَرَجَعُوا الْفُهْمَرَى، وَ أَبْطَلَ اللَّهُ مَا تَعَاقَدُوا عَلَيْهِ وَ تَخَالَفُوا.

ដូច្នេះអស់ឡោះហ្វ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបញ្ជាឲ្យប្អូនជីដូនមួយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ដេកជួសព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ចេញដំណើរទៅកាន់ម៉ាឌីណាស្តង់ក្នុងពេលយប់ ។ រំស្ម័លឡោះហ្វ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏បានធ្វើតាមព្រះបញ្ជាអស់ឡោះហ្វ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ឲ្យអ្នកលី^{صلوات الله عليه والسلام} ផ្ទំជួសព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅលើគ្រែ ហើយបានផ្តាំអ្នកលី^{صلوات الله عليه والسلام} ឲ្យនាំគ្រួសារទៅម៉ាឌីណាស្តង់ ។ ពួកពហុទេពនិយមក៏បាននាំគ្នាមក គឺពួកដែលបានស៊ុមគ្រលំមូលមតិគ្នាក្បត់ធ្វើអំពើនេះ តែពួកគេបានឃើញអ្នកលី^{صلوات الله عليه والسلام} ជួសព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ពួកគេបានបកក្រោយវិញ ។ អស់ឡោះហ្វ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} បានធ្វើឲ្យកិច្ចសន្យាស៊ុមគ្រលំរួមគំនិតក្បត់របស់ពួកគេនោះទៅជាមោឃៈ ។

ثُمَّ إِنَّ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) حَمَلَ أَهْلَهُ وَ أَرْوَاحَهُ إِلَى الْمَدِينَةِ فَفَعَلَ أَبُو سُفْيَانَ بِمُحْرُوجِهِ وَ سَبَّهِهُ إِلَى الْمَدِينَةِ فَتَبِعَهُ لِيُرِدَّهُمْ، وَ كَانَ مَعَهُمْ عَمْتُ لَهُ أَسْوَدٌ، فِيهِ شِدَّةٌ وَ جُرْأَةٌ فِي الْحَرْبِ، فَأَمَرَهُ سَيِّدُهُ أَنْ يَلْحَقَهُ فَيَمْنَعَهُ عَنِ الْمَسِيرِ حَتَّى يَلْقَاهُ بِأَصْحَابِهِ، فَلَحِقَهُ، فَقَالَ لَهُ: لَا تَسِرْ بِمَنْ مَعَكَ إِلَى أَنْ يَأْتِيَ مَوْلَايَ. فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَهُ: وَبِكَ، ارْجِعْ إِلَى مَوْلَاكَ وَ الْإِلَّ قَتَلْتُكَ.

បន្ទាប់ពីនោះអ្នកលី^{صلوات الله عليه والسلام} បាននាំសមាជិកគ្រួសារទៅកាន់ម៉ាឌីណាស្តង់ ក្នុងចំណោមមនុស្សប្រុសស្រីទាំងឡាយ ។ អាឡី ស៊ីហ្វយ៉ានបានដឹងថាអ្នកលី^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងធ្វើដំណើរទៅម៉ាឌីណាស្តង់ ។ គាត់ក៏បានទៅតាមអ្នកលី^{صلوات الله عليه والسلام} ត្រឡប់មកវិញ ។ គាត់មានទាសៈម្នាក់ដែលសាហារនិងក្លាហានក្នុងចម្បាំង ។ ម្ចាស់របស់បុរសនេះបានប្រាប់ឲ្យគាត់យាត់អ្នកលី^{صلوات الله عليه والسلام} កុំឲ្យចេញដំណើរលុះត្រាតែមិត្តរបស់គាត់មកដល់ (ដើម្បីនឹងមានគ្នាច្រើន) ។ បុរសនេះបានជួបអ្នកលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "លោក^{صلوات الله عليه والسلام} កុំចេញដំណើរជាមួយជនទាំងនេះ ដរាបណាខ្ញុំមិនបាននាំខ្លួនលោក^{صلوات الله عليه والسلام} ទៅជួបម្ចាស់ខ្ញុំទេ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}

បានប្រាប់បុរសនោះថា: "អបមង្គលលើលោក ។ ត្រឡប់ទៅរកម្ចាស់លោកវិញទៅ ពុំនោះទេខ្ញុំនឹងសម្លាប់លោក ។"

فَلَمْ يَرْجِعْ، فَشَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) سَيْفَهُ وَ ضَرْبَهُ، فَأَبَانَ عُنُقَهُ عَنْ جَسَدِهِ، وَ سَارَ بِالنِّسَاءِ وَ الْأَهْلِ، وَ جَاءَ أَبُو سُفْيَانَ فَوَجَدَ عَبْدَهُ مَقْتُولًا، فَتَبَعَ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ أَدْرَكَهُ، فَقَالَ لَهُ: يَا عَلِيُّ، تَأْخُذُ بَنَاتِ عَمَّتِنَا مِنْ عِنْدِنَا مِنْ غَيْرِ إِذْنِنَا، وَ تَقْتُلُ عَبْدَنَا! فَقَالَ: أَخَذْتُهُمْ بِإِذْنِ مَنْ لَهُ الْإِذْنُ، فَاْمُضْ لِشَأْنِكَ. فَلَمْ يَرْجِعْ، وَ حَارَبَهُ عَلَى رَدِّهِمْ بِأَصْحَابِهِ يَوْمَهُ أَجْمَعٍ، فَلَمْ يَقْدِرُوا عَلَى رَدِّهِ، وَ عَجَزُوا عَنْهُ هُوَ وَ أَصْحَابُهُ، فَرَجَعُوا خَائِبِينَ.

តែបុរសនោះមិនទៅវិញទេ ។ អាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} បានហូតដាវប្រហារបុរសនោះដាច់ក្បាល ហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បាននាំស្រីនិងសមាជិកគ្រួសារចេញដំណើរ ។ អាឡី ស៊ីហ្វយ៉ានបានមកដល់ ឃើញទាស:ខ្លួនស្លាប់ ក៏បានទៅតាមអាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} ទាន់ ។ គាត់បានប្រាប់អាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "អាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ អ្នក^{صلوات الله عليه والسلام} បាននាំកូនស្រីនិងសាច់ញាតិទៅដោយមិនបានសូមអនុញ្ញាតយើងទេ ហើយអ្នក^{صلوات الله عليه والسلام} បានសម្លាប់ទាស:យើង ?"

អាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនៈថា: "ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} នាំពួកគេទៅដោយសូមអនុញ្ញាតពីបុគ្គលដែលត្រូវសូមអនុញ្ញាត ។ ចូរលោកត្រឡប់ទៅធ្វើកិច្ចការលោកវិញទៅ ។" តែគាត់មិនបកក្រោយវិញទេ ហើយបានប្រយុទ្ធទូទល់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ពេញមួយថ្ងៃដើម្បីឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ត្រឡប់វិញ ដោយពឹងលើជំនួយមិត្តគាត់ ។ តែពួកគេមិនអាចបង្ខំព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បកក្រោយវិញបានទេ ។ អាឡី ស៊ីហ្វយ៉ាននិងមិត្តខ្លួនអស់សមត្ថភាពធ្វើអ្វីអាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} បានក៏បកក្រោយវិញទាំងបរាជ័យ ។

وَ سَارَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِأَصْحَابِهِ وَ قَدْ كُلُّوا مِنَ الْحَرْبِ وَ الْقِتَالِ، فَأَمَرَهُمْ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِالنُّزُولِ لِيَسْتَرْجِعُوا وَ يَسِيرَ بِمَنْ مَعَهُ، فَفَزَعُوا وَ صَلُّوا عَلَى مَا يَتَمَكَّنُونَ، وَ طَرَحُوا أَنْفُسَهُمْ عَجْزًا يَدْكُرُونَ اللَّهُ تَعَالَى فِي هَذِهِ الْحَالَاتِ كُلِّهَا إِلَى الصَّبَاحِ، وَ يَحْمَدُونَهُ، وَ يَشْكُرُونَهُ، وَ يَعْبُدُ.

អាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} បានចេញដំណើរជាមួយមិត្តទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់មិត្តថាអាចត្រូវប្រយុទ្ធគ្នា ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឲ្យបោះជំរំសម្រាក ហើយបានធ្វើដំណើរទៅជាមួយពួកដែលមកជាមួយនោះ ។ ពួកគេបានឈប់សម្រាក បានស្នៀមស្នាមពេលដែលអាចធ្វើបាន ។ ពួកគេបានក្រាបប្រណិប័តន៍នឹករលឹកអល់ឡោះហ្វ៊ូ^{عليه وآله} នៅក្នុងគ្រប់ស្ថានភាពទាំងនេះលុះដល់ព្រឹក ។ ពួកគេបានសរសើរអល់ឡោះហ្វ៊ូ^{عليه وآله} អរព្រះគុណព្រះអង្គ^{عليه وآله} គោរពសក្តារព្រះអង្គ^{عليه وآله} ។

ثُمَّ سَارَ بِهِنَّ إِلَى الْمَدِينَةِ، إِلَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ نَزَلَ جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَبْلَ وَصُولِهِمْ، فَحَكَى لِلنَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) حِكَايَتَهُمْ، وَ تَلَا عَلَيْهِ الْآيَاتِ مِنْ آخِرِ آلِ عِمْرَانَ إِلَى قَوْلِهِ: "إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ" فَلَمَّا وَصَلَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِهِنَّ إِلَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، قَالَ لَهُ: إِنَّ اللَّهَ سُبْحَانَهُ قَدْ أَنْزَلَ فِيكَ وَ فِي أَصْحَابِكَ قُرْآنًا، وَ تَلَا عَلَيْهِ الْآيَاتِ مِنْ آخِرِ آلِ عِمْرَانَ إِلَى آخِرِهَا» وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. (نَحْجُ الْبَيَانِ 1:79)**

បន្ទាប់មកអាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} បានទៅកាន់ម៉ាដ្វីណាស្កូជាមួយពួកគេ ទៅរកព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} យ៉ូបរអ៊ីល^{عليه وآله} បានចុះមកមុនពួកគេមកដល់ ។ យ៉ូបរអ៊ីល^{عليه وآله} បានប្រាប់ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} រឿងពួកគេ ហើយបានសូត្រ

អាយ៉ាសុំចុងសូរ៉េរ៉ោះត្តិអាឡីអ៊ីមរ៉នឲ្យព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជ្រាប លុះដល់ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وجل} [៣:១៩៤]
ពិតណាស់ ព្រះអង្គមិនក្បត់សន្យាឡើយ ។ ពេលអាឡី ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មកដល់ជាមួយពួកគេ រឺស៊ូលុលឡោះហ្ន៎
បានប្រាប់អាឡី ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ ^{وجل} សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ ^{وجل} បានបើកឲ្យដឹង
អំពីអ្នក ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និងបណ្តាសាវកអ្នក ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ច្រើនអាយ៉ាសុំនៅក្នុងគូរអាន ។" រឺស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានសូត្រ
ឲ្យអាឡី ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ស្តាប់អាយ៉ាសុំចុងសូរ៉េរ៉ោះត្តិអាឡីអ៊ីមរ៉នលុះដល់អាយ៉ាសុំចុងក្រោយបង្អស់ ។ សូមថ្វាយ
សេចក្តីសរសើរចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وجل} ព្រះម្ចាស់ពិភពទាំងពួង ។» (نهج البيان 1 : 79)

وَرَوَى الشَّيْخُ الْمُغِيثُ فِي (الْإِحْتِصَاصِ): بِإِسْنَادِهِ إِلَى عَلِيِّ بْنِ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ عَبْرٍ وَاحِدٍ مِنْ أَصْحَابِ ابْنِ دَأْبٍ، وَ ذَكَرَ حَدِيثًا يَتَضَمَّنُ أَنَّ
 لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) سَبْعِينَ مَنَقِبَةً لَا يَشْرِكُ فِيهَا أَحَدٌ مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، مِنْهَا: أَوَّلُ خِصَالِهِ
 الْمُوَاسَاةُ. قَالُوا: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَهُ: «إِنَّ فُرَيْشًا قَدْ أَجْمَعُوا عَلَيَّ قَتْلِي، فَتَمَّ عَلَى فِرَاشِي» فَقَالَ: «بِأَيِّ أُنْتِ وَ
 أُمِّي، السَّمْعِ وَ الطَّاعَةِ لِلَّهِ وَ لِرَسُولِهِ»

អាឡ-សែខ្ទី អាឡ-មូហ្នីដូបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍នៅក្នុងសាត្រាអាឡ-អិះខ្ទីទិស្សូយោលតាម
 បណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់អាឡី បីន អាសំបាតុំដែលបានតំណាលតមកពីម្នាក់ទៀតជាមិត្តរបស់
 អ៊ីបនូ ដូអាឡប់ដែលបានផ្លែងថាហ្នាខ្ញុំស្វែងមួយចែងថា៖ «អាមិរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានគុណបំណាច់ចិតសិប
 ដែលមិនមានបណ្តាសាវករបស់រឺស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ណាម្នាក់មានឡើយ ហើយក៏ពុំមានគុណសម្បត្តិ
 និងមេត្តាខ្ពស់ជាងគុណបំណាច់ទាំងនេះឡើយ ។ ពួកគេបានថាវរឺស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានប្រាប់ព្រះ
 អង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ថា៖ "ពួកគូរយំស្លុំបានសម្រេចចិត្តសម្លាប់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ ដូច្នេះចូរអ្នក ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដេកលើគ្រែខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" អាឡី
^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានទូលថា៖ "សូមឲ្យបិតាមាតាទូលបង្គំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានធ្វើពលិកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ សូមស្តាប់បញ្ហា
 សូមគោរពបង្គាប់ដើម្បីអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وجل} និងសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ព្រះអង្គ ^{وجل} ។

فَتَمَّ عَلَى فِرَاشِهِ، وَ مَضَى رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لِرُوحِهِ، وَ أَصْبَحَ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ فُرَيْشٌ تَحْرُسُهُ، فَأَخَذُوهُ فَقَالُوا: أَنْتَ
 الَّذِي غَدَرْتَنَا مُنْذُ اللَّيْلِ؟ فَقَطَعُوا لَهُ فُضْبَانَ الشَّجَرِ، فَضْرَبَ حَتَّى كَادُوا يَأْتُونَ عَلَى نَفْسِهِ، ثُمَّ أَفَلَّتْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ، وَ أُرْسِلَ إِلَيْهِ رَسُولُ
 اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ هُوَ فِي الْعَارِ أَنْ «أَكْثَرُ ثَلَاثَةِ أَبَاعِرَ: وَاحِدًا لِي، وَ وَاحِدًا لِأَيِّ بَكَرٍ، وَ وَاحِدًا لِلدَّلِيلِ، وَ أَحْمَلُ أَنْتَ بَنَاتِي
 إِلَى أَنْ تَلْحَقَ بِي» فَمَفْعَلٌ.

អាឡី ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ក៏បានផ្អែកនៃវរឺស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} រឺស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទៅកាន់គោលដៅព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។
 ពួកគូរយំស្លុំបានឡោះមពីទូអាឡី ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានចាប់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ហើយបានថា៖ "ឯងមែនទេដែលបាន
 បញ្ឆោតយើងកាលពីយប់មិញ?" អាឡី ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានកាច់មែកឈើមួយ បានវាយដោយមែកឈើនោះពេល
 ពួកគេចូលមកជិត ហើយបានរួចផុតពីកណ្តាប់ពួកគេ ។ រឺស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានផ្ញើសារមកអាឡី
^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ខណៈដែលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នៅក្នុងរុងរឿង ថា៖ "ចូរយកអូដូបី ។ មួយសម្រាប់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មួយសម្រាប់អាចូ
 បាការ មួយសម្រាប់អ្នកនាំផ្លូវ ។ ចូរនាំកូនស្រីខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទៅជួបខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" អាឡី ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ក៏បានធ្វើដូច្នោះ ។

وَ مِنْهُ خِصَالُهُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) الْحَفِيظَةُ وَ الْكَرَمُ] قَالَ ابْنُ دَأْبٍ: فَمَا الْحَفِيظَةُ وَ الْكَرَمُ؟ قَالُوا: مَشَى عَلَى رِجْلَيْهِ، وَ جَعَلَ بَنَاتِ رَسُولِ
 اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَلَى الظَّهْرِ، وَ كَمَنَّ النَّهَارَ وَ سَارَ بَيْنَ اللَّيْلِ مَا شِئْنَا عَلَى رِجْلَيْهِ، فَقَدِمَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ

إِلَيْهِ) وَ قَدْ تَعَلَّقَتْ قَدَمَاهُ دَمًا وَ مِدَّةً، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «أَتَدْرِي مَا نَزَلَ فِيكَ؟» فَأَعْلَمَهُ بِمَا لَا عِوَضَ لَهُ لَوْ بَقِيَ فِي الدُّنْيَا مَا كَانَتْ الدُّنْيَا بَاقِيَةً.

ក្នុងចំណោមគុណសម្បត្តិរបស់ព្រះអង្គ^{សលوات លាសាម លាសាម} ទាំងនោះគឺព្រះអង្គ^{សលوات លាសាម លាសាម} មានចិត្តបុណ្យ ។ អ៊ីបនូ ដូរាអាប៌ បានថា៖ "អ្វីទៅចិត្តបុណ្យ?" ពួកគេបានថា៖ "ដើរដោយជើងព្រះអង្គ^{សលوات លាសាម លាសាម} ដឹករាជបុត្រីទាំងឡាយរបស់ រ៉ស្វីលុលឡោះហ្ន៎^{សលوات លាសាម លាសាម} លើខ្នង[អ្នកដួង] ដើរដោយជើងព្រះអង្គ^{សលوات លាសាម លាសាម} ទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ។ ព្រះអង្គ^{សលوات លាសាម លាសាម} បាន ទៅរករ៉ស្វីលុលឡោះហ្ន៎^{សលوات លាសាម លាសាម} ជើងព្រះអង្គ^{សលوات លាសាម លាសាម} ឈាមដោយសារដើរយូរ ។ រ៉ស្វីលុលឡោះហ្ន៎^{សលوات លាសាម លាសាម} បាន ប្រាប់ព្រះអង្គ^{សលوات លាសាម លាសាម} ថា៖ "តើអ្នក^{សលوات លាសាម លាសាម} ដឹងទេថាគេបានបើកឲ្យដឹងអ្វីខ្លះអំពីអ្នក^{សលوات លាសាម លាសាម} ?" រ៉ស្វីលុលឡោះហ្ន៎^{សលوات លាសាម លាសាម} ក៏បានប្រាប់អាលី^{សលوات លាសាម លាសាម} ឲ្យដឹងអ្វីដែលពុំអាចយកអ្វីផ្សេងមកដូរបាន ទោះបីមានអ្វីនៅក្នុងលោកនេះ ច្រើនប៉ុណ្ណាក៏ដោយ ។

قَالَ: «يَا عَلِيُّ، نَزَلَ فِيكَ فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رُئُوسُ آيِي لَا أَضِيغُ عَمَلٍ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَى" فَالذَّكَرُ أَنْتَ، وَ الْإِنَاثُ بَنَاتُ رَسُولِ اللَّهِ، يَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَ أُودُوا فِي سَبِيلِي وَ قَاتَلُوا وَ قُتِلُوا لَأَكْفِرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ" إِلَى قَوْلِهِ: "وَ اللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ"». (الإختصاص: 146)**

រ៉ស្វីលុលឡោះហ្ន៎^{សលوات លាសាម លាសាម} មានព្រះវចនៈថា៖ "អាលី^{សលوات លាសាម លាសាម} អើយ គេបានបើកឲ្យដឹងអំពីអ្នក^{សលوات លាសាម លាសាម} ថា៖ [៣:១៩៥] ដូច្នេះព្រះម្ចាស់ពួកគេបានឲ្យពួកគេសម្របបំណង [ដោយត្រាស់ថា៖] "អញមិនឲ្យទង្វើរបស់អ្នកណាមួយ ក្នុងចំណោមពួកអ្នក ប្រុសឬស្រី បាត់បង់ឡើយ ។ ប្រុសគឺអ្នក^{សលوات លាសាម លាសាម} ស្រីគឺបុត្រីរបស់រ៉ស្វីលុលឡោះហ្ន៎^{សលوات លាសាម លាសាម} ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{សលوات លាសាម លាសាម} មានព្រះបន្ទូលថា៖ ដូច្នេះបណ្តាអ្នកដែលភៀសខ្លួន[លើមាតាអល់ឡោះហ្ន៎] ដែលត្រូវដេញចេញពីផ្ទះសម្បែងខ្លួន ដែលរងការសង្កត់សង្កិនលើមាតាអញ ដែលប្រយុទ្ធ ដែលត្រូវ ស្លាប់នោះ អញនឹងកម្ចាត់បណ្តាកំហុសពួកគេ ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{សលوات លាសាម លាសាម} រង្វាន់ដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមនៅឯ អល់ឡោះហ្ន៎ ។"» (الإختصاص: 146)

عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَسُولِكُمْ فَأَمَّا". قَالَ: «هُوَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) نُودِيَ مِنَ السَّمَاءِ: أَنْ آمِنَ بِرَسُولِ اللَّهِ فَأَمَّنَ بِهِ»». (تفسير العياشي 194 / 211)**

អាប់ខុល-រ៉ោះហ្ន៎មាន ប៊ិន កាស្ទៀរបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{សលوات លាសាម លាសាម} អំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្ន៎^{សលوات លាសាម លាសាម} [៣:១៩៣] ព្រះម្ចាស់អើយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានឮអ្នកប្រកាសហៅទៅរកសទ្ធាថា៖ "ចូរមានសទ្ធាចំពោះព្រះម្ចាស់របស់អស់លោក" អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំក៏មានសទ្ធា ។ ព្រះអង្គ^{សលوات លាសាម លាសាម} មាន វចនៈថា៖ «នេះគឺអាមីរុល-មុមីនីនី^{សលوات លាសាម លាសាម} ដែលប្រកាសមកពីលើមេឃថា៖ "ចូរជឿរ៉ស្វីលុលឡោះហ្ន៎^{សលوات លាសាម លាសាម} ហ្ន៎!"» (تفسير العياشي 194 / 211 : 1)

عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ، عَنْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "ثَوَابًا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ، وَ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْأَبْرَارِ". قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ: أَنْتَ الثَّوَابُ، وَ أَصْحَابُكَ الْأَبْرَارُ»». (تفسير العياشي 195 / 212 : 1، شواهد التنزيل 190 / 138)**

អាស់-អាស្ម់បាក្ក ប៊ិន ណាបាតាស្កុបានតំណាលតមកពីអាលី^{សលوات លាសាម លាសាម} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{សលوات លាសាម លាសាម} តេឡាលី

[៣:១៩៥] ជាង្វាន់ដែលមកពីអល់ឡោះហ្គាំ ។ [៣:១៩៨] អ្វីដែលនៅឯអល់ឡោះហ្គាំរមែងល្អប្រសើរ
បំផុតសម្រាប់បណ្តាអ្នកត្រឹមត្រូវ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «រសូលុលឡោះហ្គាំ ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈ
ថា៖ "អ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} អ៊ីយ អ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} គឺរង្វាន់ ឯបណ្តាសារករបស់អ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} គឺបណ្តាអ្នកត្រឹមត្រូវ ។»

(تفسير العياشي 1 : 212 / 195)

عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «الْمَوْتُ خَيْرٌ لِلْمُؤْمِنِ، لِأَنَّ اللَّهَ يَقُولُ: "وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْأَبْرَارِ"». (تفسير العياشي 1 : 196 / 212)**

មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីមបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ យ៉ាកុប្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «ការស្លាប់ប្រសើរ
ជាងសម្រាប់អ្នកមានសទ្ធាព្រះថ្លាព្រោះអល់ឡោះហ្គាំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:១៩៨] អ្វីដែលនៅឯ
អល់ឡោះហ្គាំរមែងល្អប្រសើរបំផុតសម្រាប់បណ្តាអ្នកត្រឹមត្រូវ ។» (تفسير العياشي 1 : 212 / 196)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢٠٠﴾

២០០. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអ៊ីយ ចូរអត់ធ្មត់[លើមាតិកាអល់ឡោះហ្គាំ] ចូរអត់ធ្មត់យ៉ាងប្រសើរបំផុត ចូរ
ខ្ជាប់ខ្ជួនជានិច្ច[ដើម្បីទៅរកសុក្រិតភាព] ចូរខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្គាំ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងមានជ័យ
ជំនះ [ឈានដល់សុខុមាលភាព] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២០០

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَيْسَى وَ أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ يَعْقُوبَ السَّرَّاجِ قَالَ: قُلْتُ لِأبي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ تَخَلُّو الْأَرْضَ
مِنْ عَالِمٍ مِنْكُمْ حَتَّى ظَاهِرٌ تَفْرُغَ إِلَيْهِ النَّاسُ فِي حِلَالِهِمْ وَ حَرَامِهِمْ فَقَالَ يَا أَبَا يُوسُفَ لَا إِنَّ ذَلِكَ لَيَبَيِّنُ فِي كِتَابِ اللَّهِ تَعَالَى فَقَالَ « يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ ءَامَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ عُدُّوْكُمْ مِمَّنْ يُخَالِفُكُمْ وَ « رَابِطُوا » إِمَامَكُمْ « وَ اتَّقُوا اللَّهَ « فِيمَا يَأْمُرُكُمْ وَ فَرَضَ عَلَيْكُمْ. (بصائر
الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 487)

[...] យ៉ាកុប្តា អាឡី-ស៊ីវបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាហ្វិ អុប្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ «តើដែនដីនឹង
គ្មានអ្នកចេះដឹងដែលជាសាលាហិតព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ដើម្បីជាមធ្យោបាយដោះស្រាយរឿងដែលច្បាប់
អនុញ្ញាតនិងរឿងដែលច្បាប់ហាមសម្រាប់មនុស្ស?» ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «ទេ អាហ្វិ យូស៊ីហ្វ
អ៊ីយ ។ គេបានពន្យល់រឿងនេះនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្គាំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ [៣:២០០] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអ៊ីយ
ចូរអត់ធ្មត់[លើមាតិកាអល់ឡោះហ្គាំ] ចូរអត់ធ្មត់យ៉ាងប្រសើរបំផុត ចំពោះពួកសត្រូវពួកអ្នកដែលប្រឆាំង
ពួកអ្នក ។ ចូរខ្ជាប់ខ្ជួនជានិច្ច នៅជាប់ជាមួយអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} ពួកអ្នក ។ ចូរខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្គាំ ពាក់ព័ន្ធ
នឹងអ្វីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានដាក់មកជាបញ្ហាលើពួកអ្នក ជាកាតព្វកិច្ចលើពួកអ្នក ។» (بصائر الدرجات) ក្បាលទី10
ខណ្ឌ10 ហ្វាត្វាស្វីស្វីស(16)

ابنُ أَبِي عَدِيٍّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ الصَّقَّارُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ
أبي الخطاب، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَصْبَاطٍ، عَنْ ابْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "يَا

أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا. فَقَالَ: «اصْبِرُوا عَلَى الْمَصَائِبِ، وَ صَابِرُوا عَلَى التَّقِيَّةِ، وَ رَابِطُوا عَلَى مَا تَفْتَدُونَ بِهِ، وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ».

[...] អាច្ចិ បាស្មៀរបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាច្ចិ អាណិត្តិយស^{صلوات الله عليه والسلام}អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{وَعَدَا} [៣:២០០] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរអត់ធ្មត់[លើមាតិកាអស់ឡោះហ្ន៎] ចូរអត់ធ្មត់យ៉ាងប្រសើរបំផុត ចូរខ្ជាប់ខ្ជួនជានិច្ច ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ «ចូរអត់ធ្មត់ ចំពោះឧបសគ្គ ។ ចូរអត់ធ្មត់យ៉ាងប្រសើរ បំផុត នេះគឺបុគ្គលដែលខិតខំលាក់បាំង[ជំនឿខ្លួន គឺធ្វើតាតិយ៉ាស្ត] ។ ចូរខ្ជាប់ខ្ជួនជានិច្ច លើមាតិកាបស់ ពួកអ្នក (គឺស្ត្រីអ្នកស្ត្រី) ។ ចូរខ្ជាប់ខ្ជួនក្រែងអស់ឡោះហ្ន៎ដើម្បីពួកអ្នកនឹងមានជ័យជំនះ ។»

(معاني الأخبار: 1 / 369)

مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ النُّعْمَانِيُّ، قَالَ: أَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ الْبَنْدَنِيجِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُوسَى الْعَبَّاسِيِّ، عَنْ هَارُونَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ الْقَاسِمِ بْنِ عُرْوَةَ، عَنْ بُرَيْدِ بْنِ مُعَاوِيَةَ الْعَجَلِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا". قَالَ: «اصْبِرُوا عَلَى آدَاءِ الْفَرَائِضِ، وَ صَابِرُوا عَدُوَّكُمْ، وَ رَابِطُوا إِمَامَكُمْ الْمُنتَظَرَ». (الغيبة: 13 / 199)**

[...] ច្បិយ៉ង់ដូ ប៊ិន មូអារីយ៉ាស្ត អាណិត្តិយស^{صلوات الله عليه والسلام}អាណិត្តិយសបានតំណាលតមកពីអាច្ចិ យ៉ាក្តុហ្វារ មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាណិត្តិយស អាណិត្តិយស^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{وَعَدَا} [៣:២០០] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរអត់ធ្មត់[លើមាតិកាអស់ឡោះហ្ន៎] ចូរអត់ធ្មត់យ៉ាងប្រសើរបំផុត ចូរខ្ជាប់ខ្ជួនជានិច្ច ចូរខ្ជាប់ខ្ជួន អស់ឡោះហ្ន៎ដើម្បីពួកអ្នកនឹងមានជ័យជំនះ ថា៖ «ចូរអត់ធ្មត់ ក្នុងការបំពេញកាតព្វកិច្ច ចូរអត់ធ្មត់យ៉ាង ប្រសើរបំផុត ចំពោះពួកសត្រូវពួកអ្នក ចូរខ្ជាប់ខ្ជួនជានិច្ច តាមអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام}ពួកអ្នក បុគ្គល^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលគេរង ចាំ ។» (13 / 199: الغيبة)

عَنْهُ، قَالَ: أَخْبَرَنَا عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ، قَالَ: أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عِيسَى، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عُمَرَ التَّمِيمِيِّ، عَنْ أَبِي الطُّفَيْلِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ): «أَنَّ ابْنَ عَبَّاسٍ بَعَثَ إِلَيْهِ مَنْ يَسْأَلُهُ عَنْ هَذِهِ الْآيَةِ: "يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا" فَعَضَبَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) وَ قَالَ لِلسَّائِلِ: وَدِدْتُ أَنَّ الَّذِي أَمَرَكَ بِهَذَا وَاجْتَهَى بِهِ - ثُمَّ قَالَ -: نَزَلَتْ فِي أَبِي وَ فِيْنَا، وَ لَمْ يَكُنِ الرِّبَاطُ الَّذِي أَمَرْنَا بِهِ بَعْدُ، وَ سَيَكُونُ ذَلِكَ ذُرِّيَّةً مِنْ نَسَلِنَا الْمُرَابِطُ».

[...] អាច្ចិ អាណិត្តិយស^{صلوات الله عليه والسلام}ទូហ្វាស្តបានតំណាលតមកពីអាច្ចិ យ៉ាក្តុហ្វារ មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាណិត្តិយស^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះ បិតា^{صلوات الله عليه والسلام}ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អាណិត្តិយស អាណិត្តិយស^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អ៊ីបន្ទូ អ្នកបាស់បានឲ្យគេទៅសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីមាយ៉ាស្ត [៣:២០០] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរអត់ធ្មត់[លើមាតិកាអស់ឡោះហ្ន៎] ចូរអត់ធ្មត់យ៉ាង ប្រសើរបំផុត ចូរខ្ជាប់ខ្ជួនជានិច្ច ។ អាណិត្តិយស អាណិត្តិយស^{صلوات الله عليه والسلام} ក្រោយ ប្រាប់អ្នកសួរថា៖ «ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ចង់ ឲ្យបុគ្គលដែលឲ្យលោកសួរសំណួរនេះជួបខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ទល់មុខគ្នា ។» បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ «មាយ៉ាស្តនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅមកលើព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام}ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} និងយើង^{عليهم السلام} ។ គេមិនបញ្ជាឲ្យខ្ជាប់ខ្ជួន ក្រោយពីនេះទេ ហើយរឿងនេះនឹងកើតឡើងមកលើកូនចៅយើង^{عليهم السلام} គឺបុគ្គលខ្ជាប់ខ្ជួន ។»

ثُمَّ قَالَ: «أَمَا إِنَّ فِي صَلْبِهِ - يَعْنِي ابْنَ عَبَّاسٍ - وَدِيعةً دُرَّتْ لِنَارِ جَهَنَّمَ، سَيُخْرَجُونَ أَقْوَامًا مِنْ دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا، وَ سَتُصْبَعُ الْأَرْضُ بِدِمَاءِ فِرَاحٍ مِنْ فِرَاحِ آلِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، تَنْهَضُ تِلْكَ الْفِرَاحُ فِي غَيْرِ وَقْتٍ، وَ تَطْلُبُ غَيْرَ مُدْرِكٍ، وَ يُرَابِطُ الَّذِينَ آمَنُوا، وَ يَصْبِرُونَ وَ يُصَابِرُونَ حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ وَ هُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ». (الغيبه: 12 / 199)**

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ «តែនៅក្នុងចង្កេះគាត់» មានន័យអ៊ីបន្ត អាប់បាស់ «មាននូវបណ្តា កូនចៅដែលត្រូវចូលភ្លើងនរក ។ មនុស្សនឹងចេញពីសាសនារបស់អល់ឡោះហ្ន៎ وحد ជាទ័ពៗ ផែនដីនឹង ប្រឡាក់លោហិតយុវជនដែលជាព្រះរាជបុត្ររាជនក្តា عليهم السلام របស់មូហាំម៉ាដ្ន صلوات الله عليه បន្តបន្ទាប់គ្នា ។ យុវជន ទាំងនោះនឹងងើបឡើងមុនសម័យកាលរបស់ខ្លួន គេនឹងស្វែងរកយុវជនទាំងនោះទាំងមិនស្គាល់ ។ បណ្តាអ្នកដែលជឿនឹងខ្លាចខ្លួន នឹងអត់ធ្មត់ នឹងអត់ធ្មត់យ៉ាងប្រសើរបំផុត ទាល់តែអល់ឡោះហ្ន៎ وحد ជម្រះ ក្តី ។ អល់ឡោះហ្ន៎ وحد ជាអ្នកកាត់ក្តីប្រសើរបំផុត ។» (الغيبه: 12 / 199)

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ مَسْعَدَةَ بْنِ صَدَقَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: «إِصْبِرُوا» يَقُولُ: عَنِ الْمَعَاصِي "وَ صَابِرُوا" عَلَى الْفُرَاطِ "وَ اتَّقُوا اللَّهَ" يَقُولُ: مُرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَ انْهَازَا عَنِ الْمُنْكَرِ

អាឡ-អ៊ែយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពីម៉ាស់អុដ្នាស្ត ប៊ិន ស្ន័ដ្នាភ្លោះត្រី តមកពីអាច្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلم អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ وحد [៣:២០០] ចូរអត់ធ្មត់ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ «គឺ[អត់ធ្មត់] បាប ។ ចូរអត់ធ្មត់យ៉ាងប្រសើរបំផុត គឺ[អត់ធ្មត់]កាតព្វកិច្ច ។ ចូរខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្ន៎ ដោយណែនាំ ឲ្យធ្វើអំពើល្អ ហាមធ្វើអំពើអាក្រក់ ។»

- ثُمَّ قَالَ - وَ أَيُّ مُنْكَرٍ أَنْكَرَ مِنْ ظُلْمِ الْأُمَّةِ لَنَا وَ قَتْلِهِمْ إِيَّانَا! "وَ رَابِطُوا" يَقُولُ: فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَ نَحْنُ السَّبِيلُ فِيمَا بَيَّنَّ اللَّهُ تَعَالَى وَ خَلَقَهُ، وَ نَحْنُ الرِّبَاطُ الْأَدْنَى، فَمَنْ جَاهَدَ عَنَّا، فَقَدْ جَاهَدَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ مَا جَاءَ بِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ "لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ" يَقُولُ: لَعَلَّ الْجَنَّةَ تُوجِبُ لَكُمْ إِنْ فَعَلْتُمْ ذَلِكَ، وَ نَظِيرُهَا مِنْ قَوْلِ اللَّهِ: "وَ مَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَ عَمِلَ صَالِحًا وَ قَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ" وَ لَوْ كَانَتْ هَذِهِ الْآيَةُ فِي الْمُؤَدِّينَ كَمَا فَسَّرَهَا الْمُفَسِّرُونَ لَفَازَ الْقَدْرِيُّ وَ أَهْلُ الْبِدْعِ مَعَهُمْ». (تفسير العياشي 1 / 197)**

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ «តើអំពើអាក្រក់មួយណាដែលអាក្រក់លើសអំពើអយុត្តិធម៌ដែល គេប្រព្រឹត្តមកលើយើង عليهم السلام និងឃាតកម្មដែលពួកគេប្រព្រឹត្តមកលើយើង عليهم السلام ? ចូរខ្លាចខ្លួនជានិច្ច នៅ លើមាតិកាអល់ឡោះហ្ន៎ وحد ។ យើង عليهم السلام គឺមាតិកាអល់ឡោះហ្ន៎ وحد ដែលនៅចន្លោះអល់ឡោះហ្ន៎ وحد និងសត្វ លោករបស់ព្រះអង្គ وحد ហើយយើង عليهم السلام គឺបុគ្គលដែលខ្លាចខ្លួន ។ ដូច្នេះអ្នកណាប្រឆាំងយើង عليهم السلام អ្នកនោះ ប្រឆាំងព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسلم និងអ្វីៗដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم បាននាំមកជាមួយពីអល់ឡោះហ្ន៎ وحد ។ ដើម្បីពួកអ្នកនឹង មានជ័យជំនះ គេអាចនឹងតម្រូវឲ្យអស់លោកបានឋានសួគ៌លើអស់លោកធ្វើប្រការទាំងនេះបាន ។ ឯ ម្ខាងទៀតគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ وحد [៤១:៣៣] អ្នកណាទៅដែលមានសំដីពីរោះជាងបុគ្គលដែលហៅ [មនុស្សទាំងឡាយ] ឲ្យមករកអល់ឡោះហ្ន៎ ដែលធ្វើអំពើល្អនិងដែលថា៖ "ខ្ញុំជាអ្នកចុះចូលម្នាក់[ក្នុង ចំណោមអ្នកចុះចូលទាំងឡាយចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎] (ខ្ញុំជាមុស្តិមម្នាក់)?" ប្រសិនបើអាយ៉ាស្តនេះស្តី អំពីពួកអ្នកប្រកាសហៅឲ្យធ្វើស្ន័ឡាត្តដូចអស់លោកបកប្រែថាមែននោះ ជ័យជំនះនឹងបានទៅលើពួក អាឡ-ក្តីខ្ចីរិយ៉ាស្តនិងពួកកែប្រែ (البدع) នៅក្នុងចំណោមពួកគេនោះ ។» (تفسير العياشي 1 : 197 / 212)

عَنْ بُرَيْدٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "إَصْبِرُوا" يَعْنِي بِذَلِكَ عَنِ الْمَعَاصِي "وَ صَابِرُوا" يَعْنِي التَّيَقُّنَ "وَ رَابِطُوا" يَعْنِي الْأَيْمَةَ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)». ثُمَّ قَالَ: «أَتَدْرِي مَا مَعْنَى الْبُدْوَ مَا لَبَدْنَا، فَإِذَا تَحَوَّرْنَا فَتَحَوَّرْنَا؟ "وَ اتَّقُوا اللَّهَ" مَا لَبَدْنَا، رَبُّكُمْ "لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ"».

ច្បាប់ដ៏បានតំណាលតមកពីអាឡី យ៉ាកុបហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ [៣:២០០] ចូរអត់ធ្មត់ មានន័យថា[អត់ធ្មត់]បាប ។ ចូរអត់ធ្មត់យ៉ាងប្រសើរបំផុត មានន័យថាលាក់បាំង (គឺធ្វើតាមយ៉ាស៊ុន) ។ ចូរ ខ្ជាប់ខ្ជួនជានិច្ច ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «លោកដឹងទេថា[ចូរខ្ជាប់ខ្ជួន]ជានិច្ចមានន័យ ថាអ្វី គឺអ្វីដែលយើង^{عليه السلام}កាន់យ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួននោះ គឺពេលណាយើងធ្វើចលនា ពេលនោះលោកធ្វើ ចលណាដែរ ? ចូរខ្ជាប់ក្រែងអស់ឡោះហ្គ័រ ព្រះម្ចាស់របស់ពួកអ្នក អំពីអ្វីដែលយើងប្រកាន់ខ្ជាប់នោះ ដើម្បីពួកអ្នក នឹងមានជ័យជំនះ ។»

قَالَ: قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، إِنَّمَا تَقْرُؤُهَا "وَ اتَّقُوا اللَّهَ" قَالَ: «أَنْتُمْ تَقْرَءُونَهَا كَذَا، وَ نَحْنُ نَقْرُؤُهَا هَكَذَا». (تفسير العياشي 202 / 213 :1)**

ខ្ញុំបានទូលថា៖ «សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} តែយើងសូត្រអាយ៉ាស៊ុននេះថា ចូរ ខ្ជាប់ក្រែងអស់ឡោះហ្គ័រ ។» ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «អស់លោកសូត្រអាយ៉ាស៊ុននេះដូចនោះ យើង ^{عليهم}សូត្រអាយ៉ាស៊ុននេះបែបនេះ ។» (202 / 213 : 1 1) (تفسير العياشي 202 / 213 : 1)

السَّيِّحُ فِي (مَجَالِسِهِ) بِإِسْنَادِهِ، حَدَّثَنَاهُ اخْتِصَارًا، فِي حَدِيثِ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «يَا أَبَا ذَرٍّ، أَتَعْلَمُ فِي أَيِّ شَيْءٍ أَنْزَلْتُ هَذِهِ الْآيَةَ "إِصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ"؟» قُلْتُ: لَا، فِدَاكَ أَبِي وَ أُمِّي. قَالَ: «فِي انْتِظَارِ الصَّلَاةِ خَلْفَ الصَّلَاةِ». (ورد هذا الحديث في الأمالي 2:138-155، و لكن لم نجد هذه القطعة فيه، و وردت في مكارم الأخلاق: 467، الوسائل 8/ 3، البحار 77 : 85)**

អាល់-ស្វែខ៍បានថ្លែងនៅក្នុងម៉ាយ៉ាលីសលោក យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានដែលយើងបានកាត់ដើម្បី បង្ហាញសេចក្តី ថានៅក្នុងហាឌីត្រូរស់អាឡី សួរ^{عليه السلام} រស្មីលុលឡោះហ្គ័រ^{عليه السلام} បានសួរលោក^{عليه السلام} ថា៖ «អាឡី សួរ^{عليه السلام} អើយ លោកដឹងទេថាតើអាយ៉ាស៊ុននេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីអ្វី គឺ៖ [៣:២០០] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា អើយ ចូរអត់ធ្មត់[លើមាតិកាអស់ឡោះហ្គ័រ] ចូរអត់ធ្មត់យ៉ាងប្រសើរបំផុត ចូរខ្ជាប់ខ្ជួនជានិច្ច[ដើម្បីទៅរក សុក្រីតភាព] ចូរខ្ជាប់ក្រែងអស់ឡោះហ្គ័រ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងមានជ័យជំនះ ?» ខ្ញុំ^{عليه السلام} បានទូលថា៖ «ទេ ក្រាបទូល សូមឲ្យឪពុកម្តាយទូលបង្គំ^{عليه السلام} បានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{عليه السلام} ។» ព្រះអង្គ^{عليه السلام} មានព្រះវចនៈ ថា៖ «ស្តីអំពីការរង់ចាំស្រឡាតូបន្ទាប់ពីស្រឡាតូ ។»

(ورد هذا الحديث في الأمالي 2 : 138 - 155 ، و لكن لم نجد هذه القطعة فيه، و وردت في مكارم الأخلاق: 467 ، الوسائل 3 : 86 / 8)

عَنْ أَبِي الطُّفَيْلِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي هَذِهِ الْآيَةِ، قَالَ: «تَرَلَّتْ فِينَا...». (تفسير العياشي 201 / 213 :1)**

អាឡី ទូហ្វែលបានតំណាលតមកពីអាឡី យ៉ាកុបហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីអាយ៉ាស៊ុននេះ (គឺអាយ៉ាស៊ុន ៣:២០០) ថា៖

«អាយ៉ាសុំនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅមកលើរូបយើង عليهم السلام 1 : 213 / 201»

23/07/2018

ពាក្យរាយ

- ការបង្កើតម៉ាកស្វីមីន [3/78-82]76
- ខ្សែរបស់អល់ឡោះហ៍ [3/112].....113
- គេចោទណាប៊ីថាលូចគេនៅឯសមរកូមិបាដាវ [3161].....151
- ណាប៊ីចេះសរសេរ ចេះអាន [3/164]154
- ណាប៊ីបានបង្ហាញខ្លួនឲ្យអាហ្វិ បាការឃើញ [3/169].....157
- តាគីយ៉ាស់ [3/28]27
- បណ្តាអ្នកស្ងាត់ជំនាញខាងព្រះអភិញ្ញា [3/7]13
- បណ្តាំណាប៊ីរឿងអាសី [3/103].....107
- បុគ្គល 3 នាក់ដែលមិនក្បត់សាសនាអត់ពីណាប៊ីទៅគឺ៖ អាល់-មិកដាដ ប៊ិន អាល់-អាស់វ៉ាដ (المِقْدَادُ بْنُ الْأَسْوَدِ),
អាហ្វិ សាវ អាល់-គីហ្វារី (أَبُو ذَرِّ الْغِفَارِيِّ), សាល់ម៉ាន អាល់-ហ្វារស៊ី (سَلْمَانَ الْفَارِسِيِّ) [3/144]134
- បុគ្គលដាក់ថ្នាំបំពុលណាប៊ី [3/144].....139
- បុគ្គលលក្ខណៈរបស់ណាប៊ី [3/159-160]149
- ពីរភាគបីនៃគួរអានស្តីអំពីអាស់លុល-ហៃត៍និងស៊ីអាស់ [3/172-177]159
- ពុំមានពួកយ៉ាហ្វិឌីណាមួយបានជួយអ៊ីសាទេ [3/51-54]52
- ពួកយ៉ាហ្វិឌីខ្លាចដាក់បណ្តាសា [3/59].....56
- ពួកយ៉ាហ្វិឌីលុបលក្ខណៈរបស់ណាប៊ីចោល [3/187].....169
- ព្រមស្តាប់បង្គាប់អាសី ព្រមទទួលវីឡាយ៉ាស់ព្រអង្គ [3/19]21
- ព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់មូហាំម៉ាដជាខ្សែរបស់អល់ឡោះហ៍ [3/103].....103
- ភ័ស្តុតាងបញ្ជាក់ថាអាល់-ហាសាន់និងអាល់-ហ្វិសែន៍អាចរាប់ជាបុត្ររបស់ព្រះសាស្តាបាន [3/60-61] និង
[4/23]61
- ម៉ារយ៉ាជាប្អូនថ្លៃរបស់សាការីយ៉ា [3/36].....44
- មិត្តរបស់សែតនប្រឆាំងមិត្តរបស់អល់ឡោះហ៍ជានិច្ច [3/20-22]22
- មុះហ៍ស៊ីន [3/185]166
- ស៊ីអាស់នៅក្នុងសាសនារបស់អ៊ីបរីហ្វីម [3/68]69
- ស៊ីល-ហ្វីការ (ذَا الْقِفَارِ) [3/144]137
- សាម៉ាក ប៊ិន ខីរីសាស់ អាហ្វិ ឌូយ៉ាណាស់ (سِمَاكُ بْنُ خَرِشَةَ أَبُو دُجَانَةَ) [3/144].....136
- សាវករបស់អ៊ីសាបានបន្តខ្លួនជាអ៊ីសា [3/55-58]54
- សាសនាគឺវីឡាយ៉ាស់ [109/1]21
- សាសនាពេញលេញអាស្រ័យវីឡាយ៉ាស់ [3/19]21
- សាស្តាទាំងអស់នឹងត្រឡប់មកលោកនេះវិញ [3/81]76
- ហេតុអ្វីគេហៅសាវកថាសាវក [3/51-54]53
- ហៃស៊ីម (حِزْبٍ) សេះរបស់យីបរីអ៊ីល [3/144].....137
- ហ្វាទីម៉ាស់ជាព្រះរាជអគ្គនាយិការបស់អល់នាវីក្នុងលោកទាំងសម័យមុន ទាំងសម័យក្រោយមក [3/42]..43

-ឱង្ការផ្តាច់ព្រំត្រគីអាសីនិងអ៊ីម៉ាទាំងឡាយ ។ ឱង្ការមានន័យមិនច្បាស់មលាស់គឺបុគ្គលទាំងពីរនាក់នោះ
 [3/7]..... 12

-អត់ពីអ៊ីសាពូកយ៉ាហ្វិឌីបែកជា 3 និកាយ ។ 2 និកាយចូលភ្លើង 1 និកាយតាមសាំអ៊ុននឹងបានចូលឋានសួគ៌
 [3/55-58] 55

-អ៊ីបរហ៊ីមនៅក្នុងសាសនារបស់មូហាំម៉ាដ [3/67] 66

-អ៊ីម៉ាម៉ាស់កៅក្នុងវង្សត្រកូលអ៊ីបរហ៊ីមរហូតមកដល់មូហាំម៉ាដ [3/68] និង [30/56]..... 68

-អ៊ីសទីខ័រ៉ោះត៍ [3/159-160] 150

-អ៊ីសាធ្វើឲ្យមនុស្សស្លាប់រស់វិញ [3/49] និង [5/110]..... 50

-អាប៊ូ បាការ និង អ៊ីម៉ារ រត់គេចខ្លួនពីសមរភូមិ [3/113-120] 115

-អាប៊ូ ស៊ីហ្វយ៉ានបាក់ទ័ព [3/144]..... 138

-អាមីរុល-មុមីនីនជាយុត្តិធម៌កំបាំង (គឺន័យរបស់យុត្តិធម៌) [3/18] 19

-អាយ៉ាស់ត្រូវកាត់ចោល [3/102]..... 102

-អាយ៉ាស់ត្រូវកាត់ចោល [3/103]..... 102

-អាយ៉ាស់ត្រូវកាត់ចោល [3/110]..... 111

-អាយ៉ាស់ត្រូវកាត់ចោល [3/173]..... 160

-អាយ៉ាស់ត្រូវកាត់ចោល [3/185]..... 167

-អាយ៉ាស់ត្រូវកាត់ចោល [3/200]..... 182

-អាយ៉ាស់ត្រូវកាត់ចោល [3/33]..... 35

-អាយ៉ាស់ត្រូវកាត់ចោល [3/81]..... 79

-អាយ៉ាស់បំភ្លៃ [3/123] 117

-អាយ៉ាស់បំភ្លៃ [3/92] 87

-អាយ៉ាស់បំភ្លៃ កាត់គ្រួសារមូហាំម៉ាដចោល [3/33-34] 35

-អាយ៉ាស់មួយៗសុទ្ធតែមានន័យក្នុងន័យក្រៅ [3/7] 13

-អាសីត្រូវរហូសមួយពាន់ដង ពីក្បាលដល់ចុងជើង [3/145-146] 141

-អាល់-មូបាហាឡាស់ (المباهلة) [3/60-61]..... 59

-អ្នកខាំ [3/123] 118

-អ្នកណាកាន់សីលត្រណាមថ្ងៃកំណើតណាមី ថ្ងៃទី 27 រយ៉ាប់ ដូចអ្នកនោះបានកាន់សីលត្រណាម 60 ខែ
 [3/164]..... 154

-អ្នកមានមុខភ្លឺនិងអ្នកមានមុខខ្មៅងងឹត [3/106]..... 110

-អ្នកលាយឡំលោកនេះនិងសាសនា [3/20-22] 23

